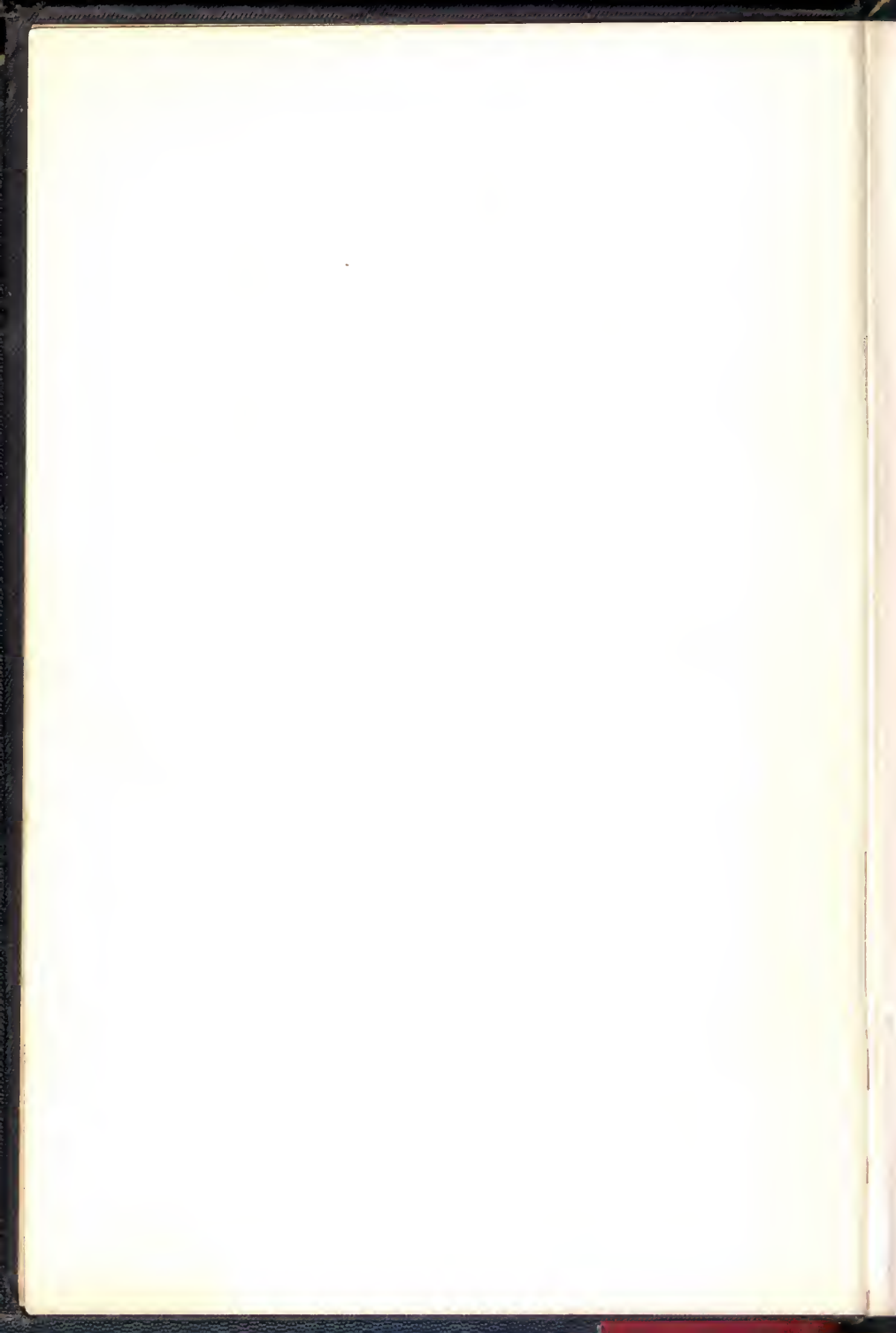

Micéal O'Fallamian

na ceit're soisgéil as an oitiomha nua

an t-aṭair peadar ua laoghaire
canonac, s.p.

o'airtiniḡ iao ó laoin na Vulgáta;

asur oo b'heicniḡ

an t-aṭair gearóio ó nuallán, m.a.,

iao i gcomparáio leir an nḡeigir asur

leir na h-airtiniḡib ar a bfuil veigheas

na h-easailre.

Táio nótaí asur tagairtá leó.

baile áta cliaṭ:

muinntir na leabhar gaeóilge

THE IRISH BOOK COMPANY

6 sráio o'olier

brúin agus nuallán

forbairt éilim

sráio nasá

1915

Nihil Obstat ;

GIRALDUS O'NOLAN,
Censor Theol. Deput.

Imprimi potest :

✠ GULIELMUS,
*Archiep. Dublinen.,
Hiberniae Primas.*

*Dublina, die 16 Julii, 1915,
Festo B.V.M. de Monte Carmelo.*

Fógairtear saob ceapte ar coirneán.

ÓRD na SOISGÉAL

agus a n-ainmneada pé leit agus uimheada na
 gcabirioil atá ionta pé leit

		caib
An Soisgéal oo péir Maitiú -	-	- 28
An Soisgéal oo péir Marcuir	-	- 16
An Soisgéal oo péir Lúcair -	-	- 24
An Soisgéal oo péir Eóin -	-	- 21

bhún agus nuallán forbas éilim.

LIST OF SUBSCRIBERS

TO

на Церкве Союзѣл аѣ ан ѡтѡмна нѡа.

	£	s.	d.
His Eminence Cardinal Logue, Archbishop of Armagh and Primate of All Ireland	5	0	0
His Grace the Most Rev. Dr. Walsh, Archbishop of Dublin and Primate of Ireland	5	0	0
His Grace the Most Rev. Dr. Healy, Archbishop of Tuam	5	0	0
His Grace the Most Rev. Dr. Harty, Archbishop of Cashel	5	0	0
The Most Rev. Dr. O'Callaghan, Bishop of Cork	5	0	0
The Most Rev. Dr. Browne, Bishop of Ferns	5	0	0
The Most Rev. Dr. Brownrigg, Bishop of Ossory	5	0	0
The Most Rev. Dr. O'Dwyer, Bishop of Limerick	5	0	0
The Most Rev. Dr. O'Donnell, Bishop of Raphoe	5	0	0
The Most Rev. Dr. Sheehan, Bishop of Waterford and Lismore	5	0	0
The Most Rev. Dr. Browne, Bishop of Cloyne	5	0	0
The Most Rev. Dr. Hoare, Bishop of Ardagh and Clonmacnoise	5	0	0
The Most Rev. Dr. Foley, Bishop of Kildare and Leighlin	5	0	0
The Most Rev. Dr. Kelly, Bishop of Ross	5	0	0
The Most Rev. Dr. O'Neill, Bishop of Dromore	5	0	0
The Most Rev. Dr. O'Dea, Bishop of Galway and Kilmacduagh	5	0	0
The Most Rev. Dr. Mangan, Bishop of Kerry	5	0	0
The Most Rev. Dr. Fogarty, Bishop of Killaloe	5	0	0
The Most Rev. Dr. Gaughran, Bishop of Meath	5	0	0
The Most Rev. Dr. MacHugh, Bishop of Derry	5	0	0
The Most Rev. Dr. MacKenna, Bishop of Clogher	5	0	0
The Most Rev. Dr. Gilmartin, Bishop of Clonfert	5	0	0
The Most Rev. Dr. Finegan, Bishop of Kilmore	5	0	0
The Most Rev. Dr. Morrisroe, Bishop of Achonry	5	0	0
The Most Rev. Dr. Naughton, Bishop of Killala	5	0	0
The Most Rev. Dr. Coyne, Bishop of Elphin	5	0	0
The Most Rev. Dr. Donnelly, Bishop of Canea	5	0	0
The Most Rev. Dr. Higgins, Bishop of Temno	5	0	0
The Most Rev. Dr. Cohalan, Bishop of Vaga	5	0	0
The Right Rev. Monsignor Hallinan, St. Ita's, New-castle-West, Co. Limerick	5	0	0
The Right Rev. Monsignor O'Riordan, Rector of the Irish College, Rome	5	0	0
The Rev. W. F. Browne, C.C., Queenstown	0	10	0
R. I. Best, Esq.	0	5	0
P. Donnellan, Esq., M.D.	1	0	0
H. A. O'Neill, Esq.	0	5	0
Thomas Barry, Esq.	0	5	0
E. R. M'C. Dix, Esq	1	0	0

SOISGEÁL NAOMHATA ÍOSA CRÍOST

DO RÉIR

MATAIÚ

MATAIÚ NAOMHATA, don oen dáréas arbol ab ead é. puibhlocánac ab ead é .i. fear cánac do bairiú, rap ar glaoiró ar slánuigheoir é eun na h-arbolacáta.* leui ab ainim do nuair a bi ré n-a puibhlocánac. b'e céasouine é, oer na soirgéalaióitib, a rsiúib an soirgéal, agus ra n-eabhair, nú ra t-suno-cailoaiac, a rsiúib ré é, an ceangla a bi o'a labhairt as na lúoiúg an uair rin, i seiric páileirtein. ní'l an rsiúibinn rin ar bié anoir, ac do h-airtuirigead i nseirigir é i n-airtuir na n-arbol agus, o'a bpiúg rin, tá an t-airtuiriu ran éom maié úgoadár leir an seacdo rsiúibinn réin. timpal ré bliana tar éir deargabala ar otiúgarina iread do rsiúib ré.

CAIBIDIOIL I.

Seinealac Críost: do gabad agus do rugad é ó mairgoin.

Leabair seinealag Íora Críost mne Dáibio¹ mne I Ábraham.

Do sein Ábraham Ipaac. Agus do sein Ipaac Iacób.² agus do sein Iacób lúdar agus a oiméaracá. Agus³ do sein lúdar páier agus Sára ó támar. Agus do sein páier Erion. Agus do sein Erion Aram. Agus do sein Aram Aminadab. Agus do sein⁴ Aminadab Naarpon. Agus do sein Naarpon Salmon. Agus do sein Salmon Boor ó Raab.⁵ Agus do sein Boor Obeo ó Rúc. Agus do sein Obeo Ierre. Agus do sein Ierre Dáibio an pí.⁶ Agus do sein Dáibio, an pí, Salomón ó'n mnaoi a bi as Uímar. Agus do sein Salomón Robóam. Agus⁷ do sein Robóam Abia. Agus do sein Abia Ara.

¹ .i. de flioét Ábraham.

* Lúc. v. 27, agus Marc. ii. 14.

8° Ἀσὺρ το ἔειπεν Ἀρα ἰόραπατ. Ἀσὺρ το ἔειπεν ἰόραπατ
9 ἰόραμ. Ἀσὺρ το ἔειπεν ἰόραμ ὀριαρ. ²Ἀσὺρ το ἔειπεν
ὀριαρ ἰόαταμ. Ἀσὺρ το ἔειπεν ἰόαταμ Ἀέαρ. Ἀσὺρ
10 το ἔειπεν Ἀέαρ Ἑρεciar. Ἀσὺρ το ἔειπεν Ἑρεciar Μαν-
αρρερ. Ἀσὺρ το ἔειπεν Μαναρρερ Ἀμον. Ἀσὺρ το
11 ἔειπεν Ἀμον ἰοριαρ. Ἀσὺρ το ἔειπεν ἰοριαρ λεόμιαρ
12 Ἀσὺρ ἃ ὀριεάραδα ἰ νοδορ-ἔμυρο na Ὑαβιλόμει. Ἀσὺρ
ταρ εἶρ νοδορ-ἔμυρο na Ὑαβιλόμει το ἔειπεν λεόμιαρ
13 Σαλατιελ. Ἀσὺρ το ἔειπεν Σαλατιελ Σοροβαβελ. ¹³Ἀσὺρ
το ἔειπεν Σοροβαβελ Ἀβιου. Ἀσὺρ το ἔειπεν Ἀβιου
14 Εὐιακίμ. Ἀσὺρ το ἔειπεν Εὐιακίμ Ἀρορ. ¹⁴Ἀσὺρ το
ἔειπεν Ἀρορ Σαδοκ. Ἀσὺρ το ἔειπεν Σαδοκ Ἀέιμ.
15 Ἀσὺρ το ἔειπεν Ἀέιμ Εὐιου. ¹⁵Ἀσὺρ το ἔειπεν Εὐιου
Ελεάραρ. Ἀσὺρ το ἔειπεν Ελεάραρ Μάταν. Ἀσὺρ το
16 ἔειπεν Μάταν Ἰακώβ. Ἀσὺρ το ἔειπεν Ἰακώβ ἰόρεφ, ἐεἴτε
Ἰλμυρ, ὁ n-αρ μυσάθ ἰορα το'ά νγοιρτεαρ Ἐφίορτ.*

- 17 Το'ά ἔριξ ριν na γεμεαλαδα ἑο λείρ ὁ Ἀβραῆαμ ἑο
οἰοῦ Ὀάβιρο ἱρ ἐεἴτε γεῦμειν δέας ἰαο. Ἀσὺρ ὁ Ὀάβιρο
ἑο οἰοῦ νοδορ-ἔμυρο na Ὑαβιλόμει ἐεἴτε γεῦμειν δέας.
Ἀσὺρ ὁ νοδορ-ἔμυρο na Ὑαβιλόμει ἑο οἰοῦ Ἐφίορτ ἐεἴτε
γεῦμειν δέας.
- 18 Ἀσὺρ ρεο μαρ ἃ ἐάρτα γεμεαμῆαντ Ἐφίορτ. ¹Ἰλμυρ
ἃ τυζάθ ἃ μάτταρ Ἰλμυρ, ἰ γεμινς πόρτα, το ἰόρεφ,
Ἀσὺρ ροίμ τεαέτ το'ά ἐεἴτε ὁδὸν, το ραπαθ ἑο ραῖθ
19 ἑειν 'n-a βροίον αἰοῖ ὁ'n Σποριαρο Ἰλαοῦ. Ἀέ ὁ βα
ῶμειν ριοραοντα ἰόρεφ, ἃ ρεαρ, Ἀσὺρ νάρ μαῖτ λείρ
μαρλαθ ρυιβιῖθε ἐαβαίρτ το, βα ἡμῶν λείρ ἰ ἐυρ υαῖθ
20 ἃ ἑαν ριορ. Ἀέ Ἀς μαέτναμ το ἃρ ἃν μέρο ριν, ρεάε,
το ταίρβεαῖν αἰνγεαλ ἃν Τιζεαρμα εἶ ρέιν το ἰ n-αῖρλινς,
Ἀσὺρ τοῦβαίρτ ρέ λείρ. Ἀ ἰόρεφ, ἃ ἡμῶν Ὀάβιρο, nά βιοῦ
αοη εαγλα οἱρ το ὕαν-ἐεἴτε, Ἰλμυρ, το ἑλααθ ἐῦζατ,
μαρ ἱρ ὁ'n Σποριαρο Ἰλαοῦ ἃν ἑειν αἰα ἃρ ἰομπαρ αἰοῖ.
21 Ἀσὺρ βέαρραθ ρί μαρ, ²Ἀσὺρ ταβαρραίρ-ρε ἰορα μαρ

¹ Λύκ. i. 27.

² Λύκ. i. 31

* Ver. 16. "Εἴτε Ἰλμυρ."—ἔς ἃν Σοιρζέλαρθε ὁῦμν
γεμεαλαέ ἡ. ἰόρεφρ ἁμῶν, ἑαν ἐπᾶέτ ἃρ γεμεαλαέ na
μαῖζομει, το ρέιν νόιρ na n-εαβραέ. Ἀέ ὁ βί ἑαοῦ ἑαίρτο
εαταρτα ταίρβεάναν γεμεαλαέ ὁῦμειν αοῦ γεμεαλαέ ἃν ὁῦμειν
εἴτε.

ainim aip, óir plánódairé pé a óaoine ó n-a bpeacaib.
 Ašur do tuit an méio rin zo léir amac i ótreó zo 22
 ʒeómlionpaí an iuro a oubdairt an Tigearna tpe véal
 an fáir nuair aoubairt pé: 1 péac, veiró ʒein 'n-a 23
 bhoinn aš maĩšoin, ašur bédairé pí mac, ašur tabar-
 fairé riadó Emmanuel mar ainim aip; ašur cialluišeann
 an ainim rin, Oia linn. Ašur nuair a ó'eipš lórep 24
 ar a óoia do óein pé mar a ó'órouš amšeal an
 Tigearna óó, ašur do ʒlac pé cúise a ban-céile;
 Ašur níoir cúir pé aítne uipéi zo óti ʒur ius pí a mac, 25
 a céao-ʒein, ašur cúš pé íora mar ainim aip.*

CAIBITOIOI II.

Opáladá na ruab. An teite éun na h-éigipte. maríabó na
 leab.

Anran, nuair a 2 rušad íora i mbetlehem lúda, 1
 i laeéib an pí héióro, táinigš óraoite ó'n n'ooman
 toir zo ierúsale, ašur oubradair: Cá bfuil an 2
 pí reo na n-lúad atá beirte? Mar do éonacam-
 airne a péalt ra ooman toir ašur tánamair éun é
 ó'adair. Nuair aipš héióro, an pí, an méio rin 3
 táinigš buairéam aip, ašur ar ierúsale zo léir éom
 maite. Ašur épuinnis pé uacaráin na rásairt ašur 4
 ršpíobedipí an pobuil, ašur ó'fiarrais pé óioib cá
 mbédairé Cúioirt. Ašur oubradair-ran leir: 1 5
 mbetlehem lúda, óir rin mar atá ršpíobéa aš an

1 íráir vii. 14.

2 lúe. ii. 7.

* Ver. 25. "Zo óti ʒur ius pí a mac, a céao-ʒein."—Ó rna focolaib
 rin, veir heluioir ašur eiriceadairé eile zo oiaipairéacé,
 zo raib aš an maĩšoin muiré tuille clainne i n-éašmair
 Cúioirt: ac táirbeánann ierom naoméa, le móran rampaláí ná raib
 in na focolaib rin an tšoiršéalaré ac nóir cainte amearš na
 n-éabrac. ašur ná raib óe bpiš leir an ráó "zo óti" ac 'ʒá
 éur i ʒeáill cao é an níó náir veinead, ašur ná raib don baint
 aš an ráó leir an aipir a bí le teacé. Veirtear, ʒein.,
 Caib. viii., v. 6 ašur a 7, ʒur "éuir nóé amac píac, ašur ʒur
 iméiž an píac amac ašur náir fill pé zo óti ʒur épiomuiž na
 h-uipšeada ar an tcalam." b'é rin le ráó, náir fill pé i n-don
 éor. ašur veir íráir, Caib. xli., ver. 4. "Veir Oia: 'táimpe

- 6 ὁπαῖο: ¹ Ἀσυρ τυρά, ἡ Βετλεhem, ἡ ἐλαμὴ λῦδα, νί
 tu ἱρ λῦζα ἡ n-δον ἐορ ἀρ ἐαιορεαδαὶβ λῦδα, ὅρη ἱρ
 ἀρατ-ρα ἡ ἐιορφαὶο ἀν ταοιρεαδ ἡ ὀέανφαὶο μο ποβυλ
 7 ἱρμαεὶ το πιαμαδ. Ἀνραν το ζλαοῖο ἡέρσο
 na ὁραιοῖτε ἐνιζε, ἡ ζαν ῥιορ, Ἀσυρ ῥυαῖρ πέ
 ἡμαδ ὑαδα ζο ερμιν ἀν τ-αμ ἡ n-αρ ταῖρβεάναδ ἀν
 8 πέαλτ ὁοῖβ. Ἀσυρ το ρεῖνρμυῖζ πέ ζο Βετλεhem ἱαο,
 Ἀσυρ οὐβαῖρτ πέ: Cuαρουῖζιὸ ζο μαῖτ ἀν mac ρο;
 Ἀσυρ νυαῖρ ἡ ζεοβαῖο ριβ τυαῖρμυζ ἀῖρ ταζαῖο Ἀσυρ
 ἡνρῖο ὁοῖν-ρα ε, ζο ὁτέῖζεαο Ἀσυρ ζο n-αῖρμαο ε, λειρ.
 9 Ταῖρ εῖρ na καῖντε ριν ὁ'n ρί ὁ'ἡμῖζεαοαρ. Ἀσυρ
 πέαδ, ἀν πέαλτ ἡ ἐονακαοαρ ρα ὁοῖαν τοῖρ το ζλυαῖρ
 πέ ρόμπα ζο ὁτάμῖζ πέ Ἀσυρ ζυῖρ ρταο πέ ορ εἰοη na
 10 ἡ-αῖτε ἡ n-α ραῖβ ἀν leανβ. Νυαῖρ ἡ ἐονακαοαρ ἀν
 11 πέαλτ το ἐάμῖζ ἀρ-αταρ ορτα. Ἀσυρ ἐυαοαρ ἱρτεαδ
 ρα τῖζ, Ἀσυρ ῥυαῖρταρ ἀν leανβ Ἀσυρ ἡ μάταῖρ, Μυῖρ,
 Ἀσυρ ρλέακταοαρ ὁδ Ἀσυρ ὁ'αῖρμαοαρ ε; Ἀσυρ
 ὁ'ορζαλαοαρ ἡ ζευο ρτόρη, ² Ἀσυρ ἐυαοαρ ὅρ-οη-
 12 ταναρ ὁδ, ὅρ Ἀσυρ τῖρ Ἀσυρ μῖρρ. Ἀσυρ το τυζαδ
 ρολάραῖν ὁοῖβ ἡ ὁταῖρρεαῖν ζαν οὐλ ἐαρ n-αῖρ ζο ὁτῖ
 ἡέρσο, Ἀσυρ ἐυαοαρ βόταρ εἰλε ἐαρ n-αῖρ ἐυν ἡ ὁτῖρε
 πέιν.
- 13 Νυαῖρ ἡ βῖοταρ-ραν ἡμῖζετῖ το ταῖρβεαῖν ἀνζεαλ
 ἀν Τῖζεαρῖνα ε πέιν το ἱόρερ, 'n-α ἐοῖτα, Ἀσυρ
 οὐβαῖρτ πέ. Εἰμυζ, Ἀσυρ τός leac ἀν leανβ Ἀσυρ ἡ

¹ mich. v. 2; εὐῖν vii. 42.

² Salu lxxi. 10.

ann ζο ὁτῖ ζο mβεῖρ ἀορτα." Cῖα ἡ leόημρὸ ἡ ράδ na ραῖβ
 Oῖα le βεῖτ ann 'n-α ὁῖαῖο ραν!

Μαρ ἀν ζεάοηα, ἡ leαβαῖρ ἡ h-δον οε ρνα macabeῖβ.
 v. 54. τὰ ρο: Ἀσυρ ἐυαοαρ ρυαρ ζο εἰνuc Cῖοῖν. πέ ἀταρ
 Ἀσυρ πέ αῖτεαρ, Ἀσυρ ὀεῖνεαοαρ ἱδῖρῖτα, τοῖρζ naρ μαρβυ-
 ζεαδ ἀοῖνne ἀcu ζο ὁτῖ ζο ραβταρ ταζαῖτε ἀβαῖλε ἡ ρῖτῖαῖν. β'ε
 ρῖν le ραδ naρ μαρβυζεαδ ἀοῖνne ἀcu ραρ ἡ ὁτάναοαρ ἀβαῖλε.
 Oεῖρ Oῖa le h-δον ἡac Oέ: "Cῖοῖο ἀρ μο οεῖρ ζο ζευῖρεαο το
 naῖαῖο μαρ ρτόλ πέ ὁ'εοραῖβ." Ἀν ἀῖηλαῖο na βεῖο ρε 'n-α
 ρῖοῖτε ann 'n-α ὁῖαῖο ραν? βεῖο, Ἀσυρ ἀρ ρεαδ na ρῖορῖθεαδτα.
 Ταῖρ ἐαῖανην ἱερ-οη naοῖτα, λειρ, ζο ττυζῖ "εἰαο-ζεῖν" ἀρ
 δον-ζεῖν ἡuc, ζαν δον ἡac εἰλε ἐεαδ 'n-α ὁῖαῖο, ὅρη, το ρεῖρ na
 οῖζε το coῖρμῖτῖ ἐυν Oέ ζαδ εἰαο-ζεῖν ἡuc. "Coῖρμῖ
 ἐῖζαμπα," ἀοεῖρ ἀν Τῖζεαρῖνα. "ζαδ εἰαο-ζεῖν ἡ ὁ'ορζαλαῖν
 ἀν ὅρμῖνne ἀμεαρζ εἰανηε ἱρμαεῖλ," γηλ., exo. xiii. 2.

μάταιν ἄγυρ ἰμτίς σο ἡ-ἔσιπτ, ἄγυρ παν ἀνν σο
 n-ἰνῖρεαδ οὐτ, μαρ βεῖθ ἡέρωδ ἄς λογς ἀν λεῖνθ
 εὐν ἃ μαρῶτε. Ὅ'ειμς ρεῖρεαν, ἄγυρ τός ρέ λειρ 14
 ἀν λεανθ ἄγυρ ἃ μάταιν, ἄγυρ εὐαῖθ ρέ ρα n-ἔσιπτ;
 ἄγυρ βί ρέ ρα n-ἄτ ριν εὐν σο βρυαῖν ἡέρωδ βάρ;
 ἰονυρ σο ἡεὸμῖονῖαι ἀν ροκαλ ἀουβαῖρτ ἀν Τιῖεαῖνα 15
 τῖε βέαλ ἀν φάῖθ, νυαῖρ ἀουβαῖρτ ρέ: 1 Ἀρ ἀν ἔσιπτ
 το ἡλαοῦαρ μο ἡαc.

Ἀνῖαν, νυαῖρ ἃ εὐναῖε ἡέρωδ ἡυρ ἡεαῖ na ὅῖαοι- 16
 τε é, τάιμς ρεαρς ἀνα-ἡόρ αῖρ ἄγυρ εὐῖρ ρέ ἡααc
 ἃ λυcτ αῖρμ ἄγυρ ἡαῖρθ ρέ ἃ ἡαῖθ οe ἡααῖθ ὁά ὕῖαν,
 νό ρέ n-ἃ ὕν, 1 ἡβetelehem ἄγυρ ἡνρ na τῖῖῖαῖθ σο
 λείρ ἃ βαν λέι, ὅ ρείρ ἀν ἡέῖθ ἀῖρῖρε ἃ ρυαῖρ ρέ ἡααc
 ὁ εἰντ na ὅῖαοῖτε. Ἀνῖαν ἡρεαδ ὅ cὸμῖοναδ 17
 ἀν εἰντ ἀουβαῖρτ ἡεῖμῖαρ φάῖθ νυαῖρ ἀουβαῖρτ ρέ:
 2 Ὅ ἡ-αῖρῖεαδ ἡυτ 1 Ráma, ἄρ-ῖολ ἄγυρ ἰομαδ 18
 ολογόν, Ráchel ἄς εαοῖne ἃ εἰνne, ἄγυρ nά ἡλαcραδ
 ρί ρόλάρ τοῖρς ἡαν ἰαδ ἃ βεῖθ ἀνν.

Ταῖρ εῖρ βάρ ἡέρωδ, ἡῖτῃc, ρεαc, ὅ cαῖρβεαῖν αῖνς- 19
 εαῖ ἀν Τιῖεαῖνα é ρείν ὅ ἰόρεθ 1 ὅcαῖρῖεαν, ρα n-
 ἔσιπτ. ἄγυρ ἀουβαῖρτ: Εῖμς, ἄγυρ τός λεατ ἀν λεανθ 20
 ἄγυρ ἃ μάταιν, ἄγυρ ἰμτίς σο τῖρ ἡρῖαῖλ, ὅῖρ ἀν ἡῖνῖτῖρ
 ἃ βί ἀρ τῖ ἀν λεῖνθ ὅ εὐρ εὐν βάρ τάῖρ ρῖαδ ταῖρ εῖρ
 βάρ. ἄγυρ Ὅ'ειμς ρεῖρεαν ἄγυρ τός ρέ λειρ ἀν λεανθ 21
 7 ἃ μάταιν, ἄγυρ τάιμς ρέ σο τῖρ ἡρῖαῖλ. Ἀc Ὅ'αῖμς 22
 ρέ Ἀρχελαῖρ ἃ βεῖθ 'n-ἃ ἡῖ ἀρ ἡῖῖεα 1 n-ἡεαδ ἃ ἀcαῖ,
 ἡέρωδ, ἄγυρ ἡῖορ λεις εαῖλα ὅ ὅυλ ἀνῖαν; ἄγυρ ὅ
 τυγαδ ρολάρῖαν ὅ ὅ 1 n-ἃ εὐοῖla, ἄγυρ εὐαῖθ ρέ 1
 ἡεῖῖοcαῖθ ἡαῖῖῖ. ἄγυρ τάιμς ρέ εὐν cὸμῖνῖετῃ ρα 23
 βαῖλε ἀρ ἃ ὅτυγταῖρ ἡαῖαρετ, ἰονυρ σο ἡεὸμῖονῖαι
 ἀν ἡῖθ ἀουβαῖρτ na φάῖθ: Ὅῖρ ταβαῖρῖαρ ἡαῖαῖεῖαc
 αῖρ.

CAIBIBIOIOL III:

Seannmóineac̃t Eóin. Críopt̃ o'á baípte.

ἡνρ na ἡεcταῖτα ραν, ἡῖτῃc, ὅ cάιμς Eóin baípte 1
 ἄς ρεανῖῖῖ 1 ὕῖαῖαc ἡῖῖαc, ἄγυρ ὅεῖρεαδ ἡé: 2

1 Óree xi. 1.

2 Iepem. xxxi. 15.

- ¹Θεμιὸ ἀιτῆγε, ὅτι τὰ ῖγεαὲτ na βπλατῆρ βυαιτε λιθ.*
- 3 Ὅτι ριν ἐ an τ-ἐ αρ αρ λαβαιρ ιρῶαρ ρῶο nuαιρ αουβ-
αιρτ ρε: ²Συε ουιue ας γλαοῦαε ρα βρῶραε, Ολλαι-
υιγῖο an τρῖς το'η Τιγεαρνα; θεμιὸ a βῶιτρε το
- 4 ὀιμῦ ὀό. Αςυρ ιρε ἐαῶαε a βι αρ ἔοim nά ἐαῶαε
ῶεαντα οε ιυαιnneαε camal, αςυρ εμιορ λεατῆαρ αρ a
ἔom; αςυρ ιρε βia a βι αιγε 'nά λῶειρτῖ αςυρ mil ρiaim.
- 5 ³Αςυρ βι ιερῦραlem ας ουl αμαε ας τρῖall αιρ an
υαιρ ρin, αςυρ λῦῶαε γο λῆιρ, αςυρ an ῶῦταῖς γο λῆιρ
- 6 τῖmpal αρ an λῶρoan. Αςυρ βι ρε 'γῶ mbαιρτε ρa
n-λῶρoan αςυρ ιαῶ ας ῶεανῃ ραοῖρoιue i n-a βρεa-
caib.
- 7 Αςυρ ἐonaic ρε mῶpῶn οερ na ραιρῖνῖς αςυρ οερ
na Saῶoucῖneαcaib ας τεαετ cun an βαιρτε εῖυγε,
αςυρ ουβαιρτ ρε leo: A ρυoετ na n-αιτρεαε nῃue,
ἔε εῖυρ αρ βῦρ ρῦlῖb ῶaοῖb-ρε an ρεαρς ατῶ εῖγῶib ῶo
- 8 ρeaεnaῶ?† Mῶ'p eaῶ τυγαῖο τοραῶ uaiῶ a βειῶ ῶo ρῆιρ
- 9 na n-αιτῆγε. Nά n-abpῶiῶ i n-βῦρ n-αιγne: Tά
Abraham i n-a ατῆαρ αγαιnn; ὅιρ οειρμπε λιθ γυρ
ρῆιορ ῶo Ὅia clann a ῶεanaῃ ὀ'Abraham οερ na
- 10 clocῶib ρin. Tά an τυαγ ἐeana ρῆim αρ ρῃῆim na
γepann. Αςυρ γαε epann nά ταβαρραῖο τοραῶ ρῶγ-
- 11 anta uaiῶ λεαγφαρ ἐ αςυρ cυρφαρ ρa teime ἐ. Taim-ρε
ας βῦρ mbαιρτε le n-υιργε cun αιτῆγε, αε an τ-ἐ ατῶ
ας τεαετ am' ὀiaiῶ ιρ cῶmῶαεταῖς ἐ 'nά mῖpe, αςυρ nῖ
ρῖu me γo nῶeapῶinn a βῃῶγa ὀ'iomπαρ; βαιρτῖο
- 12 ρε ρin ρῖb leiρ an Spiopaῖo Naom αςυρ le teime. Tά
a γῆeap caῖtte i n-a lām αιγε, αςυρ γlanπαῖο ρε a
ῦρlῶρ βυαιτε, αςυρ epuinneῶcaῖο ρε a εῖuro epuit-
neαετan ιρτεαε ρa ργlobῶl, αςυρ loιρςῖο ρε an
lῶcῶn le teime naε ρῆιορῖ a mῡcῶῶ.

¹ μαρκ. i. 4; λῦc. iii. 3.

² ῖρῶαρ xl. 3.

³ μαρκ. i. 5.

* Ver. 2. "Θεμιὸ ἀιτῆγε," poenitentiam agite. μετανοεῖτε, ὅο
ρῆιρ na n-ῡpῶiῶe a οeinteap οe'n ρocal ρan ρa γγῖbinn Ὅiaῶa
αςυρ i ργῖbinnῖb na n-αεραε naomῆa, cialluyεann ρε, nῖ
h-aiῃaiῃ αιτῆγῖς αςυρ λεαῖῦ beata, αε ρῶρ ρionῶρ, αςυρ οῖbneαεa
τρoρςῶiῶ, αςυρ ρυλας τρῖoblῶiῶi, map ρῶpῶiῃ inρ na ρeacaib a
οeineaῶ.

† Ver. 7. "ραιρῖνῖς αςυρ Saῶoucῖnῖς,"—ὀῶ aicme ιαῶ ρan
a βῖ amearς na n-ῡῶaε, αςυρ λυετ ρῖll ab eaῶ an ἐeao aicme
acu; αςυρ ῶaῖme nῶρ εῖpeῖo αε an pῡo a εῖaῖn leo ρῆim ab eaῶ
an ταῖna h-aicme.

¹ Anrahan do éainis íora ó Shailií go dtí an íorðan, **13**
 as tiall ar Eóin, cun go mbairtfeadh Eóin é. Ad **14**
 bí Eóin 'gá coris, agus veirfeadh ré: ír dóm-ra ír gá
 bairte d'fágaíl uair-re; agus tuir as teacht as tiall
 oim-ra? Agus d'fheasair íora é agus duhairt ré **15**
 leir: Leis liom anoir, óir ír marí reo ír cóir d'áinn gac
 fíoraontaacht do cómlíonadh. Anrahan do ghéill ré dó.
 Agus nuair a bí íora bairtíte éainis ré aníor ar an **16**
 uirge láirfeadh; agus féadh, do h-orsalaib na flatair
 dó, agus éonaic ré Spioraid Dó as teacht anuair i muict
 colúir agus as túirliocan air. ³ Agus féadh, suir ar **17**
 na flatair duhairt: Iré reo mo mhaic díoir ar a
 bfuil mo sheann.

CAIBHIDIOIL IV.

Tuogadh éiríort ar feadh daéad lá... fíoraib a théanaib air
 —é as coru ar fíoraib; ar a veirgíobuils do gíoraib
 éirte; agus ar nírlí áilteib a théanaib.

Anrahan do feoil an Spioraid íora irteadh ra b'áir **1**
 cun go gcuirfáí caí air ó'n nuaib. Agus nuair a **2**
 bí tuogadh téanta air feadh daéad lá agus daéad
 oirde, anrahan do éainis oirair air.

Agus éainis an t-áirfeoir agus duhairt ré leir: **3**
 Má'r tu mhaic Dó óiruib air a théanaib deir na
 cloicib rin. Agus duhairt reirfean 'gá fíoraib: **4**
 Tá ríuib: ⁴ lí h-ar air a mhaic anrahan an duine,
 ac ar an uile focail d'á d'áirann ó béal Dó. Anrahan **5**
 do éas an t-áirfeoir leir é irteadh ra cáirair naomha,
 agus éirí ré 'n-a fíraib ar ríuib an teairpíll é.
 Agus duhairt ré leir: Má'r tu mhaic Dó cair tu féin **6**
 le fáir. Óir tá ríuib: ⁵ marí go dtuig ré óiruib
 d'á aingelaib d'á daib, agus gíoraib ríuib 'n-a
 láiruib tu ríuib a mbuairfá do cor i gcoimrib cloicib.

¹ marc. i. 9.² 1. gac dílis a baineann le fíoraontaacht.³ marc. i. 11; lúc. ix. 35; 2 peav. i. 17.⁴ Deut. viii. 3.⁵ Sal. xc. 11.

- 9 ἵρ δοιβινν το λυέτ να ριότῆάνα θέαναμ, μαρ ἵρ
ορετα ταβαρφαρ ελανν θε
- 10 ἵρ δοιβινν το'η μινντιρ α ὀ'φουλινγεανν εμᾶδ αρ
ρον ριόρπονταῆτα, μαρ ἵρ λεό ραν μῖσεαῆτ να βρεαταρ.
- 11 ἵρ δοιβινν θαοιβ-ρε νυαιρ α θέανφαρ ρρῖοιῦ οραιοῦ
αγυρ ειαραῦ, αγυρ αν υιλε φαζαρ τρומαιθεαῆτα εἰτιζ.
- 12 μαρ γεαλλ ορυν-ρα; θιοῦ μορῖαιλ αγυρ ζᾶρμθεαῆαρ
οραιοῦ, μαρ ἵρ μορ εἰ βῦρ λυαῆτ-ραοταρ ινρ να πλαταρ;
θιρ ριν μαρ α ειαραῦ να φαῖθε ρόμαιῦ.
- 13 ἵρ ριβ-ρε ραλανν να ταλμαν. ¹αῆ μά ῥεῖγεανν αν
ραλανν ι λεαμαρ conur α θέανφαρ ραλανν αιμῖρ θε?
Μι'ε θε ἡμαῖτ ανν φαρτα αῆ ζο γεαῖτφι αμαῆ εἰ αγυρ ζο
14 ηγεῖθβραι το ὀραιοῦ θαοιμε ανν. ἵρ ριβ-ρε ρολυρ αν
15 τομῖαν. Καταρ αρ εἰνοε μῖ ρεῖοιρ ι ὀ'ρολαῆαῦ. Μι
λαρταρ κοιννεαλ εἰν ι εἰρ ρεῖ θεαλ ἀρῆαιζ, αῆ εἰν ι εἰρ
αρ εἰννελεῖρ, εἰν ζο ὀταβαρφαῦ ρι ρολυρ ὀ'α βφυλ ρα
16 τιζ. Λαραῦ βυρ ρολυρ-ρα αρ αν γευμα ραν ορ
εῶμαιρ θαοιμε, ²ι ὀτρεῶ ζο βρεῖερω ριαῦ βῦρ ηγεῖομ-
αρετα ρόζαντα αγυρ ζο μορφαρ ριαῦ βῦρ η-αῆαιρ αῆ
ινρ να πλαταρ.
- 17 ἡά μεαρωῦ ζυρ εἰν να ὀλιζε νά να βρεῖαῦ το εἰρ
αρ νεαμῖνιῦ α ῥάναζ-ρα. Μι εἰν ιαῦ το εἰρ αρ νεαμῖ-
18 νιῦ α ῥάναζ αῆ εἰν ιαῦ το εἰννεαῦ.* Ὀιρ θεῖρμ λιῦ
ζο ρῖρυννεαῆ, ζο ὀτῖ ζο ὀεῖρῖ αν ρρεῖρ αγυρ αν ταλμ
αρ νεαμῖνιῦ νά ραζαῖρ αον ιῶτα αἡλιν νά αον ρῖνε
αἡλιν θε'η ὀλιζ αρ νεαμῖνιῦ, ζο ὀταζαῖρ α η-ιολμῖαιμε
19 εἰν εἰνν.† ³αν τ-ε ὀ'α βρῖζ ριν, α μῖλιρῖο αιῆνε θερ
να η-αιῆεανταῖ ριν ἵρ λῖζα, αγυρ το μῖνιρῖο να
θαοιμε μαρ ριν, ταβαρφαρ αιρ αν τ-ε ἵρ λῖζα ι μῖσεαῆτ
να βρεαταρ; αῆ αν τ-ε εἰμεαῖορῖο ιαῦ, αγυρ το
μῖνιρῖο [α γεοιμεαῖο] ταβαρφαρ τοῖνε μορ αιρ ι μῖζ-
20 εαῆτ να βρεαταρ. Ὀιρ θεῖρμ λιῦ μυρμ μβεῖρῖο βυρ

¹ Marc. ix. 49; Luc. xiv. 43. ² I Peao. ii. 12. ³ Séam. ii. 10.

* Ver. 17. "το εἰννεαῖο." .ι. αζ εἰννεαῖο να βρεῖοιρῖο
αγυρ να ὀταρζαῖρνεαῆταῖ. αγυρ αζ βεαῆτῖ ζαῆ α ραῖβ νεαμβεαῆτ.

† Ver. 18. "ζο ρῖρυννεαῆ."—"Amen," αῆ ρα λαιοιν, .ι. "ζο
θεῖρμ," "ζο ριορ." ρocal εαβραιρ ιρεῶ "Amen" αγυρ
εἰμεαῖοταρ εἰ η-εἰζοαρῖο αν εαῆραιρ ροιρζεαῖοιῶτε. το
λαβαιρ ἀρ ὀτιζεαρνα αν ρocal εἰν να ρῖρυννε το θεῖρμῖο ζο
λαῖοιρ.

βρίσασονταὶ τὰ νῆα ῥιπασονταὶ τὰ
Σερῖβνεόρι ἀγὺρ τὰ βραυρίνεαὶ νὶ παζαὶ ρὶβ ἱρτεαὶ
1 ρίξεαὶ τὰ βρεαταρ.*

Εὐαλαβαίρ conur μαρ αὐουβραὶ λειρ τὰ τοαοιμὲ α βί 21
ann πατὸ : 1 ἡ δὲ οὐκ μαρβαὶ : ἀγὺρ ἀν τ-ε θέαυραὶ
μαρβαὶ βειρὶ ρέ κλονταὶ το'ν βρεῖτεαῖνταρ.† Δέ 22
οὐκ-μ-ρε ὑβ, ζαὶ τοῖνε ατά 1 βρεῖτς λε η-α βράταρ
βειρὶ ρέ κλονταὶ το'ν βρεῖτεαῖνταρ. Αἰτ τ-ε ἀμταὶ
2 α τοαυραὶ λε η-α βράταρ, Ραα, βειρὶ ρέ κλονταὶ το'ν
κόμταρλε. ἀγὺρ ἀν τ-ε α τοαυραὶ, Α αματῶν, βειρὶ
ρὲ κλονταὶ εὐν τεῖνε ἱρμυν.‡ Ὁ' α βρῖτς ριν, μά βῖονν 23
ταβαρταρ ἀγὰτ Ὁ' α ταβαρτ υαῖτ ορ κόμταρ τὰ η-ατῶ-
ρα, ἀγὺρ ζο ζουῖννεόραρ ζο βφυλ μω εἰζιν αὐ'
κοῖννὸν ἀγὰτ' βράταρ; Ράτ ἀνραν το ταβαρταρ ορ 24
κόμταρ τὰ η-ατῶρα, ἀγὺρ ἡμταὶ ἀγὺρ οὐκ ριότῶν
λεὶν βράταρ, ἀγὺρ ἀνραν ταρ ἀγὺρ βῖονν το ταβ-
αρταρ.

3 Ρεῖρταὶ λε τ'εαρκαρταρ ζο ἡατ, ἀν πατ αταοί 1 25
η-αοντῶατ λειρ τὰ τρῖτς, λε η-εατὰ ζο τοαυραὶ ἀν

1 exod. xx. 13.

2.1. ἀν τ-ε θέαυραὶ ταίριτςαὶ, νό ταρκαρμῶ, ἀν α κόμταρταρ.

3 Luc xii. 58.

* Ver. 20. "τὰ Σερῖβνεόρι ἀγὺρ τὰ βραυρίνεα."—Ὁκότῳρ
οὐ ζε ἡαοιρ τὰ Σερῖβνεόρι. Αἰτμε τοαοιμὲ α βί ἀνα ἐρμυν
αβ εαὶ τὰ παρῖριτς. Το ζαααο ρ ορτα ἀν οὐτς το κόμτῶν
ζο βεατ. ἀγὺρ μαρ ζεαλλ ἀν ριν βῖοτ μεαρ ἀνα ἡόρ ας ἀν
βροβλ ορτα.

† Ver. 21. "βειρὶ ρέ κλονταὶ το'ν βρεῖτεαῖνταρ," 1. βειρὶ
ρῖονόρ ταῖντε αἰτ ο'ν ζεατῶν βεατ, ἀν α οὐτῶν "ἀν
βρεῖτεαῖνταρ," ἀγὺρ ζο οὐκταῖν εἰρεαα το'ν τρῶν ραν ορ
α κόμταρ.

‡ Ver. 22. "Ραα," ροαλ ἀνα-ταρκαρνεαὶ. ἀνα-ταρκαρ, αβ
εαὶ ἀν ροαλ ραν. "βειρὶ ρέ κλονταὶ το'ν κόμταρλε": 1. βειρὶ
ρῖονόρ ταῖντε αἰτ ο'ν ζεατῶν αβ αἰρε, ἀν εἰρε ἀν α οὐτῶν
"ἀν κόμταρλε" νῦ ἀν "Sanheorim." 1 ζεατῶν ἱερῶν α
βί ἀν εἰρε ριν ἀγὺρ βί ρεατ-οὐεῖ-α-οὐ οὐ βρεῖτεαῖνταρ ἡμ
ἀγὺρ ἱρ ορ α κόμταρ α ταῖντε τὰ εἰρεαα βα ἐρμυμ ἀγὺρ α
ταῖντε τὰ βρεῖτεαα βα ἐρμυμ.

Ver. 22. "α αματῶν."—βί βρῖτς ἀνα ταρκαρνεαὶ λειρ ἀν
βροαλ ραν νυαίρ α λαβαρτῶν εἰς ἡ οὐκ-αἰρε ἀγὺρ λε μαῖρ.
μαρ ζεαλλ ἀν ριν ἡεαὶ το λαβαρταρ κόμτῶν οἶαν ἀνρ ἀν.
"βειρὶ ρέ κλονταὶ εὐν τεῖνε ἱρμυν." "βειρὶ ταῖντε αἰτ
εἰρεαα 1 ηεααα τὰ τεῖνε," το ρεῖρ τὰ ζεῖρε. Οὐκ ἀν
ζαῖντῶν ἡεαα οὐκ τὰ ροαταῖν ριν εὐν ρῖονόρ ἱρμυν το
εὐρ 1 ζεαλλ.

τ-εαρκαπα ρυαρ τυ το'ν βπειθεαμ, αςυρ σο οταβ-
αρηαο αν βπειθεαμ ρυαρ το'α ριolla τυ, αςυρ σο
26 ρευρηαι ρα εαρκαρι τυ. Σο δεμιν αδειμν λεατ, νι
τιοεφαιρ αμαε αρ ραν σο τοιολαιρ αν ρεοηλινς δειρ-
μεαε.

27 Το εualabair conur μαρι αουβραο leiρ αν μυντιρ
28 ραοδ: ¹ Ηα δεμν αδαλτραναρ. Δε δειμν-ρε λιβ, αν
τ-ε ιεαεραο αρ μναοι λε τοιυ ρα τοποε-ρηνιομ, σο βρuiλ
ρεααο αν αδαλτραναιρ δεατα εεana αιγε lei 1 n-a
εροιθε ρειν.

29 Το'α βρης ριν, μα'ρ τρης ρεαετα ουιτ το ριυλ δεαρ,
ρτραε αμαε ι αςυρ caiτ uait ι; ορι'ιρ ρεαρρα ουιτ ball
δε το'ballaiβ το εαilleamaint 'na το εolann σο leiρ
30 α ευρ σο η-ιρρεανν.* αςυρ μα'ρ τρης ρεαετα ουιτ το
liam δεαρ, ρεαρρ ανυαρ διοτ ι αςυρ caiτ uait ι; ορι'ιρ
ρεαρρα ουιτ ball δεο' ballaiβ το εαilleamaint 'na
το εορρ σο leiρ α ουιτ σο η-ιρρεανν.

31 αςυρ ουβραο, ² αν τ-ε α ευιρριο uait α βean πορτα,
32 τυραο ρε ρρηβινν α οιβεαρτα οι. Δε δε ρειμ-ρε λιβ,
αοιννε α ευιρριο uait α βean πορτα, δε μαρ ρεall αρ
αδαλτραναρ αμαμ, σο ρευιρεανν ρε ι οτρεο ι ευν
αδαλτραναιρ α δεαnam, αςυρ αν τ-ε α ρλαεραο μαρ
εεile αν βean οιβεαρτα δεimeann ρε αδαλτραναρ.

33 Διριρ, το εualabair conur μαρ α ουβραο leiρ αν
μυντιρ ραο ο. ³ Ηα tabair leabair ειτις, αςυρ αν νιθ
34 α δεαρβυιγρ κομλιον το'ν Τιρεαρρα ε. Δε δειμν-ρε
λιβ ⁴ ραν δεαρβυ ι n-aon εορ; ραν δεαρβυ οαρ νεam,
35 μαρ ιρε ριν caτaοιρ ριορα Θε;† Ηα οαρ calam, μαρ
ιρε ρτοl α εορ ε; na οαρ lepυralem, μαρ ιρι caτair

¹ Exod. xx. 14.

³ Exod. xx. 7.

² Deut. xxiv. 1.

⁴ Salm. v. 12.

* Ver. 29. "Τρης ρεαετα ουιτ," .i. ma βιονν ρι'η-α τρης
βαραειρle ουιτ, nu n-a η-οcαρο ρεαετα ουιτ. Cυρταρ ι n-υil
ουιnn ανρo naδ ρολair ουιnn ραε οcαρο αεamaρ ρεαετα οο
ρεαεaint βιοδ σο ρευιρραο ραν ρεαεaint οραινν ραραμaint λε
ρυο σο mβεαο ρε εοm ρεααρι ραραμaint leiρ αςυρ βεαο ρε
ραραμaint λε liam nu λε ριυλ.

† Ver. 34. "Ραν δεαρβυ ι n-aon εορ."—niλ ρε coiργιε
δεαρβυ ρα βριρinne, ι ρεαρτ, αςυρ ι mβπειεαmantaρ; αρ
ρon onopa Θε; nu ευν ριnn ρειν nu αρ ρεοmαρρα οο εοραint.
Δεαρβυ obann, οιαmαρλαε, ευν κοmπαο, ραν ραο ραν ριαεcanaρ,
ιρεαο ατα coiργιε.

an ní mór i. ná dearbhuig dar do céann féin mar 36
ní'l ar do cumar ruibe ann a déanam seal ná duib.

¹ Δὲ ἀβραῖο, Σεῶ, ῥεᾶο; ἢ ἡ-εᾶο, ἢ ἡ-εᾶο. Δν 37
 μὴ αὐτὸς ἐστὶν ὁ αὐτὸς ὁ ὅτι οὐκ ἔστι.

Do éualabair conur marí aoubhaó, ² Súil ar íúil, 38
 agus fíacal ar fíacail. Acé deirim-re lib-re san cur 1 39
 n-ágaró uile; acé má buaileann duine tú ar an leacain
 noeir, iompuiḡ an leaca eile éuige, leir.* Agus má'r 40
 mian le duine an olíḡ cur ort agus do éarós do breic
 leir rḡaóil leir do bhaḡ 'n-a teannta. Agus an t-é 41
 éuirfiró fíacail ort túl leir míle 'ríḡ do t'aim-
 'deóin, eiuḡ dá míle eile leir do' deóin. An t-é 42
 'ḡairraíó iud ort, tabair dó é; agus má'r mian le
 duine iaraḡt do loḡs ort ná h-iompuiḡ uairó.

Do éualabaíri conur mar a túbhíat: ³ bíoð zráð 43
 aḡat do o'cápaio aḡur fuat doo'namíao. Ac 44
 veirim-re lib-re: bíoð zráð aḡaib o'búri namíaoib;
⁴ veimíð maít do'n muintia a tuzann fuat óaoib; aḡur
⁵ veimíð zúitð ar fon na muintie a veineann epáð
 aḡur tromaíðeaet opáib. Ionur zo mbeað ríð n nbúri 45
 macaib aḡ búri n-áḡair aḡá inr na flatair, an t-é
 éurpeann a ḡman aḡ eiuḡe ar óaoine, ioiri olc aḡur
 maít, aḡur éurpeann an fearḡaínn aḡ tuitim opá, ioiri
 éaerit aḡur ainḡeaerit. Oiri má tuzann ríð zráð do'n 46
 muintia a tuzann zráð óaoib cað é an tupaḡoal a
 beitð aḡaib? Ná veimio na pubhíocánaḡ féin an méio
 rín?† aḡur muia nveimíð ríð-re ac beannú o'búri 47

1 Séam v. 12.

² exod. xxi. 24; lebiv. xxiv. 20; Deut. xix. 21.

³ Lebit, xix. 18.

⁴ Róm xi. 20

⁵ Үніом, vii. 59; Лұс. xxi. 34.

* Ven. 39. "San cup i n-ađaró uile."—Anpuo a t' órouiğtear anro ireaó olo to ɣlacáo le poróne; cup ruar le opođe-éaint, ađur beir toiteanađ éun tuille uile o'fulađ niba túirge 'ná man a loirpdeófi oioğaltar. ní éaɣalann an éuro eile oe'n éaint oe péir na leirne. níor iompuiğ óriort péin, ná pól naomta, an leaca eile. poróne óriortamail briğ na cainte. reic éoin xviii.. ađur ɣnoimarta xxiii.

† Ven. 46. "πυρροδοσάτης."—Θαοινε ιαο ραν α βίος ας βαλιβ
να ρατανα, αικμε α βί ρε φυατ αςυρ ρε μι-ελύ αμαρς να
νίουςα, μαρ γελλι αρ α νοειντοίρ το ράρύζαο αςυρ ο'έαςκοίρ.

νομιτάρμαδαιβ εαο ι αν βρεϊρ α θεμεανν ριβ? Νά θεϊμο
 48 na páσαναις πέιν αν μέρο ριν? Βιθιό-ρε, τ'ά βρης
 ριν, ριορ-μαιτ, πέ μαρι ατά βύρ η-άταιρ ινρ na πλαταιρ
 ριορ-μαιτ.

CAIBITHIOL VI.

· An tpeanmóin ar an gcnuic ar leanhaint.

- 1 Seacnaíð ásur ná deimíð búi bfiophaontaét-ra op
 cómairi daoine, i tpeoð so bpeicfi ριβ, nó ní beioð
 tuapaρoal le páσαιλ áσαιb i láταιρ búi η-άταιρ ατά
 2 ινρ na πλαταιρ.* Ο'ά βρης ριν, nuair a beioð θέιρτε ásat
 'ά θέανάη ná bioð áðaric τ'ά πέιθεαθ ριόματ αμαέ
 ásat, μαρ α βίονη áς na peallairið ινρ na ρινασό-
 ζαιb ásur ar na ριáτοιb, i tpeoð so ttabarπαθ na
 daoine onóir τοίb. So deimín aθειρμ ιb, τά
 3 α ttuapaρoal páσalta acu. Nuair a θέanpaiρ-ρε
 θέιρτε, ámταέ, ná bioð α ριορ ásat' láim élé εαο α
 4 θεμεανν το láim θεαρ. Ionur so mbeaθ το θέιρτε
 πέ éeilt, ásur so ttabarπαθ τ'άταιρ, α éionn πέ éeilt,
 το tuapaρoal tuit.
- 5 Ásur nuair a θέanpaiθ ριβ úρnuizte, ná biθiό μαρ na
 peallairi sur maít leó úρnuizte θέανάη 'η-a peapañ
 ινρ na ρινασόζαιb ásur áς éúinnið na ριáθεana, i
 tpeoð so bpeiceaθ daoine ιαο. So deimín aθειρμ
 6 ιb, τά α ttuapaρoal páσalta acu. Ac nuair a
 θέanpaiρ-ρε úρnuizte, eipiz ιρteaé αο' peómpa ásur
 oún an toρur, ásur cuir το suíðe éun τ'άταιρ πέ
 éeilt, ásur ttabarπαθ τ'άταιρ, α éionn πέ éeilt, το
 7 tuapaρoal tuit. I húbúρ ηsuíðe, ámταέ, ná deimíð
 mópán caínτε, μαρ α θεϊμο na páσαναις; óir ιρ
 8 τοίς leó sur ar méro áςcaínτε το η-éιρτφαρ leó. Ο'ά
 βρης ριν ná biθiό-ρε μαρ ιαο; óir ιρ eóλ τ'óur
 η-άταιρ an nio ιρ sáθ θáoib φαρ α ηθεμεανν ριβ suíðe
 9 éuize. Seo, τ'ά βρης ριν, μαρ α θέanpaiθ ριβ suíðe:

* Ver. r. "búi bfiophaontaét-ra," .i. na h-oibheada fíophaon-
 taéta α θεμεανν ριβ, .i. tpeoðab. úρnuizte, θέιρτε; ásur san
 ιαο α θέανάη le baoir, ná éun daoine pápañ, ac ιαο α θέανάη
 éun τοίλε θε το pápañ.

¹ Ār n-Āčair atā ar neam, so naomčair t'ainim. So ¹⁰
 utasair do rīgeačt. So nveintear do čoil ar an
 utalam mar a veintear ar neam. Ār n-arān rō- ¹¹
 řubrtainteamail tabair vūinn inoiu.* Ařur mair vūinn ¹²
 ār řcionta, mar mairimio-ne do čāč a čiontuigean
 i n-ār n-ařair. Ařur nā leig řinn i řcačāib; ac řaor ¹³
 řinn o olc.† Amen.

² Ōir mā mairteann řib do vaoine a řcionta, mairřir ¹⁴
 būr n-Āčair neamčā vaoib-re būr bpeacaī. Ac mura ¹⁵
 mairřir řib-re a bpeacaī do vaoine, nī mairřir būr
 n-Āčair vaoib-re būr bpeacaī.

Ařur nuair a veir řib ař vėanam řiorřair nā bičir ¹⁶
 řruamčā ar nōr na bpeallair; ōir do řcigro řiao a
 řceannačā, i vřpēč so řamłōčā na vaoine iao a veir
 ař vėanam řiorřair. So veimim aveim řib, čā a
 vtuarřoval řāřalta acu. Ac tura, nuair a vėanřair ¹⁷
 řiorřair, cuiř oile ar do vėann ařur mř t'ařair,
 i vřpēč nā řeicřir vaoine čū veir ař vėanam řiorř- ¹⁸
 řair, ac so řveicřir t'Āčair ču, atā řē čeilc; ařur
 tabarřair t'Āčair, a čionn řē čeilc, do čuarrřoval
 vuit.

Nā čūmčāřir řčōr vaoib řėin ar an votalam řo, ¹⁹
 mar a nveimio na lečmāin ařur an mairř ē v'ioiū,
 ařur mar a nveimio na bičėamīnāř ē čōč ařur ē řuio.
 Ac veimio řčōr do čūmčāč vaoib řėin ar neam, an ²⁰
 āit nā veimio na lečmāin ē v'ioiū ařur nā veimio
 bičėamīnāř ē čōč nā ē v'řuavāč Ōir, an āit 'n-a ²¹
 būil do řčōr ir ann atā do čřotē leir.

Ir do řūil řolur do čuřř. Mā vionn do řūil řlan ²²
 veir do čōřř so leir so řolurīnar. Ac mā vionn do ²³
 řūil ³so h-olc veir do čōřř so leir řan řolur. Ařur
 mār ionan ařur vōirčėāč an řolur atā ionat, čāo
 ē mēro na vōirčėāčā řėin?

¹ lūc. xi. 2.

² ecclī. xxviii. 3, 4, 5; marc. x. 25.

³ i. řan řavāřc.

* Ver. 11. "Rōřubrtainteamail."—'Sē řocal atā ař lūčār
 naomčā i n-ionar an řocail řeo nā, "ar n-arān lačamail."
 tuigear so řcailuigean řē arān na bečā, an t-arān a
 řlacamio i řāčramint čōřř čřiorř.

† Ver. 13. "nā leig řinn i řcačāib," i. nā leig do řna čačāib
 būčėaint opaimn.

- 24 Ἰὶ πέτοιρ τ'δοιμνε ρυο α' θέαναμ αρ τὰ μάγιρτιρ :
 όιρ βειρ ρυατ αιγε το μάγιρτιρ acu αςυρ ζυατ το'η
 μάγιρτιρ ειτε ; νό κυρριρ πέ ρυαρ λε ουιμε, acu αςυρ
 βειρ τορο-μεαρ αιγε αρ αν ηουιμε ειτε. Ἰὶ πέτοιρ
 τοοιθ' Δια αςυρ Mammon τ'έριτάλαμ.*
- 25 Τ'ά θρηζ ριν τοειμν λιθ, νά βιοθ' βυαιτε οραιθ' ι
 τοταοθ' βύρ ηβεατα, πέαδαμτ καο τ'ιορραιθ' ριβ ; νά
 ι τοταοθ' βύρ ζκυρρ, πέαδαμτ καο α κυρριρ ριβ υμαιθ.
 Ἰάε μό λε ρατ αν τ-αναμ 'νά αν βιατ, αςυρ αν κορρ
- 26 'νά αν τ-εαταε ? πέαταρ εαντατε αν αειρ ; νί
 κυρρ το ριαο ριολ νά νί θαιμιο ριαο ρόζμαρ, νά νί θεμιο
 ριαο εκυραε ι ργιοθόι ; αςυρ τοιμεανν βύρ η-αταρ
 νεαμθα ιαο το εοτθ. Ἰάε μό ζο μόρ λε ρατ
- 27 ριβ-ρε 'νά ιαο ραν ? Εέ'cu αςαιβ-ρε, ας μαετναμ το
 αιρ, τ'πέατορ αον βανλάμα αμάιμ το κυρ λε η-α
- 28 αοιρτε ? αςυρ καο κυρζε ζο ηβιονν βυαιρεαμ
 ι τοταοθ' εαταε οραιθ' ? θρειτμζιθ' βλάτανα αν βάν,
 κορυρ μαρ πάραο ριαο ; νί θεμιο ριαο ραοταρ νά
- 29 ρνιόμ. Τοειμν λιθ, αμταε, νά ραιθ' Salomón ρείν ι η-α
- 30 ζυαοαμ ζο λέιρ ελύτατε μαρ εεανν acu ραν. Ἰά
 κυρρεανν Δια μαρτε το'η τρόρτο ραν αρ πέαρ αν ταλιμ,
 ατά αν ηοιυ, αςυρ α καίτταρ ρα τειμε αμάιρεαε, νάε
 μό ζο μόρ α θέαηραιθ' πέ τοοιθ-ρε, α λυετ αν ερει-
- 31 τοη ρυαηαιζ ? Ἰά βιθιρ ας θέαναμ βυαιτα, τ'ά
 θρηζ ριν, 'ζά ρατ, Καο τ'ιορραμιο ? νά, Καο τ'όι-
- 32 ραμιο ? νά, Καο α ελύτοεατ ρινν ? Όιρ, ριμιαο
 να νειτε ζο ηβιο να ζεμτε 'ζά λορζ. Όιρ τά 'ριορ
 ας βύρ η-αταρ ζο θρυι ζάτ αςαιβ leiρ na νειτιβ ριν
- 33 ζο λέιρ. λορζιθ' αρ τοτuir, τ'ά θρηζ ριν, ρίζεαετ Θε
 αςυρ α ριοραονταετ, αςυρ ταθαρραρ τοοιθ, leiρ, na
- 34 νειτε ριν ζο λέιρ. Ἰά βιοθ' βυαιρεαμ ο'α θ, τ'ά θρηζ
 ριν, ι τοταοθ' αν λαε αμάιρζ ; τά α βυαιρεαμ ρέιν
 ι ζκοιρ αν λαε αμάιρζ. Ἰὶ βεαζ το ζαε λά α κυο
 υιτε ρέιν.

* Ver 24. mammon, .i. ρατοθρεαρ ραοζαλέα.

ԸԱԻԲՈՒԹԻՒՆ VII.

Ան Երմիած Եւրո Եւ'ն Երեանմուն Եր Են Զոնոս.

Ո՞ր Եւրմո՞ւ Երեւ, 1 Իոնսր ըն Եւարբա՞յ Երեւ օրաւ. I
Մար Իր Եո ըրիւր ըն Երեւե՞ն Ե Եւարբարո՞ւ ըն Ե Եւարբար I
Երեւե՞ն օրաւ; Եւսր Են Եոմար Ե ը-Ե ԵոԵոմարբարո՞ւ ըն, Իր I
Եւր Ե Եոմարբար Եւճաւ. ԸԵ՞՞ Եւր Եւր Են Եւր- I
Եոն Ե'բար Զոն 1 ըն Եո Երա՞ն, Եւսր ըն Երեւան I
Ե Են Երաւ ԵԵ՞՞ ըն Են? Ո՞ր ԸԵ՞՞ Եւր Եւր Եւր I
Ե Եւ՞ Եո՞ Երաւ: Եւր Եոմ Են Եւրա՞ն Ե Եւր Եր I
Եո ըն; Եւսր ըն Երաւ Եո՞ ըն Են? Ե Եւանար, I
Եւր Են Երաւ Եր Եո ըն Են Եր Եոն, Եւսր Ենր Ե I
Եր Եոն Են Եւրա՞ն Ե Եւր Ե' ըն Եո Երաւ. I
Ո՞ր Եւր Են ըն Եոմե՞ն Եո ըն Եւրաւ I; Եւսր I
Են Եւր Եւր Երաւ Ե Են ըն Եւ, Ե ը-ԵԵԵԵ Զ I
ԵԵԵԵԵԵԵԵ Եո Երաւ Եոն, Եւսր Ենր Զ I Եո- I
ԵԵԵԵԵԵ օրաւ Եւսր Զ ԵրաւԵԵԵԵԵ Են.

Երար, Եւսր Եւարբար Եոն; Եւր, Եւսր I
ԵԵԵԵԵԵ Են; Եւսր ԵրաւԵրաւ Եոն. Եր ԶԵ I
Եոն Ե Երաւ Եւր Եո; Եւսր ԶԵ Եոն Ե Եւ- I
Եոն Եւր Ե, Եւսր ԶԵ Եոն Ե Եւր Եոն Եր- I
Եոն. Ո՞ր I Ե Ե Են Եւր Եւր Զ I Ե-Երար I
Ե Եւ Եր Եւսր Զ Եո Ե Եւարբար Ե Եո? I
Ո՞ր Ե Երաւ Ե Եր Եւսր Ե' Եւարբար Ե Եւսր Ե I
Եո? Ո՞ր Ե, Ե' Ե Եւսր ըն, Եոն-Ե ԵԵ՞՞ Զ I Ե-Ե, I
Եոն Եւր Եւր Երաւ Եւսր Ե' Եւսր ԶԵԵԵ, ըն I
Եւր Ե Եոն Զ I Ե Եւարբար Եւսր ը-Ե ԵԵ՞՞ Եր Ե I
Եւսր Եւր Եւր Երաւ Եոն-Ե Ե Ե Ե' Երար Եւսր? I
I ԵԵ՞՞ Եոն, Ե' Ե Եւսր ըն, Ե Եւսր Ե Ե Եւսր Ե I
Եոն Եոն-Ե Եւսր-Ե Եոն-Ե. Ո՞ր Եւսր Ե I
Եւսր Եւսր Ե Եւսր.

Եւսր Երեւ Են Եոնսր Եւսր, Եր Եր Եւսր I
Են Եոնսր Եւսր Ե Եւսր Են Եոն Ե Եւսր Են Եւսր,

1 Լււ. vi. 37; Բոմ. ii. i.

2, 1. Եո ըն Եոն Եոն-Ե Եւսր Եւսր Եւսր Եոն ըն I
Եոն.

3 Լււ. xi. ii. 4 Եոն iv. i6; Լււ. vi. 31.

- 14 *Ásúr* tá a lán a leanann é. *I*r anc-cúmhag an doirp
Ásúr i'r ana-éaol an bótar a feólaínn cun na beata,
Ásúr ní móir a gheibean eóluir air.
- 15 Beacanaíó na fáirde fallra. a tásann cúgáib i gcláir
na gcaoraí *Ásúr* sup faolcóin éapaíca lairtis iad.
- 16 Ó n-a toirtaib i'eadó ó'aitneócaíó ríó iad. An
mbaintear caora fíneamha de threac nó físi ó'
- 17 feócaíónaib? Mar rin túsann gac éann fósanta
toíad fósanta uair, *Ásúr* túsann an toíó-éann toíó-
- 18 éoraí uair. Ní féirir do'n éann fósanta toíó-
éoraí éabairt ná do'n toíó-éann toíad fósanta
- 19 éabairt. Gac éann ná túsann toíad fósanta, gearr-
20 far é *Ásúr* curfar ra teine é. Ó'á bhíis rin, ar a
toirtaib i'eadó ó'aitneócaíó ríó iad.
- 21 Ní h-é gac doinne aóirí uom-ra, a tigeamha, a
tígeamha, do maíar i'eadó i mígeac na bflatar; ac
an t-é a óéanaríó toir m'átar atá inr na flatar,
- 22 riné a maíar i'eadó i mígeac na bflatar. Déar-
raíó a lán dooinne uom-ra an lá ran; a tigeamha, a
tígeamha, nác do' ainim-re a deimeamair tarfai-
eac, *Ásúr* nác do' ainim-re a deimeamair na deam-
ain do cur amac, *Ásúr* nác do' ainim-re deimeamair
- 23 móran mírbuirtí? *Ásúr* anran doíócaíó mé óóib:
Níor éiríear-ra aítne íam óraib; ¹Iméiríó uaim, a
luét an uile a óéanam.
- 24 ²Gac duine, ó'á bhíis rin, a éoiríann an éaint
reo aóirí-m-re *Ásúr* do deimeann beart ó'á íéir, íam-
lófar é le duine clallíar a deim a tís ar an gearraí.
- 25 *Ásúr* do éuit an fearcáinn, *Ásúr* do éáinís na h-áibní,
Ásúr ó'íerís an gaoí, *Ásúr* do gluaireadair i gcoinnib
an tige rin; *Ásúr* níor éuit ré; mar bí ré n-a fearam
- 26 ar an gearraí. *Ásúr* gac duine a éoiríann na focail
reo uam-re *Ásúr* ná deimeann beart ó'á íéir, beiríó ré
- 27 ar nóir an amadain a deim a tís ar an ngramh; *Ásúr*
do éuit an fearcáinn, *Ásúr* do éáinís na h-áibní, *Ásúr*
ó'íerís an gaoí, *Ásúr* gluaireadair i gcoinnib an tige
rin, *Ásúr* do éuit ré; *Ásúr* ba éubairteac é a éuitim

¹ *Sal'm* vi. 9; *Lúc.* xiii. 27.² *Lúc.* vi. 48.

- lib̄ zo tictocparō a lān thaoine ó'n n̄oōmān toir̄ ašur
 ó'n n̄oōmān tiar̄, ašur zo luišf̄io r̄iao i b̄roćair̄
 12 ābr̄ahaim ašur ir̄aaić ašur iāćōib, ašur cair̄par̄ ciann
 na r̄išeac̄ta amac̄ r̄a t̄or̄ēaōar̄ ac̄ā amuiš, mar̄ a
 13 mbeir̄ō zol ašur t̄ior̄šān r̄iaacal. ašur t̄uubair̄c̄ īora
 leir̄ an t̄aoir̄eac̄ c̄ēaō: īm̄ēiš or̄c, ašur r̄ē mar̄ a
 c̄r̄eioir̄ t̄eintear̄ t̄uit. ašur c̄āiniš a r̄lāinte t̄o'n
 t̄uac̄ail̄l an uair̄ r̄in.
 14 ašur nuair̄ a c̄āiniš īora ir̄eac̄ i t̄ciš r̄eaoair̄
 c̄onać r̄ē m̄āćair̄ a c̄ēile 'n-a luiše ašur c̄āšer̄uar̄
 15 uir̄ēi; ašur t̄o r̄uš r̄ē ar̄ lāim uir̄ēi, ašur t̄'īm̄ēiš an
 t̄ēāšer̄uar̄ t̄i, ašur t̄'eir̄ēš r̄i, ašur t̄eim r̄i r̄r̄ioćālām
 or̄cā.
 16 ānran, nuair̄ a c̄āiniš an t̄r̄āc̄nōna, c̄užad̄ar̄ aš
 t̄r̄iall air̄ a lān thaoine zo r̄aiḃ t̄eam̄ain ionta; ašur
 b̄i r̄ē aš t̄ōibir̄c̄ na n̄oēam̄an le n-a r̄ocal, ašur aš
 17 leišear̄ na n̄oaoine a b̄i ar̄ a r̄lāinte; ionur̄ zo b̄r̄ior̄-
 r̄ai an c̄aint a t̄uubair̄c̄ īr̄āiar̄ f̄ār̄ō, mar̄ a n̄oubair̄c̄
 r̄ē: ¹t̄o šlac r̄ē c̄uiše r̄ēim ār̄ n-ear̄lāint̄i ašur
 t̄'f̄uil̄iing r̄ē ār̄ n̄galara.
 18 ašur nuair̄ a c̄onaic̄ īora na r̄luaište mōra 'n-a
 19 c̄īmpal, t̄'ōr̄ouiš r̄ē t̄ul c̄ar̄ uir̄ē. ašur c̄āiniš r̄ear̄
 r̄šr̄ib̄inne c̄uiše ašur t̄uubair̄c̄ r̄ē leir̄: a m̄lāiř̄ir̄c̄ir̄,
 20 leanr̄aō t̄ū r̄ē āic 'n-a n̄geōbair̄. ašur t̄eiri īora
 leir̄: t̄āro r̄luair̄eana aš na r̄ionac̄aiḃ ašur n̄eaoac̄a
 aš ēanl̄aiḃ an aēir̄, ašur n̄i'ī aš m̄lac an t̄uine āic
 21 ar̄ a leišr̄eaō r̄ē a c̄eann. t̄uubair̄c̄ t̄eir̄š̄iobul eile
 leir̄, a t̄išeair̄na, leiš t̄oim t̄ul ar̄ t̄ōūir̄ ašur m̄āćair̄
 22 t̄'āōl̄ac̄aō. t̄uubair̄c̄ īora leir̄, ām̄ēac̄: lean m̄ire,
 ašur leiš t̄or̄ na m̄air̄ḃ a m̄air̄ḃ t̄'āōl̄ac̄aō.
 23 ašur nuair̄ a c̄uair̄ō r̄ē ar̄ b̄ōr̄o na luiŋe b̄iše, t̄o
 24 lean a t̄eir̄š̄iobul ē. ašur r̄ēac̄, t̄'eir̄ēiš r̄uac̄aō
 mōr̄ r̄a b̄r̄ar̄aiše, i t̄c̄r̄eō zo r̄aiḃ an long t̄'ā m̄ūc̄aō
 25 leir̄ na t̄onnaib. ac̄ b̄i r̄eir̄ean 'n-a c̄ōt̄la. ašur
 c̄āiniš a t̄eir̄š̄iobul c̄uiše ašur t̄ūir̄išeaoar̄ ē. a
 t̄išeair̄na, ar̄ r̄iao, r̄aor̄ r̄inn; t̄ā an b̄ār̄ ašainn.
 26 ašur t̄uubair̄c̄ īora leō: c̄ao ir̄ eāgal t̄aoiḃ, a thaoine
 šan r̄uinn c̄r̄eioim? ānran t̄'eir̄ēiš r̄ē ašur t̄uub-
 air̄c̄ r̄ē leir̄ an n̄šaoit̄ ašur leir̄ an b̄r̄ar̄aiše r̄an-

máint rocair, agus táinig ciúnaí mór. De rin do 27
 glac ionghaó na daoine agus dubhadar: Cao é mar
 duine é seo go bfuil saot agus fapaige úmál do?

Agus nuair a éadar trearna an uirge, irteac 1 28
 uair na 1 nSearénac, do buail uime beirt go maib
 deamain ionta, agus iad as teac amac ar na h-uas-
 naib agus iad ana-millteac, i uiré nár b'éirir
 o'aoinne gabáil an tirlig rin acu. Agus féac, do 29
 liúadad agus dubhadar: Cao é rin o'uinne tura, a
 fopa, a lilec Dé? Ar táinir anro moim an aimpir éun
 pionoir a éur o'ainn? Bí treac mór muc ar fopair- 30
 eac i nSear o'ib. Agus o'iair na deamain a'ainnse 31
 ar: Má éiréann tú ar ro rinn, ar iad, cuir inr na
 mucuib rinn. Agus dubairt ré leó: Imtigró. Agus 32
 o'imtigréadair irteac inr na mucuib, agus féac, do put
 an treac muc ar buile le fánair irteac ra b'apaige,
 agus do bácaó iad. Agus do put na h-aodair; agus 33
 táadair irteac ra cáair, agus o'innreadar gac níó,
 agus i o'caob na beirt go maib na deamain ionta.
 Agus féac, do gluair muinir na cáairac go léir 34
 amac i scoinnib fopa; agus nuair a éonacadar é
 o'iairadar air imteac ar a uair.

CAIBIDIL IX.

Duine gan lúe a géas oá leigear as O'pior. mairiú o'á
 glaoóac éirge. An galair pola oá leigear. Ingean iáiruir á
 tógaire ón mbár aige. Raóar á cáair aige do beirt uall.
 Agus duine balb, go maib deamain ann, oá leigear aige.

Agus éairé ré ar bóro na luinse bige, agus táinig 1
 ré ar uirge irteac 'n-a cáair féin. Agus féac, do 2
 éuadair as tual air, rinte ar coet, fear a bí gan
 lúe. Agus nuair a éonac fopa an c'p'oeam a bí acu 3
 dubairt ré leir an b'fear gan lúe: Glac imreac, a
 míc, táro do peacá mairte uuit. Agus féac, dub-
 airt cuir oer na r'p'neóirib, 'n-a n-aighe féin:
 Tá oiairac as an b'fear ro o'á o'eanam. Agus ó 4
 éonac fopa na rmuinse a bí acu, dubairt ré: Cao

1 nó, na nSearénac.

5 εὐγε ὅσοις na ὁποῦ-ρμουίντε βεῖτ 1 νῦν ἡμεῖς οὐκ
 6 οὐκ; Cé 'cu ip ura a ἡδὺ, τὰ τοῦ περὶ αἱματέ
 7 τοῦ μετὰ τοῦ περὶ αἱματέ τοῦ μετὰ αἱματέ Mac an Duine cōm-
 8 ἀττ ap an ὁταλῶν τοῦ εὐν περὶ αἱματέ a ἡματέ (οὐδαίη
 9 πέ λειρ an βρεαρ a ἡ ἡαν λῦτ) Εἰμῶ-ρε, αἱματέ τὸς ἡματέ
 10 τοῦ λειβαῖο, αἱματέ ἡματέ εὐν τοῦ εἰγε πέμ. Αἱματέ
 11 ο'εἰμῶ πέ, αἱματέ ο'ἡματέ πέ εὐν a εἰγε πέμ. Αἱματέ
 12 εἰμῶ εἰματέ ap an ἡματέ ἡματέ a εὐνακαῖο ap ἡν
 13 ἡν, αἱματέ τοῦ ἡματέο Δία a εἰματέ a λειτέο ἡν τοῦ εὐ-
 14 ἀττ τοῦ ὁταλῶν.

- 9 ¹ Αἱματέ ἡματέ a ο'ἡματέ ἡματέ ο'ἡ ἀττ ἡν εὐναίη πέ
 10 οὐμῶ ὁματέ ὁματέ Μαῖματέ 'n-a ἡματέ 1 n-ἀττ an εὐ-
 11 τῶμ, αἱματέ οὐδαίη πέ λειρ: lean ἡματέ. Αἱματέ ο'εἰμῶ
 12 πέ αἱματέ τοῦ lean πέ ε.
 13 Αἱματέ τοῦ εἰματέ, αἱματέ ε αἱματέ εὐν βῖο ἡα τῶ, τοῦ
 14 ὁταλῶν a λῶν ἡματέο αἱματέ αἱματέ a λῶν περὶ αἱματέ αἱματέ
 15 ἡματέ ἡματέο 1 ὁματέ ἡματέ ἡματέ αἱματέ a ὁματέοι.
 16 ἡματέ a εὐναίη na ἡματέ ἡματέ an ἡν ἡν οὐδαίη le
 17 na ὁματέοι: Cao εὐγε τοῦ n-ἡματέ ὁματέ ἡματέ
 18 βῖο 1 ὁματέ na ἡματέο αἱματέ αἱματέ na ὁματέ? Δε
 19 ο'εἰμῶ ἡματέ an ὁματέ, αἱματέ οὐδαίη πέ: ἡ n-α
 20 ὁματέ ἡματέ αἱματέ ἡματέ le ἡματέ Δε αἱματέ ὁματέ
 21 ἡματέο αἱματέ ὁματέο αἱματέ a ὁματέ ἡματέ: ² ὁματέ ἡματέ ἡματέ
 22 τοῦ ἡματέ, αἱματέ ἡ n-ἡματέ. ὁματέ ἡ εὐν na ὁματέο
 23 τοῦ ἡματέο a εἰματέ, Δε εὐν na ὁματέο τοῦ ἡματέο.
 24 Ἀἱματέ τοῦ εἰμῶ ὁματέοι le n-ἡματέ αἱματέ ἡματέ
 25 αἱματέ οὐδαίη: Cao εὐγε τοῦ ὁματέο-ἡματέ αἱματέ na
 26 ἡματέοι ὁματέο τοῦ ὁματέο na ὁματέο τοῦ ὁματέο
 27 ὁματέο-ἡματέο? Αἱματέ οὐδαίη ἡματέ le: an
 28 πέοι ὁματέο εἰματέ an εἰματέ βεῖτ ὁματέ an ἡματέ
 29 an εἰματέ 'n-a ὁματέο? Δε ὁματέο an τ-αἱ 1 n-a
 30 ὁματέο ἡματέ an εἰματέ, αἱματέ ἡματέ ὁματέο ἡματέ
 31 ὁματέο.* ἡ εὐματέο αἱματέ ὁματέο ὁματέο ἡματέ

¹ μαρ. ii. 14; λῶν. v. 27.

² ὁματέ vi. 6.

* Ver. 15. "An πέοι ὁματέο an εἰματέ."—ἡματέο
 εἰματέ ε ἡματέ, αἱματέ εἰματέο ἡματέ "εἰματέ an εἰματέ," nῦ
 "λεῖτ εἰματέ an εἰματέ."

ar fheana-balcair éadais; óir baimeann ré a lán féin ar an mbalcair éadais, agus bíonn an rtracath níora meara. Nání curtar fíon nua i fhean'-áircaib leadair; nó 17 má deintear bhirtear na h-áircaí agus doirtear an fíon, agus iméigí na h-áircaí san cairbe. Ac curtar an fíon nua i h-áircaib nua agus coimeádtar iad arsaon.

An fáir a bí ré as iad na cainte rin leó, féac táinig 18 príúinra áir gce cúige, agus do rleáac ré dó, agus dubhairt ré: A tigearna, do fuair m'ingean bair anoir; ac tar agus cuir do lám uirthi, agus beir sí beó. Agus d'eirigh íora agus do lean ré é, mar aon le n-a 19 deirgiobulaid.

Agus féac, táinig lartiar d'é bean a bí as tabhairt a 20 coo' folá ar feadh dá bliain d'éas, agus cuir sí a lám ar fáir a bairt. Mar, dubhairt sí 'n-a h-aigne féin, 21 Mura ndeinead ac baint le n-a bairt beir mé rlan. D'iompuigh íora, ámtac, agus conaic ré í, agus dub- 22 hairt ré: Glac mairneac, a 'ghnín ó; do rlanuigh do cpeirdeam tu. Agus bí an bean leighirte ó'n uair rin amac.

Agus nuair a táinig íora cun tige an príúinra, agus 23 nuair a conaic ré na ceóltóirí agus 1 an trluas as d'éanamí foctaim, Dubhairt ré leó: Oruitóir riar; 24 ní marib acá an cailín, ac 'n-a coolaó. Agus bíodair as ponamair uime. Agus nuair a cuirlead na daoine 25 amac, do cuair ré irteac, agus do muigh ré ar lám uirthi. Agus d'eirigh an cailín. Agus do leac an 26 rseal ran ar fuir na tíre rin go léir.

Agus nuair a bí íora as imteac ar an áir rin do 27 lean beirt dail é agus iad as lúirigh, agus deirtoir, Dein trócaire oimne a 2 mlic dáibí. Agus nuair a 28 táinig ré cun an tige táinig na dail cúige. Agus dubhairt íora leó: An gceirdeann ríbh gur féidir dom an níó reo a d'éanamí daoib? Dubhadair leir: Cpeirimí, a tigearna. Anran do cuir ré a lám ar 29 a rúilb, agus dubhairt ré: Deintear lib do réir

1 b'é rin nóir na tíre rin.

2. n. ainim na n-íora ac ar an slánuighceóir a bí le teac.

- 30 ὅν τ' ἔπειθ' ἔειπεν. Ἀγὺρ τοῦ ἡ-ορζαλῶ ἀ πύλε, ἀγὺρ
 ἐπὶ ἱορὰ πολέμου τοῖς : Τυζαὶ ἀπὸ ἀπὸ, ἀπὸ πειρεῶν, νά
 31 βεῖο ἀ πῶρ παν ἀς ἀοιμνῇ. Ἀδ νυαῖ ἀ ἐυαθαρ-παν
 ἀμαδ, τοῦ λεαθαρ ἀ ἐλὺ ἀπὸ πῶρ νά τῆρε πῶρ τοῖς.
 32 Ἀγὺρ τὰ ἐπὶ οὐτ ἀμαδ τοῖς, τοῦ τυζαὶ ἐπὶ οὐνε
 33 ἀ βί βαλῶ, ἀγὺρ βί θεαῖαν ἀνν. Ἀγὺρ νυαῖ ἀ ἐπὶ οὐνε
 ἀμαδ ἀν θεαῖαν τοῦ λαβαῖ ἀν οὐνε βαλῶ ; ἀγὺρ βί
 ἰονγνα ἀπὸ νά θεαῖαν, ἀγὺρ οὐνεπὶ : ἢ πεακατὰ ἀ
 34 λεῖτερο πῶρ πῶρ ἰ ἡ-ἱραῖ. Ἀδ οὐνεπὶ νά παρ-
 πῶρ : ἰρ τε κοῖματ πῶ νά νθεαῖαν ἀ ἐπὶ οὐνε πῶ ἀμαδ
 νά θεαῖαν.
- 35 Ἀγὺρ τοῦ ἑλῶν ἱορὰ μῶρ-τῆμα, ἡν νά κατὰ ἀπὸ
 ἀγὺρ ἡν νά βαλῶ, ἀς τεαγὰς ἡν νά πῶρζαῖ, ἀγὺρ
 ἀς ἐπὶ οὐνεπὶ ἀπὸ πῶρζαῖ νά πῶρζαῖ, ἀγὺρ
 36 ἀς λεῖτερο γὰρ γαλαῖ ἀγὺρ γὰρ βρεῖτεατὰ. Ἀγὺρ
 ἐπὶ οὐνε πῶ νά πῶρζαῖ θεαῖαν ἀγὺρ ἐπὶ οὐνε πῶρζαῖ
 37 οὐνε, ἀπὸ γο παθαῖαν γο μῶ-ἀπὸ ἀπὸ, κατὰ ἀπὸ
 38 οὐνεπὶ ἀπὸ γο πῶρζαῖ. Ἀπὸ ἀπὸ πῶρζαῖ μῶρ ἀδ τὰ ἀν ἰοτὸ οὐνε
 38 πῶρζαῖ. ἰαπῶρ, ὅ' ἀ πῶρζαῖ πῶ, ἀπὸ ἀπὸ οὐνεπὶ ἀπὸ γο
 πῶρζαῖ ἀπὸ πῶρζαῖ, ἰοτὸ οὐνεπὶ τοῦ ἐπὶ ἀς βαῖαν ἀπὸ πῶρ-
 ζαῖαν ὅ.

CΑΙΒΙΟΙΟΛ X.

Ἀν τὰ ἀπὸ οὐνεπὶ τὰ γο ἀπὸ ἀμαδ ἀς οὐνεπὶ ἀγὺρ κοῖματ
 ἀπὸ ἐπὶ ἀπὸ οὐνεπὶ ὅεαῖαν. Τεαγὰς ἀπὸ ἀπὸ οὐνεπὶ.

- 1 Ἀγὺρ τοῦ ἑλῶν πῶ ἐπὶ οὐνεπὶ ἀπὸ πῶρζαῖ οὐνεπὶ, ἀγὺρ
 ἐπὶ πῶ οὐνεπὶ κοῖματ ἀπὸ ἡ-ἀπὸ οὐνεπὶ, ἐπὶ ἰοτὸ τοῦ ἐπὶ
 ἀμαδ, ἀγὺρ ἐπὶ γὰρ γαλαῖ ἀγὺρ βρεῖτεατὰ τοῦ λεῖ-
 2 τερ. Ἀγὺρ πῶρζαῖ ἀπὸ οὐνεπὶ ἀπὸ ἀπὸ ἀπὸ ἀπὸ :
 Σῶν ἀπὸ ἐπὶ οὐνεπὶ, ἀγὺρ πῶρζαῖ ἀπὸ οὐνεπὶ ἀπὸ ;
 3 ἀγὺρ ἀπὸ οὐνεπὶ ἀπὸ οὐνεπὶ. Σῶν ἀπὸ οὐνεπὶ, ἀγὺρ
 ἐπὶ ἀπὸ οὐνεπὶ, πῶρζαῖ ἀγὺρ πῶρζαῖ, ὅμῶρ, ἀγὺρ
 4 ὅμῶρ, Σῶν ὁ ὅμῶρ, ἀγὺρ ἰοτὸ ἰοτὸ ἰοτὸ, ἀπὸ
 ἀπὸ ἀπὸ ὅμῶρ ὅ.

1.1. ὁ ἡ-ἀπὸ οὐνεπὶ.

5 Ըսր իօրս սսւծ ան Ծաբէս րան, ճսր շսջ ր՛ ծրօն ո՛ծւծ
 մար րօ : Ո՛հ հ-իմճիշո 1 րիճ 1 յեյմտ ճսր յա ճիշիո
 6 րրճճ 1 ճճճարճճիւ յա Տաարիտճճ : Աճ ճիշիո
 1 ր՛ ծ՛մ յա ճճճրճ ծ՛ ճիշլճճ 1րրճիւ Աճ իմճիշճ
 7 ամ' . 1մճիշո, ճսր ծ՛միո ճրճծրճճօլճճ, ճսր
 ճրճիւ, Դճ րիշլճճ յա ծրճճճ րճճիւ 1 յ-ճճարճճ.
 8 Լիշրիւ ծճօլմ ծրճիւ : ճճիւ յա մարիւ ծ'ն մծար ;
 ճլանիւ յա Լծար ; ճսրիւ ամճ յա ծճմայն . 1ր 1
 յ-ճրճ ծօ րարճար ; ճսրիւ սսւծ 1 յ-ճրճ .

1 ՆԱ ԲԻՈՒ ՕՐ ՆԱ ԱՐԻՃԵԱՌ ՆԱ ԲԱՐՈՒՅԵԱՐ 1 ՎԵՐԻՇԵ ԱՃԱԻԲ 9
 1 ՆՅՈՒՐ ՇՐՈՐ. ՈՐ ԲԻՈՒ ՄԱԼԱ ԸՆ ՆՈՆ ԲՈՒՄԱՐ ԱՃԱԻԲ, 10
 ՆԱ ՎՃ ԵՐՈՒՄ, ՆԱ ԲՐՈՅՃ, ՆԱ ԸԼԵԻՒ; ՕՐ ԻՐ ԲԻՍ ԱՆ ԲԵՐ
 ՕԻՐԵ Է ԸՈՒՒ. ԱՃԱՐ ՔԵ ԵԱՇԱՐ ՆՈ ՎՈՆ Ն-Ա ՄԱՃԱՐ ԲԻՍ 11
 ԻՐԵԱԸ ԱՆՆ, ԲԱՐՄԱՅԻՐ ՈՒ ԻՐ ԵՐԵՎԱՆՆԱԸ ԱՆՆ, ԱՃԱՐ
 ԲԱՆԱՐ ԱՆՐԱՆ ՇՈ ՎԵՐ ԶՈ ՄԵՐԻՒ ԲԻՍ ԱՃ ՄԵՆԵԱԸ. ԱՃԱՐ 12
 ՆԱԲԱՐ Ա ԲԵՐԻ ԲԻՍ ԱՃ ՎՈՒ ԻՐԵԱԸ 1 ՎԵՐԻՇ, ԲԵԱՆՆԱՅԻՐ ՎՈ՛Ն
 ՎԻՇ ԲԻՆ ԱՃԱՐ ԱԲԱՐԻ; ՏԻՈՒՇԱՆ ՎՈ՛Ն ՎԻՇ ՔԵՈ. ԱՃԱՐ 13
 ՄԱ՛Ր ԲԻՍ ԱՆ ՎԻՇ ԲԻՆ Է, ՎԻՈՒՐԻՍ ԲՈՒՐ ՎԻՈՒՇԱՆ ԱՐ; ՄԱՐԱ
 ԲԻՍ, ԱՆ, ՄԻԼԼԻՐԻՍ ԲՈՒՐ ՎԻՈՒՇԱՆ ՕՐԱԻՍ ՔԵՆ. ԱՃԱՐ ՔԵ 14
 ՎՈՆԵ ՆԱ ՃԼԱՔԱՐԻՍ ԲԻՍ ԱՃԱՐ ՆԱ Կ-ԵՐԻՐԻՍ ԼԵ ՆՅՈՒՐ
 ՄԵՐԵԻՐԻՍ, ՎԵՐԻՐԻՍ ԱՄԱԸ ԱՐ ԱՆ ՎԵՐԻՇ ԲԻՆ, ՆՈ ԱՐ ԱՆ ՃԵԱՇ-
 ԱՐ ԲԻՆ, ԱՃԱՐ ԵԱՇԻՐ ԱՆ ԵՈՒ Վ՛ԲՈՒՐ ՇՐՈՐԱԻՍ ԱՆՆ. ՇՈ 15
 ՎՈՆԻՆ ՎՈՒՐՈՒՄ ԼԻԲ, ԻՐ ՔԱՐԻԵ Ա ԲԵՐԻ ԱՆ ՔՅԵԱԼ ԱՃ ՎԻՐ
 ՏՈՎՈՄ ՆՈ ԱՃ ՎԻՐ ՏՈՐՈՐԱ ԼԱ ԱՆ ԲԵՐԵԱՄԱՆԱՐԱՐ ՛ՆԱ
 ԱՃ ԱՆ ՃԵԱՇԱՐ ԲԻՆ.

16 ԲՅԱԸ, ԵՒՄ ԱՅ ԵՍՐ ԶԱԲ ԱՐ ՈՐ ԸՈՐԱԸ ԱՄԵՐՅ ԻԶ
 ԲՅՈԼԸՈՆ. ԵՐՈՐ, Ե՛Ղ ԵՐԻՅ ՐԻՆ, ԸՈՄ ԶԼԻ ԼԵՐ ՆԱ
 Խ-ԱԻՐԵԱԸԱԻՆ ՄԻՄԵ ԱՅՐ ԸՈՄ ՐԻՄՓԼԻԸ ԼԵՐ ՆԱ ԸՈԼՒ-
 ՐԱԻՆ.* ԱԸ ՐԵԱԸՆԱՐ ԻՅ ՔԵՒՆ ԱՐ ՆԱ ԾՈՈՆԵ. ՕՐ, 17
 ԵԱԲԱՐՔՐՈ ՐԱԾ ԱՐ ԼԱՄ ԻՅ, ՄՐ ՆԱ ԸՈՄԱՐՓԻՅ ԱՅՐ
 ՐՅՈՐՐԱԼՔԱՐՈ ՐԱԾ ԻՅ 1 Ն-Ա ՐԻՆԱՑՕՃԱԻՆ; ԱՅՐ ԵԱՐ- 18
 ՔԱՐՈ ՐԱԾ 1 ԼԱԸԱՐ ՐԻՅՇԵ ԱՅՐ ՍԱԸԵՐԱՆ ԻՅ ՄԱՐ ԶԵԱԼԼ
 ՈՐՄ-ՐԱ 2 ՄԱՐ ՔԻԱԾՆԱՐԵ ԾՈՒՅ-ՐԻՆ ԱՅՐ ԾՈՐ ՆԱ ԶԵՒՇԻՆ.
 ՈՍԱՐ Ե ԵԱԲԱՐՔՐՈ ՐԱԾ ԱՐ ԼԱՄ ԻՅ, ԱՄԵԸ, ՆԱ 19
 ԵՐՈՐ ԱՅ ՄԱԸՇՆԱՄ ՔԵԱԸՆԻՇ ԸԱԾ՝ ԵԱՐՔԱՐՈ ԻՅ, ՆԱ
 ԸՈՍՐ; ՕՐ ԵԱԲԱՐՔԱՐ ԾՈՒՅ ԱՆ ՍԱՐ ՐԻՆ ԱՆ ՈՐՈՒ Ա ԼԱԵ-

¹ *Σνίοτν*, xiii, 46.

².1. ըստ ունիւմի տարբերութեամբ:

* Ver. 16. "Simplíðe," .i. macánta, foileir, fírinneac, gan feall.

- 20 arfaið rib. Òir ní rib-re 'do labrann ac Spioraido
 21 buir n-ácar a labrann ionaid. Agus tabarfaid an
 'orítairi a 'orítairi le cur cun báir, agus an t-ácar a
 mhaic; agus eiréadair an élan i scoinnib a n-ácar agus
 22 a mácar agus bárodair ríad iad. Agus beir fuat
 as sac duine daoib-re mar gheall ar m'ainm-re; ac
 23 an t-é fearóadair amac so veirpe iré a plánópar. ac
 nuair a déanpar gear-leannaint oraid ra ácar rín,
 iméigir so ácar eile: so veimín a veimín lib, ní
 beir ácarada lraeil ríubalta asaid rai a otiociró
 Mac an Duine.
- 24 Níl an veirgiobul níor fearr 'ná a máigirir, agus
 25 ní'l an veirbíreac níor fearr 'ná a tigeirna. Ir leor
 'do'n veirgiobul beir mar a máigirir, agus 'do'n veirbí-
 ireac beir mar a tigeirna. Má tugaodar veirrebub
 ar fear an tige, nác mó 'ná ran a tabarfaid ríad ar
 26 muirir a tige é? Ná bíod eagla asaid ríompa 'ó á
 b'is rín. Óir ní'l don ruo pé éirí ná nóctar, agus
 27 ní'l ruo i b'olac na h-aitneópar. An ruo a veimín
 lib ra veiréadac abair ra trolur é; agus an ruo a
 'ó'airigeann rib [mar éogair] ra éirí veimí é
 28 éraob'irgailead ar bairaid na otióte. Agus ná
 bíod eagla asaid ruoir an muirir a máirbigeann an
 corp, agus nác féirir oíob an t-anam a máirb; ac
 bíod eagla asaid ruoir an t-é gur féirir oí roir
 29 anam agus corp 'do cur so h-irreann. Ná oíolcar ó á
 ghealbún ar feiririr? Agus ní féirir 'do ghealbún acu
 30 tuirir cun talim san búir n-ácar. Níl ruibe 'ó buir
 31 n'iruidis ná fuil cóirir. Ná bíod eagla oraid, 'ó á
 b'is rín. Ir mó le ríad rib-re 'ná móran veir na gear-
 32 búaid. Sac duine, 'ó á b'is rín, a 'ó'omóad
 mire or cóirir daoine, aomóad-ra eiréan or cóirir
 33 m'ácar ac inr na flácar. ac an t-é a réanpar
 mire or cóirir daoine, réanpar-ra eiréan or cóirir
 m'ácar ac inr na flácar.
- 34 Ná meiríod gur cun na ríotéana cur ar an 'otalam
 a tánas; ní cun na ríotéana cur ann a tánas, ac cun
 35 an éiríom a cur ann. Óir 'do tánas cun an duine
 cur i n-eiríod le n-a ácar, agus cun na h-irine cur
 i n-asaid a mácar, agus cun mná an míc 'do cur i

n-aḡair mātair a céile.* 1 Aḡur namair duine a luēt 36
 aontíḡir féin. An t-é ḡur meara leir a áḡair nó 4 37
 mātair 'nā mire, ní'l ré maid a dōitín dom; aḡur an
 t-é ḡur meara leir a māc nó a inḡean 'nā mé, ní'l ré
 maid a dōitín dom. Aḡur an t-é ná ḡlacair a épor 38
 aḡur mire do leanmāint, ní'l ré maid a dōitín dom.
 An t-é a ḡeobair a anam féin cailiríó ré é; aḡur an 39
 t-é a cailiríó a anam féin ar mo ḡon-ra, ḡeobair ré é.
 An t-é a ḡlacann ríḡ-re, ḡlacann ré mire; aḡur an 40
 t-é a ḡlacann mire, ḡlacann ré an t-é a cūir uair me.

An t-é a ḡlacann fáir 1 n-ainim fáirde, ḡeobair ré 41
 tuarḡdal fáirde; aḡur an t-é a ḡlacann fíoraon 1
 n-ainim fíoraoin, ḡeobair ré tuarḡdal fíoraoin.
 2 Aḡur an t-é a áḡarḡair le n-ól do duine de'n 42
 cūir ir ruarḡḡe díob ran fíú cupán uirḡe fūair, 1
 n-ainim deirḡobuil, ḡo deimín aḡeirim líb, ní cailiríó
 ré a luēt raotair.

CAIBIDÍOL XI.

A deirḡobuil aḡ eoin dā ḡur aḡ trīall ar ériort. na
 1 údāḡ dā ḡáinead aḡ ériort mar ḡeall ar ná cneitíóir,
 aḡur na dāoine dā nḡlaoḡad cūige a moḡuḡio ualāi trīoma
 beir órta.

Aḡur do áḡra, nuair a bí na n-óruirḡte áḡarḡa 1
 aḡ íora dā dāreāḡ deirḡobuil, ḡur imtíḡ ré ar an
 áit rin cūn teāḡarḡ aḡur cḡaoḡḡaoilead dēanān 1 n-a
 mbailiríó-rin.

3 Aḡur nuair a d'airḡ Eóin, aḡur é ḡabḡa, oibreāḡa 2
 ériort, cūir ré beirḡ dā deirḡobulairíó féin aḡ trīall
 air, aḡur duḡairḡ ré leir: An tura an t-é atā le 3
 teāḡt, nó an bḡuil orainn fēiteān le duine eile? Aḡur 4
 duḡairḡ íora leó 'ḡá bḡreāḡarḡ: Imtíḡíó aḡur inniríó
 d'Éóin na neirte d'aireāḡair aḡur do cōnacāḡair.

1 mich. vii. 6.

2 marc. ix. 40.

3 lúc. vii. 18.

* Ver. 35. "Éānāḡ cūn an duine cūir 1 n-earair." ḡil.—ní 'ḡá
 ráó é ḡur b' fíne cūir bunair a bí aḡ ar slānuirḡteóir le teāḡt,
 áḡ ḡo dōicraḡ na neirte rin ar a teāḡt aḡur ar a teāḡarḡ, mar
 ḡeall ar an ḡcuma 'n-a mbeāḡ a lān aḡ cūir 'n-a cōinnib ḡo
 rḡuāḡāḡ, aḡur aḡ crāḡ na n-dāoine do leanraḡ é.

- 5¹ Τὰ παῦρα αὖθις ὅτι; τὰ πύδαλ αὖθις βαρεῖς; ὅτι τὰ
 na lobair; τὰ εἰρτεαὶ αὖθις ὅτι; αὖθις ὅτι; εἰρτεαὶ
 na maip; Τὰ an soirgeal ὅτι² αὖθις ὅτι na
 6 boctair. Αὖθις ὅτι αὖθις ὅτι τ-ε na ὅτι
 rhanall umam-ra.*
- 7 Αὖθις ὅτι αὖθις ὅτι an veip imtiste ὅτι ὅτι ὅτι
 labair leip na ὅτι; ὅτι ὅτι ὅτι: Cao a ὅτι uair le
 peirgint nuair a ὅτι ὅτι ὅτι ra ὅτι? Slat ὅτι
 8 ruatad le ὅτι? Ac cao a ὅτι uair le peirgint nuair
 a ὅτι ὅτι ὅτι? Fear i n-éadair ὅτι mine? Féad, i
 9 oirgint na ὅτι atá luat an éadair ὅτι. Ac cao a ὅτι
 uair le peirgint nuair a ὅτι ὅτι ὅτι? Féad, an
 ead? Ac veipim-ré uir ὅτι ὅτι ὅτι i ὅτι mó 'na féad.
 10 Oir i ὅti reo atá rhanall: ³féad, taim-re αὖθις
 mairgint ὅτι ὅti ὅti an na ὅti ὅti ὅti ὅti ὅti.
 11 So veipim veipim uir, nior eip, ar ar ruatad ὅ
 mair, uir ba mó 'na ὅti ὅti; ac an τ-ε i
 12 lúga i ὅti ὅti na ὅti ὅti i ὅti é 'na eip. Ac ὅ
 mair ὅti ὅti ὅti so ὅti anoir τὰ éadair 'a ὅti
 ar ὅti ὅti na ὅti ὅti, αὖθις ὅti luat an éadair a veip-
 13 ead le ὅti.† Oir τairgint αὖθις ὅti ὅti na féad so
 14 leip αὖθις an ὅti, so ὅti ὅti. Αὖθις má'r áil uir
 15 a ὅti ὅti, i⁴ éadair é atá le τ-ε.‡ An τ-ε ar a
 veip cluair an eipτεαὶ, eipτεαὶ fé.
 16 Ac cé leip so rhanall an ὅti ὅti? I ὅti ὅti
 iad le h-oir ὅti 'n-a ὅti ar an maad αὖθις ὅti
 17 ar a ὅti ὅti: Αὖθις 'a ὅti: Veipim ceol
 ὅti ar pib, αὖθις nior veipim ὅti; ὅti
 18 eadair, αὖθις nior veipim ὅti. Oir ὅti
 τairgint ὅti ὅti ite ὅti ὅti, αὖθις veipim ὅti: Τὰ
 19 veipim an. Taimgint Mac an Uir αὖθις ite αὖθις
 ὅti, αὖθις veipim ὅti: Féad, an uir eadair αὖθις an

¹ Iráir xxxv. 5.

² Iráir lxi. 1.

³ Mal. iii. 1.

⁴ i. eadair; ὅti ὅti; Mal. iv. 5.

* Ver. 6. "na ὅti ὅti rhanall umam-ra," i. na ὅti ὅti
 rhanall, nū ὅti ὅti, maip ὅti ar mé veip ὅti, αὖθις maip
 ὅti ar an mbair fé eadair atá agam le ὅti.

† Ver. 12. "τὰ éadair," ὅti, i. ní ὅti ὅti ὅti
 ὅti ac le ὅti ὅti, le h-éadair a ὅti ὅti ὅti ὅti
 ὅti ὅti ὅti ὅti αὖθις ὅti ὅti i ὅti ὅti ὅti ὅti ὅti.

‡ Ver. 14. "i⁴ éadair é," ní h-i eadair, áti, ac i ὅti ὅti,
 cf. Luc. i. 17.

feap fiona o'ól, capa na bpuibluocánae ašur na bpea-
cae. Ašur šeibeann an eašna a ceapc o n-a clainn
péin.

Anpan oo éiom pé ar milleán oo éur ar na caēiac- 20
aib ionar h-oibpúšeao an éuro ba mō o'á cōmaētaib,
toirš nár šeineaoar aēpúše: Maišš šuit, a Cōpo- 21
rain maišš šuit, a šetráioa! óir oá nōeintí i ššuípe
ašur i Siōón na feapca aēá šéanta ionaib-pe, ir paōó
a šéanpaioir aēpúše pé éaoae šarē ašur pé luaiēpúš.
Ac šeipum lib, ámtac, šeio an ršéal níor paioipe lá an 22
špeiteamantair aš šuípe ašur aš Siōón 'ná ašaib-pe.
Ašur tupa, a Cāpamaum, an ruar šo flacār šé a 23
tōšpar tū? Siōr šo h-irpeann irēao a cuippar tū; óir
oá mba i Soōomaib a šéanpai na feapca a šeineao
ionac-pa, b'féioir šo mbeao an caēair rin ann šo šoí
an lá po. Ac šeipum lib, ámtac, šo mbeio an ršéal 24
níor paioipe lá an špeiteamantair aš muinēir Soōom
'ná ašac-pa. Sa n-am pan o'špeašair íora ašur 25
šuibapc: Aōmūšim ao' láēair-pe, a áēair, a
šišearna neime ašur calūan, mar šur ceilir na neite
peo ar luēt eašna ašur cuipšiona, ašur šur noēair
iao oo naoišeanaib. Ipeao, a áēair; óir rin mar a 26
bí caēneamāc ao' láēair-pe. Tá šac uile níó 27
tabapca oōm-pa aš m'áēair. Ašur ní'l aēne aš
aoinne ar an Mac ac aš an áēair; ná ar an áēair ac
aš an Mac, ašur aš an t-é šur toil leir an Mac a
o'šoilirú oó. šašao šo léir aš šuall oim-pa, šac 28
šuine šo špuit cpaaoētan ašur špomualaē aip, ašur
tabapao-pa paioiream oimāb. šōšao mo éuinš-pe 29
oimāb, ašur pošlumāb uaim, óir táim ceannpa ašur
úmal o éioirē; ¹ ašur šeobāio rēb ruaimnear o'šúr
šeioirētib. ² Óir ir ruairc mo éuinš-pe ašur ir 30
éaoēiom m'ualac.

.CΑΙΒΙΘΙΟΛ XII.

Θάλλε na βραυιρρίνεαδ τὰ κάινεαδ ας ὁρίοιτ, 7 ιαο ἄμβρεαγνὺ
αἰζε νυαῖρ α θεῖριθ ριαθ ζυρ le κόμαετ Σάταιν α θεῖνεανν ρέ na
μῖρβυλτί.

- 1 Sa n-am ran vo gluar fopa tpe zoptaib apbai, la
na rabboioe; asur bi ocrar ap a theigobuil, asur
- 2 epomavari ap na viarab vo ptaao asur o'ite. Asur
conaic na faiririniḡ iao, asur oubravari: pēac, taito
vo theigobuil as theanāḡ muo nae oleaḡtae a
- 3 theanāḡ la na rabboioe. Ac oubarc peirean leo:
An amlaiō nāḡ leiḡeabai¹ i cao a thein ōaiβio nyaiḡ a
bi ocrar aiḡ pēin asur ap an muinḡi a bi i n-aonpeaet
- 4 leiḡ? Conur mari a euaiō pē iḡteaē i otiḡ ōē asur
o'it pē na bulōḡa a bi curḡa i lātaiḡ ōē, niō nāḡ ēaō-
uiḡte ōō a o'ite, nā vo'n muinḡi a bi le n-a ēoiḡ, nā
- 5 o'aoinne² ac voḡ na paḡaiḡc amāin? * Nō an amlaiō
nāḡ leiḡeabaiḡ pa ōliḡ conur mari a theimio na paḡaiḡc
pa teampall an trabbōio vo bupreaō asur nā theimio
- 6 ριαθ peacaō? Ac theim-ḡe liβ zo vḡuil anḡ don
- 7 iḡ mō 'nā an teampall. Ac ōā ōtuiḡeaō ρiβ cao ē
an niō, ³Trōcaḡe iḡ aiḡ liom, asur ni h-iōbḡiḡc, ni
- 8 ōaorpaō ρiβ cōiōē na neamōiontaēa. Ōiḡ iḡē
Tiḡearna na rabboioe pēin Mac an ōuine.
- 9 Anran o'pās pē an aiḡ rin, asur tainiḡ pē iḡteaē i
- 10 n-a rinagōiḡ ēūca. Asur pēac, bi ōuine ann asur a
lām zan tapao. Asur o'piaiḡaḡeavari ōe, an
- 11 oleaḡtaē leiḡear a theanāḡ pa trabbōio? ionur zo
- 12 vḡeāōpaōiḡ ρiū a cur' 'n-a leiḡ. Asur oubarc
peirean leo: Cē h-ē an ōuine aḡaiβ-ḡe, ōā mbeaō
don ēaōḡa amāin aiḡe, asur zo ōtuitḡeaō ρi i bpoli
- 13 lā rabboioe, nā bēarpaō uiḡti asur i tapanḡ amac?
Nāc mō le pāō zo mōḡi ōuine 'nā caōḡa? ō'ā vḡiḡḡ
- 13 rin iḡ oleaḡtaē taiḡḡe theanāḡ pa trabbōio. Anran
oubarc pē leiḡ an nōuine: Sin amac vo lām. Asur
vo pīn; asur bi ρi cōm pīān leiḡ an lām eile.

¹ Riḡ. xxi. 6² Lebḡ. xxiv. 9.³ Ōree vi. 6.

* Ver. 4. 1. an ōā bulōiḡ ōēas a curḡi ap aḡaiō an
trancḡuāḡium i ōteampul ōē.

D'ímtiḡ na fairsirínis amac, ámtac, aḡur éuadap 14
 1 ḡcómairle 'n-a cóinnib éun a maibhte. Ac bí a fíor 15
 ran aḡ íora, aḡur d'ímtiḡ ré ar an áic rin; aḡur
 do lean móran daoine é, aḡur do leisir ré iad
 50 léir. Aḡur d'órpuiḡ ré dóib san é cup 1 n-íul. 16
 lonur 50 ḡcómáonfaí an níó d'ubpaó tpe íráar 17
 ráib mar a ndeir ré: ¹féac, mo feirbfeac, an 18
 t-é a toḡar, an t-é ír ionmhuin liom, an t-é ar a
 bfuil ḡreann ó m'anam. Cuirpead mo rpioparo
 air, aḡur fósrócaib ré breiteamantar doḡ na ḡeintib.
 Ní déanpaib ré aḡneap, aḡur ní déanpaib ré collóro; 19
 aḡur ní cloirpar a ḡuc inḡ na rriáirib. Ní b'píró 20
 ré an cuail leóinte, aḡur ní m'écpaib ré an lion
 50 b'fuil an deatac ar, 50 d'í 50 ḡcuirpíó ré amac
 breiteamantar éun buairte. Aḡur ír ar a amim a 21
 beir a mainiḡin aḡ na ḡeintib.

Anran do tusaó cuise duine 50 paib deamán 22
 ann, aḡur bí ré dal aḡur baib; aḡur do leisir ré
 é, 1 d'péó 50 paib maḡapc aḡur uplaḡpa aḡe. Aḡur 23
 táinḡ uatbár ar na rluaiḡtib 50 léir, aḡur deirpíóir:
 An fíorir ḡur b'é reo mac d'áirio? D'áirḡ na 24
 fairsirínis an éaint rin, aḡur dubpaodar: Ní cuirpeann
 ré reo na deamán amac ac le cómaót beelrebub,
 ní na ndeamán. Ac do éonaic íora a rmuínte, 25
 aḡur dubairc ré leó: ḡac ríḡeacót a beiró deḡilte
 'n-a cóinnib féin déanpaib párac dé; aḡur ḡac
 caḡair, nó ḡac teḡleac, a beiró deḡilte 1 ḡcóinnib a
 céile, ní fearócaib ré; aḡur má 'ré Sácan a cuirpeann 26
 amac Sácan, riné deḡilte 'n-a cóinnib féin é; aḡur
 d'á b'píḡ rin conur a fearócaib a ríḡeacót? Aḡur 27
 má'r le cómaót beelrebub a cuirim-pe amac na
 deamán, cad leir 50 ḡcuirpíó ²b'pí ḡclann féin amac
 iad? Fásaim, d'á b'píḡ rin, ré breit b'pí ḡclainne
 féin ríó. Ac má'r le Spioaro dé a cuirim-pe na 28
 deamán amac, riné ríḡeacót dé caḡaite 1 nb'pí meapḡ.
 Nó conur ír fíorir do duine dul írteac 1 d'íḡ an 29
 fíir láirir aḡur a féóroé d'fuaḡac, m'pá ndeimíó ré
 an fear láirir do éanḡal ar d'áir? Anran rḡaric-
 álpairó ré a tḡḡ. An t-é ná fuil liom, tá ré am' 30

1 íráar xlii. 1.

2.1. na deirḡiobuíl.

μian linn cómairéa d'fheirsint uait.* Ásur d'fheas- 39
air ré iao : ¹ Tá d'roóc-rlioéc adaltrianac as loirs cóm-
airéa ; ásur ní tabairfar de cómairéa d'óib' ac ² cóm-
airéa lónair an fáir. Óir, ré mar a bí lónair trí lá 40
ásur trí oirde i mbolc an míolmóir, beir Mac an
Duine trí lá ásur trí oirde i gciorde na talman.†
³ Eiréócair muintir Ninebe i mbreiteamantair i n-áir 41
an trleáca ro, ásur daoirfao ríao iao ; óir do deir-
eadair-ran aicúse nuair a éasairc lónair iao. Ásur
féac duine ir mó 'ná lónair anro. Eiréócair ban- 42
rígin na tíre éar i mbreiteamantair i n-áir an
trleáca ro, ásur daoirfao rí iao ; ⁴ óir do éainc
rí ó imeall an traoáil éun éiréac le h-eagna
Salomón. Ásur féac duine ir mó 'ná Salomón anro.

Ásur nuair a éiréann an rriopair neamhlan amac 43
ar an nduine, ríuólan ré tré áiteana feóca as loirs
ruaimhir, ásur ní fágan ré é. Ásur deir ré, Raá 44
tar n-air éun mo éise féin ar a d'ánas amac. Ásur
tagann ré ásur seiréann ré an tís folam ásur é
rhuabta, slan, ópnároac. Anran iméiréann ré, 45
ásur tugann ré leir reac rriopairí eile ir meara 'ná
é féin, ásur éiríro ríao iréac, ásur cómhuiríro ríao
ra tís rin. Ásur ir meara an cori atá ar an nduine
rin ra deir 'ná mar a bí ar d'úir air. Sin mar a
beir an ríéal as an rlioéc ro atá cóm ríor-óic.

An fáir a bí ré as cairt leir an bprobul, éainc a 46
máair ásur a ⁵ b'ráiré amuir ásur iao a d'iarriar
labairt leir. Ásur duirair duine leir, fá é, tá do 47
máair ásur do b'ráiré amuir, ásur iao a d'iarriar
labairt leat. Ac d'fheasair reiréan ásur duirair : 48
Cia h-í mo máair, ásur cé h-iao mo b'ráiré ?‡ Ásur 49

¹ Lúc. xi. 29 ; 1 Cor i 22 ² 16n. ii. 1. ³ 16n. iii. 5.

⁴ 3 Rí. x. 1 ; 2 Par ix. 1. ⁵ 1. gaolta leir

* Ver. 38. "Cómairéa," .i., mírbuil ó neamh, n. lúcar xi. 16.

† Ver. 40. "Trí lá," trí l., .i., ní trí laetanta iomlána a
deirtear, ac cuir de trí lá, do réir cómairímh na míroac, .i., ó
bráénóna go tráénóna.

‡ Ver. 48. "Cia h-í mo máair?" ní le h-aon neamhfuim ra
máair a duirair an éaint rin ac éun a éairbéaint ná ceairt
uáinn cóirde leogaint do ghráb áir 'ná máair rinn a éairrac ó
gnó dé: ásur iré níó ir mó a éairt leir an oiréairna 'n-a

leò 1 poluioib mar tã paðaric acu ašur nĩ feicir pioa,
 ašur tã eirteaet acu ašur nĩ cloirio pioa, nã nĩ
 cuišio pioa. Ašur cõmliontar ionta taršairteaet 14
 1rãiar, mar a nœir pẽ: 1 le cloirint cloirfio rib ašur
 nĩ cuišfio rib, ašur aš pẽacaint eifio rib ašur nĩ feic-
 fio rib. Oir tã cpoirde an pòbuil reo tpiomãrde, ašur 15
 le n-a šcluaraið cloirio pioa šo boðar, ašur tã a
 rãile oũnta acu; le n-eašla, luat nã mall, šo ũfeic-
 fioir le n-a rãilid, ašur šo šcloirfioir le n-a šcluar-
 aið, ašur šo ošcuišfioir i n-a šcpoirde, ašur šo n-iomprõ-
 cãioir ašur šo rãlãnõcãinn iao. Ac ir doibinn o'ũar 16
 rãilid-re, oir eio; ašur o'ũar šcluaraið, oir cloirio.
 Oir šo oeminn aœeipum lib šur, mō pãrō ašur fioiaon 17
 šur mian leò na neite a o'feiršint a cionn rib-re,
 ašur nĩ pẽacaoar iao; ašur na neite oo cloir a
 cloireann rib-re ašur nioir cloireaoar iao. Eirfio- 18
 re anoir le poluio an tpiolaioara.

Šac oime a cloireann bpiatar na pišteaet ašur nã 19
 cuišeann e, tašann an oipoc-rpioiaio ašur oššann pẽ
 an pĩol a cuišeo 'n-a cpoirde rin. Sinẽ an pĩol a
 cuišeo i n-aice an bõcãir. An t-e a šlac an pĩol mar 20
 a pãid na cloca, rinẽ an t-e a cloireann an bpiatar
 ašur oo šlacann lãitpẽac e le n-ãtar; Ac nĩl an 21
 ppiẽam aige; nĩ leannann pẽ ac tamall; ašur nuair a
 tašann an tpiobliio ašur an šẽarpleannmãint mar
 šeall ar an mbpiatar, šlacann pẽ ršannal. Ašur an 22
 t-e a šlac an pĩol inr na ršeacãid, rinẽ an t-e a
 cloireann an bpiatar, ašur šo nœimeann cũram an
 tpaošail reo ašur meallãt rãrõbšur an bpiatar oo
 mũcãt, ašur bioinn pẽ šan toiað. Ac an t-e a šlac an 23
 pĩol irteaet pa talam pōšanta, rinẽ an t-e a cloireann
 an bpiatar ašur oo cuišeann e, ašur a cuišann toiað
 uair, ašur cuišann pẽ curo o'e'n toiað pō cẽao, ašur
 curo eile o'e pō tpi pĩcio, ašur curo eile o'e pō
 tpiocãt.

Cuš pẽ poluio eile oðib, ašur oũaric pẽ: 1r cor- 24
 mail pišteaet na bpiatar le oime a cuiš pĩol pōšanta
 'n-a curo talim; Ac nuair a bi na oaoime 'n-a šcõo- 25

Laò éáinnis an namair ašur do éuir pé cošal i láir na
 26 éruiteaéctan, ašur o'iméiis pé. Ašur nuair a bí an
 ſeamair aš fáir, ašur an topaò aš teaéct, do éonac-
 27 éar an cošal leir. Anran éáinnis na reirbíriis éun
 fíir an tige, ašur duípaòar leir: A tigeapma, náe
 ríol róšanta a éuir aó' éuro tairim? Cá bfuair pé
 28 an cošal mar rin? Ašur duíairt pé leó: Namair
 a óein an níò rin. Ašur duíairt na reirbíriis leir:
 An toil leat rinn do óul ašur an cošal a baint?
 29 Ašur duíairt pé: Ní toil; le h-eagla, aš rtaéaò an
 30 éošail oaoib, ſo rtaépaò ríò an éruiteaéct leir. Leig-
 tear oóib ašon fáir ſo otašair an róšmar, ašur nuair
 a éioepaò an róšmar óéapra leir na buanaíóéib:
 Óailiſiò an cošal ar oóúir, ašur ceangalaíó é 'n-a
 punanaib le oóšao, ac óeiníó an éruiteaéct do óailiú
 irteaé am' rſioból.

31 Ašur éuir pé poluíó eile or a ſcómar, ašur duí-
 airt pé: Ir copmáil níſeaéct na bſlaéar le ſpáinne óe
 32 ríol murtaíro a éóš óuine le euir 'n-a ſapairóe. Ní'l
 ríol ar bíé ir lúſa 'ná é; ac nuair fápann pé ní'l
 ſlapra ar bíé ir mó 'ná é, ašur óeineann épann óe, i
 oóreó ſo otašair éanlaíte an aéir ašur ſo neaóuigió
 ríao 'n-a ſéašaib.

33 Do labair pé poluíó eile leó: Ir copmáil níſeaéct
 na bſlaéar leir an nſiort a ſlac an óean ašur a éuir
 rí i bſolaé i oórí cómpaib plúir, ſo oóí ſur ſlac an
 plúir ſo léir an ſiort.

34 Do labair ſora na neíte reo ſo léir leir na óoaine
 i bſuirim poluíóí; ašur níor labair pé leó ac i polu-
 35 íoib; Ionur ſo ſcómlionpaí an pocat a labair an fáir
 nuair duíairt pé: ¹ Orſalóéao mo óeal i poluíóib;
 noécpaó neíte atá poluigióe ó éruéniú an óomáin.

36 Anran do éuir pé éun riúbail an pobul, ašur éáinnis
 pé irteaé pa tigi, ašur éáinnis a óeirſiobuil éuige ašur
 duípaòar: Minis óúinn poluíó an éošail pa ſort.
 37 Ašur o'fneagaíir pé ašur duíairt: Iré Mac an Óuine
 38 a éuiréann an ríol róšanta. Ašur iré an óomán an
 ſort. Ašur clann na níſeaécta, rímaó an ríol

póganca. Agus clann an uile, rinnao an cogal. Agus 39
an namhaid a cuir an cogal, riné an diabhal. ¹ Agus
iré veirpe an traoḡail an phóḡmar; agus iriao na
h-aingil na buanaidhte. O'á b'púḡ rin, mar a bailiḡ- 40
tear an cógal agus a vóḡḡtear é p'ceine, rin mar a veir
i nveirpe an traoḡail. Cuirfir Mac an Duine a aingil 41
amao agus baileócaio riao ar a púḡeact ḡac rḡannal
agus luét véanta an uile. Agus cuirfir riao ra laraip 42
ceine iao. Veir ra h-ait rin ḡol agus viorḡán fiacaal.
² Anrao veir na fíoraon aḡ caiteaia. ar nór na 43
ḡrétine i púḡeact a h-ácar. An t-é ḡo b'púil cluara
ar cun éirteacta, éirteao ré.

Ir corḡail púḡeact na b'flatar le rtor a beao 44
i b'polaé i b'páire; agus an t-é a ḡeibeann é
coimeádaon ré pún air, agus t're méir a ácar
imḡeann ré agus viorlann ré amao a cuir ḡo léir,
agus ceannuigeann ré an páire rin.

Agus airir, ir corḡail púḡeact na b'flatar le ceann- 45
aite a beao aḡ loḡḡ péarlaí póganca. Agus nuair a 46
ruair ré don péarla amáin ana-luacmar, vo vior ré a
raib aige. agus vo ceannais ré an péarla ran. Airir, 47
ir corḡail púḡeact na b'flatar le lion a curpaí amao ra
b'páraige, agus vo baileóé' an uile r'asar éirḡ; Agus 48
nuair a bí ré lán, ḡur tapainḡeao amao é, agus ḡur
fuir na vaoine ar an v'páirḡ, agus ḡur cóḡaodar na
h-iarḡa maite i h-árcáib agus ḡur caiteaodar amao
na vioró-iarḡa. Sin mar a veir i nveirpe an traoḡail. 49
Imḡeócaio na h-aingil amao, agus veirḡilfir riao na
vioró-vaoine a' lár na b'fíoraon. Agus cuirfir riao 50
ra laraip ceine iao. Veir ḡol agus viorḡán fiacaal
ra h-ait rin.

Ar cuigeadaip na neite rin ḡo léir? Vo cuigeam- 51
air, ar riao. Dubairt ré leó: O'á b'púḡ rin, ḡac 52
rḡp'vneoir atá múnice i v'caob púḡeacta na b'flatar,
ir corḡail é le fear t'ḡe a cuḡann amao ar a rtor
neite nua agus rean-neite.

Agus vo ápla, nuair a bí na polúirí rin oríoc- 53
nuigḡe aḡ íora, ḡur páḡ ré an áit rin. Agus cáinḡ ré 54

¹ Apoc. xiv. 15.² Eagna iii. 7; Dan. xii. 3.

irteac 'n-a d'útais féin, agus bí ré ag múineadh na nDoime iní na rínaíocht, i dtreo go mbíod iongnadh ortá, agus go ndéiríod: Cá bfuair ré seo an eagna
 55 ro, agus na cómaícta? Nác é seo mac an éarpoiríde? Nác ar a máthair a tugtar Muire, agus ar a bhráit-
 56 rí Séamur agus lóire agus Símon agus Iúdaí? * Agus ná fuil a ríuáda go léir i n-ár meas? Agus cá
 57 bfuair ré rin na neite seo go léir? Agus do glaca-
 dár ríannal d'á dhuim. Dúdaíct lora leó, ámtac: Níl fáid gan onóir ac 'n-a d'útais féin agus 'n-a
 58 teaglac féin. Agus níor deir ré puinn mírbuilití ra n-áit rin, mar gheall ar d'itíreirídeam na nDoime rin.

CAIBIDÍOL XIV.

Eóin bairte d'á cur éin báir ag héirí. Bía d'á tabairt ag
 Cnóirí do éirí míle uime ra bhráda. É ag ríubal ar an
 bhrádaige, agus an uile ríatár luét galair d'á leigear aige, gan
 ac iao do baint le n-a curo éadai.

- 1 Sa n-am ran do éualair héirí, an tetráir, cáil
- 2 lora.† Agus dúbairt ré le n-a muintir éirí: Síod
 Eóin bairte; d'éirí ré órna mairí, agus ir uime
 rin atáir na mírbuilití d'á nDoianam tírí.
- 3 † Óir bí héirí tar éir Eóin do gabáil agus do
 éanagat agus do cur i mbraíctimear mar gheall ar
- 4 héirídar, bean a d'itíar. Mar dúbairt Eóin leir:
- 5 Ní dleagat duit i rin a beir agat. Agus ba mian
 leir é cur éin báir, ac bí eagra na nDoime air, óir
- 6 do tuisgeadar gur d'fáid Eóin bairte. Ac lá beirte
 héirí deir iníean héirídar pinnce 'n-a ládar,
- 7 pinnce a tairn le héirí. Mar gheall air rin do d'ear-

1 marc vi. 17; Lúc. iii. 19.

* Ver. 55. "Ar a bhráití," i. clann an máire a bí póirta ag Cleophas. D'itídar d'ó n' mairíoin mairí ab ead an máire rin (Mat. xxvii 56, Eóin, xix 25) agus d'á bhrí rin, do peir nóir cainte na ríuáinne d'áda, do tuctí bhráitíre, i. gaoile, d'áir slanníctíreirí ortá.

† Ver. 1. "Tetráir."—Ciallínígeam an focal ran, ir focal ó'n ngríairí. uime a bead 'n-a pí ar éarpoiríde curo rígeadta, ré mar a bí héirí an uair rin 'n-a pí ar gaoile, i. ar an gcearpmíad curo de'n rígeadta a bí agat áirí.

buis pé so ttabairpáð pé v́i pé iun o'iarppáð rí air.
 Dubairt rípe, óir do éuir a máeari ruar éirge i: 8
 Tabairt dom air méir ceann éóin bairte. Éáinis 9
 buairt air an rí; ac mar gheall air an nbeairbú, asur
 mar gheall air an gcuidéactain a ví láithead, o'órúis
 pé é tabairt v́i. Asur éuir pé daoine uair asur 10
 bain pé an ceann o'Éóin ra phóirín. Asur do 11
 tugad a ceann i láeari, air méir; asur do tugad do'n
 éailín é, asur do ius rípe as tual air a máeari é.
 Asur éáinis a beirgiobuil asur do iusadair leó a 12
 éoirp, asur o'adlacadair é; asur éánadair asur
 o'innreadar é o'íora.

Asur nuair airis íora é, o'iméir pé ó'n áit rin, 13
 i lúis bis, irteac i b́páac uairneac; asur nuair
 a o'airis na daoine ran, do leanadair é 'n-a gcuir
 air na caearadair.

Asur éáinis pé amac asur éonac pé an trluas móir, 14
 asur éáinis trluas aige v́óir, asur do leirir pé na
 daoine san rlaníte a ví oirca. Asur nuair a éáinis 15
 an trlanóna éáinis a beirgiobuil éirge, asur dub-
 padair: f́páac irpad an áit reo, asur cá an airirir
 iméirge. leir uair na daoine, so tceirge ríad irteac
 inr na ŕáirv asur so gceannairge ríad bia v́óir
 féim. Asur dubairt íora leó: Ní gáð v́óir iméac; 16
 Tugad-re iun le n-ite v́óir. Asur o'fpeaspadair é: 17
 1 Ní'l anro asainn ac éirge bulóga asur o'á iars. Asur 18
 dubairt pé: Tugad éirge anro iad ran. Asur dub- 19
 airt pé leir na daoine ríre air an b́páir; asur éóir pé
 na éirge bulóga asur an o'á iars, asur o'féac pé ruar
 éun neime asur beannuis pé iad, asur b́uir pé iad,
 asur éirge pé dor na beirgiobuil iad, asur éirgeadair-
 ran dor na rluairgeir iad; Asur o'íteadair so léir, 20
 asur ví a nóiréin acu. Asur do tógað an fuirgeac,
 o'á éirgean o'as lán o'arán b́uirte. Asur iré méir 21
 daoine a o'ir bia ann, éirge míle fear, san bac do
 mndair asur do mion-daoine.

Asur láithead 'n a b́iáir ran do éuir íora o'fíacair 22
 air a beirgiobulair dul air bóir na lúirge bige asur

- 23 **SO** sguirfeadh ré na daoine éun riúbal. Agus éirí
 ré uair na daoine, agus ¹ d'imeáig ré an enoc ruar i
 n-a donar éun úrnuigthe déanam. Agus táinig an
 24 trídénóna, agus bí ré ann i n-a donar. Ac bí an
 long beas i lár na faraise d'a cáible as na tonnab,
 25 mar bí an gaoth 'n-a coinnib. Agus ra ceatramh
 fairie de'n oirde táinig ré as trídall oirde agus é
 26 as riúbal ar an bhfaraise. Agus nuair a éona-
 caoair é as riúbal ar an bhfaraise, táinig ríannha
 oirde. Samail ipeadh é, ar ríad; agus bíodair as rípead-
 27 aig le ríannha. Agus do labair íora leó láirneac:
 Glacair mírneac, ar reiréan: I rí mipe atá ann. Ná
 28 bíod eagla oruib. Agus d'fíreasair peaoar: A
 tígearna, ar reiréan: má' r tura atá ann, óiruib
 29 d'óim-ra teact as trídall oir ar bárr an uirge. Agus
 dubairt reiréan: Tar éúgam. Agus táinig peaoar
 anuair ar an luig, agus bí ré as riúbal ar bárr uirge,
 30 as teact éun íora. Ac éonaic ré an gaoth láiruir agus
 táinig eagal air; agus nuair a éirnuig ré ar dól ré
 uirge do luig ré: A tígearna, ar reiréan: raor mé.
 31 Agus do fín íora a lám, agus do ruig ré láirneac air,
 agus dubairt ré: Ó a fín gan puinn crieróim, cao
 32 éirge dúit mearbail a teact oir? Agus nuair a
 33 tánaoair ar an luig do ríad an gaoth. Agus táinig
 na daoine a bí ar an luig agus d'adhaoair é, agus
 dubhaodair, I rí tu Mac Dé so fíor.
 34 Agus éuaodair tpearna na faraise, agus tánaoair
 35 i ríteac i d'íorí Genérapet. Agus nuair a d'áitín muin-
 tih na h-áite rin é, éirpeaoair teactairí trío an
 nóútaig, agus éugaodair as trídall air na daoine so léir
 36 a bí ar a ríáinte; agus d'iairpeaoair air leigint d'óib
 baint amáin le fabha a bhait; agus an méio a bain,
 do ríánuigead iad.

CAIBIOTOL XV.

na sgríðneoirí o'á n-imdeargad ag Críort. Ingean na mná
5 é Canaan, agus a lán eile o'á leigear aige agus bia aige 'á
tabairt do éiríne míle duine le reáct mbológaid.

Anran do táinig Sgríðneoirí agus Fairiríní 1
cruall air ó Ierúsaleim, agus dubhadar: Cao éirge 2
mburro do deirgiobuil-re nóra na rean? Oir ní
nígto ríad a lámha nuair a caiteo ríad bia. 3
O'fneasair ré iad, agus dubhairt: Cao éirge 3
mburpéann rib-re olí? Dé aríon búir rean-nór? Oir
deir Dia: 1 Tabairt do t' ádair agus do o' mádair 4
onóir; agus, 2 An t-é déanfaid eargaine ar a ádair
nó ar a mádair curtar éin báir é. Deir rib-re, 5
ámteá, ré duine aóir le n-a ádair nó le n-a mádair,
3 ac tabairt o'á otugaim-re uaim, 3 beir a áiríbe
asat-ra;* agus ní onóirfaid ré a ádair ná a mádair; 6
agus tá aite Dé curta asaid ar neamhíad aríon búir
rean-nór. A éluanaidíte, ir maíe a éargair íráir 7
i búir otaob nuair adubhairt ré: 4 Onóirao na daoine 8
reo mé le n-a mbéal, ac ir fáda uaim atá a sgríob.
agus ir onóir gan bunúr a tugair ríad oim, 9
as otugair agus aiteanta daoine.†

1 Exod. xx. 12; Deut. v. 16.

2 Exod. xxi. 17; Levit. xx. 9.

3. i. nuair a bponnam ar Dia é bponnam ort-ra é.

4 íráir xxix. 13.

* Ver. 5. "3 ac tabairt," írl., .i., an oiráil a déanfaid éin
Dé beir í i n-inead an éortair a éirínn a déanam éin do
áiríbe-re. Nó é ínn a bí as na fairiríní. .i., o'á otugad an
élan do'n teampall agus oir na ríadair an éirí a bí oir a
tabairt o'á n-a ádair agus o'á mádair do fáiríad ínn iad o' n-a
éuille de óuad áir ná mádair íráir; o'íráir ínn as na
fairiríní an fáiríad ba éair a tabairt do n-a ádair agus
do'n mádair. bí ínn i sgríob olí Dé agus i sgríob olí
nóir, agus dubhairt ar slánúgáir 30 íad.

† Ver. 9. "Aiteanta daoine."—na teagair agus na h-aite-
eanta do léitídear ínn, ir neirte i sgríob olí Dé iad
(mar atá íllíge i n-a ádair agus i mádair agus an éirí o'á
tabairt do Dia mar éirí), ní ínn gan bígí gan áiríbe
iad, gan don éirí éin deag-mídeáda, mar atá, níge lán,
írl., gan ínn i nglaine an éirí. Ac i otaob íráir agus

- 10 Ἀγυρ τοο ῥλαοῖο πέ εῖγε αν ποβυλ, ἀγυρ τοῦδαυτ
 11 πέ λεό: Cλοῖριὸ ἀγυρ τυγῖο: Νί η-έ αν πυο α εῖγεανν
 ἱρτεαὶ ρα βέαλ α ῥαῖλῖγεανν αν τοῖνε, ἀέ αν πυο α εῖγεανν
 12 αμαὶ ἀρ αν μβέαλ, ρινέ α ῥαῖλῖγεανν αν τοῖνε.* Ἀνραν
 τοο εἰμῖς α τοῖρῖοβυλ εῖγε, ἀγυρ τοῦδαυτ λειρ.
 Ἀν εοῖ τοῖτ ῥο βρυλ ρῥανναλ ῥλααῖτε ἀς να ῥαιρῖνῖς
 13 ὁ αῖρῖγεαυαρ αν ροαλ ραν? Ἀέ ο' ῥρεαῖαι ρειρεαν:
 ῥαέ κυρποῖρεαέτ νάρι εῖρι μ' Ἀεῖρι νεαμῖο-ρα,
 14 ρεραεραῖ ἀρ α ῥρέααῖβ ε. ῥῥαοῖοῖο τεό ραν;
 ῥοῖλαῖ τοῖλα ἀς τοῖλαῖβ ἱρεαὶ ἰαο; ἀγυρ μᾶ τοῖνεανν
 τοῖλ ῥοῖλαέτ ἀρ τοῖλ, τυτρεο ριαὶ ἀραον ρα τοῖς.
 15 Ἀγυρ ο' ῥρεαῖαι ρεαυαρ ἀγυρ τοῦδαυτ: Μῖνῖς τοῖνν
 16 αν ερτοῖο ὕο. Ἀγυρ τοῦδαυτ ρειρεαν: Ἀγυρ αν βρυλ
 17 ρῖβ-ρε ρέιν ῥαν τυρῥῖντ ρόρ? Νᾶ τυγεανν ρῖβ, ῥαέ
 νῖο α εῖγεανν ἱρτεαὶ ρα βέαλ, ῥο τοῖγεανν πέ ρῖορ
 18 ρα τοῖς, ἀγυρ ῥο η-μῖτῖγεανν πέ ρα βρυλτεαέ? Ἀέ
 να νεῖτε α εῖγεανν ἀρ αν μβέαλ, ἱρ ὁ' η ῥεοῖοε α
 19 εῖγεαῖο ριαὶ; ἀγυρ ἱριαὶ α ῥαῖλῖγεανν αν τοῖνε. ὅρι
 ἱρ αμαὶ ἀρ αν ῥεοῖοε α εῖγεαῖο τορ-ρμῖντε, τοῖν-
 μαρῖαὶ, ἀθατερῖαυαρ, ρεραραέαρ, ῥααῖοεαέτ, λεαῖαι
 20 εῖτῖς, τοῖαμαρῖα; Σῖμιαὶ α ῥαῖλῖγεανν αν τοῖνε;
 Ἀγυρ νῖ βια α ὁ' ῖτε ῥαν λᾶμα τοο μῖς α ῥαῖλ-
 ῖεανν αν τοῖνε.

αῖτεαντα να η-εαῖαιρε μαοῖεα, μαρ ῥεαῖ ἀρ ερρῥαὶ ἀγυρ ἀρ
 λαετᾶνταῖβ ραοῖρε, ῥηλ., νῖ' λ αον πυο ἰ ῥκοῖννῖβ οῖῖς τοῖ ἰοντα
 ραν, ἀέ α ῥαῖαιρε. νεῖτε ἱρεαὶ ἰαο ἀτᾶ ταιῖνεαμᾶε λε τοῖλ
 μαοῖεα τοῖ ἀγυρ ἀνα-εῖριβέαε το εῖρᾶιβέαετ να ῥεοῖορταῖοε.
 ἀγυρ νῖ ρέοῖρι “αῖτεαντα τοοῖνε” εῖαῖαιρε ορῖα, ὅρι νῖ η-ὁ
 ὕῥοαῖρᾶρ τοοῖνε α εἰαυαρ ἀέ ὁ' η ὕῥοαῖρᾶρ α εῖς εῖοῖορ ρέιν τοῖ
 εαῖλαιρ νυαῖρ α εῖρι πέ ἀρ βυνῖ, ἀγυρ νυαῖρ ὀρῖοῖς πέ τοῖνν
 βεῖτ ὕμᾶλ ο' α εῖρι οῖρεαέ μαρ α βεῖμῖρ ὕμᾶλ τοῖ ρέιν.

* Ver. II. “νῖ η-έ αν πυο α εῖγεανν ἱρτεαὶ ρα βέαλ,” ῥηλ. νῖ
 ρέοῖρι ο' αον ερλαέαρ βῖο, 'νά ο' αον ερλαέαρ λᾶμ λε ῖνν αν
 βῖο α ὁ' ῖτε, ραλαέαρ, νῖ ερῖαῖλῖν, τοο εῖρι ἀρ αν ἀναμ. νῖ' λ εῖν
 ε ρῖν τοο τοῖεανν ἀέ αν ρεαα αῖαμ, ἰ., εαῖμῖλῖγεαέτ ἰ η-εαῖο
 οῖῖς τοῖ. νυαῖρ α ὁ' ῖτ Ἀτοῖν ὕβᾶλ να η-αῖνε νῖ η-έ αν τ-ὕβᾶλ
 α εῖρῖαῖλῖς εῖ ἀέ αν εαῖμῖλῖγεαέτ α τοῖν πέ ἰ η-εαῖο οῖῖς τοῖ.
 βῖε αν ῥεαῖ εῖαονα εῖ το' η ἱυαέ τοῖ η-ῖεαὶ ρέ μῖο-ρεοῖλ ρέ' η
 ρεανοῖς, νῖ ἀς αν ῥεοῖορταῖοε ἰ η-αῖμῖρῖν να η-αῖρβ, τοῖ
 η-ῖεαὶ ρέ ρῖλ, νῖ ἀς αον εῖοῖορταῖοε αοῖρ τοῖ μῖρῖεαὶ ρέ
 αῖνε να η-εαῖαιρε λε ῥαν ερρῥαὶ τοῖεανν λᾶ ερρῥαῖο. ἱηρ
 να εῖραυαῖβ ρῖν ῥο λῖρ νῖ λειρ αν μβια τοο ερῖαῖλῖοῖρ αν
 τ-αῖανν ἀέ λειρ αν βρεαα α τοῖανῖ νυαῖρ α βρυρῖ ῥο τοῖλ-
 εαῖαε οῖῖς τοῖ, νῖ αν οῖῖς α τοῖνεανν αν εαῖλαιρ ἀγυρ
 ὕῥοαῖρᾶρ ὁ τοῖ αῖοῖ εῖγε.

[illegible]

Ածար տ'մեռից իօրս ո՛ն ձւո, ճար լանց թէ ցօ Բլսւս 29
 արս ցալիւ; ճար լանս թէ րսս ար լոս, ճար րսս
 թէ ան. ճար լանց րսսցէ մօրս լուց, ճար 30
 Եսոն Եսս Ես, ճար Եսս, ճար Եսս, ճար
 Եսոն Եսս, ճար մօրս Ես; ճար ԵսսԵսս Ես
 Եսս Ես, ¹ ճար Ես Եսս թէ Ես; 1 Եսս ցօ 31
 Եսս Եսսս ար նա րսսցէ րսս Ե ԵսսԵսսս նա
 Եսոն Ե Ե Եսս Ե Եսս, ճար նա Եսոն Ե Ե Եսս
 Ե րսս, ճար րսս Ե նա Եսսս; ճար Ե
 Եսսս Ես Եսսս.

Անբան զո ճառօր իօր շուշէ և ծերցօցիւն ճար 32
 Ծածարի բէ: Ան շարժ ճարն ո՞ն շարժ, ծիր շար իւս
 շար իր քանիսն շար լա ամ՝ թօժար ճար ո՞ն շար իւս
 Ե իւս ճար; ճար ո՞ն ճար իւս ճարն ո՞ն ճար իւսն՝ իւս
 ճարն, Ե իւսն ճար ճարն ճարն ճարն ճարն. ճար 33
 Ծածարի և ծերցօցիւն իւս: Ան ճար ճարն ճարն, Ե
 ճարն, ճարն ճարն ճարն ճարն ճարն ճարն ճարն ճարն
 ճարն? ճար ճարն ճարն ճարն: Ան ճարն ճարն 34
 ճարն. ճար ճարն ճարն ճարն, ճարն ճարն ճարն, ճար
 ճարն ճարն ճարն ճարն. ճարն ճարն ճարն ճարն ճարն 35
 ճարն ճարն ճարն ճարն. ճարն ճարն ճարն ճարն ճարն 36

φόρ, nó nác cuimhin lib na reáct mbulóga do'n éúis
míle duine, ásur an 'mó cípeán a tógaðair? Ná na 10
reáct mbulóga do'n éúire míle duine, ásur an 'mó
cípeán a tógaðair? Cao 'n-a éaob ná tuisceann rí 11
nác i ttaob aráin aoubairt, Seacnaid tiorc na
bfairiríneac ásur na Saotucíneac? Anran do 12
tuisceadair ná duðairt ré sur b'é tiorc an aráin a bí
le reáéaint, ac teasair na bfairiríneac ásur na Sa-
otucíneac.

Ásur táimis fóra irteac i gcríócaib Cáerapés 13
rílappí; ásur do éirctis ré a d'eirgíobuil, ásur
duðairt: Cé h-é, dar le daime, Mac an Duine?
Ásur duðradair: Dair curd acu sur b'é éóin ðairce 14
é; ásur dair curd acu sur b'é éuar é; ásur dair curd
acu sur b'é lepmiar é, nó duine ðer na fárdib. Ásur 15
duðairt fóra leó: Ac dar lib-re cé h-é mé? Ásur 16
d'fneasair Simón Peadar ásur duðairt: Ir tú
Críort i Mac Dé Bí. Ásur d'fneasair fóra ásur 17
duðairt ré leir: Ir doibinn duit, a Símon míc Ióna,
óir ní feóil ásur fuil a d'foillris duit-re rin, ac
m'áair-re atá inr na flatair. Ásur ðeirum-re leat 18
ra sur Peadar tu, ásur ir anan gcarais reo a éuirpead-
ra ruar m'easair, ásur ní buaðairt seataí i ríunn
uirí.* 2 Ásur tabairt duit eómaea rígeaceta na 19

1.1. Mac Dé atá beó.

2 Iráir xxii. 22.

* Ver. 18. "peadar tu," rí. — D'aoimís Peadar anro, go
rolmanra, a éreoeaí i noiaðact Críort ásur mar díoluisgeact
do ar an doimís rin d'innir ár tóigeapna do an oiric uaral a bí
ceapaité aige a éðairt do, .i. sur éiallais an ainm "peadar"
carais (éóin. i xlii.) ásur sur carais Peadar, carais a beaó
laoirí daingeann éun na h-easairre d'iomparí nuair a currí
ruar i ásur nuair a beaó Peadar mar éloicéuinn ríití: ásur
mar éeann uirí ásur iomláine na cómaeata aige a éialluisro
eómaea rígeaceta na bflatar. — Ibro. "Ar an gcarais reo, rí."
Doð ionan caint Críort an uair rin ásur óa n-abraó ré, ar
gaeluinn an ruo aoubairt ré a h-eabair na níúacé, .i. "Ir
carais tuar ásur ar an gcarais reo a éuirpeadra ruar
m'easair." i tpeó, do péir gíuairéaceta naóúréa na cainte,
go noeirtear sur b'é Peadar an carais ar a raib an easair
le cur ruar, ásur sur b'ar Críort péin a bí roir éloé buinn ásur
eile le cur ásur le rearam. Tabairt ré noeapa, leir, nuair a
éuir Críort an easair ar an gcarais, go raib rí curéa
aige ó baogal gac ríuime gaoite ásur uirge, ar nóir an fíir

- ὀφλάτῃ; ἄσῃ πέ ῖσο ἃ ἑεανζαλόσαιρ ἀρ τάλαι, βεῖο
 πέ ἑεανζαίτε ινρ na πλαται; ἄσῃ πέ ῖσο ἃ ῥῥαοίλῃρ
 20 ἀρ τάλαι, βεῖο πέ ῥῥαοίτε ινρ na πλαται.* Ἀνρὰν
 ὀ'όρῃουῖς πέ ὀ'ἃ ὀειρῥιοβυλαῖς ζαν ἃ ὀ'ιμνρῖντ
 ὀ'ἃοιννε ζῃρ ὀ'έ πέιν ἴορᾶ Ἐρῖορτ.
- 21 Ἀνρὰν ὀο ἑορῃουῖς ἴορᾶ ἀρ ἃ ἑαῖρβεῖντ ὀ'ἃ ὀειρ-
 ῥιοβυλ νᾶρ ὀρῳλάρ ἑ πέιν ἃ ὀυλ ζο ἱερῃῤαλεμ ἄσῃ
 μῳρῖᾶν ὀ'ῥυλᾶνζ ὀρ na ῖνρρεαῖς ἄσῃ ὀρ na ῤῥνῖδ-
 νεῳῖνῖς ἄσῃ ὀ ὑᾑἑταρῖᾶνῖς na ῥᾶζᾶρτ, ἄσῃ ἃ ἑῃρ ἑῃν
 22 βᾶρ, ἄσῃ ἃ ἄρῃεῖρζε ἀν ἑρῖῃᾶὀ ἰἃ. ἄσῃ ὀο ἑῳς
 ῤεῳῤᾶρ ἑ, ἄσῃ ἑρῃῃ πέ ἀρ ἄρῥῃεᾶρ ἱεῖρ, ἄσῃ ὀυβᾶρτ
 πέ: Ἀβρᾶο ὑᾑτ-ρε ῖν, ἃ ἑῖῥεᾶρῃᾶ. Ἰῖ ἑῖοῥᾶὀ ῥᾶν
 23 ὀρτ-ῥᾶ.† ἄσῃ ὀ'ῖομῃουῖς ῥεῖρεᾶν ἄσῃ ὀυβᾶρτ πέ
 ἱε ῤεῳῤᾶρ: Ἰμῑς ἱᾶρῥᾶρ ὀῖομ ἃ ῤᾶῥᾶν; ἑῖρῃεᾶν ἑῃ
 ῥεῖρῖἑἑᾶν ὀρῃ; μαρ ἡ ἡ-ἱᾶο na ἡῖῥε ἃ ὀᾶνῃεᾶν ἱε ὀῖᾶ
 ἃ ἑᾶῖνεᾶν ἱεᾶ-ῥᾶ ἄῥ na ἡῖῥε ἃ ὀᾶνῃεᾶν ἱε ὀᾶοῖνε.
- 24 Ἀνρὰν ὀυβᾶρτ ἴορᾶ ἱε ἡ-ἃ ὀειρῥιοβυλ: ὤᾶ'ᾶρ ἄἱ
 ἱε ἡ-ἃοῖννε ἑᾑἑῥ ἁμ' ὀῖᾶὀ-ρε, ῥῃᾶᾶὀ πέ ἑ πέιν, ἄσῃ
 25 ἑῳςᾶὀ πέ ἃ ἑρῃ, ἄσῃ ἱεᾶᾶὀ πέ μέ. Μαρ, ἀν ἑ-ἑ
 ζῃρ μῖᾶν ἱεῖρ ἃ ἀᾶᾶ ὀο ῥᾶḡᾶἱ, ἑᾶἱῥῖὀ πέ ἑ; ἄῥ ἀν
 ἑ-ἑ ἃ ἑᾶἱῥῖὀ ἃ ἀᾶᾶ ἀρ ἡο ῖῃᾶ-ῥᾶ, ῥῃὀḡᾶὀ πέ ἑ

ἑᾶἱῥῖᾶν ὕο (η. ματ. vii. 24, 25).—ἱβῖο. “ῥεᾶῖ ῖρῃῃᾶ, ῥῖῤ.”
 .ἱ., ἑῖᾶḡᾶ ἃᾶ ὀορῃᾶὀᾶρ ἄσῃ ῥᾑᾑ ἃρ ῥῃὀῖρ ὀο ῤᾶῥᾶ ἄσῃ
 ὀ'ἃ ἑᾶἱῥᾑἑ ἃ ὀῃᾶᾶᾶ. ὀῖρ, ὀ ῥᾶἡᾶῥᾶ ἀρῃᾶ ἀν ἑᾶῥᾶρ ἱε
 ἑῖς ἡῤ ἱε ὀῖᾶ ἃ βῃὀ ῥῃᾶᾶ ἃρ ἑᾶρᾶῖς, ῥᾶἡᾶῥᾶ ἑῖᾶḡᾶ
 ἃ ἡᾶἡᾶ ἱε ἑῖς ἑἱῤ ἃ βῃὀ ἡ-ἃ ἑῖνῖνῖς, ἄσῃ ὀειρῥῃᾶρ ἡᾶ
 βῃὀῥῖὀ na ἑῖᾶḡᾶ ἑἱῤ ῖν, .ἱ., ῥεᾶῖ ἀν ἑῖῥε ἑἱῤ ῖν, ζο ὀῃὀ
 ἱ ῥῃῖνῖν ἑᾶῥᾶḡ ἡῤ ἱ ῥῃῖνῖν ἑᾶῥᾶρ ἑρῖορτ. ἑῤῥᾶᾶ ῥᾶν
 ὀῃᾶἡῃ ὀῖῃᾶ ἡᾑᾑ ἡᾑᾑᾑ ζο ἡῥᾶὀῥῖὀ ἃὀᾶὀ ὀῃῥε ῥᾶἱῥᾶ ἡᾶ
 ἑῖρῖῥῃᾑᾑᾑ, ἡᾶ ἃᾶᾑ ἑᾶῥᾶρ ἑἱῤ ἑῖῥῖς, βῃᾑᾑᾑᾑ ἑῖὀḡᾑ ἃρ
 ἑᾶῥᾶρ ἑρῖορτ.

* Ver. 19. “ῥῥαοίῥῃ ἀρ τάλαι.”—ἱῳῥᾶ ἃ ἑῤῥᾶρ ἀρ ῥῥαοίῤ
 ὀ'ᾶ ἡρῖᾶᾶὀ ἁμῃῥῃ, ὀο ἱεᾶᾶᾶ ἀν ῥεᾑᾑ. ἄσῃ ῖρᾶ ἃᾶ ἑῖᾶḡᾶ
 ἃ ὀῃᾶᾶᾶ ἀν ῥῥαοίῤ ῖν ὀο ἑῤῥᾶρ ἀρῃ.

† Ver. 22. “ἄσῃ ὀο ἑῳς ῤεῳῤᾶρ ἑ,” .ἱ. ὀο ἑῳς ῤεῳῤᾶρ ἱ ἱεῖρ
 ἑᾶὖῖ ἱεῖρ ἑ, ἄσῃ ἑῥῃ ἡῃῃ ἃ ῥᾶὀ ὀὀ, ἄσῃ ἡ ἡ-ῃᾶᾶ ἃ ḡᾶ
 ἄρῃ ὀὀ, ἄσῃ ἃ ὀῖῃῃᾶρῃ ὀὀ, ὀο ἑρῃᾶ πέ ἀρ ἑᾑᾑᾑ ἃρ ἄσῃ ἀρ
 ἑῃρ ἡ-ἃ ἑῖνῖνῖς, ἄσῃ ἀρ ἃ ῥᾶὀ: “ἃ ἑῖῥεᾶρῃᾶ, Ἀβρᾶο ὑᾑῥῃ
 βᾶρ ὀ'ῥυῤῥᾶ.” ἄῥ ὀυβᾶρτ ἀν ἑῖῥεᾶρῃᾶ ἱε ῤεῳῤᾶρ. “ἱμῑς,”
 ῥῖῤ.—ὀ'ῥῃᾶὀᾶὀ ἡ ῥῃᾑᾶ ῖν ἃ ἑᾶἱῥᾶ, “ἱμῑς ὑᾑᾶᾶ.” ἄῥ ὀειρ
 ἡ ἡ-ἃᾑᾶῥᾑᾑ ἡᾑᾑᾑᾑ ζῃρ ἑᾶἱῥῖᾶρ ἃ ἡᾶᾶᾶ ῖν, .ἱ., ζῃρ
 ἑᾶἱῥῖᾶρ “ῥᾶ ἁμ ὀῖᾶὀ,” ἄσῃ ζῃρ ḡᾶἡᾶὀ ὀυβᾶρτ ἀν
 ἑῖῥεᾶρῃᾶ ἱε ῤεῳῤᾶρ ῥᾶḡᾶἱ ἱεῖρ ἱ ἡῥῤῥᾶ ἱ ἡ-ἡᾑᾑ ἡῖῥ ἄῥ ἑῃρ
 ἱ ῥῃῖνῖνῖς ἑἱῤ ὀῃ; ἄσῃ ζο ῥῃᾑῥῖᾶᾑᾑ ἀν ῥῃᾑᾶ ῥᾶν,
 “ῤᾶῥᾶᾶ,” ῥᾶ ἡ-ἑᾶḡᾶρ, “ᾑὀῃῥᾶῥᾶῃῃῃ,” .ἱ., “ἑῖρῃῃῖῥῖᾶῃῃ.”

Maí, cao é an tairbhe do dhuine an domhan go léir a
 buaótainc, má dteineann ré a anam féin a cailleanaint? 26
 nó cao i an mhalairt a d'éanfaí do dhuine ar a anam féin?
 Óir tá Mac an Duine cun teacó i nglóire a d'áir maí 27
 don le n-a ainsealaib; ¹ ašur anraí tabairfaíó ré do
 saó duine do léir a gníomhaí. Go veimín a veimín 28
 lib, tá curó d'a bfuil 'n-a reapaí anro ašur ní blair-
 pio ríao báir go bfeicpio ríao Mac an Duine aš teacó
 'n-a níseacó.

CAIBRÍOÍOL XVII.

An t-áiríú gne ar óiríor. An leant a bí n-a gne do d'a
 leigear aige. D'innir ré a páir a beir aš teacó, ašur díol
 ré an uiríachma.

Ašur ré lá 'n-a díaoí ran do cós íora leir peaoar 1
 ašur Séamur ašur Eóin, a d'páirí-rin, ašur do ruš
 ré ruar íao go báirí enuic doirí, ré leir, ašur táiní 2
 ašurísaó cló air ór a gcomáir. Ašur táiní taitneam
 'n-a gnuí ar nóir na gneime, ašur d'iompuí a curó éao-
 aš cóní sear le rneacó. Ašur féac, do conacaoar 3
 maoir ašur éiar ašur íao aš caint leir. Ašur 4
 d'féacaoar peaoar ašur duháir ré le h-íora: a
 tígearma, ír maí an bail oimne beir anro; má'r
 áil leat veimíní anro trí puible, pubal duiríe,
 ašur pubal do maoir, ašur pubal d'éiar. le linn 5
 na cainte rin do ráó d'ó, féac, do éirísaí ríamall
 ríallíseac íao; ² ašur féac, gne ar an ríamall, ašur
 duháir: Síó mo mlaí oíur ar a bfuil mo gneam: 6
 éiríó leir. Ašur nuair ašurí na veiríobuill an gne,
 do tuitaoar ar a n-ašaoí, ašur eadla móir oíra.
 Ašur táiní íora ašur éurí ré a lám oíra, ašur duháir 7
 ré leó: Éiríó, ašur ná bíó eadla oíra. Ašur 8
 d'féacaoar ruar, ašur ní féacaoar oimne ac íora
 féin. Ašur aš teacó anuar ó'n gneoc doirí duháir 9
 íora leo: Ná h-innirí d'aoimne an raóar go n-eiríó
 Mac an Duine ór na maí.

Ašur d'féarísaí na veiríobuill d'ó: Ašur cao 10
 cuige go nveirí na gneíobuillí náí ríoláir éiar do

¹ Gnóm. xvii. 31; Róm. ii. 6. ² Supra iii. 17; 2 peao. i. 17.

- 11 תאצט אר וואר? אדער ווארעט דע לעד 'סא ווערעט א:
 12 ¹ תוצפאר ער, אדער ערפארעט דע זאכ ניו. אד
 ווערעט-דע ליב זע ווארעט ער, אדער ניו ארעט-
 ער, אד ו'ווערעט א וואר אר. אדער דין מאר
 13 אדא דע פולאנז אד מאר אן ווערעט. אדער ווע דע
 נא ווערעט אדער אר ווערעט אדער אדער דע אדער
 לעד.
 14 אדער נואר א ערעט אדער ווערעט אדער פולאנז, ווערעט
 ערעט ווערעט אדער ערעט דע פער אדער גלויב'נ-א דער:
 אדער ערעט, אדער ערעט, ווערעט ערעט אדער מאר
 מאר דא דע 'נ-א געלט, אדער דא מוראן פלונדיר אר; אדער
 ערעט דע דא דע זע זע זע זע, אדער דא נ-ווערעט-זע
 15 זע. אדער ערעט ער ווערעט אדער ערעט אדער
 16 פערעט אדער ערעט. אדער ו'ווערעט אדער אדער
 ווארעט: אדער, אדער ווערעט ווערעט ווערעט, אדער
 פאר אדער מער אדער נ-ווערעט אדער אדער אדער
 17 פאר ליב? אדער ערעט אדער אדער. אדער ווערעט
 ערעט אדער אדער, אדער ו'ווערעט דע אדער, אדער דע אדער
 18 מאר ערעט אדער פאר אדער. אדער ערעט נא ווערעט-
 אדער אדער אדער אדער, אדער פאר אדער, אדער ווערעט
 19 אדער 'נ-א ערעט נא פערעט אדער ערעט אדער? אדער
 ווערעט אדער לעד: מאר געלט אדער דע נ-ערעט ערעט.
 זע ווערעט אדער ליב, ² מאר ווערעט פערעט אדער
 ווערעט אדער ערעט אדער אדער, ווערעט אדער אדער
 אדער ערעט אדער אדער אדער אדער, אדער אדער
 ערעט אדער; אדער נא דע אדער נא דע אדער אדער אדער
 20 אדער. אדער נא דע אדער אדער אדער אדער אדער אדער
 נ-ווערעט אדער אדער אדער אדער אדער אדער אדער.

- 21 אדער נואר א ווערעט 'נ-א ערעט אדער אדער אדער,
 ווערעט אדער לעד: דא מאר אדער אדער אדער אדער
 22 אדער אדער; אדער אדער אדער אדער אדער אדער אדער
 ערעט אדער אדער אדער אדער אדער אדער אדער
 אדער אדער.
 23 אדער נואר א ערעט אדער אדער אדער אדער אדער אדער

¹ מל. iv. 5.² לוק. xvii. 6.

* Ver. 19. "פערעט אדער אדער ווערעט אדער אדער אדער, אדער
 ערעט אדער אדער, אדער ערעט אדער אדער אדער אדער אדער אדער
 אדער, אדער אדער אדער אדער אדער אדער אדער אדער אדער אדער
 31.

n-éirctiú ré leó ran, innir do'n easlaír é; agus mura n-éirctiú ré leir an easlaír, bíod ré 'n-a pásgánaí nó 'n-a públíocánaí agat. So deimhin doeimh lib, pé neite 18 a ceangalócaí ríú ar talam, beir ríao ceangailte ar neam; agus pé neite a ríaoilríú ríú ar talam, beir ríao ríaoilte ar neam.

Astur doeimh lib 'n-a ceannra ran, má bíonn beirt 19 aguib ar don aigne ar talam i ríaoib don ríao ar bí a beirí acu d'á iarríao, so bpaíao ríao an ríao ran a ríaoam d'óib ó m' átaíre atá in na ríaoí. Óir, 20 an áit 'n-a bfuil beirt nó tríúir cruinnigíte am' ainm-re, táim-re anran 'n-a mearf.*

Anran do táimís ríaoar éirge agus duibair. 21 A ríaoíra, an 'mó uair a ríaoíraí mo bpaíar beirt am' coimh agus so maíreao d'ó? Éom ríao le ríaoí n-uair, an ead? Duibair íora leir: lí 22 doeimh leat éom ríao le ríaoí n-uair, ac éom ríao le ríaoí n-uair f'ó ríaoí n-uair.

D'á bpaí rí, ir coimhail ríaoí na bpaíar le ríar 23 a bí 'n-a rí, agus ríar mian leir cúnar a ríaoí le n-a ríaríaoí. Astur nuair a ríarí rí ar an 24 ríaríao d'ó ríaoí do ríaoí éirge ríne so ríaríao ríe mite talant ríaoí ar.† Astur nuair ná ríaríao don 25 ríaoí ríe éom na bpaí a ríaoí, d'óiríaoí an ríaoíra é ríe agus a ríao, agus a éom, agus a ríaríaoí, do ríaoí amac agus ríaoíraí a ríaoí. Anran do 26 éar an ríaríaoí ran é ríe ar an ríaoí, ag ríaoí an ríaoíraí, agus duibair rí: Dein ríaoíe lom, agus ríaoíraí an ríaoíne leat. Astur do ríaoí ríaoí an 27 m'áiríarí do'n ríaríaoí ran, agus do ríaoí ríe éom ríaríaoí é, agus do m'áiríaoí na ríaoí d'ó. D'imíaoí 28 an ríaríaoí ran amac, áiríaoí, agus do ead ar

1 .i. ag an rí ar an ríne.

* Ver. 20. "Táimís anran 'n-a mearf."—Tuigtear an éom rí i ríaoí cruinnigíte a bíonn i n-ainm éiríao agus i n-ainmíaoí eadairíao éiríao. Cyprian naomíao, De Unitate Ecclesiae.

† Ver. 24. "Talant."—Doib ionan talant agus 750 d'áiríaoí aríaoí, .i., do ríe éomíaoí an ríaoí ead oíe ríaoí a ríaoí d'ó ríaoí aríaoí agus ríaoí ríaoí (187 ios. od.).

- cóm-φειρβίρεαδ τὸ πέιν ζο παῖθ céao pingin αἰζε
 αἰρ; ἄsur τὸ ρυζ πέ αἰρ, ἄsur βί πέ 'ζά ταέταθ, ἄsur
 29 'ζά παῖθ leir: Όιοι liom na ραάα ατά ἄsam οἶρ.* ἄsur
 τὸ εἰετ an cóm-φειρβίρεαδ é πέιν αρ an τταλαμ, ἄsur
 τυβαἰρτ πέ: Όein φοῖθne liom, ἄsur τίοιρπαο leat an
 30 iomlaine. Όι θέανραθ, ἀμήταδ; δέ τ'ιμέιζ πέ ἄsur
 31 εἰρτ πέ ρα ρήτορῦν é, ζο ττοίοιρπαθ πέ na ρααα. Δέ
 νυαἰρ α εῖνατε α εῖν-φειρβίρτ-ρῖν cαο α βί θέαντα,
 εἰνιζ τυβαἰρτ ἀνα-μῶρ οἶρα, ἄsur εἰνατοαρ ἄsur
 τ'ινηρεατοαρ τὸ'η τιγεαἰμα ζαέ νιῶ πέ μαρ α
 32 εἰτ ἀμαδ. Ἀηραν τὸ ζλαοῖθ α τιγεαἰμα αρ an ὕρεαρ
 ραν, ἄsur τυβαἰρτ πέ leir: Ἀ φειρβίρτ μάλλιςζε,
 τὸ μαίτεαρ-ρα na ραάα ζο λέἱρ τυιτ-ρε, τοιρζ τυ 'ζά
 33 ιαρπαῖθ οἶρ; Όάρ εῖρ, τ'ά ὕρτζ ρῖν, τυιτ-ρε τῖυαζ
 βεἰτ ἄζατ τὸτ' εῖν-φειρβίρεαδ, πέ μαρ α βί τῖυαζ
 34 ἄsam-ρα τυιτ-ρε? ἄsur βί ρεαρζ αρ an ττιγεαἰμα,
 ἄsur εἰζ πέ ρυαρ τὸ na céarτῶἰρβ é, ζο ττοίοιρπαθ πέ
 35 na ραάα ζο λέἱρ. ἄsur ρῖν μαρ α θέανραῖθ μ'ἀεἰρ-
 ρε ατά ιηρ na ρλαεἰρ λιβ-ρε é μυρμα μαίτῖρ ζαέ τυἰne
 ἄζαἰθ τ'ά βῖάεἰρ, ὁ εῖοἰθε.

CΑΙΒΙΤΟΙΟΙ XIX.

Οἶορτ ζά θεἰννιῦ ζο ὕρῖλ an πόραθ τὸ-ρζαοἶτε: ἄsur ζά
 εῖν-φειρβίρεαδ τὸν ρζαἰμαἰντ le ζαέ νιῶ αρ α ρῖν πέιν. Ἀν
 εῖν-φειρβίρεαδ α leaἰann ραῖθβρεαρ ἄ εἰρβέαἰντ αἰζε, ἄsur an
 τταρταἰ ατά αρ ζαέ νιῶ τὸ εῖρζεαν αρ α ρῖν πέιν.

- 1 ἄsur τὸ εἰρτα, νυαἰρ α βί na εῖν-φειρβίρεαδ ρῖν εἰρῶε
 νυἰςζε ἄζ ἵορα, ζυρ ράζ πέ ζαἰβί ἄsur ζο τταἰνιζ πέ
 2 1 ζεἰρβέαἰθ ἵνυαάα λαταλλ τὸ'η ἵορῶαν. ἄsur τὸ
 leaἰ ρῖυαζ μῶρ é; ἄsur τὸ leἰρτ πέ ιαο ρα n-αἰτ ρῖν.
 3 ἄsur εἰνιζ na ραἰρῖνιζ εἰρζε 'ζά τῖμαἰ, ἄsur
 τυβρατοαρ: Ἀν ὀλεαζέαδ τὸ τυἰne α βεαν τὸ εἰρ
 4 υαῖθ αρ ζαέ ἀον τῖαζαρ εἰρ; ἄsur τὸ φῖρεαζαρ
 πέ ιαο, ἄsur τυβαἰρτ: Όάρ λέἰγεαἰαρ, 1an τ-é
 εἰρτῖυιζ an τυἰne αρ τταἰρ, ζυρ εἰρτῖυιζ πέ ιαο ρῖρεαν

1 Gen. i. 27.

* Ver. 28. "Céao pingin." Ἀν τ-εῖν-φειρβίρεαδ εἰρτ τ'έηρα α βί ρα
 pingin ῥῶμαναδ, .i., τῖμπαλ ρεαέτ εἰρζῖνε ζοἰλεἰ τ'αἰρζεαν na
 h-αἰμῖρτ ρεο.

agus baimean, agus dubhairt ré: ¹ Mar gheall air rin, 5
 rásfaid tuine a d'air agus a mádair, agus claoitfíod
 ré le n-a mnaoi, agus beir ríad 'n-a mbeiric i n-aon 6
 feoil. 'Dá b'fís rin, ní d'á feoil iad fearad, ac aon
 feoil amháin. Uime rin, an níó a ceangail Dia ná 7
 ríadailéad tuine é. Dubhadar ran leir: Cao éirge,
 má 'reab, gur ² órvuig maoir leiric a díbeiricéa d'ab- 8
 airic d'í agus í éiric éin ríubail? Dubhairt ré leó: 'Do
 ceatvuig maoir d'aoib-re, cuirge an c'roide c'ruaid a 9
 beir d'aoib, b'ur m'ad 'do éiric uaid; ní ríab an ríeal
 mar rin, amháin, ó c'ruad.³ Ac d'oirim-re uib, doinne
 éiricfíod uaid a bean, ac amháin mar gheall ar órvuig, agus 10
 'do pórfad bean eile, go n'oirneann ré d'abairic; 11
 agus an t-é a pórfad an bean a díbeiricéad, go n'oirneann
 ré d'abairic.*

Dubhairt a d'oiricobuic leir: Má'r mar rin adá an 10
 ríeal d'í tuine i d'aoib a m'ad, ní maid an iud pórfad.
 agus dubhairt ré leó: Ní n-é gac doinne a glacann an 11
 éaint rin, ac an m'aintic gur tugad ran d'uib.† Óir 12
 táid coillteáin 'do ríad mar rin ó b'oirim a mádair;
 agus tá coillteáin gur tug d'aoine an cor ran oiric;
 agus tá coillteáin a d'oiric iad féin 'do coillc ar fon 13
 ríeacéad na b'iricic. ‡ An t-é go d'oiric leir a g'abail, 13
 g'adad.†

Anran 'do tugad éirge d'oir óg, go n'oirneann ré a
 l'ad 'do éiric oiric agus guric; agus bí na d'oiricobuic

¹ Gen. ii. 24.² Deut. xxiv. 1.³ 1 Cor. vii. 10.

† 1. an t-é a éiricann, tuigead.

* Ver. 9. "Ac amháin," ghl., 1., 1r d'oiricéad bean 'do díbeiric
 mar gheall ar d'abairic, ac ní féiric 'do n' fear bean eile 'do
 pórfad an f'air a beir an bean a díbeiricéad beó.

† Ver. 11. "Ní hé gac doinne a glacann an éaint rin," 1., ní
 g'oirneann gac doinne m'oiricéaint ríngil agus g'oirneann m'ur
 n-oiricéad ríad ar Dia a g'oiricéad d'abairic d'uib éin ran 'do
 d'oiricéad, agus tá cur d'oiric féin agus n'oiricéad d'oiricéad
 d'oiricéad éin maid le guric éin d'oiricéad, agus guric d'oiricéad
 éin d'oiricéad.

‡ Ver. 12. "Táid coillteáin," ghl.—ná glacann an éaint
 réo 'do féin na leiric. Ciallúgann an éaint go b'uiric
 d'oiricéad an agus go b'uiric ceapáite 'n-a n-oiricéad d'oiricéad
 ríngil, g'oirneann g'oiricéad a ríadail i d'oiricéad go b'oiricéad
 féin d'oiricéad n'oiricéad 'n-a d'oiricéad pórfad. Féic pól. n.
 1 Cor. vii. 37, 38

a d'air, nó a mádair, nó a bean, nó a clann, nó a cuio
tailim, arí pon m'aimme-re, geobair ré fód céad, agus
beir an beata síoruithe aise.

Ac beir a lán d'á bfuil ar turac ar deirne, agus d'á 30
bhuil ar deirne ar turac.

CAIBIDIOIL XX.

Parabail an luét oibre ra b'fiongoirt. Áno-aitm élainne
sebevé. A raobair á tabairt ag éirírt do beirt dail.

Ir corrmall nígeact na b'flatar le fear tige a cuair 1
amach go moe ar maidin ag réirteac le luét oibre d'á
fiongoirt. Agus do réirteig ré leir an luét oibre ar 2
1 pingin ra ló, agus cuir ré ag obair iad ra b'fiongoirt.
Agus cuair ré amach airí timpal an trímáid h-uair, 3
agus fuair ré tuille 'n-a fearaí díomáoin ag áit an
mairgair; agus dubairt ré leó: Téigir-re, leir, 4
irteac am' fiongoirt-ra, agus tabairt doaoib ré mar
a beir ceairt. Agus d'iméigeadar ran. Agus cuair 5
ré amach airí ar an rémáid h-uair, agus ar an naomáid
h-uair, agus deir ré mar an gcéadna. Ac do cuair 6
ré amach timpal an t-aon uair déas, agus fuair ré
tuille 'n-a fearaí, agus dubairt ré leó: Cad éirge
doaoib beir anro i nbúir fearaí díomáoin an lá go léir? 7
Dubairt leir: Mar níor réirteig doinne linn. Dub-
airt ré leó: Téigir-re, leir, irteac am' fiongoirt-ra. 8
Nuair a bí an trímáid ann, dubairt tigeairma an fion-
guir le n-a ríabair: Glair ar an luét oibre, agus
tabair a dtuairparal doib, agus turruig leir an muin-
tir ir déanaisge a táinig, go dtí an muintir ir luata a 9
táinig. Táinig an muintir a turruig an obair ar uair
a h-aon déas, agus do tugaó pingin an duine doib. 10
Anran do táinig an céad muintir agus mearadar go
b'raoír b'air; ac do fuairadar ran, leir, pingin an 11
duine. Nuair a fuairadar é éromadar ar éirneam i n-
a d'air an fíir tige, agus dubairt: Níor deirneadar ro 12
a táinig go déanac ac uair oibre, agus cuir ar aon

1 *Supra* xviii. 28. an nóta.

béid eadomaid-pe; ac an t-é sup maite leir beite móir
eadomaid, bíod ré 'n-a fear fhuotáilte azaib; Agus an 27
t-é sup maite leir beite i n'fear corais eadomaid, bíod
ré 'n-a feiribíreac azaib. ¹ Fé mar náir táinig Mac 28
an Duine cun feiribíre ó'fágaíl, ac cun feiribíre
tabairt uair, agus cun a anama tabairt uair mar
ceannac ar a lán.

Agus nuair a bíodar as dul amac a' leuicé do lean 29
rluas móir éirean. Agus féac, bí beirt dail 'n-a 30
ruide i n-aice an bódaí, agus o'airgeadair sup b'é
íora a bí as gabáil ann, agus do lúgadar: a tíg-
earna, ar ríad; déin trócaire oiminn, a illic Dáibíro.
Agus bí an trluas 'sá scort, so n-éirteoir. Ac rin 31
mar a b'aoirde do lúgadar-ran: a tígearna, ar ríad;
déin trócaire oiminn, a illic Dáibíro. Agus do rtao 32
íora, agus glaoib ré oíra, agus tubairt ré: Cao ir
maite lib a déanpáinn daib? So n-orzalópaí ár 33
rúile, a tígearna, ar ríad. Agus táinig trluas as 34
íora dóib, agus éirí ré a lán ar a rúilí: agus táinig
a maóaire dóib láiríreac, agus do leanadar é.

CAIBIDÍOL XXI.

Óríort as dul irteac i gcaíar leirúralem ar muin an arail
an luic ceannaidéaceta agus oíluigéaceta dá noibíre amac ar an
steampal aige. An mallaceta aige dá éir ar an gearann fíge.
Cuireann ré féacaint ar na ragaíre agus ar na sgríbhneóirib
éirteaceta.

Agus nuair a bíodar as teac i ngar o'leirúralem, 1
agus bíodar tagairte so betragé i n-aice énuic
Ouibet, anran do éirí íora uair beirt deirgiobul,
agus tubairt ré leó: Téigib irteac ra baile rin or 2
búir scómaíre, agus geobair ríab ann san móill láir
arail agus i ceangailte, agus fearmaic 'n-a teannta;
rtaoib i agus tugair cuşam íad. Agus má deir 3
doinne don ruo lib abair: Tá gnó as an o'tígearna

- 4 οἷοῦ το ; ἀγὺρ ῥῥαοιῦρὸ ρέ λιβ ἰαο λἰτρεαδ. ἀγὺρ το
 5 καιντ ἀν ρἰρὸ μαρ ἁ νῳειρ ρέ : ¹ Ἀβραῖο le η-ηῖῖη
 ῖῖῖῖῖ : ρέαδ το ῖῖ ἁῖ τεαδτ το ceanna cūḡac 'n-a
 6 ρῖρδε ἀρ λἰρ ἀρἰλ, ἀγὺρ ἀρ ρεαρῖαδ, mac ἀν ἀρἰλ
 7 εἰαοαρ μαρ ἁ ὀ'ὀρῖουῖῖ ῖορα ὀόῖβ. ἀγὺρ cūḡaοαρ leō
 ἀν λἰρ ἀρἰλ ἀγὺρ ἀν ρεαρῖαδ ; ἀγὺρ cūḡeαοαρ ἁ
 8 mbraic ρέῖῖ ἀnuar οῖτἁ, ἀγὺρ cūḡeαοαρ eirean 'n-a
 9 ρῖρδε οῖτἁ. ἀγὺρ το leaτ mōḡān de'n tḡuaḡ ἁ
 mbraic ἀρ ἀν ρῖῖῖ ; ἀγὺρ bain tuille acu ḡeḡa deρ na
 10 cḡainn ἀγὺρ το leaτaοαρ ἰαο ἀρ ἀν ρῖῖῖ ; ἀγὺρ ἀν
 tḡuaḡ ἁ bῖ larmuḡ ἀγὺρ lartiar bῖοaρ ἁῖ liūḡuḡ.
 ἀγὺρ deḡḡῖοῖρ : ḡōḡanna το ḡlac Ὀάῖβῖο ; ² Molaο το 'n
 t-é aτἁ ἁῖ τεαδτ ἁ n-aḡḡḡḡ ἀν Tḡḡeapna ; ḡōḡanna το
 11 lān ἁḡο. ἀγὺρ nuair ἁ cūair ρέ ἰρτεαδ ἁ n-leḡḡḡḡalem
 bῖ ἀν cāτair το λἰρ ἀρ ρuaτaο, 'ḡḡ ḡāο : Cé η-é ρeo ? ”
 12 ἀγὺρ deḡeαοῦ na ὁaοῖῖῖ : ῖῖῖῖ ῖορα ἀν ρἰρὸ ὁ ḡapa-
 13 net ḡaiḡḡḡ.
 14 ἀγὺρ cūair ῖορα ἰρτεαδ ἁ ὁteampul Ὀέ ἀγὺρ cōmaḡḡ
 ρέ ἁmaτ ἀρ ḡac ἁ ρaῖb de ὁaοῖῖῖ ἁnn ἁῖ ὀῖοῖ ἀγὺρ ἁῖ
 ceannaτ, ἀγὺρ το leaḡ ρέ būḡḡο luττ aḡḡḡḡο το ρōḡḡ-
 15 ḡeāḡ ἀγὺρ cāτaοῖḡeαδ luττ colūḡ ἁ ὀῖοῖ. ἀγὺρ οὔb-
 aḡḡ ρέ leō : Tἁ ῥḡḡḡḡḡḡḡ, ³ Tḡḡ cūn ḡḡḡḡḡḡḡ ἁ τaḡaḡ-
 16 ḡar ἀρ mo tḡḡ : ac tἁ pluair bῖteamḡḡḡ ὀeanta ḡḡaῖb-
 ρe ὀe.
 17 ἀγὺρ tἁḡḡḡḡ na ὀaḡḡḡ ἀγὺρ na bacatḡ cūḡḡe ρa team-
 18 pul, ἀγὺρ το leḡḡḡḡ ρέ ἰαο. ἀγὺρ nuair ἁ cōnaic
 uaτḡḡḡḡḡḡ na ρaḡaḡḡ, ἀγὺρ na ḡḡḡḡḡḡḡḡḡ, na η-ḡḡḡḡḡḡḡ
 ἁ deḡḡ ρέ, ἀγὺρ ἀν t-aοḡ ὀḡ ρa teampul ἁῖ liūḡḡḡḡ,
 19 ḡōḡanna το ḡlac Ὀάῖβῖο ; tἁḡḡḡḡ ρeapḡ οῖτἁ. ἀγὺρ
 οὔbḡḡaοαρ leḡḡ : ἀν aḡḡḡeann tū cāο 'deḡḡ ḡḡaο ḡan ?
 ἀγὺρ οὔbḡaḡḡ ῖορα leō : aḡḡḡḡḡḡ ; ἀν ḡḡḡḡḡḡ nḡḡ leḡḡ-
 eabḡaḡ ḡḡḡḡ : ⁴ Ἀ' bēal leaḡḡ ἀγὺρ naοῖḡeān ἀρ cῖoḡaῖb
 20 το beaτḡḡḡḡḡḡ molaο ? ἀγὺρ ὀ'ḡḡḡ ρέ ἰαο, ἀγὺρ
 ὀ'ḡḡḡḡḡḡ ρέ ἁmaτ larmuḡḡ de'n cāτair το beτḡḡḡḡḡ ; ἀγὺρ
 ὀ'ḡḡḡ ρέ ἁḡḡḡḡḡ.
 21 ἀγὺρ ἀρ maḡḡḡḡ, ἀγὺρ é ἁῖ τεαδτ cūn na cāτapaτ, bῖ

¹ ἱρἱἱἱἱ ἱxii. ἱἱ ; Zach. ix. 9.³ ἱρἱἱἱἱ ἱvi. 7 ; ἱepem. vii. ἱἱ.² ῖῖῖῖῖ cxvii. 26.⁴ ῖῖῖῖῖ viii. 3.

էնե Վ ՇԱՅԱՐԲԱԾ ԵՐԱԾ ՍԱՇԱ ՍԻՐԷԻ. ԱՇՍՐ ԱՆ Ե-Է Վ 44
 ԷՍԻՐԷԾ ԱՐ ԱՆ ՋԵԼՈՒԸ ԲԻՆ, ԵՍԻՐԲԱՐ Է; ԱԸ ԱՆ Ե-Է ՋՕ
 ԵՍԻՐԷԾ ԲԻ ԱՐ, ՄԵԼԻՐԻՍ ԲԻ Է.

ԱՇՍՐ ՆԱՍԻՐ ԱՐՄՋ ՍԱՇԽԱՐԱՆ ՆԱ ԲԱՏԱՐԻ ԱՇՍՐ ՆԱ ԲԱՐ- 45
 ԻՐԻՄՋ ՆԱ ՐՈԼՈՒԹԻ ՍԱԾ, ԷՍԻՋԵԱԾԱՐ ՋՍՐ Ե՛ ՕՐԷԱ ԲԷՄ Վ ԵԻ
 ԲԷ ԱՇ ԿԱՆԵ. ԱՇՍՐ ԵԱ ՄԻԱՆ ԼԵԾ Է ՋԱԲԱԼ, ԱԸ ԵԻ ԵԱՂԱ 46
 ԱԿՍ ՐՈՒՄԻՐ ՆԱ ԵԱՈԻՆԵ, ՄԱՐ ԲԱԾ ԱԵ ԵԱԾ Է ԱԿՍ.

ՇԱԽԻԾԻՈՒՆ XXII.

ՔԱՐԱԲԱԼ ՆԱ ԲԱՄԻՐԵ. Ե՛ՐՐՈՒՄՋ ՇՐՈՐԵ ԿԱՆ Ե՛Ր ԾԻՐ ԼԵ
 ՇԱԵՐԱՐ. Ե՛Ր ԷԼԱՐԻՍ ԲԷ ՆԱ ՏԱՐՈՒԿԻՄՋ. Ե՛Ր ԷՍԻՐԵԱՆ ԲԷ ԿԱՐ Ի
 ԱՆ ԷԷՐՈ ԱԻԵՆ ԲԱ ՕԼԻՋ. Ե՛Ր ԷՍԻՐ ԲԷ ՄԵԱՐՋԱՆ ՄԵԱՐԱԾԵ ԱՐ ՆԱ
 ԲԱՐՄԻՆԵԱԾԱԻԾ.

ԱՇՍՐ Ե՛ՐՔԵԱՋԱՐ ԽՐԱ ԱՇՍՐ Ե՛Ր ԼԱԲԱՐ ԲԷ ԱՐՄԻՐ 1
 ՐՈԼՈՒԾԻՍ, ԱՇՍՐ Ե՛ՐԵԱՐԻ ԲԷ: 1Ի ԿՐՄԱԼ ՄՋԵԱԸ 2
 ՆԵՄԵ ԼԵ ԲԵԱՐ Վ ԵԻ Ն-Ա ՄԻ, ԱՇՍՐ Ե՛Ր Ե՛Ր ԲԱՄԻՐ Ե՛Ր
 ՄԱԸ. ԱՇՍՐ ԷՍԻՐ ԲԷ Վ ԲԵՐԵՐԻՄՋ ԱՇ ՋԼԱԾԱԸ ԱՐ ՆԱ 3
 ԵԱՈԻՆԵ Վ ԲԱՐԻ ԿԱՐԵԱԾ ԸՆ ՆԱ ԲԱՄԻՐԵ; ԱՇՍՐ ՆՐՐ
 Ե՛ՐԱԼ ԼԵԾ ԵԱԸԸ. ԱՇՍՐ ԷՍԻՐ ԲԷ ԲԵՐԵՐԻՄՋ ԵԼԵ ՍԱԾ 4
 ԱՐՄԻՐ. ԱԵԱԾ, ԱՐ ԲԵՐԵԱՆ, ԼԵՐ ԱՆ ՄԱՆԻՐԻ Վ ԲԱՐԻ
 ԿԱՐԵԱԾ, ԲԷԱԸ, Ե՛Ր ԱՆ ԲԵԱՐԵԱ ՕԼԼԱՄ ԱՇԱՄ; Ե՛Ր ՄՕ
 ՄԱՐԻ ՄԱՐԻՍ ԱՇՍՐ Մ՛ԵԱԼԵԱ ՄԱՄԱՐԱ, ԱՇՍՐ ՋԱԸ ՆՐՍ
 ՕԼԼԱՄ: ԵԱՋԱԾ ԸՆ ՆԱ ԲԱՄԻՐԵ. ԱԸ Ե՛ՐԵԱԾԱՐ-ԲԱՆ 5
 ՆԵԱՄԻՐԱՄ Ե՛Ր, ԱՇՍՐ Ե՛ՐՄԷՋԵԱԾԱՐ, Ե՛ՐԵԱ ԸՆ Վ
 ԲԵՐԵՄԵ, ԱՇՍՐ Ե՛ՐԵԱ ԸՆ Վ ԷԱՆՆԱԾԵԱԸ. ԱՇՍՐ 6
 Ե՛Ր ՄՋ ԱՆ ԸՐՍ ԵԼԵ ԱԿՍ ԱՐ Վ ԲԵՐԵՐԻՄՋ, ԱՇՍՐ ԷՍՋԱԾԱՐ
 ԵԱՐԿԱՐԵ Ե՛ՐԻՍ, ԱՇՍՐ ՄԱՐԵՍԻՋԵԱԾԱՐ ԻԱԾ. ՈՒԱՐԻ ԱՐՄՋ 7
 ԱՆ ՄԻ ԱՆ ՆՐՐ ԲԻՆ Ե՛ՐԱՄՋ ԲԵԱՐՋ ԱՐ, ԱՇՍՐ ԷՍԻՐ ԲԷ Վ
 ԲԼԱՋԻԸԵԱՐՄԷԱ ՍԱԾ, ԱՇՍՐ Ե՛ՐԻՍՋ ԲԷ ՆԱ ՄԱՐԵԾՈՐԻ ԲԻՆ, 8
 ԱՇՍՐ Ե՛Ր ԼՐԻՋ ԲԷ Վ ՋԵԱԸԱՐ. ԱՆԲԱՆ Ե՛ՐԵԱՐԻ ԲԷ ԼԵ Ն-Ա
 ԲԵՐԵՐԻԵԱԾԱԻԾ: Ե՛Ր ԱՆ ԵԱՆՔԵՐ ՕԼԼԱՄ; ԱԸ ԱՆ ՄԱՆԻՐԻ
 Վ ԲԱՐԻ ԿԱՐԵԱԾ, ՆՐՐ Ե՛ՐԻՍ ԻԱԾ Է. ԼՄԷՋԻՐՍ ԱՄԱԸ, Ե՛Ր 9
 ԵՐՋ ԲԻՆ, ԱՐ ՆԱ Ե՛ՐԷՐԻՍ ԱՇՍՐ ԲԷ ԵԱՈԻՆԵ Վ ՋԵՐԵԱԾ ԲԻՍ,
 ՋԼԱՐԻԾԻ ԻՐԵԱԸ ՕՐԷԱ ԸՆ ՆԱ ԲԱՄԻՐԵ. ԱՇՍՐ Ե՛ՐՄԷՋ 10
 ՆԱ ԲԵՐԵՐԻՄՋ ԱՄԱԸ ԱՐ ՆԱ Ե՛ՐԷՐԻՍ, ԱՇՍՐ ԵԱՆՋԵԱԾԱՐ
 ԻՐԵԱԸ ՋԱԸ Վ ԵՐԱՐԱԾԱՐ Ե՛Ր ԵԱՈԻՆԵ, ԻՐԻ ՕԼԵ ԱՇՍՐ

- μαίτ, ἄσπρ βί ἀν θαινίρ λάν τοε ὁδοίμε 'n-a ριῶθε
11 εὐν βιό. Ἀνραν ὁο εἰνίς ἀν ρί ιρτεᾶς σο θρείρεαθ
 ρέ ἀν εὐρεαδέτα, ἄσπρ ἐναίε ρέ ἀνν οῦιμε νά ραίθ
12 εὐλαίτ νά θαινίρε υἱμε. ἄσπρ οὐθαίρε ρέ λειρ :
 Ἀ ἐρα, κοῦρ Ἀ εἰναιρ-ρε ἀπρ ιρτεᾶς ζαν εὐλαίτ νά
 θαινίρε υματ? Ἀε νίορ λαθαίρ ρεῖρεαν ροαλ.
13 Ἀνραν οὐθαίρε ἀν ρί λειρ ἀν λυετ ριῶτάιμα, ὁεμῖο
 Ἀ λῆμα ἄσπρ Ἀ ἐορα ὁο ἐεαγῆαλ, ἄσπρ εαίτῖο ἀμαε ε ρα
 οῖρρεαδέτ ἀτά ἀμυίς, ἀιτ 'n-a μβεῖο ζολ ἄσπρ οῖορεᾶν
14 ριααλ. Ὀίρ τᾶ ζλαοῖοτε ἀρ ῥόρᾶν, ἄσπρ νί'ι τοῖετα
 ἀε θεαῖᾶν.
15 Ἀνραν ὁ'ιμῖεῖς νά ραίρῖνίς, ἄσπρ εὐαοαρ ἰ ζεῶμ-
 αῖρε σο νῶεαῖρῖοῖρ βῦντᾶίρε θρεῖτ ἀρ 'n-a εἰνιτ.
16 ἄσπρ εὐίρεαοαρ εὐίε θεῖρζιοβυλ λεῶ ρέιν ἰ n-δον-
 ρεᾶτ λε μιντιρ ἡέρῖο, εὐν Ἀ ρᾶθ λειρ : Ἀ ἡἰᾶῖρῖτιρ,
 ἰρ εῶλ οὔινν ζπρ οῦιμε ρίρυννεᾶς τυ, ἄσπρ σο μῖνεανν
 τῦ ρλῖς ὁε ρα βρῖρυννε, ἄσπρ νά ρυλ θεανν ἄσπρ ἀρ
 αοῖννε; Ὀίρ νί ρεᾶεανν τῦ εὐν ρεαῖρᾶν δον οῦιμε.
17 ἡνιρ οὔινν, ὁ'ᾶ θρῖς ριν, εᾶθ ἰρ ὁῖς λεατ? Ἀν
18 εαῖρε εἰν ὁο ὁῖολ λε εαῖραρ νό ζαν Ἀ ὁῖολ? Ἀε βί
 ριῶρ Ἀ ὁρῖο-αῖερε ἄς ἰορα ἄσπρ οὐθαίρε ρέ : Ἀ εἰυαν-
19 υῖοτε, εᾶθ εὐίε ὁαοῖθ βεῖτ Ἀ'ν θρατ? Ταίρβεᾶν-
 αῖθ ὁομ ρίορα ὁ'αῖρεαο νά εἰνα. ἄσπρ εἰζαοαρ
20 ὁῶ ρινζῖν. ἄσπρ οὐθαίρε ἰορα λεῶ : Ἐε λειρ ἀν
21 ἰοῖᾶῖς ρεο ἄσπρ ἀν ρζῖῖῖνν ρεο? λε εαῖραρ, ἀρ
 ρῖαθ. Ἀνραν οὐθαίρε ρεῖρεαν λεο : Ὀ'ᾶ θρῖς ριν
 ἰεζαῖθ ὁο εαῖραρ νά νεῖτε ἰρ λε εαῖραρ; ἄσπρ εἰζαῖθ
22 ὁο Ὀῖα νά νεῖτε ἰρ λε Ὀῖα. Νυαίρ, αῖρρεαοαρ ἀν
 μέο ριν εἰνίς ἰοηζῖαθ οῖετα, ἄσπρ ὁ'ῖᾶζαοαρ ἀνραν
 ε, ἄσπρ ὁ'ιμῖεῖεαοαρ.

- 23** Ἀν λᾶ ραν εἰνίς νά Σαῶυεῖνίς εὐίε,¹ ὁαοῖμε ἀοεῖρ
 νά ρυλ ἀρεῖρῖε ἀνν, ἄσπρ εῖρτεῖεαοαρ ε, ἄσπρ

¹ Ῥόμ. xiii. 7.

² Ζηῖοθ. xxiii. 6.

* Ver. 16. "μιντιρ ἡέρῖο," ἰ., ὁαοῖμε ὁ ἡέρῖο Ἀ βί ἀρ δον
 αῖερε λειρ ἰ οταοθ νά εἰναε Ἀ ὁῖολ λε εαῖραρ, ἰ., λε ἡ-ἰμῖρῖε
 νά Ῥόμᾶ. Μεαῖραο οῖοης σο ραῖθ ἀμεαῖς νά νῖῖοαε αῖερε ἀρ
 Ἀ οεζεῖ "ἡέρῖοῖᾶνᾶῖς," τοῖς σο νῶεῖρῖοῖρ ζπρ β'ε ἡέρῖο
 ἀν μεῖρῖαρ.

45 טיגעאָרנא לע מ' טיגעאָרנא, סױז אַרמו װײַר, זױ זעױנעט
 װוּ נאָמאָר מאַר פּאַרמין פֿע װ'עֹרפּאַז? װ'אַ בּרײַז פּין,
 46 מֵאָ טױזאַנן װאַיבױ אַ טיגעאָרנא אײַר, עֹנױר אַטָאָ פֿע 'נ-א
 מֵאָ אײַזע? אַזױר נײַ פּאַיבױ עױנעט אַזױר פּעאַל אַז אױננע
 לע פּאַױ 'זָאָ פּרעאַזנאַ; אַזױר װ'ן לֵאָ פּאַן אַמאַע נױר לעֹ-
 מאָר אױננע עֵ עײַרױאַ אַ עױלע.

CAIBIBIOI XXIII.

װוּ װױפּאַרלײַז עײַרע װעג-עעזאַרז נאַ שפּײַבנעֹרײַ אַזױר
 נאַ בּפּאַרפּינעאַ װוּ גלאַעֹ אַזױר אַ נױפּע-פּאַמפּלַא װוּ פּעאַנאַױ,
 פּעֹגנאַן פֿע אַר אַ װײַרזױבּולאַיבֿ זאַן אײַרױר װוּ עֵאַנאַם אַר אַ
 נ-אַללױמאַן. אַ לֵאָן מאַרזײַ אײַזע װ'אַ בּאַזאַרע עֹרעאַ מאַר געאַלל
 אַר אַן געײַז אַ בײַ יֹנעאַ אַזױר מאַר געאַלל אַר אַ נױאַללע.

- 1 אַןפּאַן װוּ לאַזאַרן לֹפּאַ לײַר אַן בּרֹבּול אַזױר לע נ-אַ
 װײַרזױבּול,
- 2 אַזױר װױזאַרע פֿע: טֵאַר נאַ שפּײַבנעֹרײַ אַזױר נאַ
- 3 פּאַרפּרײַנײַז פּאַרױטע 1 זעאַטאַרן ללֵאַרײַע. װ'אַ בּרײַז פּין
 פֿע פּױט אַ װעאַרפּאַרױ פּאַט לײַבֿ אַ עֹױמעאַױ, עֹױמעאַױט עֵ
 אַזױר װײַנױבֿ עֵ; אַע נֵאָ װײַנױבֿ װוּ פֿײַר אַ נ-עֹיבּרעאַע;
- 4 װײַר װײַנױבֿ פּאַט, אַזױר נײַ װײַנױבֿ פּאַט. װײַר עעאַנ-
 זאַלַאָר פּאַט װאַלַאָ טרֹמאַ װוּ-יֹמפּױר, אַזױר עױפּױט פּאַט
 אַר זשױללױבֿ נאַ נױאַױנע יאַױ; אַע נײַ נ-אַלל לעֹ פֿײַר עױנעט
- 5 אַזױר מעאַר אַ עױר 'זָאָ זעֹרפּױזע. װײַנױבֿ פּאַט זאַעֹ עבּאַרן
 לעֹ, אַמֵאַע, יֹנעאַר זױ בּפּײַעפּעאַױ נאַ װאַױנע יאַױ; לעאַ-
 נױזױט פּאַט אַ בּפּולאַעֹרײַ אַזױר מעאַױזױט פּאַט
- 6 פּאַבּפּאַי אַ מױבּראַט.* 1ר מַאֵר לעֹ עעאַן עלֵאַר אַז פּאַרױע
 עױן בײַױ װױבֿ, אַזױר נאַ פּאַרױעאַין װאַעַרפּאַעאַ יֹנר נאַ
- 7 פּינאַזעֹזאַיבֿ. אַזױר פּאַללעֹי װױבֿ 1 נ-אַיט אַן מַאַרזאַרױבֿ,
- 8 אַזױר זױ װעאַבּאַרפּאַױ נאַ װאַױנע Rabbī עֹרעאַ. אַע נֵאָ
 עױטאַר 1 Rabbī עֹרפּאַיבֿ-פֿע: װײַר יר אױננע אַמֵאַן אַטָאָ 'נ-אַ
- 9 ללֵאַזײַרעֹרן עֹרפּאַי, אַזױר יר בּרֵאַיטֿרע פּױבֿ זױ לײַר. אַזױר

1.1. נֵאָ לֹרײַז עֵ, לע ה-אַבּאַר.

Verr. 5. בּפּולאַעֹרײַ, .i., זױטאַי בעזאַ מעאַמפּױמ אַזױר נאַ װײַע
 נ-אַיטעאַנע פּרײַעֹבּעאַ עֹרעאַ, אַזױר יאַױ װ'אַ זעאַיטעאַם אַז נאַ פּאַרפּרײַ-
 נעאַעאַיבֿ אַר אַ נ-עֵאַױאַן, אַז עאַרפּעאַינע אַ בּרײַעֹרפּעֹנעאַעַטאַ, מאַר זױ
 פּאַיבֿ "אַן עֹלײַז ער עֹמֵאַר אַ פּױל 1 זעֹמנױטע." בײַױט נאַ מעאַמ-
 פּױמ נײַבאַ לײַטנע אַז נאַ פּאַרפּרײַנײַז 'נֵאָ אַז װאַױנױבֿ עײַלע, 'זָאָ עױר 1
 נ-אַלל גױר יֹנֵױ אַן מעאַר אַ בײַ אַע אַר אַן נֹלײַז.

1 nā tugaib būp n-ataip ar doinne ar an tcalam ro :
 óir ip doinne amáin ip átaip azaib, an t-é atá inr ná
 flataip. Ásur ná tugar mágairtí oiaib : óir ip 10
 doinne amáin ip mágairtí azaib, .i. Críoro.* An t-é 11
 ip fearn oiaib, beir pé 'n-a feirbhíreac azaib. Óir 12
 an t-é a ó'irleodáir é féin, irleorai é ; ásur an t-é
 a ó'irleodáir é féin, ároorai é.

Δέ ιρ μαρς θαοιθ-ρε, Δ Σςπύθνεόφι αγυρ Δ ̐αίριπ-ι3
 νεαα, Δ έλουανιότε: θιρ το θύανθαίρ πύγεατ να
 θύλαταρ ι η-αγαιθ να ηθαοινη; μαρ, ηί έείγεαη πύθ
 ιρτεαδ, ηά ηί έείγεαη πύθ ιρτεαδ να θαοινη ατά Δς ουλ
 ιρτεαδ.

1r maris doaidh a Sgrìobhadair agus a Fàirpirineada, a 14
 cluanaibhte: òir iteann riù tìgte na mbaintreac, as
 uéanaibh úrnuighe fada; mar sheall air rin ir tpuime-de
 an bheir a tabairfar oraid.

Իր մայրն Վասիլ-բե, ԵՏԻՍՆԵՈՐԻ ԴՏՐ Ե ԲԱՐԻԻ-ԻՏ
 ՆԵԱՇԱ, Ե ԸՆԱՆԱՐՈՒՄԵ: ՕՐԻ ՐԻՍԵԼԱՆՐ ՐԻՍ ՄԱՐԻ ԴՏՐ ԵՐԻ
 ԸՆ ՎՈՐՈՆԵ ԱՄԱՆ Ե ԵԴԱՐԻ ԸՆ ՆԱՐ ԶՐԵՐՈՒՄ: ԴՏՐ
 ՆԱՐԻ Ե ԸՏԱՆՐ ՐԻՍ ԼԻՅ Ե ՎԵՆԵԱՆՐ ՐԻՍ ՄԱՇ-ՔՐՈՒՆ ՎԵ
 ՆՐՈՐ ՎՃ ՄԵԱՐ ՆԱ ՐԻՍ ՔԵՆ.

1r marþs ʒaʒib-re, a ʒiollai ʒalla aʒeip: þe ʒuine 16
a ʒearþbóðaið ʒar an teampal, ip neaþmiið é; ađ
an t-é ʒearþbóðaið ʒar ʒr an teampal tá an ceanʒal
aip. A ʒaʒoine ʒalla ʒan ʒiall: cé'cu ip mó le ʒáð, 17
an t-ʒr, nó an teampal a ʒeannuigeanne an t-ʒr?
Aʒur: þe ʒuine ʒearþbóðaið ʒar an alđóip, ip neaþ- 18
nið é; ađ þe ʒuine a ʒearþbóðaið ʒar an ʒtabarđar
ađ aip an alđóip, tá an ceanʒal aip. A ʒaʒoine ʒalla: 19.
Cé'cu ip mó, an tabarđar nó an alđóip a ʒuineann an
ʒeannuigŕeađt aip an ʒtabarđar? O'á ʒpiʒ rin, an 20
t-é ʒearþuigeanne ʒar an alđóip, ʒearþuigeanne þe
ʒar an alđóip aʒur ʒađ a ʒpuil uipŕi. Aʒur an t-é a 21

¹ mal. i. 6.

* Վեր. 9. 10. “Ո՛հ Եղստծ նմբ յ-ձայրս ար ձօնոնք,” յիւն., 1. Ո՛հ բնօրն ձօն ձայրս ո՞ն Եսր 1 Զգոթարնօ Լե յ-ձր ձ-ձայրս ԺԺ ար ռեան, ԶԵ՛ր ի՞ Եսրթ յսօ ձեանան ար ձօն մաճիլլրիւ Ժ քօլքած անս ըրո՞ծ Երիօրք. Ո՛հ Երթեան ըսն ըրո՞ն, Ժնեճճ, ար օնօր Ժ Եճանք, ո՞ն քնր յիճե Զճ, Ժ՛ար ձ-ձայրս ԶԵ՛ր Ժ՛ար մաճար ըօճեճԼԵԺ, ԶԵ՛ր Ժ՛ար ձ-ձայրեճեճն ըրրիքեճԼԵԺ, ԶԵ՛ր Ժ՛ար մաճ-րիլլն ԶԵ՛ր Ժ՛ար ԺԵԶԶԶԶԶԶօրն. (ԲԵԼԵ 1 Եօր. ԻՅ. 15.)

a rhuoc't na n-aic'neac' nime, cao é an toul atá a'gaidh-re
 ó b'neic' i'pinn? O'á b'neic' rin, féac', cuirim-re 34
 cúgaidh fáide, a'gur luéc' eadna, a'gur luéc' r'gáibinne;
 a'gur maib'ócáid' ríbh cuio acu, a'gur céarfaid' ríbh ar
 éropaid' cuio acu a'gur r'gáib'álfaid' ríbh cuio acu i
 n'úir rina'gódáib', a'gur ruais'píbh ríbh iao ó cátair 35
 cátair. Ionur 30 o'cioc'fadh opaid' 34c fuil f'io'raonta 35
 o'á' r'oi'p'cead' ar an tcalam, ó fuil an f'io'raoin ¹ Abel
 30 fuil ² Sacar'iair mic B'arac'iair a m'ar'babair ioir
 an teampal a'gur an altóir.* 30 deimhin a'oirim 36
 lib, cioc'fadh na neic'e rin 30 léir ar an rhuoc't
 ro.

A Ierú'palem, a Ierú'palem, a m'ar'buig'eann na 37
 fáide, a'gur a g'adann do éloc'aid' in' na 'daoine a
 curtar cúgac', cao é a minicead' do'á' áil liom do
 élan' a bailiú cúgam mar a bailig'eann an éaric a
 h-ál fé n-a r'gáic'ánáib', a'gur nio' b'áil leat! féac', 38
 f'á'f'ar b'úir o'ci'g' i n'uaig'neac' a'gaidh. Óir a'oirim lib, 39
 ní f'eic'píbh ríbh m'ir'e fear'oa 30 n-ab'raid' ríbh: Moláid'
 leir an t-é atá a'g' tead' i n-aimin an T'ig'eanna.

CAIBIDÍOL XXIV.

An íoe a bí le tead' ar an tteampul; a'gur na cómar'ái a
 bí le tead' roim'ir; a'gur roime lá an b'neic'eamantair. ní
 foláir oúinn beic' a'g' fáir'e i g'cóinnuig'e.

A'gur do éuaid' f'ora amad' ar an tteampul, a'gur 1
 bí fé a'g' im'cead'; a'gur éáin'g' a 'deir'giobu'it éuig'e a'g'
 taib'beáint oib'neac'a an teampail do. A'gur t'ubairt 2
 reir'eán leó 'g'á b'neac'na: An b'neic'eann ríbh na neic'e
 rin 30 léir? 30 deimhin a'oirim lib, ní f'á'f'ar an'ro
 éloc' ar muin éloc'e gan maob'ad.

¹ Gen. iv. 8.

² 2 Par. xxiv. 22.

* Ver. 35. "Ionur 30 o'cioc'fadh opaid'."—ní 'g'á ráó é gur
 mó an pionór a éioc'fadh op'ea ná mar a bí tuill'te aca, ac'
 'g'á ráó 30 o'cioc'fadh an uair rin op'ea don oib'f'eir'g' amáin 'n-a
 mbead' ann co'p'om ar cuir'eac' r'iam' oe oib'f'eir'g'ib' a'gur oe
 pionóir'ib' ar luéc' folá a beac' neam'c'ionac' do éor'ead.

tanta ran ní beaḁ toul ar aḁ feḁil ar biḁ; aḁ ciorrḁfap
 na laeḁanta ran ar ron na bḁrḁmaon. An uair rin mā 23
 veip doinne lib: fḁaḁ, tḁ Cḁrḁrḁt anro, nḁ anrḁo; nḁ
 cḁrḁrḁo. Mar, eipḁḁḁaio Cḁrḁrtana fallra aḁur 24
 fḁirḁi fallra, aḁur tabarḁarḁo rḁaḁ cḁmḁrḁḁi mḁrḁa
 uaḁa aḁur ionḁnai, i ḁḁrḁḁo ḁo rḁḁlraí amú' na fḁior-
 doin fḁein (ḁḁ mb' fḁḁirḁi é). fḁaḁ, ta innḁrḁe aḁam 25
 ḁaḁoib moim fḁé. ḁ'ḁ bḁrḁḁ rin mā veipḁo rḁaḁ lib: 26
 fḁaḁ, tḁ fḁé ra bḁrḁaḁ: nḁ téiḁrḁ amaḁ; fḁaḁ, tḁ
 fḁé inḁ na rḁḁmḁaib: nḁ cḁrḁrḁo. Oir, mar an rḁlanc 27
 a ḁaḁann ar an ḁḁaḁḁ ḁoir aḁur a ḁḁḁarḁ ḁo ḁḁi an
 taḁḁ ḁiar, rin mar a beirḁ teaḁt illic an ḁuine. fḁé 28
 áit 'n-a mbeirḁ an coirḁ, ir ann a ḁḁuinneḁḁaio na
 fḁolair.*

1 aḁur láirḁeaḁ tar eir ḁmḁblḁirḁe na laeḁanta ran 29
 ḁoirḁḁḁfap an ḁrian, aḁur ní ḁabarrḁarḁ an ḁealac a
 roir, aḁur tuirḁo na fḁealta ar an rḁḁir, aḁur beirḁ
 cḁmḁḁa na bḁlḁar ḁ'ḁ rḁaḁar;† aḁur anḁan ḁḁar 30
 cḁmḁrḁa illic an ḁuine ra rḁḁir; aḁur anḁan caoirḁ
 ḁreaba an ḁḁmain ḁo léir, 2 aḁur ḁḁirḁo rḁaḁ illic an
 ḁuine aḁ teaḁt i rḁamallaiḁ neime le mḁrḁ-cḁmḁḁ
 aḁur le ḁḁaḁam.‡ 3 aḁur cuirḁirḁ fḁé a aingil amaḁ, 31
 le ḁrḁmpa aḁur le ḁuḁ áro: aḁur cḁuinneḁḁaio rḁaḁ
 a fḁiorḁoin ḁr na ḁeirḁe ḁaḁirḁ, ḁ uacḁar na bḁlḁar
 ḁo ḁḁi a n-ḁḁar. fḁoḁlumuiḁirḁ roirḁo ḁ'n ḁḁann 32
 fḁḁe. Nuair a bḁionn a ḁeas bḁoḁ, aḁur a ḁuillḁabar
 taḁaḁḁ amaḁ, tḁ fḁior aḁaib an rḁmḁarḁ beirḁ i n-aḁmaiḁ-
 eaḁt. Mar rin ḁaḁoib-re, nuair a ḁḁirḁo rḁib na neirḁe 33
 rḁo uile, bḁirḁ a fḁior aḁaib ḁo bḁuil fḁé i n-aice lib, inḁ
 na ḁḁirḁirḁ. ḁo ḁeimḁ aḁeipim lib, ní imḁḁḁḁaio an 34

1 Iráir xiii. 10; ezech. xxxii. 7.

2 Apoc. i. 7.

3 I Cor. xv. 52; I Terr. iv. 11.

* Ver, 28, "fḁé áit," ḁḁl.—beirḁ teaḁt ḁḁrḁrḁ obann aḁur
 roirḁir or cḁmḁar an ḁḁmain, ar nḁr na rḁlannce ḁḁirḁniḁe,
 aḁur fḁé áit 'n-a ḁḁoirḁ fḁé cḁuinneḁfap an ḁine ḁaḁa ḁo
 léir ḁuḁe ann, fḁé mar a cḁuinniḁḁar na fḁolair ḁun na h-áite
 'n-a mbḁionn an coirḁán.

† Ver, 29, "na rḁealta," .i., na larḁaḁa roirḁi i bḁuipm.
 rḁealta.

‡ Ver, 30, "cḁmḁrḁa," .i., cḁuir ḁearta ḁḁrḁrḁ.

τῇλιότ το σο ὀτιοφαιὸ na νεῖτε ρεο σο λέιη cun cinn.
 35 Ραῖσαιὸ an ῥπέιη ἄγυρ an τalaμ̃ ap̃ neamnið, ἄc ñ
 ῥαῖσαιὸ mo ὀρείτῃe-ῃe ap̃ neamnið.*

36 1 ὀταὸb an lae ρin, ἄm̃t̃ac, ἄγυρ na h-uaipe ρin, ñ'l
 ρioῤ ἄῖ doinne, ὃἄ mb'iað aingil na ὀϋlaτ̃ap̃ ρéin iað,
 37 ἄc ἄῖ an ἄτ̃aiῤ am̃āin. Oῤῥ maῤ a ὀi i laetið ñðe ip̃eað
 38 beiõ teac̃t̃ ἡlic an Duine. Maῤ a ὀioṽap̃ inῥ na lae-
 t̃anta ρoim̃iῤ an ñoῤlinn ἄῖ it̃e ἄγυρ ἄῖ ol, ἄῖ ὀόῤað
 ἄγυρ ἄῖ taḃaiῤc le ὀóῤað, ὀípeac̃ so ὀt̃i an lá 'na
 39 ñoēḃaið ñðe ip̃teac̃ ῥa n-apc, ἄγυρ ñi ῥaið
 ρioῤ ac̃u so ὀt̃i so ὀt̃āiñiῖῖ an ὀíle, ἄγυρ ῡῤῥ ῥuῖῖ ρi
 cun ρiúbaῖl iað so λέιη; ρin maῤ a beiõ teac̃t̃ ἡlic an
 40 Duine. Anῥan beiõ beipe i ὀῤḃaiῤc: Tóῖῥap̃ Duine
 41 ἄγυρ ῥḃῖῥap̃ Duine. Beiõ beipe ὀan ἄῖ meit̃ le
 42 muileann: Tóῖῥap̃ bean ἄγυρ ῥḃῖῥap̃ bean. Oeim̃ið
 ῥaipe, ὃἄ ὀῤiῖῖ ρin; maῤ ñi ρioῤ ὃaoið cað é an uaiῤ a
 43 tiocῥaið ὀúῤ ὀtiḃeap̃na. ἄc ὀioṽ ρioῤ an meiõ ρeo
 ἄῖaið, ὃἄ mbeað ρioῤ ἄῖ ῥeap̃ an tiḃe cað é an uaiῤ a
 beað an ὀiteam̃nac̃ le teac̃t̃, so oeim̃ið ὃo ὀéanῥað
 ῥé ῥaipe, ἄγυρ ñi leiḃῥeað ῥé a tiḃ ὃo ὀῤῥῥeað ip̃teac̃.
 44 ὃἄ ὀῤiῖῖ ρin, ὀiðiõ-ῃe, leiῤ, ollam̃, maῤ an uaiῤ ñac̃
 eol ὃaoið ip̃eað at̃ā Mac an Duine le teac̃t̃.
 45 Cé h-é, ip̃ ὃoiḃ leat̃, an ῥeip̃ὀípeac̃ ὀiῤῥ, ciailḡap̃,
 a cuῤῥ a tiḃeap̃na op̃ cionn a muiñtiῃe, cun ὀið a taḃ-
 46 aiῤc ὃoið ὃo ῥéiῤ aimp̃iῃe? 1 Ip̃ doib̃inn ὃo'n tῥeip̃-
 ὀípeac̃ ῥan, nuaiῤ a tiocῥaið a tiḃeap̃na, mā ḡeib̃eann
 47 ῥé é ἄῖ ὀéanam̃ na h-oib̃iῃe ρin. So oeim̃ið aṽeip̃im̃
 48 lib̃, cuῤῥῥið ῥé op̃ cionn a c̃oṽa so λέιη é. ἄc mā
 oeip̃ an ὀῤoc̃-ῥeip̃ὀípeac̃ ῥan 'n-a c̃ῥoiðe ῥéin: Tá mo
 49 tiḃeap̃na ἄῖ ὀéanam̃ ῥiḡniῤ ὃe teac̃t̃; ἄγυρ mā ὀíῥi-
 ḡeann ῥé ap̃ a c̃óm̃-ῥeip̃ὀípeac̃a ὃo bualað, ἄγυρ ap̃
 50 beit̃ ἄῖ it̃e ἄγυρ ἄῖ ol i ὀῤoc̃aiῤ luēt̃ meip̃ḡe; Tiocῥaið
 tiḃeap̃na an tῥeip̃ὀíῥiḡ ρin an lá ñac̃ ὃoiḃ leiῤ, ἄγυρ
 51 an uaiῤ ñac̃ eol ὃó; ἄγυρ oeig̃iῤῥið ῥé é, ἄγυρ ceap̃-
 ῥaið ῥé a cuiõ ameap̃ḡ luēt̃ ῥill: beiõ ῥa n-ait̃ ρin ḡol
 ἄγυρ ὀioῤeān ῥiacal.

* Ver. 35. "Ραῖσαιὸ. . . ap̃ neamnið." i., ἄτ̃ap̃óῤap̃ iað i ñoῤῥῃe
 an tῥaḃḡaiῖl ἄγυρ ὀéanῥap̃ neam̃ nua ἄγυρ taḡam̃ nua ὀioḃ.

1 Apoc. xvi. 15.

CAIBIDIOIL XXV.

parabal an veicníbhar maíḡeas, aḡur na tcalart, aḡur cuairisḡ ar an mbreiteamantaf déanad.

Anraib beró mḡeasct na bḡlaḡar corḡmáil le veic-
níbhar maíḡeas a tós a lócranna aḡur a cuairt amac
i ḡcomnib an céile aḡur na céile. Aḡur bí cúḡear acu
ciallmáir, aḡur an cúḡear eile ḡan éiall. Aḡur an
cúḡear a bí ḡan éiall nuair a tósḡadar na lócranna,
níor tḡḡadar oile leó. Ac do tḡḡ an cúḡear a bí
ciallmáir oile leó i n-a n-áptáib i tceannta na lócrann.
Aḡur do vein an céile moill, aḡur táinig mḡiríuú orḡa
ḡo léir, aḡur do cuiteadar 'n-a ḡcorlaó. I láir na
h-oróce, ámḡac, do veimead ḡuḡ áir: féac, tá an
céile aḡ teacḡ; téḡrḡ amac 'n-a cóinnib. Anraib
o'eimḡeasdar na maíḡeasna ran ḡo léir aḡur cúir-
easdar a lócranna i tḡreó. Aḡur dubairt an cúir
a bí ḡan éiall leir an ḡcúir a bí ciallmáir: Tḡḡar
oúinne cúir do'n oile acá aḡaib-re, mar tá áir lo-
cranna aḡ toul i n-éas. O'fḡeasair an mḡuntir éiall-
níar aḡur dubairt: Ár eagla ná beaó ár nḡóictm
ann oúinne aḡur doaib-re, ir fearr ríḡ a o'imḡeasct
cúir na ḡceannairóce aḡur oile ceannac doaib réin.
Aḡur an fear a bíodar aḡ toul 'ḡá ceannac, táinig an
céile; aḡur an mḡuntir a bí ollam cúadar irḡeac i
n-aonḡeasct leir cúir na bairre, aḡur do oúnaó an
oḡur. Ár ball táinig na maíḡeasna eile aḡur
dubairt: A tḡearna, a tḡearna, orḡail oúinne.
Ac o'fḡeasair reiréan aḡur dubairt: ḡo veimín
a veimín lib, ní'l aon aḡne aḡam oráib.

Veimrḡ fairre, o'a bḡisḡ rin, mar ní h-eól doaib an
lá ná an uair.

Mar, ár nór an fíir a bí aḡ toul aḡaró ó baile, aḡur
do ḡlaoró cúḡe a fíirbírís, aḡur tḡḡ a cúir oíib,
aḡur tḡḡ cúḡḡ talanta do oúine acu aḡur o'a talant
do oúine eile, aḡur talant do oúine eile; do ḡac
oúine do réir a cúmar oibre; aḡur o'imḡisḡ láir-
reac. Aḡur o'imḡisḡ an t-é a fuair na cúḡḡ talanta,
aḡur o'oibḡisḡ ré iad, aḡur vein ré cúḡḡ talanta eile.
Mar an ḡceáona an t-é a fuair an o'a talant vein

- 18 ré 'd'á ceann eile. Ad an t-é a fuair an t-aon talant amháin 'u' imitigh ré asur 'd'eim ré poll ra talamh, asur
 19 cuir ré aigeas a tigeasna i bfolad. Tar éir móráin aimpire, ámhac, táinig tigeasna na reirbhíreac ran,
 20 asur focairis ré cúntar leó. Asur táinig an t-é a fuair na cúis talanta asur eus ré leir na cúis talanta eile, asur dubairt: A tigeasna, eusair cúis talanta dom. Féac, rin cúis cinn eile curca
 21 leó asam. Dubairt a tigeasna leir: Ir maic é rin, a reirbhíris fóganta, 'óilur; ó b'ir 'óilur or cionn an beasáin cuirfead tu or cionn an móráin; eirigh irteac
 22 i n-aoibnear do tigeasna. Asur táinig an fear a fuair an 'd'á talant asur dubairt: A tigeasna, eusair dom 'd'á talant; féac, rin 'd'á ceann eile curca leó
 23 asam. Dubairt a tigeasna leir: Ir maic é rin, a reirbhíris fóganta, 'óilur; ó b'ir 'óilur or cionn an beasáin cuirfead tu or cionn an móráin; eirigh
 24 irteac i n-aoibnear do tigeasna. Anran do táinig an fear a fuair an t-aon talant amháin, asur dubairt: A tigeasna, ir eól dom sur duine curair tu; bameann tú ra n-áit náir¹ cuirur, asur curmuisgeann tú ra n-áit
 25 náir rgaripir. Asur le n-easla mómac cuirfead do talant i bfolad ra talamh; reo, riné do eirio féin
 26 asat. Asur 'd'fneasair a tigeasna é, asur dubairt leir: A 'd'roic-reirbhíris 'd'iomáoin, 'd'ob' eól duit so mbainim ra n-áit ná cuirum, asur so gnuairisim ra
 27 n-áit náir 'd'einear rgarpead ann. 'Uí ré ceairt asat, 'd'á b'irigh rin, mo eirio aigeas a tabairt doir na ban-cairib, i 'd'ireó, nuair a tiocfaim, so b'raighinn mo
 28 eirio féin asur an t-é uair mar rin, an talant asur tugair é do'n t-é so b'fuit na 'd'eic
 29 'd'talanta aige. 'Óir an t-é so b'fuit aige, tabairfear do, asur beir flúirpe aige; asur an té ná fuit aige,
 30 'd'ofear uair an fuit a rambuisceair a beir aige. Asur an reirbhíreac neamhairbeac, cairio amac é ra doir-éacac atá amuis; anran irtead beir sol asur 'd'iorcán fialacal.
- 31 Ad nuair a tiocfair Mac an Duine 'n-a gnaom, asur a aingil so léir i n-aonféac leir, fuitéir ré

1.1. náir cuirur fíol.

շնճաճօրի և չմածամ; Այս քսմնեօքար 'ն-ա լաճար 32
 1 և չեմտե չօ լեյր; Այս յեղիւրծ թէ օ ն-ա ճեւե լաճ,
 ար յեղիւեանն ան տ-աօճարե նա ճօրե օր նա չաճար;
 Այս արարծ թէ նա ճօրե ար և լանն յեյր, այս նա 33
 չաճար ար և լանն ճեւ. Անրան յեարարծ ան Րի լեյր ան 34
 արարար և յեյր ար և լանն յեյր: Եւանաճ, և յօսե
 եաննիճե լե մ'աճար, այս թաւնիճիծ ան թիճաճ
 աճա ռլանն յօսե օ քսմնիւնն ան յօման: Ար, 1 ի 35
 օքար օրմ, այս ճաճար ար լե ն-իճե յօմ; ի ճար
 օրմ, այս ճաճար լե ն-օլ յօմ; իօր ար բան, այս
 ճաճար յեյր իրիճ յօմ; իօր յօճ, այս ճնճա- 36
 յար մե; իօր յեյրե ճար ճանաճար ան' թեճանտ;
 իօր թա թիօրնն այս ճանաճար ճիճան. Անրան թեա- 37
 չարօճարո նա թիօրանն է, այս յեարարծ ար: և
 ճիճարն, ճաճան և ճօնաճարն-նե օքար օր, այս
 չար ճաճար իա յուտ? Ոճ ճար օր, այս չար ճա-
 ճար յօճ յուտ? Ոճ ճաճան և ճօնաճար ար բան 38
 լե, այս չար ճաճար յեյր իրիճ յուտ? ոճ յօճ,
 այս չար ճնճաճարն լե? Ոճ ճաճան և ճօնա- 39
 ճար լե յեյրե, ոճ 1 թիօրնն, այս չար ճանաճար
 ճիճա? Այս յեարարծ ան Րի 'ճա յեարար: 40
 Չօ յեմնն աճարն լե, ան բար և յեմեաճար է յօ
 յուտե յե'ն ճար ի' թարաճե յե մ'իւրիւնն անր, յօ
 յեմեաճար յօմ-թա է. Անրան յեարարծ թէ լեյր ան 41
 արարար և յեյր ար և լանն ճեւ: 2 իմիճիծ ան, և յեմ
 մալիճե, իրեճ թա յեմե թիօրնե յօ ն-օլ-
 միճաճ յօ'ն յաճալ այս յ'ա անճալիւ; Ար, ի 42
 օքար օրմ, այս յիօր ճաճար ար լե ն-իճե յօմ; ի
 ճար օրմ, այս յիօր ճաճար յօճ յօմ. իօր ար բան, 43
 այս յիօր ճաճար յեյր իրիճ յօմ; իօր յօճ,
 այս յիօր ճնճաճար մե; իօր յեյրե, այս թա
 թիօրնն, այս յիօր ճանաճար ան' թեճանտ. Անրան 44
 յեարարծ ար-թան լեյր, 'ճա թեարար: և ճիճարն
 ճաճան և ճօնաճարն-նե լե թէ օքար 'նա թէ ճար, նա
 ար բան, նա յօճ, 'նա յեյրե, նա 1 թիօրնն, այս
 նա յեմեանն թարաճ օր? Անրան յեարարծ թէ 45
 'ճա թեարար: Չօ յեմնն աճարն լե, ան բար նա
 յեմեաճար յ'աճանն յե'ն արարար թարաճ թա է 'նիօր

1 Թար լւիւ. 7; Czech. xviii. 7.

2 Տալմ vi. 9.

46 ðeineaðairi ðóm-*ra* é. ¹ Ašur imcheóðairi *riao* *ran* irceac ¹ briancaib *rioruiðe*; ašur na *riormoim* irceac ¹ mbeac*a* *rioruiðe*.

CAIBTIOIOL XXVI.

na h-íúoiš aš ðéanai*n* ceilge ¹ n-ašairó *óriort*. máire 'šá unšað. *peall* *iúai*. an *riurpéar* *veirpneac*. an *šuire* *ra* šáir*oim*. šabáil ár *oúigearna*. an cor *oo* *tugad* *air* ¹ oúš Cairphar.

- 1 Ašur *oo* *tárla*, nuair a *órióenuiž* *íora* na *briacra*
- 2 *ran* *šo* *léir*, *šo* *noubairc* *pé* *le* *n-a* *veirgiobulair*: *ír* *eól* *ðaoib* *šo* *mberó* an *šáirš* *ann* *tar* *éir* *óá* *lá*, ašur *tabairpar* *Mac* an *Quine* *ruar* *cun* a *céarða*.
- 3 An*ran* *oo* *táinš* ¹ *bpočair* a *céile* *uačtaráin* na *rašairc* ašur *reanóiu* an *řobuil* ¹ *halia* an *ápo*
- 4 *rašairc*, *óár* *b'ainim* *Cairpar*; ašur *ðeineaðar* *cóm*-*airle* *cun* *šo* *nóeanparóir* *íora* *oo* *šabáil* *le* *ceilš*,
- 5 ašur é *cun* *cun* *báir*. *Óubraðar*, *ámčac*, *llá* *vein*-*cear* é *lá* na *péile*, *le* *n-eašla* *šo* *mbeað* *coirpmeařš* *ra* *řobul*.
- 6 Ac nuair a *bí* *íora* ¹ *mðetáina*, ¹ *oúš* *Šimóin*, an
- 7 *lobair*, *táinš* ² *bean* *cuiž* ašur *árčac* *alabarčair* *aici*
- a *bí* *lán* *o'unšað* *ana-ðaoir*, ašur *oo* *óoir* *pí* *ar* a
- 8 *céann* é, ašur é *'n-a* *luiž*. ašur nuair a *éonair* na *veirgiobuil* *ran*, *bí* *óíombáð* *orča*, ašur *óubraðar*:
- 9 *Cao* *cuiž* an *bárca* *ro*? *O'féarpai* é *pin* *oo* *óiol* *ar*
- 10 *mórmán*, ašur é *tabairc* *oor* na *bočair*. *Oo* *cuiž* *íora*, *ámčac*, ašur *óubairc* *leó*: *Cao* *cuiž* *ðaoib* *veič* aš
- iomaš* *leir* an *mnaoi* *reo*? *ír* *šnióm* *maič* *atá* *ðeanta*
- 11 *aici* *orim-*ra**. *Óir* *táir* na *boičt* ¹ *šcómnuizē* ašairb
- 12 ¹ *núir* *bpočair*, ac *ní* *lim-*re** ¹ *šcómnuizē* ašairb.* *llar*,

¹ *ðan*. xii. 2.

² máire ab *ainim* *oi*, ašur *orpirp* ab *exó* ¹ *oo* *larapur* a *oóšað* *ó'n* *mbár*.

* *Ver*. II. "nílimre ¹ *šcómnuizē* ašairb," *i.*, *šo* *řořeicre*, *mar* a *bí* *pé* *anpo* *ar* an *řaošal* *'n-a* *meařš*, ašur *mai* *atáir* na *boičt* ašairn, *cun* *cabruizē* *leó* ¹ *n-ašairó* an *lae*.

nuaib a cuir ri seo an ungasó ro ar mo cóirp-ra, ir cun
m'adlacta a veim ri é. So veimín adveim uib, pé 13
ait ar fuio an domáin so léir so searoburghaoilpar an
Soirgéal ro ann, 'neórfar, leir, mar cuimne uiréi
seo, an gníom ro atá déanta aici.

Anraib o'iméig uaine de'n dáréas, dár b'aimm 14
lúdar lreapnot, as tualil ar uactaránaiib na rásaric,
asur dubairc pé leó: Cao ir toil uib a tabairc dóm- 15
ra asur tabairc ruar daob é? Asur focairigear-
dar-ran leir ar éiríochtó píoia airtio. Asur ar ran 16
amaé bí pé as fairie ar éaoi cun é tabairc ruar.

An céad lá, áiméac, de laetantaib féile an 17
ar'dan san sorc táimig a veirgiobuil cun íora, asur
dubairc: Cár máit leat so n'óanraimír an éairg
o'llamú uuit le caiteam? Asur dubairc íora: 18
Téigir ar éatair cun uaine áirite, asur abairc leir:
Veir an Máigiricir: Tá m'aimirir i n'goiréacó dom;
óanrao féin asur mo veirgiobuil lan éairg asac-ra.
Asur veim na veirgiobuil mar a o'óruis íora d'óib, 19
asur o'llamuirgeadar an éairg.

Asur nuair a bí an tráctóna ann, do fuir pé 20
i b'ódar a dáréas veirgiobuil. Asur nuair a bíodar 21
as íce, dubairc pé: So veimín adveim uib so b'ruil
uaine asuib atá cun mé díol. Asur táimig ana- 22
buairc oiréa, asur éromadar, sac uaine, ar a ráó, An
mire é, a tigearma? Asur dubairc reiréan 'sá 23
b'freasra: An t-é a cuir a lám ra méir am' cuibreann,
díolparó pé mé. Tá Mac an Duine as iméacó, 1 pé 24
mar atá r'griobéa 'n-a táob; ac ir mairg do'n fear
ran tré a n'óanrair Mac an Duine do díol. Ba
máit an fuio do'n fear ran san é téacó riam ar an
raogal. Anraib, do freasrair lúdar, an fear a díol 25
é, asur dubairc: An mire é, a máigiricir? Dubairc
pé leir: Dubairc é.

An fáio a bíodar as íce, do cóg íora arán, asur 26
beannuis é, asur b'uir é, asur éus o'a veirgiobuilaib é;

umat coirde. Dubhairt fóra leir: **So** deimín **34**
 adeirim leat, anocht féin, rap a nglaoiríó an coir-
 ead, féanfair-pe mire trí h-uair. Dubhairt **35**
 leir: Bíod' so mbeaó orm báir o' fágaíl i n-aon-
 fcead leat ní féanfar tu. Dubhairt na deirgiobuil
So léir an éaint céadna.

Anran do táinig fóra asur iad féin cun an baile ar a **36**
 otustar Setremaní; asur dubhairt ré le n-a deir-
 giobuil: Suidir-pe anro so dtéigead-ra anró
 anonn cun úrnuigíte déanam. Asur tós ré leir **37**
 beadar asur beir mac Sebeodé asur éurnuig ré ar
 beir so buairta asur so bñónac. Anran dubhairt **38**
 ré leó: Tá bñón an báir ar m'anam: Fanair anro asur
 deimíó fairpe am' ceannta. Anran do dñuio ré **39**
 tamall uata, asur do tait ré ar a aghaíó, as suirde,
 asur dubhairt ré: A dtair, má'r féidir é, gabáó i an
 éalír peo éarain; ac ra n-am gcéadna, ná deintear
 mar i'r toil liom-ra, ac mar i'r toil leat-ra. Asur **40**
 táinig ré cun a deirgiobuil, asur fuair ré 'n-a gcórlaó
 iad, asur dubhairt ré le beadar: An amlaíó náir
 féadabair fairpe déanam don uair a' éluig amáin
 liom? Deimíó fairpe asur úrnuigíte, ionur ná maíó **41**
 ríó i gcaíó. Tá an rpiorair tustá, ac tá an feoil
 las. Cuair ré i leir taoib aipir as suirde, asur dub- **42**
 air: A dtair, mura féidir an éalír peo do dñl éarain
 gan me 'gá h-ól, do toil-pe so ndeintear. Asur **43**
 táinig ré aipir asur fuair ré 'n-a gcórlaó iad; óir do
 bí maibitige ar a rúilíó. Asur o'fás ré iad, asur **44**
 o'iméig ré aipir, asur deim ré suirde an trímáó h-uair,
 as maíó na cainte céadna. Anran táinig ré cun na **45**
 ndeirgiobuil, asur dubhairt leó: Deimíó coílaó
 anoir, asur glacair ruaimnear: féad, tá an uair
 buailte linn asur tabairfai Mac an Duine i lámhaib
 na bpeacac. Eirgíó, gluairimír: féad, tá an fear **46**
 a bñatfaió mé as cead.

Asur é as maíó na bñocal ran, féad, táinig lúóar, **47**
 duine de'n dáféas, asur fluas le n-a coir a éur

léirí aḡ loḡs fiaḡnairé bḡéise i n-aḡairḡ íora, éun ḡo
 nḡaoḡpaítoir éun báir é; Aḡur ḡo tḡir opḡa, bioḡ 60
 ḡo ḡtáinis a lán fínnte bḡéise ruar. Fé ḡeipe
 táinis bḡir fínnte bḡéise, Aḡur ḡubḡar: ḡeir 61
 ré reo: Tá ar mo éumap-ra teampal ḡé ḡo leaḡaḡ,
 aḡur é éur ruar aḡúr i ḡceann tḡí lá. Anḡan ḡ'eirḡ 62
 an t-áḡo-ḡaḡarḡ 'n-a ḡeapáin, aḡur ḡubairḡ ré leir:
 Ná n-abḡann tú focal leir na neitib aḡá acu ro ḡ'a
 ḡeapḡḡḡaḡ opḡ? Ac níor labair íora. Aḡur ḡub- 63
 airḡ an t-áḡo-ḡaḡarḡ leir: Iarḡain opḡ i n-ainim ḡé
 aḡá beḡ ḡo neḡḡá ḡúinn an tu an Cḡíorḡ, Mac ḡé.
 ḡubairḡ íora leir: ḡubair é. Ac ní lúḡa ḡeipum- 64
 re lḡ-re, ¹Cḡíḡó rib 'n-a ḡiaḡó ro Mac an ḡuine 'n-a
 fúirḡe ar ḡeapláin nḡir ḡé, aḡur aḡ teacḡ i néallaiḡ
 neime. Anḡan ḡo ḡḡac an t-áḡo-ḡaḡarḡ a éur 65
 éaḡaḡ, aḡur ḡubairḡ: Tá ḡiaḡarḡa ḡéanta aḡe;
 cao iḡ ḡáḡ ḡúinn a tḡille fínnte? Féac, anoir ḡo
 éloirḡabair an ḡiaḡarḡa: Cao a éitearḡ ḡaoib? Aḡur 66
 ḡubḡarḡan ran 'ḡá ḡreagḡa: Tá báḡ tḡillte aḡe.
²Anḡan ḡo éaḡeḡarḡ reilí ra n-aḡairḡ aḡ, aḡur 67
 buailḡarḡ le ḡḡirḡib é; aḡur buail éur eile acu le
 n-a mbairib ra n-aḡairḡ é, Aḡur ḡeirḡoir: Tarḡair 68
 ḡúinn, a Cḡíorḡ, cé n-é a buail tu?

Ac bí ḡeḡarḡ 'n-a fúirḡe amuis ra ḡíḡeagḡlac; 69
 aḡur táinis ḡuine ḡe rna cailínib éurḡe, aḡur ḡub-
 airḡ rí: Bḡr-re, leir, i bḡoḡair íora, an ḡaililíac.
 Aḡur ḡo féan ḡeirḡan op a ḡcḡmair ḡo léir, aḡur 70
 ḡubairḡ ré: Ní ḡeḡarḡ cao 'tá aḡac ḡ'a ḡáḡ. Aḡur bí 71
 ré aḡ ḡabáil an ḡoḡur amaḡ, aḡur éonaic cailín eile
 é, aḡur ḡubairḡ rí leir na ḡaoine a bí láirḡeac: Bí ré
 reo, leir, i bḡoḡair íora, an Naḡarḡeac. Aḡur ḡo 72
 féan ḡeirḡan aḡúr aḡur ḡo ḡeapḡuis ré: Ní'l don
 aḡne aḡam ar an nḡuine. Aḡur tarḡ éir tamailḡ bis 73
 táinis na ḡaoine a bí láirḡeac aḡur ḡubḡarḡan le
 ḡeḡarḡ: ḡo ḡeimḡin iḡ ḡíob rúḡ tḡra, marḡ noḡtann
 ḡo éaint tú. Anḡan ḡo éḡom ré ar a ḡeimḡinḡ aḡur ar 74
 a ḡeapḡú ná paib don aḡne aḡe ar an nḡuine. Aḡur
 le n-a linn rin ḡo ḡlaorḡ an coileac. Aḡur ḡo éuinḡis 75

¹Supra xvi. 27; Róm. xiv. 10; i Terr. iv. 16.

²Iḡaḡar l. 6.

Πεσθαι ἀν ἂν ὑποκαλ ὕψι ἀνυδαίτ ἱορα: Σαρ ἡ γλαιοῦ-
 ριὸ ἀν κοίτες πείναιτ-ρε μίρε τρι ἡ-υαίρε. Ἀγυρ
 ὁ'ιμτίς πέ ἀμαδ, ἀγυρ ὁο ἱοίλ πέ ἱο οὐβάδ.

CAIBITOIOI XXVII.

Τυαίμης πάιρε ἔρσοτ ἀρ leanmait. Ἀ βάρ ἀγυρ Ἀ δόλακαδ

- 1 Ἀγυρ νυαίρ Ἀ ἐάμης ἀν μαίσιον, ἐυαίρ υαέταρμιν
 na παγαίτ ἱο λέιρ ἀγυρ ρεανόμιν ἀν πόβυλ 1 ἱεὸμ-
 αίρε 1 ἡ-ἀγαιὸ ἱορα, ἐυν ἱο ἱεμπίοίρ ἐυν βάρ ἐ.
- 2 Ἀγυρ ἐγσθαιρ λέδ ἐ γαβέα, ἀγυρ ἐγσθαιρ ρυαρ ἐ ὁο
 ῖοντιυρ ῖιλάτ, ἀν ριαγαιτόιρ.
- 3 Ἀνραν νυαίρ Ἀ ἐοναίε λυῶάρ, Ἀ ὅιολ ἐ, ἱο ραίβ πέ
 ὁαοίρ ἐυν βάρ, ἐάμης αἰτρεαδάρ αίρ, ἀγυρ ἐγς πέ ἀν
 τρῖοκαδ πῖορα αἰγίω ἐαρ ἡ-αίρ Ἀς τρῖαλλ ἀρ υαέτα-
- 4 ράναίβ na παγαίτ ἀγυρ ἀρ na ρεανόμιν. Ἀγυρ οὐβ-
 αίτ πέ: Ὀμεαρ πεακαδ, μαρ ὁο ὅιολαρ φυλ νεαί-
 ἐιονταδ. Ἀδ οὐβπαοαρ ραν: Καδ ἐ ριν ὀίμνε ριν?
- 5 Ὀιὸ ὀρτ πέιν. Ἀνραν ὁο ἐαίτ πέ na πῖοραί αἰγίω
 ἱτρεαδ ρα τεαμπυλ, ἀγυρ ὁ'ράς πέ ἀν αἰτ, ἀγυρ
- 6 ὁ'ιμτίς πέ ¹ ἀγυρ ὁο ἐρὸς πέ ἐ πέιν λε τέιω. Ἀγυρ ὁο
 ἐὸς υαέταρμιν na παγαίτ na πῖοραί αἰγίω ἀγυρ οὐβ-
 παοαρ: Μί ἐεαρτ ιαδ ὁο ἐυρ ρα ἐορβόνα, μαρ ἱρ
- 7 αἰγίεαδ φολα ιαδ.* Ἀδ Ὀμεαοαρ κόμαιοιρε, ἀγυρ
 ἐεαννυίγεαοαρ λέδ πάιρε ἀν ῥοταδόρμα, ἐυν ὁαοίρε
- 8 ιαραέτα ὁ'αὐλακαδ ἀνν. ² Μαρ ἱεαίλ αἰρ ριν ὁο
 ἐγσθ ἀρ ἀν βράιρε ριν ἡαελτοαμα, 'ρέ ριν, πάιρε
- 9 na φολα, ἱο ὁτί ἀν λῶ ρο. Ἀνραν ἱρεαδ ὁο κόμλionaδ
 ἀν ἐαντ ἀνυδαίτ ἱερεμιαρ ραίρ, μαρ Ἀ νουβαίτ πέ:
³ Ἀγυρ ὁο ἱλακαοαρ τρῖοκαδ πῖορα αἰγίω, λυαδ ἀν
 τ-ἐ Ἀ λυαδὰδ, ἀν τ-ἐ Ἀ λυαδῶαρ Ἀ' ἐλανναίβ ἱρραείλ,
- 10 Ἀγυρ ἐγσθαιρ ιαδ ἀρ πάιρε ἀν ῥοταδόρμα, πέ μαρ Ἀ
 ἐεαρ ἀν Τιγέαρμα ὀομ.

¹ ἱνῖομ. i. 18.

² ἱνῖομ. i. 19.

³ Zach. xi. 12.

* Ver. 6. "Corbóna."—ἄιτ ρα τεαμπυλ 1 ἡ-Ἀ ἱεμπίεαδ na
 ὁαοίρε na ταβαίταιοι, νύ ἀν ὀρπάλ Ἀ ἐγσθαιοίρ υαέτα.

Agus bí fóra 'n-a fearaí or cómaí an maíaltóir 11
 agus 'do éiríis an maíaltóir é, agus dubairt ré:
 An tura ní na n-lúad? Dubairt fóra leir: Oir
 tú é. Agus nuair a cuir uachtaráin na ragar agus na 12
 reanóirí neite 'n-a leir, níor éis ré don fneasra orá.
 Anran dubairt pílat leir: Ná h-airíseann tú na 13
 neite móra a cuir na fínnite do' leir? Agus níor 14
 éis ré fneasra air 'do focal ar bit; i 'doiré 50 maid
 áro-iongnad ar an maíaltóir.

An lá roimanta ran, ámhac, ba gnát leir an maí- 15
 altóir don cime ámhán 'do leigint raor éin na n-daoine,
 pé cime ba maí leó. Bí aise an uair rin áro-cime, 16
 agus barabbair ab ainm do. 'Do éiríis pílat 17
 agus dubairt ré: Cé ir toil uí a leiginn raor
 éisáib, barabbair nó fóra ar a 'doiréar Cíoré? 18
 Mar bí fóir aise gur le forma do d'eineadar é éab-
 airt éin láma. Agus bí ré 'n-a fúide 'n-a ádaoir 19
 bheiteamantair, agus cuir a bean teachtaríeac
 eise, agus dubairt ní: Ná bíod don bainc asat leir
 an n-daoine fíoraonta ran; óir tá a lán fúilíngte asam 20
 n-daoine mar sheall air, tré aileing. Ac 'do cuir uacht-
 aráin na ragar agus na reanóirí na daoine ruar éin
 barabbair 'do togar, agus fóra 'do díctú. Agus 21
 'do fneasra an maíaltóir agus dubairt ré leó: Cé'cu
 de'n beirt ir maí uí a leiginn raor? Agus dub-
 aráir ran: barabbair. Dubairt pílat leó: Agus cao 22
 a d'einíar i 'doiré fóra, ar a 'doiréar Cíoré?
 Dubaráir 50 léir: Céaróir é. Dubairt an maí- 23
 altóir leó: Ac cao é an t-olc adá d'einíar aise? Ac
 'do lúgaráir núb' doiré: Céaróir é. Nuair a éiníar 24
 pílat ná maid as eise leir, ac gur toiríeas a bí
 as teac, fuair ré uiríe, agus 'do nís ré a láma or
 cómaí na n-daoine, agus dubairt ré: Táim-re raor
 ar fúil an fíoraoin reo; oráib-re bíod. Agus 25
 'do fneasra na n-daoine 50 léir: A cuir fóla oráinne
 agus ar ár ríoc. Anran 'do leir ré raor éiníar 26
 barabbair, agus éis ré fóra ruar doib le céaróir, tar
 éir a rííiríala.

Anran 'do éis rííiríirí an maíaltóir fóra leó 1 27

amae pa halla, agus eirinnigeadar eirge an buidean
 28 so leir. Agus baineadar de a cuio eadai, agus
 29 eirpeadar cloca deas uime. Agus o'fiseadar
 coroinn deilgnead, agus eirpeadar ar a ceann i, agus
 eirpeadar cleit 'n-a lán. Agus do leirioir iad féin
 ar a leat-glúin ar a gharó amae as masad faoi, agus
 30 deirioir, Slán duit, a Rí na n-lúad! Agus eirioir
 reile air, agus tógair an cleit agus buailioir buille
 31 ói pa ceann air. Agus nuair a bí a gcuid masad
 deanta acu baineadar de an cloca, agus eirpeadar
 a cuio eadai féin uime, agus do ruadair leó é eun
 é eadad.

32 Agus nuair a eadar amae ruadair uime ó
 Círené, dár b'ainm Simón; agus eirpeadar féad-
 aint ar an n-uime rin dul leó agus a eor o'iompar.
 33 Agus eadair eun áite ar a tucatar Solgota, 'ré
 34 rin, áit Calbarí.¹ Agus eadair le n-ól do fion
 gur eirpead domblar tó; agus nuair a blair ré
 35 é ní ólrad ré é. Agus nuair a baineadar é eadad,
 do ruinneadar a buill eadai eadair, 'sá gcuir
 ar eirinnad; ionur so gcómlionfaí an nío atá
 mairde as an b'ad: ²Do ruinneadar eadair mo
 buill eadai agus eirpeadar ar eirinnad mo
 36 cuio eadai. Anran do ruideadar as fair air.
 37 Agus eirpeadar or cionn a einn a eir r'gíobta: ÍOSA,
 38 Rí na n-lúad, é seo. Anran do eadad, mar don
 leir, beirte bideamnad, uime acu ar a lán deir, agus
 39 uime acu ar a lán eile. Agus an muintir a gabad
 40 eirir eadair marla do, as eorad a gcinn, agus
 deirioir, Bah, do leaspa teampal Dé agus eirpá
 ruar air é i gceann tó lán; deir tu féin do faorad.
 41 Má' tu Mac Dé tar anuar ó'n gcioir. Agus ar an
 gcuma gceadna uadair na r'gairt, as deanam
 masad, mar don leir na g'gíobneoir agus leir na
 42 reanóir, deirioir: Do fábaíl ré uaine eile; ní'l
 ar a eumar é féin do fábaíl. Má'ré Rí l'páil e,
 masad ré anuar anoir ó'n gcioir agus eirpíomó ann.
 43 Bí a m'ingín ar Dia, faorad Dia anoir é, má' áil

¹i. áit an eilginn.²Sal'm xxi. 19.

leir é: Óir tuidairt ré, 1r mé Mac Dé. Agus na bit- 44
eamnais a bí céartha i n-aice leir, tuisiadar an marla
céadna dó.

Agus ó'n rémáth h-uair táinig doirceadht ar an 45
n-domhan go léir go dtí an naomh h-uair. Agus 46
cúmpal an naomh h-uair do labairt fóra do shé ana
áir, agus tuidairt ré: ¹ Éilí, Éilí, lamá rabactáin? 'ré
rin, a 'Día, a 'Día, cao uime shu tús mé? Agus 47
bí daoine 'n-a fearaí ann agus d'airisearaí é, agus
tuidairt: Tá ré rin as glaothas ar Éilí. ² Agus 48
do shé uime acu láircead, agus d'airis ré rúirce,
agus éim ré i b'fíneáir é, agus éir ré ar éleir é,
agus tús ré le n-ól dó. Agus tuidairt an éir eile: 49
leir dó; feiceam an dtiocfaid Éilí 'sá fáraí.

Agus d'éirigh fóra áir do shé áir, agus tús ré a 50
anam uair.

Agus réad, do ríacath 'n-a dá éir ó báir go bun 51
bair an teampail; agus do luair an talamh, agus do
rúir na caraisreá; agus do n-orsalaí na 52
h-uasna agus d'éir a lán de corpaí na naomh a
éir, agus tar éir airéirce dó tuisiadar amad ar na 53
h-uasnaí, agus tuisiadar ircead ra éir naomh,
agus éir a lán iad.

An tuisiadar céad, áircead, agus an buirdean a bí 'n-a 54
teannta as fáir fóra, nuair a éir a tuisiadar an luair
talamh agus na neirce do shé amad, táinig eir a ne-
móir orca agus tuidairt: Shéir do b' é Mac Dé é rin.

Agus bí a lán ban ann abair amad, do lean 55
fóra ó Sháilí as ríacath air: Ar a fáir Máir 56
Máirce, agus Máir, máir Séamair agus lóir,
agus máir clainne Sebeó.

Agus nuair a bí an tuisiadar ann táinig uime 57
rúir, ó áircead, dáir b' áir lóir, agus uime
de d'airisibair fóra do b' ead é: Cuair an uime rin 58
as ríall ar ríall, agus d'air ré corpa fóra air.
Annan d'áircead ríall an corpa a tuisiadar dó. Do 59
fuir lóir an corpa, agus d'fíll ré i línearaí glan é,
Agus éir ré 'n-a éir na nua réir é, a bí fáirce aise 60

1 γαραις; ἄστυρ εἰς πέ εἰς μόρι εἰς βέλ na h-uaga,
 ἄστυρ ὀ'ιμτίς πέ. Βί ann, ám̃tác, Máire m̃ag̃salén
 61 ἄστυρ an Máire eile ἄστυρ iad 'n-a fuid̃e ar ḡsáir̃ na
 h-uaga amac̃.

Ἄστυρ an lá 'n-a úiar̃ pan, an lá i n-úiar̃ lae an
 62 ollam̃uig̃te, táinig̃ uãc̃tar̃áin na r̃as̃ar̃ic̃ ἄστυρ na
 f̃aiur̃ínig̃ i n-aoñf̃eac̃t̃ ḡs̃ t̃uall ar p̃ilác,* Ἄστυρ
 63 dub̃raõar̃: Ἀ Ὑp̃ail, ip̃ eum̃in linn ḡo ñoub̃ar̃ic̃ an
 64 f̃eall̃aice úo nuair̃ a b̃í pé beõ: i ḡceann t̃r̃í lá eipeõ-
 éar̃ aip̃r̃. Óp̃ouig̃-re, ὄ'á b̃p̃ig̃ rin, ḡárhõa eip̃ ar̃ an
 uair̃ ḡo t̃õt̃i an t̃r̃íñaō lá: le h-eas̃la ḡo t̃õiof̃ar̃ Ἀ
 úeip̃giobuill ἄστυρ ḡo ñḡoip̃roir̃ é, ἄστυρ ḡo ñúeap̃-
 f̃ar̃oir̃ leip̃ na ὄaoiñe: Ὀ'eip̃ig̃ pé óp̃ na mair̃ib̃: ἄστυρ
 beir̃o an f̃eall̃ úeip̃ineac̃ ñiof̃ meara 'ná an éẽar̃
 f̃eall̃. Dub̃ar̃ic̃ p̃ilác leõ: Tá ḡárhõa ḡs̃ar̃ib̃. Im̃-
 65 t̃ig̃ir̃, ἄστυρ úeim̃ir̃ an ḡárhõáil mair̃ ip̃ eol̃ ὄaoiñib̃.
 Ὀ'ímt̃ig̃eaõar̃, ἄστυρ ὄam̃ḡñig̃eaõar̃ an tuama, ḡs̃ eip̃
 66 f̃eala ar̃ an ḡeloir̃, ἄστυρ ḡs̃ ceapaō lũc̃t̃ f̃aice.

CAIBRÍOÍOL XXVIII.

Ἀρειμ̃ig̃ẽ óp̃iof̃t̃. an ḡnó Ἀ eḡs̃ pé le úeanãm̃ ὄ'á úeip̃giob̃-
 uir̃ib̃.

1 Ἄστυρ i ñúeice na r̃abb̃óir̃e, nuair̃ a b̃í an éẽar̃ lá
 úe'ñ t̃reac̃t̃m̃ain ḡs̃ p̃oil̃ir̃íú táinig̃ Máire m̃ag̃salén
 2 ἄστυρ an Máire eile ḡs̃ f̃eac̃aiñt̃ na h-uaga. Ἄστυρ
 f̃eac̃, táinig̃ luar̃ḡar̃õ móp̃i tal̃m̃an. Map̃ táinig̃
 aing̃eal an T̃ig̃ear̃ina anuap̃ ó neam̃, ἄστυρ euar̃õ pé
 ἄστυρ ὀ'iom̃p̃uig̃ pé r̃iar̃ an é̃lõc̃, ἄστυρ f̃uir̃o pé uip̃t̃i;
 3 Ἄστυρ b̃í Ἀ ḡñúip̃ map̃ lap̃ar̃ic̃ t̃eint̃uig̃e, ἄστυρ Ἀ eūrõ éar̃-
 4 aig̃ map̃ an f̃neac̃ta. Ἄστυρ le h-eas̃la p̃oim̃ip̃ táinig̃
 r̃ḡanñia ar̃ an lũc̃t̃ coimeáōta, ἄστυρ ba eūma iad̃ ñó
 5 ὄaoiñe Ἀ úeáō map̃ib̃. Ἄστυρ ὀ'f̃neas̃ar̃ic̃ an t̃-aiñgeal
 ἄστυρ dub̃ar̃ic̃ pé leip̃ na m̃ñáib̃: Ná b̃ioō doñ eas̃la
 op̃ar̃ib̃-re; map̃ tá f̃iof̃ ḡsam̃ ḡup̃i b̃'é f̃ora, ὄo ceapaō,
 ἔ ac̃á uair̃. M̃í'le pé añpo: Map̃ ὀ'ar̃eip̃uig̃ pé, pé map̃

* Vep̃. 62. "Lae an ollam̃uig̃te." i. an lá ὀ'ém̃t̃i an t̃-ol̃m̃ú̃c̃án
 ḡo leip̃, óp̃i ñi ceaõuig̃t̃i f̃r̃í ol̃m̃ú̃ b̃íó lá na r̃aubb̃óir̃e.

α γελλι πέ: ταγαρό αζυρ πέδαρό αρι αν άιτ 'η-αρι κυρι-
 εαό αν Τιγεαρνα. Ιμτίγιό ανοιρ ζο λιαέ, αζυρ 7
 ιννιρό ο'ά θειρσιουβουλιθ ζυρι αιρειμς πέ; αζυρ πέαé,
 τά πέ αζ ουλ πομίαιθ ζο ζαυλι: έίριθ ριβ ρα η-άιτ ριν é;
 πέαé τά ιννιρτε αζαμ οαοιβ ποιμ πέ. αζυρ ο'ιμτίγ- 8
 εαοαρι αμαé ζο ταπαρό ó'η υαιζ, αζυρ βι εαζλα μόρι
 οριéα αζυρ άταρ μόρι, αζυρ ιαó αζ ριιέ έυν αν ρζέιλ
 α ο' ιννιρτε οορ να θειρσιουβιι. αζυρ πέαé, οο 9
 βυαιλ ίορα ύμπα, αζυρ ουβαιρτε πέ: Σιάν οαοιβ. αζυρ
 οο έάναοαρι αζυρ οο ριιζαοαρι αρι έοραιβ αιρι, αζυρ
 ο'αόριαοαρι é. Αηραν ουβαιρτε ίορα λεó: Ιλά βιοó ιο
 εαζλα οραιθ; ιμτίγιó, αζυρ ιννιρό οομ' βρλίεμθ,
 ιονυρ ζο ραζαοιόιρ ζο ζαυλι; έίριθ ριαó ρα η-άιτ
 ριν μέ.

αζυρ νυαιρι α βιοοαρι ιμτίγτε, έάιμζ κυρ οε'η ιι
 λυέτ κοιμεάοτα ιρτεαé ρα έαταρι, αζυρ ο'ιμνρεαοαρι
 ο'υαέταρμάναιθ να ραζαρτε εαó α βι τυιτιέ αμαé.
 αζυρ έάναοαρι-ραν ι βροέαρι α έέιτε, μαρι αον λειρ να ι2
 ρεανόριμθ, αζυρ έυαοαρι ι ζεóμαιριλε, αζυρ έυζαοαρι
 κυρ μόρι αιρζιό οορ να ραζζοιόριμθ, αζυρ ουβιαοαρι ι3
 λεó: Αβριαó, έάιμζ α θειρσιουβιι ρα η-οιόέε, αζυρ
 ζοιρεαοαρι é αζυρ ριννε ι η-άρι ζεοοιαó, αζυρ μά ι4
 αιρζεαυν αν ραζαλτιόρι αν ρζέαλ λαβαρραιμιó-νε
 λειρ, αζυρ κυρριμιó ριβ-ρε ó υαοζαλ. αζυρ οο ι5
 ζλαοαοαρι-ραν αν τ-αιρζεαó, αζυρ θειμεαοαρι μαρι α
 ουβιαó λεó. αζυρ τά αν ρζέαλ ραν λεαéτα α μεαρζ να
 η-λίθαé ζο οτι αν λά ιννιυ.

αζυρ ο'ιμτίγ αν τ-αοιμνεοέαζ θειρσιουβιι ζο ι6
 ζαυλι, ζο οτι αν ενoc μαρι α ραιθ εεραριτε αζ ίορα
 οóιβ. αζυρ νυαιρι α έοναοαοαρι é ο'αόριαοαρι é; αέ βι ι7
 κυρ αεα λαζ-έριεοεαμáé. αζυρ έάιμζ ίορα αζυρ ι8
 οο λαβαιρ πέ λεó, αζυρ ουβαιρτε: Οο τυζαó οόμ-ρα ζαé
 κομάετ αρι νεαμ αζυρ αρι ταλαμ.* ι Ιμτίγιó, ο'ά βρίγ ι9

ι μαρ. xvi ι5.

* Ver. ι8. "ζαé κομάετ."—πέαé αηραν αν τ-ύζοαρόρ α τυζαó
 οορ να η-αρβολαιθ. αζυρ αν έύραμ α κυρεαó οριéα πέιν αζυρ αρι
 να η-εαρβοζαιθ αζυρ αν αν ζελέιρ α έάιμζ 'η-α νηοιαó. Οο
 ρυαιρ έριορτε ó η-άταρι ζιορμιóε ζαé κομάετ αρι νεαμ αζυρ αρι
 ταλαμ, αζυρ αρι νεαρε να ζεóμάετ ραν κυρεαυν πέ υαιó ιαó-ραν
 πέ μαρι α έυρι αν τ-άταρι υαιó é πέιν, (έόιμ xx. 21.) έυν μύιμε
 αζυρ τεαζαρζ α έαβαιρτε, ηι οο τυιμε 'ηά οο βειρτε, αέ οο'η έιμε

rin, agus múnid na seinte go léir, agus bairtíó iad
 i n-ainim an Achar, agus an mlic, agus an Spioraid
 20 Naomh. Agus teagairtíó iad eun saé ar órouigea-
 ra d'aoib do coimeádo: agus péadé, táim-pe i ndúr
 b'focair t'íó na laeanta go léir, go dtí críochnú an
 traoisail.

oona go léir; eun na b'pinní go léir a múine dóib; agus i
 otreó go mbeáó pé féin ag cabrú leó go h-éireáctamail ra
 éuram ran, geall pe dóib go mbeáó pé 'n-a oteanta, ní h-an
 fead céao blian ná ar fead míle blian, ac saé don lá, go dtí
 oiepe an oimain. Conur i' f'éoir, oá b'píó rin, o' n' eadla-
 óat'icid'íde oúl amú, agus go b'ruil, i b'focair a cléipe aic i
 seóinnuige, mar atá feallta an'ro, Críoit féin, "an tr'lig, an
 f'pinnne, agus an beaéa"? (eóin xiv.)

SOISGÉAL NAÓMTA ÍOSA CRÍOST

DO RÉIR

MARCUS

Deirgiobul do n. peadar ab ead marcus naomta agus minigteoir do (doeir n. leiom). Do réir mar ariug ré ó peadar féin do rgrib ré, ra Róin, fé mar iar na bráitne ari, Soirgéal gearr, timpal deic mbliana tar éir deargabála ár slánuig-teóra. Do mól n. peadar an rgribinn rin, nuair ariug ré é, agus o'óruis ré go léigfi é go puibilíde ran eagla. Deir bapotiur, agus tuille gur ra laoin a deinead an rgribinn, ad tá níor mó doeir gur ra spéigir a deinead é.

CAIBIDÍOL I.

Seanmóinú Eóin bairte. Críort o'á bairte aige. É as glaothac a deirgiobul agus as deanaim mibúilti.

Turac Soirgél Íora Críort, míc Dé.

Mar atá rgribtha i n-íráir fáir: ¹ féac, táim 2
as cur mo teactaire rómat eun na rlighe o'llamú 3
rómat. ² Sut duine as glaothac ra bparac: Ollam- 4
uigir an rlighe do'n Tigearna; deimí a éarain do 5
óirú do. Bí Eóin ra bparac as bairtead agus as 6
rógairte bairte eun airtige agus eun maiteamnacair 7
peacá. Agus bí muintir luadae agus muintir 8
leiprateim go léir as dul amac as rual ari, agus 9
bí ré 'gá mbairtead i n-abainn lóroain, agus iad as 10
amail a bpeacá. Agus puainneac camail ipesó 11
bí mar éadac ar Eóin, agus críort leatair ar a com, 12
³ agus ipé bia a bí aige 'ná lócuirte agus mil fiam. 13
Agus reo mar a deinead ré rógairte: Tá duine ip 14
mó cómacat 'ná mipe as teact am óirú, agus ní fíu 15
mé go seompaime agus go rgaolpinn iall a bplíge.

¹ mal. iii. i.

² íráir xl. 3.

³ lebit. xi. 22.

- 8¹ Do bairtear-ra rib le h-uirge; bairtear ré riúo rib, ámtac, leir an Spioraio Naomh.
- 9 Asur do tárla, inr na laetib rin, so otáinis íora ó Nápáret Šaililí asur sur bairt Eóin é ra n-lórdan.
- 10 Asur láitíreac nuair a táinis ré aníor ar an uirge, do éonaic ré na flatair ar oršailt asur an Spioraio Naomh as teacé anuar i bpuim colúir asur as túir-ling air. Asur táinis an sué ar na flatair: Ir tura mo llac díir; ir opt atá mo šneann.
- 12 Asur láitíreac do feól an Spioraio amac ra bparac é; Asur bí ré ra bparac dácáo lá asur dácáo oíóce, asur bí Sátan as cur cata air, asur bí ré amearš na mbeirígeac allta, asur bí na h-aingil as fpuotálam air.
- 14 Asur nuair a bí Eóin curta ra púorún, táinis íora irteac i nŠaililí as cpaobřaoileac poiršéil
- 15 nígeacáa Dé. Asur dubairt ré: Tá an ainmíri caíte, asur tá nígeacé Dé buailte lib. Deimíó aitéirge asur cpeiríó an poiršéal.
- 16 Asur bí ré as riubal ar bpuac map Šaililí asur éonaic ré Símon asur ainíoruar a dpuáir as cur
- 17 líonta ra bparaiſe (mar iaršairí ab ead íao). Asur dubairt íora leó: Leanaíó mipe asur déanpao iarš-
- 18 airí ar dáoine díb. Asur d'fáſadair anran na
- 19 líonta asur do leanaíó é láitíreac. Asur nuair a bí ré iméirge tamall beas ó'n áit rin éonaic ré Séamur mac Sebeóé asur Eóin a dpuáir asur íao
- 20 as pocarú a líonta ra luing; Asur do ſlaíóiré ré opta láitíreac asur d'fáſadair anran ra luing Sebeóé a n-áair asur a luét oibpe, asur do leanaíóair eirean.
- 21 Asur éuaíóair irteac i ŠCaparnaum, asur ſan móill, ra trabbóio, téirgeac ré irteac ra trinašóis asur
- 22 déineacé ré teasars. ² Asur do cur a teasars ionſna opta, mar do teasars ré mar duine so paib comacé aige, murar b'íonan a' na Šſpíó-neóirí.

¹ Šníom i. 5; ii. 4; xi. 16; xix. 4² Marc. vii. 28; Lúc. iv. 32.

Aşur bi pa tpinagōis acu ouine zo paib pporiario 23
 neamglan irciş ann, aşur do liuiş pē amac: Cao 24
 i an bainc atā aşatra aşur aşainne le n-a cēile, a ūora
 naparait? ar peirean. An cun rinn a millead a
 tainir annro? Tā pīor aşam cē n-ē tu, don Naomēa Oē.
 Aşur do rmacēuiş ūora ē aşur oubarit pē: Bi ciuin 25
 aşurimēiş amac ar an nouine. Anpan do cūi an ann- 26
 pporio tpuailiştē rşneao ar, aşur bain pē rmacao
 ar an nouine, aşur o'imēiş pē amac ar. Aşur 27
 tainiş iongna ar na dooine zo lēi, aşur biooar aş
 piarpiarē oā cēile; aşur deiuior: Cao ē peo? cao
 ē an teaşarş nua ē peo? zo şcuipeann pē rmacē ar
 na h-annpporoiş tpuailiştē pēin, aşur zo ngēllro
 piao oō? Aşur do şluar a cūarpiş lāiŗneac tpe 28
 cpiē şaili zo lēi.

Aşur tanaoar lāiŗneac amac ar an pīnagōis aşur 29
 cānaoar zo ciş şimōin aşur ainoriar, i n-aonpeacē
 le šeamur aşur le h-eōin. Aşur bi mātari cēile 30
 şimōin 'n-a lūiŗe le piarpiar, aşur do labriar lēi
 lāiŗneac 'n-a taob. Aşur tainiş pē aşur do iuş pē 31
 ar lāim uirēi aşur cōş pē ruar i, aşur o'imēiş an
 piarpiar oi lāiŗneac, aşur dei pi pīocālām oŗēa.

Aşur nuar a tainiş an tpiēnōna aşur cūar şpian 32
 pē, cūşaoar aş tpiail ar şac doinne a bi ar a plāinte
 aşur şac doinne zo paib deamān ann. Aşur bi 33
 muiriri an baile zo lēi cpiunniştē aş an noorur;
 aşur do leişir pē na pluaişte dooine o şac paşar 34
 şalai bi oā paib oŗēa, aşur cūi pē amac na pluaişte
 deamān, aşur nior leiş pē oōiş labarit, mar o'ait-
 nişeoar ē.

Aşur o'euiş pē ana-moē ar marim, aşur o'imēiş 35
 pē amac aşur cūar pē zo h-ait uaişneac, aşur bi pē
 aş şuiŗe ann. Aşur do lea şimōin ē, aşur an 36
 muiriri a bi 'n-a tēannca. Aşur nuar a puaraoar 37
 ē oubarit lēi: Tāro na dooine zo lēi ac' loŗiş.
 Aşur oubarit pē leo: Tēiŗmīr irteac inr na pīaroiş 38
 aşur inr na bailciş beaşa atā i n-ār şcōmşar zo
 noimeao cpiarşaoileao ionca, ōi iŗ cūiŗe rin a
 tanaş.

1 Lūc. iv. 41.

- 39 Ašur bi ré aš peanmóin inŕ na rinagógaib acu ap
furo šaiuli zo léin, ašur aš cur deamhan amac.
40 Ašur táinis euiŕe loðar, 'šá šuibe, ašur o'um-
luis ré oð ašur ouðairt ré : Má'r toil leat é iŕ
41 féirir ouit mé šlanad. Ašur táinis truaš aš loŕa
oð, ašur do rin ré a lám ašur euiŕ ré aŕi i, ašur
42 ouðairt ré : Iŕ toil liom é ; šlantar tu. Ašur nuair
a ouðairt ré an pocat o'iméiŕ an loðra de'n ouine
43 láitŕeac, ašur bi ré šlan. Ašur euiŕ ré foláram oð
44 ašur euiŕ ré uair amac é láitŕeac, Ašur ouðairt ré
leir : Seacáin ašur ná h-innir o'aoinne é, ac iméiŕ
ašur tairbeáin tu réin o'uaétarán na raŕairt, ašur
tabair, aŕ do šlanad, ¹ na neite a o'orouis Maoir,
45 mar fiaðnaire oðib-rin. Ac éom luac ašur euair
reirean amac o'iruiŕ ré aŕ an rŕeal a o'innŕint ašur
do éraobŕŕaolac, i o'ŕieo náŕi féao loŕa oul
irteac zo puibirde ra éaŕair, ašur ŕur fan ré lar-
muis inŕ na h-áiteanaib auiŕneaca, ašur ŕur éruinnis
na oaoine euiŕe aŕ ŕac áirto.

CAIBIÓIOL II.

An ouine a bi ŕan lút a ŕeas oá leiŕear aš oŕioŕ. Maoiriú
oá ŕlaodac aige. A oeiŕgiobuil aige 'á éoraint.

- 1 Ašur i ŕcionn painnt laetanta táinis ré aŕir irteac
2 i ŕCaŕarinaum. Ašur do h-aŕuŕeao zo maib ré
i o'ciŕ ann, ašur do éruinnis a lám oaoine ann, i o'ŕieo
ná maib rliŕ oðib ra ciŕ ná aš an nŕoŕur réin, ašur
3 bi an bŕaŕair aige o'á labairt leó. Ašur táinis
oaoine euiŕe ašur ouine a bi ŕan lút a ŕeas acu, o'á
4 iompari iŕir éaŕair. Ašur nuair ná féaoŕaroir é
éaŕairt 'n-a láŕair, mar ŕeall aŕ an mbŕút, do noét-
aŕair baŕa an ciŕe ra n-áit 'n-a maib ré, ašur oem-
eaŕair oŕŕairt ašur do leiŕeaŕair ríor trío an
oŕŕairt, 'n-a luis aŕ leabair, an ouine a bi ŕan lút.
5 Ašur nuair a éonait loŕa an éŕeoeam a bi acu,

¹ lebit. xiv. 2.

dubhairt ré leir an n-*ouine*: A *mí*c, *táir* *do* *peacaí* 6
maíte *duit*. *Ásur* *bí* *curo* *de* *na* *Sgíbhneóirib* *ann* 6
'n-a *fuirde* *ásur* *ia* *as* *maétnam* *'n-a* *sciorde*: *Cao* 7
é *reo* *adeir* *ré* *reo*? *Tá* *diama* *la* *aige* *dá*
deanam. ¹*Cé* *féadfa* *peacaí* *maíteam* *dé* *dia*
amán? *Ásur* *bí* *a* *fi*or *as* *íora* *láir* *ead*, *i* *n-a* 8
*ri*orair *féin*, *an* *maétnam* *a* *beir* *'n-a* *n-aighe* *acu*-
ran, *ásur* *dubhairt* *ré* *leó*: *Cao* *éirge* *daoib* *an* *maétnam* *ran* *a* *beir* *i* *nó* *úir* *sciorde* *as* *aib*? *Cé* *'cu* *ir* *ura* 9
a *rád*: *Táir* *do* *peacaí* *maíte* *duit*; *nó* *a* *rád*: *Eirig*,
ásur *tós* *ruar* *do* *leabair* *ásur* *riubliuig*? *dé*, *io*
ionur *so* *mbea* *a* *fi*or *as* *aib* *so* *bfuil* *as* *Mac* *an*
ouine *ar* *an* *otalam* *ro* *cómaét* *cun* *peacaí* *maíteam*
(dubhairt *ré* *leir* *an* *n-ouine* *san* *lú*t.) *Deirim-re* *ii*
leat-ra, *Eirig*, *ásur* *tós* *ruar* *do* *leabair*, *ásur*
iméig *cun* *do* *éirge* *féin*. *Ásur* *d'eirig* *an* *ouine* *12*
láir *ead* *ásur* *tós* *ré* *ruar* *an* *leabair* *ásur* *d'iméig* *ré*,
or *cómair* *a* *rúil* *so* *léir*, *i* *treo* *so* *raib* *iongna* *oréa*
so *léir* *ásur* *sur* *éirge* *an* *óir* *do* *dia*, *ásur*, *li*
féacamair *iam* *a* *leiréir*, *a* *deirim* *oir*.

Ásur *d'iméig* *ré* *amad* *air* *cun* *na* *paraisge*, *ásur* *13*
do *lean* *na* *daoine* *so* *léir* *é*, *ásur* *bí* *ré* *'sá* *oteasars*.
Ásur *as* *gabáil* *éirir* *do* *do* *éonaic* *ré* *léir*, *mac* *14*
Alpéi, *'n-a* *fuirde* *as* *bóir* *an* *éir* *ouim* *ásur* *dubhairt*
ré *leir*: *lean-ra* *mire*. *Ásur* *d'eirig* *reir* *ean* *ásur*
do *lean* *ré* *é*.

Ásur *do* *éir* *la*, *nua* *i* *fuir* *ré* *cun* *bí* *'n-a* *éig* *15*
rim, *sur* *fuir* *móirán* *riubliocánac* *ásur* *móirán*
peacac *i* *scuibheann* *íora* *ásur* *a* *deir* *siobul*; *mar*
bí *a* *lán* *acu* *ann*, *ásur* *ia* *o-ran* *'sá* *leanmair*, *leir*.
Ásur *nua* *i* *éir* *na* *Sgíbhneóirí* *ásur* *na* *rair* *rimig* *16*
é *as* *caiteam* *bí* *i* *scuibheann* *riubliocánac* *ásur*
peacac, *deirim* *le* *n-a* *deir* *siobul*: *Cao* *éirge*
d'úir *máir* *reir* *beir* *as* *ite* *ásur* *as* *ól* *i* *scuibheann*
riubliocánac *ásur* *peacac*? *D'eirig* *íora* *ran*, *17*
ásur *dubhairt* *ré* *leó*: *li* *n-as* *daoine* *rlána* *atá* *sá*
le *doctúir* *dé* *as* *daoine* *san* *rláinte*. *li* *cun* *na*
bfioraon *do* *slao* *dac* *a* *éna* *as-ra* ²*dé* *cun* *na* *bpeacac*
do *slao* *dac*.

¹ 16b xiv. 4; 1ráir. xliii. 25.

² i ttm. i. 15.

- 18 Ἀγὺρ βίθειρσιόβουλ Εὐὸν ἀγὺρ νὰ παύρηνις ἀγ
 θέανάμ τριόρσαιθ, ἀγὺρ τάνανθαι εὐίσε ἀγὺρ οὐθ-
 παθαι: Καὶ ἡ-α ταὐθ σο νῶεινιθ θειρσιόβουλ Εὐὸν
 ἀγὺρ νὰ ὑπαύρηνιεαθ τριόρσαιθ, ἀγὺρ νὰ νῶεινιθ το
 19 θειρσιόβουλ-ρε τριόρσαιθ? Ἀγὺρ οὐθαιρτ ἱόρα λεὸ:
 Ἀν ἀμλαὶθ ἱρ πέθιρπ το εὐαὶνν νὰ θαιρπ θειρτ ἀγ
 θέανάμ τριόρσαιθ ἀν παὶθ ἀτά ἀν εὐίτε ἀν? Ἀν
 παὶθ ἀτά ἀν εὐίτε ἀν ἡ-α ὑποῦαιρ νί πέθιρπ τοὐθ
 20 τριόρσαιθ θέανάμ; Ἀέ τιόρσαιθ ἀν ἰά ἡ-α τοὐόρσαι
 ὑατά ἀν εὐίτε, ἀγὺρ ἀνραν θέανπαὶθ παὶθ τριόρσαιθ
 21 ἱρ νὰ λαετάνταιθ ῖν. Ἰί εὐίρεανν ἀοιννε πῖορα
 ὕεαθὰ νὺα ἀγ θειρῖν ῖεαθ-εαθαις; νὸ μὰ εὐίρ-
 εανν, θέανπαὶθ ἀν πῖορα νὺα λειρ τὺλλε ὡ' ἡ τρεαθ-
 22 εαθὰ, ἀγὺρ μέαθόρσαι ἀν ῖεαθὰ. Ἀγὺρ νί εὐίρ-
 εανν ἀοιννε πῖον νὺα ἡ ῖεαν-ἀρῖταιθ λαετὰι; νὸ μὰ
 εὐίρεανν, ὑίρρπθ ἀν πῖον νὺα νὰ ῖεαν-ἀρῖταιθ ἀγὺρ
 τοίρτσαι ἀν πῖον ἀγὺρ καίλσαι νὰ ἡ-ἀρῖται; ἀέ ἱρ
 ἡ-ἀρῖταιθ νὺα ἱρ εαίρτ ἀν πῖον νὺα το εὐρ.
 23 Ἀγὺρ το εἶρτα, ὑαίρ εἰτε, ἀν Ἰίεαρῖνα ἀγὺρ ἡ θειρ-
 σιόβουλ ἡ θειρτ ἀγ ῖαβὰι τῖε ῖορῖταιθ ἀρῖταιρ πα τρᾶθ-
 βόιθ, ἀγὺρ ὀίμς νὰ θειρσιόβουλ, ἀγὺρ ἰαθ ἀγ ῖιυθαί,
 24 ἀρ νὰ τοιρῖθ το ῖεαθὰ. Ἀγὺρ οὐθαιρτ νὰ παύρ-
 ἱνις λειρ: ῖεαθ; Καὶ εὐίσε τοὐθ ῖν θειρτ ἀγ θέανάμ
 25 ῖιυθὰ νὰε θέαῖεαθ ἡ θέανάμ πα τρᾶθβόιθ? Ἀγὺρ
 οὐθαιρτ ῖε λεὸ: Ἀν ἀμλαὶθ νὰρ λείγεαθαίρ ῖαμ
¹ καὶ ἡ εὐειν τοὐθ νὺαίρ ἀθ εἶγεαν το εὐ θέανάμ,
 νὺαίρ ἡ βί ἀν τ-ορσαιρ ἀρ ῖεὶν ἀγὺρ ἀρ ἀν μὺντιρ
 26 ἡ βί ἡ-α ἀοιρῖεαθ λειρ? Κοιρτ μαρ ἡ εὐαὶθ ῖε
 ῖεαθ ἡ τοίς το εὐ ἡ-αίρπ ἀν ἀρ-ῖεαίρτ ἀβιατὰρ,
 ἀγὺρ κοιρτ μαρ ἡ ὀ'ιτ ῖε νὰ θυλόζα ῖαθῖναιρ
² νὰρ θέαῖεαθ ὀ'αοιννε ἡ ὀ'ιτε ἀέ το ῖν ῖεαίρτ,
 ἀγὺρ εὐς ῖε ἡ-α ἡ-α το ὀ' ἡ μὺντιρ ἡ βί ἡ-α ἀοι-
 27 ῖεαθ λειρ? Ἀγὺρ οὐθαιρτ ῖε λεὸ: Ἰῖορ νῶεινιθ
 ἀν οὐινε ἀρ ῖον νὰ ῖαθβόιθ, ἀέ το εαπαθ ἀν
 28 τρᾶθβόιθ ἀρ ῖον ἀν οὐινε. ἡ ῖεαθ σο ὑίρτ Μακ
 ἀν οὐινε ἡ-α μὰίρπρτ ἀρ ἀν ῖαθβόιθ ῖεὶν.

1 ἱ ρίς. xxi, 6.

2 λεβιτ. xxiv. 9.

CAIBIDIOIOL III.

An lám a bí feócta óa leigear as críort. An dáneás óa
tosaó aise. Na fairsirínis óa seur i bpunc aise, agus an
tiamorla acu á déanamh.

Agur éuaró ré irteac aipir pa trinasóis, agus bí 1
túine ann agus bí lám leir feócta. Agus bíodair as 2
raire aip, féacaint a' n'óanpaó ré an leigear pa trab-
bóio, i tceó so seuirfioir 'n-a leir é. Agus dubairt 3
ré leir an úreair: Searamh amac anro i láir baili.
Agur dubairt ré leó-ran: Cé 'cu ir oleagáac, maic 4
a déanamh nó oic a déanamh pa trabbóio? anam túine
oo saorpaó nó oo mílleaó? Níor labraóair-ran
focal. Agus o'féac ré 'n-a tímpal oirca so fearas- 5
ac, agus bí bpión aip marí seall aip an seoirde beir
cóim dail acu, agus dubairt ré leir an úreair: Sin 6
oo lám. Oo rin; agus bí an lám leisirte. Agus
o'iméis na fairsirínis amac láirneac agus éasóair
féim agus muintirí léióio i seómarle 'n-a cóinnib
féacaint conur a tiocpaó leó é mílleaó.

Ac o'iméis íora agus a deirgiobuil éun na faraise; 7
agus oo lean pobul móir é a' sailili agus a' luóaeá,
agus a' leirpalem, agus a h-íóiméa, agus ó'n 8
otaob éall de'n íóroan, agus muintirí na mbaili
tímpal Tuíre agus Síóóin, ruacantair daoine a
éáinis as tualil aip nuair aipígeasóair a gníomairca.
Agur dubairt ré le n-a deirgiobuil long beas a 9
cóimeáó oó, marí seall aip an rluas, le h-easla so
mbpáépaóir é. Óir bí móirán daoine aise 'á leig- 10
ear, agus bí na daoine so raib aon searín oirca as
bpiúé irteac aip a o'iarpaó teangabáil leir; agus 11
na h-anrppuóí tpuailiúé, nuair a cíóir é, oo
rléacóair oó, agus deirpóir so h-ápo: Ir tupa 12
Mac Dé. Agus tusaó ré óróu dian oóib san é
o'foilliríú. Agus éuaró ré ruar aip an sehoc agus 13
oo glaoiró ré cuige na daoine ba coil leir féim, agus
éanáóair cuige.

Agur focairis ré aip dáneás a beir i n-a focairí, 14
agus so seuirfeacó ré as cpaobhsgaoileacó iao. Agus 15
tus ré cumair oóib aip galapab oo leigear agus aip

- 16 deamhaib do cupi amac. Agus eug ré Peadar mar
 17 ainim ar Símon. Agus Séamur mac Sebeoé agus
 Eóin a dhúctair, agus eug ré Uanepseger oítea, ré rin
 18 maca tóirctenige. Agus Ainonmar, agus Pilib, agus
 Párcalán, agus Maiciú, agus Tomár, agus Séamur
 mac Alpeí, agus Taddeur, agus Símon an Can-
 19 ánteac, agus Iúdar Ircapóit, an fear a díol é.
 20 Agus tánaoair eun an tige, agus táinig an truaig
 aipir i tcead náir b'féoiri dóbú píú bia do cáiteam.
 21 Agus nuair aipis a muinici péin é do cuaoair amac
 eun beirte air. mar dubhaodair: Ir ar a meabair
 22 atá ré. Agus na Sgribneóirí a táinig anuair ó Ierú-
 salem, ¹ dubhaodair gur b'é Deelrebus a bí ir tige ann,
 agus gur le cómaet ní na ndeamhan a bí ré as cup
 23 na ndeamhan amac. Agus do glaoir pé cuige iad,
 agus do labair pé leó i roluirib: Conur féadpaó
 24 Sácán Sácán do cupi amac? Agus má bíonn nús-
 eact deigilte 'n-a coinnib péin ní féoiri do'n nús-
 eact ran rearam; Agus má bíonn teaglac as gabáil
 25 i gcoinnib a céile 'n-a coraib ní féoiri do'n teaglac
 26 ran rearam; Agus má eirigeann Sácán 'n-a coinnib
 péin, tá re 'n-a coraib mannta, agus ní féoiri do
 27 rearam, agus tá deire leir. Ní féoiri do duine
 dul ir teac i tige air láoiri agus a cuio d'fuaodac,
 murá ndeimib ré an fear láoiri do ceangal air tóir,
 28 agus anran féadpaó ré a tige do robaíl. ² So deimhin
 aoirim lib, maítear do'n éine daona gac peacó
 29 agus gac diaimarla d'á ndéanpaio ríao; Ac an
 t-é a ndéanpaio diaimarla i n-asair an Spioirio
 Naomh, ní beir maiteamhaicir go deó aige le
 30 págail, ac beir pé ciontaó i bpeacó fíoruirde. Mar
 go ndubhaodair: Ir anhrpuro truaillighe atá aige.
 31 Agus táinig a máctair agus a bhráir agus bhoair
 'n-a rearam amuis, agus cuireadair teactaireact
 32 ir teac as glaothac air. Agus bí na daone 'n-a ruidhe
 'n-a tímpal, agus dubhaodair leir: Féac, tá do má-
 33 ctair agus do bhráir amuis agus iad ac' lois. Agus
 dubhairt pé leó 'gá b'feara: Cé n-ia mo máctair-re
 34 agus mo bhráir? Agus d'féac pé 'n-a tímpal ar

¹ Marc. ix. 34.² Marc. xii. 31; Luc. xii. 10; i Eóin v. 16.

an muinicih a bi timpal aih ašur oubaric : Sinia mo
māčair-pe ašur mo bīāitpe. Ōih, an t-é a dēan- 35
faiō toil dē, riné ih bīāčair ašur rīūh ašur māčair
ašam-pa.

CAIBIDIOI IV.

parabal an curadōih. An rtoihm o'ā ciūnāō aš cīōipt.

Ašur do cōrnuis rē aihīh ah čeasars 1 n-aice na 1
paraisē, ašur do cīuinnis rluas mōih čuise, 1 očeō
so noeasair rē ah bōih luinge ah an uirše ašur šur
fuiō rē ann, ašur bi an trluas 1 n-aice an uirše,
ah an otalam tihum. Ašur čus rē mōihān čeasars 2
oōih 1 poluiōih, ašur oubaric leō pa čeasars :

čiptiō liom : fēāc, čuair curadōih amāc aš cup 3
rīl. Ašur aš cup an trīl oō, do čuit čuro dē'n trīol 4
1 n-aice an bōčair, ašur čāimis čānlaitē an aēih ašur
o'čēasair ē. Ašur do čuit tuille dē ah āit 1 n-a 5
pauh iomāo cloē, ašur nī pauh puinn itpeāc aise ann,
ašur o'fār rē ruar so tapair māh nī pauh an itih
oōiminn. Ašur nuair a o'čihis an šihān čāimis an 6
bīotail aih, ašur toirs šan an pīēām a beit aise
o'fēōc rē. Ašur čuit tuille dē inr na ršēāčāih, 7
ašur o'fār na ršēācā ašur mūčasair an čuro rin, ašur
nīōh čus rē toirāō uairō. Ašur do čuit čuro eile dē 8
ah čalam fōšānta, ašur o'fār rē ašur o'čihis rē,
ašur čus rē toirāō uairō, čuro dē pō črīōcāo, čuro
dē pō črī fīcīo, ašur čuro dē pō čēāo. Ašur ouh- 9
airc rē : An t-é so bīuul čuara aih čun cloihint
cloirēāō rē.

Ašur nuair a bi rē 1 n'āonair o'fīarpuis an o'āpēas 10
a bi 1 n'pōčair fīōr na poluiōe dē. Ašur oubaric rē 11
leō : Do tušāō o'aoih-pe eōihur o'fāšail ah pūn-
otām pauh pīšēācā dē, ac do'n mūinicih rin atā lar-
muis, oēintēair šāc nīō 1 poluiōih ; 1 1 očeō aš fēāc- 12
airc oōih so bīeicfīōir ašur nā fīeicfīōir, ašur
aš čīrēāc so n-aipēōčairōir ašur nā tuišfīōir,

¹ 1pāiar vi. 9.

- rár a n-éanpíóir éoiríde iompáil agus go maítrí a
 13 bpeacaí údib.* Agus dubhairt sé leó: An amhlai
 ná tuigeanann sib an tpoluio rin? Má feadh, conur
 14 a tuigfid sib na poluioí go léir? An t-é a cuirteann
 15 an píol ipé an bhuatair a cuirteann sé. An muintir
 1 n-aice an bódair, rin iad an muintir, nuair a cuir-
 tar an bhuatair agus go sclaioirio ríad é, go dtásgann
 an namhar láirthead agus go dtósgann sé éun riubail an
 15 bhuatair a cuireadh mar píol 'n-a sclaioirí. Agus
 mar an sclaioir na muintir a sclaioir an píol inr na
 clocaib, riniaid an muintir, nuair a d'airuighio ríad an
 17 bhuatair, a sclaioir láirthead é le h-ácar, agus ní
 an ríeáin acu ionta féin, ac fearuighio ríad ar feadh
 tamail; anra, nuair a tásgann an tmuoblóir, agus an
 cat d'á cur orda mar sclaioir ar an mbhuatair, sclaioir
 18 ríad ríannal láirthead. Agus tá daoine agus sclaioir
 ríad an píol amearg na ríead; riniaid na daoine
 19 a d'éirteann leir an mbhuatair, agus tásgann
 cúram an tdaoisail irthead, agus ¹ meallad ríadhbúr,
 agus ainmianta i dtaobh neite eile, agus muidair ríad
 20 an bhuatair, agus cuirtear ó coradh ábairt é. Agus
 an muintir a sclaioir an píol irthead ra talam fóganta,
 riniaid an muintir a d'éirteann leir an mbhuatair,
 agus do sclaioir é agus do dtásgann coradh uada, daoine
 fíó tmuobla, daoine fíó tmuobla, agus daoine fíó
 céad.
 21 Agus dubhairt sé leó: An cuige tásgann an lóirann
 poluioir éun go sclaioir sé beal áirteag é, níl sé lea-
 22 baí? Náe anáirde ar éoinneoirí a cuirtear é? Óir
 ní l ríad i bpolad ná tabairtear éun poluioir, agus níor
 23 deirtear ríad de ac i dteadh go noctraí e. Má tá
 cluara éun aipeadaint ag daoine airuighio sé.
 24 Agus dubhairt sé leó: Féad cad a d'airuighio sib.
 An cómar 'n-a dtómarpíóir sib, riné an cómar 'n-a

¹ I Tim. vi 17.

* Ver. 12. "Ag féadaint údib go bpeicpíóir."—mar
 óibpíóir orda. toirg a ríle a beir óunta go toirteanac
 acu, éimead dia uada, sé mar a bí tuille acu an poluioir
 agus na sclaioir a bí le ríad acu dá n-áirighioir iad féin,
 agus ábairtear na sclaioir ran agus an poluioir ran éun, a leara
 iad.

‘tómarrpar éúsaib, ašur curpar tuille leir. Óir an 25
t-é so bfuil aige tabarrpar tuille óó, ašur an t-é ná
fuil aige tóšpar uair a bfuil aige.

Ašur dubairt ré: Sin mar atá nígeaóó Dé, ré mar 26
a éairfeaoó duime an ríol ra talam, ašur so mbeaoó 27
ré aš uil a éolaoó ašur aš eiríge šac n-oiróce ašur
šac lá, ašur so mbeaoó an ríol aš ppiéamú ašur aš páp
a šan fíor óó. Óir tugann an talam a éoraoó 28
i n-airge, an šeamar ar uáir, anran an oiar, anran
an t-arídar iomlán ra óeir. Ašur nuair a éugann 29
ré an éoraoó uair, cuiréann reiréan an corán ann
láirfeaoó mar tá an róšmar buailte leir.

Ašur dubairt ré: Cao leir so ramlócaimíó níš- 30
eaoóó Dé? nó cao i an éolaoó le n-a šcuríream
i šcomparáio é? ¹ Mar an nšmáinne ríl muráiríó, 31
nuair a curpar é ra talam šur lúša é ‘ná don ériol eile
ó‘a bfuil ra talam, ašur nuair a curpar é, ašur so 32
n-eirígeann ré, so mbíonn ré níor mó ‘ná don šlar-
ara eile, ašur so ótagann šéaša móra air i ótreoó
so bfeaoóó éanlaite an aeri cóinnuiróe óéanam ré
n-a ršac.

Ašur i móran éolaoóí óe‘n éróro ran óo labair ré 33
leoó an bhuacair ré mar a ó‘féaoóóó éirteaoó leir.
Ašur níor labair ré leoó ac i éolaoóib; ac óo míniš 34
ré šac don ruo ó‘a óeiršiobulaoó i leir éaoib.

Ašur dubairt ré leoó an lá ran, nuair a bí an 35
óéanaige ann: Téšmír anonn érearna. Ašur éur- 36
eaoóó uaoó na óaoine ašur éóšaoóó leoó é, mar a bí
ré, irteaoó ra luing, ašur bí loingear eile i n‘foóair.
Ašur ó‘eiríge rtoiríó móri šaoite, a bí aš cur ná 37
óconn irteaoó ra luing i ótreoó so íaoó an loing ó‘a
líonaoó. Ašur bí ré féin i nóeiré na luinge, ašur 38
é ‘n-a éolaoó ar aóart; ašur óúiríóó é, ašur
óeiríó: A mílširíó, an éár leaoó é so bfuilimíó ó‘ar
mbáaoó? Ašur ó‘eiríge ré ašur óo rmaóóó ré 39
an šaoó, ašur dubairt ré leir an bparáige: Éir, bí
ciúin. Ašur óo éamíge ciúinar móri. Ašur dubairt 40
ré leoó-ran: Cao pá an t-eašla ro oíaoó? Ná fuil

creideamh aghaidh fóir? Agus bí eagra ana-móir oirca,
 agus deirfidir le n-a céile: Cé h-é seo daí leat, go
 bfuil saot agus faoise úmál dó?

CABRIDIOIL V.

Legiún deamhan ag Criosot dá cup amac a duine. An baillean-
 aint fóla aige dá leigear. Ingean lairuir aige á tógaint ó'n
 mbáir.

- 1 ¹ Agus tánaoair trearna na faoise go tír na
- 2 nSearénaic. Agus nuair a táinig pé amac ar an
- 3 h-uaghaib, agus bí deamhan ann, agus inr na h-uag-
 haib a cónnuigeaó pé, agus níor b'féidir fearoa é
- 4 ceangal le plabhaib féin, Óir do ceangalaó é go
- minic le geimleib agus le plabhaib, agus do bfuil pé
- na plabhaí agus do rctac pé na geimle ar a céile,
- 5 agus ní raib ar cúmar doinne rmaic a cup air. Agus
- bíod pé i gcónnuide, do ló agus d'oirde, inr na
- h-uaghaib agus inr na cnocuib, ag lúirigh agus 'sá
- 6 gearraic péin le clocaib. Agus nuair a cónaic pé
- íora aghaidh uair do iú pé cuise agus do pléac pé
- 7 dó. Agus do lúirigh pé do suic áir agus duhairt:
- Cao é an cuic acá agat díom-ra, a íora, a mlic Dé
- ir doirde? Iarraidm oir i n-ainim Dé gan mé rianad.
- 8 Óir duhairt pé leir: Imicig amac ar an duine, a
- 9 rrioiaró rairigh. Anran do céirde pé é: Cao ir
- ainim duic? Agus duhairt reiréan: "Legiún ir
- 10 ainim dom, óir ir lionmar rinn. Agus bí pé 'sá
- 11 iarraid go cuair air gan é cup ar an áit amac. Bí
- treao móir muc ann agus iad ag inniúi timpal an
- 12 cuic. Agus d'iair na deamhan acainige air, agus
- duhairt: Cuir inr na mucuib rinn go raigmíó irteac
- 13 ionta. Agus eus íora an acainige dóib láirreac.
- Agus d'imic na deamhan ralaica amac agus cuair
- irteac inr na mucuib, agus do gluar na muc, riar

¹ mat. viii. 28; lúc. viii. 26

² .i. rlaic móir. reic mat. xxvi. 53, an nóta.

le d'á míle acu, i n'oiaró mullaó a scinn, irteac ra
 b'paraisge asur do bátaó iad ra b'paraisge. Asur na 14
 daoine a bí 'sá n-aodairéacó do m'ceadair asur
 o'innceadair ra baile asur ar fuio na tíre é. Asur
 táinig na daoine amac féacaint cao a tárla. Asur 15
 tánaoair as t'uall ar íora asur conacaoair an fear
 so mbioó an deamán 'sá m'leacó, 'n-a fuioe asur a
 cuio éadaiš uime asur é 'n-a lán-meabair, asur
 táinig easal o'ra. Asur o'innir an m'uintir a 16
 conaic é d'óib cao a tárla do 'n fear so maib an
 deamán ann, asur i o'caob na muc. Asur óroma- 17
 oair ar tácant air so n-imceóacó pé ar a o'oir.

Asur nuair a bí pé as uil ar bóro na luinge do 18
 órom an fear, so maib an deamán 'sá óráó, ar a iarr-
 aó so leigir leir é. Ac níor leig pé leir é, ac 19
 duabair leir: Imeig éun do tige asur éun do
 daoine, asur innir d'óib ar deim an Tigearna duit
 asur an t'rócaire a deim pé o'ra. Asur o'iméig pé 20
 asur órom pé ar a innirint i n'Decapólis cao iad na
 neite móra a deim íora d'ó, asur bí iongna o'ra so
 leir.

Asur nuair a táinig íora tar uirge airí, ra luing, 21
 do baile pobul móir éirge, asur é ar b'uaó na far-
 aige. 1 Asur táinig uime o'uaótaránab na rma- 22
 góige, o'ar b' ainm lairur, asur nuair a conaic pé
 é do caic pé é péin as á óraib, Asur o'iarí pé 23
 acainige air, asur duabair: Tá m'ingean as uil éun
 báir; tar asur cuir do lám uirí ionar so leigirí i
 asur so mairceó pí. Asur o'iméig pé 'n-a ceannca, 24
 asur cuair móran daoine i n-aonféacó leir, asur
 bioair as b'uit air.

Asur bí bean ann so maib a cuio fola as imceacó 25
 uairí ar fearó d'á bliain d'éas, Asur bí móran fuil- 26
 inge aicí ó ionao d'ocúirí, asur bí a maib an t'rao-
 aic caicte aic leó, asur ní maib aon feabur uirí, ac
 í as uil i n-olcar; Nuair airí pé i o'caob íora táinig 27
 pí ameair na daoine lartair d'é, asur cuir pí a lám
 ar a éadac; Óir duabair pí: Mura ndeieao ac píú 28
 baint le n-a b'rac beiró mé rlan. Asur do óromuig 29

- rruic a coo' fola an neómac ran, agus o'aitin rí ar
 30 a colainn go faib rí leigirce ó'n ngearán. Agus
 láirpeac do cuis fíora, ann féin, an éomáet ran do
 dul amac uair, agus o'iompuis pé cun na noaoine,
 agus dubairt pé: Cé teangbuis le m'eir éadais?
 31 Agus dubairt a deirgiobuil leir: Cionn tú na noaoine
 as bhuic oir, agus deirgi: Cé teangbuis liom?
 32 Agus o'féac pé 'n-a timpal go bpeirpeac pé an bean
 33 a deim é. Agus táinig cuit-easla ar an mnaoi, mar
 bí 'fíor aicí cao a tápla, agus táinig rí agus do
 pléac rí do, agus o'innir rí do iomláine na fíunne.
 34 Agus dubairt peirpean léi: A 'ngean ó, do plánuis
 do éiríeadh tú. Iméig i ríocéam, agus bí plán ó'n
 ngearán.
 35 Le linn na bpocal ran a plá do, táinig cuir do
 muinir uactarán na rinagóige, agus dubairt:
 Tá t'ingeon tar éir báir. Cao ab áil leat as cur a
 36 cuille trioblóide ar an máigirir? Agus o'airis
 fíora an pocal ran agus dubairt pé le n-uactarán na
 37 rinagóige: Ná bíod easal oir, ac amáin eirí. Agus
 níor leis pé o'aoinne dul leir ac peadair agus
 38 Séamur agus Eóin oiréar Séamur. Agus tánaoair
 irteac i oir uactarán na rinagóige, agus énaic pé
 an buairt agus an t-áir-gol agus an lóirípeac go
 39 léir. Agus nuair a éair pé irteac dubairt pé
 leó: Cao cuis an buairt agus an gol? Ní marb ac
 40 an cailín, ac 'n-a coo'laó. Agus do gáirpeadair uime.
 Ac do cuir pé iad go léir amac, agus éis pé leir
 áir agus máir an cailín, agus an muinir a bí
 le n-a éir féin, agus éair pé irteac mar a faib an
 41 cailín 'n-a lúige. Agus do ius pé ar lán ar an
 gearán agus dubairt pé léi: Talita cúmí, 'ré rin, ar
 42 míniú, Eirí, (aoiríu leat) a cailín. Agus o'airis
 an cailín 'n-a fíor láirpeac agus fíubuis rí, (bí rí
 do bliam deas) agus táinig uactar an-a-móir oiré.
 43 Agus o'oiríus pé doib go dian san a fíor a deir as
 aoine, agus dubairt pé ius le n-ite áiríar oi.

CAIBIDÍOL VI.

Chríoirt ag nárarct agus é ag tabairt teagairis uaid. An vāpéas arbol vā zcupr amac aige. Dia á tabairt aige do éúis míle duine a' éúis bológasib, agus é ag riubal ar an bparaisge.

Agus o'iméig pé ó'n áit rin agus éáinig pé cun a 1
 típe péin, agus do leanadar a veirgiobuil é. Agus 2
 éáinig an trabbóio, agus éuaid pé ag teagairis ra
 trinasóis, agus vein a lán, nuair ariúgeadar é, iong-
 na o'á teagairis, agus veirvóir: Ca bpuair pé reo
 na neite reo go léir? agus cao í an eagna a tugad
 vó, agus a leitéio o'uibneacáib móra agus a véin-
 tear tré n-a lámáib? Nac é reo an riúméir, mac 3
 íhuire, bpadair séamuir, agus lóreir, agus lúóair,
 agus símóin? An amlaio ná fuil a bpuéaraca anro
 i n-ár meairis? Agus do glacadair rannal uime.
 Agus veiread lora leó: Ní bionn fáir san onóir ac 4
 'n-a vútairis péin, agus 'n-a teaglad péin, agus
 amearis a gáolta péin. Agus níon féao pé don 5
 cómaect o'uibriú ra n-áit rin, ac zup éur pé a lám
 ar pait vead vaoine bneóite agus zup leigir pé
 1ao.* Agus vein pé iongna ve'n earba cneioim 6
 a bí ionta, agus do riúbliuis pé na bailte móir-éimpal,
 ag teagairis.

Agus glaoir pé cuige an vāpéas, agus éornuis pé ar 7
 1ao do éur uaid 'n-a mbeir a'r 'n-a mbeir, agus éuz
 pé vóib cumar ar na priorairóib truailligete. Agus 8
 o'órnuis pé vóib san don níó éóaint i zóóir an
 vóóair ac amáin cleit: veit san mála, san arán,
 san ariúgead i zepior. 1 San a veit ar a zopraib ac 9
 panóala, agus san an tapna capós a veit úmpa.
 Agus vubairt pé leó: Pé áit 'n-a pasáir rib irteac 10
 i vóis, panair ann go bpadair rib an áit rin. Agus 11
 pé duine ná glacair rib nó ná h-éirfir lib, iméig-

1 Zníom. xii. 81

* Ver. 5. "níon féao pé."—ní le h-earba cómaecta é, ac níon b áil leir mibúilti véanaim do vaoimib rpuacada ná cneiofead. Níon b'riú 1ao é.

10 ar an ait rin asur deinið an ceð cpoçað
 12 o'bûr zcoraib mar fiaoðaire 'n-a zcounið.¹ Asur
 euaðar amac asur o'fózraðar aicpiçe vëanam.
 13 Asur cuireaðar mórán deamán amac a' vaoine, asur
 cuireaðar ola ar a lán vaoine breoite asur vo leiç-
 reaðar iao.

14 Asur o'airz hériðo, an pí, (óir bí ² a ainim-rim
 puibilíðe), asur veireað ré: Tá Eóin bairte eir-
 içte ór na maiðb, asur o'd bpiç rin táro cómaçta o'd
 15 n-oibpiú trío. Asur veireað vaoine eile: Iré
 euað atá ann. Asur veireað vaoine eile: Fáirð
 16 ireað é, mar beað ðuine ðer na fáirðib. Asur nuair
 a o'airz hériðo é ðubairt ré: Eóin, zur baineap-ra
 an ceann ðe, riné atá eirçte ór na maiðb.
 17 Óir vo cuir hériðo fir uair asur vo zaið ré Eóin,
 asur ceangail ré é asur cuir ré i bpiórún é, mar
 zeall ar hériðiar, bean pílib, a ðpictár, mar bí pí
 18 'n-a mnaoi aige. Asur veireað Eóin le hériðo:
³ Ní oleaçtaç ðuit bean vo ðpictár a beir 'n-a mnaoi
 19 açaç. Asur bí hériðiar az vëanam ceitçe 'n-a
 counið, a o'iarraib é çur çun báir, asur ní raib az
 20 eirçte léi. Óir bí eazal ar hériðo roim Eóin, mar
 bí pior aige zur ðuine naomta, píoraonta é, asur bí
 ré 'zá coimeað, asur ðeimeað ré a lán neitç ar a
 cómaiple, asur çugað ré çuar vo zo toilitçanac.*
 21 Asur nuair a táinç lá oipeamnac çuige ðeim
 hériðo féarçta lae a beirte vo ppiúnraib asur vo
 22 çaoipeaçaið asur o'uairlið zaili, asur táinç
 inçeap hériðiar irçeað asur ðeim pí mince asur
 vo çaitç pí le hériðo asur leiç an zcuroeaçtain,
 asur ðubairt an pí leiç an zçailín: Iarri oim don níð
 23 ir maiç leat, asur tabarçao ðuit é. Asur vo ðear-

¹ Zeibmíó annro ra nçpéizir na focail reo:—"zo veimín
 aoeipum lib, beir ré níor raopie vo zocoom asur vo zomopra lá
 an breieamantair 'ná vo'n çatçair rin."

² .i. ainim íopa.

³ Lebit. xviii 16.

* Ver. 20. "Asur bí ré zá coimeað," .i., ar hériðiar;
 asur le h-eazla roimir na vaoine ní cuirçað ré çun báir é,
 bioð zo raib pí zá iarraib air. Vo ðeim pí a toil 'n-a ðiaitç
 ran le conçeaim a h-inçine.

buis ré ví : pé fuo a iarrfaiir oim tabarfao duit é,
 oá mba leac mo iúgeacá é. Agus éuaio ríre amac, 24
 agus dubairt rí le n-a mátaíir : Cao a o'iarrafao ?
 agus dubairt an mátaíir : Ceann Eóin bairte. Agus 25
 do iúe rí irteac i látaíir an iú éun iarrfaioche, agus
 dubairt rí : Iy maic uom go otabarfa dom láit-
 reac, ar méir, ceann Eóin bairte. Agus táinig 26
 buairt ar an iú ; mar gheall ar an n-eapbú agus ar na
 daoine a bí láit-reac níoir maic leir doíar a éur uiréi ;
 agus do éur ré an báraíre uairé, agus o'óruis ré 27
 an ceann a tabairt leir ar méir. Agus do bain ré 28
 an ceann de ra híoróin, agus éis ré an ceann leir
 ar méir ; agus éis ré do'n cáilín é, agus éis an cáilín
 o'a mátaíir é. Agus o'airis a o'eirgíobuill an ríeal, 29
 agus éanaoíir agus do iugaoíir leó an coirp, agus
 éuríeaoíir ra n-uais é.

¹ Agus táinig na h-árhoil éun íora, agus o'inn- 30
 reaoíir do gac níó, a raib oéanta acu agus a raib
 múinte acu. Agus dubairt ré leó : Tagaio i leic- 31
 caoib go h-áit uaisneac agus glacao ruaimnear
 ar reao tamail. Oíi bí a raib as teacé agus as im-
 teacé líonmaí, agus ní raib uain acu éun bíó a cáit-
 eam. Agus éuaóir ar bóro luinge agus o'iméic- 32
 eaoíir go h-áit uaisneac, ré leic.

Agus éonaic na daoine íao as imteacé, agus o'áitén- 33
 ígeaoíir íao, agus do iúeaoíir 'n-a gcuir, amac ar
 na bailtib go léir, éun na h-áite, agus bíoóir ann
 pómpa. Agus táinig íora amac agus éonaic ré an 34
 truaí mór, agus táinig truaí aise oóib, oíi bíoóir
 mar beao caoiré fan aoóaire, agus érom ré ar a lán
 neite éeasas oóib.

Agus nuair a bí móíán de'n lá caite táinig a o'eir- 35
 gíobuill agus dubhaóir : Fáraí íreao an áit reo agus
 tá an lá iméicé ; leis éun ruabail íao, i otreó go 36
 raíao ríao irteacíní na bailtib agus ín na ríáioib ír
 gíoríra oóib, agus go gceannócaio ríao bia oóib féin
 le n-íe. Agus dubairt ré leó 'gá bfeasrao : Tagaio- 37
 re fuo le n-íe oóib. Agus dubhaóir leir : An

¹ Lúc. ix. 10.

- amlaib a d'imteocaimíó agus ceannócaimíó ar dá
 38 céad pingin arán le tabairt dóib le n-ite? Agus
 dubhairt ré leó: An 'mó bulóg arán ašuib? Imtišib
 agus féacaid. Agus nuair a bí 'fíor acu dubhadar:
 39 Cúis bulóga, agus dá iars. Agus d'óruis ré dóib
 na daoine so léir do cupi 'n-a fuide 'n-a scuibeacá-
 40 naid ar an bfeár glar. Agus do fuideadar 'n-a
 41 mbuionib, 'n-a scuibaid agus 'n-a scuibaid. Agus
 tós ré na cúis bulóga agus an dá iars, agus d'féac
 ré ruar cun na bflačar, agus beannuis ré iad agus
 búr, agus tús d'a d'eirgiobulaid le cupi or cōmair na
 ndaoine; agus do mainn ré an dá iars orca so léir.
 42 Agus d'iteadar so léir, agus bí a ndóicín acu.
 43 Agus tōšadar an fuigleac, dá cipeán dēas de bia
 44 búrte, agus dē na h-iarsaib. Agus bí cúis mile
 fear ra méio daoine do éat an bia.
 45 Agus láitneac cupi ré fiačaid ar a d'eirgiobulaid
 dul ar bóro na luinge cun so pašoir tnearna so
 bectraida, agus so scuibeac ré féin na daoine cun
 46 riuibail. Agus nuair a cupi ré cun riuibail iad,
 d'imtiš ré an cnoc ruar cun úrnuighe dēanam.
 47 Agus nuair a bí an dēanaighe ann bí an long i lár
 na faraise, agus bí ré féin i n'aonar ar an tcalam
 48 tirim. ¹ Agus cōnac ré iad ar a ndóicall as
 pámaideac, mar bí an šaoč 'n-a scoinnib; agus
 timpal na ceatramad fairne de'n oirde táinīs ré
 cūca agus é as riuibail ar an bfaraise, agus mear ré
 49 šabail tōirra. Agus nuair a cōnacadar-pan é as
 riuibail ar an bfaraise ceapadar gur ramail a bí ann
 50 agus do liúšadar. Oir do cōnacadar so léir é, agus
 bí ršannra orca. Agus do labair ré leó láitneac
 agus dubhairt: Glacaid mīrneac; mīre acá ann; ná
 51 bíod easal oraid. Agus táinīs ré cūca ar bóro na
 luinge agus do rcao an šaoč. Agus do méaduis ar
 52 a n-uatbár i n-a n-aighe. Oir níor cuigeadar i tcaob
 na mbulóg, mar bí a scuioide dūi.
- 53 Agus nuair a bí tšaithe tnearna acu bíodar i tšir
 54 Šeneparet, agus tšanadar cun puirt. Agus nuair

a tãnadari ar an tuing v'aitnigeadari lãitneac é, agus 55
 érom daoine ar suic tpió an vóir rin zo léir agus
 ar daoine bheóite bheic leó móir-timpal, ar toctaid,
 éun na h-áite i n-a n-aimisóir é beic; agus pé bail 56
 'n-a vóitigead ré irteac, i rráirib nó i mbailtib nó
 i scaitneacaid, cuimóir na daoine bheóite ar na
 rráirib, agus bíóir 'sá iarraid ar leigint vóib riú
 baint le fadna a bhaic; agus an méir a baineat leir
 vo leigirí iad.

CARIBIDOL VII.

na fairsirínis dá n-imdeargad ag Chríost. Ingean na mná
 ó Canaan dá leigear aige, agus an fear a bí boðar balb.

agus táinig fairsirínis agus maint ver na Ssrib- 1
 neóirib ó Ierúsaleim, agus bailigeadari cuige. agus 2
 nuair a donacadar cuir v'á veirgibuit ag ite aráin
 agus a lámha coitcían, 'ré rin san nige, éaradar
 leó é. Óir ní itro na fairsirínis ná na lúdaig bia san 3
 a lámha vo nige zo minic, ag coimead nóir na rin-
 reair. agus ar éadót ó'n marcad vóib ní itro bia 4
 san iad féin vo nige, agus tá a lán eile rean-nóir
 atá orá a coimead, ar a bfuil na cupáin vo nige,
 agus na cipreái, agus na h-áirái práir, agus na lea-
 padá. agus v'fairsirínis na fairsirínis agus na Ssrib- 5
 neóirí v'é: Cad 'n-a éadót ná riublaio vo veirgibuit-
 re vo péir nóir na rinreair, agus zo n-itro ríad bia 6
 san a lámha vo nige? Ac v'fairsirínis reirean iad
 agus riublaio: Ir maic an carraigadót a vein lráir
 oráir-re, a luét an fill, mar a bfuil rírióbta: 7
¹ Molair na daoine reo mé le n-a mbéal, ac ir fad 8
 uaim atá a scioirde; Adraó folam a éugair ríad vom,
 ag múnear teagar agus áiteanta daoine.* Óir
 tréigean riú óirú v'é, agus coimeadann riú nór
 daoine; veineann riú na cipreái agus na cupáin vo

¹ Iráir xxix. 13.

*Ver. 7. "Teagar agus áiteanta daoine." feic an nótu
 ar maic. xv. 9, 11.

- 9 nise, ašur mórán neite eile de'n tróro ran. Ašur
 10 dubairt ré leó : 1r maít a cúipeann rib óroú Dé ar
 airt Maoir : ¹ Tabairt doot' áair ašur doot' máair
 onóir ; ašur : ² An t-é tabairt doot' óroú-áairt o'á
 11 áair nó o'á máair curtar cun báir é. Ac oar
 lib-re : Má veir tuine le n-a áair nó le n-a máair :
³ Šac corban, (ré rin, šac tabairt) o'á otuaim-re
 12 uaim, bíot a áairbe ašac-ra ; Ašur ní leigeann rib
 oó don ní eile a óeanam o'á áair ná o'á máair.
 13 Aš cur breítir Dé ar neamníó leir na rean-nóirib
 a cleacátabair féin. Ašur tá a lán neite de'n tróro
 ran ašuib' á óeanam.
 14 Ašur do glaoib' ré na daoine cúise ašir, ašur
 15 dubairt ré leó. Ní'l don ruo atá larmuib' de'n
 tuine, ašur a téigeann irteac ann, o'féarad é
 fáilú, ac na neite a ášann amac ar an ntuine rinia
 16 a fáiligeann an tuine. Má tá cluara cun éirteacta
 aš tuine, éirtead ré.
 17 Ašur nuair a cuairt ré irteac i otis ó'n pluas
 18 o'fiarraig a veiršobuib' de breš na solúide. Ašur
 dubairt ré leó : Ašur an bfuil rib-re leir šan breit-
 eamantar mar rin ? Ná tuigeann rib, pé ruo a téig-
 eann irteac ra tuine ó'n otaob amuib' ná féoir do
 19 an tuine fáilú, Mar ní téigeann ré irteac 'n-a
 éroide, ac i n-a bolš a téigeann ré ašur téigeann
 20 pé amac ra bfiailteac, aš glanad šac bíot amac. Ašur
 dubairt ré šur b'ia na neite a ášann amac ar an
 21 ntuine a fáiligeann an tuine, ⁴ Óir ir ó'n otaob irtis,
 amac a' éroide an tuine, a ášann o'roú-rmuinte, ašur
 adalcranar, ašur šníomarta o'ruire, ašur oúmhár-
 22 bad, šuro, painc, éašcór, peall, mí-šeanmnaigeact,
 23 o'roú-fúil, oiamarla, uabar, mí-clall. Ó'n otaob
 irtis irtead ášuib' na h-olca ran šo léir, ašur iria
 a fáiligeann an tuine.

- 24 Ašur o'eirig ré ar ran, ašur cuairt ré šo o'roú-áair

¹ exod. xx. 12 ; deut. v. 16.

² exod. xxi. 17 ; leuit. xx. 9.

³ .i. do tuigí do rna fáiririg an ruo ba éarnt a tabairt
 do'n áair ašur do'n máair.

⁴ gen. vi. 5.

Tuife agus Siodh, agus cuair pé irthead i tici, agus
 ba mian leir gan a fíor a beir ag doinne, agus níor
 féad pé é féin do ceilt. Óir do táinig cuise agus **25**
 do cair i fein agá coraib, cómh luad agus d'airisí rí
 tráct air, bean go raib rriopair cuailiúste 'n-a
 h-ingin. Agus bean Síreagac ab ead i, Síropoenac **26**
 do reir éiméil, agus bí rí ag suide cuise go n'óanfao
 pé an deamán do díbir ar a h-ingin. Agus duib- **27**
 air pé léi: Fan go mbeir a páit ag an sclainn; óir
 ní maic an fuo bia na clainne tógaint agus é tabairt
 do rna gadaib. Ac d'freaasair ríre agus duibairt: **28**
 Iread, a Tigearma, óir itio na coileáin pé'n mbóir
 an bia bairte a tuiteann ó'n sclainn. Agus duibairt **29**
 reiréan: Mar gheall ar an bpocal fan imtís leat, tá
 an deamán imtís ar t'ingin. Agus nuair a cuair **30**
 rí abairle cun a tige fuair rí a h-ingean 'n-a luise ar
 a leabair, agus an deamán imtís arcti.

Agus cuair pé amac airí a' críciú Tuife, agus **31**
 táinig pé tré Siodh go mairí Sairilí, tré lár críce Deca-
 polir. Agus tusaorai cuise duine a bí boar balb, **32**
 agus bíodar ag tatant air a lám a cup air. Agus **33**
 tós pé leir i leir-taob é ó'n rluag, agus cuir pé a
 méireana irthead 'n-a cluairib, agus cuir pé reile
 amac agus cuir pé an reile ar éangain an duine,
 agus d'féad pé ruar cun na bflatar agus dein pé **34**
 orna, agus duibairt Eppeta, 'ré rin, Orsail. Agus, **35**
 láirthead, do h-orstala a cluara dó, agus do bogad
 an ceangal d'a éangain, agus do labair pé go
 cruinn, agus d'óruis pé dóbí gan é d'innirint **36**
 d'aoinne. Ac d'a méir a d'óruis pé dóbí é iread
 ir mó a d'innreadar é, agus iread ir mó a deimeadar **37**
 iongna d'é, agus a veirvóir: Deimeann pé gac níó
 go maic: tusaann pé éirthead do'n boar agus camt
 do'n balb.

CAIBIDIL VIII.

Bia ag críort dá tabairt do ceirne míle duine. Raorac a
 tabairt do dáll. An páir a bí ag críort le fulang.

1n na laetib rin airí, nuair a bí rluag móir ann **I**
 agus gan don níó acu le n-íce, do glaoir pé cuise a

- 2 d'eirgíobuill agus dubhairt ré leó: Tá truaḡ aḡam
 do'n truaḡ, maí, féac, táio ríao am' fódair le trí
 3 lá, agus ní'l aon ruo le n-íte acu; agus má cuirim
 abail le iao 'n-a d'eirgíao tuitíro ríao ar an rííḡ, óir
 4 do táinig cuíro acu ab'ao. agus d'fíeasair a d'eir-
 gíobuill é: Conur ír fíeoir d'aoinne a n'óitín aráin
 5 a tabairt dóib anro ra n-uaisnear? agus d'fíaf-
 mair ré dóib: An 'mó bulóg aráin aḡaib? agus d'ub-
 6 raḡar-ran: Seac mbulóḡa. agus d'óruis ré do'n
 truaḡ ríde ríor ar an tcalam; agus tós ré na
 reac mbulóḡa, agus ḡaib ré buídeac, agus búr
 ré an t-arán, agus tús ré d'a d'eirgíobuilaib é le cur
 7 or cómar na n'aoine, agus cuíeaoar. agus bí
 iarḡa beaḡa acu, agus beannuis ré iao, agus d'óruis
 8 ré iao do cur or cómar na n'aoine. agus d'íe-
 eaoar, agus bí a n'óitín móí acu. agus tóḡaoar an
 9 bia búrte do fásao, reac ḡeireáin de. agus
 tímpal ceitíe míle duine íreao bí tar éir an bío a
 caiteam; agus cur ré cun ríubail iao.
- 10 agus cuair ré láitíeac ar bóro na luinge i n-aon-
 feac le n-a d'eirgíobuill agus táinig ré i d'eirgíobail Dal-
 11 manáta. agus d'ímíḡ na fíuríneí amac agus
 éromaoar ar aḡnear leir, 'ḡá iaríao ar cómaréa ó
 12 neam a tabairt dóib, aḡ baint truaíac ar. agus deín
 ré orna 'n-a ríoríao, agus dubhairt ré: Cao ab áil
 leir an ríuóc ran aḡ loirḡ cómaréa? So deínm a
 d'eirim líb, ní tabairar cómaréa do'n tríuóc ran.
- 13 agus cuir ré uair iao, agus cuair ré ar bóro na
 luinge airí agus d'ímíḡ ré tar uirḡe.
- 14 agus d'eirímaoaoar arán a tabairt leó, agus ní
 15 ríab ra luing acu ac aon bulóg amáin. agus tús ré
 foláram dóib agus dubhairt: Féacáio, agus reac-
 16 nair ¹ ḡíort na b'fíuríneac agus ḡíort héiríro. agus
 bíoao aḡ pléir eataréa féin, 'ḡá ríao: Ní'l arán.
- 17 aḡainn. agus bí a fíor ran aḡ íora agus dubhairt
 ré leó: Cao é an pléir reo aḡaib toirḡ ḡan arán a
 beir aḡaib? Ná n-aíneḡeann ríab agus ná tuíeann
 18 ríab ríor? An b'fíur búr ḡeírode dal ríor? An b'fíur

rúite aḡaib aḡur ná feiceann ríob? An bfuil cluapa oiaib aḡur ná h-aiḡseann ríob? ¹ Níó an amlaib náó cummín lib? Nuair a bhuiréar na cúis bulóga do'n ¹⁹ cúis míle duine, an 'mó cipeán a cóḡabair de'n bia bhuirte? Dubhraid-ran: 'Dá cipeán déas. Aḡur ²⁰ na reáct mbulóga do'n éiríe míle, an 'mó cipeán a cóḡabair? Aḡur dubhraid: Seáct ḡeipeáin. Aḡur ²¹ dubhairt ré leó: Conur ná tuisgeann ríob fóir?

Aḡur cánaðair ḡo becpaia; aḡur cúgaðair cúise ²² doall, aḡur o'iairiaðair air lám a cúir air. Aḡur do ²³ ius ré ar lám ar an n'dall, aḡur do ius ré ar an mbaile beas é, aḡur cúir ré reile ar a rúilíob, aḡur cúir ré a 'dá lám air, aḡur o'fíarfais ré de an bfeacaib ré don níob. Aḡur o'féac an duine ruar ²⁴ aḡur dubhairt ré: Éim doaine mar beaó cpaínn aḡur iad aḡ ruibál. Anran do cúir ré a lám airí ar a ²⁵ rúilíob, aḡur érom an duine ar féacaint ruar, aḡur mar rin cáinís iadair do ¹ o'ieó ḡo bfeacaib ré ḡac níob ḡo ríoléir. Aḡur cúir ré an duine éun a ²⁶ éise féim aḡur dubhairt ré leir: Iméis éun do éise, aḡur má éiseann tú irceac ra cpaíob ná h-innir o'aoínne.

Aḡur éuair fóra aḡur a beirḡiobuill ra baile rin ²⁷ Caerapaéa pílippi, aḡur ar an ríis doó do éiríis ré a beirḡiobuill aḡur dubhairt ré: ² Dar leir na doaine cé h-é mipe? Aḡur o'fíeaspaðair é aḡur dubhraid: ²⁸ Éoin bairte; aḡur dar le tuille, Éiar; aḡur dar le tuille, don de rna fáiríob. Anran dubhairt ré leó: ²⁹ Ac dar lib-re cé h-é me? Aḡur o'fíeaspaí beaðair aḡur dubhairt: Ir tupa Cpaíor. Aḡur cúis ré ríolá- ³⁰ ríam doib ḡan a o'innirint o'aoínne 'n-a éaob.

Aḡur érom ré ar a éaspaḡ doib náir bpaíar do ³¹ mílac an Duine móráin o'fulang, aḡur na reanóirí 'ḡá féanaob, aḡur uaécpaíin na ragaíre, aḡur na ḡrípne-óirí; aḡur ḡo ḡurpaí éun báir é, aḡur tarí éir tpaí lá ḡo n-eíreócaob ré ó'n mbáir. Aḡur do labair ré an ³² éaint ḡo ríoléir. Aḡur do ius beaðair air aḡur do érom ré ar cúir 'n-a cóinníob. Ac o'íompúis reiréan ³³ aḡur o'féac ré ar a beirḡiobulaib, aḡur do labair ré

- 50 basairtad le peadair, agus duhairt ré: Iméis lartiar díom, a Sátain, óir ní h-iaó na neite a baineann le Dia ir mian leat, ac na neite a baineann le daoine.
- 34 Agus glaoir ré cuise na daoine agus a deirgíobuil i n-aonfeacht, agus duhairt ré leó: ¹ Má'r mian le h-aoinne mire do leanmáint, réanaó ré é féin, agus
- 35 glacaó ré cuise a éirí, agus leanaó ré mé. Óir, an t-é sur mian leir a anam do fáoraó, cailleir ré a anam; agus an t-é a cailleir a anam ar mo fion-ra agus
- 36 ar fon an troirgél, faorfaíó ré a anam. Mar, cao é an tairbe do duine an faogal 50 léir a buáctaint
- 37 má caillean ré a anam féin? Nó cao i an málaírt
- 38 a déanfaíó duine ar a anam? Óir an t-é 50 mbeir náire air mar gheall oim-ra agus ar mo bheirte i látair an trleácta ro atá adaltranaó peacaíail, beir náire ar mlaó an Duine uime rin nuair a tiocfaíó ré i nglóire a átair i bpoáir na n-amgeal
- 39 naomta. Agus duhairt ré leó: 50 deimín a deirim uib, tá cuio d'a bfuil 'n-a fearaí anro agus ní blairfio ríao an báir 50 bfeirfio ríao rígeaótt Dé as teaótt i gcómaótt.

CAIBIDÍOL IX.

An t-átaí gne ar éirí. Deamain balba aige d'a gcur amad ar daoine. úmálúigeaótt aige d'a teagairt. 7 rannal do feaónaó.

- 1 Agus i gceann ré lá do tós fóra leir peadair agus Séamur agus Eóin agus do feól ré iao, 'n-a r-aonair, ruar ar énoc áro, ré leir, agus d'áruis a deaib or
- 2 a gcómair. Agus bí a cuio éadais as taitneam cóim geal le pneácta, ar cuma ná fáoraó aon ucaire ar
- 3 calaí iao do gealaó. Agus do tairbeánaó d'óib
- 4 Euar agus Maoir agus iao as caint le h-fóra. Agus d'fneasair peadair agus duhairt ré le h-fóra: A mágirir, ir maíó an baí oíaine beir anro; agus leir d'úinn t'í puible déanaí anro, pubal duit-re,

¹ mat. x. 38; xvi. 24.

aſur pubal 'do mlaor, aſur pubal 'o'Eluar. Oir ní 5
 feoirí pé cao a bí aige 'ó'á náó, mar bíodar rſann-
 ſuigſte le n-eaſla. Aſur táinig rſamal aſur élu- 6
 'uigſ pé iao aſur táinig ſuſ ar an rſamal a 'oubairt :
 Iré reo mo mlae mío-ionmáin : éiríó leir. Aſur, láit- 7
 ſeac, 'o'féacadar 'n-a 'otímpal aſur ní féacadar aoinne
 a tuille ac íora amáin 'n-a 'brocáir. Aſur aſ teacſ 8
 anuar 'óóib ó'n ſenoc, éuſ íora poláram 'óóib ſan an
 ſaóar a 'conacadar a 'óinnſint 'o'aoinne ſo 'otí ſo
 mbeaó mlae an Duine eirigſte ór na maírb. Aſur 9
 coimeáodar an ſocal ſan eaſarſa 'ſá ſiaſſaigſe
 'ó'á éile cao é a 'bríſ rín, ſo mbeaó pé eirigſte ór
 na maírb.

Aſur éurpadar ceirſ éuiſe, aſur 'oubpadar : 10
 1 Cao éuiſe, má 'reac, ſo nveir na ſaíurſinſ aſur na
 ſſuíbneoirí náe poláir Eluar 'do teacſ ar 'otúir ? Aſur 11
 'oubairt pé leó 'ſá 'breagſaó : nuair a 'tiocſaó
 Eluar ar 'otúir cuirſíó pé ſac níó 'n-a 'earſ aírſ ;
 aſur conur mar acá 2 rſuíbſa 1 'taoó mlae an Duine,
 ſo 'brúingſeóac pé móran aſur ſo 'taóarſaí
 taſcuirne 'óó. Ac 'veirſum-re líb-re ſo 'otáinig 12
 Eluar éeana réin, aſur ſur impeadar a 'otoil air, mar
 acá rſuíbſa 'n-a 'taoó.

Aſur táinig pé éun a 'veirſiobul, aſur 'conaic pé 13
 rluagſ móir 'n-a 'otímpal aſur na ſſuíbneoirí aſ aigſ-
 near leó. Aſur, láitſeac, nuair a 'conaic na 'aoine 14
 ſo léir íora táinig rſannſa oírſa aſur uacſár, aſur 'do
 ſuſeadar éuiſe aſur 'o'ſáitſiſeadar ſoimſir, aſur
 'o'ſiaſſaigſ pé 'óóib : Cao é an ceirſiúcán é reo acá 15
 eaſaírb ? Aſur 'o'breagſair 'uine 've'n trluagſ aſur 16
 'oubairt pé : A mlaíſirſir, éuſar líom anſo aſ trual
 oírſ mo máe, mar tá 'deamán balb ann. Aſur pé ball 17
 'n-a mbeirſeann pé é bíonn pé 'ſá éaſeam, aſur éúbar
 leir, aſur a ſiaſala aſ 'óiorcán, aſur é 'ó'á ſnaóí amac.
 Aſur 'o'iaſſar ar 'do 'veirſiobulaírb é éur amac, aſur
 níor féaóadar é. Aſur 'o'breagſair reirſean aſur 'oub- 18
 airſ : Ó, a ſlióſt ſan eirſeam, cao é an ſaíó a 'veirſ
 mé eaſaírb ? Cao é an ſaíó a 'o'brúingſeóac líb ?
 Tuſaó éúſam-ra é. Aſur tuſadar éuiſe é. Aſur 19

1 mal. iv. 5.

2 1ſaíar liii. 3, 4.

- cōm luac ašur cōnaic ré é o'uibruš an deamān ann,
 ašur cuit ré ar an tcalam 'šā iomlořs réim ašur
 20 cūbar leir. ašur o'fiarraiš ré de'n ačair: Cao é
 an faio aimprie acā ó cārla ro dō? ašur dubairc
 21 reirean: Ó bí ré 'n-a leabū; ašur ir minic a cait ré
 ra teine é, ašur ra n-uirge, cūn é marbū; ac mā tā
 ré ar do cūmar i n-aon cōr, deim tpočairie orainn
 22 ašur fōir orainn. ašur dubairc fōra leir: Mā'r
 réirir leac cpeideamāint, tā šac nīō ar cūmar an t-é a
 23 cpeideann. ašur, lāitneac, do ršneac ačair an
 buacalla, ašur na deōra leir: Cpeidim, a šigeaima:
 24 fōir m'earba cpeidim. ašur nuair a cōnaic fōra an
 tpuas aš cpiunniū do rmačtuis ré an annrpuo
 tpuailište, ašur dubairc: A annrpuo bočar, balb,
 ópuišim duit imčeačt amac ar ran, ašur šan teačt
 25 irteačt ann airir. ašur do ršneac ré, ašur o'uibruš
 ré é šo h-ana-ōian, ašur o'imčiš ré amac ar; ašur
 bí ré mar a beac ré marb, i tceō šo noubairc a lān:
 26 Tā ré marb. Ac do ruš fōra ar lāim air, ašur do
 27 cōš ré ruar é; ašur o'eiruš ré. ašur nuair a cūarō
 ré irteačt ra tiš o'fiarraiš a o'eiršiobul tē, a šan
 fīor: Cao 'n-a cōab nār féadamar-ne é cūr amac?
 28 ašur dubairc ré leō: Mī réirir do'n rōro ran duit amac
 le h-aon nīō ac le h-ūirnuište ašur le tpořšac.
- 29 ašur o'imčigeacdar o'n āic rin, ašur cūadair tpiō
 an nšailili; ašur nīor b'ail leir a fīor a beic aš
 30 aoinne. ašur bí ré aš teasars a o'eiršiobul, ašur
 'šā mād leō: Tabarpar Mac an Quine i lāimair
 daoine, ašur cuirpīo rīac cūn bāir é, ašur tapr éir
 31 a marbuište eirēōcār ré an tpear lā. Ac nīor
 32 tuišeadar an caint, ašur bí ršac ořca é cēirčiū. ašur
 cānadair šo Caparnaum. ašur nuair a bīodair ra
 tiš o'fiarraiš ré dīob: Cao a bí ar puabal ašair
 33 ran bōčair? ašur nīor labradair; ōir bīodair aš
 tiorpōireacčt, ran bōčair, féacaint cé 'cu dīob ba
 mō.
- 34 ašur do fūiré ré, ašur šlaoiré ré cūiše an dāiréas,
 ašur dubairc ré leō: Mā'r mian le h-aoinne beic
 i n'feari cōraiš, iré a beir ar deir ar fao, ašur 'n-a
 35 řeirbīreac aš cāc. ašur do ruš ré ar leabū, ašur

éuir pé 'n-a fearann é i lár bail eatarra; anran do
tós pé an leanb i n-a uéat asur duhairt pé leó: An 36
t-é a glacraí am' ainim-re leanb mar an leanb ro,
ir mire a glacann pé; asur an t-é a glacraí mire,
ní mire a glacann pé, ac an t-é a éuir uair mé.

Asur o'fheasair éoin é, asur duhairt: A mlaigirtir, 37
conacamaí duine as cup deamán amac do' ainim-re,
ac ní gabann an duine rin linne, asur do coirgeamaí
é. Asur duhairt íora [leir]: Ná coirgíó é; ¹ mar 38
ní'l don duine a déanraí míbhuit am' ainim-re asur a
o'féasraí oíoc-focal a ráó oim go luat. Óir, an 39
t-é ná fuit i nábúir zconuib tá pé uib.

Óir, doinne tabarraí le n-ól daob, am' ainim-re, 40
o'p le Cíóir rí, ríú cupán uirge, go deimín a
deimín lib, ní beir pé zan a tuararal. Asur 41
doinne tabarraí oíoc-fampla do duine de'n
muinir beas ro a éirídeann ionam-ra, b'fearra do
da zcurtí bíd muilinn ar a muineál asur é caiteam ra
bparaise.

Asur má zganann do lám rannal duit, gearr 42
anur oíoc i; óir ir fearra duit dul irteac ra beata
ar leat-lám 'ná dul, asur dá lám oir, irteac
i n-irreann, ra teine ná fíoiri a múcáó, An áit ná 43
h-éasann an piart acu, asur ná múctar an teine.
Asur má zganann do cor rannal duit, dein i gearraí 44
oíoc; ir maí an fuo dul go beata fíoiríde asur tu
bacac, reacar tu cup go h-irreann na teine zan
múcáó, asur do dá coir asat, ² An áit ná h-éasann 45
an piart acu, asur ná múctar an teine. Asur má 46
zganann do fíil rannal duit, rparac amac i; ir maí
an maire duit dul go platar Dé ar leat-fíil reacar
tu cup go h-irreann na teine, asur dá fíil ionat,
An áit ná h-éasann an piart acu, asur ná múctar an 47
teine. ³ Óir ráilpar zac n-don le teine, asur ráil- 48
par zac íobírt le palann. Ir maí an fuo palann; 49
ac má bíonn an palann leam cao leir go noéanraí
ríd deigblarta é? Bíod an palann ionaib, asur
bíod an tríotéáin eapraib.

¹ 1 Cor. xii. 3.² 1ráir lxvi. 24.³ Lebít. ii. 13.

CAIBIOTIOL X.

níð uorðgaoilte an pópað. níð contaðarfað an fadóðneap.
 Áromian élaime Sebeosé. Raðapc á éabairc oo ðall.

- 1 Áður o'fás ré an áit rin, áður éamig ré so epió-
 éaib lúoaéa, lartall oe'n lóroan, áður baillí na
 oaoime éuige aipír. Áður mar ba gnat leir, oo éa-
 2 gairé ré aipír iao. Áður éamig na fapirínig áður
 éuieaðar an éiré éuige, 'gá éuail: An oleagtað oo
 3 uime a bean pópta oo éur uaið? Áður 'gá bpea-
 gmað ouðairc ré: Cao a o'órouig Maoir oaoib?
 4 Áður ouðarar: ¹ Oo éeouig Maoir liciu imt-
 5 eacta oo ríu'í ví áður i éur éun riubail. Áður o'fpea-
 gair lora áður ouðairc leð: Mar gail ar uúre
 búr gcoiðe ipeað oo ríu'í ré an aicne rin oaoib-re.
 6 ¹ Otuac, ámtac, ² oo épuéig Dia iao fipean áður
 7 bamean: Mar gail ar rin ³ fágpaib uime a áair
 áður a máair, áður claoiðpíð ré le n-a mnaoi,
 8 ⁴ Áður beio piao 'n-a mbeir i n-aon feðil: ¹ gár
 9 náð oá feðil iao fearoa ac aon feðil amám. Oá
 bpié rin, an níð a éeangail Dia ná rgaileað uime é.
 10 Áður 'n-a oiað ran, ra cié, oo éiréig a oerigio-
 11 buil é ar an níð gceáona; Áður ouðairc ré leð: Aon
 uime éuipíð uaið a bean áður oo póppaib bean eile,
 12 oimeann ré aðaltpanar 'n-a conuib. Áður má
 éuieann bean a fear uaiéi áður fear eile oo pópað,
 oimeann rí aðaltpanar.
 13 Áður bíoðar ág tabairc na leaib éuige éun so
 gcuipfeað ré a lám opca. Áður ví na oerigioibul
 14 ág coré na oaoime a ví 'gá otabairc éuige. Áður
 éonac lora iao, áður glac ré oíombáð, áður ouðairc
 ré leð: leigíð éúgam na leaibái, áður ná bíðíð gá
 15 gcoré, óir ip o'á leicéioi rin flatap Oé. So oemín
 a oerim lib, an t-é ná glacpaib pígeact Oé ar nóir
 16 leinb, ní paðaið ré ipcað ann. Áður oo glac ré
 éuige in' uct iao, áður éur ré a lámá opca, áður
 beannuig ré iao.

¹ Deut. xxiv. i.

³ Gen. ii. 24; i Cor. vii. 10.

² Gen. i. 27.

⁴ i Cor. vi. 16.

Ašur éuaíð ré amac ar an mbótar, ašur do ríe 17
 uíne cuige ašur éaíe ré é féin ar a glúinib 'n-a
 látaí, ašur o'fíapraíe ré de: A mlaígríarí maíe, cao
 a déanfaó ionur go mbeaó an beaóa ríoruiríe ašam?
 Ašur dubaíre íora leir: Cao cuige duit maíe do 18
 tábaíre orí? Ní maíe doinne ac Dia amáin.* Ír eóí 19
 duit na h-aíteanta: ¹ Ná deín d'íur, ná deín marbú,
 ná deín suí, ná deín fíadhaíre b'réige, ná deín feall,
 Tabairí onóirí do t'átaí ašur do o'mátaí. Ašur 20
 o'fíeasáirí an uíne ašur dubaíre ré: A mlaígríarí,
 táí na neíte rín go léirí coimeáóta ašam ó m'óige.
 Anraí o'féac íora aí, ašur éus ré gráó d'ó, ašur 21
 dubaíre ré leir: Tá don níó amáin í n-eapnaí orí:
 iméíe ašur díol a b'ruí ašac ašur tabaíre d'or na
 bócaíe é, ašur beirí raíóbhíear ar neam ašac; ašur
 tarí ašur lean míre. Ašur do éuirí an éaínt rín 22
 buaíre ar an n'uíne, ašur o'iméíe ré fé b'róí; marí
 uíne ab eaó é go raíó a lán raíóbhíur aige.

Ašur o'féac íora 'n-a tímpal ašur dubaíre ré le 23
 n-a deiríobuít: Náe deacaíre do luét raíóbhíur d'ul
 írteaó í mígeaó d'ó! Ašur do éuirí a éaínt uaéabár 24
 ar na deiríobuít. Ac o'fíeasáirí íora aírí, ašur
 dubaíre ré leó: A élaní ó, náe deacaíre do d'aoíne
 go b'ruí a maíníeín a' raíóbhíear d'ul írteaó í mígeaó
 d'ó! Ír ura do éamal d'ul tré éró ríáéaíre 'ná do 25
 uíne raíóbhíur d'ul írteaó í mígeaó d'ó. Ašur ír 26
 amlaíó a méaóuíg an iongna oréa, ašur dubaíre
 eataíre féin: Má reaó cé féaóraíó d'ul raorí? Ašur 27
 o'féac íora oréa, ašur dubaíre: Ní't ran ar éumar
 d'aoíne, ac tá ré ar éumar d'ó; óir ír féiríur le Dia
 aac níó a d'eanamí.

Ašur do érom beaóarí ar a ráó: Féac, o'féasamaíre 28
 ne aac don ruo ašur do leanamáirí tura. Ašur 29
 o'fíeasáirí íora ašur dubaíre. Go deímín doeiríum-
 re líb-re, níí don uíne a o'féasraíó a éíe, ná a d'íre-
 áraéa, ná a d'íreáraéa, ná a átaíre ná a máéaíre, ná a

¹ exoo. xx. 13.

* Ver. 18. "Ní maíe doinne ac Dia amáin," .i. ní maíe doinne
 ann féin, go h-íomláín, ašur 'n-a bíeínn féin, ac Dia amáin.
 Ní'í maíe don uíne ír tré maíeáirí d'ó ír maíe é.

clann, ná a cúro taluim, ar mo íon-ra ašur ar ion
 30 an troirgéal, ná faigib a céad oiréad ra n-aimeir
 reo anoir, tighe, ašur oiméaraa ašur oiméaraa,
 ašur máireadaa, ašur clann, ašur talam, mar don
 le cráó; ašur an beata íoruirde ra traozal atá le
 31 teacé. Oir ¹beir móran o'á bfuil ar turac ar
 veirne, ašur o'á bfuil ar veirne ar turac.

32 Ašur bíodan ar an rliš aš dul ruar go Ierúsaleim;
 ašur bí íora íompa amac, ašur bí iongna oiréa, ašur
 bíodan aš teacé 'n-a diaib ašur eagal oiréa. Ašur
 do toš pé an oáreas aipir, ašur énom pé ar a o'inn-
 33 rínt oib cad a bí le tuicim amac oó: Féac, táimio
 aš dul ruar go Ierúsaleim, ašur tabarpari Mac an
 Dúine ruar o'uaéaradnaib na rāšar, ašur do rna
 Sšribneoirib, ašur do na reanoirib, ašur dooirpari
 ríad cun báir é, ašur tabarpari ríad ruar do rna
 34 seimtib é; Ašur oéanpari ríad mašad faoi, ašur
 caiteir ríad reilí air, ašur ršuirpáir ríad é,
 ašur marbócair ríad é; ašur eiréócair pé aipir an
 crímaó lá.

35 Ašur táimis cúige Séamur ašur Eóin, clann Sebeoé,
 ašur Dubradan: A íláigirir, ir mian linn go noéan-
 36 pá oúinn pé níó a o'iarirrimio oir. Ašur Dubairt
 reiréan leó: Cad ba máit lib a oéanrainn dooib?
 37 Ašur Dubradan-ran: Tabair oúinn go ruiófead
 duine ašainn ar do lám oeir, ašur an duine eile ar
 38 do lám élé, ad' šlóirne. Dubairt íora leó, ámtac: Ní
 h-eól dooib cad tá ašuib 'á iarpar. An féidir lib
 an éailir a o'ól atá ašam-ra 'á o'ól, nó rib a bair-
 tead ra bairtead reo i n-a bfuilim-re am' bairtead?
 39 Ašur Dubradan: Ir féidir. Ašur Dubairt íora leó:
 Ir íor go n-óirpar rib an éailir atá ašam-ra o'á ól,
 ašur go mbairtpar rib ra bairtead 'n-a mbairtpar
 40 mire: Ac ruióe ar mo veir nó ar mo élí, ní h-ašam
 atá ran a éabairt dooib, ac do'n muinir go bfuil
 pé ceapaité oib.

41 Ašur nuair aipš an veicniúbair é toirnuš fearš ar
 42 teacé oiréa cun Séamur ašur cun Eóin. Ac do

glaoidh Íora éiríge iad agus duháirt ré leó : ¹ Cionn
 rib, an muintir a raibluigthead a beir or cionn na
 ngeinte, go mbíonn rmaect acu oréa, agus tá cómaect
 aza bpuúnraib or a gcionn. Ní mar rin, ámtaé, 43
 daoib-re, ac an t-é gur mian leir beir or buri gcionn.
 beir ré 'n-a feirbiread azaib ; agus an t-é gur mian 44
 leir beir ar turac eaduaib, beir ré as pmoctalam ar
 zac doinne. Oir níor éainis Mac an Duine ionur 45
 go ndéanfaí pmoctalam aib, ac ionur go ndéanfaí ré
 pmoctalam, agus éun go dtabairfaí ré a anam féin
 mar éannaé ar a lán daoine.

Agus éannaé go leicé. Agus nuair a bí ré féin 46
 agus a deirgiobuil as dul amac a' leicé agus móran
 daoine i n-donfeact leó, bí an dall, Dair-Timéur,
 mac Timéi, 'n-a fuiré i n-aice an bdeair agus é a
 o'iairaidh déarca. Agus nuair aib ré gur b'é Íora 47
 Narairé a bí ann, érom ré ar glaodac agus ar a radó :
 A Íora, a illic Daibh, dein trócaire orim. Agus bí 48
 a lán daoine as bagairé aib éirthead. Ac b'rin mar
 ba mó a glaoidh reiréan : a illic Daibh, dein trócaire
 orim. Agus do rtaí Íora, agus duháirt ré glaodac 49
 ar an nduine. Agus glaodadair ar an ndall agus
 duháirdair leir : Glac mirneac ; eirig ; Tá ré as
 glaodac oric. Agus éair ré de a bpat agus do ppeab 50
 ré 'n-a fuiré, agus éainis ré as truaill ar Íora ; Agus 51
 o'fpeasair Íora, agus duháirt ré : Cao ba maic leat
 a déanrainn duic ? Agus duháirt an dall : Radairé
 a tabairt dom, a tigeairna. Agus duháirt Íora leir : 52
 Imcig leat, do plánuig do éirthead éu. Agus bí
 radairé aige láirthead, agus do lean ré é ra trlig.

CAIBIDÍOL XI.

Éiríor do dul irthead i gcathair Ierúsalem ar muin arail.
 An earraine aige á éur ar an gcraon fige a bí reair, agus na
 daoine a bí as díol agus as ceannaé dá dtiomáint amac ar an
 oteampul aige.

Agus nuair a éannaé i n-aice Ierúsalem agus 1
 Betánia as Cnoc na n-Ola-éirann, éur ré éun riubail

¹ Lúc. xxii. 25.

- beirte o'da deirgiobulaib, agus dubhairt ré leó :
 2 Téighiú do'n baidle úto éall or búir gcómhair, agus nuair
 a māsair ríbh irteac ann geobair ríbh ann ceangailte,
 reairiac náir fúirí don tuine miam fóir air; rēaolir é,
 3 agus tugair cūgam é. agus má deirí doinne líb, Cao
 é rin asair 'a dēanaim? abair: Teartuigeann ré ó'n
 otiēairna; agus leiríó ré líb é, san rēao, anro.
 4 agus o'imtiēair, agus fuairair an reairiac
 ceangailte as doir, ar an oēaoib amuis, i gcómhac
 5 oá rliē; agus do rēaolēair é. agus dubhairt
 cuir o'da mair 'n-a reairiam ann: Cao ab áil líb as
 6 rēaolēair an trioiriāis? agus dubhairair-ran leó
 mar a o'oiriuis fōra oōib; agus do leirēair leó é.
 7 agus tēair an reairiac as tual air fōra, agus
 cūirēair a mbair anuair air, agus do fúirí ré air.
 8 agus do leac a lān de rna oaoine a mbair air an
 rliē; agus bair tuille acu zēaz de rna cūannair
 9 agus do leacair air an rliē iao. agus an muintir
 a bí air turac agus air deirē bíoir as lūir, agus
 deiríoir: ¹ hōranna. Ir beannuigē an t-é acā as
 10 teacē i n-aimm an tiēairna. Ir beannuigē as
 teacē an iūeacē ro áir n-āar oāibio. hōranna inr
 11 na rēacair ir doirē. agus do cūair fōra irteac
 i n-leripalem agus irteac ra teampul; agus o'pēac
 ré n-a cūpal air zāc nio, agus nuair a bí an tēac-
 nōna ann cūair ré réin agus an oāirēas amac zo
 Betānia.
 12 agus an lā n-a oairí ran, agus iao as teacē ó
 13 Betānia, bí oair air. agus cōnair ré, āfao uair,
 cūann rēis agus oūlleabair air, agus cūmiz ré as
 rēacaint an bēasāo ré don nio air. agus nuair a
 cūmiz ré ní bēair ré don nio air ac na bileōza, mar
 14 ní mair aimir na bēirí tagairē. agus o'pēasair ré
 agus dubhairt ré leir an cūann: Ar ro amac zo bīac
 áir náir iōir tuine toirāo uair-re. agus o'airis
 a deirgiobul é.

agus cūair zo leripalem. agus nuair a cūair
 ré irteac ra teampul do cūom ré air an muintir a
 15 bí as oīol agus as ceannac ann do cōmāint amac

¹ Sal'm cxvii. 26.

ar, ašur ar na bōrōaib̄ a leašarō ar luēt an aihšio to
 řōmpeail, ašur ar na cašaoipeača to leašarō ar luēt
 na ŋeolūi a ōiol. Ašur nī lamālfarō řē ō'aoimne 16
 ārēac a bpeit̄ leir tpiō an ōteampul. Ašur bi řē 17
 aš teašarš, ašur ōubaiřt řē leō : Nā řuil řšřioŋčā :
 1 Tabarřar tiš ēun ūřnuigče to řna ŋeimtiŋ ŋo leir
 ar mo tiš-ře ? Ac tā cuiniŋēar bičeannac ōēanta
 ašaiŋ-ře ōe. Ašur bi uačtarāim na řašarřt ašur na 18
 ššřiŋŋeōiři aš ēiřteačt leir, ašur biōar aš mačt-
 nam řēacaint conur a čiočarōiř ar ē mairbū ; ōiř bi
 eašla acu řoimur, mar bi na ōaoime ŋo leiri aš ōēanam
 ionŋna ō'ā čeašarš.

Ašur nuair a čāimig an tpičtņōna ō'imčig řē amac 19
 ar an ŋcačair.

Ašur nuair a biōar aš ŋabāil čar an āit ar marōin 20
 čonacadar an črann řiŋe ašur ē řēōčta ŋo řrēamā-
 čaiŋ. Ašur čuiŋniš řeadar, ašur ōubaiřt řē leir : 21
 A māiřiričir, an črann řiŋe řur čuiřur an mālīačt air,
 řēac, tā řē řēōčta. Ašur ō'řreāšair řora ašur 22
 ōubaiřt řē leō : Biōō črieŋeam ōē ašaiŋ. ŋo 23
 ōeimŋ a ōeiriŋ liŋ, an t-ē a ōēarřarō leir an ŋenoc
 řo : Čōštar ču ašur čaičtear řa bparaiŋe ču, ašur nā
 řčaoŋřarō řē'n-a čriŋŋe, ac ŋo ŋčrieŋŋiřō řē ŋo nŋēan-
 řar an řuŋ ōŋeiri řē, ōēanřar ē ōō. ōeiriŋ liŋ ō'ā 24
 bpiš řin : An uile řuŋ ar ōōman a beirō ašaiŋ 'ā iari-
 řarō i nŋūiř n-ūřnuigče, črieŋŋiřō ŋo bpararō řiŋ ē ašur
 řeŋŋarō řiŋ ē. Ašur nuair a řčarōřarō řiŋ ēun 25
 ūřnuigče ōēanam, mā biŋonŋ don niŋ ašaiŋ i ŋčoinniŋ
 aŋimne, maičrō ōō ē ; ionur ŋo maičřeāŋ būiř
 n-āčair atā inř na řlačair būiř bpeacāi ōaoiŋ-ře. Ašur 26
 mura maičřiřō řiŋ-ře, nī lūša 'nā mar a maičřiřō būiř
 n-āčair atā inř na řlačair būiř bpeacāi ōaoiŋ-ře.

Ašur čānaŋar airiř ŋo řerūřalem. Ašur nuair a 27
 bi řē aš řiubal iřtiš řa čeampul čāimig čuiŋe uač-
 tarāim na řašarřt ašur na ššřiŋŋeōiři ašur na řean-
 ŋiř, ašur ōubparōar leir : Čar ē an t-ūšararāř atā 28
 ašar čun na neiče řeo ōo ōēanam ? ašur čē čuŋ ōuit
 an t-ūšararāř čun iar a ōēanam ? Ašur ō'řreāšair 29

Íora íao aḡur duḡairt: Cuirfeao-ra, leir, don cēirt
 amāin cūḡaib-pe, aḡur tuḡaib ffeasra oim, aḡur
 aihpan neorfao-ra ḡaob-pe cāo é an t-úḡoairár atá
 30 aḡam cūn na neirte reo ḡéanamh. An bairteao ḡeoin
 Eóin ar b' ó neamh é nó ó ḡaoine? Tuḡaib ffeasra
 31 oim. Ac do éromaoar ar mactnamh 'n-a n-aighe,
 aḡur duḡmaoar: Má deimimío ḡur b' ó neamh é, ḡeair-
 fair ḡé, Cāo 'n-a cāob, má 'reao, nár cēirdeabair
 32 é? Aḡur má deimimío ḡur b' ó ḡaoine é, ir baorai
 ḡóinn an pobul; óir, oar leir na ḡaoine, fáib ḡairí-
 33 mib ab eao Eóin. Aḡur o'ffeasraoar aḡur duḡ-
 maoar le n-íora: Ní feaoamair. Aḡur o'ffeasra
 Íora aḡur duḡairt leó: Ní lúḡa 'ná mar a neorfao-ra
 ḡaob-pe cāo é an t-úḡoairár atá aḡam cūn na neirte
 reo ḡéanamh.

CAIBIDIOIL XII.

parabal an fionngairt aḡur an luēt raotruighe. Ceart
 cēairar cūn na cānāc. na saorucimig i bprinc. an cēao aighe;
 cianós na baimeighe.

- 1 Aḡur do érom ré ar labairt leó i poluioib: 1 Do
 cūir duine fionngort, aḡur deim ré fáil 'n-a cēmpal,
 aḡur deim ré clair ann cūn an fiona do bprinc, aḡur
 cūir ré ruar túr ann, aḡur do cūir ré é cūn luēt
- 2 raotruighe, aḡur o'imēig ré i ḡeéin. Aḡur nuair a
 cāimig an t-am cūir ré reirbireao aḡ tpuall ar an luēt
 raotruighe cūn toirao an fionngairt o'fāḡail ó'n luēt
- 3 raotruighe. Aḡur do ruḡaoar ar an reirbireao,
 aḡur ḡabaoar air, aḡur cūiraoar cūn ruḡail polamh
- 4 é. Aḡur airir cūir ré cūca reirbireao eile; aḡur do
 ḡomeaoar é rin, ra cēann, aḡur cūḡaoar tapcūirne
- 5 ḡó. Aḡur airir cūir ré reirbireao eile aḡ tpuall
 oirca: aḡur do marbūigheaoar é réin; aḡur mōrān
- 6 eile; do ḡabaoar ar cūro acu, aḡur do marbūigheaoar
 cūro acu. Ac do bí aighe don mao amāin, mō-óilir;
 aḡur cūir ré é rin cūca ra deirne, aḡur duḡairt ré

Tađarpairio ríao upaim dom' mac. Ac túbairt an 7
luét paotruigíte le n-a céile : Síodé an t-oigire ; téa-
nam, cuirimír éun báir é, asur beiró an oigireadé
asainn. Asur do ruasadar air, asur do cuirleadar 8
éun báir é, asur éairleadar larmuig de'n fiongsoir é.
Cao a déanpairó tigeapna an fionguiré rin ? Tíoc- 9
pairó ré asur déanpairó ré úibeirís ar an luét paot-
ruigíte rin asur tabairpairó ré an fiongsoir o'á malairt.

Asur an amlaíó náir léigeadair an ríurpíúir reo, 10
1 An éloc ná glacfaó na ríoir, irí adá 'n-a cloic éinn
cúinne ; Iré an Tigearna do deim an níó rin, asur ir 11
ionganadé é i n-ár rúilíó-ne ? Asur bíodair a o'iar- 12
pairó beiríte air, ac bí eagla acu roimír an bpoibul ;
óir bí fíor acu sur éúca féim a bí ré ra troluíó rin.
Asur o'pásadar é asur o'iméigeadair.

Asur cuirleadar éirge cuiró de rna fairpíimís asur 13
de muiníir l'éróio éun buntáirte bpeiré air 'n-a éaint.
Asur éánaodair éirge asur túbriodair leir : A mlaig- 14
iríir, ir eól dúinn sur duine fírinneadé tu, asur ná
fuit beann asat ar doinne ; mar ní féadann tú éun
gnúire don duine, ac rúis Dé do múineadó do péir
fírinne. An oleagadé cior a úiol le Caerair nó san 15
a úiol ? An ttabairpam é nó an scoimeadóram é ?
Ac do éonaic ré an feall a bí ionta, asur túbairt ré 16
leó : Cao éirge óaoib beiré am' bpaé ? Tugairó
cuíam píora airíó go bpeiceadé é. Asur tugadar 17
éirge é. Asur túbairt ré leó : Cé leir an íomáig reo
asur an ríurpíinn reo ? Túbriodair leir : Le Caerair.
Asur o'fíleadair íora asur túbairt ré leó : 2 Tugairó, 17
o'á bpaís rin, do Caerair na neiré ir le Caerair, asur do
úa na neiré ir le Úia.

Anran éainís éirge na Satorucínís, óaoine a féan- 18
ann airíiríge na marb, asur cuirleadar ceiré éirge
asur túbriodair ; A mlaigiríir, do ríurpíó Maoir 19
dúinn : 3 Mla gíbeann úpéáir duine báir asur go
bpaíann ré a bean, asur ná páíann ré clann 'n-a
úia , go nglacpairó a úpéáir an bean, asur go tóó-
pairó ré clann o'á úpéáir. Ac bí mórfíreap úpéáir 20
ann, asur do pór an éadó duine acu bean, asur fuair

1 Sal'm cxvii. 22 ; 1 ríar xxviii. 16. 2 Róm. xiii. 7. 3 Deut. xxv. 5.

- 21 ré báir san clann fásgáilte. Agusur do glac an tairna
 duine acu í, agusur fuair ré báir, agusur níor fás ré rin
 clann ac éom beas. Agusur an taimhac fear ar an
 22 geuma scéadna. Agusur do glac an mórfear ar í ar
 an geuma ran, agusur níor fásadair clann. 1 n-a
 23 n'iair do léir do fuair an bean báir. O'á b'is rin,
 nuair éiríadair an aifeiríse, agusur nuair a d'eirí-
 éadair ríad do léir, cé 'cu d'íob gur leir an bean? Oir
 24 bí rí 'n-a mnaoi as an mórfear ar. Agusur d'fearadair
 íora agusur duairt ré leó: Nac é acá 'b'ur gur amú
 san eolur a beir asair ar an reiríur, ná ar éom-
 25 acair Oé? Oir, nuair a d'eiríéadair ríad ó rna
 maib ní beir pórad ná tabairt le pórad feara, ac
 26 beir ríad ar níor na n-ainseal inr na fíadair. 1
 o'ad na maib, áitac, go n-eiríéadair ríad, ná
 léiríadair 1 leabair m'aire, conur mar adubairt
 Dia leir ar an o'or: 1 Ir m'aire Dia ábraham agusur
 27 Dia íraic agusur Dia íacóib. Ní do daoine marba ir
 Dia é ac do daoine ac beó. O'á b'is rin ir móir
 acáadair-re amú.
 28 Agusur táimíse cuise duine de rna Sgríobéirí a bí
 as éiríadair leó-ran as o'eanam an aignir, agusur nuair
 a éonac a fearadair do f'fearadair ré iad, o'f'fearadair ré
 de cad í an éad aigne de rna h-aiteantair do léir.
 29 Agusur d'fearadair íora é: Ir an éad aigne d'íob go
 léir: 2 Cloir, a íraeil, ir don Dia amáin do t'is-
 30 earina Dia-re; Agusur sgríobair tú do t'isearina Dia
 ó' éiríde go h-iomlán, agusur ó' anam go h-iomlán,
 agusur ó' aigne go h-iomlán, agusur ó' neair go
 31 h-iomlán. Smí an éad aigne. Agusur ir corháil léi an
 tairna h-aigne; 3 Sgríobair do éomair mar tu réin.
 32 Ní'l aigne eile ir mó ná iad ran. Agusur duairt an
 Sgríobéir leir: Maic, a m'isirir. Do labair
 píunne, don gur b'ead Dia, agusur ná fuil ann ac é.
 33 Agusur é sgríobú ó éiríde go h-iomlán, agusur ó éiríde
 go h-iomlán, agusur ó anam go h-iomlán, agusur ó neair
 go h-iomlán, agusur an éomair do sgríobú mar duine
 réin. Ir mó ran 'ná sac íobairt agusur 'ná sac o'f'f'ail.
 34 Agusur nuair a éonac íora gur f'fearadair ré go ciallmair,

1 exod. iii. 6.

2 Deut. vi. 4.

3 lebit. xix. 18.

οὐδαιτ πέ λειρ : Νι'λιρ-ρε αὐρατ ὁ ρίσεατ Δέ. Ἀσυρ
μόρι λεόμναις δοιννε ἐ ἐειρωιὺ ἀρ ραν αμαδ.

Ἀσυρ βί ἴορα ἀς τεαζαρς ρα τεαμπυλ ἀσυρ οὐδ- 35
αιτ πέ : Οονυρ αδειρ να Σσιβνεδίρ ζυρ ματ το Ὀάιβιο
Cρiορ ? Οιρ δειρ Ὀάιβιο πέιν, ρα Σπιομαρ Ναομ, 36
1 Οὐδαιτ αν Τιζεαρνα λεμ' Τιζεαρνα, Συρδ ἀρ μο
δειρ ζο ζευρεατ το ναμιαρ μαρ ἔαα πέο' ἐοραιδ.
Μαρ ριν, τυζανν Ὀάιβιο πέιν α Τιζεαρνα αιρ, ἀσυρ 37
conυρ ατά πέ 'n-a ματ αϊσε ? Ἀσυρ ο'είρτ αν ποβυλ
μόρι λειρ ἀσυρ ἄταρ οητα.

Ἀσυρ οὐδαιτ πέ λεό ἀσυρ ἐ 'ζά οτεαζαρς : Σεαδ- 38
ναιρ να Σσιβνεδίρ. Ιρ ματ λεό ριυβαλ ι n-ἐαοαϊζιβ
ρατα, ἀσυρ ζο νθεαηραί ὑμλὺ ὀόιβ ι n-αιτ αν μαρζαιρ ;
Ἀσυρ ρυρδε ινρ να κατσοιρεαδαιβ υαέταρ ινρ να ρινα- 39
ζόζαιβ, ἀσυρ ινρ να n-ιμεαοαιβ τυραις ἐυν βύιρτο ;
Ιέιο ριατ 2 τεαζλαδα να mβαιντρεαδ ἀρ ρζατ ὑρυνιγίτε 40
ρατα : Σεοβαρ ριατ ραν αν βρειτ ιρ τρυιμε.

Ἀσυρ το ρυρδ ἴορα ι n-αιε αϊτε αν ἐιρτε, ἀσυρ τυζ 41
πέ πέ νθεαηρα conυρ α ἐυρεαδ να ὀαοινη αϊρζεατ
ιρτεαδ ανν, ἀσυρ το ἐυρ ι λάν ὀαοινη ραιρὀβιρε μόρiαν
ιρτεαδ ανν. Ἀσυρ το ἔαμνιζ βαρντρεαδ ὀεαλβ ἀσυρ 42
ἐαιτ ρί ιρτεαδ ὀά ἐιανόις, 'πέ ριν ρεόιρλινς. Ἀσυρ 43
ζλαοιρ πέ ἐυιζε α ὀειρζιοβυλ ἀσυρ οὐδαιτ πέ λεό :
ζο νειμιν α νειρμν λιδ ζυρ μό α ἐυρ αν βαρντρεαδ
βοέτ ὀεαλβ ρο ιρτεαδ ρα ἐιρτε 'nά μαρ α ἐυρ δοιννε
ειτε ο'άρ ἐυρ ρυρδ ανν ; Οιρ το ἐυρ αν ἐυρ ειτε ανν 44
ἀρ α βελύιρρε, ἀέ το ἐυρ ρί ρεο ανν, ο'ά ὀεαλβαρ, α
ραιβ αϊσι, α ἐυρ αν τραοζαλ.

CAIBITOIOI XIII.

αν ἴοε α βί λε τεαέτ ἀρ αν οτεαμπυλ, ἀσυρ να κόμαρταί ατά
λε τεαέτ ροιμ λά αν βρειέεαμναιταρ.

Ἀσυρ νυαιρ α βί πέ ἀς ουλ αμαδ ἀρ αν οτεαμπυλ 1
οὐδαιτ ουινη ο'ά ὀειρζιοβυλ λειρ : Πέαδ, α ἴλνιζ-
ιρτιρ, κατ ιατ μαρ ἐλοδα ἀσυρ κατ ἐ μαρ ὀεαναν !
Ἀσυρ ο'φρεαζαιρ ἴορα ἀσυρ οὐδαιτ λειρ : Ἐιονν τὺ να 2

1 Salm. cix. i.

2 i. α ραοζαλταρ.

n-oibheaca móra ran go léir? ní págfar cloóc ar muin cloíche díobh san leasgao.

- 3 Ásúr bí ré 'n-a fuidhe ar énoc na n-Olaéirann ar ágair an teampail, ásúr bí peadar ásúr séamur ásúr eóin ásúr ainmíar 'sá fíarfaige de, ar leithis:
- 4 Inniú dínn, caéain a éiofáir na neite reo? ásúr cao é an cómará a beir áir, nuair a éorócair na neite reo go léir ar éeáct éun éinn. Ásúr do énom íora, 'sá bheasáir, ar a páo leó: ¹ Seacáin ásúr ná meallao doinne ríob.
- 6 Óir éiofáir a lán daoine am' ainim-re, ásúr déar-fáir ríao, ír mire é; ásúr mealíar ríao a lán. Ac nuair a 'ó'airéócair ríob cozái ásúr párlaí ar cozáib, ná bíóó eagal oráib, óir ní foláir íao ran a beir éinn;
- 8 ac ní hé an deiré fóir é. Óir eiréócair éine i n-ágair éine ásúr nígeáct i n-ágair nígeácta, ásúr beir luar-gáca talmán go tiug éinn, ásúr zóirca. Turac na buarí íao ran. Ac réacáir éúgáib réin. Óir tabairíar ríao i lácair na zóomáirí ríob, ásúr ríuáiríar ríob iní na rínagógaib, ásúr réarócair ríob i lácair nígea ásúr uacaráin marí gheall oim-ra, mar fíadhaire
- 10 'óib-rín. Ásúr ní foláir ar 'óir an ríuáiríar do
- 11 éraobhíaríar éun na ngeinte go léir. Ásúr nuair a tabairíar ríao leó ríob éun ríob a tabairíar ar láim, ná bacáir a bheiríu íoim ré cao déarfáir ríob; ac an iuo a tabairíar daobí an uair rín, abairíar é; óir
- 12 ní ríob-re a labhann, ac an Spíoraíar Naom. Óir déarfáir an 'óiríaríar feall báir ar a 'óiríaríar, ásúr an t-ácair ar a mác; ásúr eiréócair an élann i n-ágair a n-ácair ásúr a mácair, ásúr imiréócair ríao báir oríca.
- 13 Ásúr beiríar fuaé as gac doinne daobí marí gheall ar m' ainim-re. Ac an t-é a beiríar réarfamáac go deiré íré a págáir plán.
- 14 Ac nuair a éiríar ríob ² gáin an léiríaríar 'n-a réarfamí ra n-áit nac duál (an t-é a léiríaríar tuisgeao ré), aníar an muintíar acá i n-lúdaa tairíar éun na
- 15 zénoc. Ásúr an t-é beiríar ar ³ buaic a éiríar ná tagao ré anuair ra tíg ásúr ná téirgeao ré írteac éun iuo

¹ eper. v. 6; ² terr. ii. 3. ³ dan. ix. 27.

³ .i. buaic marí úrláir a bíóó ar éiríar éinn.

bheit ar an otiš; Ašur an t-é a beir pa páirc ná 16
 pillead pé a o'iarmaid a b'iait. Ašur ir maris do 17
 luēt clainne o'iompai ašur do luēt clainne o'oil-
 eamaint inr na laetiū rin; Ašur biōirō aš žuiōe žan 18
 iad a beir pa žempe. Ōir beir inr na laetiū rin 19
 cpiuōtan ná pait a leitēirō ann ó tupaē an ēpuitniū
 a ēpuitniš Ōia žo oti anoir, ašur ná beirō. Ašur 20
 mupa žcioipuižead an Tižearna na laētanta ní bead
 oul ar aš pēōil ar biē; ac ar pon na b'ioipaon atā tožta
 aige do cioruiš pé na laētanta. Ašur anoir mā veip 21
 aoinne liū, pēac, tā Cpiopt anro; pēac, tā pé anpūo:
 ná cpeirō. Ōir eipeōcāro cpioptōana palipa ašur 22
 pāirōi palipa, ašur tabaipaio piao cōmāpēai uatā ašur
 ionžnai, cūn na b'ioipaon pēin do mēallad, oā
 mb'pēoiri ē. Tužairō-pe aipe, o'ā b'pūš rin; pēac, tā 23
 žac nio innpte ašam oaoiū joim pē.

¹ Ac inr na laetiū rin, tar ēir na buapēa ran, ooir- 24
 cōcāro an žman ašur ní tabaipaio an žealac a polur,
 Ašur beir na pēilte aš tuitim ar an p'pēir, ašur beir 25
 na cōmāceta atā inr na plačair o'ā puačad. Ašur 26
 anran ēpīro piao Mac an Ōume aš teacēt inr na
 pšamalaib, le mōpān cōmācēt' ašur žlōipe. Ašur 27
 anran cuiiprō pé a aingil amac ašur cpiunneōcāro
 pé a p'ioipaon ó pna cēitpe žaoitib, ó p'ioir-meall an
 talim žo p'ioir-meall neime. Pōžlumuirō ó'n žcpānn 28
 p'ize poluiō. Nuair a bionn a žēas bož ašur an
 ouilleabai tažaitē ir eōl oaoiū an paipad beir
 1 n-acmaipeacēt. Mar rin oaoiū-pe nuair a ēpīrō pib 29
 na neite peo aš teacēt cūn cinn, bioir p'ioir ašair ē
 beir inr na oōiprō buailte liū. Žo veimān a veipum 30
 liū, ní h-imtēōcāro an t'p'ioēt ro žo otažair na neite
 peo žo lēir cūn cinn. Ražairō p'pēir ašur talam ar 31
 neamniō, ac ní pažairō mo b'pēitpe-pe ar neamniō.

Ni p'ioir o'aoimne, amēac, an lā ran ná an uair, o'ā 32
 mb'iao na h-aingil inr na plačair iad, nō an Mac,*

¹ 1pāip xlii. 10; Ezech. xxxii. 7; 1ōel ii. 10.

* Ver. 32. "nō an Mac."—Ní 'žā pād ē žo b'pūl mac Ōē žan
 don eolur ar lā an b'pēitēamantair, ac 'žā pād ná pait an
 t-eōlur aige le teāžarž oūinne 1 n' oioe ašainn; nio nāp mātē
 oūinn.

33 ἀέ το'ν Ἀδαίμ. Τυγαῖο ἀίρε, θεμιτὸ φαίρε ἀγυρ
 ὑπνυῖστε; ὅτι νί πιορ ῥαοιβ κατὰν α θεῖο ἀν τ-αν
 34 ἀνν. Ἀρ νόρ ουίνε α ῥ'ῥᾶς α ἐῖς ἀγυρ ῥ'ιμῆῖς
 1 ἡσέιν, ἀγυρ α ἐυς ῥ'ᾶ ρειρβίρεαδὰιβ ῥέαναν ἡαδ
 οἰβρε, ἀγυρ α τουβαιρε λειρ ἀν νῳόιρρεοῖρ φαίρε
 35 ῥέαναν; Θεμιτὸ-ρε φαίρε, ῥ'ᾶ ὑρῖς ριν, (ὅτι νί πιορ
 ῥαοιβ κατὰν α ἐιορφαῖο ἀν τῖςεαίνα, um ἐρᾶτῆόνα,
 1 λάρ να η-οιῖόε, ἀρ ἡλαοῦαδ ἀν ἐοιῖς, νό ἀρ μαῖοιμ)
 36 ἡ η-εαῖλα, νυαῖρ α ἐιορφαῖο ρέ, ἡυρ 1 νῳύρ ἡσοῖαδ α
 37 ἡεοῦαδ ρέ ριβ. Ἀγυρ ἀν ἡυο α θεῖμυμ λιβ-ρε θεῖμυμ
 ἡ ἡαδ αοίμνε ἐ: Θεμιτὸ φαίρε.

CAIBIOTOL XIV.

Ἀν ἐέαο ἐυο θε ἐυαίρῖς παίρε ἐρίορτ.

1 Ἀγυρ 1 ἡσιονν ῥᾶ λά βῖ ρέιτε να Ἰάργα ἀγυρ ἀν
 ἀρᾶν ἡαν ἡορτ ἡεῖτ ἀνν, ἀγυρ βῖ υαδταρᾶν να
 ραῡαρτ ἀγυρ να ἡρῖβῆεοῖρῖ 'ἡᾶ ἐυῖμῆεαν κουρ α
 2 ῥέανφαῖοῖρ βρεῖτ ἀρ ἀγυρ ἐ ἐυρ ἐυν βᾶρ. Ἀέ τουβ-
 ἡαοαρ: ἡᾶ θεῖντεαρ ἐ λά να ρέιτε, ἡ η-εαῖλα ἡο
 η-ειρεδὸαδ ἀρᾶν ἀμεαρῡ ἀν ροβυλ.
 3 Ἀγυρ βῖ ρέ 1 μῳετᾶννα, 1 ῥοῖς ἡῖμόιν τοῦαῖρ, 'η-α
 ρυῖτε ἐυν βῖο ἀγυρ ἐᾶνῖς βεαν ἀγυρ βορκα ἀλαβαρ-
 ταῖρ ἀιει ῥ'οῖα ρρῖενᾶρτ α βῖ ἀνα-ῥαορ, ἀγυρ ῥο ὑρ
 ρῖ ἀν βορκα ἀλαβαρταῖρ ἀγυρ ῥοῖρτ ρῖ ἀν οῖα ἀρ α
 4 ἐεανν. Ἀγυρ βῖ ῥαοίνε λᾶτρεαδ ἀγυρ ἐᾶνῖς ρεαρῡ
 οῖα, ἀγυρ τουβῡαοαρ 'η-α η-αιγνε ρέιν: Καῖ ἐυῖς
 5 ἀν βᾶρτα ραν α ῥέαναν ἀρ ἀν οῖα? ῥ'ῥεαῖα ἀν
 οῖα ραν ῥο ῥῖοῖ ἀρ νῖορ μῶ 'ἡᾶ τῖῖ ἐέαο 1 ρῖορ αῖρῖο
 ἀγυρ ἐ ἐαῖαῖτ ῥο ρῖα βοέταῖβ. Ἀγυρ βῖοαῖρ ἀῡ
 6 καραιορ ἡεί. Ἀγυρ τουβαιρε ἡορ: ἡεῖρτ το. Καῖ
 ἐυῖς ῥαοιβ βεῖτ ἀῡ καραιορ ἡεί? 1ρ ἡνῖομ μαῖτ ἀᾶ
 7 ῥέαντα ἀιει οῖμν-ρα. Ὅρτ τᾶρ να βοῖετ 1 νῳύρ ὑρ-
 ἐαῖρ ἀῡαῖβ 1 ἡεόμνυῖς, ἀγυρ ρέαῖοφαῖο ρῖβ μαῖτ α

1 Venatur (νό ὄραχμα) α τυγαῖρ ἀρ ἀν βρῖορ αῖρῖο ριν
 β'ἐ ἀν ρῖνῖν ἡόμᾶναδ ἐ. ρεῖε μαῖτ. xvii. 23; λῡc. xv. 18, να
 νόταῖ.

théanamh dóibh nuair is áil libh; ac ní'limpe i gcómh-
nuige dsaibh. An níó a bí aici seo le théanamh tá pé 8
théanta aici; tá ola curtha roim pé aici ar mo cóirp-ra
i gcóirí adlaeta. So deimhin aoirim libh: pé áit 'n-a 9
seiraoibhseoilfear an roirgéal ro ar fuir an domhain
so léir, neórfar ann, mar cumhneamh uiréi seo, an níó
atá théanta aici.

Asur o'iméig lúóar lreámuót, duine de'n dáréas, 10
as triall ar uacatánaió na rásairt, cun é díol leó.
Asur nuair ariúgeadair é bí átar oiréa, asur sealla- 11
dair do so dtabairfai ariúgead do. Asur bí pé as
rairé cun caoi fáigail ar é tabairt ruar.

Asur an céad lá de laetibh an arám san siort nuair 12
a deimé ióbiré na Cáirsa, duhairt a deirgiobuil leir:
Cáir maic leat so rásuir asur so noéanraiméir an
Cáirs o'llamú duit le n-ite? Asur cuir pé uair 13
beiré o'á deirgiobuil asur duhairt pé leó: Téigir
irteac ra éatair. Asur carrar oiréib fear asur áiréac
uirge ar a muin aise; leanair é. Asur pé áit 'n-a 14
rásairé pé irteac abhair le fear an tige, Deir an
lláigiriré, Cá bfuil an reómra 'n-a n-oirpao an Cáirs
i teannta mo deirgiobuil? Asur cairbeáiré pé 15
dairé reómra móir, asur é curé i dteó, asur déinir
ollamú d'inn ann.

Asur o'iméig na deirgiobuil asur éanadair ra 16
éatair, asur fuairadair mar a duhairt pé, asur
o'llamuirgeadair an Cáirs.

Asur nuair a bí an triathóna ann éainis pé i n-aon- 17
féacé leir an dáréas. Asur nuair a bíodair 'n-a 18
ruiré asur as ite, duhairt iora: So deimhin a deirum
libh, tá duine dsaibh-re, atá as ite am éannta,
asur díolfairé pé mé. Asur éainis buairt oiréa, 19
asur éromadair ar a ráó leir, 'n-a nduine a'r 'n-a
nduine: An mipe é? Asur duhairt pé leó: Duine 20
de'n dáréas, duine a cuiréann a lámh ra n-aon méir
liom. Ir fíoir so bfuil llac an Duine as iméacé, 21
1 pé mar atá rsióibéa 'n-a éaob; ac ir ró-máiré do'n
fear ran tré a noéanrair llac an Duine do tabairt

ruar. B'fearra do'n fear ran ná tiocfao ré muam
ar an rasoal.

- 22 ¹ Ašur an fear a bíodai aš ite do tós íora arán
ašur beannuiš ré é, ašur bñur ré é, ašur tuš ré
dóib é, ašur dubairt ré: Šlacair, itir; ir é mo corp
23 é reo. Ašur tós ré cairip, ašur šaib ré buideacar,
24 ašur tuš ré dóib i, ašur d'óladaš so léir airti. Ašur
dubairt ré leó: Irí mo cúro folá, fuil an tiomna nua, i
25 rin, a doirtear ar ron a lán. Šo deimín doirpim lib,
ná h-ólfao fearoa de'n toirao ro na fineamha so
ocí an lá ran 'n-a n-ólfao nua é i iúgeact Dé.
26 Ašur tar éir an iomuin do šabáil dóib éadaš so
Cnoc na n-Óla-éramn.
27 Ašur dubairt íora leó: Šlacfao ríu so léir
ršannal umam-ra anoct; óir cá ršrióbta, ² Duail-
28 feao an t-aodairie ašur ršairpfa na caoirie. Ac
29 tar éir m'airpuiše mašao rómáib so Šairi. Ašur
dubairt Peadaš leir: Bíod so nšlacfaoir so
30 léir ršannal umac, ní šlacfao-ra. Ašur dubairt
íora leir: Šo deimín doirpim leac, ra lá ro ašamn,
anoct réim, réanfaí me ró tñi rap a nšlaoiríod an
31 coileac an tarina h-uair.* Ac rin mar ba déine do
labair reiréan: Dá šcaitinn dul cun báir i n-aon-
feact leac ní réanfao tú. Ašur do labrao so
léir ar an šcuma šcéadna.

- 32 Ašur éánaoai cun na h-áite ar a ocuštair Šec-
rémané, ašur dubairt ré le n-a deiršriobuil: Šuiríod
anro so nveineao úrnuigše.
33 Ašur do ius ré leir Peadaš ašur Séamur ašur
Eóim, ašur túrnuig ré ar beir so cñit-eašlac ašur so
34 dúbad; Ašur dubairt ré leó: Tá bñón an báir ar
m'anam; panair anro ašur deimíó fairé.

¹ I Cop. xi. 24.

² Zach. xiii. 7.

* Ver 30. "Šar a nšlaoiríod an coileac an tarina h-uair."—
šlaoiríod na coilig óa uair fé leir ran oirde, i. timpal uair an
meadán oirde ar ocúir ašur anran airíir timpal na h-uairie ar a
ocuštair "šlaoó an coilig." B'finí an šlaoó ar ar labair ar
šlannuigšeoir: ašur o'a bñig rin ní éráctaro na roršéalaíóte
eile i n-aon cor ar an šcéao šlaoó.

Աճսր օ'մեռից թէ տառալի սաճա, Աճսր շուր թէ անար 35
 ար ան օտառան, Աճսր շուր թէ յօ յոթօճած ան սար
 շարսր օճ մե'թուրի է. Աճսր օսծարսր թէ: Ածծա, 4
 Ածար, թճ ճաճ ուծ ար օօ ճարս; ցար ան ճարսր քօ
 1 քօճ տաւծ սարս; ճա օեմտարս ամճաճ, ան ուծ ար տօլ
 կօմ-քա, աճ ան ուծ ար տօլ կօտ-քա. Աճսր ճարս թէ 37
 Աճսր քարսր թէ 'ն-ա ճօտաւծ ար. Աճսր օսծարսր թէ
 ք քօտար: Ա ճիմօմ, ան օճ' ճօտաւծ աճօի? Մար
 քօտարսր քարսր օճանան ար քօճ օոն սարս աման?
 օճուծ քարսր Աճսր շուր, օոնսր ճա յաճած քիծ 1 ճաճարս. 38
 թճ ան քքօրարս տքճա, ար քիօր, աճ թճ ան քօլ քաճ.
 Աճսր օ'մեռից թէ արսր, Աճսր օեմ թէ ան շուր 39
 ճօտառ ար ճա քօտաւծ ճօտառ. Աճսր ճարս թէ 40
 ան տարս ք-սարս Աճսր քարսր թէ 'ն-ա ճօտաւծ ար, (օր
 օօ քի մարքիւտիճ ար ա քիւլիւծ), Աճսր ճի քօտարսր
 քաճ է ան քքօռսր ճարքարսր ար. Աճսր ճարս թէ ան 41
 քիւլիւծ ք-սարս Աճսր օսծարսր թէ քօ: օեմուծ քօտաւծ
 անօրս Աճսր քարսր. Մի քօճ է: թճ ան սարս տք-
 արս; քօճ, ճարքարսր Մաճ ան օսն ար կառարս ճա
 քքօճա. Երքիւծ, ճօնարս; քօճ, թճ 1 քքօսր 42
 օսն ան քարս ա քարքարս մէ.

Le linn na b'pocal a ród dó, táinigis lúthár Ircamóit, 43
duime de'n dáríeas, agus r'luasá mór i n-aonfeadót
leir, ó uadearánaib na r'asairt agus ó rna Sgríbh-
neóirí agus ó rna reanóirí, agus bí clairóinte agus
bataí acu. Agus bí cónairtá tabairtá aise-rean 44
dóib, mar duhairt ré: An t-é so otabairtá-rá pód
dó, riné é; beirid ari agus tugaid lib é so h-airéad.
Agus nuair a táinigis ré do dein ré ari irtead agus 45
duhairt ré: So mbeannuigítear dúit, a m'áisirir,
agus tuis ré pód dó. Agus s'reamnuigeadar-ran a 46
láma ari, agus coimeádoar é. Agus éarainis duime 47
o'da maib láiréad clairéam, agus buail ré reirb-
reac an áiréasairt agus bain ré an éluar de. Agus 48
o'f'reasair Iora agus duhairt ré: An o'tánabair
amad, agus clairóinte agus bataí a'asib, cun beirte
oim mar a éiofadó ríib cun beirte ari díteamínad?
Bíor s'ad lá i n'úir mears r'á teampul, as teasars 49
agus níoir iugabair oim. Ad ir cun an r'surpúira

50 'do c6mhlionad6 6. Anpan o'f6as a o'eirgobuill 6
 51 asur do ceiteasadar so leir. Asur bi buacaili 'g6
 leanmhaic n-a rai6 ball lin6asdaig fan nocta a
 52 c6im air, asur do rusaadar air. Asur do r6adail
 reirpan an ball lin6asdaig le6, asur o'imt6ig r6 uac6a
 t6apnoct.

53 Asur 6usaadar f6pa le6 i l6cail an 6r6f6asair;
 asur do 6ruinn6ig ann na r6asair so leir asur na
 54 g6r6ibne6ir6 asur na rean6ir6. Asur do lean f6asadar
 6, 6f6as riar, so oti so rai6 r6 ir6ig i halla an 6r6-
 f6asair, asur bi r6 'n-a f6ir6e i oteann6a na reir6-
 ir6ac, 6un na teime, 'g6 66ir6 r6in.

55 Asur bi na h-6r6f6asair asur an c6m6irle so
 leir as l6is r6inn6e i gcomnib f6pa, 6un 6 oasrad
 56 6un b6ir; asur bi as ceir oir6a. Asur bi a l6n as
 tabairt r6ad6nair6 b6eig6 'n-a c6omnib, ac n6ir
 57 r6ir6tig a b6r6ad6nair6 le n-a 66ile. Asur o'eir6ig
 oasme 6igim asur 6usaadar r6ad6nair6 b6eig6 'n-a
 58 c6omnib asur oub6asadar: O'air6easmar-ne 6 asur
 oubairt r6: ¹ An teampal ro a o'einead le l6m6ib
 oasme, leasf6as-r6 6 asur i g6ionn tr6 l6 cuirf6as
 59 ruar ceann eile, asur n6 le l6m6ib oasme 6. Asur
 60 n6ir r6ir6tig a b6r6ad6nair6 le n-a 66ile. Asur o'eir6ig
 an t-6r6f6asair, i l6r na h-6ite, asur 6uir r6 ceir
 6un f6pa, asur oubairt: N6 fuil don f6easra asat le
 61 tabairt ar a b6fuil acu fan '6 6uir ad' leir? Ac n6ir
 labair reirpan asur n6ir 6us r6 don f6easra. Asur
 do 6eir6ig an t-6r6f6asair 6, asur oubairt r6: An
 62 tupa C6ir6c Mac O6e beannuig6e? Asur anpan
 oubairt f6pa leir: Ir m6; asur 6ir6 r6ib Mac an
 Oasme 'n-a f6ir6e ar oearl6m c6m6c6a O6e asur as
 63 teac6 i r6amall6ib neime. Anpan: ² do r6rac an
 t-6r6f6asair a b6at, asur oubairt r6: Cao ab ail linn
 64 o'6 6uill6 r6inn6e? O'air6easair an oiamar6a: Cao
 a 6itear oasib? Asur oub6asadar so leir so rai6 b6r
 65 tuill6 aig6. Asur do 6rom cur6 acu ar f6eil 6ait-
 eam air, asur ar a as6ar6 do 6l6rad asur ar 6 bua-

¹ Ac ir ar 6eampul a 6uirp do labair r6. f6ic 66im ii .9-21.

² C6mar6a buar6a acu 6 rin.

Լաօ Լե Ծօլրոն, ճշր ճեյրօր: Եարճար: ճշր Բի ռա
բեյրօրճ 'ճճ ԲաԼաօ Լե ռ-ճ մԲարաԲ.

66
 67
 68
 69
 70
 71
 72

CΔ1b1D101 XV.

Τυχαίως να πάρει απ' λεοντάινο.

[illegible]

¹ .1. 1r fíor Δη níð Δ ʊeipmʊ.

- 6 1 gcaiteam lae na féile, ámhac, ba shác leir don
 7 púnae a iarrfóir. Agus bí don púnae amháin
 ann suir b'ainm do bharrabar, agus bí ré gabta
 amearg an luét ceannairce, agus marb ré duine
 8 1 gceannairce. Agus éinig an pobul agus éromar
 dar ar iarrfóir, mar ba shác leir a déanamh dóib.
 9 Agus o'fhreasair pílát iad agus duairc ré: An toil
 10 uib go leigfinn raor éugaid ní na n-lúthac? Mar
 bí púar aige suir le miorcair a dein uachtarain na
 11 pasair é tabairt eun láma. Agus euir na pasair
 ruar an pobul eun a páo suir b' é barrabar a leigread
 12 ré raor éua. Agus o'fhreasair pílát aipir iad agus
 duairc: Agus cao ip toil uib a déanrao le ní na
 13 n-lúthac? Agus do luigadar aipir: Céar é.
 14 Agus duairc pílát leo: Sód, cao é an t-olc acá
 déanta aige? Ac rin mar ab' aipir do luigadar:
 15 Céar é. Agus eun an pobul do páraim do leig pílát
 barrabar raor éua, agus eus ré fóra le céarao,
 tar éir a rsiúrála.
- 16 Agus do ius na raigóirí leo é irteac 1 halla na
 17 euirce, agus éuinnigadar an buidean go léir, agus
 euiradar bpat coreria uime agus o'fhigadar coróinn
 18 deilgneac, agus euiradar ar a ceann i; agus
 éromadar ar beannú do: Go mbeannuigedar uirt,
 19 a ní na n-lúthac. Agus aipir do buailóir ra ceann
 é le cleit, agus éairóir reile aipir, agus do érom-
 20 aipir a nglúime 'gá onóir. Agus nuair a bí an
 masao déanta acu paor do baineadar de an bpat
 coreria, agus euiradar a cuo éadais réin aipir
 uime, agus do iusadar leo é eun é céarao.
- 21 Agus bí duine ag gabáil an bóair, n-ar b' ainm
 do Símon Cipéac, ag teac ó'n tual, acair
 aicparadar agus Rúir, agus do rtaodar é, agus
 22 euiradar féacaint aipir an épor a o'iompar do. Agus
 do iusadar leo é go dtí an áit Solgosa, le n-a gciail-
 23 uigedar áit an éloiginn. Agus eusadar deo do,
 24 pón agus mupir tpió, agus níor glac ré é. Agus do
 céarao é, agus do ioinneadar a cuo éadais, 'gá
 gcuir ar éannaid féacaint cé éairao gac bail díob.

²⁶ Ašur bī an tṛíthad tṛádē ann, ašur céaradur é. Ašur 26
 bī teitioil a cúire rṣíobda: Rí na n-íúdaí.
 Ašur do céaradur i n-aonṣeac̃t leir beirt bíteam̃- 27
 naí, duine acu ar a d'eir ašur an duine eile ar a cí.
 Ašur do cóimlionaí an rṣíurcúir aoir: ¹ Ašur do 28
 luadad é le cuirṣeac̃aib. Ašur na daoine ḡadad 29
 tair ašur marla dō, ašur érioctair a ḡceann
 ašur d'eir: Bád! do leaḡá teampal. Dē ašur
 cúir puar aoir é i ḡceann tṛí lá: Saor tu féin 30
 anoir, ašur tar anuar de'n éir. Mar an ḡceadna 31
 uac̃tarán na rṣar ašur na ḡṣíubedoirí, aš caint
 le céile aš dēanam̃ maḡar: Šábdail pé daoine eile,
 aoir; ní' ar a cúmar é féin do rábdail. Tṛad 32
 Cṛíort, ní lṛadéil, anuar de'n éir anoir ḡo bṛeic-
 eam ašur ḡo ḡceirdeam. Ašur an beirt a bī céarad
 i n-a aice tṛadur marla dō.

Ašur nuair a tṛíthad tṛádē do luis ḡoir- 33
 ceac̃t ar an nōim̃an ḡo léir ḡo tṛí an naom̃ad tṛádē.
 Ašur ra naom̃ad tṛádē do ḡladó ḡora do ḡut áro: 34
² Eiló, Eiló, lamá rabadatáni? ní' a miníḡear mar
 reo: A ōia, a ōia, cat uime ḡur tṛéir mé? Ašur 35
 dubairt cuir d'á raib lāirdeac̃: Féad, tá pé aš
 ḡladad ar Eilar. Ašur do rṛt duine acu ašur do 36
 lion pé rṛúir d' fínéir ašur cuir pé ar bāta é,
 ašur tṛḡ pé dō é le n-ól, ašur dubairt pé: Fanad
 ḡo bṛeiceam an tṛiocar d' Eilar cūn é dōḡaint anuar.

Ašur do ḡladó ḡora do ḡut áro, ašur d'eaḡ pé. 37
 Ašur do rṛac̃ad bṛat an teampal 'n-a dā cūro 38
 ó bair ḡo bun. Ašur nuair a cōnait an tṛoirdeac̃ 39
 céad a bī 'n-a rṛeam̃ ar a aḡad amad ḡo bṛuar pé
 bār ašur an ḡut áro ran aḡe d'á cūr ar dubairt pé:
 ḡan aḡar d'ob' é Mac Dē an duine rṛn. Ašur bī 40
 mṛá ann d'ṛad uair ašur iad aš rṛadaint air, ar a raib
 mṛaie mṛadalen, ašur mṛaie mṛadair ḡeamuir bṛḡ

¹ 1ṛadair liii. 12.² Salṛm xxi. 2.

* Ver. 25. "An tṛíthad tṛádē."—Do rṛann an rṛeana-cūntar
 an lá 'n-a céir tṛádēanaib ašur do h-aḡmṛíḡeac̃ ḡac̃ tṛádē o'n
 uair ar ar tṛuruiḡ pé, .i. an céad tṛádē, an tṛíthad tṛádē, an
 rṛíthad tṛádē, ašur an naom̃ad tṛádē. Do ceard d' rṛtṛeairna
 beaḡan rṛim mṛadān lae rṛar ar érioctair an tṛíthad tṛádē,
 ašur nuair a bī an tṛíthad tṛádē oṛeac̃ aš ceac̃t.

41 αἰὺν ἰορεῖθ, αἰὺν Σαλόμε; Αἰὺν ριναὸ α βιοῦ 'ἕα
λεανμῆνι αἰὺν αἰ ρριουτᾶλαμ αἰρ νυαῖρ α βιοῦ ρέ
ι ηἱαῖλι; αἰὺν α λᾶν βαν εἰλε α τᾶνις ι η-αονφεατ
λεῖρ ἀμῖορ ὅο ἰερῦραlem.

42 Αἰὺν νυαῖρ α βί αν ὁεᾶναῖγε ἀνν, (οῖρ β' ε λᾶ αν
43 ολλανῖνιςτε ε, α τᾶσανν ροῖμῖρ αν ραββόρ), τᾶνις
ἰορεθ ὁ ἀρῖματᾶεα, ὁυῖνε υαῖρ, ὁεῦρῖο, ρεαρ α βί
αἰ ρῖνι le ρῖγεατ Ὀε εὐῖν μαῖτ le εᾶε, αἰὺν εῦαῖρ
ρέ ἰρεαε ὅο ὡᾶνα ι λᾶταιρ ῖῖλᾶιτ, αἰὺν ὡ'ιαρρ ρέ
44 κορρ ἰορα αἰρ. Αἰὺν βί ἰονῖνα αρ ῖῖλᾶτ α ρᾶῦ ὅο
μβεαῦ ρέ ταρ εῖρ βᾶῖρ εεᾶνα ρεῖν. Αἰὺν εῦῖρ ρέ
ρῖορ αρ αν ὁταοῖρεαε εεᾶῦ αἰὺν ὡ'φιαρρῖαῖς ρέ ὁε αν
45 ραῖβ ρέ ταρ εῖρ βᾶῖρ. Αἰὺν νυαῖρ α ρυαῖρ ρέ ἀμαε
ὁ'η ὁταοῖρεαε εεᾶῦ ὅο ραῖβ, ὡ'ὀρῖνις ρέ αν κορρ
46 ὡο τᾶβᾶῖτ ὡο ἰορεθ. Αἰὺν ὡο εεᾶννῖς ἰορεθ
λῖνεᾶῦαε αἰὺν εὐς ρέ ἀνυαρ ὁ'η ἡεῖοῖρ ε, αἰὺν ὡ'φῖλλ
ρέ ρα λῖνεᾶῦαε ε, αἰὺν εῦῖρ ρέ ἰρεαε ε ι ὡεῦαμα α
βί ἡεᾶρῖεα α' εαῖρῖς, αἰὺν ὡ'ἰομρῖνις ρέ ἰεαε εῦν
47 ὡορῖνι αν εῦαμα. Αἰὺν βί ἡᾶῖρ ἡᾶῖοαῖεν αἰὺν
ἡᾶῖρ [μᾶταιρ] ἰορεῖθ αἰ ρεᾶεᾶνιτ αρ αν αῖτ 'η-αρ
εῦῖρεαῦ ε.

CAIBOTIOI XVI.

Αἰρεῖρῖγε ὀρῖορτ αἰὺν α ὁεαρῖαβᾶλ.

1 Αἰὺν νυαῖρ α βί αν τρᾶββόρῖο ἰντῖςτε εεᾶννῖς
ἡᾶῖρ ἡᾶῖοαῖεν αἰὺν ἡᾶῖρ, μᾶταιρ ἡεᾶννῖρ, αἰὺν
Σαλόμε, ρρῖορρᾶ εῦῖνῖεα εῦν ὅο ὡοῖοεαῖοῖρ αἰὺν
2 ὅο η-ἡνῖαῖοῖρ ἰορα. Αἰὺν εᾶᾶῦαρ ὅο η-ἡνα-ῖοε,
αρ μαῖοῖν αν εεᾶῦ ἰεε ὡε'η τρεαετῖμᾶν, ὅο ὡτῖ αν
3 εῦαμα, αἰὺν βί αν ἡῖαν 'η-α ρῖῖε;* Αἰὺν βῖοῖαρ
'ἕα ρᾶῦ le η-α εεῖλε: Εε ὡ'ἰομρῖοαῖρ ρῖαρ αν εῖοε

* Ver. 2. "Αἰὺν βί αν ἡῖαν η-α ρῖῖε."—Ὁ ἡῖαῖρεαο-
αρ ραρ α ὡεᾶννῖς αν ροῖρ αἰ ὡῦλ εῦν ηα η-ῖαῖε, ἀε βί αν
ἡῖαν 'η-α ρῖῖε ἡμ αν ὡεαεα 'ηαρ ῖρῖοῖρεαῖαρ αν αῖτ. ἡῖ, ι
βῖῖῖῖῖῖ, τῖᾶετᾶρ ἀῖρο αρ ἡῖεῖν αν εῖρτ, .i., εῖρ ἰορα ὀρῖορτ,
αρ ὡτῖεαῖρᾶ, α βί εῖρῖε ραρ α ὡεᾶῖοῖαρ.

tóinn ó béal an tuama? Agus nuair féadadh an 4
 deasadh an cloch iompuiḡte riar. Agus cloch ana-
 mór ab eaó í. Agus éadadh irtead sa tuama agus 5
 conacadh an fear ós 'n-a fuide ar taob na láma
 deire agus éide ḡeal uime, agus táinig easal orda.
 Agus túbairt ré leó: Ná ḡlacaid don rḡannha. 6
 Íora Narairt a céadad iré adá uaid. 'O'eirḡ ré;
 ní'l ré anro; féad an áit 'n-ar éirleadh é. Ad 7
 imḡir, agus innir ó 'á deirḡobulaid agus do
 ḡeasadh, so bfuil ré as dul rómaid so ḡailil; éirí
 rí sa n-áit rin é, mar túbairt ré lib.

Ad do mteadadh amad ar an uaid, mar do táinig 8
 rḡannha agus éirleadh orda, agus ní túbairt
 focail le h-aoinne, mar bí an t-easal orda.

Ad nuair aipirḡ ré ar maidin an céad lae de'n 9
 treacḡmáin. táirbeáin ré é féin ar tóir do mḡir
 mḡalén, an bean ar ar díbir ré na reat nḡamáin.
 Agus d'imḡir rí rin agus d'innir rí é do'n muintir 10
 a bíod i n-a focair, agus do bí as so agus as caoi. 11
 Agus nuair aipirleadh é beir beó, agus so bfeadad
 rí é, níor éirleadh an rḡeal. 1 Agus 'n-a díad 12
 ran do táirbeáin ré é féin i ḡruat eile do beir acu
 agus iad as ríbal, as dul fá'n tual. Agus tána- 13
 dhan ran agus d'innleadh do'n cuir eile é; agus
 níor éirleadh iad ad cóm beas.

Fé deire, bí an t-aoinne deas acu 'n-a fuide 14
 i bfoair a céile, agus táirbeáin ré é féin díb;
 agus do ear ré leó a nḡirleadh agus a nḡir-
 éirí, tairḡ náir éirleadh an muintir a conat
 so ríad ré ear éir aipirḡ.

Agus túbairt ré leó: ḡluairíó trío an adóman 15
 so léir agus deiríó an ríḡeal do éirleadh
 do'n uile éirleadh. An té a éiríó agus a bairt- 16
 rir ríar é: an té, am, ná éiríó, dāirfáiré.
 Agus leandair na cómarcáir reo an muintir a éirí- 17
 ríó: 2 Cuiríó ríad deamán a' reilb am' ainim re:
 3 Labairíó ríad i tḡeangadad nua. 4 Tóiríó 18
 ríad aipleadh nime, agus má díad ríad deó marb-

¹ Lúc. xxiv 13.

³ ḡnóim. ii. 4; x. 46.

² ḡnóim xvi 18.

⁴ ḡnóim xxviii 5

uigítead ní fhorpódaiú ré iad : ¹ Cuirfio ríad a láimh
19 an dáoinne bpreóite agus beio ríad go maic. Agus
 an Tígearna Íosa, tar éir labairt leó dó, ² do
 tógad ríad an neam é, agus tá ré 'n-a fuidé an deap-
20 láimh Dé. Agus do gluaireadar-ran agus do
 éraobhríaoileadar iní fad áit; agus do cábhuiú an
 Tígearna leó as neartú a fcainte le mírbúití
 'sá leanmháint.

¹ Gnóim xxviii. 3.

² Lúc 24 51

SOISGEÁL NAOMHTA ÍOSA CRÍOST

DO RÉIR

LÚCÁIS

1 n-Antíoch príomh-éadair na Síria iriadó do ruzad lúcár naomhta. Ias ab ead é, agus veir cuio de rna reana-rgríbhneóirí go raib ré n-a réintéir oile. D'iompuig Pól naomhta 'n-a Críostairde é agus bí ré aige 'n-a deirgiobul agus 'n-a com-rádaíde ar a éuarodáib, agus as obair n-a éannita i ngnó an tSoisgeál. Do rgríbh ré i nGréigir, tímpal éiteire bliana rícto car éir veasgabála ar tGréigina.

CÁIBDIOIL I.

Coimbeart éoin bairte, agus coimbeart Críost. Cuairt na maigóime Muire, agus a cantic. Teacht éoin bairte ar an ruzal, agus cantic Sacaríar.

Ó éarla go bfuil iarradé véanta asá lán daome 1
ar éuntar a éadairte, i nriaró éile, ar na neitib reo atá 2
tasairte éun cinn i n-ár mear, Fé mar a tuzadó dúinn 2
iad ó rna daome a éonac iad le n-a rúilíbh agus do 3
dein rriotálaib ar an tscant, Éapar réim go bféad- 3
fainn irtead go cruinn ionta go léir ó éurac agus go 4
nóeafainn iad do rgrí ríor i nriaró éile dúit-re, 4
1a téoriluir uarail, 1 tcead go mbead asat ríor 4
rípinne na bfoal a múinead dúit.

Do bí, i n-aimirí Héiríro ní lúdaéa, ragarit áirite 5
dar b'aimm Sacaríar, 2 d'uanuigeadé abia, agus de 5
ríloct daríon ab ead a éan, agus Elirabet ab ainm oi.*

¹ Gnóm. i. i.

² I par. xxiv. io.

* Ver. 5. "D'uanuigeadé abia," i.e., de rang abia, agus glactar an focail ra Gréigir, do gnát, i tceíl oibne don lae amáin, ac ra n-áit reo cialluigeann ré obair reatmaine. Óir, tré éeapadó d'áiríro (i. par. 24) do raimneadó ríloct daríon 'n-a teitire treabdearib rícto, agus ir ó abia éaimis an t-octmáso éreabdear oíob, agus ir ar an ttreabdear ran a bí Sacaríar, agus bí ré rin an uair rin 'n-a feadémain oibne ragarite.

6 Ἀγὺρ βί ἂν βεῖρε πῖοραοντα ἰ λᾶταιρ Ὁέ ἀς ριυβάλ ἰ
 ἡ-αἰτεανταῖς Ἀγὺρ ἰ πῶλιρτineαριῖς ἂν Τιῖεαρινα, ῥο
 7 ἡ-ιομλᾶν, ῥαν ἑάιμ. Ἀγὺρ ní ραιῖς ἑλᾶνν ἀευ, μαρὶ βί
 ἑλιρabet ἀιμῖπτο Ἀγὺρ βῖοτοαρ ἀραον ἀνα-δορτα.
 8 Ὁο ἑάρλα, ἀμῖταῑ, Ἀγὺρ ἁ ὀυαῖῥαρ ραῖαριτ ἀιγε 'ἁ
 9 ὀέαναμ, ὀο ρέιρ ἁ υαυιῖῥεαῑτα, οῖρ ἑόμαιρ Ὁέ, ῥυρ
 β'αιρ ἁ ἑυιτ ἂν ἑρᾶνν, ὀο ρέιρ νόιρ na ραῖαριτ, Ἀγὺρ
 ῥο πῶεαῖαῖ ῥέ ιρτεαῑ ἰ ὀτεαμῖυλ ἂν Τιῖεαρινα ἑυν
 10 na τῖιρε ὀο ὀόῖαῑ. ¹ Ἀγὺρ βί ἂν ποβυλ μόρ ῥο λέιρ
 11 ἀμυῖῥ ἀς ῥυῖῑε le linn υαῖρε na τῖιρε. Ἀγὺρ ὀο
 ταιρβεάναῑ ὀό ἀιῖῥεαῑ ἂν Τιῖεαρινα 'ἡ-ἁ ρεαρᾶμ ἀρ
 12 ὀεῖρ ἀλτοῖαῑ na τῖιρε. Ἀγὺρ ἑάμῖῥ βυαῖρεαμ Ἀγὺρ
 13 εαῖῥᾶ ἀρ ῥαῑαριαρ νυαῖρ ἁ ἑόναῑ ῥέ ἑ. Ἀγὺρ οὐβ-
 αῖριτ ἂν τ-αῖῖῥεαῑ leῖρ: ἡἁ βῖοῑ εαῖῥᾶ οῖρ, ἁ ῥαῑ-
 αῖαρ, ὀιρ τᾶ ἑῖρτεῑ le τ' ῥυῖῑε, Ἀγὺρ βεαῖρεαῑ ὀο
 βεαν, ἑλιρabet, mac οὐιτ, Ἀγὺρ ταβᾶρῖαῖρ ἑόιμ μαρ
 14 ἀιμῖμ αῖρ; Ἀγὺρ βεῖῑ ἁῑαρ Ἀγὺρ ῥᾶῖρῥεαῑαρ οῖρ,
 Ἀγὺρ βεῖῑ ἁῑαρ ἀρ ἁ λᾶν ὀε βᾶῖρ ἑ ἑεαῑτ ἀρ ἂν
 15 ραοῖῥᾶ. ὀιρ βεῖῑ ῥέ μόρ ἰ λᾶταιρ Ὁέ, Ἀγὺρ ní ὀῖρεαῑ
 ῥέ ρῖον na ὀεοῑ μεῖρῥεαῖμαῖ, Ἀγὺρ βεῖῑ ῥέ λᾶν ὀε'ἡ
 16 ῥπῖοραῖο ἡαοῖμ ὀ βῖοιμῖ ἁ μᾶῑαρ ρέιμ. Ἀγὺρ ιομ-
 πῑῑαῑ ῥέ ἁ λᾶν ὀε ἑλᾶμῖ ἡρῖαῑῖ ἀρ ἁ ὀΤῖεαρινα Ὁα:
 17 Ἀγὺρ ῥλυαῖρεῑῑαῑ ῥέ ροιμῖρ ἀμαῑ ἁ ρπῖοραῖο Ἀγὺρ
 ἰ ῥεῑμᾶῑτ ἑλιαῖρ, ² ἑυν ἑρῖῑῑῑε na ἡ-ἁῑαρ ὀ'ιομῖαῖῖ
 ἀρ ἂν ῥελᾶμῖ, Ἀγὺρ ἑυν λυῑτ ὀῑῑῑεῖρῖοῖμ ὀ'ιομῖαῖῖ
 ἑυν εαῖῥᾶ na βῖῖῖοραον, Ἀγὺρ ποβυλ πῖοραον ὀ'οῖῖᾶμῖ
 18 ὀο'ἡ Τιῖεαρινα. Ἀγὺρ οὐβαῖριτ ῥαῑαριαρ leῖρ ἂν
 ἀιῖῥεαῑ: Conυρ ἁ βεῖῑ ἁ πῖορ ραν Ἀῖαμ? ὀιρ τᾶιμ-
 19 ρε ἀμ' ρεαντουιμ Ἀγὺρ τᾶ mo βεαν πῑῑ-δορτα. Ἀγὺρ
 ὀ'ῖρεαῖαῖ ἂν τ-αῖῖῥεαῑ ἑ, Ἀγὺρ οὐβαῖριτ: ἡρ μῖρε
 ῥαβῖῖῖῖ ἁῑᾶ ἀμ' ρεαρᾶμ ἰ λᾶταιρ Ὁέ, Ἀγὺρ ὀο ἑυῖρεαῑ
 μέ ἑυν λαβᾶρῑᾶ leατ-ρα Ἀγὺρ na νεῖτε ρεο ὀο ἑραοῑ-
 20 ρῥαοῖῥεαῑ οὐιτ. Ἀγὺρ ρεαῑ, βεῖῑ τῖ ῥαν ἑαῖντ, Ἀγὺρ
 ní ρεαῑραῖρ λαβᾶριτ ῥο ὀῑῑ ἂν λᾶ 'ἡ-ἁ ῥεῑμῖῖῖῖῖῖῖῖῖ
 na νεῖτε ρεο, τοῖρῥ naῖρ ἑῖρῖοῖρ mo ἑαῖντ-ρε ὀο ἑῖοῑ-
 21 ραῑῑ ἑυν ἑιμῖ 'ἡ-ἁ ἡ-αῖμῖρῖ ρέιμ. Ἀγὺρ βί na ὀαοιμ
 ἀς ρεῖῑεαμ le ῥαῑαριαρ, Ἀγὺρ βί ιοῖῥῥᾶ οῖῑᾶ ἑ βεῖῑ
 22 ἀς ὀέαναμ μῖῥῖρ ρα τεαμῖυλ. Ἀγὺρ νυαῖρ ἁ
 ἑάμῖῥ ῥέ ἀμαῑ ní ρεαῑραῑ ῥέ λαβᾶριτ leῑ, Ἀγὺρ βί

'fior acu so bfeacaid ré iadair pa teampul. Ašur
bí re aš uéanaim cómarcái dób, ašur do lean an
bailbe air.

Ašur do éarla, tar éir aimpire a duaisair rašairt 23
do cup dé, sur imtíz ré cun a éige féin. Ašur tar 24
éir na laetanta ran do šaib a bean, Elirabet, sein,
ašur o'folaiš rí í féin ar feaó cúis mí, ašur dušairt
rí: Seo mar a uéin an Tigeapna liom é inr na laetib 25
'n-ar féac ré oim ašur 'n-ar éoš ré d'iom an aicir a
bí oim amearš na n'aoine. Ašur pa rémaó mí do 26
cuireaó an t-aingéal Šabriel ó 'Dia so cašair
i n'šailib d'ar b'anim Narairt, aš tual ar m'aišoin
a bí luairte le fear d'ar b'anim lórep, ašur Muire
ab anim do'n m'aišoin. Ašur éaimš an t-aingéal 27
irteaó aš tual uiréi, ašur dušairt ré: Šo mbean- 28
nuigšear duit atá lán de špártaib; tá an Tigeapna
ao' focair; ir beannuigše tu roir m'náib. Ašur nuair 29
airuš rí é do cup an éaint buaiream uiréi, ašur mac-
nuigš rí caó é an rašar an beannú ran. Ašur dušairt 30
an t-aingéal léi: Ilá glac eagla, a Muire, óir tá
špárta fášalta ašat i láair Dé. ¹ Féac, seobair sein 31
ao' b'poinn, ašur beairair mac, ašur tabairair ² lora 32
mar anim air. Beir an mac ran móir, ašur tabairair
Mac Dé loirio air, ašur tabairair an Tigeapna Dia
dó an éatadair rí a bí ašá atair, aš Dáibio; ³ ašur
beir ré 'n-a rí i t'eaglac lácóib so deó. Ašur 33
ní beir deir le n-a pišeaó. Ašur dušairt 34
Muir leir an aingéal: Conur a beir ran amlaib
ašur šan aicne fir ašam-ra? Ašur o'pfeasair 35
an t-aingéal ašur dušairt ré léi; Túirliceóair
an Spiorair Naom oir, ašur clúidóair cómaó Dé
loirio éú, ašur o'á b'piš rin tabairair ar an ngein
naomta a éiocair uait Mac Dé. Ašur féac, riní 36
Elirabet, do ríur, tá leanú mic ar iompar aici ašur
i aoró, ašur ríó an rémaó mí aici rin šo t'ustar
aimpú uiréi. Óir ní beir máó ar bit náé féoir do 37
'Dia. Anran dušairt Muire: Féac, mire carlín an 38
Tigeapna, deintear liom do réir t'focail. Ašur
o'imtíz an t-aingéal uairéi.

¹ 1ráir vii. 14. ² *Infra* ii. 21. ³ Dan. vii. 14, 27; mich. iv. 7.

- 39 Ašur o'eirys Muipe inr na laetib rin, ašur o'imtis
 40 ʒan rišnear fé ʔein na ʒenoc, ʒo cačairi lūʔad.
 41 Ašur čáinis ri irtead i ʔotiz ʒacariar, ašur bean-
 42 nuiš ri o'Elirabet. Ašur ʔo čápla, nuair a ʔ'airys
 43 Elirabet beannačad Muipe ʒur léim an leaib a bi
 44 'n-a bpoimn, ašur ʔo lionad Elirabet ʔe'n Spioraro
 45 Naom. Ašur ʔo labairi ri ʔo ʒut áro, ašur ʔub-
 46 air: Ir beannuište ču ʔoiri mnaib, ašur ir bean-
 47 nuište ʔorač ʔo bpoimne. Ašur čad a čus ʔo
 48 ʔóm-ra, máčair mo Čižearna ʔo čeačt aš ʔuall orm?
 49 Mař, féad, čóm luad ašur čuair ʒut ʔo beannačta
 50 am' čluarib ʔo léim an leaib le h-áčar am' bpoimn.
 51 Ašur ir doibinn ʔuit-re ʒur čreir, čir čómlion-
 52 ʔari ʔuit na neite a ʒeallad ʔuit ó'n ʔČižearna.
 53 Ašur ʔubairt Muipe: Mór-molač ó m'anam-ra ʔo'n
 54 Čižearna, Ašur ʔo ʒlac mo ʔprioaro ʒáirʔeáčar
 55 i n'Ōia mo ʒlaniuištečir; Čir ʔ'féad ʔé ar irleadč a
 56 čailin; mař féad, ar ʔo amad. ʔéararo na ʔleačta
 57 ʒo léir ʒurab doibinn ʔom.* Čir ʔo ʔein an t-é ad
 58 čómačtač neite móra ʔom, ašur ir naomča a ainiim.
 59 Ašur čá a čřóčaire ó řliočt ʒo řliočt ar an muinčir
 60 ar a ʔřuil a eašla.

- 61 ¹ ʔ'oibrys ʔé čómáčt le n-a lām; ʔo řšair ʔé
 62 lučt an uabair 'n-a ʒřoirde ašur 'n-a n-ašne. ʔo
 63 leaš ʔé lučt čómáčt ó n-a ʒcačairpeáčair řřoša,
 64 ašur ʔ'ářuiš ʔé lučt na h-úmluišeačta. ² ʔo
 65 lion ʔé le neitib řřošačta lučt an očair, ašur čuir
 66 ʔé čun řřuabail řolař lučt an čřairčřir.

- 67 ʔo ʒlac ʔé řřačl, a řřirbířeač, aš čuimneam ʔó
 68 ar a čřóčaire; řé mař a labair ʔé le n-ař n-ačřeač-
 69 air ² le h-čřřaham ašur le n-a řřiočt ʒo ʔeč.
 70 Ašur ʔ'řan Muipe 'n-a řečair-řin čimpal čři ři,
 71 ašur anřan čáinis ři čun a čiže řéim.

¹ řřair li. 9; řalm xxxii. 10. ² ř řř. ii. 5; řalm xxxiii. řř.

² řen. xvii. 9; xxii. 16; řalm cxxxi. řř; řřair xli. 8.

* řen. 48, "ʔéararo... řurab doibinn ʔom." inřřeararo
 an ončir a bi le čabairt aš an eašlar ʔo'n mairřoin Muipe i
 ʒeairčam na řečeoča blian ʒo léir. řečeač řřočeřčuntačř an
 mbařeann an čairřaireáčt řo leč i n-aon čřř.

Ašur t̃ainiſ aimpriþ Elixabet cun a clainne cun 51, 57
 ašur ʊo ruſ rí mac. Ašur ʊʼaiuſ a cómarrain ašur 58
 a ſaolta ſo raiþ an Tiſearna tap éir a mōr-ēpōcaine
 ʊéanaþ uiri, ašur ʊeineaʊari ſáirʊeac̃ar léi. Ašur 59
 nuair a t̃ainiſ an t-oct̃inað lá, ʊo t̃anačar cun t̃im-
 pal-ſearpað ʊo ʊéanaþ ar an leaþb, ašur ʊitear
 cun Sacaruar a čabairc mar ainim air, ainim a ačar.
 Ašur ʊʼfneasair a m̃ačair ašur ʊuþairc rí: Ní h-eað, 60
 ac Eóin a tabarpar air. Ašur ʊuþraʊari léi: Ar 61
 nōð, níʼl aoinne ar ʊo ſaoltaib-pe ſo ʊfuil an ainim
 rin air. Ašur ʊo ʊaſraʊari ar a ačair cao é an 62
 ainim ba m̃ač leir a tabarpar ar an leaþb. Ašur 63
 ʊʼiari ré ſléar cun rſriobčta ašur ʊo rſriub ré:
 1 Eóin ir ainim ʊó. Ašur ʊi ionſna ořčta ſo léir.
 Ašur ʊo h-orſlað láit̃reac̃ a ʊéal ašur a čeanſa 64
 ʊó-pan, ašur ʊo labair ré ašur ʊo mol ré ʊia.
 Ašur t̃ainiſ eaſla air na cómarrain ſo léir, ašur 65
 ʊo h-innreac̃ na neit̃e rin uile ar fuio r̃léiute
 l̃iʊaéa ar pað. Ašur ſac̃ aoinne a ʊʼaiuſ iao cóim- 66
 eað ré cuimne ořčta, ašur ʊeirp̃oir le n-a čéile:
 Cao a ʊeio ašainn ar bałl 'n-a leit̃eio reo ʊe leaþb,
 ʊari leat? Óir ʊi lám an Tiſearna leir.

Ašur ʊo líonað Sacaruar, a ačair, leir an Spiorait̃o 67
 Naom̃, ašur ʊo čarſair ré mar reo:

2 Molao leir an ʊTiſearna, ʊia Ir̃raél, óir ʊʼféac̃ 68
 ré cun a ʊaoine ašur ʊein ré a r̃lánu; 3 Ašur ʊo cuiþ 69
 ré ruar aðarc̃ cun r̃lánuſčte ʊúinn i ʊteaſlac̃
 ʊáib̃ro a r̃eirp̃ireac̃.* Ré mar a labair ré t̃re ʊéal 70
 na ʊráio naom̃čta ačá ann aſe ó čurac̃. Saor̃að 71
 ʊúinn ó n-ár naþaio, ašur ó lám ſac̃ n-aon a čuſ
 ruac̃ ʊúinn, aš ʊéanaþ t̃pōcaine ar ár n-ait̃reac̃- 72
 aib, ašur aš coimeað cuimne ar a čiomna ʊean-
 nuſčte r̃éin. 4 An ʊearp̃u a ʊearp̃uiſ ré ʊʼar n-ačair 73
 Ábraham a čabarpað ré ʊúinn, ſo nʊéanraim̃ir, 74
 ſan eaſla, r̃eirp̃ir ʊó, ašur rin raor ó lám̃aib̃ ár

1 *Supra* 13.2 *Sal̃m* lxxiii. 12.3 *Sal̃m* cxxxi. 17.4 *Gen.* xxii. 16.

* *Ver.* 69. Aðarc̃ cun r̃lánuſčte, .i. r̃lánu cómačac̃, mar a
 čuireann ʊr. *uetem* r̃ior é. . . Sa *Script̃iur* cialluſeann
 "aðarc̃" neapc̃, nú cómačc̃.

75 նամատ, 1 ռաօմեաճէ աջսր 1 Երթօրաօնթաճէ 'ն-ա Լաճար, չաճ Լա ծ'ար բաօջալ.

76 Աջսր տսր, Լ Լեռն, թաճարբար օրթ բաժն Լն Լրօ-
Պա, օրթ շլուարեօճար յօմար Լն ՊԵթարնա Լմաճ Լճ
77 օլլաւնիւ նա բլիջ Պօ, 1 Աճ թաճարթ Եօլար բլանիջէ
78 ծ'ա բօբսլ, Լօնսր շօ մալթի Լ Երթաճի Պօլն; Երթ
Լննիւ թրօճարթ Լր ռՊա, ռ-ար թանիշ 'ճար Երթաճարթ
79 Լն Լօճարթ Լ' Պօմնեար նա Երթաճար. Ըն բօլար Լ
Եթարթ Պօ'ն մունտար ԼԼա 'ն-ա բարթ 1 ռօրթաճար աջսր
բէ բճալ Լն Եար; Ըն Լր շօրթ Պօ բօլաճ 1 բլիջ նա
բօլթօճա.

80 Աջսր ծ'բար Լն Լեռն աջսր Պօ ռարթիշ բէ 1 բրթարթ
աջսր Եի բէ Լնր նա ռ-Լրթարնիւ Լալթեաճա շօ ՊԼանիշ
Լն Լա 'ն-ա բարն Լր Ե բէն Լ Եարթեալն 1 Լաճար Լրթալ.

ԿԱԻԽԻՈՒԼ II.

Երթար Երթար. Երթար Պօ'ն Երթարնա Ե. Երթարթ
Տեմօն. Բաճար Երթար, 1 ռ-Լօր Լ Պա Ելան Պօճ, Լմարթ նա
ռօլթարթիւ

1 Պօ թարթ, Լմեաճ, Լնր նա Լալթիւ բլն շօ ռօթարթ
բաճ Լմաճ օ Եարթ Լսրթ շօ ռօթարթ Լրթալ Լր
2 Լն ռօթար շօ Լար. Պօ ծեմեաճ Լն թօթ Լրթալ բօ
3 ռար Լ Եի Երթար 1 ռ' Լալթարն Լր Երթ Տիւն. Աջսր
Պօ շլուար նա Պօմն Լն Լար Ըն շօ ռօթարթ Լա
4 ծ'Լրթալ, չաճ Լօմն Լն-ա Եարթ բէն. Աջսր Եարթ
Լօրթ օ Տարթ, օ Եարթ ռարթ, բար շօ Լրթալ,
շօ 3 Եարթ Պալթ Լր Լ ՊԵթար 4 Երթար, Լօրթ
5 շօ մա ծե թալթաճ աջսր ծե բլօլթ Պալթ Ե. Ըն շօ
ռօթարթ Ե ծ'Լրթալ 1 ռ-Լօրթաճ Լ Լարթ, Լ Եարթ
Ելա Լ Եի Աճ Լօմար ԼԼան.

6 Աջսր Պօ թարթ, աջսր Լա ռն, շօ ՊԼանիշ Լ
7 ռ-Լարթ Ըն նա ԼԼան ծե Երթ; Աջսր ծե բլ ռի Լ

1 mal. iv. 5.

2 mal. iv. 2.

3 I Riş. xx. 6.

4 Mich. v. 2.

mac, a céadógein, agus o'fíll rí i n-éadóigib é, agus cuir rí 'n-a luige i mainréar é, mar ní raib dontrúis dóib ra tús óroa.*

Agus do bí dothairí ra ceannatar céadna agus iad 8
as fairie na tcrát ra n-oirde ar a tcréad. Agus 9
féac, táinig aingeal ó'n oTigearna agus fearaí pé
'n-a n-aice, agus do iar folur Dé 'n-a oímpal, agus
táinig easla móir oréa. Agus duhairt an t-aingeal 10
leó: Ná bíod easla oruib, mar féac, tugaim rgeala
dóuib ar lútgáir móir atá le teacht cun na n-daoiné
go léir; mar go bfuil Slánuigtheoir beirte d'aoib 11
inniu, 'ré rin Críort an Tigearna, i scaotar Dáibio.
Agus reo cómaréa d'aoib: Seobair sib an leanb 12
fíllte i n-éadóigib 'n-a luige i mainréar. Agus 13
láirneac do bí i bpoair an aingil móir-rluag na
bplatar agus iad as molaó Dé, agus veirvóir:
Slóipe do Dia inr na platar go h-áir, agus ar talam 14
ríotcáin do luét deag-méinne.

Agus do tárla, nuair a o'iméig na h-aingil uatá 15
ruar inr na platar, gur labair na h-dothairí le n-a
céile: Téigmir go Betlehem agus feicimir an bpuar
tar ro do tárla ann, agus a tairbeáin Dia dúinn.
Agus éanáodar ar luar, agus do ruaradar Muire agus 16
Iórep, agus an leanb 'n-a luige ra mainréar. Agus 17
nuair a conacadar do tuisceadar 'n-a n-aighe i tcaob
an bpeitir a labraó leó ar an leanb ran. Agus gac 18
ar aipis iad, deimeadar iongna de rna neite a
o'innir na h-dothairí dóib. Agus do coimeadó Muire 19
na labairéa ran go léir, gá mbpeitniú 'n-a críode.
Agus o'fíll na h-dothairí agus tugadar molaó agus 20
slóipe do Dia mar gheall ar a bfeacadar agus ar
ar éloireadar, pé mar a duibraó leó.

¹ Agus nuair a críocnuigeadó an t-oét lá agus a 21
deimeadó an oímpalgeairiad ar an leanb, do tugadó

¹ Gen. xvii. 12; Leb. xii. 3.

* Ver. 7. "A céadógein." ní h-amlaib a éalluigeann an
éaint go raib tuille clainne aici n-a diaib ran. Nóir cainte
as na h-eabhair ab ead "céadógein" do éabhairt ar leanb bíod
ná bead as an lánmáin rin ac an t-aon leanb aímáin rin.

mar ainim air IOSA, an ainim a chus an t-ainseal air
par ar gabhad é sa bhoinn.

- 22 Agus nuair a bhí laetanta a h-íodnuighe caitte
1 do péir olige maoire, do ruasadh leó an leand
go leirpaleam éun go scuipfioir i láthair an Tigeirna é,
23 Do péir mar atá ríobhda i n-olig an Tigeirna: 2 Jac
pírean as orsailt bhoinne ir naomda éun an Tig-
24 eirna é. Agus éun go ttabarparioir an orpail 3 mar a
h-íodnuigheir i n-olig an Tigeirna, cúpla colúir nó
dā gearracad colúir.
- 25 Agus péad, bí i n-leirpaleam duine dár b'ainim
Simeón, agus bí an duine rin píopaonta, dia-da, as
rúil le rólár írraél, agus bí an Spioraid Naomh ann.
26 Agus do tusaó foillirú dō ó'n Spioraid Naomh ná
peircead pé bár éun go bpeircead pé Críort an Tig-
27 eirna. Agus táinig pé, sa ríopaio, irtead sa team-
pul. Agus nuair a chus a muinir an leand íora
28 irtead ann, as cómlíonad nōir na olige dō, Do tōs
peircean éirge i n'uct é, agus chus pé molaó do 'Dia
agus duairt pé:

- 29 Anoir a leigean tū éun ruibail, a Tigeirna, do
30 peirbiread, do péir t'focail i ríotcáin, Oir éonaic mo
31 rúile do ílánú, A d'ollamuirir or cómair na bprobal
32 go léir; Solur éun na ngeinte do foillirú, agus
glóire do d'pobul féin írraél.

- 33 Agus bí íorep agus an máthair as déanamh iongna
34 de rna neite a bí d'á ráb 'n-a éad; Agus do éur
Simeón a beannaóir orda, agus duairt pé le Muiré
a máthair: péad, 4 tá ro ceapaité éun oite agus éun
aireirighe d'á lán i n-írraél, agus éun beir 'n-a cóm-
35 arda a geobair d'íúltad;* Agus rašair clairdeamh

1 Leb. i. xii. 6.

3 Leb. i. xii. 8.

2 Exo. xiii. 2; i. iiii. viii. 16.

4 írair viii. 14.

* Ver. 34. "éun oite." Táinig Críort éun na cine daona go
léir do íarad, ad o'innir Simeón anro an nio a bí le tead.
.i. go mbead a lán a d'íúltad, tré n-a gceanntréine féin agus
tré n-a nōille toircead féin, do éadair Críort, agus ná
glacrad a éirdeamh, agus go mbead ran 'n-a éirde oite dōib;
agus go mbead a lán eile a bead uimhail do Críort agus do
glacrad an éirdeamh agus a éirdearad a olig, agus go mbead
ran, i n' adair aireirighe dōib rin.

tré t'anam-ra féin, ionur go noctraí rmuínte ar móráin eiríodte.

Asur ban-fáirí doob' ead Anna ingean Banuél, de 36
treib Árre, Asur bí sí tar éir móráin laetanta cúir
oi, Asur bí sí tar éir readt mbliana ó n-a h-óige do
cáiteamh aghá fear, Asur bí sí rin 'n-a baintruis go 37
ocí go faib sí ceitíre bliana Asur ceitíre píctó, Asur
ní fásad sí an teampal, ac as déanamh tiorfáirí Asur
árhuisge i n-onóir do Uia do ló Asur o'oiróce. Asur 38
cáimís sí rin do látair an uair céatona, Asur o'ao-
muis sí an Tigearma Asur do labair sí 'n-a éad le
sac duine a bí as rúil le fuarfaile lrraéil.

Asur nuair a bí sac níó cómlíónta acu do réir 39
olíge an Tigearma, o'filleadar go Saileil Asur go
ocí a mbairle féin Nararet.

Asur o'fár an mac Asur do neartuis ré, lán 40
o'easna, Asur bí fíárta Dé ann.

Asur do céigead a muintir go Ierúsaleim sac 41
bliain uim féile na Cárta. Asur nuair a bí ré óa 42
bliain déas do éadar fuar go Ierúsaleim do réir
sháir na féile, Asur nuair a bí na laetanta cáite 43
Asur iad as fillead o'fan an mac, Iora, i n-Ierú-
saleim, Asur ní faib a fíor ran aghá muintir. Céara- 44
dar go faib ré amearg na n-daime, Asur tánaodar
riubal don lae ar agháir, Asur bíodar 'sá loirg
amearg a nsaolta Asur a luét aítne, ac ní bfuara- 45
dar é, Asur o'filleadar go Ierúsaleim, 'sá loirg.
Asur do tárla, tar éir trí lá, go bfuaraodar é ra 46
teampul 'n-a fíor amearg na n-ollam, as éirtead
leó Asur 'sá sceiróir. Asur bí iongna ar a faib 47
as éirtead leir, mar sheall ar a fúntad Asur ar na
fneasraí a éusad ré. Asur bí iongna oiréa-ran 48
nuair a conacadar é. Asur duhairt a mátair leir:
A mhic, cad é seo atá déanta agat orainn? Féad,
bí t'átair Asur mire go buairt ar do loirg. Asur 49
duhairt ré leó: Cad éirge go faibair ar mo loirg?
Ná faib 'fíor agháir náé foláir mé beir iní na neitib
a bameann le m'átair? Asur níor éirgeadar-ran 50
an focal a labair ré leó. Asur o'fíll ré anuar 51
leó Asur cáimís ré go Nararet, Asur bí ré úmal dóib.

Δγυρ το εοιμεαο α ματαρ na ποκαλ ριν ζο λειρ 'n-a
cporde fein.

- 52 Δγυρ το ευαιθ ιορα αρ αζαιθ ι n-eazna Δγυρ
ι n-aoip, Δγυρ ι ηζηάρτα ι λάταιρ θε Δγυρ θαοιne.

CAIBITOIOI III.

μηρρύν εόιν Δγυρ α ρεανμόμιυ. Cporc θα βαρτεαο
αιze.

- 1 Sa éúgmaò bliam oéaz o'impieacò Tibeuar
Caerair, nuair a bi Pontuip Pilát ι n'uaótarián ar
Iúdaéa, Δγυρ Héróo 'n-a tetpape ar Šaili, Δγυρ a
òpitáir Pilib 'n-a tetpape ar Icuria Δγυρ ar épié
Tpaconítir, Δγυρ Iipaniar 'n-a tetpape ar Abilina,
- 2 ¹ ι n amirir an oá ápořazapc Annar Δγυρ Cairap, to
tápla bpiácar θε ar Eóin mac Sacariar pa bpápac.
- 3 Δγυρ táimiz ré ar puo na ζepiód ζο λειρ ar bpuac
Iópoam az pózairc baipce éun aitémze Δγυρ éun
- 4 maiteamnácar peacai, Map atá pziúvta ι leabap na
bpocal avubairc Ipaip páio : ² ζuc ouine az glaoðac
pa bpápac : θεimò púš an Tizeapna o'oulamú :
- 5 θεimò na bóitre to oípuú oó ; lionpar ζac gleann,
Δγυρ ípleópar ζac puaò Δγυρ ζac cnoc, Δγυρ beio
ζac cam 'n-a oípeac Δγυρ ζac ζairb 'n-a púš péro,
- 6 Δγυρ épiò ζac peóil an plánú a oéanparò Oia.
- 7 Δγυρ oéipeaò ré leip an muincir a tazao amac éun
ζο mbaircpi iao : Δ piol na n-aítepac mme, cé mím
- 8 θαοið-pe conup oul ó'n noíðpripiz atá az teacò ?
Tuζaiò uaiò, o'á bpiš ρin, topaò a beio éóm maic
leip an aitémze, Δγυρ ná cpomaiò ar a páo : Tá
Abraham ι n'atáir azaimn. θεipum liò ζο bpéapao
Oia púoét to tóζaint éun Abraham ó-r na cloc-
- 9 aib ρin. Tá an tuaz cupca ar ppiém na ζepann
éana fein. Δγυρ ζac cpann ná tabappaiò topaò
póζanta uaiò ζeappap é, Δγυρ cuppar pa teine é.
- 10 Δγυρ to éepiciz na θαοine é, Δγυρ oupmapar : Cao

¹ ζnóim. iv. 6.

² Ipaip xl. 3.

'tá le d'éanamh a'saimn má 'reab? A'sur o'f'p'easair 11
ré a'sur duabairt leó: ¹ An t-é so b'fuil dá éaróis
a'ise tugab ré do'n t-é ná fuil a'ise; a'sur an t-é so
b'fuil bia a'ise d'eimeab ré mar an gcéadna. A'sur 12
táinís puiblicánais a's t'uall air so mbairtfeí iad,
a'sur duabairt leir: A m'á'sirctir, cab tá le d'éanamh
a'saimn? A'sur duabairt reirean leó: Ná d'eimí níor 13
mó 'ná mar atá ceapaithe d'aoib le d'éanamh. A'sur 14
do éirctis rai'soiúirí é, a'sur duabairt: Cab tá le
d'éanamh a'saimne? A'sur duabairt ré leó: Ná d'eimí
lámhláirí ar doinne, a'sur ná d'eimí cúlcaint ar
doinne, a'sur bídhí rárta le n'áirí o'tuamraol.

A'sur bí na daoine a's b'p'eitniú a'sur a's maéctnamh 15
'n-a s'p'oi'de féin i o'taob éoin, so mb'féirí s'ur
b'é C'p'ior é. A'sur o'f'p'easair éoin a'sur duabairt leó 16
so léir: Táim-re a's b'áir mbairteab le h-uirse; ac
tiocfaib d'uine ir t'reire 'ná mé, d'uine nác fiú mé
so n'deapaimn iall a b'p'oi'se do r'saoileab. ² B'airt-
fíó ré rin ríó leir an s'p'oi'air n'aoim a'sur le teine.
Tá a s'ao'trán 'n-a lámh a'ise a'sur s'lanfaib ré a úrlár 17
buaite, a'sur c'p'uinneó'air ré a cuir c'p'uitneac'tan
irteac 'n-a r'sioból, a'sur o'ó's'f'air ré an cat le teine
nác féirí a m'ú'ab.

A'sur do é'p'ao'b'r'saoil ré a lán neithe eile do r'na 18
daoine 'sá s'cómairliú. Ac h'éirí, an t'et'p'air, 19
nuair a labair ré leir i o'taob h'éirí'air, bean a
d'p'itár, a'sur i o'taob na n'p'oc'-beairt eile a d'ein
h'éirí, Cuir ré an méirí reo leó so léir, a'sur cuir 20
ré éoin i b'p'p'iorín.

Do tárla, ám'tac, nuair a bí na daoine so léir d'á 21
mbairteab, a'sur nuair a bairteab íora a'sur bí ré a's
suirí, s'ur h-o'r'salaib an r'p'air, a'sur s'ur t'áirli'is 22
an s'p'oi'air n'aoim air i p'oc't co'p'p'airta, mar beab
coláir, a'sur táinís s'ut ar an r'p'air: ³ Ir t'ura mo
m'ac uilir; ir o'it atá mo s'p'eann.

A'sur bí íora féin a's uil 'n-a d'eic'mab bliain 23
fí'irí nó mar rin, 'n-a m'ac, o'ar le daoine, a's íor'ep,

¹ Séam. ii. 15; i eóim iii. 17.

² S'nióm. i. 5; xi. 16; xix. 4.

³ Ma'it. iii. 17; xvii. 5. *Infra* ix. 35. ² p'eo. i. 17.

- 24 mac héli, mic mačat,* ²⁴mic lebí, mic melcí, mic ianna,
 25 mic lórep, ²⁵mic mačatíar, mic amor, mic nahúm,
 26 mic heirli, mic naŕse, ²⁶mic mahat, mic mačatíar, mic
 27 semeí, mic lórep, mic lúoa. mic ioanna, mic Réra,
 28 mic sopobabel, mic salatíel, mic néri, ²⁸mic melcí,
 mic avoi, mic čoram, mic elmaoain, mic hēir,
 29 mic lóre, mic eliepeir, mic lórim, mic mačat, mic
 30 lebí, ³⁰mic simeóin, mic lúoa, mic lórep, mic lónain,
 31 mic eliacim, ³¹mic melea, mic menna, mic mačata,
 32 mic náťán, mic 'oáibio, ³²mic leppé, mic óbéo, mic
 33 boor, mic salmóin, mic naarpóin, ³³mic aminaoaib,
 34 mic áram, mic erpóin, mic páper, mic lúoa. mic
 iacóib, mic ipaaic, mic ábrahaim mic tárá, mic
 35 náčor, ³⁴mic sapuŕ, mic Raŕau, mic páles, mic ebeir,
 36 mic sate, ³⁶mic caman, mic arpacaŕo, mic sém, mic
 37 nōe, mic lameč, ³⁷mic mačúpala, mic enōč, mic
 38 láreio, mic malaleél, mic Caínán, ³⁸mic enór, mic
 sét, mic avam, mic dé.

CAIBIOIOL IV.

Troŕŕač čpíoŕŕ, aŕur cač o'á čup aip. Ŗeáŕleamhainc aip
 1 naŕapet: a miŕbúilci i Ŗcapbapnaum.

- 1 Aŕur bi Ŗora lán oe'n Spioŕaio Naom, aŕur čáinŕ
 pé čar n-aip ó'n lóŕoan, aŕur 'oo Ŗeol an Spioŕaio
 2 ipŕeac Ŗa Ŗeáŕac é, aip Ŗeac oacáo lá, aŕur 'oo
 cuipŕeac cač aip ó'n annipŕio; aŕur nioŕ ic pé bia
 i Ŗcaičeam na h-aipŕipe rin; aŕur nuair a bi an aipŕip
 3 caičte čáinŕ ocŕar aip. Aŕur oubaip an oiačal
 leir: Má'ŕ tu mac Oé abair leir an Ŗcloic Ŗeo Ŗo
 4 noéanŕač aipán oi. Aŕur o'ŕŕeasair Ŗora é: Čá

* Ven. 23. "mac héli," ó iacób a Ŗiolŕuiŕ n. lóŕeph 'oo
 Ŗeip naoupa, ac i Ŗeúntar na oŕiŕe mac 'oo héli ab eac é, óip
 clann don máčar ab eac iacób aŕur héli, aŕur héli an Ŗear
 ba Ŗine acu. Ŗuair héli báŕ Ŗan don clann. Annan b'éigion
 'oo lóŕeph, 'oo Ŗeip na oŕiŕe bainŕeac héli 'oo póŕač, aŕur an
 mac a čáinŕ ó'n bpóŕač Ŗan, ip 'oo héli a h ainnŕiŕeac é.
 b'ŕin é an oŕiŕ.

- 20oul ar do'n muintir atá i sscrúdaíon, cún bliana
 fabair an t-íosaí a d'íosaí, agus lae an tuair-
 20oail. Agus nuair a dún ré an leabair agus eus ré
 ear n-air é do'n t-íosaí, do fúir ré; agus bí fáile a
 fáil de d'íosaí fa t-íosaí d'íosaí d'íosaí.
- 21 Agus eus ré a d'íosaí leó: Tá an t-íosaí
 22 rin t-íosaí cún cinn iníon i n'íosaí t-íosaí-re. Agus
 eus ré d'íosaí leó; agus d'íosaí ioníosaí
 leó an t-íosaí a bí fa eus a bí d'íosaí ar a eus,
 23 agus d'íosaí: Ní é mac íosaí é ré? Agus
 d'íosaí ré leó: San amair d'íosaí ré l'íosaí, mar
 d'íosaí an t-íosaí, a l'íosaí, l'íosaí tu réim. Na
 eus móra a d'íosaí a d'íosaí i t-íosaí,
- 24 d'íosaí an t-íosaí d'íosaí réim íosaí. Agus d'íosaí ré
 leó: So d'íosaí d'íosaí l'íosaí, ní t-íosaí d'íosaí
 25 i n'íosaí n-a d'íosaí réim. D'íosaí l'íosaí le réim
 so fáil móraí baintíosaí i n-íosaí i l'íosaí eus,
 nuair a bí an t-íosaí d'íosaí ar fáil bliana agus ré
 26 ní, agus an t-íosaí móra fa t-íosaí so fáil: Agus ní h-íosaí
 t-íosaí ar d'íosaí acu do eusíosaí eus¹ ac d'íosaí
 ar an t-íosaí a bí n-a baintíosaí i t-íosaí d'íosaí.
- 27 Agus bí a lán l'íosaí i n-íosaí le linn an fáil eus-
 fáil agus níosaí t-íosaí d'íosaí acu² ac Naaman
- 28 an t-íosaí. Agus bí a fáil fa t-íosaí d'íosaí lán
- 29 d'íosaí nuair d'íosaí an eusíosaí. Agus d'íosaí
 íosaí agus eusíosaí amair ar an t-íosaí é;
 agus do íosaí leó é so h-íosaí an eusíosaí ar a
- 30 fáil an eusíosaí d'íosaí, cún é eusíosaí le fáilíosaí. Ac
 do t-íosaí ré t-íosaí n-a lán agus d'íosaí ré uasíosaí.
- 31 Agus eusíosaí ré íosaí so t-íosaí, eusíosaí atá
 i n'íosaí, agus bí ré d'íosaí na d'íosaí an t-íosaí
- 32 d'íosaí. Agus eusíosaí a t-íosaí eusíosaí íosaí,
 mar do l'íosaí ré ré mar a eusíosaí eusíosaí.
- 33 Agus bí fa t-íosaí d'íosaí n-a fáil d'íosaí n'íosaí-
 34 t-íosaí an t-íosaí, agus do t-íosaí ré do íosaí íosaí, agus
 d'íosaí: l'íosaí d'íosaí; eusíosaí i an baintíosaí atá d'íosaí
 eusíosaí, a íosaí íosaí? An cún íosaí a íosaí
 do eusíosaí? Tá íosaí d'íosaí ce h-íosaí tu, don t-íosaí d'íosaí.

¹ 3 Rí. xvii. 9.² 4 Rí. v. 14.

Աջսր յօ րմաճեսցի իօրս է ճսր յօժարտ : Ոճ Լաժար, 35
 ճսր Իմեցի ամաճ ար. Աջսր յօ ճարտ ան ղեանան ան
 ղուսե ար Լար ան իրարար, ճսր ղ'Իմեցի թէ ամաճ ար ճան
 ճօն ղօժարտ և ղեանան ղօ. Աջսր ճանց արտ-եղև 36
 ար և ղաօսե ճօ Լար, ճսր իօժար ճս արտ արարտ
 թէն, ճսր ղարարտ : Ըստ է թօ մար իրարար, ճօ
 րմաճեսցեան թէ Լե ճօմաճ ճսր Լե ղարտ և ի-ան-
 րարտ ղեանարտ, ճսր ճօ ղ-Իմեցի ղարտ ամաճ ?
 Աջսր յօ Լար և ճլն Իր ճարտ ան ղարտ ղե'ն ճար. 37

Աջսր ղարտ արար իօրս ղ'ն ճարարտ ճարտ ղէ արարտ 38
 1 ղարտ ճարտ, 1 ճսր ի ճարարտ ան-արտ ար
 մարտ արտ ճարտ, ճսր իօժար ճս արտ արարտ
 ճարտ ար և ղօն. Աջսր յօ ղարտ ղէ ար և ճօն 39
 ճսր ղ'արարտ ղէ ղօ'ն ճարարտ Իմեճարտ, ճսր
 ղ'Իմեցի ան ճարարտ ղարտ. Աջսր ղ'արարտ ղի Լար-
 ղարտ ճսր ղարտ ղի արարտ արարտ.

Աջսր ղարտ արտ ղարտ ղարտ ղէ, ան ղարտ ղօ ղարտ 40
 ղաօսե ճան ղարտ արտ ղօ ղօ ղարտ ան ղարտ ղաօսե
 ղարտ արտ ղարտ ղարտ ղարտ արտ ; ճսր ղարարտ
 ղէ և Լար ար ղարտ արտ ճսր Լարարտ ղէ Լար. Աջսր 41
 ղարտ և ղարտ և ղաօս և ղարտ Իմեճարտ ամաճ ար և Լար
 ղաօսե ղարտ ճս Լարարտ, ճսր ղարարտ : Լր ղարտ Լար
 ղէ ; ճսր յօ րմաճեսցեճարտ ղէ Լար ճսր ղի Լարարտ
 ղէ ղօն Լարարտ, ղարտ ղ'արարտ ղարտ ղի Ըրարտ է.

Աջսր ղարտ ղարտ ան Լար ղ'Իմեցի ղէ ամաճ ճսր ղարտ 42
 ղէ 1 ղ-արտ արարտ, ճսր ղի և ղարարտ ղարտ Լար,
 ճսր ղարարտ ան և ղ-արտ ղ-և ղարտ ղէ, ճսր ղարտ
 ղարտ ղարտ արտ և ղարտ ղօ ղ-Իմեճարտ ղէ արտ.

Աջսր ղարարտ ղէ Լար : ղի Լարտ ղօն արարտ ղէ 43
 ղօ արարտարարտ և ղարարտ արտ, ղարտ Լր ղարտ
 րմա և ղարարտ ամաճ մէ.

Աջսր ղի ղէ ճսր արարտ և արարտ ղարտ.

44

CAIBIDIOIL V.

an tógáilte mírbhúilteac éirg. leigear an lobair, agus leigear an duine a bí gan lút. mairtú o'á glaothaé.

- 1 Agus do tárla, nuair a bí rluaḡ mór ag bhúit air, go n-airéodairí bhuatair Dé, go raib ré féin 'n-a
- 2 fearamh ar bhuac locha Genéapait. Agus do éonaic ré oá luings 'n-a rtao ag imeall an locha; mar bí na h-iarḡairí tagait 1 o'tír agus iad ag nise a lionta.
- 3 Agus éuair ré ar bóro luings acu, long Simón, agus o'iarí ré air bhuioim tamailín amac ó'n o'tír. Agus do fuir ré agus teagairg ré na daoine ó 'n luings. Nuair a rtao ré de'n éaint duhairt ré le
- 4 Simón: Gluair amac fé'n bpoll agus cuirí amac
- 5 búr lionta eun éirg a tógaint. Agus o'freaḡair Simón agus duhairt: A mlaḡairtí, tá an oirde caíte
- 6 deirí-ré é rḡairfao amac an lion. Deineadar
- 7 ran, agus do ḡadair cunninú mór iarg, 1 o'treó go
- 8 raib an lion o'á bhuiréad oirca. Agus do baḡadair ar a ḡcáirde a bí ra luings eile teacé agus congnaí a
- 9 ḡadairt oírb. Agus do éanadar, agus do lionadar an oá luings, 1 o'treó go baḡadair náe mór ag dul fé
- 10 uirge. Nuair a éonaic Simón peadar an nír rin do éairt ré é féin ag glúimib íora, agus duhairt: Imtíḡ uaim, a ḡgearna, mar ír duine peacamail
- 11 mé. Oir do éainis uatbár air féin agus ar a raib 1 n' fochair, mar ḡeall ar an nḡabáil iarg a bí tógca acu;
- 12 Agus mar an ḡcáona ar Séamur agus ar Eóin, clann Sebedé, a bí 1 bḡairtíreacé le Simón. Agus duhairt íora le Simón: Na bíoḡ easal oir. Ír ag ḡabáil
- 13 daoine a beir tú fearoa. Agus cuiradar a loings-eair ar tír, agus o'fáḡadair ḡac nír 'n-a noiar, agus do leanadar eiréan.
- 14 Agus bí ré 1 ḡceann de rna catmaib, agus péacé, éainis duine a bí lán de lobra, agus nuair a éonaic ré íora do éairt ré é féin ar a beal a' ar a ḡair, agus ḡuir ré é, agus duhairt: A ḡgearna má'r
- 15 toir leat é ír péirí duir mé ḡlanad. Agus do rín

ré a lámh asur éuir ré air í, asur duhairc: 1r toil; glantaí tú. Asur o'iméig an loíra de láitead. Asur duhairc ré leir gan é o'mairc do'aoime; ac, 14 iméig asur cairbeáin tú féin do'n tragar, 1 asur tabair an oíráil ar do glanad, ré mar a o'órouis Maoir, mar fiaðnuire d'óibín.

Ac rin mar ba mhó do leat an éaint 'n-a éab, asur 15 do bailig na rluaisce móra cun go n-éirctóir leir, asur cun go leigirí iad ó n-a nglairib. Asur 16 o'iméigeat ré féin irteac ra n-uaisnear as suíde.

Asur do éarla, lá, go raib ré 'n-a suíde as teagar. 17 Asur bí na fairurimig 'n-a suíde ann, asur doctúirí na dlighe, a bí tagaithe ó gac baile i nglailí asur i nluáda asur ó Ierúsalem, asur bí cómaect ó'n o'igearna as d'ul cun a rluaisce. Asur féac, doime 18 asur fear acu o'á iompari ar toct, asur é gan lúe, asur bíodair a o'iarrao é breit irteac asur é cun 'n-a láear; Asur do teir oíra don trlig fáil cun 19 é breit irteac, mar gell ar an mbrit doime, asur éadair anáirde ar an o'ig asur do leigeadair ríor trío an rlinn é féin asur an toct, i briaðnuire íora. Asur nuair a éadac ré an éirdean a bí acu, duhairc 20 ré: A duine, maítear do peacáí duit. Asur do 21 érom na sguibneoirí asur na fairurimig ar maectnaí, asur ar a ráo: Cao é mar duine é seo a labhann dia-mara? Cé féadann peacáí do maítean ac Dia anáin? Ac ó bí ríor a rmuinte as íora o'freadair 22 ré iad asur duhairc: Cao éirge an maectnaí ro i núbí sgoirde asuib? Cé'cu ir ura a ráo, Maite- 23 ear do peacáí duit, nó a ráo, Eirig do' fearan asur ruidlig? Ac ionur go mbeat a ríor asuib go bfuil 24 as Mac an Duine ar an o'calan ro cómaect cun peacáí do maítean (duhairc ré leir an bfeair a bí gan lúe), Eirig, doeirum leat, asur tós ruar do toct, asur iméig cun do éirge féin. Asur o'eirig an duine láit- 25 peac bonn, asur tós ré an toct ar a raib ré 'n-a lúge, asur o'iméig ré cun a éirge féin asur é as molaó d'ó. Asur éaimig uatbár ar na doime go léir, asur 26 bíodair as. tabhairt glóire do Dia; asur bíodair lám

o'easla asur deiwioir: Conacamaip neite iongan-
taea mōiu.

- 27 Asur tap ēir an méio rin o'imtiš pé amac, asur
conaic pé puibliocánac oār v' ainim lebi 'n-a fūrde
as bōro an cūrouim asur oubaipt pé leir: lean-ra
28 mipe. Asur o'fās peirean šac nio 'n-a oiaio, asur
o'eipis pé asur do lean pé é.
- 29 Asur do oein lebi féarta mōr oō 'n-a ciš, asur bi
curoeacāta mōr ann oē puibliocānaiš asur oē oaoime
30 eile a bi 'n-a fūrde cūn bio 'n-a brocāip. Asur bi
na fāipiriniš asur na ššipibneoiš as šluaipeān, asur
deiwiōir le n-a deiwioibuit-rin: Cao cūige oaoib
beic as ite asur as ol i šcuibpeann puibliocānac
31 asur peacac? Asur o'fpeasāip loia asur oubaipt
leo: Nī n-as luēt plāinte acā šāo le liaiš, ac as
32 oaoime bpeōite. Nī cūn fīorāon oō šlaōoac cūn ai-
piše a tānaš, ac cūn peacac oō šlaōoac cūn ai-
piše.
- 33 Ac oubiadaip-ran: Cao 'n-a oaoib šo mbio deiwio-
buit Eōim as oēanaš tporšāio asur ūnuišče šo
minic, asur deiwioibuit na v'fāipirineac māi an
šcēaona, asur šo mbio oō deiwioibuit-re as ite asur
34 as ol? Asur oubaipt pé leo: An fēroip oaoib
teašlac an cēile oō cūi as oēanaš tporšāio asur an
35 cēile 'n-a brocāip? Ac tiocfāio na laetanta nuai
a bēarpari uata an cēile, anran oēanpāio pāo tpor-
36 šāo inr na laetantaib rin. Asur oubaipt pé leo
i poluio: Nī cūipeann aoimne ppeabān, šearpā oē
ball ēaōaiš a beao nua, māi deiwi āi pēana-ball
ēaōaiš, māi oō loicpeao pé an t-ēaōac nua, asur an
ppeabān a baineao oē'n ēaōac nua nī oippeao pé
37 oō'n tpean-ēaōac. Asur nī cūipeann aoimne fīon nua
i pēan-āipāib leačāip, māi bupriō an fīon nua an
pēana-leačāip, asur ooiptpari an fīon asur cailipari
38 an t-āipēac leačāip. Ac nī polāip an fīon nua oō
cūi i n-āipāib nua i o'pēo šo šcoimeāoipari iao āraon.
39 Asur aoimne a bionn as ol pēan-fīona nī čaičpīō
an fīon nua lāitpeac leir, oip deiwi pé, ip pēari an
pēan-fīon.

CAIBOTIOI VI.

Ορίοιτ' ας γαβάρ' λειτ' γέιλ' α' θειρ' γιοβολ'. λειτ' γαρ' ο'ά' θέαναν
αίγε λά' να γαββόιτε. αν' ο'άρ' έας' ο'ά' ο'τογ'αδ' αίγε αςγυρ' ρεανμόιν
αίγε ά' έαβαίτε ο'όιθ'.

Αςγυρ' το έάρ'ιλα σο γαιθ' ρέ ας γαβάρ' τρέ ζοιταιθ' 1
αρ'έαιρ' αν' ταρ'ινα έέαο'γ'αββόιτο, αςγυρ' σο γαιθ' να θειρ-
γιοβουιλ' ας ρτατ'αθ' να ηοιαρ' αςγυρ' 'ζά' ζομιιλ'τ' ιοιρ' α
μβαραίθ' αςγυρ' 'ζά' η-ίτε.* Αςγυρ' ουβαίτε κυο' το ρ'ηα
φαιρ'ιμ'ιζ' λεό: Καο' έυιζε' ο'αοιθ' η'ιθ' η'ά'ε' ο'λεαζ'ταέ
α' θέαναν' ρα' τ'ραββόιτο? Αςγυρ' ο'φ'ρεαζ'αιρ' ίορα 3
αςγυρ' ουβαίτε λεό: αν' αμ'ιλαθ' η'άρ' λείτ'εαβαίρ' αν' η'ιθ'
α' θειν' ο'ά'ιθ'ιτο η'υαίρ' α' βί' αν' τ-ο'ο'ρ'ιαρ' αίρ' ρέιν' αςγυρ' αρ'
αν' μ'ιυι'ν'τιρ' α' βί' 1 η'φ'ο'έαιρ' ? 1 Conyr' μαρ' α' έυαίθ' 4
ρέ ιρ'τεαέ 1 ο'τιζ' ο'έ' αςγυρ' έόζ' ρέ' να βυλ'όζ'α' ρ'ιαθ'ηαίρε
αςγυρ' ο'ί'ε, αςγυρ' έυζ' ρέ' ο'ο'η' μ'ιυι'ν'τιρ' α' βί' 1 η'φ'ο'έαιρ',
αςγυρ' η'ί' ο'λεαζ'ταέ' ο'ά'οι'ν'ne ιαο' α' ο'ί'ε 2 αέ' το ρ'ηα
ρ'αζ'αιρ' ? Αςγυρ' ουβαίτε ρέ' λεό: 1ρ' τιζ'εαρ'ιμα' η'ιλας 5
αν' ο'υ'ι'ne ορ' ε'ιο'nn' na γαββόιτε ρέιν'.

Αςγυρ' το έάρ'ιλα, λά' ε'ι'le γαββόιτε, σο η'ο'εαζ'αίθ' ρέ 6
ιρ'τεαέ ρα' τ'ρ'ι'ναζ'όιζ' αςγυρ' σο γαιθ' ρέ ας τεαζ'αρ'ζ';
αςγυρ' βί' ο'υ'ι'ne ανη' αςγυρ' βί' α' λάμ' θ'εαρ' ρ'ειρ'ιζ'τε.
Αςγυρ' βί' na ζ'ζ'υ'ν'θ'neό'ιρ'ί' αςγυρ' na φαιρ'ιμ'ιζ' ας ρ'αιρ'ε 7
αίρ' ρ'έα'έαι'ν'τ' α' η'ο'έαν'ρ'αθ' ρέ' αν' λειτ'εαρ' λά' na γαβ-
βόιτε, αςγυρ' σο η'μβ'εαθ' η'ιθ' α'cu' le' cu'p' 'η-α' λειτ'. αέ 8
βί' ρ'ιορ' α' ρ'μ'ι'ν'τε αίγε, αςγυρ' ουβαίτε ρέ' λειρ' αν'
η'ο'υ'i'ne η-α' γαιθ' αν' λάμ' ρ'ειρ'ιζ'τε αίγε: έ'ιρ'ιζ', αςγυρ'
ρ'εαρ'αίη' 1 λάρ' βαί'ι'ι. Αςγυρ' ο'είρ'ιζ' αςγυρ' το ρ'εαρ'αίη'.
Αςγυρ' ουβαίτε ίορα' λεό-ρ'αν: Cuium' αν' έ'ειρ'τ' ρ'eo 9
έ'υζ'αίθ', έ'έ' cu' ιρ' ε'όιρ' μαίτ' α' θέαναν' η'ό' ο'ic' α'
θέαναν' ρα' τ'ραββόιτο, αναν' το ρ'αο'ρ'αθ' η'ό' έ' η'ι'ι'ι-
λεαθ' ? Αςγυρ' ο'φ'εαέ' ρέ' ορ'εα' ρα' τ'ι'μ'πα'ι, αςγυρ' ουβ- 10
αίρ'τ' λειρ' αν' η'ο'υ'i'ne: Sín' αμαέ' το λάμ'. ο'ο' ρ'ín;
αςγυρ' βί' ρ'ί' ρ'lán' αίγε. Αςγυρ' βί'ο'ο'αρ'-ρ'αν' λán' το η'ι- 11

1 Ríř. xxi. 6.

2 exo. xxix. 32; leb. xxiv. 9.

* Ver. 1. "αν' ταρ'ινα έέαο-γ'αββόιτο."—Θειρ' ο'ρ'ονγ' ζυρ' βί' γαββόιτο na' Cinnic'pe α' ε'ια'λλ'υ'ίζ'τεαρ' αν'ρ'ο, μαρ' ζυρ' βί' ρ'ιν' αν' ταρ'ινα ρ'έ'ι'le η'ό'ρ' το ρ'έ'ι'ρ' ή'ιρ'ο; θειρ' ο'ρ'ονγ' ε'ι'le σο ζ'cia'λλ'υ'ίζ'τεαρ' ανη' αν' τ'ραββόιτο α' έ'αζ'ανη' 1 η'ο'ι'αίθ' α'ον' ρ'έ'ι'le ρ'ol'manta.

ճիւղ, զոր Յիօթար զՏ Եանտ Եատրէա քէմ քեճԵանտ
Եաժ Ե ԵԵանքարօր ԼԵ ի-ԽօրԵ.

- 12 ՂԶոր յօ ԵճրԼԵ ինր իա ԼԵԵԵանտ քան Տօ իԵԵԶԵԵԵ
քԵ ԵմԵԵ Եր Են ՏԵոԵ Են իքնուճԵԵ ԵԵԵանԵմ, ՂԶոր
13 Տօ յԵՏՅ քԵ Են օրօԵԵ զՏ ՏուԵԵ Են ՍԵ. ՂԶոր
նուր Ե Եճնուճ Են Լճ յօ ՏԼԵօրօ քԵ ԵուճԵ Ե ԵԵրՏԵօԵուԼ,
ԶԶոր յօ ԵօՏ քԵ յճրԵԶ ՂԵ, ՂԶոր ԵՏՅ քԵ ԵրքօԼ մար
14 Եմնմ օրԵԵ քան; Տիմօն, Եր Եր ԵՏՅ քԵ քԵԵԵԵԵ, ՂԶոր
Ե ԵրքԵճր Եմնմար, ՏԵԵմար ՂԶոր Եօն, քիւք ՂԶոր
15 ԵարԵօԼԵմԵր, ՄԵԵԵն ՂԶոր Եօմճր, ՏԵԵմար մԵԵ
16 ԵրքԵր ՂԶոր Տիմօն Եր ԵԵՏՅԵԵ ԵԵԼօԵԵր, ՂԶոր Լնօճր
ԵրքԵճր ԼԵԵօն, ՂԶոր Լնօճր ԼքԵԵմօԵ, Են քԵար Ե ԵօԼ Ե.
17 ՂԶոր Եճնուճ քԵ Ենար 1 ի-ԵօնքԵԵԵ ԼԵօ, ՂԶոր
քԵարԵմ քԵ Եր ԵԵ ԼԵԵԵԵԼԵԵ, ՂԶոր Երմնուճ յճ ԵԵր-
ՏԵօԵուԼ ՂԶոր քիւԶ իմօր յԵօնԵ օ ԼնօԵԵ Տօ ԼԵր ՂԶոր
օ ԼԵրսԵԼԵմ, ՂԶոր օ ԵրօԵԵն ԵուքԵ ՂԶոր Տիօօն
18 Եօր իա քԵրԵԵԵ, ՍԵօնԵ Ե Եճնուճ Են Տօ ի-ԵրԵ-
քօր ԼԵր ՂԶոր Են Տօ ԼԵճրքԵ ԼԵժ օ ի-Ե իՏԵԼԵԵԵ.
ԶԶոր Են մնուքԵր Ե Եի յճ ԵԵԵԵԵԵ զՏ քրօրԵԵօն
19 իԵմՏԼԵԵԵ յօ ԼԵճրԵԵժ ԼԵժ. ՂԶոր Եի Են ԵրկուԶ
Տօ ԼԵր Ե յճԵԵԵԵԵ ԵԵԵՏԵԵԵԵԼ ԼԵր, օր Եի ԵօմԵԵԵ
ԶՏ ԵուԼ ԵմԵԵ ԵԵԵժ Ե Եի զՏ քԼԵն ՏԵԵ ԵօնԵ.
- 20 ¹ԶԶոր ԵօՏ քԵ քԵԵ Ե քիւԼԵ ՂԶոր յճԵԵ քԵ Եր Ե
ԵԵրՏԵօԵուԼ ՂԶոր յԵԵԵԵԵ: Լք Եօնմն յԵօն-քԵ Ե
ԵօնԵ ԵԵԵ ԵօԵԵ, օր Լք Լն իճԵԵԵԵ ՍԵ.
21 Լք Եօնմն յԵօն-քԵ Եր Ե ԵքուԼ Են Ե-ԵԵԵԵ Ենօր,
օր ՏԵօԵԵժ քիւ Են քԵԵ. Լք Եօնմն յԵօն-քԵ ԵԵԵ
Ենօր զՏ ՏօԼ, օր Տճրքօ քիւ.
22 Լք Եօնմն յԵօն-քԵ նուր Ե ԵԵԵԵԵԵ իա յԵօնԵ
քԵԵ յԵօն, ՂԶոր Ե քԵԵԵԵԵ քԵԵ քիւ, ՂԶոր ԵԵԵԵԵԵ
քԵԵ ԵրԵԵրքԵ յԵօն, ՂԶոր նուր Ե Ենքքօ քԵԵ Են
Ե-Եմնմ ԵմԵԵ 'Ե-Ե ԵրօԵ-Եմնմ, մար ՏԵԼԼ Եր իՏԵ Են
23 ՍնԵ. ՍԵմնօ ՏճրԵԵԵԵԵ Են Լճ քան, ՂԶոր մօր-
ԵԵր: օր քԵԵ, Լք մօր Ե Են ԵԵԵԵԵԵԵԵ Եր իԵմ: օր
Լք մար քիւ Ե ԵԵն Ե քիւքԵր Ե ԼԵր իա քԵԵօն.
24 ²ԵԵ Լք մարՏ յԵօն-քԵ, Ե յԵօնԵ քԵԵԵքԵ, օր Եճ
Են քօԼճր ԶՏԵԵ.

¹ ՄԵԵ. v. 2.

² ԵԵԼԵ. xxxi. 8; Եմօր vi. 1.

¹ 1r maiṛṣ ṁaoib-pe atá páiteac, óir beir rib ocraic. 25
1r maiṛṣ ṁaoib-pe atá anoir as ṡáirí, óir beir rib as
sol asur as caoi.

1r maiṛṣ ṁaoib nuair a beir na ṁaoine as bean- 26
nacraí oruib, óir rin mar a ṁeineac a rinreap leir na
ráirib fallra.

Ac ṁeirum lib-pe atá as éirteac liom: *Tuṡair 27
ṡráo ṁ'búir namair, ṁeinir maic ṁo'n muintir a
ṁabairair fuac ṁaoib. Tuṡair beannaic ṁo'n 28
muintir a ṁabairair mallaic ṁaoib, asur ṁeinir
ṡuir ac an muintir a ṁéanair tromaiteac oruib.

Asur an t-é a buairir tu ar leacain leac, iom- 29
puiṡ cúige an leaca eile; asur má beireann tuine
ṁo bmar uait, leis leir ṁo éarós cóim maic. ṡac 30
aoinne a ṁ'iarairair muo oric, tabair ṁó é; asur má
beireann tuine ṁo cúir uait ná h-éilim éar n-air
air é.

Asur fé mar ba maic lib a ṁéanair ṁaoine lib 31
ṁeinir-pe leó. Má tuṡann rib ṡráo ṁo'n muintir 32
a tuṡann ṡráo ṁaoib, cao é an buirdeac ar cóir
a beir oruib? Tuṡair na peacaíca ṡráo ṁo'n muintir
a tuṡann ṡráo ṁóib. Asur má ṁeineann rib 33
maic ṁo'n muintir a ṁeineann maic ṁaoib, cao é
an buirdeac ar cóir a beir oruib? Ar nṁó ṁeinir
na peacaíca an nṁó rin. ² Asur má tuṡann rib 34
iarac ṁo'n muintir ó n-ar ṁóis lib ṡo mbeir iar-
ac le fáṡail asuib, cao é an buirdeac ar cóir a
beir oruib? Óir tuṡair na peacaíca iaracraí uac
ṁo peacaícaib as rúil le n-a ṡcoitrom a ṁ'fáṡail éar
n-air. Ac ṁeinir-pe ṡráo ṁabair ṁ'búir *nair- 35
air; ṁeinir maic, asur tuṡair iarac uuib, ṡan rúil le
nṁó ṁ'á báir, asur beir búir luac raotair lionmar,
asur beir rib i nṁúir ṡclainn as Dia na ṡlóir;
óir bíonn fé féin ṡo maic ṁo ṁaoine ná ṡabann a
buirdeac leir, asur ṁo ṁroí-ṁaoine. Búir, ṁ'á 36
ṁriṡ rin, acraṡac fé mar atá búir n-áir acraṡac.

Má tuṡair bjeir, asur ní tabairair bjeir oruib; ná 37
ṁaoirair, asur ní ṁaoirair rib; maicir, asur maicair

¹ 1r áir lxx. 13.

² Deut. xv. 8.

* Sin muo náir h-iarair a ṁéanair roimir rin.

CAIBHIOIOL VII.

Seirbhíreac an taoiriú céad oá leigear as Oíort mac na baincíníge oá tógaint ó'n mbár aige. Freagair uairt do rna teacdaíri a éainis ó éóin, asur maiteamhádear 'á éabairt aige do'n péacac aitéirígeac.

Asur nuair a bí iomláine a éainte so léir labairt a aige irteac i sclaíraib na n-daoine, éainis ré irteac so Caparnaum. Asur bí taoireac céad n-a raib 1
reirbhíreac leir breóite, asur ba móir aige an reir- 2
bhíreac, asur bí ré as dul cun báir. Asur o'airis ré 3
i otaob íora, asur éuir ré as tuall air reanóirí 1údaa 'sá iarruair air teacé asur a reirbhíreac do leigear. Asur nuair a éanaoair-ran as tuall air 4
íora o'iarruair so cnuair air dul, asur duibhuair: 1r fiú é so n-éanra an níó rin oó, Óir tá sraó 5
aige o'ár seine, asur do éuir ré féin ruar rinaoós 6
uáinn. Asur bí íora as dul leó, asur nuair a bio- 6
uair tashaité i n-ácmairéacé do'n tís do éuir an taoireac céad cáirde leir as tuall air cun a ráó: 7
A tigearna, ná éuir tu féin cun tmuoblóire, mar ní fiú mire so otiocpá rá m'óion irteac: 1r uime rin 7
nár éuir asur suir b'fiú mé mé féin do dul as tuall 8
oir; ac abair i bpocal é asur beir mo reirbhíreac 8
rlán. Oir 1r uime mire acá rocair ré rmaé, asur tá fir ré rmaé asam; asur deirum le fear, 1múis, 9
asur imúiseann ré; asur le fear eile, Tá, asur 9
tashann ré; asur le m'reirbhíreac, Dein ro, asur 10
deimeann ré é. Asur nuair a o'airis íora an méir 9
rin dein ré iongha de, asur o'iompuis ré cun na n-daoine a bí 'sá leanmáint, asur duibhuair ré leó: 10
So deimín a deirum uib, ní'l a leicéiró rin de éreir- 11
eam pásalta asam i n-1rmaél féin. Asur na daoine 10
a éainis do éuair éar n-air abaité, asur an reirbhíreac 11
a bí as dul cun báir ruarhuair leisirte é.

Asur do tárla 'n-a óiair ran so raib ré as dul 11
so oti an éadair ar a otiustar lláim, asur bí a deir- 12
siobuill i n-donféacé leir asur rluas móir. Asur nuair a bí ré as teacé cun seata na caáiraé, réac, 12
bí corp o'á breir amac, donmac a bí asá mácair,

- 13 ԴՏՄԻ ԲԱՆԻՐԵԱԸ ԱԾ ԵԱԾ ԱՆ ՄԱՇԱՐԻ; ԴՏՄԻ ԵՒ ՐՈՇՐԱԾ
 14 ՄՈՐԻ ՉԵ ՄԱՆԻՐԻ ՆԱ ԿԱՇԱՐԱԸ ԼԵՒ. ԴՏՄԻ ՆԱՐԻ Ա ԸՈՆԱԸ
 15 ԱՆ ԴԻՇԵԱՐՈՒՆԱ Ի ԷՈՒՄԻՑ ԵՐԱՏՑ ԱՅՏ ԾԻ ԴՏՄԻ ՉՈՒԲԱՐԵ
 16 ՐԵ ԼԵՒ: ՈՒՅ ԵՒ ԴՏ ՅՈԼ. ԴՏՄԻ ԷՈՒՄԻՑ ՐԵ ԴՏՄԻ ԸՈՒՐ ՐԵ Ա
 17 ԼՈՒՄ ԱՐ ԱՆ ՅՇՈՒՐԱՐԱՆ. (ԴՏՄԻ ՉՈՒՐԱԾ ԱՆ ՄԱՆԻՐԻ
 18 Ա ԵՒ ԴՏ ԻՈՄՔԱՐ ՆԱ ԸՈՒՐԱՆ.) ԴՏՄԻ ՉՈՒԲԱՐԵ ՐԵ: Ա
 19 ՈՒՇԲԻՐ, ՉԵՐՄԱՆ ԼԵԱԵ, ԵՐՄՑ. ԴՏՄԻ Չ՛ԵՐՄՑ ԱՆ ՉՈՒՆ
 20 ՄԱՐԻՆ Պ՛ՆԱ ԻՄԻՇԵ ԴՏՄԻ ԸՐՈՄ ՐԵ ԱՐ ԸԱՆԵ. ԴՏՄԻ ԷՍ
 21 ՐԵ Չ՛Ա ՄԱՇԱՐԻ Է. ԴՏՄԻ ԷՈՒՄԻՑ ԵԱՏԱԼ ԱՐ ՆԱ ՉՈՒՆ
 22 ՅՈ ԼԵՐԱ, ԴՏՄԻ ԷՍԴԱԾԱՐ ՅԼՈՒՄԵ ՉՈ ՉՈՒԱ, ԴՏՄԻ ՉՈՒ-
 23 ՄԱԾԱՐ: ԵՂԱ ՐԱԾ ՄՈՐԻ ԵՐՄՑԵ Պ՛ՆԱՐ ՄԵԱՐՑ, ԴՏՄԻ
 24 ԷՈՒՄԻՑ ՉՈՒԱ ԴՏ ՐԵԱԸԱՆԵ Ա ՉՈՒՆ. ԴՏՄԻ ՉՈ ԼԵԱԵ ԱՆ
 25 ՐՈՇԱԼ ՐԱՆ ԱՄԱԸ Պ՛ՆԱ ԷԱԾԻ ԵՐԵ ԼՄՈՒԷԱ ՅՈ ԼԵՐԱ ԴՏՄԻ
 26 ԵՐՈՒ ԱՆ ՈՉՈՒԷԱՅ ՄՈՐԻ-ԷՐՄԱԼ;
 27 ԴՏՄԻ Չ՛ՈՒՐԵԱԾԱՐ Ա ՉԵՐՑԻՈՒՆԻ Ծ՛ԸՈՒՆ ՆԱ ՆԵՒԵ
 28 ՐԱՆ ՅՈ ԼԵՐԱ. ԴՏՄԻ ՉՈ ՅԼԱՐԻՇ ԸՈՒՆ ԸՈՒՑԵ ԵՐԵ Չ՛Ա
 29 ՉԵՐՑԻՈՒՆԱԻՆ, ԴՏՄԻ ԸՈՒՐ ՐԵ ԸՈՒՆ ԽՈՐԱ ԻԱՍ ՅՂԱ ՐԱԾ:
 30 ԱՆ ԵՐԱ ԱՆ Ե-Է Ա ԵՒ ԼԵ ԵԱԸԵ ՈՒՅ Ա՛ ԵՐԱՆ ՈՐԱՆՆ ՐԵՒ-
 31 ԵԱՆ ԼԵ ՉՈՒՆ ԵԼԵ? ԴՏՄԻ ՆԱՐԻ Ա ԷՂԱԾԱՐ ՆԱ ՐԱՐ
 32 ԸՈՒՑԵ ՉՈՒՐԱԾԱՐ: ԸՈՒՐ ԸՈՒՆ ԵՐԵԱ ԴՏ ԵՐԱԼԼ ՈՐԵ-ՐԱ
 33 ՐԱՆ ՅՂԱ ՐԱԾ: ԱՆ ԵՐԱ ԱՆ Ե-Է ԱԿԱ ԼԵ ԵԱԸԵ, ՈՒՅ ԱՆ
 34 ԵՐԱՆ ՈՐԱՆՆ ՐԵՒԵԱՆ ԼԵ ՉՈՒՆ ԵԼԵ? ԴՏՄԻ ԱՆ ՆԱՐ
 35 ԸԵԱԾՈՆԱ ՐԱՆ ՉՈ ԼԵՑԻՐ ՐԵ ՄՈՐԱՆ ՉՈՒՆ Օ Պ՛ՆԱ ՆՅԱԼ-
 36 ԱՐԱԻՆ ԴՏՄԻ Օ Պ՛ՆԱ ՅՆԵԱԾԱԻՆ, ԴՏՄԻ Օ ԱՆՐՐՔՈՒՆԻՆ, ԴՏՄԻ
 37 ԷՍ ՐԵ ՐԱԾԱՐԵ ՉՈ ՄՈՐԱՆ ՉԱԼԼ. ԱՆՐԱՆ Չ՛ՐԵԱՏԱՐ ՐԵ
 38 ԻԱՍ-ՐԱՆ ԴՏՄԻ ՉՈՒԲԱՐԵ ԼԵԾ: ԵՒՑԻՇ ԷԱՐ Պ՛ՆԱՐ ԴՏՄԻ
 39 ՄԱՐԻՇ Չ՛ ԸՈՒՆ ԸԱՍ Ա ԸԼՈՒՐԵԱԾԱՐ ԴՏՄԻ ԸԱՍ Ա ԸՈՆԱ-
 40 ԸԱԾԱՐ; ԴՐԱԾԱՐ ՛Ա ԷԱԾԱՐԵ ՉՈ ՉԱԼԼԱԻՆ, ՐԱԾԱԼ ՉՈ
 41 ԵԱԸԱԸԱԻՆ, ՆԱ ԼՈՒԱՐԻ Չ՛Ա ՆՅԼԱՆԱԾ, ԵՐԵԱԸԵ ՛Ա ԷԱԾ-
 42 ԱՐԵ ՉՈ ԵՈՒԱՐԱԻՆ, ՆԱ ՄԱՐԻՆ ԴՏ ԱՐԵՐՄՑԵ, ԱՆ ՐՈՒ-
 43 ՐՅԵԱԼ Չ՛Ա ԸՐԱԾՐՑԱՐԼԵԱԾ ՉՈ ՐԱՆ ԵՈՒԷԱԻՆ. ԴՏՄԻ
 44 ԻՐ ԱՐԻՈՒՆ ՉՈ՛Ն Ե-Է ՈՒՅ ՅԼԱԸՐԱԾ ՐՅԱՆՆԱԼ ՍՄԱՄ-ՐԱ.
 45 ԴՏՄԻ ՆԱՐԻ Ա ԵՒ ԵԱԸԵԱՐԻՑ ԸՈՒՆ ՄԱՐԻՇԵ ԸՐՈՄ ՐԵ
 46 ԱՐ Ա ՐԱԾ ԼԵՐ ՆԱ ՉՈՒՆ Ի ՉԵԱԾ ԸՈՒՆ: ԸԱՍ ՛Ա
 47 Չ՛ՐԵՐՑԻՄԵ ՅՈ ՈՒԵԱՏԱԾԱՐ ԱՄԱԸ ՐԱ ԵՐԱՐԱԸ? ԸԱՍԼԼԵ
 48 Չ՛Ա ՐԱԸԱԾ ԼԵ ՅԱՐԻՇ ԱՆ ԵԱԾ? ԱԸ ԸԱՍ ՛Ա Չ՛ՐԵՐՑԻՄԵ
 49 ՅՈ ՈՒԵԱՏԱԾԱՐ ԱՄԱԸ? ՉՈՒՆ Ի Պ՛ՆԱԾԱՐԻՆ ՄԻՆԵ
 50 ԱՆ ԵԱԾ? ՐԵԱԸ, ԻՐ Ի ՉՈՒՑԻՆ ՆԱ ՐԱՐԵ Ա ԵՐՈՒՆ ԼԱԸԵ ԱՆ
 51 ԸԱԾԱՐՑ ՆԱՐԱԼ ԴՏՄԻ ԱՆ ԵԱԸԱ ՐՈՇԱՐՑ. ԱԸ ԸԱՍ Ա ԵՒ

¹ 1. ԸՈՒՆ ԵՐՈՇԱՐԵ ՉԵՈՆԱՆ ՈՐԵԱ.

² 1; ԱԼԱՐ XXXV. 5.

uaib le feirgint nuair a éuaḁabair amac? fáirḁ an
eas? Ipeas, a deirum uib, asur tuine ir mó 'ná
fáirḁ. Siob an tuine ar a bfuil rsgriobta: ¹ Féac, 27
tá m'ainseal asam o'á cur pómat amac asur oll-
mócair pé do ílíg pómat. Deirum uib é: Ar ar muasó 28
ó mnaib de ḁaoimib ní'l fáirḁ ir mó 'na Eóin ḁairte;
asur an t-é ir lúga i míseacḁ De ir mó é 'ná eiréan.
Asur nuair arius na ḁaoine so léir asur na puiblio- 29
cánaig an éaint rin o'asomúigḁar ceapḁ De, óir bíḁar
tar éir a mbairte le bairteas Eóin.* Ac na fairirínig 30
asur doctúirí na tuisge, tusaḁar earúmlúigseacḁ
do éomairle De 'n-a scoimib féin, óir níḁar glacaḁar a
bairteas-rin.

Dubairt an Tigearna, ámhac: Cé leir, o'á bús 31
rin, so samlócaḁ muintir an tpeacḁa ro? Asur
cé leir sur corḁail ias? Ir corḁail ias le leanbair 32
'n-a fuidḁ ar áit an mairasair asur as eaint le n-a
céile, nuair a deirḁ rias: Deimeamair ceól ḁaoib
ar píuib, asur níḁar deimeabair mince; deimeamair
eaoine, asur níḁar soileabair. ² Óir do táinig Eóin 33
bairte asur ní raiḁ pé as ite aráin 'ná as ól fíona;
asur deiréir-pe, Tá deamán ann. Táinig Mac an 34
Tuine asur é as ite asur as ól; asur deiréir-pe,
féac an fear eapac, fear an fíona o'ól, eap na
bpuibliocánaḁ asur na bpeacac. Asur tá an easna 35
ceapḁuisge ó n-a clainn féin so léir.

Asur o'air tuine de rna fairirínig air toul asur 36
bia éaireán i n' foéair; asur éairḁ pé irteas i tuis
an fairirínig, asur do fuidḁ pé eun búirḁ.† Asur 37
féac bí bean a bí 'n-a peacac ra éatair, asur fuair rí
amac so raiḁ pé as eaireán bíḁ i tuis an fairirínig
asur tuis rí léi alabarcpom ola, asur fearain rí lartair 38
i n-aice a éor, asur éiom rí ar a éoraiḁ do mige
le n-a deóraiḁ, asur ar ias do éiomú le n-a sruais.
Asur bí rí as póasó a éor asur as eaint na n-ola
dóib. Asur do éonac an fairiríneac a tuis eiréasó 39

¹ Mat. iii. 1.

² Mat. iii. 4; Marc. i. 6.

* Ver. 29. "O'asomúigḁar ceapḁ De," .i. do molaḁar Dia
mar géal ar a ceapḁ, asur táinig easla De oiréa. O'asomúig-
ḁar é beir ceapḁ asur é beir tpeacḁeac.

† Ver. 36. "Tuine de rna fairirínig," .i. Símon.

- 40 ʔó an nĩð pin aʒur ʔubairt ré 1 n'aigne féin: ʔá
 mba fáid an fear po beað fíor aise, ʒan amhar, cé h-i
 an bean po atá aʒ teanʒabáil leir aʒur cao é an
 41 ʔaʒar í, ʒur bean ʔeacaimail í. Aʒur ʔ'freaʒair
 ʔora aʒur ʔubairt leir: A Símon, tá nĩð aʒam le
 fáid leat. Aʒur ʔubairt reirean: Abair é, a
 42 mlaʒirir. Bĩ fear ann aʒur bĩ ʔiaća aise ar ʔeir; bĩ
 éiʒ céao ʔíora aʒro aise ar ʔuine acu aʒur
 43 caoʒao ʔíora ar an n'ouine eile. Nĩ ʔaib ar éumar
 aoinne acu ʔioluigeać a ʔéanam, aʒur ʔo mairť
 ré na ʔiaća ʔóib aʔaon. Cé 'cu ʔe'n ʔeir ir mó
 44 ʒráð ʔó? Aʒur ʔ'freaʒair Símon aʒur ʔub irť:
 Meaʔaim ʒur b'é an t-é ir mó n-ar mairť ré ʔó. Aʒur
 45 ʔubairť ré leir: Tá ʔo ʔreirť ceairť. Aʒur ʔ'iom-
 puig ré éun na mna, aʒur ʔubairť ré le Símon: An
 ʔreiceann tú an bean ʔan? Tánaʒ irťeać aʔ' éiʒ-
 re, nĩor éʒairť-re ʔom uirʒe ʔom' éoraib; ac ʔo
 niʒ ʔí reo mo éora le n-a ʔeóʔaib, aʒur ʔo éʔomuiʒ ʔí
 46 iao le n-a ʒruaig. Nĩor éʒairť-re ʔóʒ ʔom; ac ó
 tánuig ʔí reo irťeać nĩor rťao ʔí ac aʒ ʔóʒað mo éor.
 47 Nĩor onʒairť-re mo éeann le h-ola, ac ʔ'onʒ r reo
 48 mo éora le h-ola. ʔ'á ʔuig pin aʔeipum leat: iTáro
 a lán ʔeacái mairťte ʔi tʔé mĩro a ʒráða. An t-é,
 amćac, ʔ'á mairťtear an beaʒán ir beaʒán a ʒráð.*
 49 Aʒur ʔubairť ré léi-re: 1Táro na ʔeacái mairťte
 ʔuirt. Aʒur ʔo éʔom an muiurť a bĩ aʒ an mbóro
 ar a ʔáð 'n-a n-aigne féin: Cé h-é reo, a éiʒeann
 50 cóm ʔaʔa le ʔeacái mairťeain? Aʒur ʔubairť reir-
 ean leir an mnaoi: ʔo ʔláníuig ʔo éʔeoeain tú;
 mćiʒ i ʔíoećain.

1 Mairť. ix. 2.

* Ver. 47. "Táro a lán ʔeacái mairťte ʔi tʔé mĩro a ʒráða." Sa ʔeipirťeip, uairťeanta, amimniʒtear ʔorað ʔ'aon éur amáin bíoð ʒo m-bionn a lán éur'eana aʒ uil éuige. ʔeipťeap anro ʒo ʔfuilro a ʔeacái mairťte ʔo n mnaoi reo mar ʒeall ar "mĩro a ʒráða," ac i Ver. 50, ʔeip éʔiort léi, "ʔo ʔaor ʔo éʔeoeain tú." ʔáʒann ʔán ʒo ʔeíoeann éʔeoeain aʒur ʔóćar aʒur ʒr-ó aʒur ʔóćar éʔeoe, aʒur a lán eile ʔeaʒ-méinní, éun ʔuine é'iompaíl ar ʔia.

CAIBIDÍOL VIII.

parabal an tríl. An rtoirpm o'á ciúúú as Cnóirt. An
lexiōn deamhan o'á scur amac aige. An gluaireadé fola o'á
leigear, agus inſean laipuir o'á tógaint ón mbár aige.

Agur do tárla, 'n-a diaib' ran, é féin a beic as 1
sadbail tré catapacáib agur tré bailtib, as reanmóin
agur as epaob'rgaoilead' nígeadta Oé agur an oárléas 2
i n-donfeadé leir. Agur maint ban a paopaib' ó ann-
rruioib' agur ó galapab': Máire, ar a tucatar mág-
dalén, n-ar imtíg na readé n-deamhan air, agur 3
lónanna, bean Cúra, rtiobairt Hérbóro, agur Súpanna,
agur a lán eile ban, agur iad as fhuotálam air ar a
ngurtal féin.

Agur trád o'á maib' rluas' ana-móir epuinmígte, 4
agur iad as maic amac ar na catapacáib as truall
air, dubairt ré, i bfuirm' foluioe:

• Cuairt eupaob'oir amac as cur a éot' ríl; agur nuair 5
a bí ré as cur an tríl do tuit cuir de i n-áice an
bóctair; agur do sabbad' do coraib' ann, agur o'itead-
ar éanlaite an aepi é. Agur do tuit tuille de ar an 6
scapais; agur o'feob' ré ra b'fár, mar ní maib' an úr-
maireadé aige. Agur do tuit tuille de amearg na 7
rgeadé; agur o'fár na rgeada i n-donfeadé leir, agur
múcadair é. Agur do tuit tuille de ra talam' 8
fósganta agur o'fár ré, agur tús ré toirad' fó céad.
Nuair a dubairt ré an méirí rín do labair ré áro:
An t-é go bfuil cluara le n-éirteadé air cloiread' ré.

Agur o'fiaprais' a deirgiobuil o' cao i an tpoluio 9
i rín. Agur dubairt ré leó: Do tucad' daob' re 10
rúnnaimair nígeadta Oé a o'áicmt; do'n cuir eile,
ámtead, i bfuirm' foluioi, 11 o'treó go bfeicfioir
agur ná feicfioir, agur go scloirfioir agur ná
tuigfioir.* Sióí an tpoluio. Iré bpuatár Oé an 11
ríol. An cuir a tuiteann i n-áice an bóctair, riniad 12
na daoine a cloireann, agur tagann an diaib' 'n-a

1 Irálar vi. 9; Sníom xxviii. 26.

* Ver 10. "Ionur go bfeicfioir agur ná feicfioir." (feic
an nóta, mapc. iv. 12.)

- 13 ¹ ʔṛpeð nā cpeioṛṛioir aṣur nā paorṛṛai iao. Aṣur
 an curo a cuitceann ar an ṣcaraiṣ, riniao an muinṛi
 a ṣlacann an focai le h-ācar nuair aiṛiṣio riao é;
 ac ní bīo na pṛéacā acu ran; cpeioio riao ar feaṛ.
 tamaitl aṣur i n-am an cāca téiṣio riao ar ṣcūl.
 14 An curo āmṛac, a cuit amearṣ na ṛṣeac, riniao an
 muinṛi a ṛ'airiṣ an focai, ac aṣ uil ṛóib i noiarṛ
 cúaim aṣur raiṛṛiur aṣur pléiriúir an cpaogail mūc-
 15 tar iao aṣur ní cūṣaio riao toṛaṛ. Ac an curo a
 cuitceann ar an ṛcalam ṛóṣanta, riniao an muinṛi
 a ṣlacann an focai leiṛ an nṛeāṣ-cṛioṛe iṛ fearṛi
 nuair a cíoiriṛo riao é, aṣur comēāṛaio riao é,
 aṣur cūṣaio riao toṛaṛ uacā le paṛṛulanṣ.
 16 Ili ṛeimeann aomne comneal ṛo laṛaṛ aṣur i cūṛ
 ṛé ṛéal āṛṛaiṣ nō ṛé leabaiṛ, ac cūṛcar ar cōinn-
 leóir i, i ṛṛpeð ṣo ṛṛeicṛeāṛ na ṛaoinē a cāṣann
 17 iṛṛeac an polur. ¹ Ōir ní'l iur i ṛṛolac nā noēt-
 far, nā iur ṛé cēilt nā h-aiṛneōṛar aṣur nā tiocṛaiṛ.
 18 amac ṣo h-orṣaitte. ṛéacaiṛ, ṛ'ā ṛṛiṣ rin, conur
 a cíoiriṛeann riṛ. Ōir an c-é ṣo ṛṛuit aige tabar-
 far ṛó; aṣur an c-e nā ṛuit aige, cōṣṛar uaiṛ ṣac a
 mearann ṛé acā aige.
 19 Aṣur cāimṣ cūiṣe a mācari aṣur a ṛṛaiṛe, aṣur
 nioṛ ṛéaṛaṛar teacṛ aṣ ṛṛail aiṛ mar ṣeall ar an
 20 ṛluāṣ. Aṣur ṛo h-innṛeāṛ ṛó: Tá ṛo mācari aṣur
 ṛo ṛṛaiṛe 'n-a ṛeapam amuiṣ, aṣur ba māiṛ leó
 21 cū ṛ'ṛeiriṣint. Aṣur ṛ'ṛeaiṣair ṛé aṣur ṛuibairṛ
 leó: An muinṛi a ṛ'eiṛceann le ṛṛaiṛar Ōé aṣur a
 ṛeimeann beairṛ ṛ'ā ṛéir, riniao mo mācari aṣur mo
 ṛṛaiṛe.
 22 Aṣur ṛo cāṛla, lá ṛe rna laetiṛ rin, ṣo nṛeāṣaiṛ
 ṛé ṛéim aṣur a ṛeiriṣuibl ar bóio luinge, aṣur
 ṛuibairṛ ṛé leó: Téiṣmīṛ cṛeapna an loā. Aṣur
 23 cūaṛar ar aṣaiṛ. Aṣur an ṛaiṛ a ṛioṛar-ran aṣ
 cūṛ na ṛiṣe ṛioṛ ṛo cūaiṛ ṛeiriṛan a cōṛla. Aṣur
 cāimṣ ṛcōirṛm ṣaōiṛe ar an loā, aṣur ṛioṛar ṛ'ā
 24 liōaṛ aṣur ṛioṛar i ṣconṛabairṛ. Aṣur cānaṛar.

¹ mat. x. 26; marc. iv. 22.

շուքէ ճսր ծնրիքեամար է ճսր օսնրամար . Ճ
 մնայիրտի, լճ ան Բճր ճսմոն . ճսր օ՛ւրից թէ ճսր
 օօ ԼճԲար թէ Լեյր ան ղճօւտ ճսր Լեյր ղա լոննայ
 սիրքէ, ճսր օօ ղճօսամար ճսր ճմոց լոննար . ճսր 25
 օսնարտ թէ Լեօ-րան : Ըճ Բքուլ Բնր ճքրեօւան ? մար
 Բի ԵճճՈ օրժճ ճսր ղոնքնա, ճսր ղաօ 'ճճ ղաօ Լե
 ղ-ճ ճէլե, Ըճօ է մար օսմե է ղեօ, ճօ ղմճտից-
 Եանն թէ ճճօտ ճսր ղարայքէ ճսր ճօ ղօւմո ղաօ
 ղսօ Լար ?

Ածար ո՞ր թժուածարի ան լոնջ ցօ տիր ան յՆերար- 26
 ընած ատձ ար ասարժ Տաււիւն անոռն. Ածար ըօմ լսած 27
 Ածար ընածար 1 օտիր ո՞ր յիւ ընցե քար յ-ա յաւն յեա-
 ման անն ար քեօժ մօրան ամրիք, Ածար յի յաւն ըսօժ
 սիւմ, յի յի քանօժ քի 1 օտից, ձի յոյ յա տսամսիւն. Ածար 28
 յսար 1 ձօնաւ քի իօր օ՞ր ձիւ քի է քիմ ար ան օժա-
 Լան յ-ն 1 ձիար Ածար ո՞ր Լաժար քի ո՞ր Տիւ ձիւ :
 Լան է ան ըսօ ատձ ասօ օիօմ-քա, 1 իօր, 1 իիւ ան
 ձիւ-Օիւ ? Լարսիմ օր Տան մի քանօ. Օիւ յի 29
 քի Տձ օրօս ո՞ր անորքիւ տեօժ ամօժ ար ան յօսիւմ.
 Օիւ ո՞ր յիւքօժ քի ար ցօ միւն ; Ածար ո՞ր ըսնցաւի
 է Լի քլաժար Ածար Լի Տիւնիւն, Ածար ո՞ր յիւքօժ քի
 յա քլաժար Ածար ըօմանեօժ ան յեաման ամօժ քի յ
 յքարօ է. Ածար ո՞ր ըիւրից իօր է Ածար յօժար : 30
 Ըսօ է ան անիմ ատձ օր ? Ածար յօժար քիւքան :
 Լիցիօն ; մար յի մօրան յեաման տար ըիւ յօւ իքեօժ
 ան. Ածար յիօժար Տձ Լարսիւն ար Տան 1 օժիւն 31
 օժիւ յօւ քիօր քա յ-աւիւր. Ածար յի տիւօ մօր միւ
 32
 քա յ-աւ Ածար Լաժ անիօր ար ան քլաժ, Ածար ո՞ր Լար-
 սիւն ար Լիցիւն օժիւ յօւ իքեօժ իօնա. Ածար ո՞ր
 Լից. Անրան ո՞րմից յա յեաման ար ան յօսիւմ Ածար 33
 ըսօժար իքեօժ յոյ յա միւսիւն, Ածար ո՞ր Տիւն ան
 տիւօ, Լի յիւ, ար միւն 1 Տիւն իքեօժ քա Լօ
 Ածար ո՞ր յիւօժ Լա. Ածար յսար ձօնաւ ան Լիւժ 34
 քօրօժեօժա ան յիւ 1 ձիւ, ո՞ր յիւօժար Ածար ո՞ր անոր-
 քօժար քա ձիար է Ածար յոյ յա յաւիւն. Ածար ընիւն 35
 յա յօսիւմ ամօժ ցօ յիւքիւրի Ըսօ 1 յի տիւօ ամօժ,
 Ածար ընածար Լի տիւն ար իօր ; Ածար քարսիւն,
 յ-ն քիւն Լի քօրօ իօր, յ-ն Տիւն-մեօժար Ածար
 ըսօժ սիւմ, ան յօսիւմ ար ար իմից յա յեաման, Ածար
 յի Ըսօ օրիւ. Ածար ան միւնիւն 1 ձօնաւ է ո՞ր անոր- 36

- 37 easdair dóib conur a plánuigeaó é ó'n leigión; agus
 'o'iair pobul na nSearpénac so léir air iméadct uata,
 mar bí easla ana-móir orca. agus éuaró pé ar bóro
 38 na luinge agus éamais pé ear n-air. agus an fear
 sur iméig na deamain ar 'o'iair pé air leigint do dul
 leir. Ac do éuir íora uair é, agus dubairt pé leir:
 39 Iméig éun do éige péin agus innir na neite móra atá
 deanta as Dia uuit. agus 'o'iméig pé agus 'o'fóga
 pé trío an scaear so léir na neite móra a éin íora
 do.
- 40 agus do éarla, ar a éadct ear n-air 'o'íora,
 sur élac rluaš móir é, mar bíodair so léir as feit-
 41 eam leir. ¹ agus péac, éamais éuise fear uair b'
 ainm lairur, agus doob' é uactarán na rinagóise é;
 agus do éat pé é péin as coraib íora 'sá iarruair
 42 air dul éun a éige, Mar so rair don ingean amain
 aise agus i timpal dá bliain deas, agus so rair bí
 as dul éun báir. agus, as dul ann do, do éarla so
 rair an trluaš as brúct air.
- 43 agus bí bean áiríte a bí as cailleanaint a coo'
 folá ar fearó dá bliain deas noimir rin, agus so rair
 a maoin raošalta cailte aici le doctúirib agus é
 44 teiríte orca i leigear; agus éamais bí éuise, lairur
 de, agus éuir bí a lám ar fábrá a brait, agus do rcaó
 45 an fuil láirpeac bonn aici. agus dubairt íora: Cé
 h-é a éangbairó liom? agus do féan sac doinne,
 agus dubairt peodair agus an muinir a bí i n'foe-
 air: A Máiririr, tá an trluaš as brúct orc agus
 ac' éaraó, agus a' nveirur, Cé h-é a éangbairó liom?
- 46 agus dubairt íora: Do éangbairó duine éigin liom;
 óir ír eól doim-ra so nveasairó cómáct amac uaim.
- 47 agus nuair a éuig an bean náir éuaró bí san aicm
 éamais bí agus éat bí i péin as coraib agus i as érit,
 agus 'o'innir bí or cómair na noaoime so léir cao é
 an éuir n-air éangbairó bí leir, agus conur mar a
 48 leigireao i láirpeac. agus dubairt peiréan léi:
 'Do leigir do éirdeam éú, a 'ngean ó; iméig leat
 i ríotéam.
- 49 agus é as ráó na cainte rin éamais duine éun uac-
 tarán na rinagóise agus dubairt pé leir: Tá

t'ingean tair éir báir, ná bí 'śá cupi cun tmuoblóirde.
 Aśur o'airiś ſora an focai aśur oubairt ré le h-ačair 50
 an čailin: ná bíoð eaśal oir: crieo amáin, aśur
 beio pí rlan. Aśur nuair a ſpior ré an ciś níoir 51
 leiś ré doinne irteac i n-aonſeačt leiś ac ſeaodair aśur
 Séamur aśur Eóin, aśur ačair aśur máčair an
 čailin. Aśur bí na daoine ſo leiś aś ſol aśur aś 52
 caoi 'n-a oiaio. Aśur oubairt ré leo: ná bíoð aś
 ſol; ní marb ačá an čailin, ac 'n-a cooia. Aśur 53
 bíodair aś ſáirí uime, mar bí ſior acu i beic marib.
 Ac oo iuś ré ſéin air lánm uirič, aśur oo labair ré 54
 oo ſuč áir aśur oubairt: a čailin, eiriś. Aśur 55
 čáinſ a h-anam tair n-air, aśur o'eiriś pí láitſeač.
 Aśur oubairt ré iuo le n-ite čabairt oi. Aśur 56
 bí iſáir a h-ačair aśur air a máčair; ac oubairt
 ré leo ſan a o'innſint o'doinne cao a bí tuirič
 amac.

CAIBIŌIOĻ IX.

na h arboil oá ſcup amac aś čriort. bia oá čabairt aige
 oó čúſ mſle ouine a' čúſ bulóſairb. an t-ačairi ſné oó čeačt
 air. Oeaiſin a' ouine oá cup amac aige.

1 Oo ſlaoio ré čuige an oáiréaś arpoi aśur čuś 1
 ré oóib coímacč aśur cumair air ſac aicme oeaiſin,
 aśur leiſear air ſalairairb. Aśur čuiri ré uair 1ao 2
 aś čraoðrſaoileao iſſeačta Oé aśur aś leiſear
 daoine brieoite. Aśur oubairt ré leo: ná oóſair 3
 aon iuo i ſeoiri an bóčair, baa ná mála ná airán ná
 airſeač, aśur ná bíoð oá bmač aś doinne aśairb;
 Aśur pé ciś n-a iafſair rib irteac ann, ſanair ann, 4
 aśur ná h-imčirio amac air. Aśur pé daoine ná 5
 ſlacſair rib imčirio amac air an ſeačair iin 2 aśur
 oeinro an ceo oó čpočao o'búri ſcopair mar ſiač-
 nuire 'n-a ſcoinnib.
 Aśur oó ſluairaoair amac móir-čimpai tſé rna 6
 bailciſ aś čraoðrſaoileao an tſoirſéil aśur aś leiſ-
 ear iur ſac aon bail.

1 Mat. x. 1; Marc. iii. 15.

2 ſníom. xiii. 51.

- 7 Ásúr t'airiúg héiríod, an tetráirc, shac níó a bí aise
 'á 'óéanaíh, ásúr bí ré ar mearbhall, mar veiríeáð
 8 'daoime, súr b'é éóin a t'oiriúg ór na marib; ásúr
 veiríeáð 'daoime eile súr b'é éliar a tairbeáin é
 réin; ásúr veiríeáð 'daoime eile súr úine éisin ve
 9 rna rean-fáiríob a t'oiriúg. Ásúr t'ubairt héiríod:
 'baineas-ra an ceann t'éóin; ac cé h-é reo so
 n-airiúgim na neite reo mar shéall air? Ásúr bí ré
 a t'airíeáð é t'oiríeáim.
- 10 Ásúr táiníg na h-árpóil tair n-air ásúr t'innreáðar
 tó shac a raió 'óéanta acu; ásúr tó rúg ré leir iao
 i leiríeáóib i n-áit uairíeáð t'air b'ainim tetráiríeáð.
- 11 Ásúr nuair a fuair na rluairíte amac an méiríu rín
 tó leanaóar é; ásúr tó shlac ré iao, ásúr bí ré as
 caim leó i t'aoó bígeáctá t'ó, ásúr na 'daoime a
 bíóó i nsháó le leiríeáð tó leiríeáð ré iao.
- 12 Ásúr t'urruig an lá ar t'ul i n'óéanaíge. Ásúr
 táiníg an t'airíeáð éiríge ásúr t'ubairíeáð leir: leir
 na rluairíte éin ríubail, i t'iríeá so n-iníeáóáiríeáð ríeá
 ar fuir na mbairíte ásúr na t'iríeá mór-tímpal ásúr
 so b'airíeá ríeá lóiríeáin ásúr bia, óir ír i b'airíeá
- 13 atáiníeá anro. Ásúr t'ubairt ré leó: t'ubairíeá-
 ríeá le n-íeá t'óiríeá. Ásúr t'ubairíeá-ríeá: i líeá
 asáiníeá ac éiríge búlógá ásúr t'á íaríeá, mairíeá amíeá a
 ríeáimíeá ásúr bia éeannac t'ó'n t'rluáíeá móríeá ríeá so
- 14 léiríeá. Bí tímpal éiríge míle ríeá ríeá ríeá. Ásúr
 t'ubairt ré le n-a t'oiríeáóiríeá: Cuiríeá 'n-a ríeáíeá iao
 'n-a shuiríeáctáiríeá, caóíeá i nsháó cuiríeáctáiríeá.
- 15 Ásúr t'oiríeáóiríeá amíeá, ásúr éiríeáóiríeá na 'daoime
 16 so léiríeá 'n-a ríeáíeá. Aníeá tó t'óíeá ré na éiríge búlógá
 ásúr an t'á íaríeá, ásúr t'íeáac ré ríeáíeá éin neimíeá
 ásúr t'eaníeáíeá ré iao, ásúr tó b'iríeá, ásúr t'us t'á
- 17 t'oiríeáóiríeá le cur ór cómairíeá na n'daoime. Ásúr
 t'íeá na 'daoime so léiríeá a n'óiríeáin, ásúr tó t'óíeá
 t'á éiríeáin t'óíeá tó bia b'iríeá a ríeáíeá.
- 18 Ásúr tó t'áiríeá, nuair a bí ré i n'áonairíeá shuiríeá, so
 ríeáíeá a t'oiríeáóiríeá i n'íeáóiríeá, ásúr éiríeáíeá ré iao
- 19 ásúr t'ubairt ré: Cé t'oiríeá na 'daoime ír míeá? Ásúr

'd'fheasgaidar-ran agus duibhaidar: Eóin bairte;
 agus deir curu acu Eilar; agus deir tuille acu
 suirab amlaio a d'eiuis duine de rna rean-fáirib.
 Agus duibairt ré leó: Ac riú-re, cé doeir riú ir 20
 mé? Agus d'fheasair Símon Beadair agus duibairt:
 Críost Dé. Agus eus ré foláram d'óib agus duibairt 21
 leó san an nio rin a d'innirint d'aoinne, 'Sá mao:
 1 Ní foláir do Mac an Duine móran d'fulang, 22
 agus so réanrao na reanóirí é, agus uacatáin na
 rasairt, agus na Sgríbhneóirí, agus so scuipáí cun
 báir. é, agus so n-airreieócaó ré an crímao lá.

Agus duibairt ré leó uile: Má'áil le n-aoinne teact 23
 am' diaio réanao ré é féin, agus tógaó ré a éir
 sac lá, agus leanaó ré mé. Óir an t-é suir maio 24
 leir a anam féin do rábáil, cailipio ré é; agus an
 t-é a cailipio a anam ar mo fon-ra, rábáirao ré a
 anam. Óir cao é an cairibe do duine má deimeann 25
 ré an raozal móir do buactaint agus é féin do
 milleao agus do cailleamaint? 2 Óir an t-é do 26
 glacraio náire mar sheall oim-ra agus ar mo
 brieire, glacraio Mac an Duine náire mar sheall ar
 an nouine rin, nuair a tiocraio ré 'n-a sraoam agus
 i ngraom a ádar agus na n-aingeal naomta,
 Deirim lib so fíoir, ámtac, so bfuil daoine 'n-a rea- 27
 ram anro ná blairpíó báir so bfeicpíó ríao mís-
 eact Dé.

Agus do tápla, tímpal oet lá tar éir na cainte 28
 rin, suir eós ré leir Beadair agus Séamur agus Eóin,
 agus so ndesair ré ruar ar an ghenoc cun únnuigte
 d'eanam. Agus an fáir a bí ré as suirde d'áiruis 29
 a shúir, agus d'iompuis a curu éadais seail, caite-
 neamác. Agus féac, bí beirt as cómpáio leir, agus 30
 Maoir agus Eilar iao ran. Do conactar iao 31
 i nglóire, agus do tráctadair ar a báir, an báir a bí
 aise le críocnú i nIerúsaem. Agus táinis maipio- 32
 itige cooata ar Beadair agus ar an muinir a bí
 i n'foadair. Agus do múrsladair, agus do cona-
 cadair a sraoam, agus an beirt a bí 'n-a rearam 'n-a

1 marc. xvii. 21; marc. viii. 31; ix. 30.

2 marc. x. 33; marc. viii. 38; 2 tim. ii. 12.

¹ Ašur d'eirigh tñút eatarcta péadaint cé 'cu d'ioib 46
ba mó. Ašur éonaic fóra na rmuínte a bí 'n-a 47
scríobúe, ašur do muš pé ar leanb, ašur éuir pé 'n-a
féaradh i n'áice é. Ašur dubairt pé leó-ran: An 48
t-é a glacfaid an leanb ran am' ainim-re glacann
pé mire; ašur an t-é a glacfaid mire glacann pé an
t-é do éuir uaid mé; óir an t-é ir lúga ašuib so léir
iré ir mó.

Ašur d'fheasair Eóin ašur dubairt: A m'áigirir, 49
éonacamaí tuine ašur é aš cur deamhan amad ad' .
ainim-re, ašur éoirgeamaí é, coirg ná gabann pé
linne. Ašur dubairt fóra leir: Ná coirgíó é: mar, 50
an t-é ná fuil i n'áir scríomúib tá pé ² lib.

Ašur do tárla, pé mar a bí laetanta a d'eargab- 51
ála d'á scríobú, so maib a šnúir daingean aise péin
ar d'ul so Ierúsaem. Ašur éuir pé teacraíu noimír 52
amad, ašur éuadair irteac i scadair de éataraéuib na
Samairtánac éun neite éur i d'ceó d'ó. Ašur níor 53
leisgeadair irteac é coirg a šnúir a beir daingean ar
d'ul so Ierúsaem. Ašur nuair a éonaic a d'eirgíobuil, 54
séamur ašur Eóin, an níó rin dubairt: ³ A t'ig-
earna, an toil leat so n'óearpaimir teine teacó ó
neam éun iad do lorgad? Ašur d'iompuig pé 55
oríca ašur éus pé milleán d'óib, ašur dubairt pé:
Ní fíor d'aoib an r'píoraio atá ionaib. ⁴ Ní éun anam- 56
naéa do millead a táinig Mac an Tuine, ac éun iad
do fábaíl. Ašur d'imt'isgeadair so baile eile.

Ašur tárla, an fára a bíodair ar an r'úg, so n'oub- 57
airt tuine éigin leir: leanrao-ra éura, a t'isearna,
pé bail 'n-a ngeobair. Ašur dubairt fóra leir: 58
Táir poill talman aš na maoraib muad, ašur a
neadaca aš éanlaite an aeri, ac aš Mac an Tuine
ní'l áit 'n-a leisgead pé a éeann. Dubairt pé, 59
ámtac, le tuine eile: leanra mire; ašur dubairt
reirean: A t'isearna, leis dom d'ul ar d'úir ašur
m'atair do éur. Ašur dubairt fóra leir: Leis do 60
r'na maib na maib do éur; ac imt'is-re ašur dein

¹ mait. xviii. 1; marc. ix. 33.

³ 4 Rí. i. 10.

² .i. aš cabrá lib.

⁴ Eóm iii. 17; xii. 47.

- 61 *nígheadt Dé d'fóghairt. Agus dubhairt duine eile:*
leanfao tú, a Tígearna, ac leis dom dul agus é
 62 *d'innriint do'n muinntir atá sa baile. Dubhairt Íora*
leir: Doimne a cuirfir a lámh ar an gcéadta agus
anrahan a bheir as féadaint larciair de, ní'l pé oirfeam-
nac do nígheadt Dé.

CAIBIDÍOL X.

Teagairt as Orlóir á tabhairt do'n dáréas ar trí fiché
 veirgiobul. Iad dá gcur amac éun oibre. An Samaircánac
 fóganta.

- 1 *Tar éir na neit rin do ceap an Tígearna dáréas*
agus trí fiché eile, agus cuir pé moimhir amac iad,
'n-a mbeirt a'r 'n-a mbeirt, éun gac baile agus áit
n-a maib ré féin le teadt ann.
- 2 *Agus dubhairt ré leó: Fógmair móir agus meitíol*
ruarac. Iarrair, d'a bhíis rin, ar an t-é gur leir
an fógmair luét oibre do éur éun an fógmair.
- 3 *Imtíisr: Féac, táim 'búir gcur i nbúir n-uanaib*
 4 *amear g mac tírí. Ná bíor agair mála ná rparán*
ná bhóga, agus ¹ ná veimr beannaacáir d'aoimne ar
 5 *an rlíis. Don tís n-a maíar rib irteac ann abair*
 6 *ar dtúir, Síotcáim ar an dtís reo. Agus má'r mac*
ríotcáina a bheir ann fanair búir ríotcáim air;
 7 *muirab ead rillir búir ríotcáim orair féin. Agus*
fanair sa tís céadna, as ite agus as ól na neite atá
acu, ² óir ir ríu an fear oibre a éarairéal fágáil.
Ná bíor ag imteadt ó tís go tís.
- 8 *Agus pé caíar n-a maíar rib irteac inti agus*
go nglacfar rib, itir na neite a cuirfar or búir
 9 *scómair; Agus leisirir na daoine bheoite sa caí-*
air rin, agus abair leó, Ta nígeadt Dé buailte lib.
- 10 *Ac pé caíar n-a maíar rib irteac inti agus ná*
glacfar rib, téisir amac ar íráirib na caíarac ran
 11 *agus abair: ³ Ríu ceó búir scaíarac atá ar ár gcor-*
aib glanaimir dinn é i nbúir scoimib. Ac bíor

¹ 4 Ríis. iv. 29. ² Deut. xxiv. 14; I Tim. v. 18. ³ Znfóm. xiii. 51.

բօր ան մեօր թօ ճշայն, չօ Բրաւ յիշեաճէ Դէ
1 1 ռ-աճարեաճէ. Դեյրսս ԼԻԲ չսր թօրթէ Գ թաճար 12
մսսնտր Տօօօմ Գր ան ԼԳ թան 'նձ մար Գ թաճար մսսնտր
նձ Կճարձ թան.

Մարչ Դստ-թէ, Գ Կօրօրձն, մարչ Դստ-թէ, Գ Ետ- 13
թարձ, Եր ղձ ղՅեյնտ 1 ԴԴսրթէ Գսր 1 Տիօն ռձ միթ-
նիտ Գ Դեյնեձ յօնայն-թէ, Իր թաօ Եեձ Կիթթէ
Դեյնտձ Կսր 'ն-Գ թսիձ 1 ռ-ԵԿԿԿ Դարթ Գսր 1 ԼսԿի-
թէ. Գսր Իր թօրթէ Գ թաճար Դսրթէ Գսր Տիօն 14
Գր ԼԳ ան Երեյնեյնտար 'նձ մար Գ թաճար թիւ-թէ Գր.
Գսր տրձ, Գ Կթարնսս, Գ Կօճար թսր չօ ռեյն, 15
Կսրթար թիօր տս չօ ռ-Իրթեյն.

1 Կն Ե-Ե Գ Դ'Երթեյն ԼԻԲ-թէ, Իր Լսմ-թձ Գ Դ'Եր-16
թեյն թէ; Գսր ան Ե-Ե Գ Կսսնն ԿարԿսրթէ Դձօն-թէ,
Իր Դօմ-թձ Գ Կսսնն թէ ԿարԿսրթէ; Գսր ան Ե-Ե Գ
Կսսնն ԿարԿսրթէ Դօմ-թձ Իր Դօ'ն Ե-Ե Գ Կսր սսիձ
մէ Գ Կսսնն թէ ԿարԿսրթէ.

Գսր Եյնիչ ան Դձրեճ Գ'ր Կրի թիւձ Կար ռ-Կր Գսր 17
Դձրթեճար օրձ, Գսր ԴսԲրձար: Գ Կիշարնձ, Կձօ
նձ Դեյնայն թէն թէ ռ-Կր թմճէ Կրէ Դայնն-թէ. Գսր 18
ԴսԿարթ թէ Լեօ: Դիօր Կճ թեճայնտ Գր Տձտն ռսար
Գ Կստ թէ օ ռեյն մար Գ Կստթեձ թրլանն. Թեճ, 19
Կձ ԿԿարթձ Կճմ Դձօն Կսմար Գր թձտիտ Գր Կիթթեճար
նիմէ Գսր Գր թօրթիօնայն, Գսր Գր Դձ Կօմճէ Դե
Կօմճէճար ան ռմձօ, Դան Դօճար Դձօն. Տձ ռ-Կմ 20
ԴԿեճտնձ ռձ Եիօձ Դձրթեճար օրայն Կօրչ թրթարձ
Եիձ թէ ռԵր թմճէ, Կձ Եիօձ Դձրթեճար օրայն Կօրչ
Եր ռ-Կմմմեճձ Եիձ թրթիօձ Կր ռձ թձձար.

Լէ Լսն ռձ ռ-սարթ Կեճտնձ թան Դօ Եյնիչ Դձրթե- 21
ճար ան Տրթարձ ռձօմ Կր, Գսր ԴսԿարթ թէ: Կօմ-
սիչմ Դստ, Գ Կձար, Գ Կիշարնձ ռեյմէ Գսր ԿԿմն,
մար չսր Կեւր ռձ ռեյմէ թօ Գր Լսձ Կճնձ Գսր
Կօւր, Գսր չսր թօլլրիչր Կձ Դօ թն ԼեյնԿայն.
Դեյնր թան, Գ Կձար, Եր Ե'Ե թն Դօ Կօլ.* Դօ Կս 22
մ'Կձար Դօմ-թձ Դձ ԿԼէ ռիձ, Գսր ռի ռ-Կօլ Դ'Կօմմե
Կձ ռ-Ե ան ռձ Կձ Դօ'ն Կձար, ռձ Կձ ռ-Ե ան Ե-Կձար

1 ռձտ. x. 40; Եյն xiii. 20.

* Մթ. 21. Դօ Եյնիչ Դձրթեճար ան Տրթարձ ռձօմ Կր,
1. Դօ թէր Գ Դօնճէձ Դօ ճլձ թէ Կձար թձ Տրթարձ ռձօմ
Գսր ճար թէ Երձար Լէ ռ' Կձար Տրթիւձ.

ac do'n m'ac asur do'n t-é d'ár toil leir an m'ac é
 23 d'fóilliríú. Asur d'iompuis ré cun a d'feirsíobul,
 asur dubairt ré: ¹ Ir doibinn do rna rúilíú a cionn
 24 na neite a cionn rib-re. Óir d'eirim lú sup mian
 le móráin páirde asur m'iste na neite d'feirsint a cionn
 rib-re, asur ní feacadar iad; asur na neite do élor
 a éloiréann rib-re, asur níor éloiréadar iad.

25 Asur féac, d'eiríis fear d'lighe cun t'ruil a baint
 ar, asur dubairt: A m'áisirir, cad tá le d'éanam
 26 asam cun na beata ríóiríde do fealbú? Asur
 dubairt feirean leir: Cad 'tá r'fíobta ra d'lig?
 27 Conur a léigeann tú? Asur d'fneasair ré asur
 dubairt: ² S'rádair tú do t'igearna Dia ó d'éiríde
 so h-iomlán, asur ó t'anam so h-iomlán, asur ó
 d'neairt so h-iomlán, asur ó t'aigne so h-iomlán;
 28 asur do cómairra mar tú féin. Asur dubairt fei-
 rean leir: Tugair fneasra cruinn. Dein an méir
 29 rin asur mairirí. Ac dubairt ré le h-íora, a
 d'iarair é féin do éairtú: Asur cé h-é mo cómairra?
 30 Asur dubairt íora 'sá fneasra: Bí tuine as dul
 ríor ó Ierúsalem so Ierúcé, asur do reóla d'ameas
 b'íeamnac é, asur do robaladar é, asur do s'aba-
 dar air, asur d'imtígeadar asur d'fásadar 'n-a
 31 n'oirí é leatmairí. Asur do tárla so raib r'asair
 as s'abáil ríor an bótar céatna, asur éonair ré an
 32 tuine, asur buail ré táirir. Mar an s'céatna do
 tárla so raib lebíteac i n-áice na h-áice, asur
 33 éonair ré an tuine, asur buail ré táirir. Ac bí
 Samaircánac as s'abáil an bótar asur táirir ré
 i n-áice an tuine, asur éonair ré é, asur táirir t'ruas
 34 áice d'ó; Asur éair ré anonn éiríge asur do éan-
 sáil ré ruar a éneatáca tar éir oile asur fíona do
 éir ionta, asur éirí ré ar muin a beirí féin é, asur
 éis ré leir é so d'í an t'ís órda, asur éis ré airé d'ó.
 35 Asur amáiréac a bí éúgáinn t'ós ré amac d'á p'inginn
 asur éis ré do 'n fear órda iad, asur dubairt ré:
 Tabair airé d'ó ran, asur pé méir a beir tú caillte
 36 leir, nuair a éicrao-ra airíir tabairao tuir é. Cé

¹ mat. xiii. 16.² Deut. vi. 5.

'cu de'n tpiúr ran ip d'óig leat-ra ba éomairra do'n
duine a reólaó amearg na mbiteamnac? Agus 37
dubhairt reiréan: An t-é a deín an éarctanaóct air.
Agus dubhairt fóra leir: Iméig-re agus deín mar
an gcéadna.

Do tárla, agus iad air an rlig, so ndéasair pé 38
irteac i rriáro, agus sur glac bean dári b' ainim
Martha irteac 'n-a tig péin é. Agus bí as an mnaoi 39
rin d'upriúri dári b' ainim Máire, agus do fuitó pí as
coraib an Tigearna as éirteac le n-a bhuatár. Agus 40
bí Martha ana-bhuideamail as déanamh móran gnóta,
agus do fearaim pí agus dubhairt: A Tigearna, an
amlaio náe cáir leat conur mar atá an gnó so léir
fásta oim-ra asam' d'upriúri? Abair léi anoir con-
gnamh a tabhairt dom. Agus d'fheasair an Tigearna 41
agus dubhairt pé léi: A Martha, a Martha, tá móran
neite a'ó cur éiré céile agus as cur buarta oir,
agus san ac don nio amáin níactanae. Do cois 42
Máire an nio ip feara, agus ní cósfair uairi é.

CAIBIDIL XI.

Críoirt gá múnead d'a deirgiobolais conar suide éun dé.
Deamán bailbe dá cur amac a' duine aige. Na fairiúing dá
geur i bpúnc aige, agus marisi dá b'fógaire oiré, tré na
b' feall.

Agus do tárla, agus é i n-áit áiríte as déanamh 1
únnuighe, so ndubhairt duine d'a deirgiobuil leir
nuair a rtaó pé: A Tigearna, teasairg d'úinn conur
únnuighe déanamh pé mar a teasairg éóin d'a deir-
giobuil. Agus dubhairt pé: Nuair a beiró ríó éun 2
únnuighe déanamh abairó: ¹ Ái n-áirí atá air neamh,
so naomtar t'ainim, so d'asairó do nígeacé, so
ndéintear do toil air an d'atam mar a deintear
air neamh. Ái n-arán laetamail tabair d'úinn moiu. 3
Agus maré d'úinn ái geionta mar máitímíone do 4

¹ Mat. vi. 9.

éad a d'eimeann cionta i n-ár n-aḡairḡ; aḡur ná leis
rinn i ḡcaḡaib, ac raor rinn ó oic.

- 5 aḡur dubairc ré leó: Cé'cu aḡaib-re so mbeaḡ
duine muintercḡ aḡe, aḡur a raḡaḡ aḡ tḡiall
air i lár na h-oicḡe, aḡur a d'earraḡ leir: A
duine muintercḡ, tabair tḡí builḡa aráin ar iar-
6 acḡ dom, Óir do ḡáinig cara dom aḡ tḡiall orḡm ar
a rúḡ aḡur ní'l don nír aḡam le cur or a cḡmair,
7 aḡur so nḡearraḡ an fear irḡis, ná bí a'm cḡaḡ;
tá an doḡur dúnḡa, aḡur tá mo élan na leabairḡ
am' ḡeannḡa; ní féarḡainn eirḡe aḡur ruo a ḡab-
8 airc duit; aḡur má leanann fearḡan aḡ bualaḡ,
d'eiḡm lib, bíḡ ná h-eirḡeḡaḡ ré aḡur ruo a ḡab-
airc dḡo toirḡ ḡur b'é a duine muintercḡ é, so
n-eirḡeḡaḡ ré aḡur so d'abaircḡ ré dḡo pé neirḡe
atá i n-earḡam air, mar ḡeall ar é beir cḡm leanaḡm-
9 ná. aḡur d'eiḡm-re lib-re: ¹ Iarḡairḡ, aḡur tab-
aircḡ d'aoib; loirḡirḡ, aḡur ḡeobairḡ ríḡ; buairḡ,
10 aḡur orḡalḡfari d'aoib. Óir ḡac n-don a d'iarḡann
tḡḡarḡ dḡo; aḡur an t-é a loirḡeann ḡeirḡeann ré;
11 aḡur an t-é a buairḡeann orḡalḡfari dḡo. aḡur cé'cu
aḡaib-re a d'iarḡairḡ aráin ar a ḡair, aḡur ḡur cloḡ
12 a ḡabaircḡ ré dḡo? nó iarḡ, aḡur ḡur ḡairḡ nime
a ḡabaircḡ ré dḡo i n-meao eirḡ? ná má iarḡann ré
13 uḡ, an d'abaircḡ ré rcoḡpíḡn dḡo? Ar an aḡbar
ran, má'r eḡ d'aoib-re, atá so h-oic, neirḡe rḡḡanta
ḡabaircḡ d'búr ḡelainn, ná mó 'ná ran so móir a
ḡabaircḡ búir n-ḡair ó neam an Spiorairḡ máir dḡo'n
muintir a d'iarḡaircḡ air é?
- 14 aḡur bí d'eamḡan aḡe d'á d'ibirc ar duine, aḡur
d'eamḡan balḡ ab ead é. aḡur nuair a bí an
d'eamḡan curcḡ amac aḡe do labair an duine balḡ;
15 aḡur bí ionḡna ar an rluag. Dubairc curḡ acu,
áimḡac, Ir le cḡmacḡ beirḡebub, ní na d'eamḡan, a
16 curḡeann ré na d'eamḡan amac. aḡur d'iarḡ tuille
acu air, aḡ d'eamḡan rromḡa air, cḡmarcḡ ó neam
17 a ḡairḡeann dḡoib. aḡur, ó cḡnair ré na rmuirḡe a
bí acu, dubairc ré leó: ḡac níḡeacḡ a beirḡ
d'eiḡlḡe na cḡmib féin, d'earraḡ rárac d'e.

¹ MAT. vii. 7; xxi. 22; MÁRC. xi. 24, EḡIN xiv. 13; SÉAM. i. 5.

¹ tuitipíò tigh ar tigh. Agus má tá Sátan deighilte 'n-a 18
 éoinnib féin conur a fearócaíó a nígeaí? Agus
 go ndeirí-re sur le cómaíct Beelphebus a éuim-re
 na deamain amac. Má'r le cómaíct Beelphebus a 19
 éuim-re na deamain amac, cao í an cómaíct le n-a
 scuiríó búr glann féin amac íao? Uá búrigh rin
 tabarparíó ríao-ran breit opair-re. Agus má'r le 20
 cómaíct Ué a éuim amac na deamain, tar nio rine
 nígeaíct Ué tagairte i núbí mearí. Nuair a bíonn 21
 fear láirí, arimta, ag coimeáto a tigh bíonn ríot-
 éain ar gac níó 'n-a feilb. Ac má tagann fear ír 22
 treire 'ná é agus go mbuáóann ré air, cógparíó ré leir
 an t-airm go léir ar a ríab a fearam-ran, agus rann-
 píó ré a éuro. An t-é ná fuil liom tá ré am' 23
 éoinnib, agus an t-é ná deimeann enuapac marí don
 liom deimeann ré ríapíao.

Nuair a bíonn an ríoparíó truaillíchte imíchte ar 24
 an nouine gluaireann ré tré áiteanaib gan uiríse a
 o'iarparíó ruamíur, agus nuair a teireann air, deir
 ré: Fíllíao éun mo tigh ar a o'ánaí amac. Agus 25
 nuair a tagann ré geibeann ré an tigh ríuabta glan
 órínádeac. Anran imígeann ré agus tuíann ré 26
 leir reáct ríoparíó eile ír meara 'ná é féin, agus
 téigíó ríao írteac agus cómnuigíó ríao ía tigh rin.
 Agus ír meara ríao deirneac an ouine rin 'ná a
 éao ríao.

Agus do tárla, nuair a duáiríe ré an méio rin, 27
 sur labairí bea ía tríuagíó do gúé áirí agus go nduá-
 írí í: Ír beannuigíte an bpoínn a o'iomparíó tu agus
 na cíoca a deólaír. Ac duáiríe reirean: Abair, 28
 áimtaí, ír beannuigíte an muinrí a éloireann bria-
 tarí Ué agus do coimeáóann é.

Agus nuair a báirí na daoine éuríe éuríuigí ré 29
 arí a ríao leó: ² Slíoct málíuigíte íreao an tríoct
 ío; tá cómaríta uata, ac ní tabarparí don cómaríta
 oíóí ac cómaríta lónaír an páíó. ³ Óír, ré marí a 30
 bí lónaír 'n-a cómaríta do muinrí ílínebe, beirí ílac
 an ouine 'n-a cómaríta do'n tríoct ío. Eir- 31

¹ Mat. xii. 25; Mar. iii. 25.² Mat. xii. 39.³ lón. ii. 1.

- eóðairò ¹ ðanrígín na ðeirceirte i mbreiteamantar
 i scoinnib muinntire an trleácta ro, asur tabarfairò
 rí ðaoirbireit orcta; óir ðo táimris i ó imeallairb an
 ðomáin cun éirteáct le h-easna Salomóin; asur
 32 féac ðuine anro ip mó 'ná Salomón. Eiréðairò
 muinntirí Nínebe i mbreiteamantar i n-asairb an
 trleácta ro, asur tabarfairò ríad ðaoirbireit orcta;
² mar ðo ðeineadair aicmíse nuair fósair lónair ðóib
 é; asur féac ðuine anro ip mó 'ná lónair.
- 33 Ní ðeineann doinne coinneal ðo larað asur anran
 i cúir i brolac, nó i cúir fé béal ártair, ac ar coinn-
 leóir, ionur so breiread na ðaoine a tágann
 34 irteac an rólur. Ip i ðo fúil rólur ðo cúir. Má
 bíonn ðo fúil glan beir ðo cóir so léir roillreac,
 ac má bíonn rí so h-olc beir ðo cóir so léir i n-oir-
 35 éadair. Tabair aicte, ó'á bríís rin, gan an rólur atá
 36 ionac a beir 'n-a ðoirceáct asat. Óá bríís rin, má
 bíonn ðo cóir so léir roillreac, gan aon cúir aise
 ðe ðoirceadair, beir fé roillreac so h-íomlán, asur
 roillreóðair fé cu mar a ðéanfar lóirpan rólur.
- 37 Asur an fairò a bí fé as éaint, ó'air ðuine ðe
 rna fairpíimís air ðul asur bia éairtam i n'fóair.
- 38 Asur éairó fé irteac asur fúir fé cun bíó. Asur
 ðo érom an fairpíneac ar máctnam i n-a aigne asur
 ar a ríad leir féin: Cao n'a éad na nígeann re é
 39 féin roim bia éairtam? Asur ðubairt an Tígeairna
 leir: Anoir, a fairpíneaca, glanann ríib-re an caob
 amuis ðe'n cúpán asur ðe'n mair; asur bíonn an
 caob irtis ðíb féin lán ðe gádaróeáct asur ðe mal-
 40 luiséáct. A ðaoine gan éall, náé é an t-é a ðein
 41 an caob amuis ðo ðein an caob irtis? Ac éana, ó'á
 bfuil asairb tugair ðeiric uair, asur féac, tá gac
 níó glan ðaoib.
- 42 Ac ip mairis ðaoib, a fairpíneaca, óir cuirann
 ríib ðeacmáð ar an mioncúir asur ar an ríib asur
 ar gac uile lúib, asur ní'l ruim asairb i mbreiteam-
 antar Óé ná i ngráð Óé. Ip amairb ba éairt ro ðo
 ðéanam asur gan ríð ðo leirint ar lár.
- 43 Ip mairis ðaoib, a fairpíneaca, óir ipad na ríir-

¹ .i. ðanrígín Séba; fete 3 Ríís. x. i.

² 1ón. iii. 5.

éain uac̃tapãca iñr na rinag̃ógaib̃ at̃á uaĩb, ãsur
 õaome bẽit̃ ãs beannú õaib̃ i n-áit an m̃ar̃gaib̃. 1r 44
 m̃ar̃s õaib̃, õir 1r cuma r̃ib̃ nó na h-uag̃na ná feic̃-
 teap̃, ãsur ná̃c eó̃l do r̃na õaome a r̃iúblann õr̃ta.

Ãsur õ'f̃reag̃air̃ õuine õe'n lũc̃t õl̃ige é, ãsur 45
 õub̃air̃t : A m̃l̃áig̃ir̃t̃ir̃, ãs r̃iá̃o na cainte r̃in õuit̃
 t̃á mar̃la ãg̃at̃ 'á t̃ab̃air̃t õúinne, leir̃. Ãsur õub̃air̃t 46
 ré leir̃ : Ãsur 1r m̃ar̃s õaib̃-re f̃éin, a lũc̃t eó̃l̃uir̃ ar̃
 an ñol̃ig̃, õir̃ cuir̃eann r̃ib̃ ar̃ na õaome ual̃aí ná̃c
 f̃éir̃oir̃ õóib̃ a õ'iom̃par̃, ãsur ñi cuir̃eann r̃ib̃ f̃éin
 bãra mé̃ipe c̃un na n-ual̃aí.*

1r m̃ar̃s õaib̃-re a cuir̃eann ruar̃ na leãc̃ta do 47
 r̃na f̃áir̃óib̃, ãsur s̃ur̃ b̃'ião b̃úr̃ n-aic̃reac̃a do m̃ar̃b̃-
 uig̃eac̃o na f̃áir̃óe.† So õeim̃in t̃air̃beánann r̃ib̃ so 48
 b̃f̃uilẽt̃i ar̃ aon aig̃ne le ñb̃úr̃ n-aic̃reac̃aib̃ 'n-a
 ñg̃ñiom̃ar̃c̃aib̃, b̃úr̃ n-aic̃reac̃a 'g̃á mar̃bão ãsur r̃ib̃-
 re ãs cur̃ na leãc̃t ruar̃ õóib̃. Uime r̃in ĩreac̃o ãõub̃- 49
 air̃t eag̃na õé : Cuir̃reac̃o é̃úca f̃áir̃ó̃i ãsur ar̃poil̃
 ãsur õéañf̃air̃o r̃ião cur̃o acu do m̃ar̃b̃ú ãsur do
 é̃r̃iá̃o ; 1 õt̃reó so n-éileó̃f̃ar̃ ar̃ an r̃lioc̃t ro f̃uil na 50
 b̃f̃áir̃o so léir̃, a õoir̃teac̃o ó é̃r̃uilẽt̃niú an õom̃ain. 1 Ó 51
 f̃uil ábeil̃ so f̃uil 2 Sácãruar̃ a mar̃b̃uig̃eac̃o ĩoir̃ an
 aic̃t̃óir̃ ãsur an t̃eam̃pal. m̃ar̃ r̃in, ãõeir̃um lĩb̃,
 éileó̃f̃ar̃ é ar̃ an r̃lioc̃t ro.

1r m̃ar̃s õaib̃-re at̃á õil̃te ar̃ an ñol̃ig̃, õir̃ do 52
 t̃ógãb̃air̃ lĩb̃ eó̃c̃air̃ na h-eag̃na ; ñíor̃ é̃uãõab̃air̃ f̃éin
 ĩr̃teac̃, ãsur an m̃uinẽt̃ir̃ a b̃i ãs õul ĩr̃teac̃ do c̃oir̃s-
 ead̃b̃air̃ ĩão.

Ãsur nuair̃ a b̃i na neic̃te r̃in aig̃e 'á r̃iá̃o leó̃, do 53
 é̃rom na f̃air̃ur̃iñig̃ ãsur lũc̃t na õl̃ige ar̃ aig̃neap̃
 leir̃ so h-ana-õian, ãsur ar̃ a b̃éal do é̃luic̃e ar̃ a l̃án
 neic̃te, ãs õéañam̃ f̃ill air̃, a õ'iar̃par̃o so õt̃ó̃s̃f̃air̃oir̃ 54
 ruar̃ f̃ocal é̃igin uair̃o ãsur so s̃c̃uir̃f̃oir̃ 'n-a leic̃ é.

¹ Gen. iv. 8.

² 2 par. xxiv. 22.

* Ver. 46. "m̃ar̃s õaib̃-re f̃éin, a lũc̃t eó̃l̃uir̃ ar̃ an ñol̃ig̃,"
 .i. õõc̃t̃ũir̃i õl̃ige m̃ãoir̃e, .i. na s̃g̃r̃ib̃neó̃ir̃i.

† Ver. 47. "1r m̃ar̃s õaib̃-re."—Ñi g̃á r̃iá̃o é s̃ur̃ õr̃oc̃-ñí̃o
 na t̃uam̃aí cur̃ ruar̃ do r̃na f̃áir̃óib̃ c̃un oñó̃ra t̃ab̃air̃t õóib̃, ac̃
 ãs im̃t̃ear̃gão na s̃c̃uir̃f̃eac̃o ú̃o a b̃íoc̃ ãs õéañam̃ na n-oib̃reac̃a
 ran ar̃ m̃ãic̃te leó̃ f̃éin, c̃un c̃p̃er̃õeac̃m̃na õ'f̃á̃g̃ail̃ õóib̃ f̃éin, c̃un
 ãim̃m c̃r̃áib̃t̃eac̃ta õ'f̃á̃g̃ail̃, i õt̃reó so b̃r̃eac̃oir̃oir̃ eap̃onó̃ir̃ a
 t̃ab̃air̃t do r̃i na b̃f̃áir̃ó̃i.

CAPITOL XII.

polárah aš epíort á éabairc dúinn san cealghaireadé do
 déanamh; san eagla beir orainn noimír an ríogal; ašur beir i
 gcóinnuige aš fairc orainn féin.

- 1 Ašur nuair a bí rluaidhte móra 'n-a tímpal,
 1 otreó so ríabhadar aš ratarl ar a céile, do tur-
 nuig ré ar a ríad le n-a deirgiobuil: Seadnaró ríu
 féin ar šiort na bfairiríneac, an níó ir cealghaireadé.
- 2 Óir ní'l don ruo ré éluio ná noctpar, ná i brolac
 3 ná tiocparó cun eóluir. Óir na neite a duibhaidar
 ra doiríneadé déarfai ra trolur iad; ašur an ruo
 a duibhaidar i ríogar, i réomra, cmaobhrgaolrfai é
 ó bairíu na oiríge.
- 4 Deirim amíac, lú-re, a éairce: Ná bíó eagla
 ašuib noimír an muinirí a márbuigeann an corp,
 5 ašur anran ná ruil a tuille acu le déanamh. Ac
 cairbeánaró doairí cé noimír n-a mbeir eagla ašuib:
 Bíó eagla ašuib noimír an t-é, tar éir duine
 márbú, so bpuil ar a cúmar é cúir so h-iríneann.
- 6 Bíó, a deirim lú, eagla ašuib noimír rín. Ná bíol-
 tar éirí géalbúin ar óa réoirílinn? Ašur ní'l don
 géalbúin acu ann a san fíor do Dia. Ní h-eaó, ac tá
 7 ruibí búir ngruaidge so léir cómhíge. Ná bíó eagla
 oruib, ó'a bpuig rín. Ir mó le ríad ríu-re 'ná a lán
 géalbúin.
- 8 Ašur deirim lú: 1 An uile duine ó'adomócaró
 mire or cómairí daoine, adomócaró Mac an Duine
 9 eiréan or cómairí aingéal Dé. Ašur an t-é a réan-
 fairó mire or cómairí daoine, réanfai eiréan or cóm-
 airí aingéal Dé.
- 10 Ašur doinne a déarfaió focal i n-ašaró míle an
 Duine, maifai óó é; 2 ac an t-é a déanfaió dia-
 marla i n-ašaró an Spíorairí Naomh, ní maifai óó é
- 11 Ašur nuair a bdearfaió ríad irceac ríu na rína-
 góšuib, ašur i láairí ríuirtí ašur daoine cómíac-
 taacá, ná bíó ceirt oruib i ríaoó cao a fíreagíó-

¹ maic. x. 32; marc. viii. 38; 2 tim. ii. 12.

² maic. xii. 32; marc. iii. 29.

éaró ríbh, ná conur, ná cao d'éarrfaió ríbh. Óir mún- 12
ríó an Spioraid Naoim d'aoib, i láthair na h-uairé rin,
cao ir ceart d'aoib a ríáó.

Asur dubairt duine de'n truaas leir: A m'áig- 13
irir, abair lem'óiréair an oisreacó do raint liom.
Asur dubairt reiréan leir: A duine, cé éap mire 14
am' b'reiteam ná am' raineasóoir or búir gcionn?
Asur dubairt ré leó-ran: Féac, reácnairó gac raint; 15
oir ní ra b'púirre acá as doinne, de rna neice ir
leir, acá a beacá.

Anran do labair ré solúio leó, asur dubairt ré: 16
1 Cus a cuio tairim ana-ópaó d'féar raióbir áirice.
Asur do máctnam ré i n' aigne asur dubairt ré: 17
Cao a d'éarrfao? óir ní'l áit asam n-a gcuinne-
ócao mo cuio coréai. Asur dubairt ré: D'éarrfao 18
ro; leasfao mo rgiobóil, asur cuirfao ruar rgiob-
óil a beiró níor mó 'ná iao, asur cguinneócao mo
coréai go léir asur mo máoin ionta; Asur d'éar- 19
faió mé le m'anam, a anam, cá móráin cooa asac
i gcóir móráin blian; glac do ruaimnear; dein ite
asur ól asur rúgacáir. Ac dubairt Dia leir: A 20
amaóáin, éileófar t-anam oir anoó réin, asur cé
aige go mbeiró a bfuil cguinnigéte asac? Sin mar 21
acá as an t-é a deineann rcoir oó réin asur ná bíonn
raióbir éun Dé.

Asur dubairt ré le n-a deirrgiobuil: Deirim lió, 22
d'á b'rig rin, 2 ná bíóó ceirt oiréib i d'caoó búir
n-anama, cao a d'oirfaió ríbh, ná i d'caoó an cuirp,
cao a éluóócairó ríbh. Ir mó le ríáó an t-anam 'ná 23
an bia, asur ir mó le ríáó an corp 'ná an t-éaróac.
Féacáir na ríacá duba; ní cuirp ríao ríol asur ní 24
bairp ríao ríómar; ní bíonn cúil rcoiréir acu ná
rgiobóil; asur coúigean Dia iao. Nac mó go
móir le ríáó ríbh-re 'ná iao ran? Cé'cu asáir-re 25
d'féarópaó, le neart máctnam áir, don banlá amáin
do cúir le n'aoirde réin? Asur mura féirp d'aoib 26
an ruo ir ruaráige d'éanam, cao cuige d'aoib beiré
as ceirneam i d'caoó don níó eile. Féacáir ar na 27

1 Eccl. xi. 19.

2 Salm liv. 23; mat. vi. 25; i peao. v. 7.

- Լիւն, օոսը մար և ծ'բարսո լիւծ; ու ծեմրո լիւծ
 բօժար ու լիւծ; Զսը ծեմրո-ը լիւ-ը ու լիւծ
 Salomón 'n-a ճիւղամ ճիւղիցե մար ճեան ճու լիւծ.
 28 Զսը մա ճիւղեան ծիւ ար ան ճիւղա լիւծ ան բար
 ճա մոյս ար ան ման Զսը և ճիւղար լիւ ճեմե ան-
 ճիւղա, ու ճո մո 'նա լիւծ [ճիւղեճար լիւ] լիւ-ը, և լիւծ
 29 ան ճիւղի մարիս? Ու ճիւղ-ը Զ լիւծ ու ճեմե
 և ծ'իւղար լիւ ու և ծ'իւղար լիւ, Զսը ու ճիւծ
 30 ճիւղե անճիւղ օրիւ. Օր լիւծ ճ լիւ ու ճեմե
 և ճիւղ Զ ճեմե ան ճիւղա ծ'ա լիւծ. Զ լիւ ճ
 ծ'իւղ ու ճար ճ ծ'իւղ ճա Զսը լիւ ու ճեմե
 31 լիւ. լիւծ ար ճիւղ, ճիւղ, ճիւղ Զ Զսը և
 ճիւղաճար, Զսը ճիւղար լիւ մար ճիւղ ու ճեմե
 լիւ ճ լիւ.
 32 Ու ճիւծ ճար օրիւ, և ճիւղ ճար, ճիւղ լիւ ճիւղ
 33 ու ճար ան ճիւղ և ճիւղ ճար. ¹ ճիւղ և
 ճիւղ Զսը ճիւղ ճիւղ ճիւղ ճիւղ; ճիւղ ճար
 լիւ ճիւղա ու ճիւղար, ² ճիւղ լիւ ու ճիւղա ու
 ճիւղար օրիւ; ու ճիւղար ճիւղաճար ճիւղ; ու
 34 ճիւղար ճիւղաճար. Օր ան ճիւղ 'n-a ճիւղ ճիւղ
 ճիւղ լիւ ան և ճիւղ ճիւղ ճիւղ.
 35 ճիւծ ճիւղ ճիւղա ճիւղա Զսը, Զսը ճիւղա
 36 ար ճար և ճիւղ ճիւղա. Զսը լիւ մար ճար
 ճար և ճար Զ ճիւղա լիւ ու ճիւղա ճիւղ ճիւղ
 37 ճիւղար լիւ, ճ ճիւղաճար լիւ ճիւղա և ճիւղա
 Զ ճիւղա ու ճիւղա ճիւղա և ճիւղար լիւ; ճ ճիւղ
 ճիւղա լիւ, ճիւղար լիւ և ճիւղա ճիւղա ճիւղար
 լիւ 'n-a ճիւղա ճիւղ, Զսը ճիւղար լիւ ճիւղաճար
 38 ճիւղա. Զսը մա ճիւղա լիւ ճիւղա ճիւղ, Զսը ճիւղ
 ճիւղա ճիւղա մա ճիւղա լիւ, Զսը ճ ճիւղար լիւ մար լիւ
 39 ճիւղ, լիւ ճիւղա ու ճիւղա ճիւղա լիւ. Զ ճիւղ ճիւղ ան
 ճիւղ ճիւղ Զսը, ճ ճիւղ ճիւղ Զ ճիւղ ճիւղ
 և ճիւղա ան ճիւղաճար, ճիւղա լիւ ճիւղ Զսը ու
 40 ճիւղա լիւ և ճիւղ ճիւղա. Զսը ճիւղ-ը ճիւղ,
 ճիւղ ³ ու ճիւղ Զսը ճիւղ և ճիւղա ճիւղ ան ճիւղ.
 41 Զսը ճիւղա ճիւղա լիւ: Զ ճիւղա, ան ճիւղ
 ճիւղ ան ճիւղ լիւ Զսը ճիւղ, ու ճիւղ ու ճիւղ ճիւղ.

¹ մար. xix. 21.² մար. vi. 20.³ Զպո. xvi. 15.

léiri? Agus dubhairt an Tígearna: Cé h-é, dar 42
leat-ra, an ríobairt oíuir ciallmáir a éuir an Tí-
earna or cionn a teağlaig cun a tóomair cruí-
neadctan a tabhairt dóib i tcráe? I r doibinn do'n 43
treibíreac ran n-a ttiocfair a Tígearna air as
deanamh na h-oibre rin nuair a ttiocfair ré. Deirim 44
lib go fíor go sguirfíó ré or cionn a coosa go léiri é.
Ac má veiri an reibíreac ran, 'n-a éiríde féin, Tá 45
mo Tígearna abfao san teadct; agus má éromann
ré ar na buadaili agus na cailini do bualaó, agus
ar ite agus ar ól agus ar meirgeóireadct: Ttioc- 46
fair Tígearna an treibíreig rin an lá ná beiró coinne
aige leir, agus an uair náe eól do, ¹ agus veiríleir
ré é agus ceapfair ré a cuir do amearis luét oíe-
chéirimh.

Agus an reibíreac ran go faib fíor toile a Tí- 47
earna aige, agus náir vein ollamú, ná beairt do réiri
a toile, geobfair air go móir. Ac an t-é ná faib 48
fíor aige, agus do vein neite a cuil bualaó, geobfair
air beagán. Óir an t-é gur tugao mórlán do, éileó-
fair mórlán air; agus an t-é gur tugadair cuir móir do
le coimeáo iarrfair riad bheir air.

Cun teime éur ar an dtalamh ro ireao tánaas, agus 49
cao 'tá uaim ac go lappao rí? Agus tá agam hair- 50
teao le n-a mbairtfair mé, agus cao é mar atáim
i sguimhanagadct go oí go sguimlionfair é!

² An dóig lib gur cun ríocána éur ar an dtalamh 51
ro do tánaas-ra? Ní h-eao, a veirim lib, ac cun
veiríle. Óir beiró, fearoa, cúigeair ra n-aon tig 52
veiríle, trúir i n-ağair beirte, agus beirte
i n-ağair trúir. Veirílfair an t-ağair i n-ağair an 53
míe agus an mac i n-ağair a ağair; an mātair
i n-ağair na h-ingine agus an ingean i n-ağair na
mātair; an mātair céile i n-ağair mná an míe agus
bean an míe i n-ağair mātair a céile.

Agus dubhairt ré leir an rluag: Nuair a cionn 54
rīb ršamal as eirige lartair, abriann rīb láirreac:
Tá cirt as teadct; agus bionn amlaíó; Agus (nuair 55
a cionn rīb) an gaoe anvear abriann rīb: Beiró bpoctail

¹ 1. gearrfair ré amac é ó fíoraonab.

² mat. x. 34.

- 56 ann; ašur bíonn. A ceatšairí, féadann ríú an
 rípeir ašur an talam do bheirniú: ašur conur ná
 bheirniúgeann ríú an aimpir atá ann?
- 57 Ašur cad 'n-a táb ná bheirniúgeann ríú uaiú féin
 58 an níú ir ceart? ¹ Ašur nuair a beir tú aš dul,
 i n-donfeacht leó'naimíú, i látair an púinra, deim
 do díceal cun ršaraimaint leir, le h-eagla so
 mbéarfaó ré i látair an bheirniú tu, ašur so dtab-
 arfaó an bheirniú ruar tu do'n feirmeadóir, ašur
 so scuirfead an feirmeadóir ra cáicair tu.
 59 Deirim leat ná tiocair amac ar ran so noiolair
 an éianós deirinead.

CAIBIDÍOL XIII.

An macéanar atá le h-aicéiríge déanamh. An crann fíge a bí
 rears. Leirgear na mná a bí leice, 7rl.

- 1 Ašur bí daoine láirfead an uair céadna ran a
 d'innir do i dtab ná nšaililiac n-ar méarš bílác
 a scuir fola ar a n-íobirib.
- 2 Ašur dúbairt ré leó 'šá bpeasraó: An dóis
 lib šur peacaca na šaililiaca ran tar šaililiacaiú
 3 eile, treár so d'áimš an íoe rin orca? Deirim
 lib náir b' ead; ac mura noimíó ríú-re aicéiríge
 tiocair íoe de'n trasar céadna oraiú so léir.
- 4 Dalta na n-óct bpeara déas úo n-ar éuit an túr
 orca i sílde, ašur šur máiré ré iad, an dóis lib so
 rabadar ciontac tar a raiú de daoimíú i n-leiríra-
 5 lem? Deirim lib ná rabadar; ac mura noimíó
 ríú-re aicéiríge so d'tiocair íoe de'n trasar céadna
 oraiú so léir.
- 6 Ašur do labair ré leó an troluio reo: Bí crann
 fíge curca aš duine 'n-a fionšort, ašur táimš ré
 7 aš loirš toraó ar an šcrann, ašur ní bfuair. Ašur
 dúbairt ré leir an raošruiršeoir: Féad, táim le trí
 bliana aš teac anro aš loirš toraó ar an šcrann
 fíge reo ašur ní bpašaim é; gearr é: ² cad cuige

¹ Mat. v. 25.

² .i. bíó an áit aš crann fóganta.

so mbeaó an talaímh aise? Agus dubhairt seiréan 8
'sá fneasraó: A Tígearna, ríaoil leir an bliain
reo so d'oinead nómair 'n-a timpal agus so scuip-
ead learfú leir, anraí m'á t'ugann ré toíad uaid; 9
ac mura d'ugaid, gearraí é fearó.

Agus bíod ré as teagairt 'n-a rinaóis iní na rab- 10
bóirib. Agus féad, bean i n-a raib ríoraio laza- 11
cair ar fead oí mblíana d'ead, agus bí rí c'romta,
agus ní féadfaó rí féadaint ruar i n-aon cor; Agus 12
nuair a éonaic íora i do glaoir ré cuise uirí, agus
dubhairt ré léi: A bean, táir ríara leó' gearán.
Agus cuir ré a d'á láim uirí, agus do d'iríead ruar 13
i láiríead, agus tús rí glóir do d'á. Agus 14
d'fneasair uadairán na rinaóis, agus fearas air
toirí íora do d'eanam an leirí lá na rabboíre,
agus dubhairt ré leir na daoine: Tá ré lá ann 'n-ar
éairt obair a d'eanam; tagaid aon lá d'íob ran, agus
leiríreair rí; agus ná tagaid lá na rabboíre. Agus 15
d'fneasair an Tígearna é agus dubhairt ré: A éal-
sairí, ná ríaoileann gac doinne azaib-re a d'ó n'ó a
aral ó'n mainíear, agus ná beiréann ré cun uirí
íad, lá na rabboíre? Ac an ingean ro d'brahaim 16
á bí ré éanagal as Sátan ar fead oí mblíana d'ead,
níoir éairt i ruaríait ó'n gceangal ran lá na rab-
boíre? Agus nuair a dubhairt ré an éaint rín do 17
lar a namair so léir le náir, agus do d'áib d'áir-
deacair an pobul marí gail ar na neirí so léir a
d'oinead ré éom glóiríar.

Agus dubhairt ré: Cao leir gur corímaí nígead 18
d'ó, agus cao leir so ramlócad é? 1 Ir corímaí é 19
le d'áinne murtáir n-ar d'eim d'ine é d'óaint agus é
cun 'n-a d'áiríoin, agus d'fár ré, 'sur d'eim c'ann móir
de, agus do neaduis éanlaite an éirí 'n-a d'eadáib.

Agus dubhairt ré airí: Cao leir so ramlócad
nígead d'ó? 2 Ir corímaí é leir an n'giorc a d'ós 20
bean, agus d'foluis rí i d'c'í cómaráib mine so d'c'í 21
gur glac an mín so léir an giorc.

Agus do d'luair ré t're rna caíaraíad agus t're 22

- rna bailtib a⁵ teagars, asur é a⁵ dul pé uéim leirú-
 23 palem. Asur dubairt tuinne leir: A tigeapna,
 an amlaib ná raoréar ac beasán? Asur dubairt
 24 reirean leó: ¹ Deimib díceall ar dul irteac an doirur
 cumhan⁵; óir deirum lib go mberó a lán a d'iarraib
 25 dul irteac, asur ní féarpario riao é. ² Asur nuair a
 beiró fear an tige imtígte irteac asur an doirur
 dúnta aige, turpócaib rib-re ar fearaib amuis asur
 ar an ndoirur do bualaó, asur ar a ráó: A tige-
 26 apna, orsail dúinn! asur déarpario pé a' búr
 turpócaib rib ar a ráó: O'iteamair asur o'ólamair
 or do cómair, asur deimir teagars i n-ár riaruib.
 27 Asur déarpario pé lib: ³ Ní fearpario cao ar
 doair-re; imtígib go léir uaim, a luét an uile a
 28 déanam. Anran a beiró an sol asur an díor⁵án
 riacal, nuair a éirib rib Ábraham asur Iaac asur
 Iácób asur na fáiré go léir irtib i mí⁵geac⁵ Dé, asur
 29 rib péim díbeap⁵ta amac. Asur tiocpario riao ó'n
 ndóman toir asur ó'n ndóman tiar, ó'n gceann
 tuair asur ó'n gceann tear, asur ruidríbio riao ríor i
 30 mí⁵geac⁵ Dé. Asur féac, tá daoine ar deire a beiró
 ar turac, asur tá daoine ar turac a beiró ar deire.
 31 An lá céanna ran táimis cuir de rna fairpínis⁵
 cuige asur dubarpar leir: Imtib asur fás an áit
 32 reo, óir tá líeródo ar tí do marb⁵ta. Asur dubairt
 pé leó: Imtib asur abpario leir an ma⁵oa ruac⁵ ran:
 féac, táim a⁵ cur deamhan amac asur a⁵ déanam⁵
 leigear inoiu asur amáireac, asur beiró deire liom
 33 an trímáó lá. Ac éana, ní foláir dom beir a⁵
 ríubal inoiu asur amáireac asur amanar⁵tar, óir ní
 ual fáiró d'fásail báir larmuis d'leirúpalem.
 34 ⁴ A leirúpalem, a leirúpalem, a marbuis⁵geann na
 fáiré, asur a gabann do élocuib ar na daoine a
 curtar éúgat, cao é a mínce doob' áil liom do élan⁵
 a éruinníú, mar a éruinnígeann an t-éan a h-ál pé

¹ Mat. vii. 13.² Mat. xxv. 10.³ Mat. vii. 23⁴ Salm vi. 9⁵ Mat. xxiii. 37.

* Ver. 24. "A d'iarraib dul," i. beiró riao a d'iarraib
 a n-anam do fáibáil, ac ní féarpario riao é toir⁵ na deimeap⁵ar
 díceall air, asur ná rabap⁵ar dírírib⁵ ra g⁵no.

n-a r̄giatánaib, aḡur níor b'áil leat! f̄eac̄, f̄ás- 35
 far aḡaib b̄úr otiḡ so folam̄, aḡur veim̄ lib ná
 feic̄iḡ r̄ib mire so otaḡaib an t̄iáe 'n-a n̄oéar̄f̄aib
 r̄ib, molaḡ leir an t-é ac̄a aḡ teac̄t i n-aḡim̄ an
 t̄iḡear̄na.

CAIBIDIOIL XIV.

An duine so maib an líonaḡ ann oá leigear aḡ Críort.
 parabal an t̄ruip̄éir. An maétanar ac̄a le ḡac̄ níó oó t̄r̄eiḡean
 c̄un so leaḡf̄í Críort.

Aḡur oó t̄ár̄la so n̄oéaḡaib f̄ora iḡteac̄ i otiḡ 1
 uaétar̄aib oó r̄na f̄air̄ir̄in̄iḡ r̄a t̄rabbóir̄ c̄un b̄iḡ a
 t̄aiteam̄, aḡur so maḡaḡar̄ ran aḡ f̄aie aḡ. Aḡur 2
 f̄eac̄ b̄i 'n-a aḡar̄ duine so maib líonaḡ ann. Aḡur 3
 o'f̄reaḡair̄ f̄ora aḡur oḡar̄it̄ f̄e leir an lué t̄ol̄iḡe
 aḡur leir na f̄air̄ir̄in̄iḡ: An ceair̄t leigear a oéanam̄
 r̄a t̄rabbóir̄? Aḡur níor laḡraḡar̄. Ac̄ t̄oḡ f̄e 4
 an duine aḡur oó leiḡir̄ f̄e é, aḡur c̄uir̄ f̄e c̄un
 r̄iḡbail é. Aḡur oḡar̄it̄ f̄e 'ḡá b̄f̄reaḡair̄it̄ rin: Cé'cu 5
 aḡaib-re, n-a oḡuit̄f̄eaḡ aḡal leir nó b̄o leir i b̄oill,
 ná t̄ar̄aiceḡaḡ amaé é lá na r̄abbóir̄e? Aḡur níor 6
 f̄eac̄aḡar̄ f̄reaḡra t̄aḡar̄it̄ aḡ rin.

Oḡar̄it̄ f̄e anran r̄oluio leir an muint̄ir̄ a f̄uar̄ 7
 cuireaḡ nuair̄ a c̄onaic̄ f̄e iac̄ aḡ oḡul r̄uar̄ in̄ na r̄uio-
 c̄ánaib uaétar̄aḡa. Nuair̄ a ḡeobair̄ cuireaḡ c̄un 8
 baime ná r̄uio r̄a t̄ruioc̄án uaétar̄aḡ, le n-eaḡla
 so mbeaḡ duine iḡ on̄oḡaḡe 'ná t̄u t̄ar̄ éir̄ cuireaḡ
 o'f̄áḡail uair̄, aḡur nuair̄ a t̄ioc̄f̄aḡ f̄e rin so 9
 n̄oéar̄f̄aḡ an t-é a t̄uḡ cuireaḡ oḡuit̄-re aḡur oḡ-r̄an
 leat, Taḡair̄ an aḡit̄ rin oḡo r̄o; aḡur anran so ḡeair̄-
 f̄á oḡul aḡur fan̄m̄aint̄ r̄a n-aḡit̄ iḡ iḡle aḡur n̄aḡe
 ort. Ac̄ nuair̄ a ḡeobair̄ an cuireaḡ r̄uio r̄a n-aḡit̄ 10
 iḡ iḡle, i oḡreḡ, nuair̄ a t̄ioc̄f̄aḡ an t-é a t̄uḡ cuir̄-
 eaḡ oḡuit̄, so n̄oéar̄f̄aḡ f̄e leat: 1 A c̄ar̄a, eim̄iḡ níor
 r̄ia r̄uar̄. Anran beir̄ on̄oḡir̄ aḡ oḡul oḡuit̄ o'n ḡc̄uio-
 eaéat̄ain. Oḡir̄ 2 ḡac̄ aḡim̄ne a o'áḡoḡaḡaḡ é f̄eín, 11

1 Sean-r̄aíḡte xxv. 7.

2 Mat. xxiii. 12.

íreópar é; agus an t-é a d'íreócair é féin, áro-
ópar é.

- 12 Agus dubhairt sé leis an t-é a tús an cuireadh dó
féin: ¹ Nuair a d'éanfair oinnéar nó cuiréar ná
glaoir ar do dháiríob, ná ar do bhráitíre, ná ar do
glaolta, ná ar do cómarpanaib rairíobíre, le h-eagla go
dtabairfais rín cuireadh éar a ceann duit-re, agus
13 go dtabairfá do cúro éar n-air duit. Ac nuair
a d'éanfair féar-da glaíob cúgac na daoine bocta, na
14 daoine gortuighe, na bacais, na dail, agus beir
ácar ort, mar ní beir ar a gcumar cúiteam a d'éanam
leat; agus d'éanpar an cúiteam leat i n-airéiríge
na bfríonon.
- 15 Nuair a d'airíge duine d'á raib láitíreac an focal
ran dubhairt sé: 1r doibinn do'n t-é a d'íorparíob
16 arán i nígéac d'é. Agus dubhairt reirean leis:
² Do d'ein fear féar-da móir, agus tús sé cuireadh
17 d'á lán daoine. Agus cuir sé a reirbíreac amac,
nuair a táinig am an féar-da, cun a ráb leis an muin-
tí a fuair cuireadh gur mictíob dóib teac mar go raib
18 gac níob ollam. Agus éromadar go léir i n-aon-
féac ar leatrgéal do gabáil. Dubhairt an céad
duine, Tá tíg ceannuighe agam, agus ní móir dom
dul amac 'gá reirgint: iarraim ort mo leatrgéal a
19 gabáil. Agus dubhairt duine eile, Ceannuigear
cúig reirreaca dam, agus táim ag dul 'gá d'earail:
20 iarraim ort mo leatrgéal a gabáil. Agus dubhairt
duine eile, Bópar bean, agus d'á bhrí rín ní féirí:
21 dom teac. Agus d'fíl an reirbíreac agus d'innir
sé na neite rín d'á mairgírtí. Anran táinig fearg
ar fear an tíghe, agus dubhairt sé le n-a reirbíreac,
Imtíg amac d'uracair i ríaríob agus i bpoiríob na
cácarac, agus tabair leat anro irteac na daoine
bocta agus na daoine gortuighe agus na dail agus
22 na bacais. Agus dubhairt an reirbíreac, A tíg-
earna, do d'eineadh mar a d'óirouigir, agus tá ríig
23 ríor. Agus dubhairt an tígearna leis an reirbíreac,
Imtíg amac ran na mbóitíre agus ran na rgar, agus
24 comáin irteac iad, i d'íreó go líonpar mo tíg. Deirim

lib ámhác, an muintirí úto a fuair cuireadh, ní blair-
firí don fear acu mo bia.

Ásur bí mórán daoine as gluaireadh i n-aonfeadh 25
leir, asur o'iompuig ré asur dubhairt ré leó: **Má** 26
tagann duine cúgam-ra asur gan fuad aise o'd
a'air asur o'd má'air, asur o'd mhaoi asur o'd
clainn, asur o'd o'meámaí asur o'd o'meámaí, asur
fóir o'd anam féin, ní féidir do beir 'n-a deirgiobul
asam.* Ásur an t-é ná veineann a éirí féin 27
o'iompari asur teadh am' diair, ní féidir do beir 'n-a
deirgiobul asam. Óir cé'cu asuib-pe gur máir 28
leir túir do éirí asur ná fuiríre do ríor ar o'túir éun
an éorair, náir bpolair a déanam, do mear, féad-
aint an mbeadh o'iríin na h-oibhe aise? **Le** h-eagla, 29
tar éir an buinn do éirí asur gan ar a éumair éiríochú,
go o'turíochadh gac a bfeiríre é ar má'adh fé, Ásur 30
go n'ó'airíair: **Dein** an duine reo turí ar éirí
asur, asur ní'l ar a éumair éiríochú. **Nó** cé h-é an 31
ní a beadh as dul éun cogair a déanam le ní eile,
ná fuiríre do ríor ar o'túir as déanam ma'etnaí,
féadaint ar b' féidir do, le deir míle, fearaí
i n-asuib an t-é ad as teadh 'n-a éiríoch asur fíde
míle aise? Ásur mairí féidir, an fáir a beir an 32
fear eile á'fadh uair, cuiríre ré teadhíre
cuise as fíairíre i o'tadh ríochána. **Ar** an gcuima 33
gceadhna, gac duine asuib-pe ná tugann o'muim láma
le n-a bfuil aise, ní féidir do beir 'n-a deirgiobul
asam-ra.

Ir máir an fuo palann, ad má éiríleann an palann 34
a blar, cad leir go n'ó'airíair deir-blarra é? **Ní'l** 35
taríbe ann do'n talam ná éun doilí; **Cairtear** amad
é. **An** t-é go bfuil cluara-air éun éiríre cluaraí

* Ver. 26. "Gan fuad aise."—ní éaduireann o'lig éiríre
o'inn fuad a tabairt o'ar námaí féin, gan éirí ar ar n-a'air
asur ar má'air. Ad iré b'í'g ad leir an gceir 'ná ro, .i. gur
ceir o'inn ar n-aighe beir roair asainn ar fíairíaint le
gac ní, asur le gac duine o'd annad, do éiríre rínn ar
éiríre do leamaint.

CAIBÍOIOI XV.

parabal na caora⁶ a caillead⁶, agus parabal an mhic a bí ró-
éad⁶tead⁶.

- 1 Agus bí na puibhlocánaig⁶ agus na peacaig⁶ as tead⁶
- 2 éirge as éirtead⁶ leir. Agus bí na fairurínig⁶ agus
na s⁶híubneóirí as ceirneam⁶, agus deir⁶oír: Ar n⁶ó,
glacann an fear ro na peacaig⁶ agus iteann ré bia
n-a b⁶ro⁶air.
- 3 Agus do labair reir⁶ean le⁶o an troluí⁶o reo:
- 4 ¹Cé'cu asair⁶-re so mbea⁶o céa⁶o caora aige,
agus so ma⁶sa⁶o caora acu amú uair⁶, ná fá⁶sa⁶o na
naoi s⁶cinn⁶ o⁶as⁶ agus éir⁶re rí⁶ro ra b⁶rá⁶as⁶ agus
ná ma⁶sa⁶o ar loir⁶ an éinn⁶ a caillead⁶ so o⁶tí so
5 b⁶ra⁶sa⁶o ré í? Agus nuair⁶ a s⁶uib⁶ean⁶ ré í tó⁶gan⁶
- 6 ré ar a s⁶uail⁶ib⁶ í, agus á⁶ar air, Agus nuair⁶ a
é⁶gan⁶ ré abair⁶le glao⁶oann ré éirge a cáir⁶oe agus
a có⁶mair⁶rain agus deir⁶ ré le⁶o: Deir⁶o s⁶áir⁶oea⁶ar
liom, mar⁶ do fua⁶ar mo éa⁶ra do caillead⁶.
- 7 Deir⁶um lib⁶ s⁶uab⁶ rín mar⁶ a b⁶eir⁶ s⁶áir⁶oea⁶ar ar nea⁶m
mar⁶ s⁶eall ar don peaca⁶o am⁶ám a o⁶éan⁶raí⁶o a⁶ir⁶uige
re⁶a⁶ar naoi o⁶uime o⁶as⁶ agus éir⁶re rí⁶ro de o⁶aoim⁶ib⁶
c⁶ora ná f⁶uil s⁶á⁶o le h-a⁶ir⁶uige acu.
- 8 Iló cé h-í an b⁶ean so mbea⁶o deir⁶ ²no⁶ra⁶é⁶ma aic⁶
agus so s⁶cail⁶re⁶a⁶o rí o⁶ra⁶é⁶ma o⁶io⁶b, ná o⁶éan⁶raí⁶o
coimneal do la⁶raí⁶o agus an t⁶is do r⁶suaba⁶o, agus
an o⁶ra⁶é⁶ma do loir⁶ so s⁶éar⁶ so o⁶tí so b⁶ra⁶sa⁶o rí
9 é? Agus nuair⁶ a s⁶uib⁶ean⁶ rí é, glao⁶oann rí éúic⁶
a cáir⁶oe agus a có⁶mair⁶rain agus deir⁶ rí le⁶o: Deir⁶o
s⁶áir⁶oea⁶ar liom, mar⁶ do fua⁶ar an o⁶ra⁶é⁶ma a cáil-
10 lea⁶r. Deir⁶um-re lib⁶-re s⁶u⁶ir b' rín mar⁶ a b⁶eir⁶
s⁶áir⁶oea⁶ar i lá⁶air⁶ aingeal⁶ o⁶é mar⁶ s⁶eall ar don
peaca⁶o am⁶ám a o⁶éan⁶raí⁶o a⁶ir⁶uige.*

¹ mat. xviii. 12.

² .i. ríngin ró⁶má⁶as: an t-o⁶é⁶m⁶as⁶ cuio o⁶'uinge a⁶ir⁶g⁶io.

* Ver. 10. "i lá⁶air⁶ aingeal⁶ o⁶é."—Tair⁶be⁶án⁶ann an éa⁶ir⁶
rín so b⁶uil⁶ rúim⁶ as aingeal⁶air⁶ na b⁶la⁶ar⁶ iona⁶inne a⁶á⁶ ann⁶ro
éio⁶r. agus so mbíonn á⁶ar o⁶ra⁶ nuair⁶ a o⁶einm⁶í⁶o a⁶ir⁶uige, agus
o⁶'á⁶ b⁶uig⁶ rín so mbíonn eó⁶lur⁶ acu a⁶ir.

Agus dubhairt sé: Bí fear ann agus bí beirt mac 11
 aige; Agus dubhairt an mac ab óige acu le n'áair, 12
 á áair, tabair dom-pa an méid atá ag dul dom de
 'o'cuir, agus do mainn sé an cuir eatartha. Agus 13
 tar éir beasán laetanta do bailiú an mac ab óige
 éirge a cuir go léir, agus o'iméir sé go tóiréir iar-
 ácta ábrao ó baile, agus do rúair sé a cuir le
 baoir agus le rabairne. Agus nuair a bí sae don 14
 ruo caite aige táinig goirca ana-óian pa tír rin,
 agus turrui sé ar beir 1 n-uirparba. Agus 15
 o'iméir sé agus do réiréir sé le duine de muirir
 na tíre rin. Agus do cuir reiréan é amac éun a
 éo' tairin ag coir muc. Agus ba maí leir a bós 16
 a lionaó de rna réirleóir a o'iteaó na muga, agus
 ní ábrafaó doinne oó iao. Agus do maétnaim 17
 sé 1 n'aighe agus dubhairt sé: Cao a bfuil de luér
 tuairpóir a tuilleam 1 oir m'áair agus a noó-
 éin aráin acu, agus mire anro ag fáirail báir do'n
 goirca! Eiréaó agus maí ag tairill ar 18
 m'áair agus ábrafaó leir, á áair, tá peacaó
 áanta agam 1 n-aíaró neime agus do' láair-re;
 ní riu mé fearaó go noáirfaí sur mac duir mé. 19
 leir dom beir mar duine deo' luér tuairpóir a
 tuilleam.

Agus o'eir sé agus táinig sé sé deín a áair. 20
 Agus an fáir a bí sé fóir ábrao uair, do éonair an
 t-áair é, agus táinig ana-éiréir aige oó, agus do rúir
 sé éirge agus éir sé é réin ar a bmaíar agus do
 bóir sé é. Agus dubhairt an mac leir: á áair, 21
 tá peacaó áanta agam 1 n-aíaró neime agus do'
 láair-re; ní riu mé fearaó go noáirfaí sur mac
 duir mé. Agus dubhairt an t-áair le n-a réirbí- 22
 reáir, bhoiréiréir agus tugaró amac an éiréir
 áairéir 1r fearir agus cuiró uime í, agus cuiró
 fáinne ar a láir, agus bhoíra ar a éorair, agus 23
 tugaró uir an sairain maíar agus marbuiréir é, agus
 éirir agus bimir róiré; Óir bí an mac ro uim 24
 marb, agus tá sé beó airir; do cailléir é, agus
 do fuair é. Agus énomair ar beir go róiré.

Ác bí an mac ba rine aige amuir pa páir, agus 25

bí ré aS teac̃t c̃un an t̃iſe, aSúr o'air̃iſ ré an ceol
 aSúr an r̃innce, aSúr ſ̃laoiṛ ré ar̃ o'aine de r̃na
 reir̃b̃ir̃iſ, aSúr o'f̃iaſſaíſ ré de cao é reo a b̃i ar̃
 27 r̃iubal. aSúr o'ubair̃t reirean, t̃áiñiſ o'o o'ir̃t̃áir̃,
 aSúr o'o m̃air̃b̃ t'at̃áir̃ an ſ̃am̃ain r̃am̃ar̃ t̃oir̃ſ é
 28 t̃eac̃t r̃l̃án c̃uige. aSúr t̃áiñiſ rear̃iſ air̃, aSúr ñi
 r̃aſaṁ ré ir̃teac̃. Anran t̃áiñiſ an t'at̃áir̃ amac̃
 29 aSúr c̃rom ré ar̃ t̃at̃ant air̃. aSúr o'ubair̃t reirean
 le n'at̃áir̃ 'ſ̃á f̃reag̃raṁ: f̃eac̃, t̃áim-re aS o'air̃
 o'uit na b̃ianta ro ſo léir̃, aSúr ñior̃ o'últ̃uig̃ear
 r̃iam̃ o'o r̃uṁ a o'eanam̃ o'ir̃, aSúr ñior̃ t̃uſaíſ r̃iam̃
 o'om o'ir̃eac̃ aSúr m̃ionán c̃un r̃úbaṁair̃ a o'eanam̃ le
 30 m'c̃áir̃oib̃; Ac̃ an mac ro o'uit, c̃óm luaṁ aSúr
 t̃áiñiſ ré, t̃ar̃ éir̃ a c̃oda o'o c̃air̃eam̃ le r̃eſuapaṁb̃,
 31 m̃ar̃b̃uig̃ir̃ an ſ̃am̃ain r̃am̃ar̃ o'o. O'ubair̃t reirean
 leir̃ áiñt̃ac̃: A m̃ic, t̃aoi-re am' f̃oc̃áir̃ i ſ̃c̃óm̃nuig̃e,
 32 aSúr ir̃ leat a b̃fuil aſam; Ac̃ ba c̃óir̃ r̃úbaṁar̃ aSúr
 ſ̃áir̃o'eac̃ar̃ a o'eanam̃, o'ir̃ b̃i o'o o'ir̃t̃áir̃ anro m̃ar̃b̃,
 aSúr t̃á ré beo air̃ir̃; b̃i ré c̃ail̃te, aSúr o'o r̃uapaṁ é.

Caitb̃iṁiṁl XVI.

parabal an r̃eib̃air̃o m̃i-mac̃ánta, aSúr parabal an f̃ir̃
 r̃ar̃o'bir̃ aSúr ſ̃ar̃ar̃uir̃.

1 Anran o'ubair̃t ré le n-a o'eir̃ſiobuil: b̃i o'aine
 r̃ar̃o'bir̃ ann aSúr b̃i r̃eib̃air̃o aig̃e, aSúr o'o n-iñnreac̃
 2 o'o, 'n-a t̃aoṁ, ſo r̃aib̃ ré aS r̃ſaíreac̃ a c̃oda. aSúr
 o'o ſ̃laoiṛ ré c̃uige é, aSúr o'ubair̃t ré leir̃, Cao é
 reo a c̃loir̃im aṁ' t̃aoṁ-ra? T̃ab̃air̃ c̃úntar̃ aṁ'
 r̃eib̃air̃oair̃eac̃t, m̃ar̃ ñi f̃eac̃r̃air̃ b̃eic̃ aṁ' r̃eib̃air̃o
 3 rear̃oṁ. Anran o'ubair̃t an r̃eib̃air̃o i n'aig̃ne f̃eín,
 Cao a o'eanraṁ, ó t̃á mo m̃áig̃ir̃t̃ir̃ aS b̃aint na r̃eib̃-
 air̃oair̃eac̃ta o'iom? Ñi'lim ábal̃ta ar̃ r̃ómar̃ a
 4 o'eanam̃; ir̃ ñár̃ liom o'eir̃c̃ o'o loſſ. T̃á f̃ior̃ aſam
 cao a o'eanraṁ, i o'reo, nuair̃ a c̃ur̃ſar̃ ar̃ an r̃eib̃-
 air̃oair̃eac̃t mé, ſo n̄ſlac̃raṁ r̃iaṁ 'n-a o'ic̃ſc̃ib̃ mé.
 5 aSúr o'o ſ̃laoiṛ ré c̃uige, 'n-a n̄ouine a' r̃ 'n-a
 n̄ouine, an m̃uirt̃ir̃ ſo r̃aib̃ r̃iaṁ aſá m̃áig̃ir̃t̃ir̃ o'ir̃ta

aḡur 'dubairc ré leir an gcéad duine: An móir atá
 aḡam' máigirtir oir? Aḡur 'dubairc reirean: 6
 Céad dubuille oile. Aḡur 'dubairc ré leir: Tós do
 bille láirthead aḡur fuir anran, aḡur rḡrīb caogad
 dubuille. Anran 'dubairc ré le duine eile: Aḡur 7
 tura, an móir atá oir? Aḡur 'dubairc reirean:
 Céad ceatramad craitneadcan. 'Dubairc ré leir:
 Glac do bille aḡur rḡrīb ceitre fíor ceatramad.
 Aḡur do mól an máigirtir an rósairc ríubair, mar 8
 gur deir ré beairc ḡarta; óir cá clann an traogail
 reo níor ḡarta 'ná clann an troluir do réir a ḡinéil
 féin. Aḡur deirum-re lib-re: Deirid doaine mun- 9
 ceairca doairb féin leir an rairíubear clon ro,
 i tceid, nuair a beir ríob clairíde, so nglacair-
 ír ríob irthead in na tígíob ríoríde.*

An t-é a bíonn díuir ra fuir ír lúga, bíonn ré díuir 10
 i fuir móir; aḡur an t-é a bíonn mí-macánta i fuir beas,
 bíonn ré mí-macánta, i fuir móir, leir. O'á bḡis 11
 rin, murar díuir ríob-re ra rairíubear bḡeasac, cé
 cuiríob ar bḡr láim an rairíubear fíunthead? Aḡur 12
 murar díuir ríob i ḡcuir duine eile, cé tabairíob
 doairb bḡr ḡcuir féin? 1 Ní fíoirí o'áon tceiríob- 13
 reas fuir a deánam ar o'á máigirtir; óir beir fuas
 aise do duine acu, aḡur ḡrád do'n duine eile; nó
 clairíob ré le duine acu, aḡur cuiríob ré neam-
 fuir ra duine eile. Ní fíoirí doairb Dia o'fíro-
 calam aḡur 2 mammon.

Aḡur bí na fíuríuní aḡ éirthead leir na neirí rin 14
 so leir, aḡur doaine rannaca b'eas id, aḡur bío-
 dar aḡ deánam maḡarí faoi. Aḡur 'dubairc ré leó: 15
 ír ríob-re a deineann ríob féin fíoríonca i ríulíob

1 mat. vi. 24.

2 i. rairíubear ríogálda.

* Ver. 9. "An rairíubear clon," nó "mammon na malluig-
 theadca."—cailuigean mammon rairíubear. Tugtar anirí
 ar rairíubear "mammon na malluigtheadca," óir ír minic a
 ḡeibthead go h-olc é, aḡur ír minic a curtar go h-olc é, aḡur ír
 minic olc aḡ thead ar. Aḡur pé maí atá ann ír fuir ríogálda é
 aḡur ír fuir bḡeasac é. Ní h-é an fíor-rairíubear é do'n
 críoríde.—"i tceid go nglacíob"—ibí. Tairbeánann ran
 dúinn go mb' fíoirí go bḡeasac boeda de, gur tḡamair
 ríoríam oíra le deirí anro, ar n-anam do bḡeí irthead i
 bḡeasac de 'n-a díarí ro le n-a nḡuibe.

- daoine, ac ir eól do 'Dia búr gceoiúte; agus an muo atá áro i rúilb daoine, tá gráin as 'Dia ari.
- 16 An tliḡ agus na fáirde go tci Eóin; ¹ ar ran amac tá níḡeacé 'Dé o'á éraoburḡaoilead, agus ḡac doinne as cupi 'n-a coinnib go dian.
- 17 Ac ir ura neamh agus talam do dól ar neamnió 'ná don púnc amáin de'n tliḡ do dól ar neamnió.
- 18 ² ḡac doinne a cuireann uairó a bean agus do bóranh bean eile, deineann pé adaltanar; agus an t-é a bóranh an bean a cuiread ó n-a fear, deineann pé adaltanar.
- 19 Bí duine rairbhir ann agus é i n-éavac éorera agus i lin-éavac mín agus é as caiteamh bíó buacaisḡ ḡac
- 20 lá. Agus bí larmuis o'á dórur rinte, boctán dár
- 21 b'aimm laranur, agus é lán o'ócraib; agus ba mian leir an t-ocra a bainc de féin leir an mbúr-cari bíó a bí as tuicim de bóró an firi rairbhir, agus ní tabairfai dó é; agus éasad na ḡadair agus do
- 22 liḡoir a éreacéa. Agus éarla go bfuair an puine boct bár, agus ḡur ius na h-ainḡil ruar é go n-uéc ábraham. Agus fuair an fear rairbhir bár, agus
- 23 do cuiread i n-irreann é.* Agus nuair a bí pé as putans na brian o'féac pé ruar agus éonac pé,
- 24 ábrao uairó, laranur agus é i n-uéc ábraham; agus do liḡ pé amac agus dubairt pé: A éairi ábraham, ḡlac truaḡ dom agus cuiri éḡam laranur go gcuirb
- 25 é bairi a méire i n-uirḡe agus go bfuair pé mo
- 26 éangsa, óiri táim a'm loraó ra laraí reo. Agus dubairt ábraham leir: Cuimniḡ, a mic, conur mar
- a fuairi-re neite róḡanta i gcaiteamh do beacá agus go bfuair laranur ríoc-neite; ac anoir tá pé
- 27 reo i rólár agus tura i bpéin. Agus o'á éasmuir rin a' uile, tá doimnear móri ruirde daingean ioir
- riú-re agus rinne, i tciéó an t-é ḡur mian leir dól ar ro as tual oirib-re nác féirir dó é, ná teacé
- 27 ar ran as tual oirinne. Agus dubairt pé: lara-

¹ Mat. xi. 12. ² Mat. v. 32; Marc. x. 11; i Cor. vii. 10, 11.

* Ver. 22. "uéc ábraham," .i. an t-ineao ruairi 'n-a rairb anamná na naoi a fuair bár noim éiríor go tci ḡur oḡail éiríor geacá na bflatar.

Imēiḡ lāiṯreāc aḡur ruō cun biō? Aḡur nā vāp-
 8 ƿaiō leiṯ, ƿaiḡ ruō le n-iṯe vōm, aḡur cμiōuiḡ tū
 ƿēm aḡur vēm ƿμiōtālam oṯm zo mbeiō iṯce
 aḡur ōlta aḡam, aḡur 'n-a vīaiō ƿan vānƿaiṯ-
 9 ƿe iṯe aḡur ōl. An amlaiō a ḡeobaiō ƿé a buiō-
 eācār leiṯ an ƿeiṯbīreāc ƿan coiṯḡ ḡur vēm ƿé an
 10 ruō a v'ōṯvuiḡ ƿé vō a vānam? Nī h-eāv, vār liom.
 Maṯ ƿin vāoiṯ-ƿe, nuaiṯ a vēiō ḡāc nīv vānṯa aḡaiṯ
 maṯ aṯā ōṯvuiḡṯe vāoiṯ, abṯaiō: Seiṯbīṯiḡ ḡan māiṯ
 iṯeāv ƿinn; an ruō a bi ƿiācāiṯ oṯainn a vānam iṯé
 a vēmēamaiṯ.

- 11 Aḡur vō tārila, aḡur é aḡ vūl zo ierūralem, zo
 12 ƿaiṯ ƿé aḡ ḡabāil tṯé lār Samaria aḡur ḡailili; Aḡur
 aḡ vūl iṯreāc vō i mbaile aiṯe vō buaiṯ vēi-
 cniūbār lobār uime, aḡur vō ƿearuiḡeāvār abṯav
 amāc uaiō, Aḡur v'āṯvuiḡeāvār a nḡlōṯ aḡur vūb-
 13 ƿavār: A űora, a māiḡiṯciṯ, vēm tṯōcāiṯe oṯainne.
 14 Aḡur nuaiṯ a cōnaiṯ ƿé iav vūbāiṯ ƿé leō: ¹ Imēiḡiō
 aḡur tairvēānaiō ƿiṯ ƿēm vō ƿna ƿaḡaiṯc. Aḡur vō
 15 tārila, ar an ƿliḡ vōiṯ, ḡur ḡlanaō iav. Ac bi vūime
 acu aḡur nuaiṯ a cōnaiṯ ƿé zo ƿaiṯ ƿé ḡlan, v'fīll
 16 ƿé tār n-aiṯ aḡur é aḡ molaō vō zo n-āṯv, aḡur
 cāiṯ ƿé é ƿēm ar a vēal a'ṯ ar a aḡaiō aḡ cōƿaiṯ űora
 aḡ ḡabāil a buiṯeācār leiṯ, aḡur Samaiṯānac vōb'
 17 eāv é. Aḡur v'ƿreāḡaiṯ űora é aḡur vūbāiṯ: Nār
 ḡlanaō vēiṯniūbār? Aḡur an naonbūr eile, cā
 18 vṯuil ƿiav? Nār ƿuaraō doinne cun tēac aḡur
 19 ḡlōiṯe tēbāiṯc vō vīa ac an vūime iaraṯṯa ƿo? Aḡur
 vūbāiṯc ƿé leiṯ: Eiṯiḡ aḡur imēiḡ leac, ōiṯ vō ƿlānuiḡ
 vō cṯeivēam tū.
 20 Aḡur v'ƿiaṯƿaiḡ na ƿaiṯṯiṯiḡ vē: Caṯam a tīoc-
 ƿaiō ƿiḡeācṯ vō? Aḡur vūbāiṯc ƿé 'ḡā vṯreāḡ-
 ƿiav: Nī tīocƿaiō ƿiḡeācṯ vō i μiōcṯ zo vṯeāvƿar
 21 vēiṯ aḡ ƿaiṯe aiṯ. Nā nī vānƿar, ƿeāc anṯo é, nā
 ƿeāc anṯvō é. Ōiṯ, ƿeāc, tā ƿiḡeācṯ vō i nūṯ
 mēaiḡḡ.
 22 Aḡur vūbāiṯc ƿé le n-a vēiṯḡiobuiṯ: Tīocƿaiō
 na laeṯanṯa 'n-a mbeiō vūil aḡaiṯ don lā amāin vē

laetib mlic an Duine a d'fairsint, agus ní feicfir
riú é. Agus déarfaió ríad lib, féad anro é, agus, 23
féad anrúo é. Ná téigiró ann, agus ná leanaió iad.

Óir, mar an rplannc a lapann fé'n rpeir, ar na 24
neite atá fé'n rpeir, ipeaó beiró mlae an Duine 'n-a
lá féin. Ní foláir do ar dteir, ámhac, mórlán 25
o'fulang, agus an trlioct ró 'gá féanao. ¹ Agus 26
mar a tárla i laetib nóe ipeaó beiró i laetib mlic
an Duine. Biotar as ite agus as ól, as póraó ban 27
agus as tabairt ban le póraó, so d'í an lá 'n-ar
éuair nóe irteac ra n-áir; agus táinig an oile agus
do báir rí iad so léir. ² Oipeac mar a tárla i laetib 28
loir: Biotar as ite agus as ól, as ceannac agus
as oiol, as cur ríl agus as déanaí tigte; agus an 29
lá a d'imtígt loir amac a' Sodomaib do éir an cit
teime agus an élocóim ó neam oirca, agus do
loirgeaó iad so léir. Mar rin ipeaó beiró, an lá 30
a cairbeárfar mlae an Duine.

An lá ran, an t-é beiró ar buaic an tige, agus a 31
éirí ra tig, ná téigearó ré irteac a d'iarraio a éora;
agus an t-é a beiró ra páir, ar an gcuma gcéadna,
ná téigearó ré éir n-áir. Cuimnígtó ar mnaoi loir. 32
Ré duine beiró a d'iarraio a anama pábáil, caillfir 33
ré é; agus an t-é a caillfir a anam pábáir beiró ré é.

Deirum lib, beiró, an oirde rin, beirí i n-aon lea- 34
bair: córfar duine acu agus párfar an duine eile.
Beiró beirí ban as meilt i n-aonféac: córfar bean 35
acu agus párfar an bean eile; beirí fear ra páir:
córfar duine acu agus párfar an duine eile. Duib- 36
radar leir 'gá fpeagair: Canaó, a tigeairna? Agus 37
dubairt ré leó: An áit 'n-a mbeiró an coir, ir ann
a cruinneofar na ríolair.

¹ Gen vii. 7² Gen. xix. 25.

CAIBIDIOIL XVIII.

ní foláirí dúinn beir aš gúide cun d'é i gcóinnuiše. na
faiuríniš ašur na puibliocánaiš. an éontabairt ata i
faiúbhreap. a fadóap a éabairt do'n oall.

- 1 Ašur do labair pé foluio leó ar conur mar i
ceapc ¹ beir coitcianta aš gúide cun d'é, ašur šan
- 2 beir coitcā d'é. Ašur dubairt pé: bī breiteam
i šcačair áirte, ašur ní faih eazla d'é air ná beann
- 3 ar óaoine aise. Ašur bī baintreac pa éatair éeāona,
ašur éaimiš pī éuise ašur dubairt pī: Dein oiošaltar
- 4 dom ar mo namāio.* Ašur ní d'eanfao ar feao
abfao. Ac 'n-a úairō pan dubairt pé i n'aisne féin,
úioō ná fuil eazla d'é oim ná beann ar óaoine
- 5 ašam, pa n-am šcēāona, ó tā an baintreac po a'm
buaiream d'eanfao mé ceapc oi, i tpeō ná beirō pī
- 6 aš teacōt coitōce šo mbeao ciapaitē aici. Ašur dub-
airt an Tizearina leó: Cloireann pib cao dubairt
- 7 an breiteam ainceapc; Ašur an amāio a d'eanfao
Dia pīšneap ašur šan ceapc do cup i bpeirōm d'ā
fioiraonaib féin, ašur iao aš šlaodac air do ió
- 8 ašur d'oiōce? Deirum lib šo šcuirpō pé ceapc i
bpeirōm dōib šo meap. Ac pa n-am šcēāona, nuair
a tiocfao illac an Duine an dōiō leat an
bfašairō pé cpeirōeam ar talam?
- 9 Ašur dubairt pé an tpoluio peo le paitc d'aoine
a bī mainšineac arca féin, mar d'eaō šo fadoap
fioiraonta, ašur tpeōc-mear acu ar óaoimib eile:
- 10 Cuairō beirt fuar pa teampul cun únnuišce d'eanam.
faiuríneac ab eaō duine acu ašur puibliocānac ab
- 11 eaō an duine eile. Šearaim an faiuríneac ašur
dein pé a šúide mar peo i n-a aise féin: a Dia,
beirum a buirēacap leat ná fuilim-pe mar an cúio
eile de pna d'aoine, bíteamnaiš, luēt éašcōpa, luēt
adaltpanair, ar nōr an puibliocānaiš peo féin.
- 12 Deinim-pe tpeošao dā uair pa tpeacōtnam: tuzaim

1 ecclī. xviii. 22; i tērr. v. 17.

* Ver. 3. "Dein oiošaltar dom ar mo namāio," i. "bain
mo ceapc amaō dom." nōr cainte ab eaō é aš na h-éabairt.

veacmáth ar a bfuil ašam. Ašur do fearaimh an 13
 puibliocánac ašpa amac, ašur níor b'áil leir a fúile
 amáin d'iompáil ruar cun na bflacar, ac é aš bualaó
 a ucta ašur a' pát: A Dia, vein trócaire oim óir
 ir peacac mé. Deirimh lib, do cuair pé rin abail 14
 ar rtaio na nšpáit, muab ionan a' an fear eile.
 Óir šac duine d'ápoócaio é péin, úmlopar é; ašur
 šac duine a d'úmlócaio é péin, ápoópar é.

Ašur bíodair aš tabairt na leanb péin aš tpuall 15
 air šo šcuirpead pé a lám oirca; ašur nuair cónaic
 na veiršioibuil an níó rin bíodair 'šá šcorš. Ašur 16
 šlaoir šora cuige iao, ašur duibairt pé: Leirio do
 rna leanbái teac cūšam ašur ná bíoir 'šá šcorš;
 óir ir d'á leirioi rin pūšeačt De. Šo veimh 17
 a veimh lib: Doimne ná šlacpíó pūšeačt De mar a
 véanpaó leanb ní pašair pé irteač ann.

Ašur ceiriciš duine de rna pūmnpaib é, ašur duib- 18
 airt pé: A Máširici māit, cao tá le véanaim ašam
 i tpeó šo mbeir an veača píoipioe ašam? Ašur 19
 duibairt šora leir: Cao cuige šo noeirir šur māit
 mé? Ní māit doimne ac Dia amáin. Táio na 20
 h-aiceanta ašat: ¹ Ná veim marbáó; Ná veim d'púir;
 Ná veim šuir; Ná tabair píaónuire bpeige; Tabair
 do t'acair ašur doo'máčair onóir. Ašur duibairt 21
 reirpan: Táio piao ran šo leir coimeáota ašam ó m'
 óige. Nuair aipuš šora an níó rin duibairt pé: Tá 22
 aon puo amáin i n-eapnam oit pór: Oiol amac šac
 a bfuil ašat ašur tabair do rna boctaib é, ašur beir
 rtor ašat ar neam; ašur tar ašur lean mire. Nuair 23
 aipuš reirpan an méio rin táinis buairt air, mar
 fear ana-paioibir ab eaó é. Ašur nuair a cónaic 24
 šora an buairt air duibairt pé: Cao é a veacpac do
 lučt paioibir dul irteač i pūšeačt De! Ir ura do 25
 camal dul tpe óio pnátaioe 'ná do duine paioibir
 dul irteač i pūšeačt De. Ašur duibairt an muirici 26
 a bí aš eirteač leir: Má 'reaó cé féaofaio dul
 paor? Ašur duibairt pé leo: Neite náč péoir 27
 i láčair doime ir péoir i láčair De iao.

28 Ἀγυρ οὐβαίρε πῆσσαι: πέσσε, ὁ' ἔσσημαινε ῥάε δον
 29 ῥυθ Ἀγυρ ὅο ἑαναμαίρε τυρα. Ἀγυρ οὐβαίρε ρέ ἑεό:
 Ὀειρμ ἑεῖ ῥο ρίορ, ἡ' ἑ δον οὐνε α ὁ' ἔσσε τῑς ἡά
 μιντιρ ἡά ὁμῑῑῑῑῑῑ ἡά ἑεαν ἡά ἑἑανν ἀρ ῥον ῥῑς-
 30 ἑἑῑῑῑ Ὀῑ, ἡά ρῑςῑ ὁ μῑῑῑῑῑ ἡίορ μῑ ἀρ ἡῑ ῥῑῑῑῑ
 ῥο, Ἀγυρ ἡῑ ἑἑῑῑ ῥίορῑῑῑ ῥῑ ῑῥῑῑῑῑ ἑῑῑ ἑῑ ἑἑῑῑ.
 31 ¹ Ἀγυρ ὅο ἑῑς ἑῑῥῑ ἡῑ ὁῑῑῑῑ, Ἀγυρ οὐβαίρε ρέ
 ἑεό: πέσσε, ῑῑῑῑῑ Ἀς οὐῑ ῥυῑῥ ῥο ἑῑῑῑῑῑῑ, Ἀγυρ
 ἑῑῑῑῑῑῑῑ ῥῑῑ ἡῑ ὁ' ἑ ἑῑῑῑ ῑῑῑῑῑῑ Ἀς ἡῑ ῑῑῑῑῑ
 32 ¹ ὁῑῑῑ ἡῑῑ ἡῑ Ὀῑῑῑ. Ὀῑῑ ῑῑῑῑῑῑ ῥυῑῥ ὅο ῥῑῑ
 ῥῑῑῑῑ ἑ, Ἀγυρ ῑῑῑῑῑῑῑῑῑ ἑ, Ἀγυρ ῑῑῑῑῑῑῑῑ
 33 ἑ, Ἀγυρ ἑῑῑῑῑ ῑῑῑ ἑῑ; Ἀγυρ ῑῑ ἑῑ ἑ ῑῑῑῑῑῑῑ
 ἑῑῑῑῑ ῥῑῑ ἑῑῑ ἑῑῑ ἑ, Ἀγυρ ἑῑῑῑῑῑῑ ρέ ἑῑῑῑ ἡῑ
 34 ῑῑῑῑῑ ἑῑ. Ἀγυρ ἡίορ ἑῑῑῑῑῑῑῑῑ ἡῑ ἡῑ ὁῑ ὁῑ
 ῥῑῑ ἡῑῑῑ ῥῑῑ, Ἀγυρ ἑῑ ἡῑ ἑῑῑῑ ῥῑῑ ῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑ
 Ἀγυρ ἡίορ ἑῑῑῑῑῑῑ ἡῑ ἡῑῑῑ ἑ ὁῑῑῑῑ.

35 ² Ἀγυρ ἡῑῑῑ ἑ ἑῑῑῑῑ Ἀς ἑῑῑῑ ¹ ῥῑῑῑῑῑ ὅο
 ἑῑῑῑ ὅο ἑῑῑῑ ῥο ῥῑῑῑ ὁῑῑ ¹ ἡῑῑῑ ἡῑ ἑῑῑῑῑ Ἀς
 36 ἑῑῑῑ ὁῑῑῑῑ. Ἀγυρ ἡῑῑῑ ἑῑῑῑ ρέ ἡῑ ῑῑῑῑῑ Ἀς
 37 ῥῑῑῑῑ ἑῑῑῑ ὁ' ῑῑῑῑῑῑ ρέ ἑῑῑ ἑῑ ἑ ῥῑῑ. Ἀγυρ οὐῑ-
 ῥῑῑῑῑ ἑῑῑ ῥῑῑ ἑ' ἑ ἑῑῑ ἡῑῑῑῑῑ ἑ ἑῑ Ἀς ῥῑῑῑῑ ἡῑ
 38 ῑῑῑῑ. Ἀγυρ ὅο ἑῑῑῑ ρέ Ἀγυρ οὐβαίρε ρέ: Ἀ ἑῑῑῑ,
 39 ἑ ἡῑῑ Ὀῑῑῑῑ, ὁῑῑ ῑῑῑῑῑῑ ὁῑῑ. Ἀγυρ ἡῑ ὁῑῑῑῑ
 ἑ ἑῑ Ἀς ῥῑῑῑῑ ἑῑῑῑ ἑῑῑῑῑ Ἀς ἑῑῑῑῑ ἑῑ ἑῑῑῑῑῑ,
 ἑῑ ῑῑ ἡῑῑῑῑ ὅο ἑῑῑῑ ρέ ἡῑῑῑ ἡῑ, Ἀ ἡῑῑ Ὀῑῑῑῑ, ὁῑῑ
 40 ῑῑῑῑῑῑ ὁῑῑ. Ἀγυρ ὅο ῑῑῑ ἑῑῑ Ἀγυρ οὐβαίρε
 ρέ ἑ ἑῑῑῑῑ ἑῑῑῑ. Ἀγυρ ἡῑῑῑ ἑ ἑῑ ρέ Ἀς ἑῑῑῑ
 ἡῑῑ ἑῑῑῑῑ ἑῑῑ ρέ ἡῑ ἑῑῑῑ ἑῑῑῑ Ἀγυρ οὐβαίρε ρέ:
 41 ἑῑῑ ἑῑ ἡῑῑῑ ἑῑῑ ἡῑ ὁῑῑῑῑ ὁῑῑ? Ἀγυρ οὐῑ-
 42 ἑῑῑ ρέ: ῥο ἑῑῑῑῑῑῑ, ἑ ἑῑῑῑῑῑῑ. Ἀγυρ οὐβαίρε
 ἑῑῑ ἑῑῑ: πέσσε ῥυῑ; ὅο ῑῑῑῑῑ ὅο ἑῑῑῑῑῑ ἑῑ.
 43 Ἀγυρ ῥῑῑῑ ρέ ἑ ῥῑῑῑῑ ἑῑῑῑῑῑ, Ἀγυρ ὅο ἑῑῑ ρέ
 ἑῑῑῑ Ἀς ἡῑῑῑ Ὀῑ; Ἀγυρ ἡῑῑῑ ἑ ἑῑῑῑ ἡῑ ὁῑῑῑῑ
 ῥο ἑῑῑ ἡῑ ἡῑ ῥῑῑ ἑῑῑῑῑῑ ἡῑῑῑ ὅο Ὀῑῑ.

CAIBIÖIÖL XIX.

Críórc tóá glacaó aš Sacaeur 'n-a cīš. parabal na bpúnc.
Críórc an muin an aīail. É aš ʒol of cionn Ierúsaleu.

Asur éuairé ré irceac 1 n-lepuó Asur bí ré aš 1
riubal crío an ʒacair. Asur féac, bí fear ann Asur 2
Sacaeur ab ainim tó, Asur bí ré 1. n'uaécarán aī na
puibluocánaiš, Asur duine rairóbir ab ead é. Asur 3
bí ré a t'iarparó Iora t'féiršint, eadon, Cé'ī b'é, Asur
tō cēir ré aī map ʒeall aī an pluas, map pīrīn īreal
ab ead é. Asur tō iut ré iómpa amac, Asur éuairé 4
ré ruar 1 ʒerann rīcamóir 1 tōreó ʒo bfeicreacó ré é,
map bí ré cūn ʒabáil an tīlīš rīn. Asur nuair a 5
táimīš Iora cūn na h-áite t'féacó ré ruar Asur cōnaic
ré é, Asur dubairc ré leir: A Sacaeur, bhoirtuīš
Asur tair anuair, map īr ad' cīš-re a caitfeacó-ra
rtad mōiu. Asur tō bhoirtuīš reirean anuair, Asur 6
tō glacó ré é ʒo h-ácarac. Asur nuair a cōnaic na 7
tōaine ʒo leir an nīó rīn bíodair aš ceirneam, Asur
tōirpōir ʒur aš tīuall aī duine pēacamāil a éuairé ré
aī doirdeac. Asur tō fearann Sacaeur Asur dub- 8
airc ré leir an tōīšearna: Féac, a tīšearna, tá
leac tō cōda ašam 'á tairc tō rīna tōaine bocta;
Asur má tōinear éašcōir aī doinne tá leoiršnīom
ašam 'á tōeanam leir tō cēacair. Asur dubairc Iora 9
leir: Tá rīlānū fāšalta mōiu aš an tōīš reo tō bīš
ʒur tō clānn Abrahaim é, leir. ¹ Ōir īr cūn a māib 10
cailte tō éuairéac Asur tō rīlānū a tāimīš Illac an
Duine.

Asur iatōran aš éirceacó leir na neitib rīn tō cūir 11
ré leó Asur tō iabair ré rōluio, map bí ré aš tēacó
1 nšar tō Ierúsaleu, Asur mēaradair-ran ʒo tōair-
beānpāi iūšeacó tō lāitēacó.

Dubairc ré, t'á bīš rīn: ² T'īmēīš duine uaral 12
āirē ʒo tūcāīš iaracō cūn iūšeacō ʒabáil tō
fēin Asur tēacó tair n-āir. Asur ʒlaoiré re cūīš 13
tōicmūdair reirbīreac leir, Asur tūš ré tōōib tōic
bpūint, Asur dubairc ré leó, Bīōiré aš tōeanam cēan-

1 mat. xviii. 12.

2 mat. xxv. 14.

ʒeapʒe 1 mʒecania, lām leir an rlab ar a ʒucʒar
 Olibec, ʒur cūir pē uarō beiric ʒ'a ʒeipʒiobuil, ʒur 30
 ʒo ʒoubairic pē leō : Tēiʒiō ipceac pa baile acā ar buir
 n-aʒarō anonn ; ʒur nuair a ʒaʒarō riō ipceac ann
 ʒeobairō riō ceanʒailte ann ʒearriac arail nāri ʒuio
 don ʒuine ʒuam pōr air ; ʒaolirō ē ʒur ʒuʒarō cūʒam
 ē. ʒur mā ʒiapʒaiʒeann doinne ʒiō, Cao cūiʒe 31
 ʒaoiō ē ʒaolirō ? abiarō leir mar ʒeo : Mar ʒear-
 ʒuiʒeann pē o'n ʒTigearna. ʒur ʒ'imēiʒ na ʒeac- 32
 ʒairi, ʒur ʒuairar, mar a ʒoubairic pē, an ʒearriac
 'n-a ʒearam. ʒur nuair a biōdar ʒā ʒaolirō 33
 ʒoubairic an muinici n-ar leō ē : Cao cūiʒe ʒaoiō
 beic ʒ ʒaolirō an ʒriopʒaiʒ ? ʒur ʒoubiarar- 34
 ran : Mar ʒearʒuiʒeann pē o'n ʒTigearna. ʒur 35
 ʒuʒarar ʒ ʒuail ar ʒora ē, ʒur ʒo leacarar a
 mbairic ar an ʒearriac ʒur cūirarar ʒora ar a muin.
 ʒur ʒ ʒluairarac ʒo biōdar ʒ leacar a mbairic 36
 amac ar an ʒliʒ. ʒur nuair a bi pē ʒ ʒeac 1 nʒar 37
 ʒ'fānarō Olibeic, ʒurnuiʒ na ʒeipʒiobuil ʒo leir
 ar ʒia ʒo molar le ʒairararar, ʒo ʒuc āro, mar
 ʒeall ar na mīrbiūitci mōra ʒo leir a cōnacarar.
 ʒur ʒeipʒiōir : Molar leir an t-ē acā ʒ ʒeac 'n-a ʒi 38
 1 n-ainim an Tigearna ; ʒiōcām ar neam ʒur ʒlōiʒe
 inr na ʒlacair. ʒur bi cūio ʒe ʒna ʒairiʒiniʒ pa 39
 ʒrluar ʒur ʒoubiarar leir : A mīaiʒirici, cūir
 ʒmac ar ʒo ʒeipʒiobuil. ʒur ʒoubairic pē leō : 40
 ʒeipʒim liō, mā ēiric ʒiar ran, ʒo liūʒar na clocā
 amac.

ʒur nuair a cāniʒ pē 1 ʒcōmʒar ʒur cōnair pē 41
 an cācāir ʒo ʒoil pē ar a ʒon, ʒur ʒoubairic pē : ʒur 42
 ʒā mbeac ʒiōr ʒac-pa, pa lā ʒo pēm acā ʒac, na
 neic acā cūn ʒiōcāna ʒuit ; cāio ʒiar, amcāc, 1
 bʒolac o ʒ'ʒiūliō. Ōir tiocʒar na laecanta ionac 43
 ʒur cūiric ʒo namar clairō mōri-timpal oic, ʒur
 ʒūnʒar ʒiar ipceac tu ʒur ʒéanʒar ʒiar cūm-
 anʒaric oic o'n uile cāoō. ʒur ʒéanʒar ʒiar cū 44
 ʒearʒairic ar an ʒcalam, tu pēm ʒur ʒo clann acā
 ionac, ʒur nī ʒāʒar ʒiar cloc ar muin cloicē ionac,
 ʒoirʒ nāri aicniʒir an t-am 'n-a ʒcāniʒ ʒia cūʒac.

ʒur cūar pē ipceac pa ʒeampul, ʒur cʒom pē 45
 ar an muinici a bi ʒ ʒiōl ʒur ʒ ceannac ann ʒo

46 Ծծիր ամաճ ար. 'Տճ մած ԼԵՕ: Եճ րհրիծե՛ա: ¹ Եճ
 ԿԱՆ իրիւցիտ րիւթ մօ Եճ-րԵ: Ըճ Եճ ԿԱՆԻճԵԱՐ ԵԻ-
 ԵԱՆՆԱճ ԵԵԱՆԵԱ ԸճԱԻԵ ԵԵ.

47 ԸճԱՐ ԵԻ ՐԵ Ըճ ԵճԱՐՏ ՐԱ ԵԱՄՍԻ Եճ Լճ. ԸճԱՐ
 ԵԻ ՍԱՇԵԱՐԱՆ ՆԱ ՐճԱՐԵ ԸճԱՐ ՆԱ ՏՃԻԵԵՈՒՄԻ ԸճԱՐ ՆԱ
 48 ՆԱԻՐԼԵ Ա ՎճԱՐԱՐՈ Ե ԸՐԻ ԸՆ ՆԱԻ, ԸճԱՐ ՆՈՐ
 Ե՛ ՐԵՐԻ լԵՕ ԿԱՆԵԱՆ ԱՐ ԸԱՎ Ա ՎԵԱՐԱՐՈՐ, ՄԱՐ ԵԻ
 ՆԱ ՎԱՈՒՆ ԵՐ ԼԵՐԻ ԱՐ ԵՆՆՈՒԼ Ըճ ԵՐԵԱՇԵ ԼԵՐ.

ԿԱԻԽԻՈՒԼ XX.

ՔԱՐԱԲԱԼ ԱՆ ԼՍԵՐ ՐԱՇԻՐԻՃԵ. ¹ ՎԵԱՅ ԸԱՆԱՇ Ա ՎՈՒԼ ԼԵ
 ԸԱՐԵԱՐ. ԸճԱՐ ¹ ՎԵԱՅ ԱՐԵՐԻՃԵ ՆԱ ՄԱՐԵ

- 1 ԸճԱՐ ՎՈ ԵՐԼԱ, Լճ ՎԵ ՐՆԱ ԼՍԵՐԱՆԻ ՐԻՆ. ԸճԱՐ Ե
 Ըճ ԵճԱՐՏ ՆԱ ՆՎԱՈՒՆ ՐԱ ԵԱՄՍԻ ԸճԱՐ Ըճ ԸՐԱՅ-
 ՐՃԱՈՒԼԵՎ ԱՆ ԵՐՈՐՃԵԼ, ԵՐ ՎԵԱՆԻՃ ՍԱՇԵԱՐԱՆ ՆԱ
- 2 ՐճԱՐԵ ԸճԱՐ ՆԱ ՏՃԻԵԵՈՒՄԻ ԸճԱՐ ՆԱ ՐԵԱՈՒՐԻ, ԸճԱՐ
 ԵՐ ՆՎԱՅԵԱՐԱՐ ԼԵՐ: ԼՆՆԻ ՎՈՒՆՆ ԸԱՎ Ե ԱՆ Ե՛ՃԱՐԱՐ
 ԱԵՃ ԸճԱԵ ԸՆ ՆԱ ՆԵԻԵ ՐԵՐ ՎԵԱՆԱՄ? ԸճԱՐ ԸԵ ԵՅ
- 3 ՎՈՒԵ ԱՆ Ե՛ՃԱՐԱՐ ՐԱՆ? ԸճԱՐ ՎԱՅԻՐ ԼՈՐԱ ԼԵՕ
 'Տճ ՎՐԵԱՏՐԱՎ: ՐԱՐՈՇԱՎ-ՐԱ, ԼԵՐ, ՎԻԵ-ՐԵ ՈՆ ՐՈՇԱԼ
- 4 ԱՆԱՆ. ԵՅԱՐ ՐՐԵԱՏՐԱ ՕՐՄ: ԱՆ ՎԱՐԵԱՎ Ա ՎԵՆ
 5 ԵՈՒՆ, ԱՐ Վ՛ Օ ՆԵԱՆ Ե ՆՈ Օ ՎԱՈՒՆ? ԸճԱՐ ՎՈՐԱՐ Ըճ
 ՄԱՇԵԱՆ 'Ն-Ա Ն-ԱՅՆԵ, ԸճԱՐ ՎԱՅԵԱՐ ԼԵՕ ՐԵՆ: Մճ
 ՎԵՐՄՈՒՎ ԵՐ Վ՛ Օ ՆԵԱՆ Ե ՎԵԱՐԱՐ ՐԵ: ԸԱՎ 'Ն-Ա
- 6 ԵԱՅ ՆԱՐ ԸՐԵՎԵԱՅԱՐ Ե, Մճ ՐԵԱՎ? ԸճԱՐ Մճ ՎԵՐ-
 ՄՈՒՎ ԵՐ Վ՛ Օ ՎԱՈՒՆ Ե ՃԵՎԱՐ ՆԱ ՎԱՈՒՆ ԵՐ ԼԵՐ ՎՈ
 ԸԼՈՇԱՆ ԼՈՆԱՆՆ, ՕՐԻ ԻՐ ՎԵՆՆ ԼԵՕ ԵՐ ՐԱՐ ԵՈՒՆ.
- 7 ԸճԱՐ Վ՛ՐԵԱՏՐԱՐ ՆՃ ՐԱՆ ՐՈՐ ԱՅ ԸԱՐ Վ՛ ԱՐ Ե.
- 8 ԸճԱՐ ՎԱՅԻՐ ԼՈՐԱ ԼԵՕ: ՆԻ ԼՍՏՃ 'ՆՃ ՄԱՐ Ա ՆԵՐՐԱՎ-
 ՐԱ ՎԱՈՒՆ-ՐԵ ԸԱՎ Ե ԱՆ Ե՛ՃԱՐԱՐ ԱԵՃ ԸճԱՆ ԸՆ ՆԱ
 ՆԵԻԵ ՐԵՐ ՎԵԱՆԱՄ.
- 9 ԸճԱՐ ԸՐՈՄ ՐԵ ԱՐ ԱՆ ՐՈՒՄՈ ՐԵՐ ՎՈ ԼԱՅԱՐԵ ԼԵՐ ՆԱ
 ՎԱՈՒՆ: ² ՎՈ ՎԵՆ ՎՈՒՆ ՐՈՆՃՈՐԵ ԸճԱՐ ԸՐԻ ՐԵ Ե
 ԸՆ լՍԵՐ ՐԱՇԻՐԻՃԵ, ԸճԱՐ ԵԻ ՐԵ ՐԵՆ ¹ ՆՎԱՅ ԼԱՐ-

¹ ԻՐԱՐ ԼՎ. 7; ԼՐԵՄ. ՎԻ. ԻԻ. ² ԻՐԱՐ Վ. Ի; ԼՐԵՄ. ԻԻ. 2Ի.

aceta ar feað abpað. Ásur nuairi táinig an t-am cuir 10
 ré reirbíreac leir as tiall ar an luét raochruište
 a d'iarrairí topað an fionghuir. Ásur do shabaoar
 air, asur cuireaoar uata folam é. Ásur cuir ré 11
 reirbíreac eile cúca. Shabaoar air rin, leir, asur
 tuaoar tarcuirne dó, asur cuireaoar uata folam
 é. Ásur cuir ré cúca an trínnað uine Do éreac- 12
 nuigaoar é rin, asur éaireaoar amac é. Anran 13
 duairt tigeairna an fionghuir: Cao a d'éanpað?
 Cuirfeao cúca mo mac uilir féin; b'féirí nuair a
 éirí ríao é rin go mberí uraim acu dó. Ac nuair 14
 a éonaic an luét raochruište é deineaoar macnaim,
 asur duiraoar: Síde an t-oirne; marbhúimír é
 1 doiré go mberí an oirneacé asainn. Ásur éair- 15
 eaoar amac ar an b'fionghoir é, asur marbhúiréaoar
 é. Cao a d'éanpaí tigeairna an fionghuir leó ran?
 Tiocpaí ré asur d'éanpaí ré íde ar an luét rao- 16
 chruište rin, asur tabairpaí ré an fionghoir do
 óaoinib eile. Ásur nuairi airúiréaoar-ran an focal
 duiraoar: Náir leiríó Dia ran! Ásur d'féac ré 17
 oiré asur duairt ré: Má feað cao é reo acá
 rshíobta: ¹ An éloc a éair na raoir uata tá rí 'n-a
 éloc éinn éinne. An t-é a éuirí ar an élocé rin, 18
 bairpaí é; ac an t-é go doirí rí air, meirí rí é.

Ásur bí uacraíain na ragaí asur na shíubneoirí 19
 a d'iarrairí a lám do cuir air láiréac, ac bí easla
 na ndaoine oiré; óir bí fíor acu gur cúca féin an
 troluíó a labair ré.

Ásur bíaoar as fairé, asur cuireaoar éiríe luét 20
 ríll do leirfeao oiré gur ndaoine macánta íao, éun
 buntáirte b'irí air 'n-a éaint, 1 doiré go ndéan-
 paí rí é éairí riar do émaicé asur d'úiríar an
 shíubneoirí. Ásur cuireaoar éiríe éiríe asur duir- 21
 aoar: A máiríair, ír eol uáinn go labraim tú
 asur go muineann tú do réir na fíunne, asur ná
 fuil beann asat ar péiríain, ac an trlíé éun Dé do
 muineao go fíor; An éleacé uáinn éirí do díol 22
 le Caerair, nó gan a díol? Ásur mar éonaic ré an 23
 feall a bí ionta, duairt ré leó: Cao éiríe óaíob

- 24 beiré a'm b'raic? Tairbeánair pingsin dom. Cé leir an íomáig a'sur an r'shúibinn atá uiréi? O'f'reas-
- 25 raodar a'sur dubharaodar: le Caerai. A'sur dubhairt ré leó: ¹ Má reat tugar do Caerai na neite ir le
- 26 Caerai a'sur tugar do Dia na neite ir le Dia. A'sur níor féadara loct fágaíl ar a éaint i ládair na n-daoine; a'sur le h-iongna, mar g'eall ar an b'f'reasra, o'f'readara.
- 27 A'sur táinig cuio de rna Sathucineadair, daoine a réanann aipeiuge na colna, a'sur cuireadara ceir do
- 28 cuige a'sur dubharaodar: A m'áigirir, do r'shúib Maoir uínn, ² Má g'eibeann o'm'áir uíne b'ar a'sur bean p'orta aise, a'sur san clann aise, so n'glacfaid a o'm'áir an bean a'sur so o'c'ofaíd ré r'liocht o'a
- 29 o'm'áir. B'i m'óir'eirai o'm'áir ann, a'sur do p'or an éad uíne acu bean, a'sur fuair ré b'ar san
- 30 r'liocht. Do c'óg an t'arna uíne acu an bean, a'sur
- 31 fuair ré rin b'ar, leir, san r'liocht. Do c'óg an t'rim'ad uíne í. A'sur mar rin do'n m'óir'eirai so léir,
- 32 a'sur níor fágaodar r'liocht, a'sur fuaraodar b'ar. 'N-a
- 33 níoir so léir fuair an bean b'ar. Sa n-a'ipeiuge, ámtad, cé'cu o'íob so mbeir rí 'n-a m'naoi aise? Óir
- 34 b'i rí 'n-a m'naoi, a's an m'óir'eirai. A'sur dubhairt f'ora leó: P'orair a'sur t'ugtar le p'orad clann an
- 35 t'rao'gail reo. Ad an m'uinirir so b'eirai gur r'íu iad an r'ao'gal iú a t'adairt o'íob a'sur an a'ipeiuge ó-r na mairb, ní p'or'ar iad a'sur ní g'lacfaid r'iad m'ad.
- 36 Óir ní féad'ar r'iad b'ar o'f'ágaíl a cuille; óir beir r'iad ar don uil leir na h-aingil a'sur 'n-a g'clann a's Dia, mar iriad clann na h-a'ipeiuge iad.
- 37 Ad tairbeánann Maoir féin, a's an o'or, so n-eir'ed'air na mairb, mar a o'cugann ré ar an o'c'ig-eanna ³ Dia Ábraham a'sur Dia I'raic a'sur Dia
- 38 I'acóib. Ní do daoine atá marb ir Dia é ámtad, ad
- 39 do daoine atá beo; óir ir beo o'ó iad so léir. A'sur o'f'reasair cuio de rna S'shúibneóirib é a'sur dub-
- 40 raodar: A m'áigirir, ir mairt adubhairt é. A'sur ar ran amad níor leómaig doinne acu don éirir do cur cuige.

¹ Róm. xiii. 7.² Deut. xxv. 5.³ Exod. iii. 6.

Ašur dubhairc ré leó : Conur doeiuro ríad Cúioir 41
 a beir 'n-a mác aš Dáibio, Ašur so noeir Dáibio 42
 réim, i leabair na Salm, ¹ Dubhairc an Cúearna le
 m' Cúearna : Suir ar mo deir, So scuiread do 43
 namair mar éaca ré o'coraib. Tugann Dáibio a 44
 Cúearna air ; ašur conur aš ré 'n-a mác aige ?

Anran dubhairc ré le n-a deirgiobulaib ašur na 45
 daoine so léir aš éirteac leir : Seacnaid na Ssrib- 46
 neoirí. Ir maic leó ríubal i ríobaid faoa, ašur
 daoine beir aš fáiltiú d'óib ar an maršad, ašur na
 ríubáin uacraíaca o'fašail inr na rínašógaib, ašur
 na h-inead uacraíaca aš na féartaib. Sloisio 47
 ríad tígte na mbaintreac, 'šá leigint oirca únnuigte
 faoa do ríad. Iríad a šeobaid an dooir-breir ir
 cnoime.

CAIBIDIOIL XXI.

Cianóg na baintreige. na cómarcaí a tiocraó noim íoe
 ierúsaíem, ašur noim deir an cpašgal.

Ašur bí ré aš féacaint ar na daoine a bí raibí 1
 ašur íad aš cur a otabairtar irteac ra éirte. Ašur 2
 conaic ré baintreac boet aš teac, ašur cuir rí oá
 cianógis irteac ann. Ašur dubhairc ré : So deimín 3
 doeiurim lib, do cuir an baintreac boet ran níor mó
 irteac 'ná mar a cuir an cuir eile so léir. Oir ir 4
 o'á n-iomarca a cuireadair ran so léir ruo irteac
 i otabairtar De, ac ir o'á h-uirearba a cuir rí reo
 irteac ruo, a raib an cpašgal aici.

Ašur bí daoine éigin 'á ríad, i otaob an teampail, 5
 sur o' áluinn na cloca a bí ann ašur na tíoblaicí, ašur
 dubhairc ré : Na neirte rin a éionn ríob, tiocraíob na 6
 laetanta ašur ní fášfar cloc ar mun cloice d'íob
 šan raobaó. Ašur éirtegeadair é ašur dubhairc : 7
 A m'áigirir, catam a beir ran amlaib, ašur cao é
 an cómarca a beir ar na neirte rin a beir aš teac ?

¹ Salm cix. i.

- 8 Աջսր ծոծարս թէ : Տեաճնար՝ աջսր ըն մեալկար ըն ;
 օր լուսար՝ ա լան ամ' ամիմ-թե աջսր ծարարս ըն :
 1ր միթե է, աջսր լան ան ան-ամ 1 ծարար : աճ ըն լեանար՝
 1աճ.
- 9 Աջսր ընար՝ ա ծարար՝ ըն անանա աջսր ան-
 մարտն ըն ծարար լանար՝ օր ըն լանար՝ ըն
 ընթե ըն ա լանար՝ ան ծարար, աճ ըն լանար՝ լանար՝
 10 ըն. անար՝ ծարար ըն լան : Երբեճար՝ ան 1
 ըն-անար՝ ան աջսր լանար՝ 1 ըն-անար՝ լանար՝,
 11 Աջսր ան լանար՝ մոթա լանար՝ 1 ըն լան ան-
 ան, աջսր լանար՝, աջսր լան, աջսր ընթե լան-
 անար՝ օր ըն, աջսր անար՝ մոթա.
- 12 Աճ լան լանար՝ ըն լան ընթե ըն լան անար՝
 ըն ա լան անար՝-թե աջսր անար՝ ըն ըն, աճ ըն
 ընթե 1 լանար՝ ըն լանար՝, աջսր ըն ըն լանար՝ ;
 աճ ըն լանար՝ 1 լանար՝ լանար՝ աջսր 1 լանար՝
 13 ան, մար լան ան մ'ամիմ-թե. ան ըն 1 ըն-
 14 ըն լանար՝-թե, անար՝. անար՝ 1 ըն ըն-
 15 ա լանար՝ ըն, օր լանար՝-թե լան ըն աճ աջսր
 ան ըն լանար՝ ըն լանար՝ ըն լանար՝ ըն լանար՝
 16 ըն ըն լանար՝ ըն-ա լանար՝. աջսր լանար՝ ըն
 ըն-անար՝ աջսր ըն մանար՝ ըն ըն ըն լանար՝
 ըն, աջսր ըն ըն լանար՝, աջսր ըն լանար՝, աջսր
 17 անար՝ ըն ան լանար՝ ան ըն. աջսր ան ըն
 18 աճ լան ան լանար՝ մար լան ան մ'ամիմ-թե. աճ
 19 ըն ըն լանար՝ ըն լանար՝ ըն լանար՝ ան. 1 ըն
 ըն լանար՝ ա լանար՝ ըն ըն ըն լանար՝.
- 20 ¹ Աճ ընար՝ ա լանար՝ ըն լանար՝ ըն լանար՝ ըն
 լանար՝ ըն ըն լանար՝ ան ըն ըն ըն ըն ըն ըն
 21 ըն. անար՝ ըն լանար՝ աճ 1 ըն-անար՝ լանար՝ ան
 ըն լան, աջսր ըն լանար՝ աճ ըն լան ըն լանար՝
 աջսր ըն լանար՝ ըն ըն լանար՝ ըն լանար՝ ըն ;
 22 օր ըն լանար՝ ըն լանար՝ ըն լանար՝ ըն, աջսր ան-
 23 լանար՝ աճ ա լանար՝ լանար՝. 1 լանար՝, անար՝,
 ըն լան լանար՝ ըն լանար՝ աջսր ըն լան լանար՝
 ըն ըն լանար՝ ըն, օր ան լանար՝ ան-ան ան ան
 24 ընար՝, աջսր լանար՝ ան ըն լանար՝ ըն. աջսր
 լանար՝ ըն ըն ան լանար՝, աջսր լանար՝

1 մծրաշօւնեար ԼԻԾ ԲԻ ԲԻՐԾ ՆԱ ՆՅԵԻՆԵ ՇՕ ԼԵՐԻ, ԱՇՍԻ
ԵԵՐԾ ԼԵՍԻՐԱԼԵՄ ԵՐԵԱՐՇԱՐԻՇԱ ԲԵ ԸՐԱԻԾ ՆԱ ՆՅԵԻՆԵ, ՇՕ
ՈՒՇ ԶՕ ՇԸՈՄԼԻՈՆԲԱՐԻ ԵՐԵՄԻՐԵԱՇԱ ՆԱ ՆՅԵԻՆԵ.

1 ԱՇՍԻ ԵԵՐԾ ԸՈՄԱՐԻՇԱԻ ԲԱ ՇՐԵՄ ԱՇՍԻ ԲԱ ԴԱԵ ԱՇՍԻ 25
ԻՆԻ ՆԱ ԴԵԼԻՇԻԾ; ԱՇՍԻ ԵՐԻՇՇ ՆԱ ՆՅԵԻՆԵ ԻՆԻ ՆԱ ՇԻՐ-
ՇԱԻԾ, ԵՐԵ ՄԵԱՐԻԾԱԼԼ ԲՈՇԻԱՄ ՆԱ ՄԱՐԱ ԱՇՍԻ ՆԱ ՈՇՈՆՆ.
ՊԱՕԻՆԵ Ո՛Վ ԵՐԵՈՇԱԾ ԼԵ ԲՇԱՆՆԻԱԾ, ԱՇ ԸՍԻՄՆԵԱՄ ԲԻ 26
ԸԱԾ Ա ԵԵՐԾ ԼԵ ԵԱՇՇ ԲԻ ԱՆ ՆՈՇՈՄԱՆ ՇՕ ԼԵՐԻ, ՄԱՐԻ ԵԵՐԾ
ԸՈՄԱՇՇԱ ՆԱ ԵՐԼԱՇԱՐ Ո՛Վ ԲԱՇԱԾ. ԱՇՍԻ ԱՆ ՍԱՐԻ ԲԻՆ 27
ԸԻՐԾ ԲԱԾ ՄԱՇ ԱՆ ՊԱՍԻՆԵ ԱՇ ԵԱՇՇ 1 ԲՇԱՄԱԼ ԼԵ ՄՈՐԻ-
ԸՈՄԱՇՇ ԱՇՍԻ ԼԵ ՇՐԱԾԱՄ. ՈՍԱՐԻ Ա ԵԵՐԾ ՆԱ ՆԵՇԵ ԲԵՕ 28
ԱՇ ԵՐՆՈՒ, ԱՄԻՇԱՇ, ՎԵՄԻՐԾ-ԲԵ ԲԵԱՇԱՆԵ ԲԱՐ ԱՇՍԻ ԵՐԻ
ՇՈՆՆ ՈՇ ԸՈՇԱԼԵ, ՄԱՐԻ ԵՂ ԵՐԻ ԵՐԱՐՇԱԼԵ ԵՍԱԼԵ
ԼԻԾ. ԱՇՍԻ ՈՇ ԼԱԾԱՐԻ ԲԵ ԲՈԼՈՒՇ ԼԵԾ: ՇԻՈՆՆ ԲԻԾ ԱՆ 29
ԸՐԱՆՆ ԲԻՇԵ ԱՇՍԻ ՆԱ ԸՐԱՆՆ ՇՕ ԼԵՐԻ; ՈՍԱՐԻ Ա ԵՐԻՈՆՆ Ա 30
ՈՇՈՐԱԾ ԱՇՍԻ Ո՛Վ ԸՐԻ ԱՄԱՇ ԻՐ ԵԾԼ ՊԱՕԻԾ ԱՆ ԲԱՄԻԱ ԵԵՐԾ
ԵՍԱԼԵ ԼԻԾ. ՄԱՐԻ ԲԻՆ ՊԱՕԻԾ-ԲԵ; ՈՍԱՐԻ Ա ԸԻՐԾ ԲԻԾ ՆԱ 31
ՆԵՇԵ ԲԵՕ ԱՇ ԵԱՇՇ ԵՐԻՇՇ 'ԲԻՐ ԱՇԱԻԾ ԲԻՇԵԱՇՇ ՈՒ ԵԵՐԾ
ԵՍԱԼԵ ԼԻԾ. ԱԵՐԱՄ ԼԻԾ ՇՕ ՎԵՄԻՆ ՆԱ ԵԵՐԾ ԱՆ 32
ԵՐԼԻՇՇ ԲՕ ԻՄՇԻՇՇԵ ՇՕ ՇԸՈՄԼԻՈՆԲԱՐԻ ՆԱ ՆԵՇԵ ԲԵՕ ՇՕ
ԼԵՐԻ. ՐԱՇԱԾ ՆԵԱՄ ԱՇՍԻ ԵԱԼԱՄ ԲԻ ՆԵԱՄՆԻՇ, ԱՇ ՆԻ 33
ԲԱՇԱԾ ՄՕ ԵՐԵՇԻՐԵ-ԲԵ ԲԻ ՆԵԱՄՆԻՇ.

ԱՇ ԵՐԱԾ ԱՐԵ ՊԱՕԻԾ ԲԵՄ ԲԱՐԱ ԲԱՇԱԾ ԵՐԻ ՇԵՐԻՐԾՇԵ 34
1 ՆՈՒՐԵ ԼԵ ԸՐԱՐ ԱՇՍԻ ԼԵ ՄԵՐՇԵ ԱՇՍԻ ԼԵ ԸՐԱՄ
ԱՆ ԵՐԱՇԱԼ ԲԵՕ, ԱՇՍԻ ՇՕ ՈՇՈՐԱԾ ԱՆ ԼԱ ՈՇ ՇՕ
Ն-ՕԲԱՆՆ ՕՐԱԻԾ. ՕՐԻ ՈՇՈՐԱԾ ԲԵ ԲԻ ՆՈՐ ՇԱՐԵ ԲԻ 35
ՆԱ ՊԱՕԻՆԵ ՇՕ ԼԵՐԻ ԱՇԱ ԲԻՐԾԵ ԲԻ ՍԱՇՇԱՐԻ ԱՆ ՎՈՄԱՆ
ՍԼԵ. ՎԵՄԻՐԾ ԲԱՐԵ, Ո՛Վ ԵՐԻՇՇ ԲԻՆ, ԱՇ ՎԵԱՄԱՄ ՈՐԻ- 36
ՆԱՇՇԵ ԸՈՒՇՇԱՆԵԱ, ԻՈՆԱՐ ՇՐԻ ԵՐԻՇՇ ԲՈՒ Օ ԲՆԱ
ՆԵՇԵ ԲԻՆ ՇՕ ԼԵՐԻ ԱՇԱ ԼԵ ԵԱՇՇ, ԱՇՍԻ ԲԵԱՐԱՄ 1 ԼԱՇԱՐԻ
ԼՄԻՇ ԱՆ ՊԱՍԻՆԵ.

ԱՇՍԻ ԵՐԻՇՇ ԲԵ ԱՇ ԵԱՇԱՐՇ ԲԱ ԵԱՄԲՍԼ ՇԱՇ ԼԱ; 37
ԱՇՍԻ Ո՛ՒՄՇԻՇԵԱԾ ԲԵ ԱՄԱՇ ԱՇՍԻ ԸՐԱԾ ԲԵ ԱՆ ՕՐԾՇԵ
ԲԻ ԱՆ ԲԼԱԾ ԲԻ Ա ՈՇՇՇԱՐԻ ՕՍԵՇ. ԱՇՍԻ ԸԱՇԱԾ ՆԱ 38
ՊԱՕԻՆԵ ՇՕ ԼԵՐԻ ՇՕ ՄՈՇ ԲԻ ՄԱՐՈՒՆ ԻՐԵԱՇ ԲԱ ԵԱՄԲՍԼ
ԸՆ ԱՆ ԵԵՐԾ ԱՇ ԵՐԵԱՇՇ ԼԵՐ.

1 ԻՐԱՐ ԽԻԻ 19; Ezech. xxxiii. 7; 16el ii. 10, 31; iii. 7.

ԿԱԻԽՈՒՈՒ ԽԽԻ.

բաւլ լնծար. Ըն քսրբար քսրքնեծ. Ըն ճեւո ճւր քե
քսարքնքս նա քսրք.

- 1 Աջւր քի քեւե Ըն Ըրնն քն քսրք 1 ի-Ըքքքքքքքք,
- 2 Ըր Ը քքքքքք Ըն ճարք. Աջւր քի քքքքքքքն նա քքքքք
Աջւր նա քքքքքքքքքք Ըք քքքքքքք Ըր քքքք Ը քքք-
քքքքք Ըր քքք քքք քքք քքք; Ըք քի քքքք նա քքքքք
3 քքք. Ըք քք քքքք Տքքք քքքք 1 ի-քքքք, Ըր Ը
4 քքքքք քքքքքք, քքքք քե'ն քքքքք. Աջւր ք'քքքք
քե Աջւր քք քքքքք քե քե ի-քքքքքքքն նա քքքքք Աջւր
քքքք նա քքքքքքքքք, Ըր քքքք Ը քքքքքք քե է քքքքք
5 քքքք քքքք. Աջւր քի քքքք քքք, Աջւր քքքքքքք
6 քքքքքք քքք քք քքքքքքքքքք քքքքքք քք. Աջւր
քքքք քե Ըն քքքքքք քեք, Աջւր քի քե Ըք քքքք քք
քքքքքք քե քքք Ըր է քքքքքք քքքք քքքք նքքքք նա
քքքքք Ըն.
- 7 Աջւր քքքքք քա Ըն Ըրնն քն քսրք, նքքքք քա քքքք
8 Ըն ք-քք քքքք քք քքքքք. Աջւր քքքք քե քքք
քքքքք Աջւր քքք, Աջւր քքքքքք քե քեք: քքքք
9 Աջւր քքքքքքքքք Ըն ճարք քքքք քք ի-քքքք է. Աջւր
քքքքքքքքք-քքք: Ըքքք քք քքք քքք քք ի-քքքքք ք. Աջւր
10 քքքքք է? Աջւր քքքքքք քե քեք: քքք, նքքք Ը
քքքքքք քք քքքքք քա քքքքք, քքքքքքք քքքք քքքք
Աջւր քքքքք քքքք քքք քքք քքքքք; քքքքքք է քք քք
11 Ըն քքք քք քքքքքք քե քքքքք Ըն; Աջւր քքքքք քե քքք
Ըն քքք քք, քքք Ըն քքքքքքքքք քքք: Ըա քքքք Ըն
քքքքքք քքք քք ի-քքքք Ըն ճարք 1 քքքքքք քք
12 քքքքքքքք? Աջւր քքքքքքքքքք քե քքքքք քքքքք
քքքք Աջւր է քքքք 1 քքքք, Աջւր քքքքք Ըն ք-քքքքք
13 Ընքք. Աջւր ք'քքքքքքքքք Աջւր քքքքքքքք քքք նքք քք
Ը քքքքքք քե քեք Աջւր ք' քքքքքքքքքքքք Ըն ճարք.
14 Աջւր նքքքք Ը քքքքք Ըն ք-Ըն քք քքքք քե, Աջւր Ըն
15 քքքքքք քքքք 1 ի-Ը քքքքք; Աջւր քքքքքք քե քեք:
քա քքք է քք քքք Ըն ճարք քքք քքքք 'նքքք քքքքք
16 քքքք քքքքքք քքք; Օքք քքքքք քքք նա ի-քքքքք է
17 քքքքք քք քքք քք քքքքքքքքքք է 1 քքքքքք քք. Աջւր
քքքք քե Ըն ճարք Աջւր քք քքքք քե քքքքքքք Աջւր

tubhairt: Glacaidh agus rannuigh eadaraib; Óir deirim 18
 lib ná h-óiríocht de chóir na ríneamhna go dtacaíod
 miúeádt Dé. ¹ Agus éodh ré arán agus gaidh ré buir- 19
 éar agus do bhuir ré é agus tuis ré dóib é agus
 tubhairt ré: 'Sé mo corp é seo, a tuisear ar bhuir pon;
 oenigh an níó seo mar cuimhneadh oim.* Agus mar 20
 an gcéadna an éalir, tar éir ruiréir, agus tubhairt
 ré: An éalir i seo an tiomna nua am' éuro pola, a
 doirtear ar bhuir pon.

Ac péad, tá lámh an t-é a díolfaid mé ar an mbóir 21
 am' éannata. Ir fíor go bfuil Mac an Duine as 22
 iméad, ² ré mar atá ceapaithe, ac ir léannmar do'n
 t-é rin tré n-a mbiaítear é. Agus éiríodair-ran ar 23
 a fíarfaige eatartha féin cé'cu díob a bí eun ran do
 déanamh.

Agus bí tnuí eatartha, leir, péadaint cé'cu díob 24
 ba cuibhe beir i n-uadair. Agus tubhairt ré leó: 25
 Gabaidh miúte na ngeinte foirlámar oir, agus tuisear
 daoine foianta ar na daoine go mbíonn cómadt acu.
 Ní mar rin daoib-re ámhac; ac an t-é ir mó oraid 26
 bíodh ré mar an t-é ir óige, agus an fear cinn rian
 i n'fear ríochtálmha. Óir cé'cu ir mó, an t-é atá 'n-a 27
 fuidhe nó an t-é atá as ríochtálmh? Nac é an t-é
 atá 'n-a fuidhe? Ac táim-re i nbuair meafas ar nóir
 an t-é a oineann ríochtálmh. Agus ir ríob-re do 28
 lean am' foair-re am' éaduib. Agus tuisaim-re 29
 daoib-re miúeádt, ré mar a tuis m'áir doim-rá;
 Sib a beir as ite agus as ól ar mo bóir, am' miúeádt, 30
 agus i nbuair fuidhe ar éadairéaduib míosa as tabairt
 breite ar dá éirib déas lriáeil.

¹ 1 Cor. xi. 24.

² Salm xl. 9.

* Ver. 19. "Oenigh an níó seo mar cuimhneadh oim."—Tá
 an íobair rin agus an t-éiríamh rin le leanmáir na
 n-easlaí go dtí oenigh an t-éiríamh, eun báir éiríamh do
 éiríamh oir áir go dtí go dtí oiríamh ré. Ac ní éiríamh an
 commemorative ran, ná an cuimhneadh ran, i n-aon éir, i gcoinnib
 pola agus feóla ar slánmíúteóir a beir láiréad go ríunnead,
 ré gne an arán agus an fíona go a éiríamh i n-úil a bair. A
 málair ir fíor, óir ir le n-a óiríamh féin a oenigh an cuimh-
 neadh ran agus an commemorative ran ar a bair, nuair oiríamh
 i n-íobair agus nuair a glactar, na t-éiríamh, a éiríamh naomh
 féin agus a éuro pola naomh féin, le n-a fíarfaíl ré rin.

- 31 Ašur dúbairt an Ţigearna: A Šimóin, a Šimóin,
féac, tá Sácán ar búir d'í cun rib a éiríad mair a
32 d'éanraí c'ruiteadót do éiríad; Ac do d'einear-
ra zuirde ar do fón ionur ná cailíead ar do éirí-
eam. Ašur ar ball, nuair a éiríar, neiríuiz do
33 b'ráir. Ašur dúbairt reiréan leir: A Ţigearna,
táim ollam ar d'ul leat-ra cun p'riórúin ašur cun
34 báir. Ac dúbairt reiréan: Deirim leat, a d'eadair,
ná glaoiríob an coileac iníu zo réanair-re t'í
h-uairé don aithe beir ašat oim. Ašur dúbairt ré
leó:
- 35 ¹ Nuair a éiríar uaim rib zan rparán zan mála
36 zan b'róga, an raib don níob i n-eiríam oirib? Ašur
d'ub'rair: Ní raib. Ašur dúbairt ré leó: Ac anoir,
an t-é 'zo b'ruil rparán aize beiréad ré leir é; ašur
mair an zc'éadna mála, ašur an t-é ná ruil, díolaob
37 ré a b'rat ašur ceannuizead ré clairéam. Óir
deirim lib nácl foláir an méirí reo f'ór atá r'z'íob'ca
do éom'líonad ionam-ra: ² Ašur do luadob é le
cuiríreacáib: óir, na neiré a b'ameann liom, tá
38 deiré leó. Ašur d'ub'rair-pan leir: Féac, a
Ţigearna, d'á clairéam anro. Ašur dúbairt ré
leó: Ní beaz pan.
- 39 Ašur éuair ré amac, ašur éuair ré, mair ba z'nát,
zo Enoc na n-Ola-épann. Ašur do leam a d'eir'z'íobuul
40 é. Ašur nuair a éiríuiz ré cun na h-áiré dúbairt ré
leó: Deiríob úiríuizce rair a d'uiríread rib i zc'atáib
41 ³ Ašur d'ím'íuiz ré féin uacá tímpal rair uiríar
42 clóice, ašur éiríuiz ré ar a glúimib aš zuirde, ašur
dúbairt ré: A d'air, má'r coir leat é, beir uaim an
cailí reo: ac éana, ná deiréar mo coir-re ac deir-
43 éar do coir-re. Ašur do cairbéadob d'ó aingéal
ó neam aš cur m'iríuiz air. Ašur bí ré i n-anáiré dían
44 ašur aš zuirde zo éiríad. Ašur bí allur air a bí 'n-a
45 b'raonacáib folá aš tuiríu cun cailíu. Ašur nuair
a d'eiríuiz ré ó'n n'uirde ašur éiríuiz ré cun a d'eir-
46 z'íobuul rair ré iad 'n-a zc'óila t're b'róin. Ašur
dúbairt ré leó: Cao éiríe d'aoib beir i n'ub'ir zc'óila?

¹ mair. x 9. ² 1'ráir liii. 12. ³ mair. xxvi. 39; mair. xiv. 35.

Chruigibh aghur deimibh úrnuigthe rann a mhasaibh ríbh i gcait-aibh.

An fadó a bhí ré agh caint, féad, táinig rluas, aghur 47 an t-é ar a dtugtaí lúad, tuine de'n dáréas, rómpa amad, aghur táinig ré cun íora cun póise tabairt do. Aghur tubairt íora: A lúad, an le póise a deim- 48 eann tá Mac an Tuine do bha? Aghur nuair a 49 éonaic an muinntir a bhí i n'áice cao a bhí agh teact tubairt: An mbuailfimid le claidéam, a tigeairna? Aghur do buail tuine acu reirbhíreac an áirí-fasairt 50 aghur bair ré an éluar deas de. Aghur o'fheasair 51 íora aghur tubairt: Fanad go fóil; aghur éuir ré a lám ar éluar an tuine aghur do leigir ré é. Aghur 52 tubairt íora leir an muinntir a táinig éise, uactair-áin na fasairt aghur siúirtíir an teampail aghur na rean-óirí: An cun beirthe ar bíteamnad a tándair amad le claidéam aghur le cleataduibh? Bíor asuibh gac 53 aon lá ra teampul aghur níor fíneadair lám éúgam; ac ríodé búir d'rác, aghur cómadé an d'orcadair.

Aghur do shadair é, aghur do mhasair leó é go 54 tigh an áirí-fasairt; aghur do lean beasair iad, abasair ríar. Aghur nuair a larád teine i lár an halla, aghur 55 bíodair 'n-a fuide 'n-a tímpal, bhí beasair 'n-a meas. Aghur éonaic cailín aimiré é 'n-a fuide ra troair, 56 aghur o'féad rí go olúit air, aghur tubairt rí: Bhí ré reo leir, i n'fóadair ríú. Aghur do féan reiréan é, 57 aghur tubairt ré: A bean, ní l aon áitne asam air. Aghur i gcionn tamail bhí éonaic tuine eile é, aghur 58 tubairt ré: Ir díobh ríú tura leir. Aghur tubairt beasair: A tuine, ní díobh.* ¹ Aghur i gcionn tímpal 59

¹ Eóin xviii. 26.

* Ver. 58. "Aghur i gcionn . . ."—Tabair fé noeadair, cun na deirthe roirgealadé tabairt o'á déile, go raibh níor mó ná doime amáin do éuir i leir beasair gur deirgíobol do chríort é, go dtí, fé deirne, gur éiréasair féadairt air é féanad trí h-uair. 1. Cailín an d'oruir do leos irtead é, éonaic rí agh an oteine é 'n-a díad rann, aghur rí do éuir an deir ar o'uir éise, aghur do deimnigh rí go raibh ré i b'fóadair chríort. 2. Anran éuir cailín eile 'n-a leir é, or cómaid a raibh láiréad, aghur, ar rann, do éuir tuine deir na fearaibh 'n-a leir é, aghur deim beasair an tairna féanad. 3. Anran éus tuille o'á raibh

uairi a' cluig 'n-a ðiað ran ðubairt ðuine eile: 50
 ðeimin bi ré reo 'n-a ðeanneta rúo, mar ip 5ailili-
 60 ac é. A5ur ðubairt 5eaðar: A ðuine, ní h-eól
 ðom cao 'tá a5at o'á ráð. A5ur láit5eac, le inn
 61 an 5ocail a ráð ðó, ðo 5laoið an coileac. A5ur
 o'iompui5 an Ti5earna a5ur o'5eac ré ar 5eaðar.
 A5ur éuinui5 5eaðar ar an 55ocail aubairt an
 Ti5earna: Sar a n5laoið5ið an coileac 5éan5i5-re
 62 mi5e 5ri h-uair5e. A5ur o'im5i5 5eaðar amac a5ur
 ðo 5oil ré 5o ðubac.
 63 A5ur na 5i5 5o 5aið 5ora 5a5ta acu, 5ioðar a5 ðeac-
 64 nam ma5aið 5aoi a5ur '5á 5ualao. A5ur ðeineaðar
 a a5aið ðo clúoac a5ur é 5ualao, a5ur ðei5ið:
 65 Tap5ai5 ðuinn, cé h-é an t-é a 5ual tu? A5ur
 ðei5ið a lán nei5e eile lei5 a5 tabairt marla ðó.
 66 ¹ A5ur nuairi éaini5 an lá ðo 5uið ua5ta5áin na
 5a5ai5 a5ur 5eanóiu an 5obuil a5ur na 55rið5neóiu
 i 5coimai5le, a5ur 5u5aðar eir5an ip5eac 5a cóm-
 ai5le, a5ur ðub5aðar: Innir ðuinn an tupa C5iort.
 67 A5ur ðubairt ré leó: Má innrim ðaoib é ní éreið-
 68 rið rið mé; A5ur má éir5i5im rið ní 55ea5riðóaið.
 69 rið mé, 'ná ní lei5rið rið uaið mé. Ac ó'n t5rác
 5o amac 5eirð Mac an 5uine 'n-a 5uiðe ar ðearláim
 70 cóma5ta 5é. An5an ðub5aðar 5o léir: O'á 5ri5
 5in an tupa Má 5é? A5ur ðubairt ré: ² 5ei5i-
 71 5e 5ur mé. A5ur ðub5aðar-5an: Cao ip 5áð ðuinn a
 5uille 5iaðnuir5e? Óir o'air5eamair ar a 5éal 5éin é.

CAIBIÐIOL XXIII.

5ua5i5i5 na 5áir5e ar leann5aint.

1 A5ur o'ei5i5eaðar 5o léir a5ur ðo 5u5aðar a5
 2 5riall ar 5iáac é. A5ur é5omaðar ar nei5e ðo 5ur
 'n-a lei5, a5ur ðei5ið: 5ua5amair é reo a5 5ur na

láit5eac 5é ðeapa 5ur 5aililiac, é a5ur bi 5aol ðo málc5ur
 láit5eac a5ur ðubairt 5e 5o 55eacaið 5é 5éin 5a 5áir5ið é,
 an5an ðo ðein 5eaðar an 5rið5að 5éanað.

¹ Máic. xxvii. 1; Máic. xv. 1; eóin. xviii. 28. ² 1. 15 5i5 5ur mé.

nodoime ar a n-aimleap, ¹ asur as corz ciora do
 tabairt do Caerari, asur 'sá náb sur b'é Criorc an
 ní é. Asur do cuiri Pílat ceirt cuise asur dubairt 3
 ré: An tura ní na n-lúdad? Asur dubairt reirean
 'sá fíreagrad: Deirni é.

Asur dubairt Pílat le h-uactaráin na ragar asur 4
 leir an rluas: Ili b'raigim don coiri ra duine reo.
 Ac do s'éaruiš orda-ran asur dubradar: Tá ré as 5
 buaiream na nodoime, as teagar as furo lúdad
 so léir, as turrú ó Sairili so tci an áit reo. Nuairi 6
 a o'airiúš Pílat Sairili o'fíarraiš ré ar Sairiliac an
 duine. Asur nuairi a cuis ré sur le cómadt Hérodó 7
 a bain ré, cuiri ré as tuiall ar Hérodó é, mar bí
 Hérodó i n-Ierúsalem na laetanta ran.

Asur nuairi a conaic Hérodó Iora bí átar ana-móir 8
 airi, óir bí ré abrad as rúil le h-é o'feirgint, mar bí
 ré tar éir a lán o'aireactaint 'n-a éad, asur bí rúil
 aise so bfeicrad ré mihbúilt móir éigin aise 'á 9
 déanam. Asur deir ré a lán cainte 'sá ceirtú.
 Ac níor eus reirean don fíreagra air. Asur fearaim 10
 uactaráin na ragar asur na Sgribneoirí asur iad
 coitcianta as cuiri 'n-a leir. Asur eus Hérodó asur 11
 a luét airim tarcuirne óó, asur cuiri ré éadac bán
 airi, eun magad, asur cuiri ré tar n-air as tuiall ar
 Pílat é. Asur táiniš caradair an lá ran ioiri Pílat 12
 asur Hérodó, mar, namair ab ead iad o'á céile roimir
 rin.

Asur do éruinniš Pílat uactaráin na ragar asur 13
 maite an pobuil asur na nodoime. Asur dubairt ré 14
 leó: Tugadair cúgam an duine reo mar so raib ré as
 cuiri na nodoime ar aimleap, asur féac, do ceirigear
 or búir scómar é asur ² ní b'ruair ciontaé i n-aon
 níó é de rna neitib acá asuib 'á cuiri 'n-a leir. Asur 15
 ní lúga 'ná mar a fuair Hérodó; mar do cuirear as
 tuiall air rib, asur féac, níor deimead don níó leir
 ba cómionan le báp. Smaetócad é asur leigread 16
 eun riubail é.

Ac bí air doimne amáin do leigint raorí cúca mar 17
 seall ar lá na féile. Ac do uirš an pobuil so léir 18

¹ MAIT. xxii 21; MARC. xii 17.

² Eóin. xviii. 38; xix. 4.

eile ar a láim éile. Agus dubhairt Íora: A Ádair, 34
maire dóib; óir ní fíor dóib cad 'tá acu 'á déanamh.
Agus do mainneadar a bail éadais, 'sá scuir ar
éamnaib.

Agus bí na daoine 'n-a fearaí ag féadaint ari, 35
agus bí na h-uachtaráin ag maíad faoi leó, agus
deirteoir: 'D'fóir pé ar daoineib eile, fóirtear pé ari
féin, má 'pé an Críost é a toíad ó 'Dia. Agus bí 36
na raigiríuiri ag déanamh maíad faoi, ag teadé agus
ag tabhairt fíneisre dó, agus deirteoir: Má'r tú ní 37
na n-lúad faoi tú féin. Agus bí ríuinn ríuob- 38
ta or a éionn i lreacáib fíneisre agus laithne
agus eadra: Rí na n-lúad é seo.

Agus eus duine de'n deirte bíteamhac a bí ar 39
crocad marla dó, agus deirtear pé: Má'r tú Críost
dein tu féin agus rinne do fárad. Ac do fíre- 40
sair an fear eile é ag milleán ari, agus dubhairt pé:
An amlaí ná fuil eadla Dé or agur tú pé'n n-dor-
biret céadna? Sinne ámtac, le ceart, mar do 41
tusaí dúinn an iud a bí tuille againn; ac níor dein
an duine seo don orod-ní. Anran dubhairt pé le 42
n-Íora: A Ádair, nuair a éiceair do fíreac
cuinnis orra. Agus dubhairt Íora leir: Deirim 43
leat go fíor go mbeir tú i bflatar Dé iníu am'
fochair-re.*

Anran bí pé timpal na fémad h-uair, agus éainis 44
deirtear ar an n-dorán go leir go dtí an naomh
h-uair. Agus do deirtear an fírean; agus do 45
rtaíad bíat an teampail tré n-a láir. Agus 46
dubhairt Íora, do fíre ar: 1 A Ádair, cuirim mo
ríoraí irteac do' lámaib. Agus ag fíad na bfoal
ran dó, o'eads pé.

Agus nuair a éonac an teirtear céad cad a éair 47

1 Sal'm xxx. 6.

* Ver. 43. "1 bflatar Dé," .i. ra n-inead ruair agur ádair
agus doibnir fíoraíde. B'é toir Íora Críost, i bfuirm ríbléire
áirte, luad fáadair a éreomh agus a áomála tabairt do'n
foíluíde rin a dein áirte, .i. a fáadair agus fíre pionór o'ár
leat iad do maíteamh dó agus é bíteir leir, tar éir a báir,
irteac i fíomhuadair na naom, ra limbo ran a bí le h-ádar
n-a páraíer éom luad agus do fáadair ár slánuíteoir fíor
ann.

48 tús ré glóire do Dá, agus dubairt ré: fíoraon ab
 ead an duine seo san ámhár. Agus an triaas go
 léir daoine a bí ann as féadaint ar an maóarc ran,
 agus do éonaic na neite a tuit amac, tánaoair éar
 49 n-air agus iad as bualaó a n-uét. Agus a luét
 aicne go léir, agus na mná do lean é ó Šaililí, do
 fearuigeaoair abfao amac, as féadaint ar na neite
 rin.

50 Agus féac, ¹ fear uár b'ainm íorep, agus de'n
 51 cómairle ab ead é, fear fóganta fíoraonta; líor
 toilís ré leir an scómairle 'ná le n-a ngníomairé;
 ó ápmatéa b'ead é, catair i n-lúdaéa; agus bí ré
 52 as rúil le nígeadé Dé: táimis ré rin as triall ar
 53 dílát, agus o'iair ré corp íora ari. Agus éós ré
 anuar é, agus o'fíll ré i línéaoac é, agus cuir ré
 i tuama é a bí gearrta i scapais, agus náir cuiréad.
 54 doinne ann go oí ran, agus bí lá an ollamuiséte
 ann, agus bí an trabbóro as teadé.*
 55 Agus táimis na mná a lean é ó Šaililí agus éona-
 caoair an tuama agus conur mar a bí an corp curta
 56 ann. Agus o'fílleaoair agus o'llamuiséaoair
 rpiorra agus oile, agus anran ² do glacaoair a
 ruaimnear i scaiteam na rabboíre, do píer na
 n-aicne.

¹ Marc. xxvii. 57; Marc. xv. 43; Eóin. xix. 38 ² Exod. xx. 10

* Ver. 54. "paraceue," i. an oíde, ná lá an ollamuiséte,
 do'n tsabbóro

CAIBRIDIOIL XXIV.

Aireiríge ċríort, agus conur mar a tús ré é féin le feirgint o'á deirgiobulaib.

Ac an céad lá de'n tpeac̃tmain, go h-ana-mõc ar 1
mair̃oin, t̃ánaõar go o'c̃i an tuama agus t̃uḡaõar lẽo
an r̃p̃íor̃ra a b̃í o'llaí̃n acu. Agus f̃uaḡaõar an c̃lõc 2
iompuig̃te r̃iar o'n o'tuama. Agus c̃uaḡaõar iṛteãc 3
agus ní b̃fuaḡaõar coir̃p an t̃iḡear̃na íora. Agus 4
do t̃árla, nuair a b̃í an a'lt̃ãc̃t o'p̃ta mar ḡeall ari
rin, go r̃aib, féac̃, beir̃t f̃ear 'n-a r̃earaí̃n 'n-a n-aĩce
agus éad̃ac lonñiãc o'p̃ta. Agus t̃áiñiḡ eaḡal o'p̃ta, 5
agus c̃romaõar a n-aḡaib̃ c̃un an t̃ailí̃n, agus o'ub-
raõar-ran lẽo: Caõ c̃uig̃e o'aoib̃ beir̃t aḡ loir̃iḡ an bẽo
amear̃iḡ na mar̃b? Ní'l ré a'p̃ro, ac t̃á ré tar̃a éir̃ 6
eir̃iḡte; c̃uiñiḡĩo conur a lab̃air̃ ré l̃ib̃ agus é f̃ór
i nḡail̃ilí, nuair a'oũbair̃t ré: ¹ Ní f̃oláir̃ Mac an 7
Duine do t̃abair̃t i l̃áiñ na b̃reac̃ac̃, agus é c̃eap̃ãõ,
agus é o'eir̃iḡe an t̃r̃í̃ñãõ l̃á. Agus do c̃uiñiḡea- 8
õar ar an ḡc̃aint a o'ubair̃t ré. Agus o'f̃illeaõar 9
o'n o'tuama, agus o'inñreaõar na neir̃te rin go léir̃
don a'oiñne o'eas̃a féin agus do'n c̃uir̃o eile go léir̃.
Agus ir̃í Máire M̃aḡoel̃én, agus íoanna agus Máire 10
l̃acóib̃, agus na mñá eile a b̃í 'n-a b̃rõc̃air̃, a o'inñir̃
na neir̃te rin do r̃na h-a'p̃p̃ol̃aib̃. Agus do r̃aí̃l̃iḡeãõ 11
o'óib̃ ná r̃aib̃ r̃a c̃aint rin ac c̃aint ḡan c̃iall̃ agus
níor̃ t̃uḡaõar don c̃reir̃deam̃aint o'i. Ac o'eir̃iḡ 12
reaõar agus do r̃it̃ ré c̃un an tuama, agus nuair a
c̃rom ré ní f̃eac̃aib̃ ré ac na h-éaḡaig̃e l̃ín ann, agus
o'im̃c̃iḡ ré agus é aḡ o'eanaí̃n ionḡna o'á r̃aib̃ t̃uit-
ite amãc̃.

Agus féac̃, ² b̃í beir̃t acu-ran aḡ im̃c̃eãc̃t an l̃á 13
c̃eadõna aḡ o'ul go o'c̃i baile a b̃í t̃r̃í f̃ic̃ro r̃taõ o'
leir̃úralem, agus Emmaur̃ ainm an baile. Agus 14
bíod̃ar aḡ c̃aint eaḡar̃ta féin ar na neir̃te rin go léir̃
a b̃í t̃uit̃ite amãc̃. Agus do t̃árla, agus iao aḡ 15
c̃ó̃m̃p̃ãõ agus aḡ t̃aḡair̃t eaḡar̃ta féin, go o'táiñiḡ
íora c̃úca agus ḡur̃ f̃iub̃l̃uig̃ ré le n-a ḡcoir̃; Agus 16

¹ *Supra* ix. 22.

² *marc.* xvi. 12.

- 17 ԴՈՒ ԿՈՒՄԵՃՈՒԹ Ե ԲՆԻԼԵ ՃԱՆ Է Ծ՛ԱՅԻՆԸ. ԱՏՍՐ ԾՈՒԹ-
 18 ԻՅԻԾ, ԱՐ ԵՆ ԲՆԻՃ, ԱՏՍՐ ԲԻԾ ԽԱՐԵՂԱ? ԱՏՍՐ Ծ՛ԲՐԵԱՃԱՐ
 ԾՈՒՄԵ ԱԿՈՒ Է Ծ՛ԱՐ Ծ՛ ԱՆՈՒՄ ԸԼԵՕՐԱՐ, ԱՏՍՐ ԾՈՒԹԱՐԻՇ ԲԷ:
 19 ԱՆ ԿՐԱ ԱՆ Կ-ԾՈՒՄՆԵ ԱՄՃԱՆ ԻԱՐԱԾԵԱ ԱԴԱ 1 Ն-ԼԵՐՍՐԱԼԵՄ
 ՆԱԾ ԵՕԼ ԾՈՒ ՆԱ ՆԵՒԵ Ե ԾԵՄԵԱԾ ԱՆՆ ԻՆՐ ՆԱ ԼԱԵՏԱՆԿԱԻԾ
 20 ԲԵՈ? ԱՏՍՐ ԾՈՒԹԱՐԻՇ ԲԷ ԼԵՕ: ԿԱՐ ԻԱՐ ՆԱ ՆԵՒԵ?
 ԱՏՍՐ ԾՈՒԹԱՐԻՇ: 1 ԾԿԱՐ ԼՐԱ ՈՐԱՐԵՐԻՇ Ե ԲԻ 1 Ն-Ա
 ԲԱԻԾ, ԸՈՒՄԱԾԵԱԾ 1 ՆՃՈՒՄՈՒ ԱՏՍՐ 1 ՄԵԽԱԾԱՐ 1 ԼԱԵԱՐ
 21 ԾԵՒ ԱՏՍՐ ԾՈՒՄԵ, ԱՏՍՐ ԸՈՒՐ ՄԱՐ Ե ԾԵՄ ՆԱ Ն-ԱՐԾ-
 ԲԱՃԱՐԻՇ ԱՏՍՐ ԱՐ Ն-ԱՐԻԼԵ Է ԽԱԾ ԱՏՍՐ Է ԾՈՐԱԾ ԸՆ
 22 ԲԱՐ, ԱՏՍՐ Է ԸԵԱՐԱԾ. ԱԾ ԲԻ ԲՆԻԼ ԱՃԱՆՆԵ ՃՈ ԲԱԻԾ ԲԷ
 ԸՆՆ ԼՐԱԵԼ Ե Ծ՛ԲԱՐՃԱԼԻՇ, ԱՏՍՐ Ն-Ա ԸԵԱՆՆԱ ԲԱՆ ԱՐ
 23 ԱՒԵ ԲԻՇ ԱՆ ԿՐԻՄԱԾ ԼԱ Օ ԸՆԻՇ ՆԱ ՆԵՒԵ ԲԻՆ ԱՄԱԾ.
 24 ԱՏՍՐ ԲԻ ՄՆԱ ԼԻՆՆ ԱՃ ԱՆ ԾԿԱՄԱ ՈՒՄՈՒ ԲՈԼՍՐ ԱՆ ԼԱԵ,
 25 ԱՏՍՐ ԸՆԻՐԵԱԾԱՐ ԲՃԱՆՆԱԾ ՕՐԱՆՆ, ԱՏՍՐ ՆԻ ԽՐԱՐԱԾԱՐ
 ԱՆ ԸՐՐ, ԱՏՍՐ ԸՆԱԾԱՐ ԱՏՍՐ ԾՈՒԹԱՐԻՇ ՃՈ ԽՐԵԱԾԱՐ
 26 ԱՆՃԻԼ ԾՈՐԻ ՃՈ ԽՐԱԼ ԲԷ ԲԵՕ. ԱՏՍՐ Ծ՛ԻՄԿԻՃ ԾՈՒՄԵ
 27 ԱՆՆ ՃՈ ԾԿԻ ԱՆ ԿԱՄԱ ԲԱՆ ԻՐԵԱԾ Ն-Ա ՃԼՈՒՄԵ? ԱՏՍՐ
 ԸՐՐՈՒՃ ԲԷ ԼԵ ԼԼԱՐԻ ԱՏՍՐ ԾՈ ՈՐԾ ԲԷ ԾՈՒԾ ԽՐԻՃ ՆԱ
 28 ԽՐԱԻԾ ՃՈ ԼԵՐ ՆՐ ՃԱԾ ՆԻԾ Ե ԲԻ ԲՃՐԻՈՒԾԵԱ Ն-Ա ԸԱՐ ԲԷՄ.
 29 ԱՏՍՐ ԸՆԻՐԱՐ ԿԱՃԱՐԵ ԸՆՆ ԱՆ ԽԱԼԵ ՃՈ ԲԱԾԱՐԱՐ ԱՃ
 30 ՈՒԼ ԱՆՆ, ԱՏՍՐ ԾՈ ԼԵՃ ՔԵՐԵԱՆ ԱՐ ՃՈ ԲԱԻԾ ԲԷ ԱՃ ՈՒԼ
 31 ՈՐ ՐԱ. ԱՏՍՐ ԾԵՄԵԱԾԱՐ ԿԱԾԱՆԿ ԱՐ, ԱՏՍՐ ԾՈՒԹ-
 32 ԱՐԻՇ: ԲԱՆ ԱՃԱՆՆԵ, ՄԱՐ ԿԱ ԲԷ Ն-Ա ԸՐԱԾՆՈՆԱ ԱՏՍՐ
 ԿԱ ԱՆ ԼԱ ԿԱՐԵ ԸԵԱՆԱ ԲԷՄ. ԱՏՍՐ ԸԱՐԻՇ ԲԷ ԼԵՕ
 33 ԻՐԵԱԾ. ԱՏՍՐ ԾՈ ԸՐԱԼԱ, ԱՆ ԲԱՐԾ Ե ԲԻ ԲԷ ԱՃ ԿԱՐԵԱՄ
 ԲԻԾ Ն-Ա ԽՐՈԾԱՐ, ՏՐԻ ԸՈՃ ԲԷ ԱՐԱՆ, ԱՏՍՐ ՏՐԻ ԽՐԻՇ ԲԷ
 ԸՆՆ ԲԷ ԱՏՍՐ ՏՐԻ ԽՐԻՇ ԲԷ Է, ԱՏՍՐ ՏՐԻ ԸՆՃ ԲԷ ԾՈՒԾ Է.
 34 ԱՆՐԱՆ ԾՈ Ն-ՕՐՃԱԼԱԾ Ե ԲՆԻԼԵ ԱՏՍՐ Ծ՛ԱՅԻՆՃԵԱԾԱՐ
 35 Է, ԱՏՍՐ Ծ՛ԻՄԿԻՃ ԲԷ ԱՐ Ե ԲԱԾԱՐԻ. ԱՏՍՐ ԾՈՒԹԱՐԻՇ ԼԵ
 ԸԵԼԵ: ՈՒՄ ԲԱԻԾ ԱՐ ՃԵՐՈՒԾԵ ԱՐ ԼԱՐԱԾ ԻՈՆԱՆՆ ՈՒԱՐ Ե
 ԲԻ ԲԷ ԱՃ ԿԱՆԿ ԼԻՆՆ ԱՏՍՐ ԱՃ ՈՐԾԱԾ ԽՐԻՃԵ ԱՆ ՔԵՐՍ-
 36 ԿՐԱ ԾՈՒՄՆ? ԱՏՍՐ Ծ՛ԵՐՈՒՃԵԱԾԱՐ ԼԱՐԵԱԾ ԱՏՍՐ
 ԸՆԱԾԱՐ ԸԱՐ Ն-ԱՐ ՃՈ ԼԵՐՍՐԱԼԵՄ; ԱՏՍՐ ԲԱՐԱԾԱՐ

an t-aoimne d'éas i b'poáir a céile, agus a ríab
i n-aonfeacht leó, agus: Tá an Tighearna eirugte go 34
deimhin, agus tairbeáin ré é féin do Shímon, ar ríab.
agus o'innreadar féin cao a bí o'éir tuicim amac 35
ar an ríab, agus conur mar a o'aicnigeadar é
i mburpad an aráin.

¹ agus an fáir a bíodar as caint mar rin, do fear- 36
aíh íora 'n-a mearg agus dubairt ré leó: Síotcáin
daoib. I r mipe atá ann; ná bíod eagal oráib. Ac 37
bí buaiream orá, agus r'ganntar, mar do meargadar
sur r'prioir a conacadar. agus dubairt ré leó: 38
Cao cuige daoib an t-easla beir oráib, agus r'muinte
beir as eiruge i nbúr seoirde? Féadair mo lámh 39
agus mo cora, sur mé féin atá ann; cuirid búr lámh
orm agus feicid; ní'l feoil agus cnámh as r'prioir
mar a éionn rib atá asam-ra. agus nuair a dubairt 40
ré an méir rin tairbeáin ré doib a lámh agus a cora.
agus nuair ná creitfidir fóir, ac iad as déanamh 41
iongna tré méir a n-áir, dubairt ré: An bfuil
anro asáib don níob a o'ioirí? agus t'gadar 42
cuige bliúire o'iarz níorta agus críadar meala. agus 43
nuair a bí ite asé or a scómarí cós ré an fuigleac
agus t'g ré doib é.

agus dubairt ré leó: Síotad na focail a labhar 44
lib nuair a bíor fóir i nbúr mearg, náe foláir t'ac níob
do cómlíonad o'a bfuil r'gníobta orm-ra i n'olíg
máoiré agus inr na fáirib agus inr na r'almaib.
Anran o'oráil ré a n-aighe doib i o'neó go o'cuig- 45
fóir an r'criptúir. agus dubairt leó: ² Sin mar 46
atá r'gníobta, agus rin mar náir b'foláir do éiríor
fulang, agus a'iréiruge ó-r na marib an t'rimad lá,
agus go b'pógnóirí i n'áinim, tré r'na seinte go léir, as 47
t'púó ó Ierúsalem, a'iruge agus maiteamnadar peacáí.
³ agus i r'fínite rib-re ar na neite rin. ⁴⁰ agus táim- 48
re as cur seallamhna m' áir eúgar; ac fanad-re
ra áiríar go o'í go scurfar umaib cómadt ó neam.*

¹ Marc. xvi. 14; Eóin xx. 19

² Sal'm xviii 6.

³ S'nióm. i. 8.

* Ver. 49. "Seallamhna m'áir," i. An Spiorad naomh
n-ar seall éiríor go scurfar an t-áir eúca é (Eóin, xiv.
26, agus xvii. 7.)

50 Δῆður ὅο ρυῖ ρέ λειρ ἀμαὸ ιαὸ ῖο βετανία, ἀῖυρ
 τὸῖ ρέ α ὀά λάιμ ορ α ῖσιονν ἀῖυρ εῖυρ ρέ α βεανναὲτ
 51 ορῆα. ¹ Δῆður λε λινν α βεανναὲτ ὅο εῖυρ ορῆα ὀό,
 ὅο ὀρμυὸ ρέ υαῆα, ἀῖυρ ὅο τὸῖαὸ ρυαρ ιμρ να ρλαῆ-
 52 αῖρ ἔ. Δῆður ὀεῖνεαὸαρ-ρην ὀια ὀ'αὀρμὰὸ ἀῖυρ ῆάνα-
 53 ὀαρ ῆαρ η-αῖρ ῖο ιερύραλεμ ἀῖυρ ἀῆαρ μὸρ ορῆα. Δῆður
 βίῖοῖρ κοῖτέιαντα ρα τεαμυλ ἀῖ μοῖαὸ ὀέ ἀῖυρ 'ῖά
 αὀρμὰὸ. Amen.

SOISZÉAL NAOMHA ÍOSA CRÍOST

DO RÉIR

EÓIN

mac do Sébeosé agus do Salómé, agus dearbhrácair do Séamur Mór. ab ead n. Eóin, arból agus soirgéalaidhe. Do tugáir, veirgíobol ionnmuin óríort, agus bí ré n-a fearaí 1 ládaí an éartha. Do rghíb ré an soirgéal tap éir na soirgéalaidhe eile 'gá rghí .i. cimpal trí bliana agus trí fióro tap éir deargabála éir slánuigheóra. Cuir ré ríor n-a rghíbhinn a lán neite náir cuireadair-ran ríor. Do rghíb ré an soirgéal 1 ngríeir agus tugair na gréadais an ceiriol "oiaða" dó. Inneann n. Ieróm go raib na bráide as taatant air an soirgéal do rghí agus go noubairt ré go rghíobfadh dá nveinríor go léir choirgá 1 n-donfead agus a ngríde do cur ruar cun Dé 'n uile éomáde. Do veinead ran, agus anran, lán de foilríú ó neam, do rghóil ré amad an turnd ro, "1 oirpad do bí an bhrácair," ghl.

CABIDUOL I.

Oiaðad óríort agus a inéolnad. Fiaðnaire á déanam as Eóin air. Óríort as turnd ar a veirgíobuil do ghláodad.

1 oirpad do bí an bhrácair, agus bí an bhrácair 1
1 bpoáir Dé, agus Dia ab ead an bhrácair. Do bí 2
ro 1 oirpad 1 bpoáir Dé. 1r trío a veinead an 3
uile níó, agus san é níor veinead don níó d'ár
veinead. 1r ann a bí beata, agus b'é polur na 4
nóadome an beata. Agus taiteann an polur ra 5
oirdadair, agus níor glac an oirdadair é.

1 bí fear a cuiread ó Dia, agus Eóin ab ainim dó. 6
Táinís ré rin cun fiaðnaire, ionur go nveanfadh ré 7
fiaðnaire 1 oiaod an troilur, ionur go rghíobfadh 8
sac doinne trío. Níor b'é an polur é, ac cun fiað- 8
naire déanam 1 oiaod an troilur. Dob' é rin an 9

1 marc. iii. 1; marc. i. 2.

ro¹ solur fíor a foillirígeann sáe tuine o'á otagann ar
 a roaghal ro. Bí ré ar an roaghal, ¹ agus ír t'píó
 a veinead an roaghal, agus níor aicín an roaghal é.
 11 Ír cún a éoda féin a táinig ré, agus níor glac a muin-
 12 t'pí féin é. Ac an méir a glac é tu² ré dóib³ so
 n'óanraí clann Dé díob⁴, an muintir a óiríveann
 13 i n-a ainim. Nác a' folair, ná a' toil na colna, ná
 ó toil fíor, a fíolrao⁵, ac ó 'Dia.

14 ² agus do vein feóil ve'n b'ra⁶, agus do
 éomhu⁷ i n-ár mear⁸, agus conacama⁹ a glóir¹⁰ mar
 glóir¹¹ don m'ic an á¹², lán de shárta agus o'fí¹³-
 15 inne. Tugann Eóin fia¹⁴naire 'n-a á¹⁵ob, agus lab-
 mann ré or á¹⁶ro agus veir¹⁷ ré: b'e reo an t-é ar
 a n'oubairt: An t-é atá le teact am' dia¹⁸ do cuir¹⁹ead²⁰
 16 mó²¹am é, óir bí ré mó²²am. ³ agus ar a líon-
 mair²³re iread²⁴ glacama²⁵irne so léir, agus shárta ar
 17 shárta. Óir do tugad²⁶ an o²⁷l²⁸is t're m'aoir, agus
 do veinead²⁹ shárta agus fí³⁰inne t're fí³¹ora Crí³²ort.
 18 ⁴ ní feacair³³ doinne mu³⁴am 'Dia; an t-don m'ac atá
 i n-u³⁵ct an á³⁶ar í³⁷ré o'á³⁸ir.

19 agus rí³⁹ve fia⁴⁰naire Eóin, nuair a cuir⁴¹ na lú⁴²o⁴³is
 as t'rial⁴⁴ air ó Ierú⁴⁵sa⁴⁶lem r'asair⁴⁷ agus le⁴⁸bí⁴⁹teac⁵⁰a
 20 cún a fia⁵¹rra⁵²ise de, Cé h-é tu⁵³ra? agus o'á⁵⁴omhu⁵⁵is
 ré, agus níor féan⁵⁶ ré; agus o'á⁵⁷omhu⁵⁸is ré: ní m'ire
 21 Crí⁵⁹ort. agus o'fia⁶⁰rra⁶¹isead⁶²ar de: Cao eile má
 're⁶³ad? An tu eliar? agus oubair⁶⁴t ré; ní mé.
 22 An tu an fá⁶⁵ir? agus oubair⁶⁶t ré: ní mé. Dub-
 ra⁶⁷o⁶⁸ar leir, o'á b'pí⁶⁹is rin: Cé h-é tu, ionur so mbé⁷⁰ar-
 ra⁷¹mí⁷²r f'reas⁷³ra as t'rial⁷⁴ ar an muin⁷⁵tir a cuir⁷⁶ an⁷⁷ro
 23 rin⁷⁸n? Cao veir⁷⁹ur a⁸⁰o' á⁸¹ob féin? Dubair⁸²t ré:
⁵ Sut tuine iread⁸³ mé as glao⁸⁴ac ra b'pá⁸⁵ac, Deir⁸⁶o
 rí⁸⁷is an t'isear⁸⁸na do dí⁸⁹u⁹⁰; mar aoubair⁹¹t í⁹²rá⁹³ar
 24 fá⁹⁴ir. agus de r'na fá⁹⁵irí⁹⁶is ab ead⁹⁷ na teactair⁹⁸.
 25 agus do ceir⁹⁹tisead¹⁰⁰ar é, agus oubra¹⁰¹o¹⁰²ar leir: Cao
 cuise so n'veineann tú ba¹⁰³irtead¹⁰⁴ mu¹⁰⁵ra tu Crí¹⁰⁶ort
 26 ná eliar, ná an fá¹⁰⁷ir? O'f'reas¹⁰⁸air Eóin i¹⁰⁹ao agus

¹ eab¹¹⁰. xi. 3.

² .i. do glac mac Dé colann daona. f'eic mair. i. 16; lú. ii. 7.

³ i t'im. vi. 17. ⁴ i t'im. vi. 16; i eóin iv. 12. ⁵ írá¹¹¹ar xl 3.

tubhairt ré leó: ¹ Deirim-re bairtéaló i n-uirge, ac tá 'n-a fearaí i n-búir mearg tuine nác aitin doaoib-re. Siné an t-é acá as teacó am' diaib-re 27 asur so bfuil turac aise oim, asur nác fiú mire so n-déanfaínn iall a bhróige do rdaoilead. 'Do tápla 28 na neite rin i mBecánia lartaill de'n lórhoan, mar a fiaib Eóin as bairtéaló na ndaoine.

An lá 'n-a diaib ran do conaic Eóin fóra as teacó 29 fá n-a déin, asur tubhairt ré: féac Uan Dé, féac an t-é a cósann peacó an domáin. Sivé an t-é ar a 30 n-dubairt: Tá fear as teacó am' diaib, asur do luadad rómam é, óir do bí ré rómam; asur níor 31 aitinigeap-ra é, ac ionur so dtairbeanfaí o'irraél é, uime rin ipead do tánaas-ra as déanaí bairte i n-uirge.

Asur do tug Eóin fiaðnaire uair asur tubhairt: 32 ² 'Do conac an Spioraid Naom as teacó anuap ó neam i pioct colúir, asur do rtaó ré air. asur 33 níor aitinigeap-ra é, ac an t-é a cuir mé as déanaí bairte i n-uirge tubhairt ré liom: An t-é so breicfir an Spioraid as túirplins air asur as fanmáint air, riné an t-é a deimeann bairtéaló ra Spioraid Naom. asur do conac; asur tugap fiaðnaire sur b'é Mac 34 Dé é reo.

An lá 'n-a diaib ran airí bí Eóin 'n-a rtaó, asur 35 beirt o'a deirgiobuil, asur bí ré as féacaint ar 36 fóra as riubal, asur tubhairt ré: féac Uan Dé. asur o'airis an beirt deirgiobuil é as ráó na cainte, 37 asur do leanadar fóra. asur o'iompuis fóra, 38 asur conaic ré iao 'sá leanmáint, asur tubhairt ré leó: Cao 'cá uair? asur dubadar leir: A Rabbi (ré rin le ráó, a mairtí), cá gcómuigeann tú? asur tubhairt ré leó: Tagaib asur feicib. asur 39 tánaadar asur conacadar cáí cómhuis ré, asur o'fanadar i n'fochair an lá ran; asur bí ré cimpal an deicmáó h-uair.

Asur tuine de'n beirt a bí as éirteacó le h-Eóin 40

¹ mat. iii. 11; Jnóm. i. 5, xi. 16, xix. 4.

² mat. iii. 16; marc. i. 10; lúc. iii. 22.

- agus do lean Íora ab eað Ainmíar, tpmoáir
 41 Símhóin ar ar tugad peadar. Do fuair pé rin ar
 tóir a tpmoáir péin, Símhón, agus túbairt pé leir;
 do fuairamair an Meiríar (pé rin le ráð, an Críort).
 42 Agus tug pé leir é as tpmall ar Íora. Agus t'féad
 Íora air, agus túbairt pé: Turá Símhón mac Ióna.
 Tabairfar oir Cépar (eádon peadar).
 43 Ba mian leir toul, láir n-a máinead, so Sairlí, agus
 do fuair pé Pilib; agus túbairt Íora leir; Lean
 44 mire. Agus ó tetratda, ó cáirí Ainmíar agus
 45 peadar, ab eað Pilib. Agus do fuair Pilib
 Natanaél agus túbairt pé leir: ¹ An t-é úo ar ar
 rgríð Maoir ra tlig, agus ² na fáide, do fuairamair
 46 é, Íora mac Iórep ó Naparet. Agus túbairt
 Natanaél: An péirí don níó fóganta teact ó
 47 Naparet? Deir Pilib leir, Tar agus feic. Agus
 éonac Íora Natanaél, agus túbairt pé: Sin Ippael-
 48 ícead fíunnead ná fuil feall ann. Agus túbairt
 Natanaél: Conur aicnigeann tú mé? Túbairt Íora
 leir 'gá fneasraó: Sar ar glaoir Pilib oir, nuair a
 49 bír pé'n gcrann fíge, do éonac tu. O'fneasair
 Natanaél agus túbairt pé: A Máigirtir, ir turá Mac
 50 Oé, ir turá ní Ippael. O'fneasair Íora agus
 túbairt: Toirg mé 'gá ráð leat: Bíor as féadaint
 oir agus tú pé'n gcrann fíge, crieoann tú. Cíirí
 51 neite ir mó 'ná ran. Agus túbairt pé leir: So
 deimín deimín adeimín lib, cíirí rí na flaitir ar
 orsáit, agus aingil Oé as toul ruar agus as teact
 anuar ar illac an Duine.

Cairbíol II.

uirge á ácarú i n'fíon as Críort. na díoltóirí á otiomáint
 aige amac ar an tceampul.

- 1 Agus an tpmáid lá bí pórda t'á déanam i gCána,
 2 ra Sairlí, agus bí máirí Íora ann. Agus bí cuir-
 ead págalta as Íora, leir, agus agá tpeirgíobuil, éun

¹ Gen. xlix. 10; Deut. xviii. 18.

² Ippar xl. 20, xlv. 8; Iepem. xxiii. 5; Ezech. xxxiv. 23, xxxvii. 24; Dan. ix. 24, 25.

na bainneire. Agus do éuaib do'á scuio fíona agus 3
 túbairt mátair íora leir: ní'l don fíon acu. Agus 4
 túbairt íora léi: Cao é rin do'm-ra agus duit-re
 rin, a bean? Níor táinig m'aimrii-re fóir.* Agus 5
 túbairt an mátair leir na reirbírís: Pé ruo a déar-
 fairó pé lib a déanam, deimó é. Agus bí ra n-áit 6
 pé dábada cloice, a cuiread ann cun lám do mge,
 do réir nóir na n-lúad; agus do raḡad do nó tḡí
 meadmaib inr ḡad dábada díob. Túbairt íora leó: 7
 líonair na dábada d'uirge. Agus do líonadair iad
 go bapa. Agus túbairt íora leó: Tarraingió anoir 8
 é agus beirio as tḡall ar an bfeair tḡir é. Agus do
 ruḡadair. Agus nuair a blair an fear tḡir an 9
 t-uirge agus é i n'fion, agus ḡan a fíor aise cá
 dtáinig pé (ac a fíor as an luét fíotálma do tair-
 aing an t-uirge), do ḡlaioir pé ar an bfeair nua-
 pórtca, agus túbairt pé leir: Cuireann ḡad doinne 10
 an fíon róḡanta ar bóir ar dtúir, agus anrair, nuair a
 bíonn cuio maic ólta as doaine, an fíon ná bíonn
 cóm maic. Ac do coimeadair-re an fíon róḡanta
 go dtí ro. Dein íora an tḡrná ran ar a mírbúiltib 11
 i ḡCána na ḡaililí, agus do tairbeáin pé a cómáct,
 agus do éreio a deirḡiobuil ann. Anrair do éuaib 12
 pé ríor go Caparnaum, é péin agus a mátair agus a
 bḡáitḡe agus a deirḡiobuil, agus d'fanadair ann
 beaḡán laetanta.

Agus bí cáirḡ na n-lúad i n-acmaireadct, agus 13

* Ver. 4. "Cao é rin do'm-ra ḡ duit-re rin?" ḡrl. Tuigio raime
 míniḡteóirí go raib a beaḡ nḡ a móir de ḡéine inr na pocalaib
 rin do labair ar slánuiḡteóir le n-a mátair. ní tuiḡfíoir,
 dá mb'áil leó réadaint ar an ḡcaint a tḡḡann láitḡead 'n-a
 díaitḡe ran. "Pé ruo a déarfíor pé lib a déanam, deimó é,"
 arann máiḡoean leir na reirbírís. Tairbeánann an éaint rin go
 raib fíor aici go raib pé cun mírbúiltc éiḡin a déanam bíob
 ná raib "a tḡáct tḡaite." An bfeafad uraim do'á mátair uil
 níba fía 'ná a tḡbairt le tuiḡint oi go raib pé cun a toile do
 tḡbairt oi bíob ná raib a tḡáct ann fóir? Do dein pé
 an mírbúilt ná déanfá pé mura mbead í ḡá iarraib air.
 uraim mírbúiltcad ab ead é rin. Do'á éḡmair rin, níor
 b'féoirí do'ainne ac do dūine a bead láitḡead an éaint do
 tuiḡint i ḡcairt, .i. cia 'cu bí ḡéine inti nḡ na raib. An éaint
 a bead reirḡad nuair a labairí í i nḡuḡ agus i nḡlór áitḡe,
 do'féafad rí beir ana-féim i n-a málairt de ḡuḡ agus de ḡlór.

- 14 עֲוִיִּים לִפְנֵי פָּנֵי הַיְּהוָה. אָזְנוֹת פָּנֵי הַיְּהוָה
 תִּשְׁמָעוּן וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה, אָזְנוֹת הַיְּהוָה
 אָזְנוֹת הַיְּהוָה, אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת
 15 הַיְּהוָה אֲדָמָה. אָזְנוֹת הַיְּהוָה רַחֲמֵי הַיְּהוָה
 תִּשְׁמָעוּן וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה, אָזְנוֹת הַיְּהוָה
 16 הַיְּהוָה רַחֲמֵי הַיְּהוָה אֲדָמָה. אָזְנוֹת הַיְּהוָה
 תִּשְׁמָעוּן וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה, אָזְנוֹת הַיְּהוָה רַחֲמֵי הַיְּהוָה אֲדָמָה
 17 הַיְּהוָה אֲדָמָה. אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה
 אֲדָמָה אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה
 18 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 19 אֲדָמָה אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 20 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 21 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 22 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 23 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 24 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 25 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה

עֲוִיִּים לִפְנֵי הַיְּהוָה III.

עֲוִיִּים לִפְנֵי הַיְּהוָה. פִּינֵי הַיְּהוָה עֲוִיִּים.

- 1 אָזְנוֹת הַיְּהוָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה וְאֵינֶם
 נִינְוֶה, אָזְנוֹת הַיְּהוָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה
 2 עֲוִיִּים אֲדָמָה רַחֲמֵי הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה וְאֵינֶם
 אָזְנוֹת הַיְּהוָה אֲדָמָה אֲדָמָה וְאֵינֶם אָזְנוֹת הַיְּהוָה

¹ Salm. lxxviii. 10.

² Salm. iii. 6, lvi. 9.

ašur dubairt ré leir: A Rabbi, ip eól dúinn sup
 ó 'Dia a táinir do' oíde, mar ní féadfað don duine
 na mírbúilcí a dheimneann tura do d'éanamh san Dia
 beir leir. Dubairt íora leir 'śá fíeasrað: 3
 dheimin dheimin adeirum leat, mura mbéarfar duine
 an tarma h-uair, ní féidir do mígeadt Dé a d'fíeirsint.
 Dubairt Nicodémur leir: Conur ab féidir go mbéar- 4
 fair duine ašur é 'n-a feanduine? An amlaíó féad-
 fað ré dul irtead airí 1 mbroinn a mácar ašur
 teadt ar an raogal an tarma h-uair? Dubairt íora 5
 'śá fíeasrað: Go dheimin adeirum leat, 1 mura
 n-aitegeintear duine ó uirge ašur ó'n Spioraio llaom,
 ní féidir é dul irtead 1 mígeadt Dé.* An níó a gein- 6
 tear ó'n bfeól ip feól é, ašur an níó a geintear ó'n
 Spioraio ip rporario é. Ná dein iongna de go 7
 ndubairt leat: Ní foláir rib a bfeir an tarma h-uair.
 Gluaiseann an Spioraio pé treó ip áil leir. Cloir- 8
 eann tú a šut, 2 ac ní h-eól duit cá dtagann pé ná
 cá nšabann pé. Sin mar atá aš šac duine a
 geintear ó'n Spioraio. D'fíeasair Nicodémur ašur 9
 dubairt pé: Conur ip féidir na neite rin a beir
 amlaíó? Dubairt íora leir 'śá fíeasrað: Ip oíde 10
 1 n-lraél tura, ašur ní h-eól duit na neite rin?

Go dheimin dheimin adeirum leat, an níó atá ar 11
 eólar ašann sup b'é adeirimio, ašur an níó a
 donacamar sup b'air a dheimimio fiaónaire, ašur ní
 šlacann rib ar bfiadnair. Má innreap neite raog- 12
 alca d'aoib ašur ná cfeirdeann rib mé, conur a cfeir-
 fió rib mé má innrim neite neámca d'aoib? Ašur 13
 níor éuar doinne ruar ar neam ac an t-é a táinš
 anuar ó neam, Mac an Duine atá ar neam. 3 Ašur 14
 pé mar a dein llaoir an t-áairi nime do éur anáirde
 ra b'faraó, rin mar a áairfar llaac an Duine do éur
 anáirde; 1 d'treó, šac duine a cfeirfió ann, ná 15
 cailfí é, ac go mbeaó beata fíoiriúde aige.

1. 1. mura mbairtear é. 2 Salm. cxxxiv. 7. 3 Uim. xxi. 9.

* Ver. 5. "Mura n-aitegeintear duine." Dheimnígeann
 ar slánuišéoir leir an geaint rin go bfuil bairtead ríadca-
 naó, ašur ó ainimnígeann pé an t-uirge ip leir náó foláir
 an t-uirge do éur 1 n-donfeadt leir na focalaib. Maic.
 xxviii. 19.

- 16 ¹ Óir do ghráduis Dia an domhan éom mór ran sur
 tús ré a don mlaic féin uair, i tseid, gac duine a
 éireofeas ann, ná cailipí é, ac go mbeas beata
 17 fíoruirde aise. Mar ní eun go dtabairas ré breic
 ar an rasoal a euir Dia a mlaic uair ar an rasoal,
 ac eun go nbeanfaí an rasoal do faduas tait.
 18 An t-é a éiredeann ann, ní tugtar breic air; ac an
 t-é ná éiredeann, tá breic tabairta air éana féin,
 toirg náir éire ré i n-ainim mlaic Dé, an t-don sem.*
 19 Asur ríoi an breic, ² go dtáinig an solur ar an
 rasoal asur sur gac na daoine an toirdeasat mar
 poas roimh an solur, toirg a ngníomairta beic go
 20 h-olc.† Óir, gac doinne a bíonn as déanamh an uile
 bíonn fuat aise do'n trolur, asur ní tagann ré eun
 21 an trolur le h-easla go gcaipí a ngníomairta. Ac an
 t-é a éimeann gníomh na fírinne tagann ré eun an
 trolur, i tseid go dtairbeanfaí a ngníomairta, óir ir
 i n'Dia a éimeas ias.‡

- 22 Anran do táinig íora asur a éirgíobuil irteas
 i dtalamh lúdaea asur bí ré 'n-a éomnuige ann mar
 23 don leó asur ³ as déanamh bairte. Asur bí Eóin
 as bairteas na ndaoine i n-dennon i n-aice Salim,
 mar bí cothom uirge ann, asur tagas na daoine ann
 24 asur do bairte ias. Óir bí Eóin fós gan eir irteas
 ra púirín.
 25 Asur éirgí aigneas ríoi éirgíobuil le h-Eóin
 26 asur na lúdaig i tseid nígeadain. Asur tánaoas
 as tiall ar Eóin asur duibneas leir: A Rabbi, an
 t-é úo a bí do' fódair-re lartall de'n lóroan ⁴ asur
 sur éinir fiaonaire do, féas, tá ré rin as déanamh
 bairte asur táir na daoine go léir as dul as tiall

¹ i Eóin iv. 9. ² *Supra* i. 9. ³ *Infra* iv. 1, 2. ⁴ *Supra* i. 19.

* Ver. 18. "ní tugtar breic air." An t-é a éiredeann, .i. le éiredeann a d'oirbigeann tseid ghrá, ní tugtar breic air, .i. ní daoirtar é. Ac an t'éiredeann ceanntréan, tugtar breic air, .i. tá ré daoirt éana féin toirg go bfuil ré tar éir é féin do gairas amac ó éomluasat éirgí asur na h-easlaire.

† Ver. 19. "an breic." .i. euir a daoirta.

‡ Ver. 21. "an t-é a éimeann fírinne," .i. an t-é a éimeann do réir fírinne, .i. do réir uile Dé. "ir fírinne do élig." *Salm cxviii. 142.*

air. O'fheasair Eóin asur oubarc ré: líí féirir 27
 do ouine don níó do glacáó muia otuatai do é ó
 neamh. Ir fínuithe dóm-ra rib-re féin so noubairc: 28
 1 líí mire an Cúiorc, ac ir amlaio a cuiread moimur
 amac mé An t-é so bfuil an baincéile aise riné an 29
 céile; ac caia an céile, atá 'n-a fearamh as éirteact
 leir, glacann ré átar móir ó sué an céile. An
 t-átar ro o'a bfuil rin atá oim-ra, tá ré iomlán.
 Méadóu ir dual do-pan, luigeadóu ir dual dóm-ra. 30

An t-é a táinig anuar, tá ré or cionn cāc. An t-é 31
 atá ó'n otalam, ir ó'n otalam atá ré, asur
 ir neite talhanta a labhann ré; an t-é a táinig
 ó neamh, tá ré or cionn fad doimne. Asur an 32
 níó a conaic ré asur o'airis ré, déimeann ré
 fíadnairé air; asur ní glacann doimne a fíad-
 nairé. An t-é a glac a fíadnairé tá urúdar 33
 déanta aise 2 ar Oia beir fíor. Oir an t-é a cuir Oia 34
 uair labhann ré bheirre Dé; mar ní do réir tómar
 a tusan Oia an Spioraid uair. Tá fíad as an 35
 átar do'n lílac asur tá fad níó tabairt 'n-a líam
 do aise. An t-é a éirteact ra lílac tá an beata 36
 fíoruirde aise; an t-é, ámtac, a dúlcluireann do
 éirteact ra lílac ní fíoriré ré an beata, ac tá
 fearis Dé rocair air.

CAIBIDÍOL V.

Cúiorc as labhair leir an mnaoi Samarítánaig. mac an
 maíaltópa a leigear aise.

Nuair a conaic íora sur airis na fíurínis so 1
 raib níor mó beirteobul as íora 'a déanamh asur 'a
 bairtead 'nā mar a bí as Eóin (bíó nāí b' é íora a 2
 bí as bairtead ac a beirteobul), O'fás ré lúdaea 3
 asur o'iméir ré airir so fíalilí. Asur móir bpolair 4
 do fábáil ré Samaria.

Táinig ré irtead so catair 1 Samaria, sur b' 5
 ainm oí Sícar, lám leir an bfeairann 3 a tús lácóib
 o'a mac íorep. Anran irtead bí tobair lácóib. Bí 6

¹ *Supra* i. 20.

² Róm. iii. 4.

³ *Gen.* xxxiii. 19, xlviii. 22; *Íorúé* xxiv. 32.

fòra tuirpreac ò'n mbòthar a'gus do fhuir pé mar rin
 or cionn an tobair; cìmpal an rēmaò n-uair ab
 7 ead é. A'gus tāmiz bean ó Samaria a d'iarraib
 8 uirge. Dubhairt fòra léi: Tabair dom deoc. Òir
 bi a òeirgibuil imtēgēte irceac ra cāthair a'gus cean-
 9 nac bīd. A'gus dubhairt an bean leir: Conur ir
 péiror uuit-re, a'gus sur lūoac tu, deoc a d'iar-
 rair oim-ra, a'gus sur bean Samaritanac mé? Nī
 òeimrō lūoais a'gus Samaritanais cōmarpanac
 10 eatarēa fēin. O'fneasair fòra a'gus dubhairt pé léi:
 Oā mb'ēol uuit tabairēar Oē, a'gus cē n-ē a òeir-
 leac, Tabair dom deoc, ir oōis sur tura a d'iar-
 raib deoc air-rean, a'gus tabairēad pé uuit uirge
 11 beō. Dubhairt an bean leir: A uairail, nī'l nīd a'gus
 cūn an uirge cōgaint anīor, a'gus cā an tobair
 òuiminn; cā b'fūil an t-uirge beō le fāgail a'gus?
 12 An amlaib ir mō tu 'nā āi n-āthair lācōb a cūs uōinn
 an tobair ro, a'gus sur ol re fēin ar, a'gus a clann,
 13 a'gus a āimēir? O'fneasair fòra a'gus dubhairt pé
 léi: An t-ē a d'ōlraib an t-uirge reo beō tairt āirir
 air; ac an t-ē a d'ōlraib an t-uirge a tabairēad-ra
 14 oō, nī beō tairt go deō āirir air; ac an t-uirge a
 tabairēad oō oēanraib tobair uirge oē irceis ann,
 15 a'gus fīaraib cūn beacā rīoiriūde. Dubhairt an bean
 leir: A Cīgearna, tabair oōm-ra an t-uirge rin,
 1 i ocrēo nā beō tairt oim a'gus nā beo a'gus teacē
 16 anro a d'iarraib uirge. Dubhairt fòra léi: Imtēgē
 17 a'gus glaoib āi t'fear, a'gus fill anro. O'fneasair
 an bean a'gus dubhairt rī: Nī'l don fear a'gus.
 Dubhairt fòra léi: Dubhair go marē é, Nī'l don fear
 18 a'gus; Òir do bi cūigeair fear a'gus, a'gus an t-ē acā
 anoir a'gus nī n-ē t'fear-ra é. O'imnir an fīrinne
 19 ra méro rin. Dubhairt an bean leir: A uairail, cīm
 20 sur fāib tu. Ir āi an gēnoc ro a òeim āi rīnreair-ne
 Oia d'āraib, a'gus òar lū-re ¹ir i n-leirūralem acā
 21 an āit 'n-ār ceairt Oia d'āraib.* Dubhairt fòra léi:
 A bean, cīerō-re uaim-re go b'fūil an t-am a'gus teacē

¹ Deut. xii. 5.

* Ver. 20. "an cnoc ro," .i. Saurim, mar a raib a oteampal-
 rīormac a'gus na Samaritanais.

nuair nác ar an gcnoc ro ná i n-Ierúsaleim a d'éan-
faió rib an t-Ádair a d'ádh. ¹ Ádhann rib-re 22
an níó nác eól d'aoib. Ádhaimíó-ne an níó ip eól
dúinn, óir ip ó rna lúdhais atá an rlanú. Ac tús 23
an uair, ásur ip anoir é, 'n-a n'éanfaio na h-ádh-
tóirí fírinneada an t-Ádair a d'ádh a rriopair
ásur i bhírinne. ² Spiorair iread Dia, ásur an 24
muintir a d'ádhann é, ip i rriopair ásur i bhírinne
ip ceart d'óib é d'ádh. Dubairt an bean leir: Tá 25
fíor ásam go bhfuil an Merriar as teadt, an t-é ar a
tuiscar Cúirt; ásur nuair a tiocfaió ré rin neóir-
faió ré sad don ruo dúinn. Dubairt fíora léi: Ip 26
mire é, atá as caint leat.

Ásur le n-a linn rin táinig a d'eirgiobuil ásur bí 27
iongna oíra é beir as caint leir an mnaoi. Ní
dubairt doinne, ámhac, Cao tá uair? ná, Cao 'n-a
• d'aoib duit beir as caint léi?

Ásur d'fás an bean an t-ádhac 'n-a d'air, ásur 28
d'iméirí ip iread ra ádair ásur dubairt ip leir na
d'aoine: Tádh go bhfeicíó rib fear a d'innir dóm-ra 29
sad níó d'ár d'einear; an féidir sur b'é an Cúirt
é? Ásur do shuairdair amac ar an gcáir ásur 30
tánadair as t'pail air. Ac ra n-am gcéadna d'air- 31
dair a d'eirgiobuil air, ásur dubhadair: A m'áirir,
it ruo. Ásur dubairt ré leó: Tá ásam-ra le 32
n-ite bia nác eól d'aoib-re. Ásur dubairt na d'eir- 33
giobuil eadarfa féin: An féidir sur tús doinne ruo
le n-ite cúise? Dubairt fíora leó: Ipé ip bia 34
dóm-ra go n'éanfainn toil an t-é a cuir uair mé,
ásur go scuipinn a gno cun cinn. Ná fuil, dár 35
lib-re, an fógmar as teadt i gceann d'eirne mí? Féad
mé 'sá ríó lib: Tódhair búr rúile ásur f'adair ar
na c'píocair, ³ conur mar atáir ríad geal ceana féin
cun an fógmar. Ásur an t-é a baineann an fóg- 36
mar geibeann ré a tuairdair, ásur cuimnígeann ré
topad, cun na beata ríopair; ionur go b'fásó ríir
cúiradair ásur buandair átar i n-aonfeadt. Óir ip 37
fíor ra níó reo an ríad, go scuipeann duine an ríol
ásur go mbaineann duine eile an fógmar. Cuirair-ra 38

¹ 4 Rí. xvii, 29, 41. ² 1 Cor. iii. 17. ³ Mat. ix. 37.

riob-re uaim aš baint an fósmair nár ðeimeabair a
raoṁrú; doaine eile a ðein an raoṁrú, ašur cúaṁ-
abair-re irteac 'n-a raoṁar.

39 Ašur do cṁero móran ðe Samariṁaš na caṁarac
ran ann, mar ſeall ar caint na mná aš tabairt na
fiaṁnaire: O'innir ré dom ſac níṁ o'ár ðeimear.

40 Ašur táinis na Samariṁaš aš tṁall air, ašur
o'iarraṁar air fanmáint ra n-áit. Ašur o'fan ré

41 ann oá lá. Ašur do cṁero móran níba mó oíob ann

42 mar ſeall ar a caint féin ašur ðeirṁoir leir an
mnaoi: Ní mar ſeall ar do caint-re a cṁeromio
anoir; mar tá éirṁte ašainn féin leir ašur tá
fíor ašainn ſur b'é reo so fíor Slánuigṁeoir an
domáin.

43 Ac tar é r oá lá o'fás ré an áit ašur o'imṁis ré

44 so ſaililí ¹Óir do cṁs íora féin fiaṁnaire ná

45 fašann fáir onóir 'n-a oúṁaš féin. Ašur nuair a
táinis ré so ſaililí do ſlac muinṁir na ſaililí é,
mar bíṁar tar éir ſac níṁ a o'feirṁint o'ár ðein
íora i n-leiṁralem lá na féile, óir bíṁar tar éir
teacṁ cun na féile.

46 Táinis ré, o'á brúš rin. so Cána na ſaililí ²mar
ar ðein ré fíon ðe'n uirṁe. Ašur bí taoirac
áirṁṁte ann so raib a mac bṁeṁte i ſCaṁarnaum.

47 Nuair áirṁṁ ré rin íora beir tagaite ó lúdaéa
irteac i nſaililí o'imṁis ré aš tṁall air, ašur bí ré

48 bí ré i brúnc an báir. Ašur duṁairt íora leir: ſan
fearta ašur mírṁúiltí a o'feirṁint ní cṁerṁeann

49 riob. Ac duṁairt an taoirac leir: A ſiṁeana, tar

50 anuar rar a bṁašair mo mac báir. Duṁairt íora leir:
imṁis leat; tá do mac beó. Do cṁero an uime an

51 pocál duṁairt íora leir ašur o'imṁis ré. Ašur
nuair a bí ré ar an rúš aš ſabáil fíor do buail a
feirṁirṁ uime ašur o'innreṁar oó so raib a mac

52 beó. Ašur o'fiarraš ré oíob caṁ é an uair a
táinis feabair air. Ašur duṁairt leir: Inṁé, ar
an reacṁaṁ h-uair ireaṁ o'imṁis an t-éaṁuar ðe.

53 Ašur bí fíor aš an áair ſur le linn na h-uair rin

¹ Marc. xiii 57; Marc. vi 4; Lúc. iv. 24. ² Supra ii. 9.

do leigireadh an duine rin láirneadh, agus tós ré a leabair agus do riuhluis ré. Agus bí an trabbóir ann an lá ran.

- 10 Agus duhairt na lúdaigh leir an nduine a leigireadh: Tá an trabbóir ann; ¹ ní ceathuigste duir
11 beir aš iompair do leabta. O'fneasair ré iad: An t-é do leigir mé duhairt ré liom: Tós ruar do leabair
12 agus riuhluis. Agus o'fneasair de: Cé n-é an duine rin duhairt leat: Tós ruar do leabair agus
13 riuhluis? Ac ní raib fíor aš an t-é do leigireadh cé 'r b'é. Óir do cuair fíora i leir tair ó rna
14 daoine a bí cuinnigste ra n-áit. Do ruair fíora 'n-a duair ran é ra teampul agus duhairt ré leir: Féad, táir leigirte; ná dein peacad feara rair a mbain-
15 pead ruo éigin níora meara duir. O'imtigh an duine agus o'innir ré do rna lúdaigh gur b'é fíora do leigir
16 é. O'á b'fíor rin bí na lúdaigh aš cur air fíora mar gheall air na neirte rin a déanam ra trabbóir.
- 17 Agus o'fneasair fíora iad: Oibrugeann m'áir go
18 o'í anoir, agus oibruim-re. Mar gheall air rin ba ró-mian leir na lúdaigh é cur cun báir, toirg náir b'é amáin go raib ré aš b'fíor na trabbóir, ac 'n-a ceannra ran go raib ré 'gá ráo gur b'é Dia a áir, 'gá cur féin air don dul le Dia.
- 19 Ac o'fneasair fíora agus duhairt ré leó: Go veimín veimín doirum lib, ní féidir do'n m'ac don níó a déanam ac an níó a éionn ré aš an áir 'a déanam; óir ré neirte a veimeann reiréan veimeann
20 an Mac, leir, iad air an gcuma gcéona. Óir ir ionmhuin leir an áir an Mac, agus noctann ré do gac níó o'á veimeann ré féin; agus noctair ré do oibneada ir mó 'ná iad ro, i oiréó go mbeir iong-
21 na oiréir-re. Óir, fé mar a tógann an t-áir na marib agus veimeann ré beó iad, air an gcuma gcéona veimeann an Mac beó an muinir ir toir leir.
22 Óir ní veimeann an t-áir b'fíor air doinne, ac tá
23 gac b'fíor tabairta aige do'n m'ac. I oiréó go oiréir-
airéó gac doinne onóir do'n m'ac, fé mar a tugaíó

38 muam a sūt, ¹ ná ní feacaðair a ðealb. Aður ní't a
 bmaðar aðab ðs fanmáint ionab, óir an t-é a cúir
 reirean uab ní ðugann rib-re cpeioeamáint oó.
 39 Cuapoaigðear na reupriúirí, óir ir oóig lib ður ionta
 atá beata fíoruiðe le fagail; aður iriað pan a
 40 ðugann fiaðnaire am' taob-ra.* Aður ní h-ail lib
 41 teact cúgam i otreo ðo mbeað an beata aðab. Ní
 42 ðabaim ðlóiðe ó ðaoine. Ac tá aiðne aðam opab-re,
 43 ná fuil ðráð Oé aðab ipcið ionab. Oo tánað-ra
 i n-aimm m'atár, aður ní ðlacann rib mé: má ðagann
 44 ouine eile i n-a aimm féin ðlacarib. rib é. Conur
 ab féioir ðo ðpeiofeað rib-re aður ður ó n-a céile
 a ðlacann rib ðlóiðe, ² aður ðan aon loig aðab ar
 45 an nglóiðe a ðagann ó Oia amáin? Ná mearab ðo
 bfuilim-re éun rib a ðearán leir an atár; tá ouine
 a ðeimeann ðearán opab, eadon, Maoir, an t-é ðo bfuil
 46 búir mainiðin ar. Óir oá ðpeiofeað rib Maoir
 b'féioir ðo ðpeiofeað rib mire; óir ³ ir oim-ra oo
 47 rðrib ré rin. Ac mura ðpeiofeann rib a rðribinn
 rin, conur a cpeiofio rib mo bpeicðe-re?

CAIBIDIOI VI.

bis á tabairt að Cpíort oo éúig híle ouine a' éúig bulógaib.
 é að riúbal ar an bparaiðe. é að labairt ar arán na beata.

¹ Tar éir na neicðe rin o'imcið íora trearna map
² ðailili, 'ré rin Tibemar, aður oo lean rluagð mór
 oaoine é, map oo conacaðar na mibúitci a bí aige
³ 'á oéanam ar earlánaib. Aður o'imcið íora an cnoc
 4 ruar aður oo fuio ré i bpoðair a ðeipioibul. Aður

¹ Deut. iv. 12.

² I Cor. iv. 5.

³ Gen. iii. 15, xxii. 18, xlix. 10; Deut. xviii. 15.

* Ver. 39. Cuapoaigðear na reupriúirí, nú Cuapouigð, nú
 Cuapouigðann rib, na reupriúirí. ní h-amlað a o'opouigð-
 ear oo'n uile ouine na reupriúirí oo rðriúó. Ir amlað
 a éarann ar slánuigðeoir leir na fairiingð ðo raboar i
 ðcoinnuiðe að rðriúóðað na reupriúirí éun ná beata fíoruiðe
 fagail ionta aður, tar éir an rðriúoiðe ðo leir, ná ðlacfioir
 an t-é ar a raib na reupriúirí ðo leir að tabairt fiaðnaire,
 an t-é amáin a tabarrað an beata fíoruiðe oóib.

bí an cáirg, lá féile na n-lúthach, ana-aémar. Nuair 5
 a d'árouis fóra a fúile, agus nuair a éonaic ré so
 maib camta móir daoine tagaíte cuise, dubairt ré le
 pilib: Cá gceannócaimís arán i dtreo so n-iorp- 6
 ríao ro muo? 'Sá bpat, ámtac, ipead dúbairt ré
 an éaint rin, óir bí fíor aise féin cao a bí beartuigte 7
 aise a déanamh. D'fheadair pilib é: Ní beaó
 i luac dá céao pingin de bulógaib oipeao agus 8
 tabairfad blúire beas do'n uine acu. Dubairt
 uine dá d'eirgíobuil leir, Ainmíar, oimóir 9
 Símhín Peadar: Tá buacail anro agus tá cúis bul-
 óga eóinan aise agus dá iars; ac cao é an fáro le 10
 uol an méir rin ar oipeao daoine? Anran dubairt
 fóra: Cuirid na daoine 'n-a fuide. Bí móran féir 11
 ra n-ait. Suir na daoine ríor, timpal cúis míle
 uine. Anran do tós fóra an t-arán agus gaib ré 12
 buideacár agus do mainn ré é ar na daoine agus iao
 'n-a fuide, agus na n-éirg ar an gcuma gcéona, so 13
 maibair so léir páirta. Nuair a bíodair lán-tráirta
 dubairt ré le n-a d'eirgíobuil: Baileig an mion-
 arán atá páirta, rar a maib ré amú. Do baileig- 14
 eadair, agus do líonadair dá cipeán deas de'n mion-
 arán a bí ar na cúis bulógaib eóinan i n-oirí na
 ndaoine do éait an bia. Anran, nuair a éonaic na 15
 daoine rin gur deir fóra an míbhúil, dubairt:
 San ampar ipé an fear ro an fáir atá le teacé ra
 doiman. Nuair a bí fíor as fóra, ámtac, so maibair 16
 cun teacé agus bpeit air agus ní a déanamh de,
 i o'iméig ré uata airíré fé'n gcnoc i n' donair.

Agus nuair a bí ré 'n-a tpaénóna do éuair a d'eir- 16
 gíobuil ríor cun na faraise. Agus éuadair ar bóir 17
 na luinge, agus éuadair tpearna na faraise so Cap-
 arnaum; agus bí an doiréacé ann fearoa, agus
 ní maib fóra tagaíte cúca. Agus d'eirgí gaoé móir, 18
 agus bí an faraise as eirgí áro. Agus nuair a bí 19
 cúis rtaoa fíoir nó deic rtaoa fíoir d'iompar
 déanta acu do éonacadair fóra agus é as riubal ar
 an bfaraise, i n-aice na luinge, agus éamig rannrao
 oirta. Agus dubairt ré leó: Míre atá ann; ná 20

- 21 bíor¹ easal oíraib. Aníran do²b' áil leó é éeac³ cúca
irteac ra luings, asur láite³reac, bí an long as an tóir
so ra³b³ad³ar as t³ul ann.
- 22 Amáireac a bí cú³g³ainn do éonac an t³rluas³ do³aine
a bí 'n-a re³ar³m ar an t³o³ab eile de'n fá³raige ná
raib don long eile ann ac an t³-don long amáin asur
ná de³as³ar³ó íora i n don³reac³ le n-a de³ir³giobuil ra
luings rin, asur ná³ im³et³is in³ti ac a de³ir³giobuil
- 23 amáin; tá³in³is, á³m³ta³c, loing³ear eile ó tibe³uar
i n-aice na h-áite 'n-ar h-í³ea³ó an t³-ar³án, nuair a
- 24 s³ar³b an t³igear³na buir³ea³c³ar; asur nuair a éonac
an t³rluas³ ná raib íora ná a de³ir³giobuil ra n-áit,
éu³ad³ar ar u³é³ro na long asur tá³na³ad³ar so Cap³ar-
- 25 naum as lo³is íora. asur nuair a fu³ar³ad³ar é lar-
tal³l de'n fá³raige bu³b³ra³ad³ar leir: a m³á³is³ir³ti³r,
- 26 conur a tá³in³ir éun na h-áite reo? O'f³re³as³ar³ íora
íad asur bu³b³ar³it ré: so de³im³in de³im³in ad³ei³um u³b,
tá³ta³oi a'm lo³is-ra, asur ní mar³ s³eall ar na m³ir-
bú³it³ib a éonac³ad³ar é, ac mar³ s³eall ar na bu³ló³sar³b
a o'í³ea³b³ei³r asur do fá³raim rí³b.
- 27 Ná raot³ruis³ir³ó an bia a té³ig³ean³ ar neam³ní³ó, ac
raot³ruis³ir³ó an bia mar³é³anac a t³ug³ann bea³ta rí³or-
uir³de, an bia a t³e³b³ar³ar³ó Mac an Duine do³uib. ¹Óir
- 28 ir air rin a éuir Dia, an t-á³ar³ir, réala. Aníran
bu³b³ra³ad³ar leir: Cao tá le de³anam³ as³ainn ionur so
- 29 no³éan³raim³ir obair³ Dé? O'f³re³as³ar³ íora asur
bu³b³ar³it ré leó: ²Sí³oi obair³ Dé, so s³er³er³o³fe³ad³ rí³b
- 30 ran t-é a éuir Dia uair³. asur bu³b³ra³ad³ar leir: Má
're³ad³ cao é an có³mar³ta atá as³at-ra o'á de³anam³,
ionur so b³er³er³im³ir é asur so s³er³er³o³im³ir ionat?
- 31 Cao tá as³at o'á oib³ru³? O'it ar n-áit³reac³a man³na
ra b³é³ar³ac, mar³ atá r³s³í³ó³b³ta: ³T³us ré ar³án ó neam³
- 32 oóib le n-í³te. Aníran bu³b³ar³it íora leó: so de³im³in
de³im³in ad³ei³um u³b, ní h-é Ma³oir a t³us ar³án ó neam³
do³uib, ac í³re m' á³ar³ir-re a t³ug³ann do³uib an t³-ar³án
- 33 rí³um³neac ó neam³. Óir í³re ar³án Dé an t³-ar³án a
t³ug³ann anuar ó neam³ asur a t³ug³ann bea³ta do'n
do³man.

¹ Má³it. iii. 17, xvii. 5.² i eóin iii. 23.³ exod. xvi 14; uim. xi. 7; salm. lxxvii. 24; eas³na xvi. 20.

Agus dubhadar leir: A tigeanna, tabair dúinn 34
 an t-arlán ran i gcóinnuiḡe. Anran dubhairt íora leó: 35
 Mire arán na beata; ¹ an t-é a tiocfairó cúḡam-ra
 ní beir ocrar air; agus an t-é a éirioirí ionam-ra
 ní beir tarit air coirde. Ac dubhairt lib go bfeac- 36
 abair mé agus ná éirioeann rí. Jac níó v'á bfuil 37
 tabairta dóm-ra as m' ádair tiocfairó ré cúḡam,
 agus an t-é a tiocfairó cúḡam ní éirfead amac é.
 Oir ní cun mo toile féin a v'éanam a t'anas anuar ó 38
 neam, ac cun go n'éanpáinn toil an t-é a éir uair
 mé. Agus ríde toil an ádair a éir uair mire, ná 39
 leisinn don níó v'áir eus ré dom a cailleanaint,
 ac go n'éanpáinn é tógáil ruar an lá v'éanac. Agus 40
 ríde toil m' ádair, a éir uair me, Jac duine a é onn
 an Mac agus a éirioeann ann, an beata ríoiríde
 beir aige, agus v'éanpáir a é tógáil ruar an lá
 v'éanac.

Agus bí na lúraig as gluaireán 'n-a cóinnib toirḡ 41
 go ndubhairt ré: Ir mire an t-arlán beó a t'ainḡ anuar
 ó neam, agus dubhadar: Nác é reo íora mac 42
 íorep go bfuil aigne asainn ar a ádair agus ar a
 mádair? Conur, v'á bfuil rin, ir féirir do ro a ríó, do
 t'anas anuar ó neam? Anran v'fearḡair íora iad agus 43
 dubhairt ré leó: Ná bíóir as gluaireán eadair féin:
 ní fearóir doinne teact cúḡam-ra san an t-ádair 44
 a éir uair mé 'ḡá t'arḡas cúḡam, agus v'éanpáir
 é tógáil ruar an lá v'éanac.* Tá ríóiríde inr na 45
 fáirib: ² agus beir ríad go léir v'á v'teasḡas as
 Dia. Jac duine a éoir ó'n ádair agus v' fós-
 luim, t'asann ré cúḡam-ra. Ní h-é go bfeacair 46
 doinne an t-ádair ac an t-é atá ó 'Dia, do éonac ré
 rin an t-ádair. Go veimín veimín doirum lib, an 47
 t-é a éirioeann ionam-ra tá an beata ríoiríde aige. Ir 48
 mire arán na beata. ³ O'it búir n-aiteada an 49
 manna ra b'arac, agus ruaradair b'ar. Síde an 50
 t-arlán a t'ainḡ anuar ó neam, i oiréó má iteann

¹ Eccl. xxiv. 29. ² Iráir liv. 13. ³ Exod. xvi. 13.

* Ver. 44. "ḡá t'arḡas." ní le h-éirín é, áitac, ná le
 h-don áitídeín do v'éanam ar a fearóir, ac le neart ḡráir
 milir a ḡáirta naomta.

- 51 doinne é ná faḡaíó ré báir. 1r mire an t-arán beó
 52 a táinig anuair ó neamh. Má iteann don duine an
 t-arán ro, mairfiré ré ar feadh na ríoruirdeáda; agus
 an t-arán a tábairfao-ra uaim iré mo cúro feóla
 féin é cun beaḡa an domáin.
- 53 Anran bí na lúdaíḡ aḡ aḡneap eatarḡa féin, agus
 veirfir: Conur 1r féirir do ro a cúro feóla féin a
 tábairt le n-ite dúinn?
- 54 Agus túbairt íora leó: So veimín veimín
 doeirín lú, mura n-iteó ríó feóil ílic an Duine
 agus mura n-ólaíó ríó a cúro pola ní beir beaḡa
 55 aḡaíó ionaíó.* An t-é a d'iteann mo cúro feóla-ra
 agus a d'ólann mo cúro pola, tá beaḡa ríoruirde aḡe,
 56 agus véanrao-ra é cósáil ruar an lá véanaḡ. 1 Óir
 1r bia so ríor mo cúro feóla, agus 1r veoc so ríor mo
 57 cúro pola. An t-é a d'iteann mo cúro feóla agus a
 d'ólann mo cúro pola, cómnuirḡeann ré ionan-ra
 58 agus comnuirḡim-re ann. Fé mar a cuir an t-áir
 aḡa beó mire uair agus so bfuilim-re beó ó'n
 áir, mar an ḡeáona an t-é a d'iteann mire, beir
 ré beó ve m'báir-ra.
- 59 Síde an t-arán a táinig anuair ó neamh. Ní h-ionan
 agus mar a d'it búr n-aíreáda manna, agus so
 bfuilíó ríao maró. An t-é a d'iteann an t-arán ro
 mairfiré ré ar feadh na ríoruirdeáda.
- 60 Túbairt ré an áint rin i ḡCaparnaum agus é aḡ
 61 teagairḡ ra trinaḡóíḡ. Agus a lán d'a veirḡuibil,
 nuair aḡḡeáodar an áint, túbairt: 1r cuair an
 62 áint i rin, agus cé fárao éirteáḡ léi? Agus do

1 I Cor. xi. 27.

* Ver. 54. "mura n-iteó ríó . . . ólaíó ríó." ḡlactar 1 n'fíunne anro ḡurab é olíḡ Dé do'n áiríoraíde fuil agus feóil áiríort do ḡlacaó, agus cómlíonann an áiríoraíde an olíḡ rin nuair a ḡlacann ré comaoine fé ḡné aráin. Óir ní féirir fuil agus feóil ár slánuirḡeóra do veirḡilt ó n-a áile, agus ḡealltar beaḡa ríoruirde anro do'n t-é a ḡlacann ar veaḡ-rtaro fé don ḡné aráin. Ver. 52. "Má iteann don duine an t-arán ro mairfiré ré ar feadh na ríoruirdeáda;" "agus an t-arán a tábairfao-ra uaim iré mo cúro feóla féin é cun beaḡa an domáin." Ver. 58. "An t-é a d'iteann mire beiré ré beó ve m' báir-ra." Ver. 59. "an t-é a d'iteann an t-arán ro mairfiré ré ar feadh na ríoruirdeáda."

tuig fíora ann féin go maib a d'eirgíobuil as gluaireán
 marí gheall ar an n-íob rín, agus d'ubairt ré leó: An
 'tugann an méirí rín r'gannal d'aoib? Ac má feic- 63
 eann ríob Mac an Duine as dul ruar marí a maib ré
 ar 'túir? * Iré an r'píoraio a d'eimeann beó'daó. 64
 Ní d'eimeann an feóil cairbíte ar bí. Na focail atá
 máiríte asam lú, r'píoraio agus beata iréad íao.† Ac 65
 tá cuio asáib-ré ná c'neveann. Óir bí fíor as fíora
 ó turaó cé'í v'íao náí c'neio, agus cé d'éanfaó é
 díol.

Agus d'ubairt ré: Uime rín iréad d'ubairt lú na 66
 féadfaó doinne teacé c'úgam mura mbeaó tabairta
 as m'ádaí d'ó teacé. Anrao d'ó cairmaing a lán d'á 67
 d'eirgíobuil ruar, agus níorí r'ublaodai leir a tuille.
 Dubairt fíora d'á b'íú rín leir an d'áiréas: An maí 68
 lú-ré, leir, imteacé? Agus d'f'neasair Síomón 69
 r'eadai é: A t'igearma, cé cuige go r'asaimíó? Ir
 asat-ra atáio b'réiré na beata r'íoraíde. Agus 70
 c'neioimíó-ne agus tá fíor asamín gupí tu C'íoraí
 Mac Dé. D'f'neasair fíora íao: Náí d'eimear-ra an 71

* Ver. 63. "Ac má feiceann ríob," ghl. Le tráéte mar rín
 an a d'eargabáil, d'ó t'ig C'íoraí or a g'ómaí a d'ómaéte, éun
 r'írinne na b'ocail a bí máiríte asge d'ó d'eimíú agus éun an
 b'íú m'íúib'raó a bí baime acu ar a éaint d'ó éurí ar a n-áighe,
 .i. go g'caíroirí a éuro r'óla d'íde marí íorí r'óil aímíúge.
 Tug an d'eargabáil le tuigínt d'óib go r'asáó an corí r'ólaona,
 r'lán r'ólaín, ruar ar neam, éun beiré n-a f'íre ar d'earlámí an
 ádaí Síomóníde, agus d'á b'íú rín ná r'earí é b'íreáó agus d'ó
 r'raoáó agus d'íorí d'í an d'atáí r'ó man a m'earaoar.

† Ver. 64. "Ní d'eimeann an feóil cairbíte ar bí." Ir fíor ná
 beaó don cairbíte i b'feóil marí, d'íúite d'ó n' r'píoraio, ar an
 g'euma m'íúib'raó i n-ar m'earaoar go n'íoríorí a éuro r'óla
 agus go n'óiríorí a éuro r'óla. Agus ir fíor ná r'íul don cairbíte
 i b'feóil an duine, .i. i naóirí d'íaoín an duine (an náóirí ná
 h'íúilíúgeann d'ó r'píoraio agus d'ó b'réirí C'íoraí). Ac a
 r'áó ná r'íul don cairbíte i b'feóil C'íoraí, an feóil beó ran a
 g'lacaimí nuaí a g'lacaimí Comaóine, marí don le n-a
 r'píoraio, .i. le n' anam agus le n-a d'íadacé, d'íamíra marí d'í-
 teacé ab ead a leiréio rín d'ó r'áó. Óir d'á m'íorí é ná
 d'éanfaó r'óil C'íoraí don cairbíte d'íinn ní g'lacfaó ré colan
 d'ona i n-aon éorí ná ní f'íúilígead' ré b'ár ar íorí.—Íbro.
 "Spíoraio agus beata ir ead íao." .i. marí cuirí r'íao or b'íor
 g'ómaí r'ácamínt naómíta, go n'glacraí r'íob ann, ar éuma
 ionganacé, r'píoraio agus g'íaríta, agus beata a' tobair na beata
 féin.

72 dáréas asair do togaró? asur tá duine asair 'n-a
 diaibál. asur ip ar lúdar, mac simóin, ircaíod,
 a bí ré as caint. Óir ipé rin a bí cun é díol, asur
 sur duine de'n dáréas é.

Caitbídíol VII.

Téigeanann Cúirt ruar cun féile na scabarnacul: tugann ré
 teagairt uair na teampul.

- 1 1 n-a diair ran do riuibluigearó fíora na fíalilí,
 óir níor b'áil leir riuibál i nlúadéa coir na lúadís
- 2 a beir a d'iarrairó é cup cun báir. asur bí féile
 na n-lúad, ¹ féile na scabarnacul, i n-ácmairéad.
- 3 asur duairt a b'áirte réin leir: fás an áit reo
 asur eirís irtead i n-lúadéa i oiréó so bfeicir do
- 4 deirgiobuil réin na gníomairéa a deimeann tú. Óir
 ní deimeann doinne don níó a san fíor asur é a d'iar-
 rairó é réin a beir. riuibíde; má deimeann tú na
- 5 neiré reo tarbeáin tu réin do'n doimán. Mar níor
- 6 éreó a b'áirte réin ann. asur duairt fíora leó:
 níor éamís mo éráir-rá fór; ac tá búir oiréir-rá
- 7 ollam i scóimhuigé. ní féidir do'n traogal fuat a
 eadairt daob-ré; tá fuat aise doim-rá, áh, mar tá
 fíadnairé asam 'a deánam 'n-a eadó so bfuil a
- 8 gníomairéa so n-olc. Téigir-ré ruar cun na féile
 reo, ac ní lim-ré as dul ruar cun na féile reo, mar
- 9 ní l m'aimirí teagairé fór. Nuair aduairt ré an
- 10 méir rin d'fan ré réin i n-fíalilí. ac nuair a bí a
 b'áirte imirigé ruar, anran do eadair ré réin ruar
 cun na féile, ac níor b'ór áiré é, ac amáin ré eiré
 ar fíis.
- 11 asur bí na lúadís 'gá loir, lá na féile, asur deir-
 12 oir: Cá bfuil ré riuó? asur bí gluaréan móir
 amear na ndoime mar fíall air. Cuir acu 'gá
 ráó, Duine fóganta iréad é. Tuille acu 'gá ráó,
 ní n-ead, ac as meallá an pobuil iréad atá ré.
- 13 níor labair doinne amad 'n-a eadó áh, coir eadla
 na n-lúad a beir oiréa.

¹ lebit. xxiii. 34.

Ac timpal meadóon lae na péile éuaíð íora ruar 14
irteac ra teampul ašur bí ré aš teasars.

Ašur bí na líudaiš aš déanamh iongna de, ašur 15
deirfuír: Cá bfuair pé reo an léigeanh a beic aige,
ašur náí fošluim ré é? O'fneasair íora iao ašur 16
dubhairt pé: An teasars ro a cúšaim-re, ní liom é,
ac leir an t-é a cúir uair mé. Má'r mian le duine a 17
toil rin do déanamh aicneócaró pé i otaob an teasars.
An ó 'Oia é, nó an uaim féin atáim aš caint. An t-é 18
a labhrann uair féin, a slóipe féin a loirgeann pé;
ac an t-é a loirgeann slóipe an t-é a cúir uair é, tá
ré rin fíunneac ašur ní'l éasóir ann. ¹Náí cúš 19
maoir an oliš 'daoib-re, ašur ní cómlíonann doinne
asuib an oliš? Cad cuise 'daoib beic a o'iarriaró 20
mé cúir cun báir? O'fneasair an trluas ašur dub-
hairt: Deamán atá ionat; cia 'tá a o'iarriaró cú cúir
cun báir? O'fneasair íora ašur dubhairt pé leó: 21
Deinear don obair amáin, ašur tá iongna oíuib so
leir. Uime rin cúš ²maoir an timpal-šeairiú 22
daoib (ní sup ó maoir é, ³ac ó rna h-aicneacuib),
ašur deineann ríú timpal-šeairiú ar duine ra trab-
bóro. Má deineann ríú timpal-šeairiú ra trab- 23
bóro i otreó ná curfí oliš maíre ar neamnió, an
bfuil fearš asuib cúšam-ra mar sheall air sup deín-
ear an duine ar fad do leigear ra trabbóro? ⁴Ná 24
cúšaró bheic do léir mar a éitear, ac cúšaró bheic
ceart.

Ašur dubhairt cuíro de muintirí leirpaleim: Nác é 25
reo an t-é so bfuilíó ríao a o'iarriaró é cúir cun báir?
Ašur féac tá pé aš caint so puibilíóe, ašur ní deirfu 26
ríao don níó leir. An bfuil a fíor so fíor aš na
h-uacaráim sup b'é reo Críort? Ac tá aicne 27
asainn air reo, cá otaimš ré; ac Críort, nuair a
tiocparó ré, ní h-eól o'aoinne cá h-aic supab ar é.
Anran do labhair íora do sué áro, ašur é aš teasars 28
ra teampul, ašur dubhairt pé: Tá aicne asuib oim-ra
ašur ír eol daoib cáir ab ar mé; ašur ní uaim féin
a tánaš; ac tá an t-é a cúir uair mé fíor, ašur ní'l

¹ Exod. xxiv 3² Lebit xii. 3.³ Gen. xvii. 10.⁴ Deut. i. xvi.

- 29 aítne aḡaib-re ari. Tā aítne aḡam-ra ari, maṛ iṛ
 30 uaið mé, aḡur iṛé féin a cūiri uaið mé. Anṛan biðoðari
 a o'iaṛpaioð beirte ari, ac níori cūiri doinne lám ann
 maṛ ní maib a tṛáct taḡaite fōr.
- 31 Oo cṛero a lám de'n tṛluaḡ ann, áh, aḡur
 deiṛoiṛ: Nuairi a tiocpaioð Cṛioṛt an noðanpaioð fé
 níori mó mīṛbūilti 'ná maṛ a ðeimeann an ouine reo?
- 32 O'airuḡ na fāiṛiṛiṛiḡ an tṛluaḡ aḡ cur 'r aḡ cūit-
 eam n-a tṛaob ari an ḡcuma ran, aḡur cūiri na h-uacta-
 maṛn aḡur na fāiṛiṛiṛiḡ oificeaða cūn beirte ari.
- 33 Aḡur ouðairt fōra leð: Tāim aḡaib fōr tamall beaḡ
 aimirie; aḡur tāim aḡ imteact aḡ tṛuall ari an t-é
 34 a cūiri uaið mé. Verð rið a'm loirḡ, aḡur ní bṛaḡaioð
 rið mé; aḡur an áit 'n-a bṛuilim-re, ní féioiri oðoið-re
 35 teact ann. Aḡur ouðairt na lúðaiḡ eataritā féin:
 Cá bṛuil fé reo aḡ oul aḡur ná faigmið é? An aḡ
 tṛuall ari an muintiri atá rḡairite amearḡ na nḡeinte
- 36 atá fé aḡ oul, cūn na nḡeinte teaḡarḡ? Cao í an
 cáint reo aouðairt fé: loirḡeðoið rið mé aḡur ní
 bṛaḡaioð rið mé, aḡur an áit 'n-a bṛuilim-re ní féioiri
 oðoið-re teact ann?
- 37 Aḡur an lá deiṛimeað, ¹ an lá móri o'aimiri na
 féile, bi fōra 'n-a feapaṛm aḡur é aḡ labairt ḡo h-áro,
 aḡur deiṛeað fé: Má tá tarit ari doinne, taḡað fé
- 38 cuḡam-ra aḡur ólað fé. ² An t-é a cṛeroðeann ionam-
 ra, maṛ aouðairt an ḡṛiðbinn: Ruicṛið ar a bṛioinn
- 39 rṛuṛana uirḡe beð. Aḡur oð labairt fé an cáint rin
 ari an Spioṛaioð a bi le ḡlacað aḡ an muintiri a cṛero-
 feað ann; óiri bi an Spioṛaioð ḡan tabairt fōr, maṛ
- 40 bi fōra ḡan oul iṛteact 'n-a ḡlōie fōr. Ouðairt
 oðoime de'n tṛluaḡ, áh, nuairi a o'airuḡeaðari an
- 41 cáint rin uaið: Iṛé reo an fáio ḡan amṛar. Ouð-
 airt tuille acu: Iṛé an Cṛioṛt é reo. Aḡur ouðairt
- 42 paitt acu: An ó ḡailili atá Cṛioṛt aḡ teact? Ná
- 43 deiṛi an ḡṛiðbinn ḡuri de ríol Oáibio, aḡur ³ ó baile
 ðetleheim, maṛ a maib Oáibio, atá Cṛioṛt aḡ teact?
 Aḡur o'eirḡ aighear ra tṛluaḡ maṛ ḡeall ari.
- 44 Aḡur ba mian le curt acu bṛeit ari; ac níori cūiri
 doinne lám ari.

¹ Lebit. xxiii. 27. ² 1ṛáiaṛ xlv. 3, lviii. ii. ³ mich. v. 2.

Anran éáinīs na h-oificeača aš tpiall ar na h-ápo- 45
 fagairt ašur ar na fairsiriniš ašur duhpaṁar-pan
 leó: Cao 'n-a tsoṁ nári tusaṁairi liṁ é? Ašur duh- 46
 airt na h-oificeača leó: Mior labairi aon duine juam
 mar a labriann an duine reo. Ašur o'fpeašairi na 47
 fairsiriniš: Mí h-éoiri so bpuilci-re mealta, leir?
 An oóiš so hpeirdeann doinne de rna h-uacṁar- 48
 naib nó de rna fairsiriniš ann? Ac an tpiuaš ro ná 49
 puil eóluir ar an noliš acu, tá mallacṁ oirṁa. Duḁ- 50
 airt micoṁemur leó, ¹ an feari úo a éáinīs éirise ra
 n-oirṁe, mar duine acu ab eaṁ é: An otuṁann ár 51
 noliš-ne breit ar duine ṁan a o'airpeacṁaint ar
 otúir uair réin, ² ašur a o'airṁint cao a deineann ré?
 O'fpeašpaṁar ašur duhpaṁar leir: An amlaio ir 52
 ṁailiiaṁ cura leir? Cuairiaš an Spribinn, ašur
 éirir ná h-eiriseann fáir a' ṁaili.
 Anran éuairṁ ṁac doinne acu abaire éun a éirise réin. 53

CAIBRIDIOI VIII.

An bean a fusaṁo aš uéanaṁ aṁalṁpanair. Orioṁt á
 uéininiṁ ṁur ceairt a éeasairṁ.

Anran do éuairṁ iora amaṁ so enoc Oubet. 1
 Ašur éáinīs ré irṁeac ra ceampul airir so moṁ ar 2
 maiṁin, ašur éáinīs na uaoine so leir aš tpiall air
 ašur do ruirṁ ré ašur bí ré 'ṁá oṁeasairṁ.

Ašur tuiš na ṁpribneóiri ašur na fairsiriniš leó 3
 bean ṁur iusaṁo uirṁi i n-aṁalṁpanar, ašur éirpeaṁar
 'n-a fearam i láṁairi í, ašur duhpaṁar leir: A mlaig- 4
 irṁir, do iusaṁo ar an mnaoi reo anoir ašur í aš
 uéanaṁ aṁalṁpanair. Ašur ³ tá óriuigṁe aš maoir 5
 uáinn ra uoiš a leirṁe reo do éur éun báir le
 ṁabail do éloṁair inṁi. Cao uéirir-re? Ac 'ṁá 6
 tpiail irṁeac a duhpaṁar an éaint rin le h-ionacur so
 bpeaṁaroir ruo éigin a éur 'n-a leir. Ašur do
 éiom iora rior ašur bí ré aš rṁir le n-a méri ar an
 otalam. Ašur do leanaṁar aš cur na ceirṁe 7

¹ *Supra* iii. 2.

² Deut xvii. 8, xix. 15.

³ lebit. xx. 10.

- cuige. Anran o'eirig ré ruar asur oubaric ré leó :
 1 An ouine asuib atá san péaca caitead ré an éeao
 8 éloc léi. Asur do érom ré ríor aihir asur bi ré as
 9 ríurí ar an ocalam. Nuair a o'airigeadar an focail
 o'iméigeadar 'n-a ouine 'r 'n-a ouine, na reanóirí
 ar oúir ; asur do págao íora i n' donar asur an bean
 10 'n-a rearm i ládar. Anran o'eirig íora ruar, asur
 oubaric ré leir an mnaoi : A bean, cá bfuil na daoine
 a bi as cur ad' leic ? An amlao náir doar doinne
 11 tu ? Asur oubaric rí : Níor doar, a tigeairna.
 Asur oubaric íora : Ní doarfao-ra tu ac éom beas.
 Iméig, asur ar ro amac ná veim an péaca aihir.
- 12 Asur anran do labair íora aihir asur oubaric ré :
 2 Mire rotur an domain ; an t-é a leanraio mé ní
 fuiblócaio ré ra doiréacé, ac beio aige rotur na
 13 beata. Asur oubaric na fairirínig leir : Taoi-re as
 oéanam fiaónaire oir féin ; Ní'l t'fiaónaire fíunnn-
 14 eac. O'fneasair íora asur oubaric ré leó : Bioo
 so bfuilim-re as oéanam fiaónaire oim féin cá
 m'fiaónaire fíunneac, oir ir eól dom cá oacánas asur
 cá bfuilim as oul ; ac ní h-eól daoib-re cá oacánas ná
 15 cá bfuilim as oul. Tugann ríu-re breic do réir na
 16 feóla ; ní tugaim-re breic ar doinne. Asur má
 beirim-re breic, cá mo breic ríor, oir ní h-am' donar
 atáim, ac mé féin asur an t-é a cuir uairó mé, an
 17 t-ádar. Asur ³ cá ríuríobta i nbúir nólíg-re so
 18 bfuil fiaónaire ó breic ríor. Ir mire a tugann fiaó-
 naire oim féin, asur cá an t-ádar, a cuir uairó mé,
 19 as tabairic fiaónaire oim. Asur oubaric leir :
 Cá bfuil t'ádar ? Asur o'fneasair íora : Ní'l
 aicne asuib oim-ra asur ní lúga ná mar atá aicne
 asuib ar m'ádar ; dá mbeao aicne asuib oim-ra
 b'féiríur so mbeao aicne asuib ar m'ádar, leir.
 20 Do labair íora na focail rin i n-ait coimeáda an
 éirce, asur é as teasair ra teampul ; asur níor
 rug doinne air, mar ní raib a éradé tairce póir.
- 21 Asur oubaric íora leó : Táim-re as iméacé, asur
 beio ríu-re a'm loir, asur seobair ríu báir i nbúir

¹ Deut. xvii 7. ² I eóin i. 5. ³ Deut. xvii. 6, xix 15

bpeaca; an áit 'n-a bfuilim-re aš uul ní féadfaí
 rib-re teac̃t ann. Ašur oũbairt na lúdaí: An 22
 amhlaid a mairbódair ré é féin, so noũbairt ré, An áit
 'n-a bfuilim-re aš uul ní féadfaí rib-re teac̃t ann?
 Ašur oũbairt ré leó: Ó'n áit tíor rib-re, ó'n áit 23
 tuar mire; de'n tpaog̃al ro rib-re, ní de'n tpaog̃al
 ro mire. Uime rin aoũbairt lib, seobair rib b̃ar 24
 i nb̃ur bpeacaib; óir mura seirioir rib sur mire é
 seobair rib b̃ar i nb̃ur bpeaca. Ašur oũbairt leir: 25
 Cé h-é tu? Oũbairt íora leó: An Turac̃, atá anoir
 féin aš caint lib-re. Tá a lán ašam le maó ašur le 26
 b̃reic̃ñú i nb̃ur otaob; ac̃ ¹ tá an t-é a cuir uair
 mé fíor; ašur na neic̃e a o'airsear-ra uair riniaó
 na neic̃e a lab̃aim ra tpaog̃al. Ašur níor̃ cuisea- 27
 oar so maib ré 'šá maó sur b̃é Oia a ádair. Ašur 28
 oũbairt íora leó: Nuair a o'arod̃air rib ruar Mac
 an Duine, anran ireaó beir̃ fíor ašair sur mé é,
 ašur ná deim̃ ñí ar bit uaim féin, ac̃ sur fé mar̃
 a teasair̃ m'ádair oom a lab̃aim na neic̃e reo.
 Ašur an t-é a cuir uair mé tá ré am' foair, ašur níor̃ 29
 f̃ás ré am' donar mé, óir deim̃ i seóinnuise na neic̃e
 a áic̃neann leir. Nuair a lab̃air ré na neic̃e rin 30
 oó c̃reio a lán oaoine ann.

Ašur oũbairt íora leir na lúdaí a c̃reio ann: 31
 Má fanann rib ar mo b̃uac̃ar ir fíor̃beir̃siobuul ašam
 rib fearoá; Ašur cuir̃rib rib eólar ar an b̃íunne, 32
 ašur raor̃air̃ an b̃íunne rib. O'f̃reasraoá é: Ir 33
 oe fíol áb̃rahaim riñn, ašur ní mãamair mã i n-ár
 noáoair̃ aš doinne; conur a deir̃-re, Saor̃ar
 rib? O'f̃reasair̃ íora iao: So deim̃ deim̃ 34
 aoir̃ lib, ² šac̃ doinne a deimeann an peaca tá
 ré 'n-a oair̃ aš an bpeaca. Ní fanann an oair̃ ra 35
 teag̃lac̃ oó fíor̃, áic̃ac̃; ac̃ fanann an mac ra
 teag̃lac̃ oó fíor̃. O'á b̃r̃is̃ rin, má raor̃ann an mac 36
 rib beir̃ rib raor̃ oair̃rib. Tá fíor̃ ašam sur oe 37
 fíol áb̃rahaim rib. Ac̃ ní fol̃air lib mire c̃ur̃ c̃un
 b̃air, mar̃ ní b̃fašann mo b̃uac̃ar r̃l̃is̃ ionaib. Lab̃- 38
 aim-re an ñí a c̃onac i b̃foair m'áair; ašur
 oimeann rib-re neic̃e a c̃onacabair i b̃foair b̃ur

¹ Róm. iii. 4.

² Róm. vi. 15, 16; 2 peao. ii. 19.

Cé h-é tura, uar leat? O'fneasair íora: má tús- 54
aim-re glóire dom féin ir neamhíð mo glóire. Iré
m'áchair a túsann glóire dom, an t-é a veir rib-re
sur b'é búir n'Óia é; Asur ní'l aítne asuib air; ac 55
tá aítne asam-ra air. Asur má veirim ná fuil
aítne asam air beo mé mar rib-re, as máó anéitig.
Ac tá aítne asam air, asur táim as cómhíonad a
briatair. Ba mór as búir n-áchair Ábraham so 56
bfeicfead ré mo lá-ra. O conaic, asur bí átar air.
Anran duhair na lúdaig: Ní'l caogao blian o'aoir 57
fór asat, asur conaicir Ábraham? Asur duhair íora 58
leó: So deimín deimín a veirim uib, táim-re ann ó
poim Ábraham a veit ann.

Anran o tógadair na cloca éun iad o éaitéam 59
leir; ac o éil íora a éil oiré asur o'iméig ré
amad ar an tceampul.

CAIBIDIOIL IX.

Raodarc as Crioirc 'á éadairt o'n duine o rugad 'n-a
dall.

Asur as sabail na rúige oó o conaic íora duine 1
a bí 'n-a dall, asur sur dall a rugad é. Asur 2
o'fiarraig a veirgobuil de: a Rabbi, cé'cu a
vein peaca, é reo nó a áchair 'r a máchair, tpeár sur
rugad 'n-a dall é? O'fneasair íora: Níor peacais 3
ré reo ná a áchair ná a máchair; ac éun so tairbeán-
raí oibpeaca Dé ann. Tá oim-ra oibpeaca an t-é a 4
éuir uair mé o déanam an fáir atá an lá ann; tá an
oirdé as teac nuaí nác féirir o'aoimne obair a
déanam. An fáir atáim ar an raozal ir mé folur 5
an traozal. Nuair aduhairt ré an éaint rin oó
éuir ré reile ar an tcalam, asur éin ré laeac leir 6
an reile, asur éimil ré an laeac de fúilib an dail,
Asur duhairt ré leir: Iméig asur níg i locán Silóe, 7
(a minigear: Teacair). O'iméig ré asur oó
nig, asur éainig ré tar n-air asur raodarc aige.

Anran duhairt a cómhairgair asur na daoine a conaic 8
poimir rin é asur é a o'iarraig o'éarca: Nác é reo

- an fear a bíod 'n-a fuirde as loighe déara? Agus
 9 dubhairt daoine: Iré é. Dubhairt daoine eile, ámtac:
 Ní h-é é, ac ip corráil leir é. Ac dubhairt an duine
 10 féin: Iy mé é. Agus dubhadar leir: Conur a
 11 h-orslaó do fáile duit? O'fhéasair ré: An fear
 ran ar a dtugtar Íora, deim ré laṡac agus éimil ré
 de m' fáilib é, agus dubhairt ré liom, Iméig go locán
 Silóé agus níg. Agus o'iméigear, agus do nígear,
 12 agus éim. Agus dubhadar leir: Cá bfuil an fear
 ran? Dubhairt reirean: Ní fearad.
- 13 Tugadair éin na b'fuirpíneac an fear a bí noime
 14 rin 'n-a dail. Agus ra trabbóro ab ead é nuair a
 deim Íora an laṡac agus o'orsail ré fáile an duine.
 15 Agus airí o'fíarraig na fíurínig dé conur a fuair
 ré a maṡaric. Agus dubhairt reirean leó: Cuir ré
 laṡac ar mo fáilib, agus do nígear iad, agus éim.
 16 Agus dubhairt cur de rna fíurínig: Ní h-ó Dia an
 fear ro ná coimeádann an trabbóro. Agus dub-
 hairt tuille acu: Conur ip féidir do duine peacairil
 na míbháilí reo déanam? Agus bí riorma eatarra.
 17 Agus dubhadar airí leir an ndail: Cad veirir-re
 leir an t-é rin a o'orsail do fáile? Dubhairt reir-
 ean: Fáir íreac é.
- 18 Agus níor éreir na lúraig go maib ré 'n-a dail agus
 go bfuair ré a maṡaric, go dtí gur glaoṡadair ar
 áair agus ar máair an t-é rin go maib a maṡaric
 19 fáilata aige. Agus éirrigearad iad, agus dubha-
 dair: An é reo bír mac veirir rí a iugac 'n-a dail?
 Conur a tárla go bfuil maṡaric anoir aige?
 20 O'fhéasair áair agus máair an bír iad, agus dub-
 hadair: Tá fíor agaimn gur mac dúinn é reo, agus
 21 gur dail a iugac é; Ac conur do tárla maṡaric a
 veir anoir aige ní h-eól dúinn, ná ní h-eól dúinn cé
 o'orsail a fáile; fíarraigí de féin é; tá aor aige;
 22 labraó ré féin air féin. Dubhairt an t-áair agus
 an máair na neiré rin mar bí eagla na n-lúac
 orra, óir bí roair as na lúraig an uair rin, doinne
 a déarrac gur b' é Cíorac é, é cur amac ar an rina-
 23 sóig. Mar gail air rin íreac adubhairt an t-áair
 agus an máair, Tá aor aige, veiríó é féin do
 éiriciú.

Anran do ghlaothadair aifíir ar an n-uine a bí 'n-a 24
 dail, agus dubhadair leir: Tabairt glóire do Dia.
 Ir eol dúinne sup peacad an uine rin. Dubhairt 25
 reirean leó: Má'r peacad é ní féadad-rá ran. Tá
 fíor sham don níó amáin, so rabar am' dail agus so
 bfuil maóire anoir sham. Agus dubhadair-ran 26
 leir: Cao a vein ré leat? Conur a d'orðail ré do
 fúile duit? O'fíeasair ré iao: O'innreap ceana 27
 doaoib é agus o'aireabair mé. Cao ab ail lib 'gá
 aireadaint aifíir? An amlaib ba maic lib-re, leir,
 beic i nbúir nveirgiobuil aige? Anran do túsadair 28
 oioe-éaint do agus dubhadair: Bí-re ad' veirgiobul
 aige; ir do Maoir ir veirgiobuil rinne. Ir eol 29
 dúinne sup labair Dia le Maoir, ac an fear ro, ní
 h-eol dúinn cá dtáinig ré. O'fíeasair an fear 30
 agus dubhairt ré leó: So veimín ir iongantac an
 rgeal é rin, san a fíor a beic asair-re cá dtáinig ré,
 agus o'orðail ré mo fúile doim-rá: Tá fíor sham, 31
 améac, ná h-éirteann Dia le luic peacaí déanamh;
 ac má túsann uine onóir do Dia agus má veimeann
 ré toil Dé, éirteann Dia leir an n-uine rin. Míor 32
 h-aigeadair maí ó turaic an domáin sup orðail doimne
 a fúile do uine a iugad 'n-a dail. Mura mbead sup ó 33
 Dia an uine reo ní féadad ré don níó a déanamh.
 O'fíeasair agus dubhadair leir: I bpeacaib a zein- 34
 ead tu ar raó, agus an nveimeann tú rinne do
 teasair? Agus do comáineadair amac é.

O'aifíis íora sup áirteadair amac é; agus nuair 35
 a fuair ré é dubhairt ré leir: An zceirveann tura
 i Mac Dé? O'fíeasair reirean agus dubhairt: Cé 36
 h-é rin, a tigeirna, so zceirvead ann? Agus dub- 37
 air íora leir: Conaíir é, agus an t-é atá as caint
 leat iré é. Anran dubhairt reirean: Cpeirim, a 38
 tigeirna. Agus do fléad ré do, 'gá admaib.
 Agus dubhairt íora: As tabairt breiteamantair a 39
 éadag-ra ar an raogal ro; i otreó so breicead
 an muinir ná peiceann, agus so ndallad an muinir
 a éionn.* Agus o'aifíis cuir do rna fairirínis a bí 40

* Ver. 39. "i otreó." Ir eirge rin a bí an mibúilc. ní
 'gá raó é sup éaint Crioit eun don uine déanamh dail, ac
 sup eug na lúoig a ndaille 'n-a breiteamantair orea réin

- 1 n'fódaí é, ašur duibhíodair leir: An amlaí
 41 a'áimíto-ne dail, leir? Duibhírt íora leó: Tá mbeaó
 rib dail ní beaó peaca oiaib. Ac anoir abriann rib,
 Tá maóaire ašainn: leanaínn búir bpeaca oiaib.*

CAIBHÍOIL X.

1r é críort an doirur, ašur 1r é críort an t-aódaíre fóganta.
 1r don é ašur a ddaíre.

- 1 So deimín deimín aoirim uib, an t-é ná ašainn
 an doirur irteaó 1 seiró na ašaoiaé, ac do ašainn
 2 irteaó ar a málairt de cuma le ráirú, bíteamínaé
 3 irteaó an doirur, riné aódaíre na ašaoiaé. Oršalann
 an dóiríreoir tó ran, ašur aírúir na caoiré a šut, ašur
 4 lann ré amaé iao. Ašur nuair a feólann ré amaé
 a caoiré réin ašaoiaéann ré mómpa, ašur leanaíro na
 5 caoiré é, marí aírúiríro riao a šut. Ac ní leanaíro riao
 duine iaraécta, ac teiríro riao uairó, marí ní aírúiríro
 riao šut na n-aóiaíre iaraécta.
 6 Do labair íora an trolúiró rin leó. Ac ní feaó-
 7 raóar caó a bí aige o'a ráó leó. Anran duibhírt
 íora leó aírúir: So deimín deimín aoirim uib ašur
 8 mipe doirur na ašaoiaé. Šac ar táimíš, bíteamínaíš
 ašur pobálaíte ab eaó iao, ašur níoir éirt na caoiré
 leó.
 9 1r mipe an doirur. Má'í t'íom-ra a mašairó duine
 irteaó, raorfar é; ašur seódaíó ré irteaó ašur
 10 amaé, ašur seódaíó ré an fopuigeaé. Ní ašainn an
 bíteamínaé ac cun beir aš ašur ašur ašur ašur ašur
 aš ašur. Tánaš-ra ionur so mbeaó an beaé acu,
 11 ašur so mbeaó rí acu níoir iomaóamíla. 1 Mipe an
 t-aódaíre fóganta. Tušainn an t-aódaíre fóganta

1 1rdaíar xl. 11; ezech. xxxiv. 23, xxxvii. 24.

leir an noioé úráio a deimeadair o'a éaé ašur leir an
 noíúltú a ašaoiaíre oó.

* Veir. 41. Tá mbeaó rib dail, .i. tá mbeaó aínbriort tar
 cumar oiaib ní beaó an peacaó oiaib, ac tátaóí aš maóíbeam
 ar búir n-eóluir ar an ríorírtíur ašur ní'l don leaérgéal ašaoib.

a anam arí ron a éaoiú. An fear tuarparóail 12
 ámhá, óir ní h-é an t-aoúaire é, agus ní leir féin
 na caoiré, éionn ré an maétiúe as teacé, agus fágan
 ré na caoiré agus teiteann ré; agus veineann an
 maétiúe foúail arí na caoiré agus rúaireann ré iad.
 Agus teiteann an fear tuarparóail mar ír fear tuar- 13
 aróail é, agus ní'l rpeóir aise iní na caoiré. Mire an 14
 t-aoúaire fósanta agus aicniúim mo éuir féin, agus
 aicniúio riad-ran mé. Ré mar a 'ó'aicniúeann an 15
 t-ácair mire ír ead 'ó' aicniúim-re an t-ácair leir;
 agus tá m'anam asam 'á ábairt arí ron mo éaoiú.
 Agus tá caoiré eile asam ná bainneann leir an 16
 seiró ro; agus tá oim iad ran a ábairt uim,
 agus éirteiró riad le m' éiró; agus beiró don éiró
 ámhá ann agus don aoúaire ámhá. Mar seall ar 17
 reo atá fúad as an ácair dom, ¹ mar so bfuilim as
 ábairt m'anama uaim, i 'ótreó so n'éanrainn é
 élaeá éúsam aipír. Ní'l doinne 'á ábairt uaim, 18
 ac ír uaim féin atáim 'á ábairt uaim; agus tá ar
 mo éumair é ábairt uaim, agus tá arí mo éumair é
 ábairt éúsam aipír. Siní an aicne a fuaíar ó
 m'ácair.

'Óeipú riorma aipír ioir na lúdaig mar seall ar 19
 an seaint rín. Agus ábairt eiró acu: 1r ámháir atá 20
 deamán ann, agus tá ré ar a meabair; ead ab áil
 uí as éirteacé leir? Ábairt tuille acu: Ní caint 21
 fír so mbead deamán ann an éaint rín; an b'éad-
 ead deamán fúile na n'óall a 'ó'orúail?

Agus bí féile an toirbéairé i n-leirpálem, agus 22
 ra seimhead ab ead é. Agus bí íora as riubal ra 23
 teampul, i bpoirre Salomóin. Agus éainú na 24
 lúdaig 'n-a éimpal, agus bíodair 'á áir leir: An fad
 a leanaíar as baint an anama aráinn? Má'r tó
 Cúioir, inníir dúinn é so foiléir. 'Ó'neasair íora 25
 iad: Táim 'á inníint áoir, agus ní éirveann rí é.
 Na n-oirneadá atá asam 'á éanám i n-áinim m'ácair,
 tá riadnairé acu 'á éanám dom. Ac ní éirveann 26
 rí-re, mar ní 'de'm' éaoiré-re rí. Éirteiró mo 27

¹ 1ráir liii. 7.

- éaoíne-re le m' glór, agus aicnísim-re iad, agus
 28 leanairt ríad mé. Agus tá an beata fíoruirthe
 ašam-ra 'á tabairt dóib; agus ní cailleair go deó
 iad, agus ní déanfaid doinne iad a d'fuaḡad ar
 29 mo lámh-re. Tá an níó a tús m'áchair dom níor
 mó 'ná šac uile níó; agus ní féidir d'aoinne fuaḡad
 30 ar lámh m'áchair. I r don mire agus an t-áchair. *
 31 Anran do éós na lúdaig na cloca cun šabáil do
 32 élocaib ann. O'freašair íora iad: Tá a lán oib-
 peca róšanta cairbeanta ašam doaoib ó m'áchair;
 cé'cu obair acu go bfuil ríó aš šabáil do élocaib
 33 ionam mar šeall air? O'freašair na lúdaig é: Ní
 mar šeall ar obair róšanta atáimíó aš šabáil do
 élocaib ionat, ac mar šeall ar diaḡarlaḡ, agus go
 ndeineann tú 'Dia díot féin, bíod šur duine tu.
 34 O'freašair íora iad: Ná fuil ršríobta i ndúir noliš
 35 féin, ¹Dubairt-ra, ir déite ríó? Má dubairt ré
 šur déite iad ríó šur labraḡ bmačair Dé leó, agus
 36 náé féidir an ršriptiúir do cun ar neamníó, An t-é a
 beannuig an t-áchair agus do cun ré uair ar an
 raošal, an ndeir ríó-re leir, Tá diaḡarlaḡ ašat
 'á déanaí, cuirš go ndubairt, Ir mé Mac Dé?
 37 Muia ndeim oibpeca m'áchair ná crieríó mé.
 38 Ac má deim, muia maic lib mire crierdeamant,
 crieríó na h-oibpeca, i tšreó go mbeir fíor ašair
 an t-áchair a beir ionam-ra agus mire ra n-áchair.
 39 Anran bíodair a d'iarraíó beirce air; agus d'imčíš
 40 ré ar a lámhaib. Agus d'imčíš ré airí ar íoraḡan,
 cun na h-áite 'n-a raib éóin aš bairteaḡ ar tšúir;
 41 agus d'fan ré anran. Agus táimš a lán doaoine aš
 tšmall air, agus deiríóir: Níor deir éóin don níó
 42 mírbúilteaḡ; Ac na neirte go leir adubairt éóin
 'n-a caob ro doob' fíor iad. Agus do crier a lán ann.

¹ salm. lxxxi. 6.

* Ver. 30. "Ir don mire agus an t-áchair," .i. don náóuir
 amáin oiaḡa agus óa pšaršain fé leir.

CAIBHUIOIL XI.

Laparur á tabhairt ag Oíroir o'n mbár. Comairle na
riagaltóirí eun é eun eun báir.

Asur bí duine dár b'ainm Laparur, ó Betánia, ó 1
baile Máire agus Máirta a rúfúir, agus bí ré
bheoite. B'í rin Máire ¹ do d'oir an ola ar an 2
oigeapna agus do t'iomuig a cora le n-a gí aig
agus iré a rúfúir Laparur a bí bheoite. Agus do 3
eun an beir rúfúir teadairleadt eirge 'gá rúo:
A t'igapna, féad, an t-é ir ionnuim leat tá ré
bheoite. Nuair aigis íora an n'ó rin duhairt ré: 4
Ní eun báir an bheoitead t'ó, ac eun glóiré Oé,
ionur go otabaird glóiré do m'ac Oé t'iré.

Asur dob' ionnuim le h-íora Máirta agus a rú- 5
fúir Máire agus Laparur. Ac nuair a d'airis ré é 6
beir bheoite o'fan ré ra n-ait céadna ar fead d'á
lá. Anran, tar a éir rin, duhairt ré le n-a d'air- 7
giobuil: Téigim go lúadé airí. Duhairt a 8
d'airgiobuil leir: A Rabbi, bí na lúadé a d'airdair
gabáil do éladair ionat anoir, agus an bfuil ag dul
eun na n-ait rin airí? O'fneadair íora: Ná fuil 9
d'á uair d'éas ra lá? Má fuilblann duine ra lá ní
geirbeann ré bairdairle, mar éionn ré polur an t'ao-
gail reo. Ac má fuilblann ré ra n-oiré geirbeann 10
ré bairdairle, óir ní' an polur ra duine rin. Du- 11
airt ré an méir rin; agus anran duhairt ré leó: Tá
ar gcap Laparur 'n-a corla, ac táim ag dul ² eun é
d'uirleadt. Duhairt a d'airgiobuil leir, áh: A t'ig- 12
apna, má tá ré 'n-a corla beir ré go mair. Ac ir ar 13
a báir a labair íora; agus mearadair-ran gur ar fuan
corlata do labair ré. O'á b'is rin duhairt íora 14
leó go rúilí: Tá Laparur tar éir báir; agus mar 15
geall oiré-re, ionur go gceirfead rú, ir mair
uom ná rabad ann; ac téigim ag t'mall air. Anran 16
duhairt Tomár, ar a oirgair Oirumur, le n-a éom-

¹ mair. xxvi. 7; lú. vii. 37; *infra* xii. 3.

² .i. a' corla an báir.

ðeirgiobuit: Téisgmír-ne mar an scéadna, ionur so
þraigmír báp i n-donþeacét leir.

- 17 Anran vo táimz Íora, asur fuafrí pé é asur é
18 ðeirtre lá ra tuama. Asur ví betánia i nsgoraét tím-
19 pal cúiz rtao véas vo Ierúsaleu. Asur ví cuio
mófr lúoaé tásaité as tpiatl ar Máirta asur ar
Máirté cun róláir a cufr opta i nvoiar a nofrtár.
20 Asur o'airuz Máirta Íora veit as teacét, asur o'imtíz
rí amac 'n-a cöinnib, asur ví Máirté 'n-a fuioe ra
21 tiz. Anran ouðairt Máirta le n-Íora: A tiz-
earna, oá mbeitéá anro ní veaó mo o'frtár marb;
22 Ac anoir péin tá fíor asam pé fuo a íarfrar ar Óia
23 so otabarfaró Óia ouit é. Ouðairt Íora léi:
24 Eiréóóaró vo o'frtár airír. Ouðairt Máirta leir:
Tá fíor asam ¹so n-eiréóóaró pé ra n-aireríze an
25 lá véanaé. Ouðairt Íora léi: Ír mure an aireríze
asur an veaó; ²an t-é a éreíveann ionam-ra, má
26 íeíveann pé báp péin, veitó pé beó; Asur íac ouine
atá beó asur vo éreíveann ionam-ra ní þraíaró pé
27 báp cöitöce. An íereíveann tú ran? Ouðairt rí
leir: Eiröim, a tizearna; eiröim-re íur tura
Cíorfr Mac. Oé beó, asur íur táimír ar an raosál
28 ro. Nuair a ví an éaint rín íaróte aicí o'imtíz rí
asur ílaoró rí i íeoíar ar a o'fríur Máirté, asur
ouðairt rí léi: Táimz an Máííírtí, asur tá pé as
29 ílaoróé opt-ra. Nuair airuz rífr an méio rín o'airuz
30 rí láitíeac asur cuaró rí as tpiatl air. Ófr ní íaró
Íora tásaité fór írteac ra baile, ac ví pé 'n-a rtao
31 ra n-áit 'n-a o'táimz Máirta cuize. Asur na lúoaíí a
ví ra tiz i þeoóarí Máirté, as cufr róláir uirí, nuair
a éonacóarí as eiríze i asur as ímteacét amac éóm
n-obann, vo leanaóarí i asur ouðraóarí: As oul cun
an tuama atá rí, cun íur a véanaíí ann.
32 Ac nuair a táimz Máirté cun na h-áite 'n-a íaró
Íora asur nuair a éonac rí é, vo éait rí i péin asá
éorab asur ouðairt rí leir: A tizearna, oá
33 mbeitéá anro ní veaó mo o'frtár marb. Asur nuair a
éonac Íora as íol í, asur na lúoaíí a táimz i n-don-
þeacét léi as íol, vo leiz pé opta teacét ó n-a ríoríaró

¹ Luc. xiv. 14; *supra* v. 29.

² *Supra* vi. 40.

agus buaireamh a teacht air, agus dubhairt ré: Cáir 34
cuireadhair é? agus dubhadar leir: Tar, a tigh-
earna, agus feic.

Agus bí íora as rieleadh. 35

Agus dubhairt na lúthais: Féad, cad é an cion a bí 36
aige air. Dubhairt curo acu, ámhac: An fear ro 37
a d'orðail rúile an t-é a iusadh 'n-a d'all, an amhlaid
nar féad ré an duine reo coimeád san bair d'fagáil?

Agus dein íora orna air, agus táinig ré cun an 38
tuama; agus pluair éaraisge ab eadh an tuama, agus
cloé anuas uirthi. Dubhairt íora: Tógadh an cloé. 39
Dubhairt Marta leir, thurúr an duine máirb: A
tighearna, tá ré bheadh um an taca ro, mar tá ré
ceitire lá marb. Dubhairt íora léi: Ná dubhairt 40
leat má éiredeann tú go bfeicfir glóire Dé? Anran
do tógadh an cloé. Agus d'féad íora ruar agus 41
dubhairt ré: A dtair, beirim a buideadair leat sur
éirtir liom. Bí fíor asam féin, ámhac, go n-éirteann 42
tú liom i gcóinnuige, ac dubhairt é rin ar son na
n-daoinne atá anro am' timpal, i tcead go sceir-
fidir sur cuipre-re uait mé. Tar éir na cainte rin 43
do rádh dó do glaoir ré do suir aró: A laraquir,
tar amac. Agus táinig amac láirtheadh an t-é a bí 44
marb, agus na ceangail dhair ar a lámha agus ar a
córpaib, agus an t-éadac ar a ceannadhaib. Dubhairt
íora leó: Sgaoltear é agus leigtear cun riu bail é.

Anran do éireo a lán de rna lúthais ann, de'n 45
muinntir a táinig as tual ar mlaire agus ar marta,
agus a conaic na neit a dein ré. Ac d'iméig curo 46
acu as tual ar na fairirínig agus d'innreadar dób
cad a dein íora. Anran do éruinnig na h-áir- 47
fagairt agus na fairirínig cómairle, agus deirfidir:
Cad tá asainn 'a déanamh, agus é reo as déanamh a
lán mírbúití? Má fgaolimid leir ar an gcuma 48
ro éireofir na daoinne go léir ann, agus tiocfadh na
Rómánaig agus rfuofir ríad ár dtír agus ár
gcéad. Agus bí doinne amáin orda agus Cairpar 49
ab ainm dó, agus b'é arófagairt na bliana ran é,
agus dubhairt ré leó: Ní cuigeann ríbh-re don ní.
Ní mactnuigeann ríbh conur mar ipé búir leat don 50

- duine amáin d'fásáil báir ear ceann an pobuil, agus
 51 san an cinéal so léir do dul ar ceal. Ní uair féin,
 ámhac, adubairt ré an éaint rin, ac ó b'é an t-ápo-
 fásairt é do'n bliain, do labairt ré tarfaiheadt, so
 52 raið íora cun báir d'fásáil ar fon an éinéil; agus
 ní h-ar fon an éinéil amáin, ac cun clainne Dé a bí
 53 rfsairt do éruinnú i n-aon buirín. Ó'n lá ran
 amac, d'á b'is rin, bíodair as beartú ar é cun cun
 54 báir. Uime rin níor fíubluis íora fearoa so ruib-
 lioe amear na n-lúac, ac d'iméit ré irceac
 i gceannair i n-aice an fárais, so caeari ar a dtu-
 ear érim, agus d'fan ré anran i b'ocair a d'air-
 siobul.
- 55 Anran bí cáir na n-lúac so h-acamair, agus móran
 daoine as teact so ierúsaem ó'n dtuac noimr
 56 an scáir cun iad féin do naomú. agus bíodair as
 loir íora, agus iad as éaint eataria féin 'n-a
 fearam fá teampul: Cao ir dóis líb fé n'eara d'ó
 san teact cun lae na féile? agus tug na h-ápo-
 fásairt agus na fairsimís óró, dá mbeaó fíor
 as doime cá raið ré, é d'innir, i dtreo so
 mbéarfaióir air.

CALBIDIOI XII.

Cora éiríort d'á n-ungab d'ól irceac i gcaeari ierúsaem
 ar muin arail. an gúé ó neamh.

- 1 Ac ré lá noim féile na cáir tainis íora so
 1 betánia mar a bfuair laraipur bair agus gur eós
 2 íora ó'n mbair é. agus d'eimeadair feara d'ó ann,
 agus bí mara as fmoctalam, agus duine de'n éuro-
 eactain a fíur cun bíó i n'ocair ab ead laraipur.
- 3 agus eós Máire púnt meagcaint d'ola ana-uair,
 de rpicnár d'óir, agus cun rí ar coraí íora é,
 agus anran do éimil rí a cora le n-a ghuais; agus
 do líonad an tís de baluit éimha an rpicnár.
- 4 agus dubairt duine de rna d'airsiobul, lúdar
 5 ircairót, an fear a bí cun é díol: Cao 'n-a taob náir

oíolað an ola ro ar tpi óeao pingin ašur é taðairt
 oo rna boétaib? Ní tpe don ppeoir a beit aige inr 6
 na boétaib aoubairt pé an méio rin, ámtac, ac é
 beit 'n-a bíteamnac, ašur ip aige a bíoð an pparán,
 ašur ipé a o'iompariað an méio a curti ann. Anran 7
 ouðairt íora: leigib oi péin, ašur coimeaðað pí é
 rin i šcói ri lae m'atlaeta. Bío na boiet i šcóm- 8
 nuige i nbúri bpoðair ašuib, ac ní bím-pe ašuib
 i šcómnuige.*

Ašur bí fíor aš rluaš móri oe rna lúoaiš é beit ra 9
 n-ait, ašur tánaoðar, ní h-amáin mar šeall ar íora, ac
 cun šo bpeicpíoir laparur, an ouine a tós pé ó rna
 maiuib. Ašur bí uaétaíain na pašairt 'šá beairtú šo io
 maribóðair laparur, mar an šcéaðna, Mar bí ii
 mórián oe rna lúoaiš aš imteaet ašur aš cpeioeam-
 aint i n-íora mar šeall air.

Ac amáireac a bí cúšainn oo šluair amac rluaš 12
 móri oe rna oaoine a bí tašairte cun na péile, mar
 o'airušeaoðar íora beit aš teaet šo leipúalem
 ašur tóšaoðar šéaša páilime ašur řiubluigeaoðar 13
 pé n-a oéim ašur iao aš liúiruš: Nóranna, molað
 oo'n t-é atá aš teaet i n-ainim an Tišearna, ři
 řpaeil. Ašur oo řuair íora aral óš, ašur oo řuib 14
 pé ar a řuin, oo řéir mar atá řšřioðta: ¹ Ná bíoð 15
 eašal oit, a inšean šíoin; řéac, tá oo ři aš teaet ašur
 é 'n-a řuib oe ar řearpíac arail. Níor tuiš a oerřio- 16
 buil na neite rin ar oúir; ac nuair a tušað řlóiře
 o'íora oo cúmnišeaoðar ar na neitib rin a beit
 řšřioðta 'n-a taob, ašur řupí oeimeaoðar na neite rin
 leir. An rluaš a bí i n-a řoðair nuair a řlaoir pé 17
 laparur ar an otuama ašur tós pé ó rna maiuib é,
 tušaoðar řiaðnaire uaeta. Ašur uime rin oo táinš 18
 an rluaš amac 'n-a coinnib, mar o'airušeaoðar řupí
 oem pé an mípúilte rin. Ouðairt na řairpíniš, 19
 o'á bpiš rin, eaaríeta péin: An bpeiceann řib ná řuil
 aš eipúše linn i n-aon ooi? Siné an paožal šo leir
 imtište 'n-a oiaio.

¹ Zach. ix. 9.

* Vep. 8. řeic an nóta ar Mat. xxvi. ii.

- 20 B'i, ámh, g'einteada áiríte ar na daoine a táinig
 21 so Ierúsaleim cun Dia d'ársaó lá na féile. Tána-
 dár ran as truaill ar píuib, an fear ó Ueitraída
 Sairili, asur d'iarraodair nío air asur duibhíodair:
 22 A duine éóir, ba maíe unn íora d'féirgint. Táinig
 píuib asur d'innir ré d'áinríar é, asur anran
 23 d'innir píuib asur áinríar d'íora é. Ac d'frea-
 gair íora iad asur duibhíe ré: Táinig an uair cun
 24 glóire tabairt do Mac an Duine. So deimín,
 deimín, a deirim lib, mura b'asáid an ghláinne ar-
 25 bair a cuiteann ra talam bár, ní bíonn ann ac é féin;
 ac má g'eibeann ré bár tugann ré toraó móir uair. ¹An
 t-é a ghláóann a anam féin caillíó ré é; asur an
 t-é a d'fuađuigeann a anam féin ar an raosál ro,
 26 coimeáóann ré é i gcóir na beata ríorúide. Má
 f'riotálaínn duine míre, leanaó ré mé; asur an áit
 i n-a b'fuilim-re ir ann a beir an t-é a f'riotálaíó.
 Má d'eineann duine f'riotálaí oim-ra tabairíó
 27 m'áair onóir dó. Tá m'anam ar buaiream anoir.
 asur cao d'éarfaó? A áair, dein mé raoraó ó'n
 uair reo. Ac ir cuise reo do tánas cun na h-uair
 28 reo. A áair, dein t'áinim do foillríú. Anran
 do táinig sué ó neam: Do foillrígear céana é, asur
 foillreócaó air é.
 29 asur na ríuagte a bí láiríeac d'áirígeadair an
 sué asur duibhíodair suir éoiríneac a d'einead. Ac
 30 duibhíe tuille acu: Do labair aingeal leir. D'frea-
 gair íora asur duibhíe ré: Ní mar g'eall oim-ra a
 31 táinig as sué ro, ac mar g'eall oirib-re. Anoir acá
 b'eir tabairt ar an raosál ro; anoir a cairpar
 32 amac p'riúir an traošail reo. asur má áiríuig-
 teair míre ó'n d'talam tapairceócaó gac nío éúšam
 33 féin. asur duibhíe ré an méir rin 'sá cup i gcéill
 34 cao é an bár a g'eobaó ré. D'freašair na daoine é:
 D'áirígeamair-ne ar an n'olíg ²Críort a beir ann
 do ríor: asur conur a deirim-re náe foláir Mac an
 Duine d'áiríó? Cé h-é an Mac ran an Duine?
 35 Anran duibhíe íora leo: Tá an ríur asair tamall

¹ maic. x. 39, xvi. 25; marc. viii. 35; lúc. ix. 24, xvii. 33.
² salm. cix. 4, cxvi. 2; iráiar xl. 8; ezech. xxxvii. 25.

beas fóir. Deimh riuðal an fáir atá an folur
 ašuib, i tceid ná bearrfaid an doircead oirib;
 ašur an t-é bíonn aš riuðal ra doircead ní fea-
 dair pé cá mbíonn pé aš dul. An fáir atá an folur 36
 ašuib cpeirid ra trolur, i tceid so mbeaó ríð
 i núbírl sclann aš an folur. Do labair fóra na neite
 rin ašur o'imtírl pé ašur do ceil pé é féin oirca.

Ašur bíod sup dein pé an oircaó ran mírbúilrí or 37
 a scómaírl níor cpeirceadair ann; ionur so scóm- 38
 líonfaí an éamc aoubairt lraíar fáir: ¹ A tigeaírla,
 cé cpeir a scloirceair uainn? Ašur cé dó sup foill-
 rigeaó cuirle an tigeaírla? Uime rin níor féadadair 39
 cpeirceamaint, óir duhairt lraíar aírírl.* ² Do dail pé 40
 a rúile, ašur do dúbírl pé a scroirde, rar a bpeirceirírl
 le n-a rúilírl ašur rar a tceirceirírl 'n-a scroirde.
 ašur so n-iomrócairírl, ašur so raorfaírlan iad.
 Duhairt lraíar na neite rin nuair a conaic pé a 41
 slóirle, ašur nuair a labair pé aír. Ac ra n-am 42
 scéadna do cpeir a lán de rna n-uacraírlan féin
 ann; ac níor aomúirgeadair é, le h-eašla roimírl na
 fairírlírlírl, rar a scuirfaírl ar na rinašórlaírl iad. Óir 43
 bá mó acu slóirle daoine 'ná slóirle de.

Anran do labair fóra do šut áro, ašur duhairt pé: 44
 An t-é a cpeirceann ionam-ra, ní h-ionam-ra a cpeir-
 ceann pé ac ran t-é a cuir uaird mé. Ašur an t-é a 45
 éíonn mírl, éíonn pé an t-é a cuir uaird mé. Ir am' 46
 folur do éánaš ar an raórlal, ionur, an t-é a cpeir-
 ceann ionam, ná ranfaó pé ra doircead. Ašur má 47
 aírgeann doinne mo bpeirle ašur ná coimeáófaírl
 pé iad, ní tusaírl-re bpeir aír, óir ní éun bpeirceam-
 antair a éabairt ar an n-domán do éánaš, ac éun an
 domáírl do raorírl. An t-é ná tusaírlan toírlal oírl- 48
 ra ašur ná slacann mo bpeirle, tá aírle an t-é a tusaírlan
 bpeir aír; ³ an bmačair atá ráirde ašam-ra,
 tabairfaírl an bmačair ran bpeir aír an lá deánaé.
 Óir ní h-uainn féin do labair-ra, ac an t-áčair a 49

¹ lraíar liii. i. ² lraíar vi. 9. ³ marc. xvi. i6.

*Ver. 39. "níor féadadair cpeirceamaint. "Mar rin níor b'árl
 leó." n. aš. Tr. 33 in joan. feic an nóca ar marc. iv. 12.

éuir uairé mé, éus ré rin óróú dom, cao déarfao asur
50 cao a labarfao. Asur tá fíor asam sur beata
fíoruirde a óróú. Na neirte a labhairm, o'á b'riú rin,
ir marí aoubairt an t-áthair liom do labhairm iao.

CAIBIOTIOL XIII.

Cora a deirgiobol á nise as críort. Feall lúóir. An aithne
nua, .i. aithne an ghráda.

- 1 Roim lá féile na cársa, ó bí fíor as íora go maib
a éiré tagairte cun iméaet ar an raozal ro as tríall
ar an áthair: ó éus ré gráó o'á muintri féin, do
gráóuiré ré iao go deirne.*
- 2 Asur nuair a bí an ruiréar críóchnuighe, asur an
riabai tarí éir a cur i scroirde lúóir lreapóit, mic
- 3 Síimóin go n'éanfaó ré é díol, Ó bí fíor as íora
zac uile níó a beir tabairte irteac 'n-a láim do as
an áthair, asur sur ó 'Dia a táinig ré asur go maib
- 4 ré as dul as tríall ar 'Dia, O'uiré ré ó'n ruiréar,
asur bain ré de a cur éanais asur éanais ré
- 5 linéaóac fan cóim air féin. Anran éuir ré uirge
i mbáirín asur éiom ré ar éoraib a deirgiobul do
nise, asur ar iao do éiomú leir an linéaóac a bí fan
- 6 cóim air. Anran do táinig ré go rí Síimón Peaóar.
Dubairt Peaóar leir: Turá as nise mo éor-ra, a
- 7 tigeairna? O'fneasair íora asur dubairt ré leir:
An iur atá asam-ra 'á éanam ní fíor uirt-re anoir
- 8 é; beir a fíor asat ar bail, ámtac. Dubairt
Peaóar leir: Ní nígrir mo éor-ra óm-ra go bíat.
- O'fneasair íora é: Muia niseao tu ní beir páirt asat
- 9 liom. Dubairt Síimón Peaóar leir: A tigeairna,
ní h-amáin mo éora, ac fíor mo láma asur mo éann.
- 10 Dubairt íora leir: An t-é a nígrer ní záo a nise

* Ver. 1. "Roim lá féile na cársa." B'fíin an ceatpáimé
cáirs asur an éairé deirineac ré ríuáilam críort. Do réir an
gráde-cóimairim táinig an éairé rin ra tríamó bliam oéas ar
fíóro o'áoir ár o'tigeairna. Deir opóng de'n luét cóimairim
sur ra reatcímáó bliam oéas ar fíóro o'á beata o'fuiris ár
slánuigheóir báp. Ac ní'le iní na bapámlaib rin reatár
a céile ac neamníó.

ac a cora asur tá ré slan ar fao. Tátaoi-re slan,
ac ní'l rib so léir slan. Óir bí fíor aise cé r' b'é 11
an t-é a díolfao é; marí seall air rin íreao a toub-
airc ré: ní'l rib so léir slan.

Anran, nuair a bí a scora niste aise asur a éao- 12
aise curta uime aise, asur é 'na fíoré airíú toubairc
ré leó: An bfuil fíor asaib cao 'tá déanta asam
daoib? Slaodann rib-re oim-ra Máisiririr, asur 13
Tígearna, asur tá an ceairc asaib, óir ir mé ran.
D'á bpiú rin, má nígear-ra búir scora daoib-re asur 14
sur mé an Tígearna asur an Máisiririr, ir ceairc
daoib-re, marí an scéaona, cora a céile do níge.
Óir tá rampia tabairc asam daoib, ionur fé marí 15
acá déanta asam-ra daoib-re so noéanfao rib-re
marí an scéaona. So deimín, deimín, adeirum lib. 16
Ní'l an reirbíreac níor mó 'ná a máisiririr, 'ná ní'l
an t-arpoil níor mó 'ná an t-é cuir uair é. Má tá 17
fíor asaib na neirce rin, ir doibinn daoib má deimeann
rib íao. Ní'lím as labairc oiaib so léir; aicním 18
na daoine a coşar: Ac ionur so scómlíonrí an
Scribínn: 1 An t-é a díteann arán am' focair
árdoócaíó fé a fáil am' coimníb. Táim 'sá innirinn rin 19
daoib anoir noim ré, i oiréó, nuair a cuiríó fé
amao, so sceríofeo rib sur mé acá ann. So 20
deimín, deimín, adeirum lib: 2 An t-é a slacann
doimne a cuiríreao uaim, slacann fé mire; asur an
t-é a slacann mire, slacann fé an t-é a cuir uair mé.

Ilair a bí an méro rin ráirce as íora táiníú buair- 21
eam rrioríaoe air asur do deimíníú fé, asur toubairc
ré: 3 So deimín, deimín, adeirum lib, deánfao duine
asaib-re mire tabairc i láim. D'féac na deiríio- 22
buil ar a céile asur meairbail oirca i ocaob cé air
sur labairc fé. Tápla so raib 'n-a luíge i n-uét íora 23
duine d'á deiríioibulaib ba ró-ionmáim le n-íora.
Asur do basair Símon Peaoar cúise rin asur toubairc 24
fé leir: Cé n-é an t-é adeir ré? D'á bpiú rin, 25
toubairc reiréan, asur é 'n-a luíge ar uét íora: A
Tígearna, cé n-é féin? D'féreasair íora: An fear 26

1 salm. xl. 10. 2 mat. x. 40; lúc. x. 16.

3 mat. xxvi. 21; marc. xiv. 18; lúc. xxii. 21.

- 20 so ttabarraig-ra blúipe o'arain taimta do, riné é.
 Anran do taim ré blúipe arain asur eus ré o'lúóar
 27 lreapúot mac Símoín é. Asur i noiaro an blúipe
 arain, éuaró Sácan irceac ann. Asur toubairt íora
 leir: An níó atá agat 'á óéanam, vein gan móill é.*
 28 Asur ní raib fíor as doinne ra éiríeacain cao éuige
 29 so toubairt ré leir é. Mar do ceap cuir acu, ó bí
 an rparain as lúóar, sur b'amlaró toubairt íora
 leir: Ceannais na neice ceartócaró uainn i gcóir
 na féile; nó puo éigin a tábairt do rna doime
 30 bocta. Ac nuair a glac peirean an blúipe arain
 o'iméig ré amac gan móill. Asur bí an oróce ann.
 31 Asur nuair a bí ré iméigce amac toubairt íora:
 Tá glóipe págalta anoir as Mac an Duine, asur tá
 32 glóipe págalta ann as Oia. Má tá glóipe págalta
 as Oia ann tabarraig Oia, leir, glóipe do-ran ann
 33 féin, asur tabarraig ré glóipe do gan móill. A
 élan ó, taim i núbri bpochar camall beag fóp. Veiró
 rib a'm loir asur mar toubairt leir na lúóais, An
 áit 'n-a bfuilim as dul ní féoirí dooir-re ceac
 34 ann; deirim lib-re anoir é. ¹Tá aicne nua asam
 'á tábairt dooir: so mbeac gláo asuib o'á céile;
 fé mar a eusar-ra gláo dooir-re so ttabarraig rib-re
 35 gláo o'á céile. Ar ran ireac a o' aicneócaró na
 doime so léir sur rib mo deirgiobuil-re, má bíonn
 gláo asuib o'á céile.
 36 Toubairt Símoín peoir leir: A tigeapna cá
 bfuilir as imceac? O'fpeasair íora. An áit 'n-a
 bfuilim as imceac ní féoirí duir-re mé a leann-
 aint ann anoir; leannir me áitac 'n-a oiaró ro.
 37 Toubairt peoir leir: Cao 'n-a caob ná féoirí dom
 tú a leannaint anoir? Tabarraig m'anam ar do
 38 fon. O'fpeasair íora é: Tabarraig t'anam ar mo

¹ Lebit. xix. 18.

* Vep. 27. "An níó atá agat o'á óéanam vein gan móill é." ní h-amlaró a céauis ré é, asur ní lúga námar a o'óruis ré é. ní raib ann ac 'gá éur i n-úil do ná coirgpaó Cúor an feall a bí beapuisce aige; ná raib bac air imceac asur é óéanam éom lúac asur ba maic leir é; so raib Cúor ollam asur coileanac éun báir a o'fúleas ar ár fon.

- 140, aḡur vóanḡarò ré oibḡeacáa ip mó 'ná 140 ;
 13 marí táim-re aḡ vóul aḡ tḡmall arí an áṡairí. ¹ aḡur
 pé ruo á v'iaḡḡarò ríḡ arí an áṡairí am' ainim-re
 vóanḡaró-ra an ruo ran, í vṡḡeó ḡo ḡḡaḡarò an
 14 t-áṡairí ḡlóḡḡe ra m'ac. Má iaḡḡann ríḡ don ruo
 oḡim am' ainim-re vóanḡaró an ruo ran.
 15 Má tá ḡḡáḡ aḡaríḡ vóm coimeáḡarò m'áiteantá.
 16 aḡur iaḡḡaró-ra arí an áṡairí é, aḡur cuiḡḡarò ré cúḡ-
 aríḡ Sóláḡaríḡe eile cún fanmáint aḡaríḡ ḡo vóe ;*
 17 ḡḡioḡaríḡ na fíḡḡḡne, náṡ féroḡí vó'n tḡaoḡal á
 ḡlacaḡ, óḡí ní f'eiceann pé é ná ní áitḡḡeann pé é ;
 áṡ áitḡeóṡaríḡ ríḡ-re é, marí fanḡaríḡ pé aḡaríḡ, aḡur
 18 beirò pé ionaríḡ. Ní f'áḡḡaró ríḡ í nḡúr nḡíleac-
 19 taríḡḡ ; tíoṡḡaró cúḡaríḡ. Tamall beaḡ eile aḡur ní
 f'eiceann an tḡaoḡal mé f'earḡa ; áṡ éionn ríḡ-re mé :
 20 óḡí táim-re beó aḡur beirò ríḡ-re beó, leir. An lá
 ran áitḡeóṡaríḡ ríḡ-re ḡo ḡḡuilim-re am' áṡairí, aḡur
 ḡo ḡḡuil ríḡ-re ionam-ra, aḡur mipe ionaríḡ-re.
 21 An t-é ḡo ḡḡuil m'áiteantá-ra áḡe aḡur vó
 coimeáḡann 140, riné an t-é ḡo ḡḡuil ḡḡáḡ áḡe vóm ;
 aḡur an t-é ḡo ḡḡuil ḡḡáḡ áḡe vóm, beirò ḡḡáḡ
 aḡam' áṡairí vó ; aḡur beirò ḡḡáḡ aḡam-ra vó aḡur
 22 taríḡbeáḡaró mé f'eín vó. Dubairíḡ lúḡar leir, níorí
 v'é an t-lḡeḡmóṡ úo : á ṡḡeḡḡḡa, caḡ pé nḡeáḡí ḡo
 nḡeánḡaríḡ ṡu f'eín á ṡairbeáint vóḡḡḡe aḡur ná tarí-
 23 beáḡḡaríḡ ṡu f'eín vó'n tḡaoḡal ? V'f'neḡḡaríḡ íora,
 aḡur dubairíḡ pé leir : Má tá ḡḡáḡ aḡ vóḡḡe vóḡm-ra
 coimeáḡaríḡ ré mo ḡḡeírḡe, aḡur beirò ḡḡáḡ aḡ
 m' áṡairí vó, aḡur tíoṡḡaríḡḡ cúḡe aḡur vóanḡaríḡḡ
 24 cóḡḡḡḡe í n-a f'óṡaríḡ. An t-é ná fuil ḡḡáḡ áḡe
 vóm ní coimeáḡann pé mo ḡḡeírḡe ; aḡur an ḡḡaríḡ
 v'áḡḡeáḡaríḡ ní n-é mo ḡḡaríḡ-ra é, áṡ ḡḡaríḡ an
 áṡaríḡ á cúḡḡaríḡ mé.
 25 Vó labḡaríḡ an méirí ḡeo lúḡ aḡur mé í nḡúr

1 mait. vii. 7, xxi. 22 ; mairc. xi. 24.

* Ver. 16. "Sóláḡaríḡe" (paraclét), nú, leir, comairceacḡ,
 óḡí, nuair á ḡḡḡoṡann pé rínn cún ḡḡíḡe vóéanám v'eineann pé
 an ḡḡíḡe ipṡḡ ionatinn marí á vóeḡḡí ;—1bío. "ḡo vóe," v'á
 ḡḡḡ rín, ip leir ḡur ḡealláḡ an ḡḡioḡaríḡ rín na fíḡḡḡne, ní
 h-amáim vó rna h-áḡḡoláḡ f'eín áṡ vó'n eḡḡaríḡ n-a nḡaríḡ éḡḡ
 mait, ḡo v'á v'eirḡe an tḡaoḡal.

Երօժար. Աճ ան Տօլարիօ, ան Տրօրարօ Ոսոմ, ան 26
 Ե-Է Ե Եւրիքօ ան Ե-Լճարի ւարօ ամ' Գնիմ-բե, մնիքօ
 բէ րն ծաօն չաճ ոնօ, Գսր Եւրիքօ բէ 1 Ննիք չԵւմնե
 չաճ ոնօ Ծ'Ա ՆԾԵԱՐԲԱԾ ԼԻԾ.* ԲՃՏԱՄ ԲԻՇՇԱՄ ԳՏԱԻԾ ; 27
 ԵՏՏԱՄ ՄՕ ԲԻՇՇԱՄ ԾԱԻԾ ; ՆԻ ՄԱՐ Ե ԵՏՏԱՄ ան ԲԱՇՏԱԼ
 Ե ԵՏՏԱՄ-ԲԵ ԾԱԻԾ. ՈՒ ԲԻՇՇ ԲԱՐԵԱՄ ԳՐ ԵՆՐ
 ՉԵՐՈՒԾ, ՆԱ ԵԱՏԼԱ. Ծ'ԱՐԵԱԾԱՐ ԵՈՆՍՐ ՄԱՐ ԾՈՍԾԱՐԻ 28
 ԼԻԾ : ԵԱՄ ԳՏ ԻՄՇԵԱՇԷ, ԳՏՐ ԳՏ ԵԵԱՇԷ ԵՆՏԱԻԾ. ԾԱ
 ՄԵԱՇ ՏՐԱՇ ԳՏԱԻԾ ԾՕՄ, ԵԵԱՇ ԼճԱՐ ՕՐԱԻԾ ԵՐԻՏ ՄԵ
 ԵԵԷ ԳՏ ԾՈՒ ԳՏ ԵՐԱԼԼ ԳՐ ան Լճարի ; ՕՐ ԻՐ ՄՕ ան
 Ե-Լճարի 'ՆԱ ՄԻՐԵ. ԳՏՐ ԲՈՐԻ ԵԱ ԲԵ ԻՆՆԻԷ ԳՏԱՄ 29
 ԾԱԻԾ ԲՈՒՄ ԲԵ, 1 ՇԵՐԵՇ ՆԱՐԻ Ե ԵԻՇԲԱՐՇ ԲԵ ՏՕ ՉԵՐԵՐ-
 ԲՇ ԲԻԾ. ՈՒ ԾԵԱՐԲԱԾ ԲՈՒՄ 1 ՆՆՐ ԵՐՈՇԱՐԻ ԲՈՐԻ. 30
 ՕՐ ԵԱ ԲՐԱՆՐԱ ան ԾՕՄԱՆ ԲԵՕ ԳՏ ԵԵԱՇԷ, ԳՏՐ ՆԷՆ ՆԻՇ
 ԳՐ ԵԷ ԳՏԵ ԻՈՆԱՄ-ԲԱ. Աճ ԻՈՆՍՐ ՏՕ Ն-ԳԷՆԵՇՇԱՇ ան 31
 ԾՕՄԱՆ ՏՕ ԵՐԱԼ ԵԱՇ ԳՏԱՄ ԾՕՆ Լճարի ; ԳՏՐ 1 ԾՕ
 ԲԵՐԻ ՄԱՐ Ե ԵՏՏ ան Ե-Լճարի ՕՐՈՒ ԾՕՄ, ԻՐ ՄԱՐ ԲՈՒ Ե
 ԾԵՆԻՄ. ԵՐԻՏԻՇ, ԻՄՇԻՏԻՐ ԲՐՐՕ.

ԿԱԻԽԻՈՒԼ XV.

ԿԱՄ ԵՐՈՐԷ ԼԵ Ն-Ե ԾԵՐԵՇՈՒԼԱԻԾ ԳՐ ԼԵԱՆՈՒՄԻՆԷ.

ԻՐ ՄԻՐԵ ան ԲԻԵԱՄՄԻՆ ԲԻՐՆՆԵԱՇ, ԳՏՐ ԻՐԵ Մ'Լճարի 1
 ան ԲԱՇԵՐԱՏՇԵՕՐԻ. ՉԱՇ ՉԵԱՏ ԼճԱ ՕՐՄ ԳՏՐ ՆԱ 2
 ԵՏՏԱՄ ԵՐԱՇ, ՉԵԱՐԲԱՐՇ ԲԵ 1 ; ԳՏՐ ՉԱՇ ՉԵԱՏ Ե
 1 ՏՆՈՒՄ ԻԻ. 23.

* ՎԵՐ. 26. "Մնիքօ բէ րն ծաօն չաճ ոնօ." ՉԵԱԼԵԱՐ ԲՐՐՕ
 ան Տրօրարօ Ոսոմ, ԵՐ ՆԱ Խ-ԲՐՈԻԼ ԳՏՐ ԾՕՆ ԵԼԵՐՐ' Ն-Ե ՆՈՒԱՇ,
 ԵՈՒ ՉԱՇ ԲԻՐՆՆԵ ԾՕ ԵԵԱՏԱՏ ԾՕԻԾ ԳՏՐ ԵՈՒ ԻԾՕ ԾՕ ԵԻՄԵԱՇ Օ ԾՈՒ
 ԼՄԱ.

† ՎԵՐ. 28. "ՕՐ ԻՐ ՄՕ ան Ե-Լճարի 'ՆԱ ՄԻՐԵ." ԻՐ ԼԵՐԻ ՏՐ ԲԱ
 ՄԵՐՕ ՏՐ ՍՈՒՆԵ Է ՍՕ ԼԱԾԱՐ ԵՐՈՐԷ ԳՐ ԲԵՄ ԲՐՐՕ, ՕՐ, ԲԱ ՄԵՐՕ
 ՏՐ ՍՈՒ Է ԵԱ ԲԵ ԳՐ ԲՈՒ ՍՈՒ ԼԵՐ ան Լճարի : (ԲԵԻՇ ՓԻԼԻՓԻԱՆ.
 ԿԱԻ. ԻԻ). ԻՄՇԵՇԱՇ ԳԱՇ ԵԵԱԲԱՇԷ ԵՐԻՏԻՈՆԱ ԳՐ ան ՉԵԱՆԷ
 ԲԵՕ Լճ ՆԱ ՆԵԷԷ ՍՕ ԼԵԱՆԱՄ 1, ԳՏՐ ՍՕ ՉԱԾԱՄ ԼԵՒ, ՍՕ ԵԻՄԵԱՇ
 ՕՐ ԵՈՒԱՐ ԼՐ Ն-ԳՏԻՆԵ. ԵԻ ԵՐՈՐԷ ՏՕ ԼԱՇ ԵՈՒ ԲԱՐ Ե Ծ'ԲՈՒԼԱՏ,
 ԳՏՐ ԵՐԻ ԲԵ, ԼԵՐ ան ՉԵԱՆԷ ԲՈՒ, Ե ԾԱՌԱՇԷ 1 Ն-ՈՒԼ ԾԱ ԲՐՈԻԼԱԻԾ.
 ՊՐ ԵՐՈՐԷՐ ՍՕ ԲԱՐ Ծ'ԲԱՏԱԼ ԲԱ ՄԵՐՕ ՏՐ ՍՈՒ Է, ԱՇ Օ ԵԻ ԲԵ Ն-Ե
 ՍՈՒ ԳՏՐ Ն-Ե ՍՈՒՆԵ ԵԱ ԼԵՐԻ ՏՐ ԲԱ ՄԵՐՕ ՏՐ ՍՈՒՆԵ Է ՍՕ ԵԱՇԲԱՇ
 ԲԵ ԲԱՐ Ծ'ԲԱՏԱԼ, ԳՏՐ ԵԻ ՆԱ Խ-ԲՐՈԻԼ ԵՈՒ ԲԱՆ Ե Ծ'ԲԵՐԵՇԻՆԷ ԳՏՐ
 ՍՕ ԵՐԵՐԵԱՄՈՒՄԻՆԷ ՏՕ ԼԱՇ 'Ն-Ե ՍՈՒՇ ԲԱՆ, ՄԱՐ ԾՈՐԻ ԲԵ ԲԵՄ.

3 tugann torað, glanfað ré í, ionur 50 vtabarfað
 4 rí bpeir torað. ¹ Tátaoi-re anoir glan ve bárr
 5 na cainte do labrar lib. fanaið ionam-ra, asur
 6 mire ionaið. fé mar náð féroi ri do'n géis torað
 7 táðairt uaité féin, mura bfanaið rí ar an bfinea-
 8 munn, rin mar náð féroi ri doaið-re mura bfanaið rið
 9 ionam-ra. Mire an fineamunn, rið-re na gésa;
 10 an t-é fanann ionam-ra asur mire ann, tugann ré rin
 11 torað móri uaið; óri am' éasmuir-re ní féroi ri doaið
 12 aon nið a véanam. An t-é ná fanaið ionam-ra,
 13 cáitfar amac é mar gés, asur feóðfaið ré; asur
 14 tósfar é asur cáitfar ra teine é, asur loirsfar é.
 15 Má fanann rið ionam-ra, asur má fanaið mo
 16 bpeitpe ionaið, iarrfaið rið pé nið ir maið lib, asur
 17 véanfar doaið é. Ar ro a tugtar glóire do m'áðar,
 18 rið-re do táðairt móri-torað uaið, asur rið a veit
 19 i nbúri nveirgiobuil asam-ra.
 20 Mar a tug an t-áðar gláð vðm-ra, rin mar a
 21 tugtar-ra gláð vdoaið-re. fanaið am' gláð. Má
 22 coimeáðann rið m'áiteanta fanfaið rið am' gláð;
 23 fé mar a coimeáðaim-re áiteanta m'áðar asur 50
 24 bfanaim 'n-a gláð. Do labrar na neitpe rin lib ionur
 25 50 mbeað m'áðar-ra ionaið, asur 50 mbeað búri
 26 n-áðar-ra iomlán.

27 ² Siói m'áitne-re, 50 vtabarfað rið-re gláð
 28 v'á céile, fé mar a tugtar-ra gláð vdoaið-re. lí'l
 29 as aon duine gláð ir mó 'ná ro, 50 vtabarfað duine
 30 a anam ar ron a árað. Ir rið-re mo cáitpe-re ac
 31 50 vvéanfaið rið na neitpe vveirum lib. lí reirb-
 32 irig a táðarfað oraið fearoa, óri ní rior do'n treir-
 33 bíreac an nið a vneann a máigirir. Ac ir cáitpe
 34 atá táðarfa asam oraið; óri zac nið v'ár airgear
 35 16 féin ó m'áðar do éurpear i n-iúil doaið-re é. lí
 36 rið-re a voin mire do tosað: ac ir mire a voin rið-re
 37 do tosað, asur do árapað éun 50 n-imteóðað rið
 38 asur 50 vtabarfað rið torað uaið, asur 50 learfaið
 39 búri vtorað; i vtreó, pé iuro a v'iarrfaið rið ar an
 40 áðar am' ainim-re, 50 vtabarfað ré vdoaið é.

¹ Supra xiii. 10. ² Supra xiii. 34; eþ. v. 2; i Terr. iv. 9.

¹ Կոչանքս նա հ-աւեանքս րօ ծաօն 1 յտրեօ չօ մեծօ 17 չրածօ աշարծ ծ'ա ճեւե.

Մա ճոչանքս ան րաօշալ րաւծ ծաօն, իօծօ քիօր աշարծ 18 չսր ճոչ րե րաւծ ծօն-րա րօնաւծ. Մա մեծա լեյր ան 19 րաօշալ ա իանքաւծ րիւ իւծօ չրածօ աշ ան րաօշալ ծ'ա ճւր քեւ; ա ճիւ նա իանքանքս րիւ լեյր ան րաօշալ, ա ճ չսր ծեւեար-րա րիւ ա ճօշաւծ ար ան րաօշալ, սիւքս րիւ տա րաւծ աշ ան րաօշալ ծաօն. Կսիւնիւծօ ար ան 20 իրօւալ աւսիւքս լիւ: ² Ու'լ ան րեյրիւքաւծ ուր մօ 'նա ա մաւշիւքս. ³ Մա ծեւեարս չեարքանքանքս ճիւք-րա ծեւքարս րաւծ չեարքանքանքս օրաւծ-րե, լեյր; մա ճօւքաւծարս մօ իքեւքս-րե, ճօւքաւծարս րաւծ իւր իքեւքս-րե, լեյր. ա ճ ծեւքարս րաւծ նա իւքս 21 րիւ չօ լեյր լիւ մար չեալ ար մ' անքս-րե, տօրչ չան աւքս իւքս աւս ար ան տ-ե ա ճիւքս սաւծ մե. Մա մեծա նա 22 ճօւքանքս աշար լաւարքս լեօ, ու իւծօ ան քեալ օրքա; ա ճ անքս ու'լ աւ լեւքչեալ աւս 1 ծաօն ա իքեալ. ան տ-ե չօ իքս րաւծ աշքս ծօն-րա, տա րաւծ աշքս ծօ 23 մ'աւարքս, լեյր. Մա մեծա նա ծեւքանքս նա հ-օւքքաւծա 24 'ն-ա մեարչ, օւքքաւծա ուր ծեւքս աւքսս եւք, ու իւծօ ան քեալ օրքա; ա ճ անքս ծօ ճօնաւծարս աշար ճոչաւծար րաւծ 1 հ-աւքքաւծ, ծօն-րա աշար ծօ մ'աւարքս 1 հ-աւքքաւծ. ա ճ իօնքս չօ չօմքիւնքարս ան րօւալ 25 աւա րչիւօւքա րա ծիւշ աւա աւս: ⁴ Մօ ճոչաւծարս րաւծ ծօն չան ճիւք.

ա ճ ուարքս ա ճօւքարս ան Տօլարաւծ, ան տ-ե ա ճիւք- 26 քեալ-րա ճոչաւծ-րե ճ'ն աւարքս, Տրօրարս նա քիւքս, ա չլուարքսն ճ'ն աւարքս, ծեւքարս րե րիւ քաւծարքս օրք-րա.* աշար ծեւքարս րիւք-րե քաւծարքս, ճիւք 27 ճաւաւս ան, րօւալ ճ ճիւք.

¹ 1 Եօն iii. 11, iv. 7.

² *Supra* xiii. 16; մաւք. x. 24.

³ մաւք xxiv. 9.

⁴ Տալմ. xxiv. 19.

* Վեր. 26. "ա ճիւքքաւծ-րա"—քեւնիւքքանքս անքանքս րիւ, 1 հ-աւաւծս նա չքքաւծսն ուքքիւքքաւծս րօ, չօ ուքքիւքքանքս ան Տրօրարսն ուաւն ճ'ն մաւք, ճօն մաւք լե հ-ճ'ն աւարքս. մարս մեծօ րան ու քեալքաւծ ան մաւք իւքքա ճիւք սաւծ.

CAIBIDÍOL XVI.

Críóchnú cainte Críóir le n-a deirgiobulaib.

- 1 O'innreap na neite reo 'daoib ionur ná glacfao
 2 rib r'annal. Cuirfio ríao amac ar na rinagógaib
 rib : reao, a'gur tá an t-am a'g teac't nuair a mearrao
 an t-é a cuirfio cun báir rib go mbeio onóir aise 'á
 3 tabairt do 'Dia. A'gur 'deanrao ríao na neite rin
 lib-re toir'g san aithe beit acu ar an á'air, ná oim-rá.
 4 Ac táio na neite reo innre a'gam 'daoib i 't'reo, nuair
 a 'tiocrao an t-am 'doib, go 'scuimneó'ao rib ar mé
 5 'gá n-innrint 'daoib. Ac nío' innreap na neite reo
 'daoib ó 't'rao, mar bío' i n'ú'ir 'b'rao'air. A'gur anoir
 táim a'g im'teac't a'g t'raill ar an t-é a cuir uao mé,
 a'gur ní'l doimne a'gaib 'gá f'ia'f'ia'g'e 'óiom : Cá
 b'fuil'ir a'g im'teac't?
- 6 Ac toir'g sup lab'ra na neite reo lib do líon ú'ir
 7 'scroio'oe de 'ó'la'ra. Ac táim-re a'g innrint na f'ir-
 inne 'daoib : l're ú'ir lea'p mé 'im'teac't ; óir m'ra
 n-im'tig'eo ní 'tiocrao an Sólá'raioe c'úgaib ; ac má
 8 im'tig'im, cuir'eo c'úgaib é. A'gur nuair a 'tiocrao
 ré rin 'deanrao ré an 'doim' do 'daora' i 't'ao' an
 9 'rao,* i 't'ao' 'rao' a'g toir'g ná c'raio' ríao ionam-
 10 ra ; i 't'ao' c'rao, óir táim a'g 'oul cun an á'ar,
 11 a'gur ní f'eic'io rib mé f'ear'oa. A'gur i 't'ao' b'rae-
 eam'antair, óir tá b'rae'eam'antair tab'ra'eo ceana f'eim
 ar p'riú'ra an 'doim' reo.
- 12 Tá mó'ra' eile neite a'gam le ráo lib, ac ní f'eioir
 13 'daoib íao a b'rae lib anoir. Ac nuair a 'tiocrao an
 Spio'raio ú'io na f'irinne, m'ú'ir' ré 'daoib an uile
 f'irinne. Óir ní h-uao f'eim a lab'arrao ré, ac lab'ar-
 raio ré gac a 'scloir'io ré ; a'gur neó'ir'io ré 'daoib-re
- * Ver. 8. 'i 't'ao' an 'rao' ;' nuair a éain' an Spio'raio
 naoim do 'e'g ré m'lte cun a 'uir'gint cao é an 'rao a b'í acu
 'á 'deana' t're san Críoir 'doim'ail ; cun c'rao Críoir do 'uir'gint,
 a'gur é n-a f'uir' anoir ar 'dear'láim a á'ar ; a'gur cun a 'uir'gint
 cao i an 'rao-b'rae' acá i 'g'óir na noime acá a'g gabáil le
 sá'can, a'gur sá'can f'eim ré 'rao-b'rae' anoir.

na neithe atá le teacht.* Tabairfaið ré rin glóire dóm- 14
ra, óir ír de m' cuir-pe a glacfaid ré ašur a neórfaið
ré daoib-pe. Šac uile n' ó atá aš an ášair ír liom- 15
ra é. Uime rin íreath aoubairt: Ír de m' cuir-pe
a glacfaid ré ašur a neórfaið ré daoib-pe.

Tamall beas, ašur ní feicfid rib mé; ašur anran 16
tamall beas ašur, ašur éifid rib mé; mar táim aš
oul aš triall ar an ášair.

Anran aoubairt cuir ó'á deirgiobulaib le n-a 17
céile: Cao é reo aoiré ré linn? Tamall beas, ašur
ní feicfid rib mé; ašur tamall beas ašur, ašur
éifid rib mé; ašur, mar táim aš oul aš triall ar an
ášair? Ašur aoubairt: Cao é reo aoiré ré, 18
Tamall beas? Ní feaoraimair cao 'oiré ré.

Ašur bí fíor aš fíora šur mian leó é ceirtíú; 19
ašur aoubairt ré leó: Tátaoi aš ceirtíúcán eas-
raib féin i' otaob an focail rin aoubairt: Tamall
beas, ašur ní feicfid rib mé; ašur, tamall beas
ašur, ašur éifid rib mé. Šo deimín, deimín, 20
aoiréim lib, šo n'óanraib rib caoi ašur šol, ašur
šo mbeid ášar ar an raogal; ašur šo mbeid rib-pe
bairéa, ac iompófar búir mbíón cun ášair. Nuair 21
a bíonn an bean i mbíeóiteacht clainne, bíonn buair-
eam uiréi, toirš a h-am a beir tagairé; ac nuair a
beireann sí an mac, ní bíonn cuimne aici ar an otein-
neir, mar šeall ar an ášar, toirš uine beir tagairé
ar an raogal. Sin mar atá buaiream oirib-pe anoir, 22
ac éifea-ra rib ašur, ašur beir ášar ar búir šcioré;
ašur ní buairéid aoinne búir n-ášar oib. Ašur ní 23
fiarrócaid rib don níó óiom-ra an lá ran. Šo
deimín, deimín, aoiréim lib, má iarriann rib don ruo
ar an ášair am' ainim tabairfaið ré daoib é. Šo 24
oí ro níor iarriabair don níó am' ainim: Iarriar,
ašur šeobair rib, ionur šo mbeath búir n-ášar iomlán.

Oo labair na neithe reo lib i bfuim poluíóí. Tá 25
an t-am aš teacht nuair ná labairé lib fearó a pol-

¹ Maic vii. 7, xxi. 22; Maic. xi. 24; Lúc. xi. 9; *supra* xiv. 13; Séam. i. 5.

* Ver. 13. "Máirfid ré daoib an uile fírinne." Feic an nóta ar Caib. xiv. 26.

- uíoib, ac neóirfad doaoib go roiléir i doaoib an Achar.
 26 Sa lá ran iarrfaió rib am' ainim-re; agus ní deirum
 27 lib go nsiúirfead an t-Achar ar búir ron; Óir tá
 siúir as an Achar féin doaoib, toirg siúir beic
 asaió doim-ra agus siúir éiríodasair siúir ó Dia do
 28 siúirfeair. Do siúirfeair amac ó'n Achar, agus
 do éanas ar an raogal; tá'm as páisilt an traog-
 ail air, agus as dul as trall ar an Achar.
 29 Dubairt a deirgiobuil leir: Féac, anoir taoi as
 labairt go roiléir, agus ní h-aon troluio atá asat
 30 o'a labairt. Tá fíor asainn anoir go bfuil fíor
 asat uile níó asat, agus nác asat duit doinne beic
 'asat' éiríú: ar ro éiríomíó siúir ó Dia a siúirfí.
 31 O'fneasair íora iad: An seiríodéann rib anoir?
 32 ¹ Féac, tá an trác as teac, agus tá pé asat
 éana féin, 'n-a ríairfí rib, asat uine cun a coo
 féin, agus 'n-a b'asfí rib míre am' donar; ac
 ní'm am' donar, mar tá an t-Achar am' foair.
 33 Do labair na neite rin lib ionur go mbeaó ríotcáin
 asaió ionam-ra. Beic t'uiblíó ra traogal asaió;
 ac glacaió míreac, tá buaíte asam-ra ar an
 raogal.

CAIBIDÍOL XVII.

Siúir éiríó ar ron a deirgiobul.

- 1 Do labair íora an éaint rin, agus anran do éas pé
 a síle riar cun na b'laear, agus dubairt pé: A
 Achar, tá an uair asat; tabair glóir do o'íllac
 2 ionur go doabairfí do íllac glóir duit: pé mar
 a éasir do cómac or cionn asat feóla, ionur, asat
 ar éasir do, go doabairfí pé doib beata fíorí.
 3 Agus írí reo an beata fíorí, go seiríodí aicne
 or-ra, an t-aon Dia síunneac amáin, agus ar íora
 4 Críor a éiríur uair. Do síllíre-ra cú ar an
 doalam ro; tá an obair déanta asam a éasir doim
 5 le déanam. Agus síllíre-ra míre anoir, a Achar,
 do' foair féin, leir an síllíreac a bí asam do'
 foair riar a ríó an doim ar bí.

¹ máic. xxvi. 31; máic. xiv. 27.

Do noéctar t'ainim do rna daoine a éugair dom 6
 ar an raoşal; ba leat-ra iad, aşur éugair dóm-ra
 iad; aşur tá do bmačar coimeáda aca. Tá fíor 7
 acu anoir şurab uait-re şac níð v'á vtuşair dóm-ra.
 Óir, na bheíte a éugair dom, do éugar dób iad; 8
 aşur do şlacadair iad, aşur ir eól dób şo fíor şur
 uait-re a éanaş, aşur do éreideadair şur tú a éuir
 uait mé.

Şuirðim oirca; ní h-ar an raoşal a şuirðim, ac oirca 9
 ro a éugair-re dom; mar ir leat-ra iad. Aşur ir 10
 liom-ra şac níð ir leat-ra, aşur ir leat-ra şac níð
 ir liom-ra; aşur táim roillirşte ionta. Aşur 11
 nílím ar an raoşal fearoa, aşur cáio riao ro ar an
 raoşal, aşur táimpe aş vól aş tşual oir-ra. A
 áčair naomča, coimeádo, ac' ainim féin, an muintir
 a éugair dóm-ra, ionur şo mba h-aon iad, fé mar ir
 aon rinne. An fáio a bíor 'n-a bpočair ar an 12
 raoşal do coimeádar iad ac' ainim-re. An
 muintir a éugair dom do coimeádar iad, aşur níor
 imčirş íoe ar doinne acu ac ar mac na h-íoe,
 1 ionur şo şcómliorpaí an rşurptuir. Ac anoir 13
 táim aş teacč aş tşual oir-ra; aşur tá an éaint
 reo aşam 'á rádo ar an raoşal, ionur şo mbead acu,
 iomlán ionta féin, an t-áčar ir liom-ra. Éugar-ra 14
 dób do bmačar-ra; aşur do éuş an raoşal fuac
 dób, óir ní ve'n traoşal iad, fé mar náč ve'n
 traoşal mire. Nílím 'şá iarraið şo včóşfá ar an 15
 raoşal iad, ac şo şcoimeáda raoir ó'n olc iad. Ní 16
 ve'n traoşal iad, fé mar náč ve'n traoşal mire.
 Veim iad do naomú ra bşirinne. Ir bşirinne do 17
 bmačar. Fé mar a éuir-re uait mire irteac ra 18
 traoşal, do éuirear-ra uaim iad ro irteac ra traoşal.
 Aşur naomuirşim-re mé féin ar a ron, ionur şo 19
 mbeoir rin, leir, naomča ra bşirinne.

Ní h-ar a ron amám, amčac, acám aş şuirde, ac. 20
 mar an şcáona, ar ron na ndaoine a éreoir
 ionam tré n-a mbmačar; ionur şo mb' aon iad şo 21
 léir, fé mar ačaoi-re, a áčair, ionam-ra aşur mire
 ionat-ra; şo mbeoir reo 'n-a n-aon ionainn; 1 včreo
 şo şreiread an raoşal şur éuir-re uait mé.

fénað. O'fíreagair íora iao: Dubairt lib sup mire 8
é; agus má'r mire atá uaið leigir dóib' reo imteadct.
Ionur go scómlíonfaí an focal dubhairt ré: ¹ An 9
muintir a tugair dom níor cáillear don duine acu.
Agus bí claiðeamh as Simón ðeadar, agus ðaraing 10
ré an claiðeamh, agus buail ré reirbírcað an áir-
fagairt, agus bain ré an éluar ðear de. Agus
Malcur ab ainim do'n treirbírcað. Agus dubhairt 11
íora le ðeadar: Cuir do claiðeamh n-a ðruaill
tairge. An cáilir a tug an t-ðairi dom, an amlaio
ná h-óirao í?

Anran do ruð an buirðean agus an captaén agus 12
reirbírigh na n-lúdað ar íora, agus do gabhadar é;

Agus do ruðadar i láðair annar ar dúnir é, óir 13
b'é rin ðairi céile cáirair, áirfagairt na bliana
ran. ² Agus b'é cáirar an t-é tug an cómarle 14
úo do rna lúdaigh, sup b' é a lear don duine amáin
o'fágail báir ar ron an pobuil.

Do lean Simón ðeadar, amháð, agus ðeirgiobul 15
eile, íora. Agus bí aicne ar an n-ðeirgiobul eile
rin as an áirfagairt, agus éuaio ré irteað i bpoðair
íora i halla an áirfagairt. Agus bí ðeadar 'n-a 16
fearamh i n-aice an doiruir larmuigh. Anran, an
ðeirgiobul eile rin go raið aicne as an áirfagairt air,
o'imtigh ré amad agus do labair ré le cáilín an
doiruir agus tug ré ðeadar irteað. Agus dubhairt 17
cáilín an doiruir le ðeadar: Náð duine de ðeirgiobul-
aib an fíir úo tura, leir? ðeir reiréan: líi h-eað.
Agus bí na reirbírigh agus na h-oiriceaða 'n-a 18
ramh i n-aice na teime, 'gá dteiró féin, mar bí ré fuar;
agus bí ðeadar 'n-a dteannta, leir, agus é 'n-a
fearamh, 'gá téiró féin.

Agus do ðeirigh an t-áirfagairt íora i dtaob 19
a ðeirgiobul agus i dtaob a ðeagairt. O'fíreagair 20
íora é: Do labhar go h-oirgailte leir an n-óimán;
ðeimear teagar 1 scóinnuighé ra tirmagóis, agus ra
teampul, mar a geiminnighé na lúdaigh go léir; agus
níor labhar don nio ré ceilt. Cao 'n-a ðaob duit 21
mire ðeirigh? Ceirigh na daoine a bí as éirteað le
u-ár labhar leó; féad, ir eóir dóib' reo cao 'dubairt.

¹ *Supra* xvii. 12.

² *Supra* xi. 49.

- 22 Nuair a d'ubhairt ré an méirí rín do buail reirbhíreac
 a bí láiríreac buille bair ar íora ašur d'ubhairt ré ;
 An mar rín a t'ugann tú f'neasra ar an áiríreac ?
 23 O'f'neasrair íora é : Má'r oic mo cáirt, tabair fia-
 nair ar an oic ; má'r mairt i, cao éirge duit mé bua-
 24 laó ? ¹ Anran do éirí annar uairt é saóca aš
 t'ruall ar éirí ar an t-áiríreac.
 25 Ac bí Símon reasra 'n-a f'earaí 'sá céir fém
² ašur d'ubhairt leir : Nác d'ime o'a d'oiríobuill
 ríú t'ura leir ? Do f'ean reiríreac ašur d'ubhairt ré :
 26 Ní h-eaó. Anran d'ubhairt d'ime de reiríreac an
 áiríreac, saó do'n f'earaí gur bair reasra an
 27 éirí de : Ná f'earaí-ra tu ra f'airíreac i n'f'earaí ? Do
 f'ean reasra airí : ašur do f'laóir an coileac láir-
 reac.

- 28 Anran do f'earaí íora leó ó éiríreac so oic an
³ f'earaíreac. Bí ré 'n-a mairíreac an uair rín, ašur
 níor éiríreac fém iríreac ra halla, i ⁴ oicíreac ná
 t'ruallíreac íad, ašur so n'f'earaíreac an éiríreac.
 29 Uime rín do éiríreac bílác amaó aš t'ruall oicíreac, ašur
 d'ubhairt ré : Cao 'tá ašairt 'á éirí leir an d'ime reo ?
 30 O'f'neasrair ašur d'ubhairt leir : Mairíreac mbeac
 é reo beir 'n-a éiríreac ní tabairíreac aš t'ruall
 31 oicíreac é. D'ubhairt bílác leó : Tóiríreac fém é ašur
 t'ugairt b'iríreac ar do réir bír n'olíreac fém. ašur
 d'ubhairt na l'íreac leir : Ní'l ceairíreac d'ime
 32 doime éirí éiríreac. ⁵ Ionur so f'earaíreac f'earaí
 íora, an f'earaí d'ubhairt ré 'sá éirí i n'íreac cao é an
 bír a f'earaíreac ré.
 33 Anran ⁶ do éiríreac bílác iríreac ra éiríreac airíreac,
 ašur f'laóir ré éiríreac íora ašur d'ubhairt ré leir :
 34 An t'ura rí na n'íreac ? O'f'neasrair íora : An uair
 fém a d'oiríreac an níreac rín, nó an d'ime eirí o'innir
 35 duit é am' t'airíreac ? O'f'neasrair bílác : An l'íreac
 mairíreac ? Do d'ime fém ašur na h-áiríreac iríreac

¹ mairí. xxvi. 57; mairí. xiv. 53; xxii. 54.

² mairí. xxvi. 69; mairí. xiv. 67; lúic. xxii. 56.

³ ní, halla an f'earaíreac.

⁴ f'earaí. x. 28, xi. 3.

⁵ mairí. xx. 19.

⁶ mairí. xxviii. 11; mairí. xv. 2; lúic. xxiii. 3.

a tús ruar dóm-ra tū. Cao 'tá d'éanta astat?
 O'fheasair íora: Ní baineann mo mígeaét-ra leir 36
 an raogal ro. Dá mbaineaó mo mígeaét leir an
 raogal ro ní baogal ná go dtíorofeaó mo muintir
 ionur ná tabairfai ruar do rna lúdaig mé: ac anoir
 ní h-ar ro atá mo mígeaét-ra. Anran dubairt 37
 pílat: An ní tu, mar rin? O'fheasair íora: Mar
 aoiriur, ir ní mé. Ir éuige do ruzaó mife, asur
 ir éuige do tánaa ar an raogal, éun go n'éanraimn
 fiaónaire do'n b'fíunne. Sác n-aon a baineann leir
 an b'fíunne, éirteann pé le m' glór-ra. Deir pílat 38
 leir: Cao ir fíunne ann? Asur nuair adubairt pé
 an focal ran o'iméig pé amaé aifir éun na n-lúdaé,
 asur dubairt pé leó: Ní b'faaam-re coir ar bit ann.
 1 ac ir nóir afaib-re go leigfínn duine raor éúgaib 39
 uim áair; an mian lib, mar rin, go leigfínn raor
 éúgaib ní na n-lúdaé? Anran do lúgaar go leir 40
 aifir asur dubairt: Ná leig raor é reo, ac b'ar-
 abbar. Asur bitéamnac ab eaó b'arabbar.

CAIBIDIOIL XIX.

Tuairig ar páir éiríort ar 'eanmáint.

Asur anran do éóg pílat íora, asur 2 do r'gíur- 1
 páil pé é. Asur o'fígeaor na raigóirí coróinn 2
 deilgneac, asur éuirgeaor ar a éeann í, asur éuir-
 eadair éadac coricra uime. Asur éasairí éuige 3
 asur deiríor: Go mbeannuigteaor uuit, a ní na
 n-lúdaé; asur do buailíorí d'óirne air. Anran do 4
 éuaró pílat amaé aifir, asur dubairt pé leó: Féac.
 táam 'sá tabairt éúgaib amaé, go dtísefaó ríu ná
 faaam aon coir ann. Asur táimig íora amaé asur 5
 an coróinn deilgneac air asur an b'at coricra uime.
 Asur dubairt reirean leó: Féac an duine! Asur 6
 nuair a éonaic na h-áir-faasair asur a n-oiriceaé é
 do lúgaar asur dubairt: Céar é, céar é. Dub-
 airt pílat leó: Tógaib réin é, asur céaraib é; óir

1 mat. xxvii. 15; marc. xv. 6; lúc. xxiii. 17.

2 mat. xxvii. 26; marc. xv. 15.

- 7 ní b'fásaim-pe don éoir ann. 'D'f'neasair na lúdaí: Tá
 oíis ágaimne, agus do péir na oíise rin ip ceairt do
 b'ar 'd'fásail, 'de b'íis sup 'dein pé Mac Dé 'de péim.
 8 Nuair a'is' Pílat an focail ran éainis tuille eagla
 9 air. Agus éuair pé ipceac ra éuip air' agus
 duibairt pé le h-íora: Cad ar duir-pe? Ac níor
 10 éus íora f'neasra air. Duibairt Pílat leir, 'd'á b'íis
 rin: An amlair ná labairair liom? Ná fuil f'ior
 ásat so b'fuil ar mo éumar-ra éú éeair, agus so
 11 b'fuil ar mo éumar éú leigint raor? 'D'f'neasair
 íora: Ní beac don n'í ar do éumar am' ágar mura
 mbeac sup tugac duir é ó'n áit éuar. Uime rin an
 t-é a éus ruar duir mé, ip mó an peaca acá air.
 12 Agus ar ran amac b'í Pílat a 'd'iarair é leigint
 raor. Ac do lúis na lúdaí, agus duibairt: Má
 leigean tu raor é peo ní eair do Caerair tu; Óir,
 zac doinne a 'deineann ní 'de péim labriann pé i n-ágar
 13 Caerair. Nuair a 'd'air' Pílat na focail rin do
 éus pé íora leir amac, agus do fuir pé ra éacair
 b'ieieamntair, ra n-áit ar a 'd'ugtar litorp'otop;
 14 ra teangaim eab'ra, ámtac, Sabbata. Agus b'é
 lá ollamuisé na Cárza é, tímpal an pémac h-uair,
 15 agus duibairt pé leir na lúdaí: Féac b'ir ní:* Ac
 do lúgair: Tós uaimn é, tós uaimn é; éar é! Duib-
 airt Pílat leó: An n'ean'ac b'ir ní do éeair?
 'D'f'neasair na h-áir-fásairt: Ní'l don ní ágaimn ac
 16 Caerair. Anran do éus pé ruar oíis é le éeair.
 17 Agus éógair íora, agus do ruagair leó amac é.

Agus ¹ ág iompar a éroir éuair pé amac éun na
 h-áite ar a 'd'ugtar áit an éloiginn, agus Solgota ra
 18 teangaim eab'ra, Mar ar éeair, agus beir eile
 'n-a éannra, uime ar zac taob, agus íora i lár
 19 baill. Agus do r'p'í Pílat teiriol, agus éur pé
 ar an g'p'oir é. Agus b' é peo an r'p'ibinn: Íosa
 20 nasaréac Rí na n-íudaí. Agus do leig

¹ marc. xxvii. 33; marc. xv. 22; lúc. xxiii. 33.

*Ver. 14. "lá ollamuisé na Cárza," .i. an lá poim
 sabbóir na Cárza, "paracevé" a tugair ar zac oíde éarza,
 .i. "oíde an ollamúeáin. Ac b'í peo oíde na sabbóir
 móir, .i. sabbóir peacéamaine na Cárza.

mōrān de rna lūoaiš an terioiōt ran, mar bi an aiē
 'n-ai cēpaō īora aēmaiō vo'n cātai. Ašur bi pē
 ršmōbōs i n-eabhai, ašur i nšpēisip, ašur i laioin.
 ōubaipt aip-pašaipt na n-lūoāc, am, le pīlāt: 21
 nā ršmōb: Rī na n-lūoāc; aē šo ōubaipt pē: īr mē
 pī na n-lūoāc. ō'pēašaipt pīlāt: An niō vo 22
 ršmōbōp, vo ršmōbōp ē.

[illegible]

Δὲν ὅτι 'ν-α φεραὶν ἰ ν-αῖε εἰοῖρε ἱοῖα ἁ μᾶται, 25
 ἀὲν οἰοῦνται ἁ μᾶται, μᾶτε ὀλοοῖται, ἀὲν
 μᾶτε ἡλῶσται. ἀὲν νῦται ἁ ὀνοῖε ἱοῖα ἁ 26
 μᾶται ἀὲν ἀν οἰοῖται ἀβ ἰοῖται ἱοῖα 'ν-α
 φεραὶν, οἰοῖται πέ τε ν-α μᾶται: ἁ βῆν, ἱοῖε
 το ἡμᾶ! ἀνῶν οἰοῖται πέ ἱοῖται ἀν οἰοῖται: 27
 πέσ το μᾶται. ἀὲν ὅτι νῦται ἱοῖα ἀμᾶ το ἱοῖε ἀν
 οἰοῖται ὅτι ἁ ὀλοοῖται πέ ἱοῖται.

[illegible]

Ac na lúthais, óir b'é lá an ollamhuighe é, i dtreó 31
 ná fanfaid na cuipir ar an gcloir i scaiteam na rab-
 bóide, óir ba lá móir rabboide an lá ran, d'iaimadair
 ar pílát go mburfi a gcopa agus go dtógraí ar iad.
 Anran do táinig na raióidí, agus bfuadair copra 32
 an céad duine, agus copra an duine eile a bí céaró
 i n-aonféacht leir. Ac nuair a tánaidair cun fóra, 33

¹ Salm. xxi. 19.

² Salm. lxviii. 22.

eile amac, asur éanaoan cun an tuama. Asur bí 4
 an beirt as ruit i n-donfedaet, asur do ruit an beir-
 siobul eile níba luata 'ná pdaoan, asur ipé ba
 túirge táinig cun an tuama. Asur nuair do éiom 5
 pé do conaic pé an línéadac leasaithe ann; ac níor
 éuaró pé ipeda. Anran do táinig Simón pdaoan 6
 'n-a díaró, asur éuaró pé ipeda ra tuama, asur conaic
 pé an línéadac leasaithe ann, asur an ciarrúir a bí 7
 ar a ceann, asur ní h-i dteannta na n-éadaiße lín a
 bí pé rin, ac i n-ait pé leir asur é fillte i n-don ait
 amáin. Anran do éuaró ipeda an beirsiobul eile, 8
 a táinig ar dtúir cun an tuama; asur do conaic pé
 asur do épeir pé. Óir níor b'fior fór dóib an 9
 reirpúir, náir b'foláir é d'eirge ó rna maib.
 Anran o'imtis na beirsiobul abailé airir. 10

Ac ¹o'fan Máire 'n-a fearaí i n-aice an tuama 11
 asur i as sol. Sa sol oi, amtae, do éiom rí, asur
 o'feda rí ipeda ra tuama; asur conaic rí an dá 12
 aingeal, i n-éadac seil, asur iad 'n-a ruidé, aingeal
 acu as ceann asur an t-aingeal eile as coraib na
 h-áite 'n-ar cuirpad corp íora. Dubraoan léi: A 13
 bean, cad pé ndeara duit beir as sol? Dubairt rí
 leo: Mar do édaoan mo Tigearna, asur ní fearaí
 cáir cuirpadar é. Nuair a bí na focail rin ráirde aici 14
 o'iompuis rí riar, asur conaic rí íora 'n-a fearaí,
 asur ní raib fíor aici suri b' é íora é. Dubairt íora 15
 léi: A bean, cad pé ndeara duit beir as sol? Cé
 atá uait? Ceap riri suri fáirionóir é, asur dubairt
 rí leir: A duine macánta, má'r tura a éos é, innir
 dam cáir cuirp é, asur beairpao liom é. Dubairt 16
 íora léi: A Máire. O'iompuis riri asur dubairt rí
 leir: Rabbóni; (pé rin le ráo, A Máigirtir). Dub- 17
 airt íora léi: Ná teangmuis liom, óir níor éuar ruar
 cun m' áeari fór; ac imtis as tiall ar mo b'ráirde
 asur abair leo, Táim as dul ruar cun m' áeari asur
 cun búir n-áeari, as tiall ar mo Dia asur ar búir
 n'Dia. Táinig Máire Maígalén asur o'innir rí do 18
 rna beirsiobul: Do conac an Tigearna asur dubairt
 pé na neirde reo liom.

Asur um érácnóna an lae édaona, an édao lá de'n 19

¹ marc. xxviii. 1; marc. xvi. 5; lúe. xxiv 4

- creadóimain, agus na dóirre dúnta, mar a raib na
 veirgiobuil ciumniúste le h-eagla na n-lúbad,
 1 táinig íora agus do fearaim ré i lár bail, agus
 20 duhairt ré leó: Sioctáin daoib.* Agus nuair
 duhairt ré an focal ran do tairbeáin ré dóib a
 láma agus a taob. Agus bí átar mói ar na veir-
 21 giobulaid toirg go breacaodar an Tigearna. Anran
 duhairt ré aihir leó: Sioctáin daoib. Fé mar a réol
 22 an t-átar mire reólaim-pe rib-pe. Tar éir an méio
 rin a ráb, do éur ré anál fúta; agus duhairt ré leó:
 23 Glacaid an Spioraid Naom. 2 Na daoine go maiteir
 rib a breacaí dóib, táir riao maite dóib; agus na
 daoine go scoimeáodar rib a breacaí gan maiteam
 dóib, táir riao gan maiteam dóib.†
- 24 Ac Tomár, uime de'n váréas, go dtugti Oirimur
 25 air, ní raib ré 'n-a brodair nuair a táinig íora. Agus
 o'á bhús rin, duhairt na veirgiobuil eile leir: Conaca-
 mair an Tigearna. Ac duhairt peirean leó: Mura
 breicead i n-a dearmadaib iuan na dtairaingi, agus
 mura scuiread mo méar irteac i n-inead na dtar-
 aingí, agus mura scuiread mo lám irteac 'n-a taob,
 ní éireofead é.
- 26 Agus tar éir oét lá bí na veirgiobuil irtiú aihir,
 agus Tomár 'n-a brodair. Táinig íora, agus na
 dóirre dúnta, agus fearaim ré i lár bail, agus
 27 duhairt ré: Sioctáin daoib. Anran veir ré le
 Tomár: Cuir do méar anro irteac agus réac mo
 dearmada, agus rin anro do lám, agus cuir irteac
 am' taob í; agus ná bí díéireveainac, ac bí éireo-
 28 eainac. O'breasair Tomár agus duhairt ré leir:
 29 Ir tú mo Tigearna agus mo Dia. Duhairt íora leir:

1 marc. xvi. 14; lúc. xxiv. 36; i cor. xv. 5.

2 marc. xviii. 18.

* Ver. 19. "Agus na dóirre dúnta." An cóimáct céadna a éug
 corp éiríot, go h-íomlán, rlan 'n-a ballaib beata go léir,
 tré rna dóirre dúnta, réadann rí gan aihir ar bit, an corp
 céadna do éur láirteac go fíor ra trácrainit, bíot go bfuil
 ran agus rúo or cionn ár dtuirgiona.

† Ver. 23. "Na daoine go maiteir rib a breacaí dóib." Sin
 cóimáct éun peacaí maiteam nuair a h-ínnirtear iao i bfaoirim,
 agus úgairár éirge, agus réalta mói leatán, ó neam anuar, as
 veimniúgá na cóimáctá ran agus an úgairár rin.

Do éireoir, a Tomáir, mar do conaiciir mé. 1r
doibinn do'n muintir ná feacaí, agus do éireo.

¹ Do dein íora, i láthair a deirgiobul, móráin eile ³⁰
míbhúiltí ná fuil rígiobta ra leabair ro. Ac do ³¹
rígiobta an méio reo ionur so sgeirdearó ríu sup
b' é íora ir Cúiorc Mac Dé ann; agus, 'sá éiredeam-
aint, so mbeaó an deata aghaib i n-a ainim.

CAIBIDÍOL XXI.

Cúiorc 'a éirbeáint féin o'a deirgiobulaib ar bhuac na
faraige agus cúram a éreao 'a éur aige ar pearsa.

1 n-a díaró ran do éirbeáin íora é féin aihír do 1
rha deirgiobulaib agh mairi tiberiar, agus reo mar a
éirbeáin. Bí Símon pearsa, agus Tomáir ar a 2
ocustar Oromur, agus clann Sebeoé, an fear ó Cána
na Galilí, agus clann Sebeoé, agus beirt eile deir-
giobul, agus iao i bpoair a céile. Agus dubairt 3
Símon pearsa leó: Táim-re agh dul agh iarfaideat.
Dubairt leir: Raíaimí-ne leat. Agus o'imtí-
eadaí agus éadaí ar bóro luinge; agus i scaiteam 4
na h-oirde rin níor muadaí ar don iarfa. Ac nuair
a táimí an mairdean, bí íora 'n-a fearaí ar an
ocustar; ac ní raib fíor agh na deirgiobul sup b' é
íora é. Agus dubairt íora leó: An bfuil don bia 5
aghaib, a buacailí? O'fearaí: Níl. Dubairt 6
ré leó: Cuiró an líon amac ar deir na luinge agus
seóbaí ríu. Cuiradaí; agus láitead bí agh ceir
oitea an líon do tarang irtead, bí oiread ran iarfa ann.
Anran, an deirgiobul ran dob' ionmáin le h-íora, 7
dubairt ré le pearsa: Iré an Tigearna é. Nuair
aigh Símon pearsa sup b' é an Tigearna é, do cuir
ré a bhar uime (oir bí ré noct) agus éir ré é féin ra
bfaige. Ac táimí na deirgiobul eile ar an luing, 8
mar ní madaí abfaó ó'n ocir, ac tímpal o'a éeao
cúbat, agus tarangadaí 'n-a noiaí an líon lán
o'iarfaib. Agus nuair a éadaí i ocir conacadaí 9
srioraí ann, agus iarfa anuar air, agus agha. Dub- 10

¹ *Infra* xxi. 25

- airc íora leó: Tugairt anro cuir de rna h-éirg a
 11 tósgabair anoir. Cuairt Símon pheadar ruar, asur
 tairmairg ré an lion i tóir asur é lán d'iarfaiú móra,
 céad asur caogad asur a tpi. Asur bíod go raiú
 12 oirhead ran ann díob, níor bpiread an lion. Dubairc
 íora leó: Tugairt asur ióir ruo. Asur níor
 leómaig doinne d'á raiú as caiteam an bíd a fíarfaiú
 de: Cé h-é tura? Mar bí fíor acu sur b'é an
 13 Tigearna é. Asur táinig íora, asur tóg ré an
 t-áran, asur tús ré díob é, asur an t-iarf mair an
 14 scéadna. B'píné an tpiúad h-uair as íora 'gá
 tairbeaint réin d'á deirgiobulair asur é eirgce ó
 rna mairú.
- 15 Anran, nuair a bí bia caite acu, dubairc íora le
 Símon pheadar: A Símon míc Eóin, an mó do gpiú-
 ra dom 'ná a ngráó ro? Dubairc reiréan leir:
 lreao, a Tigearna, ir eól duit go bfuil gpiú agam
 duit. Dubairc ré leir: Dein m'uin do cóú.
 16 Dubairc ré airir leir: A Símon míc Eóin, an bfuil
 gpiú agat dom? Dubairc ré leir: Tá, a Tigearna,
 17 ir eól duit go bfuil gpiú agam duit. Dubairc ré
 leir: Dein m' uain do cóú. Dubairc ré leir an
 tpiúad h-uair: A Símon míc Eóin, an bfuil gpiú
 agat dom? Táinig buairc ar pheadar, toirg é 'gá
 piú leir an tpiúad h-uair: An bfuil gpiú agat
 dom? Asur dubairc ré leir: A Tigearna, cá fíor
 gac uile níó agat-ra; cá 'fíor agat go bfuil gpiú
 agam duit. Dubairc ré leir: Dein mo éoiré do
 cóú.*
- 18 Go deimín, deimín, doeirum leat, nuair a bír ní'
 díge, cúrtá réin do émor umac asur do ríúbalcá ra
 n-áit ba toil leat; ¹ac nuair a épiónóair, rínpir
 amac do lámha asur cuirpíó duine eile do émor
 umac asur reóirpíó ré tu ra n-áit náó toil leat.
 19 Dubairc ré an méio rin 'gá cúir i n-iúil cad é an

¹ 2 phead. i. 14.

* Ver. 17. "Dein mo éoiré do cóú." Do gcall épiort
 uótaránadót rpiúóálcá do pheadar (marc. xvi. 19). Do
 cómlion ré an gcallmairt rin anro, as cur cúram a éréao
 go léirair, .i. cúram na h-eagairé go léir, toir éléir asur tuat.

רֶשֶׁתְּ בָּאֵר שׁוֹטְטֶנְהָרָה רֶשֶׁתְּ שִׁלְיִים וְשׁוֹ יָדָא לַעֲרִי.
 אָזְנִי נִשְׁמָר אֶל הַיָּם אֲנִי מֵעַתָּה רִיחֵי הַיָּם וְהַיָּם רֶשֶׁתְּ
 לַעֲרִי : לֵאמֹר מִיָּדָא.

וְיִשְׁמְרֵנִי מִיָּדָא אָזְנִי כֹנֵן רֶשֶׁתְּ אֲנִי וְיִשְׁמְרֵנִי 20
 עַתָּה, אֲנִי טֶרֶם וְיִשְׁמְרֵנִי לֵב הַיָּם, אֲזַי לֵאמֹר מִיָּדָא,
 1 אֲנִי טֶרֶם וְיִשְׁמְרֵנִי אֲנִי אֶל הַיָּם אֲזַי אֲנִי מִיָּדָא אָזְנִי וְיִשְׁמְרֵנִי
 לַעֲרִי : אֲזַי מִיָּדָא, כֵּן הֵי אֲנִי מִיָּדָא אֶל הַיָּם אֲנִי ?
 נִשְׁמָר אֶל כֹּנֵן מִיָּדָא אֲנִי רִיחֵי הַיָּם רֶשֶׁתְּ לֵב הַיָּם : 21
 אָזְנִי, אֲזַי מִיָּדָא, כֵּן מִיָּדָא שְׁמֵר אֲנִי רֶשֶׁתְּ ? וְיִשְׁמְרֵנִי 22
 לַעֲרִי יָדָא לַעֲרִי : מִיָּדָא תִּלְכֵּן לֵב הַיָּם אֲנִי וְיִשְׁמְרֵנִי שׁוֹ
 וְיִשְׁמְרֵנִי, כֵּן אֲנִי רִיחֵי הַיָּם רֶשֶׁתְּ אֲנִי ? לֵאמֹר מִיָּדָא מִיָּדָא.
 אֲנִי וְיִשְׁמְרֵנִי אֲנִי מִיָּדָא אֲנִי אֲנִי מִיָּדָא נִשְׁמָר מִיָּדָא 23
 נִשְׁמָר אֲנִי וְיִשְׁמְרֵנִי רֶשֶׁתְּ בָּאֵר. אָזְנִי נִשְׁמָר וְיִשְׁמְרֵנִי
 יָדָא לַעֲרִי, נִשְׁמָר מִיָּדָא רֶשֶׁתְּ בָּאֵר ; אֲנִי, מִיָּדָא תִּלְכֵּן לֵב הַיָּם
 אֲנִי וְיִשְׁמְרֵנִי שׁוֹ וְיִשְׁמְרֵנִי, כֵּן אֲנִי רִיחֵי הַיָּם רֶשֶׁתְּ ?

שִׁיבֵנִי אֲנִי וְיִשְׁמְרֵנִי אֲנִי מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא 24
 נִשְׁמָר רֶשֶׁתְּ, אָזְנִי וְיִשְׁמְרֵנִי נִשְׁמָר מִיָּדָא רֶשֶׁתְּ : אָזְנִי יָדָא עַתָּה
 וְיִשְׁמְרֵנִי מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא.

אֲנִי 2 תִּלְכֵּן אֲנִי לֵב הַיָּם נִשְׁמָר עַתָּה וְיִשְׁמְרֵנִי 25
 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא
 נִשְׁמָר מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא
 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא

1 *Supra* xiii. 23.2 *Supra* xx. 30.

